

**ЕКОЛОГІЯ
ПРАВО ЛЮДИНА**

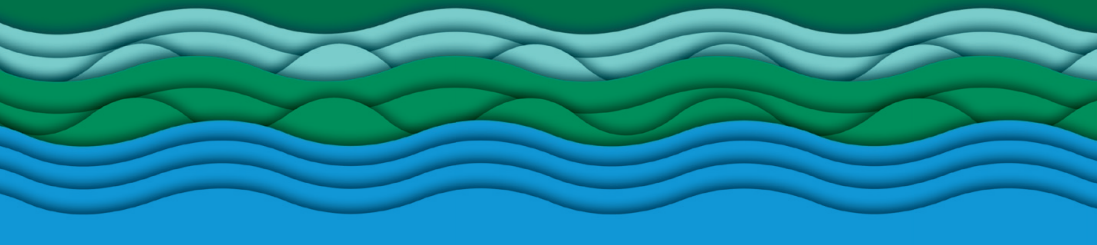
UNCG

Ukrainian Nature Conservation Group

ГО «УКРАЇНЬСЬКА ПРИРОДОХОРОННА ГРУПА»

ВТРАЧЕНІ ОБ'ЄКТИ ТА ТЕРИТОРІЇ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

**ЕКОЛОГІЯ
ПРАВО ЛЮДИНА**

Міжнародна благодійна організація
«Екологія – Право – Людина»

ГО «УКРАЇНЬКА ПРИРОДООХОРОННА ГРУПА»

ВТРАЧЕНІ ОБ'ЄКТИ ТА ТЕРИТОРІЇ ПРИРОДНО–ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Львів • 2020
Компанія «Манускрипт»

Над дослідженням працювали (в алфавітному порядку):

Абражевич П.А., Артамонов В.А., Буянівська А.О., Василюк О.В., Джос А.М., Дмитрієва І.Г., Дятлова О.С., Кієнко Т.В., Коваленко І.В., Котко А.І., Лисак Ю.С., Марущак О.Ю., Морська А. В., Муравинець О.А., Оскирко О.С., Панасюк Д.В., Романенко М.М., Спінова Ю.О., Ширяєва Д. В.

Висловлюємо подяку за важливі консультації

В. Коломійчуку, Р. Гречанику, І. Мойсієнку, Р. Глебу, П. Романову, Н. Саїдахмедовій, С. Шапаренку, М. Романенку, С. Панченку, О. Грибу, П. Мокрицькому та О. Яворській.

Також з особливою вдячністю хочемо сказати про небайдужих жителів АР Крим та непідконтрольних територій Донеччини за допомогу в отриманні матеріалів окупованих архівів, які сприяли проведенню даного дослідження та написанню цієї роботи.

В 87 **Втрачені об'єкти та території природно-заповідного фонду / за ред. О.В. Василюка, О.В. Кравченко, О.С. Оскирко. Львів : Видавництво «Компанія “Манускрипт”», 2020. 668 с. ISBN 978-966-2400-87-8**

На 2020 рік в Україні налічують 8512 територій та об'єктів ПЗФ загальною площею 4085862 гектарів, тобто близько 6,8 % площі нашої держави. Створення цих об'єктів має понад 100-річну історію. Проте, рідко коли вголос говорять, що у минулому території природно-заповідного фонду було значно більше і велику їх кількість ліквідували рішеннями державних органів різного рівня. Або ж навпаки — через якийсь час після створення окремі об'єкти ПЗФ перестали згадувати у офіційних переліках, хоча офіційно вони не були ліквідовані. Протягом 6 років ми знайшли відомості про 2362 випадки скасування об'єктів і територій ПЗФ загальною площею понад 123336 га. Це становить 21,7 % від всіх створених ПЗФ за кількістю та 3,23 % за площею. Видання, яке ви тримаєте у руках є каталогом офіційної інформації про такі втрачені території. Водночас каталог не може вважатись вичерпним зібранням інформації про них, адже частина рішень, якими створювались або скасовувались колишні ПЗФ до нашого часу не збереглась.

Довідник буде цікавий краєзнавцям, історикам, природоохоронцям, громадським організаціям, органам місцевого самоврядування, земельних ресурсів та працівникам сфери охорони довкілля.

УДК 502.7

Світлій пам'яті Степана СТОЙКА присвячуємо

*Рідна природа входить у поняття Батьківщини.
І охороняти природу — це наш Священний обов'язок.
В цьому є національна ідея збереження природи
і у Карпатах і в усій Україні.*

С.М. СТОЙКО, 2018

22 жовтня 2020 року, на 101 році життя, у Львові помер найстарший природоохоронець України, **Степан Михайлович Стойко**.

Він був широко знаний в Україні і Європі як природоохоронець, відомий дослідник у сферах лісової геоботаніки, екології та заповідної справи Карпат, Розточчя та Західного Поділля, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (2005), нагороджений Президентом України орденом «За заслуги» III ступеня (2010) за вагомий внесок у розвиток заповідної справи. Степан Стойко був у витоків створення багатьох заказників, заповідників та національних природних парків, таких як Карпатський біосферний заповідник, Ужанський національний природний парк та транскордонний українсько-польсько-словацький біосферний резерват «Східні Карпати», який ЮНЕСКО включило 1999 р. до міжнародної мережі біосферних резерватів.

Степан Михайлович народився 14 березня 1920 року у с. Кричево на Тячіщині, тому об'єктами його особливої турботи були гірські масиви Закарпаття. Навіть у останні місяці життя він активно виступав на захист Свидовецького гірського масиву. Та більшість життя науков-

Родина Стойків. В центрі позаду стоїть Степан Стойка, сидить в центрі батько родини о. Михайло Стойка (кінець 30-х — початок 40-х років)

ця минуло у Львові, де він став доктором біологічних наук, професором, головним науковим співробітником Інституту екології Карпат НАН України; професором Львівського національного університету імені Івана Франка.

Ще з 1950-х років С.М. Стойко присвятив свою роботу охороні природи. У 1974 р. створив у Львівському природознавчому музеї АН УРСР перший в Україні «Відділ охорони природних екосистем»; розробив функціональну класифікацію природно-заповідного фонду в Україні (1972 р.); став ініціатором видання «Зеленої книги України» (1987 р.); розробляв методологію подолання гірських повеней у Карпатах¹.

Надзвичайно важливими в природоохоронній науці є праці Степана Стойка «Заповідники та пам'ятки природи Українських

¹ Професор Степан Михайлович Стойко — відомий український натураліст, видатний вчений у галузі геоботаніки, фітогеографії та геосозології // Вісник Львівського університету. Серія географічна. — 2010. — Вип. 38. — С. 395—399; До 95-Річчя С. М. Стойка // Український географічний журнал — 2015, № 1. С. 65.

Карпат» (1966 р.); «Карпатам зеленіти вічно» (1977 р.); «Охорона природи Посібник для вчителів» (співавт., 1977 р.); «Заповідні екосистеми Карпат» (співавт., 2004 р.); «Система охорони природи у верхів'ї Дністра» (2004 р.); «Сторіччя створення пралісових резерватів в Українських Карпатах» (співавт., 2013 р.) та колективні монографії: «Карпатські заповідники» (1966 р.); «Охорона природи Українських Карпат і прилеглих територій» (1980 р.); «Флора і рослинність Карпатського заповідника» (1982 р.); «Заповідні екосистеми Карпат» (1991 р.); «The East Carpathian biosphere reserves» (1999 р.); «Раритетний фітогенофонд західних регіонів України (Созологічна оцінка й наукові засади охорони)» (2004 р.); «Ужанський природний національний парк» (2008 р.).

Степан Стойка в угорському артилерійському полку (середина 30-х років)

Найбільшим здобутком на довгому життєвому шляху Степана Михайловича, на нашу думку є те, що у далеких 1950—70-х роках ХХ століття, він зміг воскресити здобутки природоохоронців інших держав, до складу яких входили західні області України у дорадянський період. Перші заповідні території у західних областях були створені у 1912—1914 роках. Такими стали буковий резерват «Стужиця», ялівцевий резерват в «Тиха» в басейні р. Уж., хвойні резервати на Мармароському Попі Івані та на Чорногорі а також тисовий резерват на Княж-Дворі. У міжвоєнний період кількість таких територій сягла 150. У 1931 році для організації степового резервату в околицях с. Острівець на Покутті, ділянку 2,3 га довелось викупляти у власників за кошт Ліги охорони природи. В період після війни і до 1966 року у західних областях УРСР було створено понад 250 пам'яток природи, які ґрунтувались на колишніх резерватах². Особисто контактуючи з багатьма із них та чудово орієнтуючись у роботі попередників в Кар-

² Стойко С.М. Сучасний стан та чергові завдання комплексних досліджень по охороні природи західних областей України // Охорона природи в Західних областях України, матеріали Міжобласної конференції. — Львів: Видавництво Львівського Університету, 1966. — С. 14—16.

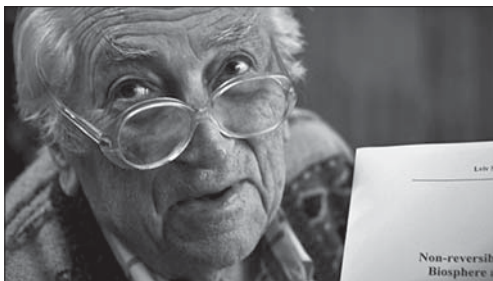

Святкова хода пластунів на Святі Матері. Степан Стойка крайній зправа у першому ряді. Хуст, 17 травня 1936 року

патському регіоні (В.Шафер, А.Златнік, Л.Фекете, Т.Блатни), Степан Стойко зміг відновити десятки заказників, що в довоєнний час мали статус резерватів, створених польськими, угорськими та австрійськими дослідниками³.

³ Резервати дорадянського часу, відновлені зусиллями С. Стойка станом на 1964 рік на Львівщині (Стойко С.М. Найважливіші заповідні ділянки Львівщини // Охорона природи в Західних областях України, матеріали Міжобласної конференції. — Львів: Видавництво Львівського Університету, 1966. — С. 131—136): Лісові: дубовий резерват Корналовичі Дублянського лісництва Самбірського лісгоспазу, 314 га; буковий резерват в урочищі Довжок Сможанського лісництва (кв. 5, 6, 7,11), 50 га, Ялицевий резерват на території Бориславського і Майданського лісництв Дрогобицького лісгоспазу, Ялицевий резерват у Моршині в Лісовицькому лісництві Стрийського лісгоспазу, Старе модринове насадження у Дрогобицькому лісництві Дрогобицького лісгоспазу (3 га), резерват бузка угорського біля селища Климець Сколівського лісгоспазу (1923 р, пропозиція проф. Ш.Вердака), резерват смереки звичайної у кв 70 Коростівського лісництва Сколівського лісгоспазу (9 га), резерват тиса ягідного в урочищах Ходорів і Рибничок у Зубрицькому лісництві Турківського лісгоспазу, сосново-дубовий резерват у Хмільовому (кв 19) та Лешнівському (кв. 81) лісницт-

8 травня 1964 року Рада Міністрів УРСР видала постанову згідно з якою затвердила «заповідні ділянки» «Чорногора» площею 7702 га та «Уголька» площею 4600 га⁴ на Закарпатті. Тут важко не наголосити що Угольський

масив, фактично перша післявоєнна природоохоронна територія Західної України, була утворена на Тячівщині, на малій батьківщині Степана Стойка. 10—12 грудня 1964 року у м. Львові відбулась міжобласна наукова конференція з питань охорони природи, скликана за ініціативи Українського товариства охорони природи. С.М.Стойко презентував на ній систему лісових резерватів, заказників і заповідників, що мала бути

вах Бродівського лісгоспазу (50 га), резерват типів лісу в Івано-Франківському навчально-дослідному лісгоспі ЛЛТІ (5 га), резерват природних осередків ялиці у кв. 21, 22, 27, 28 Немирівського лісництва Рава-Руського лісгоспазу, резерват Погулянка у Львові, 42 га (1938), Сосновий резерват в каньйоні Кононове Бродівського лісгоспазу (1939), буковий резерват в урочищі «Мокре» Нестюківського лісництва Золочівського лісгоспазу, 5 га, сосновий резерват біля с. Грицеволя Стрийського району, 10 га (1939), буковий резерват в районі с.Верхньобужжя Бродівського району, 4 га (1937), вільховий резерват біля с.Княже Золочівського району, Резерват «Ліс під Трудовачем» у Золочівському районі, сосново-буковий резерват у кв. 24 Лелехівського лісництва (100 га), резерват «Шевченківський ліс», 84 га в ок. Львова.

Степові: резерват «Хомець» біля с. Кривчичі в ок.Львова, 2,5 га (1928), резерват «Макітра», 4,02 га у Бродівському лісгоспазу, 1931 викуплений у власника за гроші зібрані в школах, Комплексний степовий і лісовий резерват біля с.Білий Камінь на території Бродівського лісгоспазу, 34,32 га (1939).

Резервати торф'яних боліт: торф'яне болото в Івано-Франківлі, 5 га, водоймище «Сива вода» біля селища Шкло в Яворівському районі, 1 га, резерват у Білгородці в ок.Львова, 5 га. Організований до війни.

Пам'ятки природи: Дуб Івана Франка в с. Івана Франка, Віковий дуб в с.Вишня Городоцького р-ну, Три дуби Богдана Хмельницького в с.Миклашів Новояричівського району, Три дуби Богдана Хмельницького в с.Підберізі Пустомитівського району, Алея вікових лип у с.Чуква Старосамбірського р-ну, Дуби Маркіяна Шашкевича в с.Підлісся, вікові дуби біля могили польського поета Корнелія Уейського в с.Павлів Сколівського району.

⁴ Стойко С.М. Сучасний стан та чергові завдання комплексних досліджень по охороні природи західних областей України // Охорона природи в Західних областях України, матеріали Міжобласної конференції. — Львів: Видавництво Львівського Університету, 1966. — С. 14—16.

реалізована до 1966⁵. В цій системі у Карпатах конче не вистачало національного парку. Тим більше, створені Радою Міністрів «заповідні ділянки», фактично були підвішені у повітрі, адже з одного боку, були умовним перекладом довоєнного західного терміну «резерват», а з іншого — не мали жодного правового забезпечення. Саме тому С.М. Стойко запропонував поєднати на Чорногірському масиві існуючі заповідник та ландшафтний парк та утворити перший в Україні Національний природний парк⁶. Тоді він писав, що для створення національних парків, окрім Карпат, науковцями також обрано на Львівщині ліс з озером в околицях Івано-Франкова (1000 га), Брюховицький, Винниківський ліси на Розточчі разом з Брюховицьким та Комсомольським озерами (1500 га), заплановано Моршинський природний парк (100 га), природний парк «Сколівські Бескиди» в ок. С. Гребенів (1000 га)⁷. На превеликий жаль, у 1960-х утворити рішенням республіканського рівня в західних областях установу, що містила б у назві слово «національний» було неможливо і тому 1968 року її оголосили під назвою «Карпатський державний заповідник» (сучасний Карпатський біосферний заповідник). Проте 1980 року територію Чорногірського гірського масиву, яка не увійшла до Карпатського заповідника, — оголосили таки Карпатським національним природним парком. А інші території, названі ще тоді, за життя Степана Михайловича також стали національними парками.

Годі уявити життя, прожите на стільки достойно, ніж це вдалось Степанові Михайловичу Стойку. Годі також уявити таку світлу вдачу, що допомогла б за життя побачити так багато рясних плодів своєї невтомної праці.

Світла пам'ять!

⁵ Татарinov К.А. Вивчення, відтворення, раціональне використання та охорона фауни хребетних західних областей // Охорона природи в Західних областях України, матеріали Міжобласної конференції. — Львів: Видавництво Львівського Університету, 1966. — С. 139—152.

⁶ Стойко С.М. Карпатський заповідник — проблеми і перспективи // Про охорону природи Карпат. Ужгород, 1973. — С. 5—18.

⁷ Стойко С.М. Найважливіші заповідні ділянки Львівщини // Охорона природи в Західних областях України, матеріали Міжобласної конференції. — Львів: Видавництво Львівського Університету, 1966. — С. 131—136.

ВСТУПНЕ СЛОВО

Створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду є основним інструментом охорони природи в Україні з 1919 року. У минулому поняття «охорона природи» безпосередньо означало те, що сьогодні означає термін «заповідна справа», а те, що ми тепер називаємо «часткою заповідності держави», — «станом охорони природи».

Першим природоохоронним об'єктом (в той час ще не було поняття «природно-заповідний фонд»¹), створеним на території України, став Народний заповідний парк² «Асканія-Нова»³ (пізніше, 1921 року, реорганізований у Державний степовий заповідник «Чаплі» імені Х.Г. Раковського⁴; те-

¹ Термін «природно-заповідний фонд» вперше був вжитий 1927 року. У виданнях Українського комітету охорони пам'яток природи публікувалися анкети для збирання відомостей про пам'ятки природи, розроблені Харківським краєвим інспектором охорони природи Є.П.Лавренком. Анкети термін «заповідний фонд», під яким малося на увазі загальну сукупність пам'яток природи і інших територій, взятих під охорону (Охорона пам'яток природи на Україні. Збірник 1. X., 1927. С. 78). Публікація стала першою друкованою згадкою цього звичного в наш час поняття. Разом з тим, у законодавстві термін був закріплений лише 1972 року.

² Фактично, термін є перекладом американського поняття «National Park».

³ «Асканія Нова» — першій народній заповідний парк // Вісти природничої секції Українського наукового товариства, 1919. — Т. 1, ч. 3/4. — С. 122.

⁴ Степной заповедник Чагли — Аскания-Нова. Сборник статей. Под ред. М. Н. Колодько и Б. К. Фортунатова. — М.-Л., 1928. — С. 5.

пер — Біосферний заповідник «Асканія-Нова» імені Ф. Е. Фальц-Фейна). У той час, 1921 року, був створений Державний заповідник Дніпровіої заплави «Конча-Заспа»⁵, що проіснував до 1934 року⁶. Відтоді й до часу підготовки нашого видання в Україні створено понад 8400 природоохоронних територій. 1972 року вперше була затверджена їхня класифікація⁷, а поняття «природно-заповідний фонд» було переведене в законодавчу площину. До цього з 1926⁸ і до 1972 року природоохоронні території офіційно називали узагальнюючим терміном «пам'ятка природи»⁹.

У різні історичні періоди створення природоохоронних територій переслідувало досить відмінні цілі. Так, з 1917 до 1933 року природоохоронці прагнули виявити та вберегти від знищення найбільш видатні й унікальні природні пам'ятки, а також добитись репрезентативності природоохоронних територій (наявності їх у кожній з характерних для України зональних екосистем)¹⁰. Ще 1918 року під час першого в історії України наукового природоохоронного заходу — Попередньої наради природників ботанік О. Яната запропонував передати під охорону ділянки, що репрезентуватимуть усі типи екосистем півдня України (полиновий, ковилово-луковий, луково-кущовий степ, поди та гранітні могили Бердянського повіту)¹¹. М. Шарлемань писав: «*Наші заповідники ще не відбивають усієї різноманітності природи на Україні*»¹². М. Шалит також наголошував, що «*мережа пам'яток і заповідників нерепрезентативна й деякі регіони не мають зовсім пам'яток*»¹³.

З 1933 до 1968 року культивувалось переважно господарське ставлення до природоохоронних територій, примусово надиктоване політичною ідеологією підкорення та використання природи в СРСР. У той час

⁵ Чорна Л. О. Із втраченого: Заповідник «Конча-Заспа» // Заповідна справ в Україні. 2004. — Т. 10. № 1—2. — С. 100—104

⁶ Шарлемань Николай Васильевич. Воспоминания. 1968-1970. Рукѳой Г.К. Голдина, А.А. Бевзо и машинопись // ІР НБУ. — Ф.49. — №4 / 2. — Арк. 49.

⁷ Ющенко О.К. Нова класифікація заповідних територій України // Рідна природа, 1972. — №3. — С. 35—36.

⁸ Шалит М. Заповідники та пам'ятки природи України. Харків, 1932. 76 с.

⁹ Про охорону природи Української РСР: Закон УРСР від 30 червня 1969 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. — 1960. — №23. — С. 175.

¹⁰ Лавренко Є. Охорона природи на Україні. — Харків, 1927. — 16 с.

¹¹ Протокол Народи Природників України від 3—6 серпня 1918 року // Вісті природничої секції Українського Наукового товариства. — 1918—1919. — Т. 1. — С. 18

¹² Шарлемань М.В. Охорона природи на Україні // Пролетарська правда. — 1927. — 17 листопада. — № 262(1875). — С. 6.

¹³ Шалит М. Заповідники та пам'ятки природи України. — Харків, 1932. — 76 с.

значна частина пам'яток природи були оголошені в рамках специфічного законодавства. Від 1955 року й надалі розпочався період, коли науковці, переважно ботаніки, знову завели мову про необхідність будувати репрезентативну мережу заповідних об'єктів¹⁴. І лише з середини 1980-х років господарський підхід у заповіданні був остаточно змінений на науковий. Значною мірою цьому сприяли як політична ситуація, так і поява в СРСР перших Червоних книг, що закріпили на адміністративному рівні необхідність врахування позиції біологічної науки в питаннях охорони природи Червоної книги СРСР (1978)¹⁵ та Червоної Книги УРСР (1980)¹⁶. В Україні, зокрема, створення ПЗФ з метою охорони рідкісних видів у 1980-х активно просували студентські Дружини з Охорони Природи (ДОП), що базувались на біологічних факультетах університетів та інститутів¹⁷.

Також варто згадати, що з 1921 року¹⁸ і до 1970-х звичні в наш час заказники не були частиною мережі природоохоронних територій, а тимчасово створювались як місця обмеження полювання, риболовлі (можливо, навіть обмеження лише на певний сезон, як-то період гніздування, зимівлі або нересту) або заготівлі лікарської сировини¹⁹. Заказники оголошувались на певну, визначену підчас оголошення, кількість років²⁰. Лише після затвердження класифікації природоохоронних територій 1972 року, заказники були долучені до природно-заповідного фонду²¹. З одного боку, це вигідно збільшило формаль-

¹⁴ Котов М.І., Харкевич С.С. Охорона природи в Українській РСР та завдання ботаніків // Український ботанічний журнал, 1956. — Т.ХІІІ, №2. — С 3—13.

¹⁵ Красная книга СССР: Редкие и находящиеся под угрозой исчезновения виды животных и растений. Том 1 / Главная ред. коллегия: А. М. Бородин, А. Г. Банников, В. Е. Соколов и др. — 2-е изд. — М.: Лесная промышленность, 1984. — 392 с.

¹⁶ Червона книга Української РСР. — К.: Наукова думка, 1980. — 504 с.

¹⁷ Грищенко В. В поєсах черного аиста // Ким ти був, коли був молодим? Спогади учасників руху студентських Дружин по охороні природи (ДОП) України. Упор.: Василюк О.В., Ільницька В.І. — К.: Національний екологічний центр України, 2010. — С.85—93.

¹⁸ Правила производства охоты, ее сроки и способы. (утверждены ВЦИК РСФСР 24 августа 1921 г.). П.21. (Цит. по: Борейко, В. Е. История заповедного дела в Украине. — Київ, 1995. — 183 с.)

¹⁹ Постанова Ради Міністрів УРСР від 3 серпня 1978 р. N 383 «Про доповнення переліку державних заказників, що створюються в Українській РСР» // ЗП УРСР, 1978. — № 8. — С. 68.

²⁰ Шарлемань, М. Охорона природи на Україні. Пролетарська правда. 1927. 17.10. №262(1875).

²¹ Василюк О.В. Як українські заказники стали «заповідними» // Вісник Національного науково-природничого музею, 2015. — Т.13. — С.33—41.

ну площу ПЗФ, а з іншого — долучило до нього чимало територій, які об'єктивно не мали природної цінності. Певним чином, до нашого часу, території таких заказників набули цінності (щонайменше вони перебували протягом 50 років під меншим антропогенним тиском, у частині випадків — у них суттєво зріс середній вік дерев).

Унаслідок тривалої і нерідко трагічної історії створення природоохоронних територій, існуючі нині в Україні території і об'єкти ПЗФ є лише частиною з тих, які в різні періоди були створені й виконували природоохоронну функцію. Чимало цікавих об'єктів з різних причин та в різний спосіб були скасовані й нерідко фізично знищені. Інформація про втрачені природоохоронні території є малодоступною та зазвичай дуже обмеженою. До цього часу реєстри втрачених природоохоронних територій ніхто не складав і не публікував.

Цей довідник містить результат дослідження, присвяченого втраченим природоохоронним територіям в Україні: реєстр скасованих об'єктів природно-заповідного фонду, а також аналіз причин їх втрати. У переважній більшості випадків ми наводимо архівні або літературні джерела, що свідчать про існування заповідних територій у минулому й про обставини їх юридичного скасування. Тобто цей довідник стосується винятково формальної сторони питання — наявності юридичного статусу ПЗФ у минулому й втрати його до нашого часу.

Стан вивчення втрат ПЗФ

Проблема скасування об'єктів ПЗФ порушується нами не вперше. 2002 року група авторів (А. Коломієць, С. Шапаренко, М. Химин, В. Денщик, М. Коробко, Г. Проців, І. Горбань, Р. Хімко, В. Мальцев та ін.) провели дослідження актуального стану природно-заповідного фонду в рамках проекту «Зелена скарбниця» в низці областей. У своїх висновках автори наголошували, що ними виявлені випадки зняття місцевими адміністраціями заказників з реєстру з метою їх вирубки (як, наприклад, у Миколаївському районі Львівської області). Також, загальнозоологічний заказник «Федорівський» (Сокальський р-н Львівської обл.) без повідомлення землекористувачам був переданий під приватне мисливське господарство²².

²² Зелена скарбниця. Природоохоронна акція / Упор. Хімко Р.В., Мальцев В.І., Коломієць Г.В. — К.: РЕЦ-Київ; Інститут екології Національного екологічного центру України, 2002. — 70 с.

Також у більш ранній період директором Полтавського краєзнавчого музею ім. Короленка М.І. Гавриленком було підготовлено низку публікацій про втрачені природоохоронні території Полтавщини²³, які були скасовані у сталінський період до 1950-х. Ці заповідні території до їх скасування були підпорядковані краєзнавчому музею²⁴ та іншим науковим установам²⁵. 1944 року, з ініціативи М.І.Гавриленка, постанови про створення цих скасованих заповідних об'єктів були поновлені на певний час²⁶ (Постанова виконавчого комітету Полтавської обласної ради народних депутатів трудящих №1194, від 16.12.1944)²⁷. Тема розгрому заповідників сталінськими рішеннями в 1934, 1951 та 1961 роках розкрита в публікаціях В.Борейка²⁸. Також відома публікація, присвячена питанню втрат ПЗФ Криму²⁹.

Утім, обсяг публікацій, що розкривають питання втрат ПЗФ, украй малий.

²³ Гавриленко М. Цілинний степ (початок) // Голос Полтавщини, 1942. — 29 липня. — С. 3; Гавриленко М. Цілинний степ (закінчення) // Голос Полтавщини, 1942. — 30 липня. — С. 3; Гавриленко М. Парасоцький заповідник (початок) // Голос Полтавщини, 1942. — 6 серпня. — С. 3; Гавриленко М. Парасоцький заповідник (початок) // Голос Полтавщини, 1942. — 7 серпня. — С. 3.

²⁴ Гавриленко М. До Управління Заповідників України, т. Мартинюковій, 11.09.1944 // Науковий архів Полтавського краєзнавчого музею (НА ПКМ). — Спр. П. 01-23. — Арк. 3, 3 зв. (рукопис); Гавриленко М. Начальнику Управління по Заповідникам України, 15.11.1944 // НА ПКМ. — Спр.П. 01-23. — Арк. 6, 6 зв., 7. (рукопис); Гавриленко М. До начальника Управління музеїв т. Д.Косарика, 4.06.1944 // НА ПКМ. — Спр.П. 01-23. — Арк. 4, 4 зв. (рукопис).

²⁵ Гавриленко М. Гавриленко М. До Управління по заповідникам при Раді Народних комісарів УРСР, 1945 // НА ПКМ. — Спр.П. 01-50. — Арк.21,22,23, 23 зв., 24. (рукопис).

²⁶ НА ПКМ. Спр.П. 01-54. Арк. 2.

²⁷ Гавриленко М. До Карлівського районного виконавчого комітету // НА ПКМ. — Спр.П. 01-23. — Арк. 12. (рукопис); Гавриленко М. До Диканського лісництва // НА ПКМ. — Спр.П. 01-23. — Арк. 12. (рукопис).

²⁸ Борейко, В. Е. Аскания-Нова: тяжкие версты истории 1826-1997. — Киев, 2001. — 180 с.; Борейко, В. Е. История заповедного дела в Украине. Издание второе, дополненное. — К.: Киевский эколого-культурный центр, 2002. — 270 с.; Борейко В.Е. История охраны природы Украины. X век — 1980 г., К.: КЭКЦ, 2001. — 544 с.

²⁹ Современное состояние и перспективы системы особо охраняемых территорий Крыма / Артов А., Боков В., Дулицкий А., Ена А. Паршинцев А., Рудык А. Состояние сохранения биоразнообразия в Крыму (5 лет после Гурзуфа: 1997—2002). Аналитический доклад. Симферополь, 2002. — С.9-15.

Методологія

Основна частина нашого дослідження охоплює період з 1960-х і до 2020 року включно. Це — період дії сучасного законодавства або подібного до нього більш раннього. Використовуючи архівні джерела, ми встановили переліки територій ПЗФ, що були створені в минулому, але втратили свій юридичний статус до нашого часу. Така втрата статусу в одних випадках означає входження об'єкта в новий, більший за площею ПЗФ, а в інших — реальну їх втрату (скасування після фізичної втрати або ж навіть скасування з метою знищити об'єкт ПЗФ). Складаючи такі переліки, ми провели пошук доступних літературних згадок, а також аналіз всіх доступних рішень органів державної влади щодо ПЗФ, які зберігаються в державних архівних установах.

Крім того, ми наводимо і реєстри природоохоронних територій, що існували в більш ранні періоди історії України, але раніше їх створення не було достатньо врегульовано юридично. Реєстри не велись, і тому складені нами переліки носять більш умовний характер і менш повні.

Відсутність у будь-яких сучасних або колишніх державних органів функції реєструвати втрати природоохоронних територій не дозволяє нам зробити дослідження завершеним. Тому зібрана інформація про скасовані об'єкти ПЗФ є фрагментарною, а самі переліки таких об'єктів не можуть гарантовано бути названі вичерпними.

Уся інформація, включена в довідник, окрім вступної аналітичної статті, зібрана та впорядкована частково завдяки літературним даним та фондам понад як 30 державних архівних установ, що в різний час надали копії документів громадським організаціям «Екологія-Право-Людина», «Національний екологічний центр України» та «Українська природоохоронна група». Використані літературні джерела переважно є маловідомими, у минулому віднесені до т. з. спецфондів або відсутні в бібліотечних та архівних установах видання (залучені до нашого дослідження із збірок авторів та приватних бібліотек). Ми розраховуємо, що використання раритетних джерел зробить видання також корисним і в джерелознавчому плані. З метою надання довіднику більшої ролі як джерелознавчому виданню ми доклали зусиль для того, щоб достовірно зазначити відомості про інвентарні номери всіх одиниць зберігання архівних джерел залучених до дослідження.

Обставини скасування ПЗФ

2010 року до статті 54 Закону України «Про природно-заповідний фонд» були внесені зміни, згідно з якими *«зміна меж, категорії та скасування статусу територій та об'єктів природно-заповідного фонду проводиться відповідно до статей 51—53 цього Закону за погодженням з центральним органом виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку»*³⁰. Процедура підготовки такого експертного висновку не затверджена, які установи або організації його мають готувати — досі не відомо. І це створює складнощі на шляху можливого скасування об'єктів ПЗФ. Окрім того, сама необхідність погодження кожної зміни меж ПЗФ на такому високому рівні як підпис міністра сама по собі відкидає багато дрібних ініціатив скасування об'єктів ПЗФ або зміни їхніх меж. При цьому на рівні Міністерства екології та природних ресурсів України вірогідність надання погодження на скасування дійсно цінного об'єкту ПЗФ мало уявна. Отож, після 2010 року нам відомо лише кілька випадків скасування об'єктів ПЗФ. Виняток, не сумісний з названою вище нормою закону, становлять лише ліквідований рішенням суду національний природний парк «Сіверсько-Донецький» (2010 р.)³¹, а також заповідне урочище «Литовський бір», що було скасоване через невідповідність категорії та відсутність реальної природної цінності³².

Натомість до 2010 року практика скасування ПЗФ була поширена значно більше. Загалом, нами була знайдена інформація про 2362 випадки скасування об'єктів і територій ПЗФ загальною площею 123 336,2 га. У цілому, це становить 21,7 % від всіх створених ПЗФ з 1968 року за кількістю та 3,23 % за площею.

³⁰ Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010. — №11. — Ст. 112.

³¹ Вищий адміністративний суд України, Постанова від 21.10.2010 № П-155/10 // Юридическая практика, 01.2011 — 2011 р., № 1

³² Об'єкт скасований рішенням Сумської обласної ради від 9.04.2015 року «Про зміни в мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду». Скасування відбулось за клопотання Гетьманського національного природного парку від 02.04.2014 року № 189/02-08 та з урахуванням погодження Міністерства екології та природних ресурсів України № 5/4-9/10432-14 від 27.08.2014 року (видане на підставі висновку Красностроянецького відділення УкрНДІЛГА від 15.05.2014 № 3 щодо доцільності скасування статусу заповідного урочища «Литовський бір».

Найбільш поширеними причинами скасування об'єктів ПЗФ у період 1972—2015 були а) потреба в господарському використанні території ПЗФ або ресурсів, розміщених в їх межах; б) фізичне пошкодження або знищення об'єктів; в) зміни класифікації ПЗФ (1972³³, 1978³⁴, 1983³⁵ та 1992³⁶ роки) та долучення до переліку категорій ПЗФ заказників (1978). Остання обставина потребує пояснення.

Починаючи з 1919 року й до 1972 року не існувало законодавчо затвердженої класифікації категорій ПЗФ. Єдиним документом радянського періоду, який легітимізував і визначив різновиди природоохоронних територій, був декрет Ради Народних Комісарів СРСР від 16 вересня 1921 року «Про охорону пам'яток природи, садів і парків»³⁷. Згідно з ним ділянки природи та окремі об'єкти (тварини, рослини, гірські породи), які становлять особливу наукову й культурно-історичну цінність та потребують охорони, могли бути оголошені Народним комісаріатом просвіти (НКП) за згодою зацікавлених установ, недоторканими пам'ятками природи. Більш значні за площею пам'ятки природи оголошувались заповідниками й національними парками³⁸. Хоча така можливість юридично й була, та до 1980 року в Україні не вели мову про національні парки, оскільки це могло мати політичне забарвлення (щоправда перший сучасний національний парк України був створений з назвою «державний природний парк»³⁹).

16 червня 1926 року Всеукраїнським центральним виконавчим комітетом й Радою народних комісарів (РНК) УРСР прийнято Постанову

³³ О мерах по расширению сети государственных заповедников и улучшению заповедного дела: пост. СМ УССР от 28.01.1972 г. // СП УССР. — 1972. — № 2. — Ст. 11.

³⁴ Постанова Ради Міністрів УРСР від 22 лютого 1978 р. №120 «Про внесення змін до класифікації заповідних та інших територій в Українській РСР, що охороняються державою» // ЗП УРСР, 1978. — № 3. — Ст. 34.

³⁵ Постанова Ради міністрів УРСР від 22 липня 1983 р. №311 «Про класифікацію і мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду Української РСР» — <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/311-83-%D0%BF>

³⁶ Закон України «Про природно-заповідний фонд України» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992. — № 34. — Ст. 502.

³⁷ Декрет СНК СРСР от 16.09.1921 г. «Об охране памятников природы, садов и парков» // Собр. Узак., 1921. — №65. — Ст. 492.

³⁸ Лавренко Е. Охорона природи на Україні // Вісник Природознавства, 1928. — № 3—4. — С.164—179.

³⁹ Постанова Ради міністрів УРСР від 3.06.1980 р. №376 «Про створення Карпатського національного природного парку» — <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/376-80-%D0%BF>

«Про пам'ятники культури і природи», що затвердила «Положення про пам'ятники культури і природи»⁴⁰, відповідно до якого пам'ятки республіканського значення затверджувалися РНК УРСР, місцевого значення — окружними виконкомми. Усі пам'ятки реєструвалися в НКП УРСР⁴¹. Пам'ятки, що мали особливе значення, а також сади й парки наукового та історично-мистецького значення могли бути оголошені постановою РНК УСРР заповідниками, кожен з яких управляється згідно з окремо затверджеим положенням. Згідно з цим Положенням, для допомоги Народному комісаріату просвіти та його територіальним органам створено новий дорадчий орган — Український Комітет охорони пам'яток природи (УКОПП). Головною роботою УКОПП стало виявлення та взяття на облік пам'яток природи. Таким чином, реєстрація пам'яток природи й присвоєння їм статусу здійснювались за фактом їхньої наукової цінності, не залежно від користування або форми власності. Інакше кажучи, для взяття пам'ятки на облік УКОПП слід було просто виявити її силами кореспондентів та додати до реєстру, який вівся Краєвим інспектором. Спеціальних дозволів, погоджень та інших переговорів із землекористувачами члени Бюро УКОПП не вели. Виняток становило лише створення заповідників, що потребувало переоформлення земельних ділянок та організації спеціальної адміністрації з відповідним асигнуванням коштів. Тому в цей період усі природоохоронні на території УРСР називались пам'ятками природи, частина яких додатково оголошувалась заповідниками (які в широкому розумінні теж відносились до поняття «пам'ятка природи»).

Хвиля репресій 1930-х років тим чи іншим чином охопила більшість членів УКОПП і станом на 1937 рік працювати в УКОПП було вже фактично нікому. Постанова РНК СРСР від 14 жовтня 1939 року скасувала Постанову 1926 року, ліквідувавши УКОПП і передаючи всі природоохоронні справи новому комітетові з охорони природи РНК УРСР. Скасування Постанови «Про пам'ятки природи і культури» фактично ліквідувало механізм «взяття на облік» пам'яток природи, яким природоохоронці успішно користувались понад десятиліття⁴². Тож після

⁴⁰ Охорона пам'яток природи на Україні. Збірник 1. — Харків, 1927. — С.85—89.

⁴¹ В сучасному розумінні важко трактувати поняття «реєстрація пам'яток», оскільки це не є охоронним статусом, визначенням меж, тощо.

⁴² Шарлемань М. Охорона природи в УРСР / Научная статья «Краткая история исследованной фауны наземных позвоночных УССР», 1940, автор Н.В. Шарлемань // ІА НБУ. — Ф.258. — Оп.2. — №48. — Арк.20.

1939 року всі пам'ятки природи, що не були оголошені окремими декретами у статусі заповідника, втратили юридичний статус.

Частина територій і об'єктів, які мали природоохоронний статус в часи УКОПП, були згодом поновлені в наступні роки. Натомість частина територій більше не мала жодного охоронного статусу й лишилась втраченою (у багатьох випадках такі об'єкти до нашого часу вже не існують). Єдине офіційне зведення інформації про пам'ятки природи часів УКОПП було опубліковане 1932 року М.М. Шалитом⁴³. Ще частина інформації міститься в листах УКОПП, якими 1929 року комітет інформував округові виконкоми про те, які пам'ятки природи взяті на облік на їхній території. Такі листи з інформацією про кожну з пам'яток зберігаються в Центральному державному архіві вищих органів влади й управління. Якщо не враховувати ту частину пам'яток, що були згодом поновлені, маємо перший реєстр втрачених природоохоронних територій (Таблиця 1). Загалом територій та об'єктів, статус яких не був поновлений після 1939 року, — щонайменше 127 позицій. Враховуючи, що частково вони могли в майбутньому бути включені в сучасні ПЗФ, а для частини з них немає інформації про площі, обрахувати площу втрат ПЗФ цього періоду неможливо.

Відповідно до розпорядження Ради Міністрів УРСР від 7 серпня 1963 року №1180-р, обласні виконкоми зобов'язали взяти на облік ботанічні сади, дендрологічні парки, парки-пам'ятки садово-паркової архітектури та пам'ятки природи місцевого значення. Фактично зазначений перелік категорій передував запровадженню класифікації пам'яток природи. Президії Українського товариства охорони природи було доручено провести реєстрацію цих об'єктів. Робота була проведена протягом 1963—1964 років. 8 травня 1964 року Рада Міністрів УРСР прийняла постанову №451 «Про поліпшення охорони природи в УРСР», у якій було вказано на незадовільний стан охорони пам'яток природи в деяких областях⁴⁴. За підсумками інвентаризації пам'яток природи, Українське товариство охорони природи та сприяння розвитку природних багатств видало низку довідників у 1966⁴⁵

⁴³ Шалит М. Заповідники та пам'ятки природи України. — Харків, 1932. — 76 с.

⁴⁴ Лист голові виконавчого комітету Черкаської обласної /сільської/ ради депутатів трудящих, С.О. Стеценку від Українського товариства охорони природи та сприяння розвитку природних багатств від 26.05.1964 року // Державний архів Черкаської області. — Ф.4313. — Оп.1с. — Спр.174. — Арк.14.

⁴⁵ Карпатские заповедники. — [б. м.]: Карпати, 1966. — 271 с.

та 1968⁴⁶ роках, що також були використані нами як джерело для дослідження.. Згадані в цих публікаціях пам'ятки природи важко однозначно вважати такими, що мали юридичний статус: вони не мали відношення до пам'яток природи, які існували в період до 1939 року і водночас не мали рішень щодо присвоєння їм будь-якого статусу. Проте в майбутньому ці території, виявлені Товариством, стали основою до затвердження перших чинних ПЗФ Української РСР післявоєнного періоду (у 1968 році). Чимало їх мають охоронний статус і до нашого часу. Перелік таких ПЗФ, що були включені до переліку 1963 року, але не отримали згодом дійсний статус заказників і пам'яток природи, подаємо в Таблиці 2.

Крім того, у публікаціях авторів із західних областей⁴⁷ описана низка «резерватів», які важко співставляти із територіями природно-заповідного фонду, адже автори використовували дещо інші підходи щодо їхньої ідентифікації. В сучасному розумінні такі резервати більше схожі на нинішні «пралісові пам'ятки природи»⁴⁸.

Різноманіття типів пам'яток природи, які створювались в областях стихійно, примусило Колегію Державного комітету УРСР по охороні природи затвердити 5 червня 1968 року постановою №25 «Положення про охорону пам'яток природи на території Української РСР»⁴⁹. Проте, надалі в рішеннях про створення природоохоронних територій не зазначали їх категорію, вказуючи їх лише як «пам'ятки природи».

1972 року було запроваджено першу класифікацію заповідних територій: замість двох категорій (пам'ятка природи і держзаповідник), було виділено п'ять (державні заповідники, державні заказники, державні природні парки, пам'ятки природи та парки—пам'ятки садово-паркового мистецтва)⁵⁰. Цим рішенням також було узаконено саме поняття «природно-заповідний фонд». Постановою Ради Міністрів УРСР №120 від 22 лютого 1978 року класифікація була доповнена категоріями «заповідне урочище» та «заказник місцевого значення». Варто

⁴⁶ Липа А. Л., Федоренко А. П. Заповідники та пам'ятки природи України. — К.: Урожай, 1969. — 187 с.

⁴⁷ Карпатам зеленіти вічно / С.М. Стойко. — Ужгород: Карпати, 1977. — 175 с.

⁴⁸ Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 18.05.2018 року № 162 «Про затвердження Методики визначення належності територій до пралісових пам'яток природи» <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0708-18#Text>>

⁴⁹ Державний архів Черкаської області. — Ф.4313. — Оп.3. — Спр. 522. — Арк. 78.

⁵⁰ Ющенко О.К. Нова класифікація заповідних територій України // Рідна природа, 1972. — № 3. — С. 35—36.

значити, що вже після введення класифікації ПЗФ на Тернопільщині переконливо використовували термін «заповідні ділянки» та розглядали цей термін як місце локалізації ресурсів лікарських рослин⁵¹.

1983 року Рада Міністрів УРСР видала нову постанову № 311 «Про класифікацію і мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду Української РСР», якою класифікація природоохоронних територій була розширена ще більше — відтепер вона включала такі категорії: державний заповідник республіканського значення, державний природний національний парк, державний заказник (республіканського значення, місцевого значення), державна пам'ятка природи (республіканського значення, місцевого значення), державний ботанічний сад, державний дендрологічний парк, державний зоологічний парк, державний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва (республіканського значення, місцевого значення) та державне заповідне урочище. З 1.01.1978 року було також введено в дію Держстандарт РСТ 1745-76 «Порядок погодження, затвердження і державної реєстрації заповідних об'єктів, затверджений Постановою Держплану УРСР № 101 від 23.11.1976⁵²» (між іншим, цей документ втратив чинність лише з 1 січня 2018 року⁵³).

Сучасна класифікація категорій природно-заповідного фонду була затверджена в 1992 році Законом України «Про природно-заповідний фонд України» і без змін збережена до сьогодні. До природно-заповідного фонду незалежної України наразі відносять такі категорії: біосферний заповідник, природний заповідник, національний природний парк, регіональний ландшафтний парк, заповідне урочище, заказник, пам'ятка природи, парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва, дендропарк, зоопарк та ботанічний сад. Виняток становить тільки введена в 2005 році додаткова категорія ПЗФ у

⁵¹ Шиманська В.О., Зелінка С.В., Бригінець М.Л. Заповідні ділянки - місця охорони і відтворення ресурсів лікарських рослин на Тернопільщині // Охорона природи та раціональне використання природних ресурсів у західних областях УРСР. — Львів, 1974. — С. 136—138.

⁵² Порядок погодження, затвердження і державної реєстрації заповідних об'єктів. РСТ УССР 1745-76. Издание официальное. — Республіканський стандарт УССР. — Київ, 1977. — 22 с.

⁵³ Наказ ДП «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» від 27 квітня 2017 року № 100 «Про скасування національних нормативних документів» — http://csm.kiev.ua/images/stories/2017/nakaz/nakazukrndnc_100_2017.doc

АР Крим — ландшафтний рекреаційний парк⁵⁴, що по суті практично не відрізняється від регіональних ландшафтних парків і в загальній статистиці ПЗФ України рахується разом з ними.

Під час затвердження кожної з названих вище класифікацій природоохоронних територій у більшості областей відбулось і Perezатвердження переліків самих природоохоронних територій, унаслідок чого були скасовані чимало ПЗФ як такі, що не відповідають новій класифікації або держстандарту (зокрема в Чернівецькій області в 1979 році велика кількість ПЗФ скасовані саме через невідповідність Деж-стандарту РСТ 1745-76). У частині випадків, зокрема 1983 року, зміна класифікації дала поштовх до проведення на республіканському рівні інвентаризації об'єктів ПЗФ, унаслідок чого були виявлені пошкоджені або знищені об'єкти, що також стало причиною їх масового скасування.

Окремого пояснення вимагає ситуація із заказниками. Як вже було сказано, лише 1978 року заказники стали природоохоронними, а не господарськими територіями. Крім того, слід відзначити, що в 1983 році вперше всім категоріям ПЗФ було надане державне значення⁵⁵. Тож лише з 1978 року заказники стали остаточно включені в єдину систему з рештою категорій ПЗФ. До цього часу від початку ХХ століття заказники були ділянками мисливських угідь, виділеними на певний період для поновлення «запасів» мисливської фауни, промислових видів риб та лікарських рослин⁵⁶. Відповідно, заказники, створені «для мисливців», на той час протиставлялись заповідникам, полювання в яких було неприпустимим. Окремі мисливці ще на початку 20 століття пропонували побудувати систему заказників по аналогії з природоохоронними територіями⁵⁷, адже мисливські заказники не були ефективними з точки зору охорони природи⁵⁸. Мисливець

⁵⁴ Постанова ВР АРК від 18.11.2009 р. № 1456-5/09 (Цит. по: Артов А., Балобін С., Василюк О., Городецька Н., Кривохижа М., Мовчан Я., Рудик О., Сіренко І., Шапаренко С., «Льодовиковий період» у заповідній справі (огляд ситуації у заповідній справі в Україні за 2008-2012 рр.) заг. ред. Кравченко О. // Екологія. Право. Людина, 2013. — № 17—18 (57—58). — 94 с.

⁵⁵ Природоохоронні території Української РСР / Є. В. Качаловський, К. М. Ситник, О. К. Ющенко та ін.; за ред. Д. І. Проценко. — К.: Урожай, 1983. — 176 с.

⁵⁶ Генерозов В.Я. Разведение диких уток // Украинский охотник и рыболов, 1925. — № 2.

⁵⁷ Юрович. Заповідники і заказники // Український мисливець та рибалка, 1927, № 12

⁵⁸ Костюченко А. Заказник Обиточенская коса // Украинский охотник и рыболов, 1926. — № 10

В. Громов 1927 року описував враження від обстеження заказників Олевського району Житомирської області: *«Заказники, на мою думку, є лише звуком холостого пострілу і нічого реально не дають окрім прибитих на вказівних стовпах табличок з написами, що говорять про величезні площі і номери кварталів заказників»*⁵⁹.

Долучення заказників до складу ПЗФ внесло непорозуміння, адже назва «заказники» залишилась незмінною і не всім було зрозуміло, що в неї відтепер вкладено вже зовсім інший зміст. Унаслідок цього частину заказників за звичкою продовжували скасовувати як тимчасові, посилаючись на колишні рішення, якими їх було створено на визначений період. Працівники лісгоспів ще пам'ятали заказники такими, якими вони були до 1978-го, за звичкою сприймали їх як тимчасові утворення й надалі. Деякі такі заказники були скасовані в 2000-х із зазначення причини «досягнення насадженнями стиглості». Наприклад, на Київщині деякі ПЗФ були скасовані саме з метою вирубки стиглого лісу.

1983 р. в Івано-Франківській області було прийняте рішення виконкому обласної ради № 166 «Про доповнення списку заповідних об'єктів області», яким на строк 10 років 99 болотних масивів оголошені гідрологічними заказниками; 9 ділянок — заказниками лікарських рослин⁶⁰. Чи вважати ці об'єкти існуючими, починаючи з 1993 року? Між іншим, на Івано-Франківщині рішення про створення тимчасових заказників приймалися упритул до середини 2000-х років, коли такі рішення вже 40 років, як не мали законодавчого підґрунтя.

Також варто згадати й про категорію «природоохоронних» територій, що існувала в часи СРСР і, не маючи прямого відношення до природно-заповідного фонду, потенційно сприймалась як одна з категорій ПЗФ. Державне мисливське господарство (ДМГ) розглядались до 1983 року як один з типів природоохоронних територій. Фактично ДМГ певною мірою дублювали мисливські заказники, але на відміну від останніх мали адміністрацію. Видання 1960—1970 років містять описи ДМГ поряд з описами заповідників: *«Державне мисливське господарство — це своєрідний заповідник, у якому заборонено, «заказано» (звідси і назва багатьох господарств — заказники) на певний час полювати на мисливських тварин і птахів, але дозво-*

⁵⁹ Громов В. Заказники // Український мисливець та рибалка, 1927. — № 6

⁶⁰ Державний архів Івано-Франківської області. — Ф. р-295. — Оп. 6. — Спр. 2649. — Арк. 98—111.

ляється займатись рибальством, рільництвом, рубати ліс, косити сіно в такій мірі, щоб це не впливало негативно на мисливську фауну»⁶¹. ДМГ почали формуватися в 1945 році, коли після Другої світової війни уряд УРСР розпочав відновлення мисливських заказників для полювання партійних керівників. 24 лютого 1945 року, ще під час війни, була видана постанова «Про асигнування коштів на відновлення службових і підсобних приміщень у державних заказниках УРСР», якою до початку поточного мисливського сезону доручалось відновити готелі для почесних гостей та будиночки егерів⁶². Державні мисливські заказники спеціального призначення проіснували до 1966 року⁶³, лишаючись підпорядкованими Головному управлінню мисливського господарства Ради Міністрів УРСР. Згодом 13 липня 1959 року Рада Міністрів УРСР реорганізувала всі 12 мисливських заказників республіканського значення (загалом 400 000 га) в державні мисливські господарства (ДМГ)⁶⁴. До 1968 року було створено ще 7 ДМГ, після чого їхня загальна площа перевищила 1 млн га⁶⁵. Частина з таких ДМГ досі не повернулася у повноцінний статус ПЗФ (наприклад, створені НПП «Білозерський» та НПП «Залісся» протягом 10 років лишаються без адміністрації та позиціонуються Державним управлінням справами як ДМГ, а не як національні парки).

Незрозумілим лишається відношення або невідношення до ПЗФ лісопарків, які в часи СРСР (наприклад, у містах Києві, Харкові та Чернівцях) подавались у довідниках поряд з заповідниками й заказниками⁶⁶.

Однією з найбільш поширених причин скасування статусу об'єктів та територій ПЗФ є входження існуючих об'єктів до складу новостворених природоохоронних територій вищого рангу або більшої площі. Загалом нами виявлено ... випадків скасування ПЗФ по цій причині, з яких ... випадків — рішення, прийняті на обласному рівні, і ... — прийняті на загальнодержавному (раніше — республіканському) рівні. У більшості випадків такі скасування номінальних об'єктів ПЗФ були зроблені з метою

⁶¹ Доброчаєва Д.М., Лялицька С.Д., Пархоменко В.В., Сокур І.Т., Успенський Г.О. По заповідних місцях України. — К.: Вид-во ЦК ЛКСМУ «Молодь», 1960. — 212 с.

⁶² ЦДАВО. — Ф. 2. — Оп. 7. — Спр. 2099. — Арк. 140—142.

⁶³ Ющенко О.К. Нова класифікація заповідних територій України // Рідна природа, 1972. — №3. — С.35—36.

⁶⁴ ЦДАВО. — Ф. 27. — Оп. 17. — Спр. 13265. — Арк. 59.

⁶⁵ Борейко В. Е. История заповедного дела в Украине. — К.: НЕКЦ, 1995. — 183 с.

⁶⁶ Сады, парки и заповедники Украинской ССР. Под ред. И.Д. Родичкина, О.И. Родичкиной, И.Л. Гринчака, В.С. Сергеева, П.И. Фещенка. — К.: Будівельник, 1985. — 167 с.

унікнення дублювання площ і зазвичай не ставали причиною негативних процесів для природних територій. А випадки включення заказників до складу природних заповідників або заповідних зон національних парків та біосферних заповідників — навпаки суттєво посилили охоронний режим таких територій. Натомість у випадках, коли заказники з їх унікальним охоронним режимом потрапляли до складу господарських зон національних парків і після цього втрачали свій номінальний статус, охоронний режим їхньої території дійсно фактично втрачався. Адже господарські зони національних природних парків практично не мають обмежень господарської діяльності. Наприклад, у ... році таким чином було ліквідоване заповідне урочище «Литовський Бір», яке існувало на Сумщині як ПЗФ ще з 1928 року. Ліквідація його відбулась у зв'язку з входженням його до складу НПП «Гетьманський». Проте Литовський бір входить у господарську зону НПП і скасування його індивідуального статусу лише відкрило двері масовій вирубці колись недоторканих лісів.

Варто зазначити, що скасування ПЗФ при їх входженні в інші ПЗФ законодавством не передбачене й очевидної потреби для прийняття таких рішень немає. Наразі Мінприроди веде облік площ ПЗФ з урахуванням дублювання площ, тобто заповнюючи форму статистичної звітності щодо ПЗФ, екологічні підрозділи обласних адміністрацій зазначають в окремі таблиці входження одних ПЗФ до складу інших. Утім, випадки скасування ПЗФ через входження в інші об'єкти досить поширені. Загалом нами виявлено..... При цьому поряд з рішеннями про скасування старих об'єктів, прийнятих на тому ж рівні, що й рішення про створення нових, до яких вони увійшли (наприклад, скасування заказників загальнодержавного значення після створення природного заповідника, до якого вони увійшли), є й інші випадки. Зокрема, відомі рішення обласного рівня, якими скасовуються ПЗФ, які увійшли до об'єктів, створених на загальнодержавному рівні. Наприклад, заказник «Волинь» (10 га), що був створений у м. Луцьк Постановою Ради Міністрів УРСР №311 від 22.07.1983 року⁶⁷, чомусь був ліквідований без жодних на те юридичних підстав рішенням Волинської обласної ради №9/12 від 16.12.2003 «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області».

⁶⁷ Постанова Ради міністрів УРСР від 22 липня 1983 р. № 311 «Про класифікацію і мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду Української РСР» — <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/311-83-%D0%BF>. З моменту появи цього документу і до нинішнього часу статус територій ПЗФ лишається незмінним і тому втрата їх також є юридично рівнозначною в цей період.

У таблиці наведено дані про втрати природно-заповідного фонду у період 1972—2020 рр. Для міст Києва і Севастополя для сучасного періоду нами не виявлені колишній ПЗФ, втрачені у розумінні цього дослідження. Виняток становлять регіональні ландшафтні парки «Голосіїв» та «Голосіївський», що історично передували створенню Національного природного парку «Голосіївський», але мали більшу площу ніж в результаті був оголошений НПП⁶⁸.

⁶⁸ Регіональні ландшафтні парки «Голосіївський» та «Голосіїв» — «попередники» національного природного парку «Голосіївський». Процес створення НПП «Голосіївський» бере початок іще з радянських часів (з 1924 р.). Чергову спробу було зроблено в кінці 80-х — на початку 90-х рр. Спочатку планувалося, що НПП поширюватиметься не лише на Київ, а й на Київську область, матиме площу 65 000 га і простягнеться на південь до с. Витачів. У більш далекій перспективі до нього мали ввійти Трахтемирівський півострів і Канівський природний заповідник. На той час планували створення й інших потужних природно-заповідних територій національного значення, які мали скласти вздовж Дніпра заповідну мережу «Намисто Дніпрове». 1993 року було подане офіційне клопотання про необхідність створення НПП «Голосіївський». Клопотання про необхідність створення національного парку підготував і подав «Зелений світ». Користувачі та власники проєктованих до НПП ділянок дали згоду на входження до нього. На підтримку цього, 1994 року рішенням Київської міської ради № 14 від 2 грудня під створення НПП зарезервовано всі землі на площі 11 тис. га. Та Київська міська рада була проти створення НПП, адже його територія і адміністрація підпорядкована Міністерству екології та природних ресурсів України, а не місту. 1995 року як компромісний варіант, було створено РЛП «Голосіївський», що функційно є аналогом національного природного парку, але є об'єктом місцевого значення і підпорядковується місцевій раді. Площа РЛП склала 11 000 гектарів. Його територія поглинула всі проєктовані до національного природного парку землі, що розташовувалися в адміністративних межах Києва. Уже в 2003 році прийняли нове рішення Київської міської ради № 334/1209 «Про створення першої черги регіонального ландшафтного парку «Голосіїв», яким РЛП «Голосіївський» перетворюють на «1 чергу РЛП «Голосіїв». Це означає, не лише зміну назви, а й те, що з 11 тис. га парку залишили чомусь усього 5 600 га. Себто, був цілісний РЛП, а тепер частину його території оголосили такими, що ввійдуть до нього ж, але пізніше. 9 березня 2006 року, Київська прийняла рішення про погодження створення на землях м. Києва саме НПП «Голосіївський». Рішення про погодження поширилося лише на частину території тодішнього РЛП. Цим же рішенням було ліквідовано РЛП «Голосіїв». НПП «Голосіївський» був створений Указом Президента України № 794/2007 від 27 серпня 2007 року. За тривалу історію створення його площа зменшилася з 11 000 га, як планувалося з самого початку, до 4 521,29 га. Таким чином, послідовна ліквідації РЛП «Голосіївський» та РЛП «Голосіїв» є не реорганізацією, а послідовними втратами природно-заповідного фонду.

Втрати природно-заповідного фонду від 1972* і до 2020 року

Назва Адміністративно-територіальної одиниці	Існуючі об'єкти природно-заповідного фонду		Об'єкти ПЗФ, що увійшли до інших і були скасовані		Скасовані об'єкти природно-заповідного фонду		Території, вилучені з існуючих об'єктів ПЗФ	Скасовано % від площі об'єкти ПЗФ	Скасовано % за кількістю
	Кількість	Фактична площа, га**	Кількість	Площа, га***	Кількість	Площа, га***			
Вінницька область	428	60106,44	16	255,44	111	2060		3,31	22,88
Волинська область	391	219465,4	109	27287,04	81	2038		0,92	32,70
Дніпропетровська область	178	99623,49	3		56	3643,11		3,53	24,89
Донецька область	173	99996,69	6	284	13	4000		3,85	9,90
Житомирська область	235	137646,33	13	7283,2	32	3854,7		2,72	16,07
Закарпатська область	469	192438,88	5	2178	15	2078		1,07	4,09
Запорізька область	347	138183,44	0	0	121	12156,65		8,09	25,85
Івано-Франківська область	525	218881,98	56	55039	111	8558		3,76	24,13
Київська область	232	292208,63	0	0	40	1413,62		0,48	14,71
Кіровоградська область	223	100318,84	1	7393	18	584,49		0,58	7,85
Автономна Республіка Крим	197	219319,36	41	42423	0	0		0	17,23
Луганська область	202	93194,75	0	0	10	3369		3,49	4,72
Львівська область	393	168864,13	35	30590,81	158	889,78		0,52	32,93
Миколаївська область	146	77238,17	7	2031	18	8411		9,82	14,62
Одеська область	125	154389,75	1	1,8	25	3199,3		2,03	17,22

Полтавська область	391	142550,19	19	3752,65	5	65		0,05	5,78
Рівненська область	315	199477,73	19	49824,4	45	1053,6	12582,8	6,40	16,89
Сумська область	291	178589,36	29	17598,94	146	2218,76		1,23	37,55
Тернопільська область	643	124185,58	70	4709,58	258	4220,46		3,29	33,78
Харківська область	246	74843,6	0	0	70	6327,9		7,80	22,15
Херсонська область	82	318695,14	0	0	7	1527,52		0,48	7,86
Хмельницька область	523	312579,33	28	2537	80	4901		1,54	17,12
Черкаська область	555	64595,96	13	2553,8	121	15399,5	560,3	19,81	19,45
Чернівецька область	331	103598,45	5	123,3	77	1817,812		1,72	19,85
Чернігівська область	669	250537,35	4	349	262	29549		10,55	28,45
м. Київ	192	18092,36	2	6478,71	0	0		0	1,03
м. Севастополь	12	26241,02	0	0	0	0		0	0
Разом	8512	4085862,369	482	262693,67	1880	123336,202	13143,1	3,23	21,72

* Таблиця містить інформацію про скасування ПЗФ включно із скасуваннями в 1972 році, але створеними раніше, коли ще не було законодавчо врегульованого процесу створення. Інакше кажучи, ми відштовхуємося від історії втрат, а не створень.

** У багатьох випадках території об'єктів ПЗФ накладаються одне на одне (наприклад до складу національних парків входять заказники і пам'ятки природи). Історично саме це стало однією з найбільш поширених причин скасування ПЗФ (після того як вони опинились в складі більших за площею новостворених ПЗФ, в частині випадків приймалися рішення про ліквідацію «поглинутих» ПЗФ). По цій причині, Департамент заповідної справи Міністерства екології та природних ресурсів України веде статистику фактичної площі ПЗФ, яка враховує «накладку» площ таких об'єктів і таким чином уникає дублювання при обрахунку.

*** Зазначена в цій колонці площа є приблизною і для деяких областей суттєво заниженою, оскільки в низці рішень про створення ПЗФ за 1960—70ті роки не зазначалися площі об'єктів і встановити їх на цей час неможливо.

Втрати ПЗФ поза процесами скасування

Не все скасоване є втраченим, але й не все втрачене — скасованим. Цікавим моментом для дослідження є оперативність прийняття рішень про скасування статусу фізично втрачених об'єктів ПЗФ. Нерідко після фізичної втрати пам'ятки природи минає чимало часу, поки буде прийняте рішення про скасування її статусу.

Наприклад, у м. Одеса, ботанічні пам'ятки природи місцевого значення «Тополя канадська» та «Тополя канадська — 2» були скасовані рішенням Одеської обласної ради від 27 січня 2006 року. Натомість фізично перше дерево загинуло в негоду 2002 року, а друге - ще 1998 року. Також у Одесі ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Каркас західний», скасована тим самим рішенням 2006 року, насправді була умисно знищена ще трьома роками раніше. Територіальним органом Мінприроди України не надавалось погоджень на знесення цих дерев, натомість їх самовільно знесло ТОВ «Доміно», у зв'язку з чим регіональна екологічна інспекція 12.05.2003 року виставила претензію на суму 5216 грн, яку було сплачено. Яскравим прикладом є й інша одеська пам'ятка, скасована 2006 року, — «Платан західний» (м. Одеса, Сквер Одеського державного академічного театру опери та балету). Відомості про цей об'єкт, який сьогодні очевидно не існує, після 1986 року взагалі відсутні.

На Київщині 2000 року була скасована ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Сосна». Причиною скасування стало те, що внаслідок низової пожежі ще 1992 року, що перекинулась на ліс із сусіднього перелогу, на ділянці загинуло 70—80 % дерев, у т.ч. 200-річна сосна, яка була основним об'єктом охорони на території пам'ятки.

З іншого боку, нам відомі втрачені пам'ятки природи, з яких досі не знято природоохоронний статус. Так, наприклад на Львівщині 28.10.2002 року буревій знищив ботанічну пам'ятку природи місцевого значення «Магнолія Кобус», що зростала на території ДП «Львівське ЛГ». Рішенням комісії, скликаної 2013 року було рекомендовано ліквідувати залишки дерева (на сьогодні не існує навіть пня). Працівники ДП «Львівське ЛГ» висадили на місці втраченої пам'ятки нову магнолію того ж сорту⁶⁹. Аналогічна ситуація склалась у м. Києві з ботанічною пам'яткою природи місцевого значення «Каштан Воїтвенського». У 2013 році з'явилася

⁶⁹ Лист Департаменту екології та природних ресурсів Львівської ОДА №04-1749 від 24.06.2015 року // Архів О.Василюка.

загроза загибелі дерева в результаті розходження його двох стовбурів. 21 травня стовбури були зв'язані міцним тросом та заплановано лікування тріщини⁷⁰. Але 3 червня дерево розколося надвоє, після чого наступного дня було спиляне працівниками КП УЗН Шевченківського району м. Києва. Аналогічно фізично (але не юридично) втрачена ботанічна пам'ятка природи «Борщагівський дуб» (Рішення Київради від 27.11.2009 №713/2782). 26.06.2011 року дуб розколовся під час сильного вітру й загинув⁷¹. Проте рішень про скасування юридичного статусу цих пам'яток не прийнято досі. Під час обстеження об'єктів ПЗФ м. Кам'янець-Подільський користувач Вікіпедії Микола Сарапулов виявив, що пам'ятка природи «Айлант високий» (вул. Ю. Сіцінського, 2) зламана, хоча здатна пустити нові пагони. Аналогічно пам'ятка «Липа європейська, форма розсіченолиста» (вул. Ю. Сіцінського, 2) впала кілька років тому, але досі лишається чинним об'єктом ПЗФ. Відсутність актуальних обстежень усіх об'єктів ПЗФ України не дозволяє нам назвати повний перелік фізично знищених, але чинних юридично об'єктів⁷².

Таким чином, можемо констатувати, що система моніторингу стану об'єктів ПЗФ достатньо слабка навіть для того, щоб відстежити їх фізичне знищення, унаслідок чого нерідко по кілька років після того, як об'єкт фізично перестав існувати, його природоохоронний статус лишається не скасованим. А враховуючи піонерний характер нашого дослідження, воно буде корисне не лише природоохоронцям, які вивчають старі публікації і можуть зустріти згадки про території ПЗФ, відсутні в сучасних реєстрах. Воно також буде цікаве органам місцевої влади та природоохоронним департаментам обласних державних адміністрацій.

На нашу думку, доцільно внести зміни до законодавства, відповідно до яких під час прийняття рішень про входження вже існуючих об'єктів у більший новостворений об'єкт ПЗФ у Положенні про новий об'єкт повинні бути прописані всі об'єкти, які потрапили до його складу та збережені їхні специфічні охоронні режими в їхніх початкових межах⁷³.

⁷⁰ В Киеве прооперировали столетний каштан // ForUm (21.05.2013) — <http://for-ua.com/kyev/2013/05/21/142554.html>

⁷¹ Фотогалерея выдающихся вековых деревьев города Киева // KEKЦ — <http://ecoethics.ru/category/kyivoldtrees/>

⁷² Василюк О., Норенко К., Скворцова В., Тестов П., Хомечко Г., Ширяева Д. «Льодовиковий період» у заповідній справі. Т.3. (огляд ситуації у заповідній справі в Україні у 2014—2015 р. // Environment People Law Journal, 2015. — №25—26 (65—66). — 75 с.

⁷³ Пропозицію вніс Ю.Репало.

Скасування територій ПЗФ рішеннями загальнодержавного рівня

Скасування природоохоронного статусу територій ПЗФ рішеннями загальнодержавного (раніше — республіканського) рівня також відбувалось у низці випадків. Практично всі об'єкти ПЗФ загальнодержавного значення, що скасовувались, були ліквідовані у зв'язку з тим, що їх територія входила до складу природних та біосферних заповідників або національних парків. У випадках, коли заказник включається до природного заповідника або до заповідної зони інших установ ПЗФ, які визначають у них новий режим (абсолютну заповідність), скасування заказника є логічним. Утім, щодо скасування в усіх інших випадках — сенс у ліквідації такого об'єкту відсутній.

Усього нами виявлено інформацію про скасування 40 об'єктів ПЗФ (Таблиця 3), загальна площа яких становить 75516 га. Не вдалося встановити рішення, якими було знято статус з заказників Черемський, Сколівський, Медоборський, Урочища «Горобки» і «Ставки», пам'ятки природи «Урочище Городниця» та парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Качанівський»; рішення про створення пам'ятки природи «Юрківецькі велетні».

Василюк О.В.

**ПРИРОДООХОРОННІ
ТЕРИТОРІЇ,
ВТРАЧЕНІ ВНАСЛІДОК
ПРИЙНЯТТЯ ПОСТАНОВИ
РНК СРСР
від 14 жовтня 1939 року
ПРО СКАСУВАННЯ
ПОСТАНОВИ РНК УРСР
«ПРО ПАМ'ЯТНИКИ КУЛЬТУРИ
І ПРИРОДИ»
від 16 червня 1926 року**

16 червня 1926 року Радою народних комісарів УРСР затвердила «Положення про пам'ятники культури і природи», яка визначила що таке пам'ятки природи та заповідники. Також був створений Український Комітет охорони пам'яток природи, роботою якого стало виявлення та взяття на облік пам'яток природи. Реєстрація пам'яток природи й присвоєння їм статусу здійснювались за фактом їхньої наукової цінності, не залежно від користування або форми власності.

14 жовтня 1939 року нова Постанова РНК СРСР скасувала Постанову 1926 року, що автоматично ліквідувало всі пам'ятки природи, яким природоохоронці успішно користувались понад десятиліття. Тож 1939 року всі пам'ятки природи, що не були оголошені окремими декретами у статусі заповідника, втратили юридичний статус.

Даний розділ підготували О. Василюк та О. Осирко. Висловлюємо подяку за безцінні консультації С. Шапаренку, Н. Саїдахмедовій, Вад. Манюку, П. Романову, О. Яворській та М. Романенку.

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
<i>ДЕРЖАВНІ</i>			
Академічний степ [1, 3, 4, 8, 15, 21, 25]	154	Полтавська обл., Карлівський р-н, 6 км від ст. Орчик П-д зал., між Полтавою та Червоноградом *	Заповідник був створений році і переданий у відання ВУАН у 1922 році. 23 лютого 1937 року заповідник поновили рішенням Харківського облвиконкому, як об'єкт місцевого значення. Це ж рішення продубльоване 17 січня 1938 р. постановою оргкомітету Верховної Ради УРСР по Полтавській області
Буркути (частина Державних піскових заповідників дніпрового низу) [2, 8, 9, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22]	6500	На південному сході від Херсона та Голої Пристані, між селами Копані та Челбаси	Постанова РНК УРСР від 19.07.1928 року про створення «Піскових заповідників у пониззі Дніпра» [24]
Державний Заповідник Дніпрові плавні «Конча-Заспа», (= Державний рибний заповідник Дніпрові пійми «Конча-Заспа»)	720	У правобережній заплаві Дніпра на південь від м. Києва (сьогодні — у Голосіївському районі м. Києва)	Декрет РНК УРСР. Грудень 1921 р.

* тут і далі у таблицях використані оригінальні формулювання, що були вказані у використаних нами історичних літературних та архівних джерелах

Рішення про скасування	Додаткова інформація
ЗАПОВІДНИКИ	
<p data-bbox="234 284 245 306">?</p> <p data-bbox="93 595 390 692">Скасовано 1.01.1933 року у зв'язку із створенням Чорноморського та Азово-Сиваського заповідників</p> <p data-bbox="93 831 390 1289">20 грудня 1933 року, Президія Всеукраїнської академії сільськогосподарських наук видала постанову «Про злиття заповідників «Конча-Заспа і Лісостепового», що призвело до організації нового — Середньодніпровського заповідника. 15 вересня 1951 року, відповідно до Постанови Ради Міністрів СРСР «Про заповідники», Середньодніпровський заповідник був ліквідований. Через тривалий час природоохоронцям вдалось відновити Канівський заповідник, проте «Конча-Заспа» не поновила статусу заповідника</p>	<p data-bbox="401 284 947 435"><i>«Належить за своєю природою до барвистих типчаково-ковилових степів і лежить в районі надсаванських степів. Рослинне вкриття утворюють типчина та інші трави; є степові чагарі — бобчук (дикий мігдал), багато барвинку. З птахів цікаві: дрофи, степові жайворонки» [22]</i></p> <p data-bbox="401 595 947 822"><i>«Буркути» — забуток тих часів, коли Дніпро проходив значно далі на схід, ніж зараз. Поволі Дніпрова долина пересувалась до заходу і на її місці серед пісків залишився учасок справжньої плавні, з вербами, очеретом, різними плавневими травами та тваринами. Але ця плавня, єдина такого типу в межах України, лежить на віддалені 20—25 км. від сучасної течії Дніпра. Крім плавні, в Буркутах маємо сипкі та закріплені піски» [22]</i></p> <p data-bbox="401 831 947 1058"><i>«До складу заповідника входять ліс (205 га), луки (242 га), та два великих озера — Конча та Заспа (266 га). Під час розливу, ці озера з'єднуються потоками з Дніпром. Тому вони мають велике значіння, як резервуари риби, яка в них розмножується і потім виходить в Дніпро. Різноманітні луки та старий ліс оточують ці озера і разом з ним утворюють справжній повний природний комплекс середньої Наддніпрянщини» [22]</i></p>

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>			
Малинське лісн. [22]	10000	Житомирська обл., Малинський р-н	Взято на облік 1928—1929 року
Корабельна дача [22]	98	Кв. 89 та 94 Корабельного лісн. (недалеко від м. Житомира)	Так само
Ушомирське лісн. [2, 22].	500 000	Житомирська обл., околиці м. Коростеня	» »
Елинська дача Сновського лісн. [22]	?	Чернігівська обл., Сновський р-н	» »
Бритавська дача Чечельницького лісн. [22]	?	Вінницька обл., Чечельницький р-н	» »
Андрусівська лісова дача, біля ст. Глобине [22]	?	Ново-Георгієвський р-н, що 1939 р. увійшов до складу Кіровоградської обл.	» »
Чорний ліс [22]	114	Кіровоградська обл., Знаменський р-н	» »
Урочище «Шпельта» Онупрієвського лісн. [22]	124	Полтавська, Кіровоградська обл., Онупрієвська та Кременчуцька округи	» »
Бішкінський бір між с. Межиріччя та с. Бішкіним [22]	?	Сумська обл., Сумська міськрада	» »
Бір біля с. Низи на р. Пслі [22]	?	Сумська обл., Жовтневий р-н	» »
Бір між м. Лебединим та хут. Маськи [22]	?	Сумська обл., Лебединський р-н	» »
Ліс «Гетьманщина» Диканського лісн. [22]	100	Полтавська обл., Рублівський р-н	» »

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Рішення про скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>	
Постанова РНК СРСР від 14 жовтня 1939 року	«Бір із бобровою колонією, одне з небагатьох відомих місць гніздування тетеруків, рябчиків та глухарів» [22]
Так само	«Первісний ліс з 300-річними соснами та старими дубами. Дика первісна фауна — кози, куниці, барсуки тощо» [22]
» »	Ліс по течії р. Уші (зараз — р. Уж), урочище «Бобровий млинок» [22]
» »	«Одне з останніх місць, де збереглись ялинові деревостани віком до 150 років» [22]
» »	«Типовий зразок західного лісу з гірськими дубами та берекою» [22]. Заповідний статус поновлено з 2009 року у складі Нацпарку «Кармелюкове Поділля» (Коментар О. Яворська)
» »	«Кв. № 17, 67 га одного з найпівденніших на Україні борів» [22]
» »	«Квартали № 224, 225, 226, 227); один з найпівденніших листяних вододільних лісів в межах європейської частини СРСР. Трапляються дикі кози, куниці, вовки тощо» [22]
» »	«Участок незайманої природи з первісною рослинністю та фауною. Ліс складають: старі дуби, верби, клени, тополі, тощо. З тварин найважливіші: барсук та бобр» [22]
» »	«Ліс з північними рослинами: чорницею, брусницею тощо» [22]
» »	«Ліс з північними рослинами: чорницею, брусницею тощо» [22]
» »	«Дуже цікава і типова північна рослинність - верес, брусниця тощо» [22]
» »	«Кв. № 13, 22, та 23. Бір лежить в долині р. Ворскли. Міцні старі деревостани. З тварин трапляються: дикі кози, горностаї, барсуки, куниці тощо» [22]

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Урочище «Прудове» Воронківської лісової дачі [22]	5	Полтавська обл., Чор- нухінський р-н, кол. Лубенська округа	Взято на облік 1928— 1929 року
Урочище «Великий сад» [22]	1	Полтавська обл., Чор- нухінський р-н,	Так само
Чугуєво-Бабчанське лісництво[22]	?	Харківська обл., Чу- гуєвський р-н	» »
Ліси між м. Сумами та с. Юнаківкою [22]	?	Сумська обл., Сумська міська рада	» »
Сосновий ліс Черкась- кого лісн. між Соснівкою та м. Черкасами [22]	?	Черкаська обл., Чер- каський р-н	» »
Ірдинський бір в 25 клм. від м. Черкас [22]		Черкаська обл., Мо- шенський р-н	» »
Павловський ліс біля с. Павлівки [22]	49	Одеська обл., Фрун- зівський р-н	» »
Самарський лісовий ма- сив Новомосковського лісн. [22]	15000	Дніпропетровська обл., Новомосковськовсь- кий р-н	» »
Урочище «Паськове» [22]	47	Дніпропетровська обл., Верхньодніпровський р-н, кв. 4	» »
Урочище «Яців Яр» Дніпропетровського лісн. [22].	30	Дніпропетровська обл., Дніпропетровська місь- крада	» »
Урочище «Ханделієвка» Кишенської дачі [22]	120	Дніпропетровська обл., Верхньодніпровський р-н, кв. 5, 6, 7, 8	» »

Рішення про скасування	Додаткова інформація
Постанова РНК СРСР від 14 жовтня 1939 року	«Ділянка 120-літніх дубових насаджень, які добре збереглися. Типовий невеличкий учасок лісів лісо-степу» [22]
Так само	«Ділянка природніх старих дубових насаджень з 400-літнім дубом» [22]
» »	«Найбільш важливі квартали № 178, 179, 198, 216, які репрезентують мало порушену нагірну діброву з дубом та липою» [22]
» »	«Ліс, в якому переважає дуб. Трапляється бере-за. Цікаво находження деяких рідких на Україні західньо-європейських рослин» [22]
» »	«Один з південних борів на Україні» [22]
» »	«Входить до того надзвичайно цікавого комплексу природи середньої Наддніпрянщини, що його разом з листяними лісами та болотами, за проектом УКОПП мають оголосити Державним Заповідником. В тому майбутньому Заповіднику є дикі кози, барсуки, вовки, кунци, лисиці, зайці, білки, журавлі, тощо. Ще нещодавно були дикі свині» [22]
» »	«Ліс західньо-європейського типу з волохатим дубом, зимовим дубом, липою, кленом тощо» [22]
» »	«Один з найпівденніших борів України та взагалі Європейської частини Союзу СРР. Північні краєвиди—сфагнові болота, зарості папоротів тощо. Найцікавіші квартали 32, 33, 52, 53, 77, 78, 95, 96 дачи «Козачий Гай» та квартал 18 Червономіської дачі — загальною площею 558 га» [22]
» »	«віковий байрачний ліс» [22]
» »	«Старий байрачний ліс з думами до 2-х метрів в обхваті. Важливе місце для природничих екскурсій Дніпропетровщини» [22]
» »	«Ліс в плавні р.Ворскли з колоніями білої чаплі» [22]

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Лісове урочище «Чернечина» [5, 22]	?	Харківська обл., Ізюмський р-н	Взято на облік 1928—1929 року
Острів Фурсін [22]	1300	Дніпропетровська обл., Петриківський район, коло с. Панківки на Дніпрі	Так само
Самарська лісова дача Дніпропетровського лісн. [22]	?	Дніпропетровська обл., Дніпропетровська міськрада	» »
Бір коло ст. Куп'янськ-Вузлова [22]	?	Харківська обл., Куп'янський р-н.	» »
Олександрівська лісова дача Святогорського лісн. [22]	?	Донецька обл., Лиманський р-н, 1 км. від ст. Святі Гори, кв. 42	» »
Голена лісова дача Зміївського лісн. [22]	?	Харківська обл., Андріївський р-н	» »
Двурічанська дача Петровського лісгоспу, урочище біля г. Маначиновки [22]	?	Харківська обл., Двурічанський р-н, кв. 27, 28, 29, 33, 35, 37, 38, 39	» »
Урочище «Дерезувате» Першотравенського лісгоспу [5, 22]	?	Донецька обл., Чистяківський р-н	» »
Ліс на північ від с. Іванівки [22]	?	Луганська обл., Краснолуцький р-н	» »
Ліс біля с. Ровеньки [22]	?	Луганська обл., Ровенківський р-н (тепер — Антрацитівський)	» »
Урочище «Дубки» коло ст. Ігнатівка [22]	?	Донецька обл., Каранський р-н, кол. Маріупільщина	» »

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Рішення про скасування	Додаткова інформація
Постанова РНК СРСР від 14 жовтня 1939 року	«Лісове урочище Чернечина розташоване в Петровському районі Харківської обл. і належить Ізюмському лісовому господарству. Це — старий заплавний ліс, де збереглися, особливо в кварталі 24, великі дуби до 4 м в обхваті, сосни і старі вільхи до 3—4 м в обхваті. На вільхах гніздиться рідкісний в Харківській області птах орел-білохвіст, потім звичайні соколи, сірий журавель, пугач. З тварин багато диких кіз, видр, норок та ін» [5]
Так само	«Плавневий острів до 1300 га, вкритий лісом з озерами та болотяними птахами. Найкращий зразок плавень середньої течії Дніпра. Тут на численних болотах та озерах зустрічається безліч прольотних птахів. Гніздують: чорні лелеки, білі чаплі, різні орли тощо. Трапляється. видра. Останній забуток плавень середнього Дніпра» [22]
» »	«Ліс, що добре зберігся, північного типу (вільшаник) з болотами, озерами та торфовищами. Численні болотяні птахи» [22]
» »	«Бір з характерною боровою рослинністю» [22]
» »	«Типовий бір з північними боровими формами. Заслуговує уваги та охорони, як один з найсхідніших борів на Україні» [22]
» »	«Типовий зразок борів сходу України» [22]
» »	«Дубові ліси з рідкими західними рослинами, що мають тут східню межу розповсюдження» [22]
» »	«Діброва, що добре зберіглася, кв. 15, 47 Першотравенського лісгоспу та цілина на узліссі» [5, 22]
» »	?
» »	«Невеличкий, майже вододільний, участок лісу» [22]
» »	«Найпівденніший ліс на лівобережній Україні Єдиний ліс в межах району» [22]

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Урочище «Струків Гай» Великолуцького лісн. біля пристані Верхньє-Тарасівки [22]	20	Запорізька обл., Томаківський р-н	Взято на облік 1928—1929 року
Софієвські дерева на р. Інгулі біля с. Софієвки	1	Миколаївська обл., Ново-Бузький р-н	Так само
Плавневий ліс радгоспа «Перемога Революції»		Херсонська обл., Каховський р-н, «В минулому належав до Корсунського монастиря» на Дніпрі [22]	» »
Степові схили біля економії «Українка» колишньої Харківської С/Г Досвідної Станції, зараз (1932) — Інституту молочарства, по Салтівському шляху [22]	?	Харківська міська рада	» »
Степові схили біля економії «Українка» кол. Харківської с/г Дослідної Станції, — Інституту молочарства по балці «Вільховий Яр» [22]	?	Харківська міська рада	» »
«Сухий Яр» біля ст. Рогань		Харківська міська рада	» »
Дубровська цілина Дубровського Держкінзаводу [22].	250	Полтавська обл., Миргородський р-н	» »
Степові, схили по балці «Тернівка» біля Липківатівського С.-Г. Технікума між ст. Борки та ст. Єзерська [22]	?	Таранівський р-н (тепер — Харківська обл.)	» »
Цілина Любомирівського племгоспу	140	Криничуватівський р-н, 6 км від ст. Верховцево (тепер — Дніпропетровська обл.)	» »

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Рішення про скасування	Додаткова інформація
Постанова РНК СРСР від 14 жовтня 1939 року	«20 га вікового плавневого лісу» [22]
Так само	«1 га старого лісу» [22].
» »	Можливо йдеться про сучасну територію регіонального ландшафтного парку «Приінгульський» (Новобузький р-н), де є окремі вікові дерева. Є старий парк на лівому березі р. Інгул на території Софіївської сільської ради, сел. Щасливе (Коментар М. Романенко)
» »	«Єдиний представник природи плавень долинногого Дніпра, з їх деревами, трав'яною рослинністю та тваринами (видри, білі та сірі чаплі тощо)» [22]
» »	?
» »	?
» »	«Степові схили» [22]
» »	«Одна з двох зберегшихся цілин Лівобережного лісо-степу України» [22]
» »	?
» »	«Єдиний степ, що зберігся в межах району» [22]

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Цілина Східно-Степової С/Г Досвідної станції [22]	30	Дніпропетровська обл., Синіківський р-н, Опірний пункт Українського Інституту рослинництва	Взято на облік 1928—1929 року
«Українська лінія» [22].	?	Полтавська обл., Червоноградський р-н, біля м. Скалонівки	Так само
Дільниця степового чагаря на березі р. Орелі від с. Скалонівки до с. Дубових гряд [22]	?	Дніпропетровська, Полтавська обл. Червоноградський р-н	» »
Розумівська цілина (біля Карлівської економії)	?	Полтавська обл.	» »
Цілина радгоспа «Вільний» (= Степ Гамовецького; кол. Фліге). [13, арк. 33; 22]	6	Полтавська обл., Кегичівський р-н	» »
Струківська цілина [13, арк. 33; 22]	?	Ок. ст. Сахновщина	» »
«Степ «Баюрки» радгоспа «Червона хвиля» (= Бурлуцька цілина) [22]	80	Харківська обл., Бурлуцький р-н, села Середній та Великий Бурлук	» »
Степ Ново-Олександрівського Держкінзаводу біля с. Євсуг [22]	5000	Луганська обл., Біловодський р-н	» »
Степ Деркульського Держкінзаводу біля с. Данилівки [22]	3498	Луганська обл., Біловодський р-н	» »
Степ Лимарівського Держкінзавода біля с. Лимарівки на р. Деркул [22]	2300	Луганська обл., Біловодський р-н	» »
Ямбурзька цілина [21, Арк. 681; 22]	290,5	Донецька обл., Люксембурзького р-н, біля с. Ней-Ямбур	» »

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Рішення про скасування	Додаткова інформація
Постанова РНК СРСР від 14 жовтня 1939 року	?
Так само	«Зарості степових чагарів — дерези, бобчука, ракитника тощо та степова трав'яна рослинність. Колишня межа «Дикого поля» [22]
» »	?
» »	?
» »	«Ці участки мають велике науково-освітнє та наукове значення як місця, де ще можна вивчати природу українських степів в її непорушеному стані», йшлося у листі. Суть запропонованої охорони — «не продавати ділянки земгромадам, не вирубати, не розорювати, не випасати, не полювати» [13, арк. 33.]
» »	«Ці участки мають велике науково-освітнє та наукове значення як місця, де ще можна вивчати природу українських степів в її непорушеному стані» [13, арк. 33.]
» »	«Цілинний степ з типовою рослинністю та степовими чагарями. З тварин - бабаки та дрохви» [22]
» »	«Типовий зразок барвисто-типчинно-ковилового степу на чорноземлях переходових від звичайних до південних. Виходи третинних пісків» [22]
» »	«Нагадує цілину Ново-Олександрівського Держкінзаводу» [22]
» »	«Нагадує цілину Ново-Олександрівського Держкінзаводу» [22]
» »	«Простягається довгою смугою на захід від колонії і доходить до Каратиша (за якою підвищуються Кам'яні могили)» [21, Арк. 681]

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Ксенівський степ біля с. Ксенівки або Петропавлівки [22]	200	Люксембурзький район	Взято на облік 1928—1929 року.
«Гадюча балка» Широчанської сільради [22]	100	Запорізька міськрада	Так само
Степовий участок Володимирівського лісн. [22]	15	Миколаївська обл., Володимирівський р-н	» »
Лаврівська цілина [13, Арк. 180]	?	Біля ст. Долинської Криворізької округи	» »
Балка Ананли [13, Арк. 181—182]	240	?	» »
Чорна долина (ок. с. Білозерка). [13, Арк. 181—182]	?	?	» »
Гречанська степова дільниця [13, Арк. 181—182]	?	Кіровоградська обл., Криворізька округа, с. Гречаники	» »
Злодійська балка [13, Арк. 181—182]	?	Кіровоградська обл., Кілька верст від Зінов'євська на захід	» »
Плавні радгоспа «Перемога Революції» [22]	?	Херсонська обл., Каховський р-н, У минулому — Корсунського монастиря	» »
«Заповіт поколінням» [22]	?	Херсонська обл., Генічеський р-н, Ділянка цілинного степу площею 2 га при С.-Г. Технікумі «Комунар» біля ст. Юрицино Південної залізн.	» »
Степ в Гаврилівському заказнику [22]	?	Херсонська обл., Качкарівський р-н, с. Гаврилівка	» »
Сфагнове болото коло Лебединого озера [22]	?	Сумська обл., Лебединський р-н,	» »
Три сфагнових болота між селами Будилки та Боровенька [22]	?	Сумська обл., Лебединський р-н,	» »

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Рішення про скасування	Додаткова інформація
Постанова РНК СРСР від 14 жовтня 1939 року	«Майже єдина цілина в межах височини» [22]
Так само	«Рослинне вкриття утворюють типчина та різні види ковили» [22]
» »	«Єдиний плакорний степовий участок в межах району» [22]
» »	«В околицях ст.Долинської, де за вказівками Пачоського є значна кількість цілин» [13, Арк. 180]
» »	Входить в Реєстр пам'яток природи по одеській інспектурі що взяті на облік УКОПП, Лист Одеського краєвого інспектора О. Браунера до УКОПП від 22.04.1928 № 64 [13, Арк. 181—182]
» »	Так само
» »	» »
» »	» »
» »	?
» »	?
» »	?
» »	?
» »	?
» »	?
» »	?
» »	?

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
«Клюквене болото» (сфагнове) в околицях м. Харкова [22]	2	Харківська міськрада	Взято на облік 1928—1929 року
«Мохове болото» (сфагнове) між селами Пересічне та Гаврилівка [22].	?	Харківська міськрада, (колишній Вільшанський р-н)	Так само
Сфагнове болото, коло хут. Бережного між роз'їздом Безруки та хут. Бережним [22]	?	Харківська міськрада	» »
Болото (сфагнове) «Журавлине» коло с. Литовки [22]	?	Харківська обл., Охтирський р-н	» »
Сфагнове болото коло с. Кучерівки в околицях м. Куп'янська [22]	?	Харківська обл.	» »
Сфагнові болота коло с. Бішкина та с. Лимана на східньому узліссі Бішкинського бору [22]	?	Харківська обл., Андріївський р-н	» »
Сфагнове болото між с. Кремінним та роз'їздом Бунчужним [8, 22]	?	Харківська обл., Кабанський р-н	» »
Шендрівське ставкове господарство в с. Мандрівка [22]	?		» »
«Велике озеро» біля с. Буділки [22]	?	Сумська обл., Лебединський р-н	» »
«Лебедине озеро» біля м. Лебедина [22]	?	Сумська обл., Лебединський р-н	» »
Онопрієвський ставок коло ст. Павлиш [22]	?	Полтавська обл., Онопрієвський р-н	» »
Турбаївський плес біля с. Турбаї на р. Хоролі [22]	40	Полтавська обл., Глобинський р-н	» »
Лівобережжя Великого Козачого Лугу Великолужського лісн. коло сіл Маячки та Василівки [22]	?	Запорізька обл., Василівський р-н	» »

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Рішення про скасування	Додаткова інформація
Постанова РНК СРСР від 14 жовтня 1939 року	«Одне з найближчих до Харкова боліт північного типу з торфовими мохами, росичкою та клюквою. Важливий об'єкт природничих екскурсій з м. Харкова» [22]
Так само	«Одне з найпівденніших і найближчих до Харкова боліт північного типу з клюквою та іншими північними рослинами» [22]
» »	?
» »	?
» »	?
» »	?
» »	«В околицях Кремінної, на північ від неї, є сфагнові болота (найдальші тівденно — східні на Україні) з характерною і багатою на північні форми рослинністю. Конче потрібно вилучити участок згаданого бору та деякі сфагнові болота для заповідання» [8, с. 177]
» »	Три рибних ставки» [22]
» »	Дюнне озеро» [22]
» »	Притерасно озеро» [22]
» »	?
» »	?
» »	?
» »	?

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Кам'янські кучугури [13, Арк. 188]	?	Запорізька обл., околиці м. Кам'янка-Дніпровська	Рішення про оголошення урочища заповідником місцевого значення прийняте Запорізьким окрвиконкомом (протокол № 18) 17.05.1928 року
Гаврилівський заказник ВУСМР (= Качарівський заказник) [22]	200	Херсонська обл., Качкарівський р-н	Взято на облік
Парк Гаврилівського заказника ВУСМР-у [13, Арк. 157; 22]	100	Херсонська обл., Качкарівський р-н	Так само
Плавні радгоспа «Перемога Революції» [22]		Херсонська обл.	» »
Пересип Тилигульського лиману [22].	300	Одеська обл., Тилигуло-Березанський р-н	» »
Березано-Кильченський заказник ВУСМР-у [22]	300	Одеська обл., Тилигуло-Березанський р-н, в Березанському лимані	» »
Дніпропетровські скелі в Шевченківському парку, Кам'яній вулиці та на Богомолівському острові [22]	?	м. Дніпропетровськ	» »
«Гора Кременець» біля м. Ізюма [22]	?	Харківська обл., Ізюмський р-н	» »
Вапнякові відслонення по р. Кальчику за с. Новоселівкою [22]	5	Донецька обл., Маріупільська міськрада, 3—4 версти від Маріуполя	» »
Гранітові скелі по р. Кальміюсу [22]	?	Маріупільська міськрада, на південь від с. Краснівки, коло хут. кол. Клепфера	» »
Петроверівське на-ходище копальних рештоктретинної фавни в 10 км. від с. Петроверівки на лівому березі р. В. Куяльник [22]	?	Одеська обл., Жовтневий р-н	» »

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Рішення про скасування	Додаткова інформація
Постанова РНК СРСР від 14 жовтня 1939 року	«В межах річки Конки, Дніпро, протоку з Білогірського лиману й шове з с. Кам'янка — на В. Знам'янку» [13, Арк. 188]
Так само	«Розміщений «в плавні р. Дніпра» [22]
» »	?
» »	?
» »	«Солончакова рослинність. Прольотний шлях птахів» [22]
» »	«Гніздування та прольотний шлях птахів» [22]
» »	?
» »	«Приклад мезозойських (юрських) відслонень» [22]
» »	?
» »	«Має значіння і як ботанічна пам'ятка. Находить деяких рідких рослин, що ростуть лише на гранітах» [22]
» »	?

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Гніздування журавлів на Ірдині [22]	?	Черкаська обл., Городищенський р-н, в Вовчій гаті, кв. 39, 41 Городищенського лісн.	Взято на облік
Гніздування сірого гуся між с. Андріївкою та с. Михайлівною [22].	?	Дніпропетровська обл., Новомосковський р-н	Так само
Гніздування сірого гуся, качок та чапель на р. Орелі, на озерах Белому, Гусаріві, Кривому, Кирносому та Очеретуватому	?	в 18—20 км від ст. Перещепино (Перещепинський р-н, кол. Дніпропетровщина)	» »
Два 300-річні дуби в с. Будищі [22]	?	Черкаська обл., Вільшанський р-н	» »
Старі липи в м. Гадячі [22]	?	Сумська обл.	» »
Старі липи в с. Червоній Луці [22]	?	Полтавська обл., Гадяцький р-н	» »
Старі липи в с. Червоний кут [22]	?	Полтавська обл., Гадяцький р-н	» »
«Дуб Шевченка» на Михайлівській горі [22]	?	Черкаська обл., Гельмязівський р-н, коло м. Прохорівки	» »
Дуби Осикової балки біля ст. Іларіоново [22]	?	Дніпропетровська міськрада	» »
Шовковиця, посаджена р. 1763 в м. Дніпропетровському [22]	?	Дніпропетровська обл.	» »
Десять 200-річних дубів в радгоспі «Чиста лінія» [22]	?	Дніпропетровська обл., Криничуватівський р-н, Коло с. Дар'івки	» »
300-річний дуб в урочищі «Левада» [22]	?	Дніпропетровська обл., Перещепинський р-н, Ново-Московського лісн., коло с. Васильівки	» »
250-річний дуб в урочищі «Плоське» [22]	?	Дніпропетровська обл., Перещепинський р-н, Ново-Московського лісн., коло с. Васильівки	» »

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Рішення про скасування	Додаткова інформація
Постанова РНК СРСР від 14 жовтня 1939 року	?
Так само	?
» »	?
» »	?
» »	?
» »	?
» »	?
» »	?
» »	(до 400 років) [22]
» »	«35 дубів віком до 200 років» [22]
» »	?
» »	«Обіймище до 3—4 метрів кожний» [22]
» »	?
» »	?

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
200-річний дуб в урочищі «Отрада» [22]	?	Дніпропетровська обл., Перещепинський р-н, Ново-Московського лісн., коло с. Васильівки	Взято на облік
Дендрологічний парк в с. Червоні Луці	?	Полтавська обл., Гадяцький р-н	Так само
Яготинський дендрологічний парк [22]	?	Яготинський дендрологічний парк	» »
Дар'ївський сад [22]	?	Дніпропетровська обл., Криничуватівський р-н, коло с. Дар'ївка	» »
Насадження Корніса в радгоспі «Могутній» на р. Юшанли [22]	?	Запорізька обл., коло Мелітополя	» »
Прохорівський заповідник [25]	25	Черкаська обл., Канівський р-н, поблизу с. Прохорівка	?
400 кв. саженів «кінцевої смереки» на південний схід від Житомира [10]	400 кв. саж.		?
Каньйон, «ур. Сокулі»	4 дес.	по Тетереву, на південний захід від Житомира	?
«Свідок пустелі» — «пісковцева окремість»	200 кв. саж.	20 верст від дорожньої ст. Яблонець. Околиці с. Бобрине Коростенської округи, р. Кунин	?
Урочище «Гострі сосни»	100 кв. саж.	Околиці с. Кагенєвка (Євгенєвка) Звягельського району Волинської округи біля м. Звягель	?
Лівий берег Тетерева від с. Буки до с. Денеші Троянівського району. Скелі висотою 30 аршинів	10 дес.		?

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Рішення про скасування	Додаткова інформація
Постанова РНК СРСР від 14 жовтня 1939 року	?
Так само	?
» »	<i>«Численні екзотичні породи» [22]</i>
» »	?
» »	<i>«Одне з перших лісонасаджень в степу на Україні, що нараховує біля 100 років» [22]</i>
АН УРСР закрила Прохорівський заповідник влітку 1949 року і перетворила його на санаторій Академії наук УРСР [25]	ІР ЦНБ НАН України, ф. 49, спр. 198, л. 1—1 зв.
Постанова РНК СРСР від 14 жовтня 1939 року	?
Так само	?
» »	?
» »	?
» »	?

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Гранітний каньйон с. Гнилоп'ять і луки біля нього з великою кількістю орхідних рослин між с. Шумськ і ур. Грабаріг Троянівського району.	3 дес.		?
Урочище «Сіянська гора» (Шиянська гора — конс. П. Мокрицький). Правий берег р. Гнилоп'ять між с. Шумськ і х. Короленка (Коротинка — конс. П. Мокрицький). Троянівського району	3 дес.		?
Правий берег р. Тетерев від с. Псиці (Псище, нині Зарічани — конс. П. Мокрицький) до с. Сталінівка Іванівського району — «характерні верстви гнейсу»	20 дес.		?
Урочище «Червінка»	?	яр біля р. Гуйва. Околиці с. Пряжене Іванівського району	?
Липки	?	передмістя Житомира	?
Річна затока з великою кількістю вимираючих рослин	?	Лівий берег Тетерева проти с. Альбинівка (Тетерівка — конс. П. Мокрицький) Троянівського району.	?
Сферичні валуни звітрування на правому березі Тетерева між Руднянською і Полищанською греблями	100 кв. саж.		?

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ІСНУВАЛИ У 1926—1939 рр

Рішення про скасування	Додаткова інформація
Постанова РНК СРСР від 14 жовтня 1939 року	?
Так само	?
» »	?
» »	?
» »	?
» »	?
» »	?

*Підготував О. Василюк,
доопрацьовано разом з П. Романовим, Н. Саїдахмедовою,
С. Шапаренком, О. Яворською та М. Романенко.*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барбарич А., *KW, Allium Waldsteinii*, 9.07.1935, Карлівський степовий заповідник УАН, біля с. Лящівка Карлівського району Харківської області.
2. Васильковский А. П. Перечень участков и отдельных объектов природы, заслуживающих охраны // Краеведение. 1929. — Т. 6. — № 6. — С. 362—378.
3. Зеров Д., *KW, Allium paniculatum* L. 10.07.1929, Полтавська округа, Карлівський степ, № 117090.
4. Зеров Д., *KW, Allium Waldsteinii*, 25.06.1929, Полтавщина, Карлівський Академічний степ.
5. Котов М. Новые заповедники на Украине // Природа, 1937. — № 8. — С. 106—108.
6. Лавренко Є. Організація піскових заповідників в районі Дніпрового низу // Вісник природознавства, 1928. № 5—6. — С. 310.
7. Лавренко Є. Охорона природи на Україні // Вісник природознавства, 1927. — № 3—4. — С. 164—180.
8. Лавренко Є. Рослинність цінних степів України та їх охорона // Краєзнавство, 1928. № 6—10. — С. 14—30.
9. Лавренко Є., Порецький А. Рослинність Челбаського і Іванівського масивів та Кинбурнської коси Нижньодніпровських пісків // Матеріали охорони природи на Україні. — 1928. — 1. — С. 127—177.
10. Листування з ВРНГ УРСР і Кам'янецьким ОВК про охорону вапнякової скелі в с. Кужелові // ЦДАВО. — Ф. 166. — Оп. 6. — Спр. 9369. — Арк. 16—17.
11. Матеріали по утворенню державних заповідників на території України (постанови, пояснювальні записки до них, список пам'яток матеріальної культури, листування), 1.1.01.1926—02.03.1930 // ЦДАВО. — Ф. 166. — Оп. 6. — Спр. 9380
12. Матеріали про роботу гуртка любителів природи // Науковий архів Полтавського краєзнавчого музею. — Спр. — Оп.01-9. — Арк. 61а.
13. Матеріали про створення заповідників на території України та охорони їх (постанови, протоколи, пояснювальні записки, кошториси, реєстри пам'яток, акти, листування) 1926—1928 рр. // ЦДАВО. — Ф. 166. — Оп. 6/VI. — Спр. 9446.
14. Медведев С. И. О распространении насекомых в Южном Заднепровье. Предварительное сообщение // Вісті державного степового заповідника «Чаплі (к.Асканія—Нова), 1929. — Т. 7. — С. 5—27
15. Науковий архів Полтавського краєзнавчого музею. — Ф. П-2, 5.
16. Постанови РНК УСРР «Про утворення пісчанних заповідників в районі Дніпрового низу» // Охорона пам'яток природи на Україні. — 1928. — Збірник 2. — С. 120
17. Проектований Державний пісковий заповідник Дніпровського низу // Охорона пам'яток природи на Україні. Збірник 2. — 1928. — С. 1—10.
18. Фортунатов Б. Буркути // Укр. мисливець та рибалка. — 1931. — № 1. — С. 9—13.
19. Фортунатов Б. Волки в днепровских песках // Укр. мисливець та рибалка. 1930. — № 8—9. — С. 24—26.
20. Фортунатов Б. Піщано—тирсовий степ // Укр. мисливець та рибалка. — 1930. — № 11—12. — С. 18—22.
21. ЦДАВО. — Ф.166. — Оп.6. — Спр.9387. — Арк. 521—532, 536—540, 556—560, 627—634, 662—668, 686, 692.
22. Шалит М. Заповідники та пам'ятки природи України. — Харків, 1932. — 76 с.
23. Шарлемань М. Охорона природи в УРСР / Научная статья «Краткая история исследований фауны наземных позвоночных УССР», 1940, автор Н.В.Шарлемань // ІА НБУ. — Ф.258. — Оп. 2.. — № 48. — Арк. 15—34.
24. Шарлемань М. Охорона природи та збирання відомостей про тварин «пам'ятки природи» // Вивчаймо природу краю. Збірник статей про методи вивчення природи та збирання колекцій. — Київ, 1932. — С. 105—112.
25. Шарлемань М. ВУАН не використовує своїх заповідників! // За радянську академію. — 1932. — № 31/22(35/36). — С. 3.

**ПРИРОДООХОРОННІ
ТЕРИТОРІЇ,
ЩО БУЛИ
ІДЕНТИФІКОВАНІ
ЯК ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ
до 1968 року,
АЛЕ ПІСЛЯ ТОГО
НЕ БУЛИ ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНІ**

За розпорядженням Ради Міністрів УРСР від 7 серпня 1963 року, обласні виконкоми отримали завдання взяти на облік ботанічні сади, дендрологічні парки, парки-пам'ятки садово-паркової архітектури та пам'ятки природи місцевого значення. Президії Українського товариства охорони природи було доручено провести реєстрацію цих об'єктів у 1963—1964 рр. (по аналогії з роботою, що велась у 1920-х). За підсумками інвентаризації було складено переліки пам'яток природи, що були опубліковані у офіційних виданнях, проте рішень щодо присвоєння їм будь-якого статусу ці території не мали. З 1968 року, коли розпочалось створення справжніх пам'яток природи, ці території лише частково були передані у склад ПЗФ. Чимало їх мають охоронний статус і до нашого часу.

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
<i>КАТЕГОРІЯ</i>			
Львівська			
Буковий ліс	22	Сколівське ЛПГ, Крушельницьке лісн.	?
Резерват бузка венгерського	1	Старицький р-н, с. Климець	?
Парк Марини Мнишек	2,75	Старосамборський р-н, с. Муроване	?
<i>ДЕНДРОЛОГІЧНІ</i>			
Закарпатська			
Дендрологічний сад	?	м. Ужгород, вул. Радянська, 29	?
Дендрологічна ділянка	?	м. Ужгород, вул. Першотравнева, 6	?
Дендрологічна ділянка	?	м. Ужгород, вул. Кремлівська	?
Липова алея	?	м. Ужгород	?
Партерний сквер	?	м. Ужгород, на площі Леніна	?
Миський сквер	?	м. Мукачів на березі р. Латориці	?
Дендрологічна колекція	?	м. Мукачів	?
Сад	3	с. Велика Березна	?
Дендрологічна колекція	?	Тячівський р-н, с. Буштино-Тополівка,	?
Дендрарій винзавода	?	Виноградово	?
Дендрарій у дворі минулого Районсполкома	?	смт. Великий Березний	?
<i>ЗАПОВІДНІ</i>			
Івано-Франківська			
Раків	1	Долинського р-н, с. Раків, Рахинського лісн., кв. 105	Рішення Івано-Франківського облвиконкому № 305 від 08.07.1968

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
<i>НЕ ЗАЗНАЧЕНА</i>		
область		
?	?	Соколівський ЛПГ
?	?	Соколівський ЛПГ
?	?	Сільрада
<i>ПАРКИ</i>		
область		
?	?	Підпорядковано міськзеленгоспу
?	?	Підпорядковано міській лікарні
?	?	Підпорядковано університету
?	?	Підпорядковано міськзеленгоспу
?	?	Підпорядковано міськзеленгоспу
?	?	Мукачівський міськзеленгосп
?	?	Підпорядковано заводу
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	СШ №4, Цінні екзотичні породи
?	?	Екзотичні рослини
<i>УРОЧИЩА</i>		
область		
?	?	Рештки дубових пралісів Прикарпаття. Насадження віком 130 років

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
			ЗАПОВІД
			Львівська
Майдан	52000	с. Коростів	?
			ПАМ'ЯТКИ
			Івано-Франківська
Старкутська дача	50	Кв. 38	?
Тис	?	Ворохтянського лісн., 4 км від Ворохти	?
Тисовий ліс	208	Печеніжинського лісн., в урочищі «Княжий двір»,	?
Чорногора (Чорногірське лісництво)	1366	Чорногорське лісн.	?
Чорногора (Говерлянське лісництво)	3175	Говерлянське лісн.	?
Чорнокорова береза	?	1 км від с. Надвірний	?
Ялина з сосноподібною корою	?	Хрипелівське лісн.	?
Ялиця з кипарисоподібною корою	?	Надвірнянське лісн.	?
			Черкаська
Озеро Горіхове	25	Золотоншський р-н, Акваторія Кременчугського водосх.	?
Озеро Святе	25	Золотоншський р-н, Акваторія Кременчугського водосх.	?
Острів Чайковського	50	Золотоншський р-н, Акваторія Кременчугського водосх.	?
Урочище «Обручак»	50	Золотоншський р-н, Прохоровське лісн	?
			Чернівецька
Горячий Урбан	108	На околиці м. Чернівці	?
Поляна Гледив	2	Вихницький р-н, с. Червоногузи	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
НИКИ		
область		
?	?	Міністерство сільського господарства У ССР
<i>ПРИРОДИ</i>		
область		
?	?	Єдине зростання дуба скельного
?	?	Ворохтянський лісокомбінат, Два кущі тису
?	?	Коломийський лісокомбінат, Буково
?	?	пихтові насадження при участі тиса віком від 5 до 100 років
?	?	Ворохтянський лісокомбінат
?	?	Ворохтянський лісокомбінат. Ялинові ліси
?	?	Надвірнянський лісокомбінат. Береза віком 20 років
?	?	Надвірнянський лісокомбінат. Ялина віком 80 років на дуже кам'янистому ґрунті.
?	?	Надвірнянський лісокомбінат. Ялиця віком 65 років в лісі
область		
?	?	Землі запасу
?	?	?
?	?	?
?	?	Золотонішський ЛМГ
область		
?	?	Міськкомунгосп
?	?	Вихницького лісництва. Рідкісна рослина на Буковині — бояришник

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Ялиця	?	Вихницький р-н., с. Червоногузи	?
Садиба школи механізації	2	Глибокский р-н, с. Просека	?
Садиба- парк школи інтерната	2	Глибокский р-н, с. Крапчив	?
Садиба школи	1	Глибокский р-н, с. Байраки	?
Кленові і липові насадження	3	Тарнавське лісн., кв. 2	?
Дуб	?	Валякузьминське лісн.	?
Дуби	?	с. Горобово	?
Парк	3	м. Заставна	?
Садиба-парк технікума	5	Новосельський р-н, с. Рідковиця	?
Ялиця садиби Л. Кобилиці		с. Сергії	?
Парк	1	с. Клиновка	?
Вінницька			
Матейківська дача	1,9	Барський р-н	?
Гуральня	1,3	м. Вінниця	?
Три Кипця	1,5	м. Вінниця, кв. 41	?
Коростовець	209	Гайсинський р-н, поблизу Ладженських хуторів	?
Балабанівський ліс	20	Іллінецький р-н, поблизу ст. Фронтівки	?
Гарячківський ліс	348	Крижопільський р-н, с. Залісся	?
Марксова дубина	295	Немирівський р-н, с. Марковского	?
Дуби віком 250—300 років	?	Муровано-Куриловецький р-н, с. Житників	?
Зелений дуб	?	Барський р-н, в урочищі Біличенській ліс	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	Червоногузької сільради
?	?	Школа механізації. Рідкісні рослини: бук, дуб, гінкго, явор, айва і інші.
?	?	Школа інтернат
?	?	Байрацька школа
?	?	Чернівецький лісокомбінат. Дерева віком 120 років
?	?	Чернівецький лісокомбінат. Дуб віком 500 років
?	?	Дуби віком 350 років
?	?	Райкомунхоз, Рідкісні рослини: бук, дуб, гінкго, явор і інші
?	?	Технікум
?	?	?
?	?	Цінна рослинність
область		
?	?	Копайгородське лісн. Є алея модрин та ялини
?	?	Віницьке лісн. Є більше 60 видів рослин
?	?	Віницьке лісн. Насадження віком 180 років
?	?	Соболівське Ділянка дубово-соснового лісу віком 100 років
?	?	Оратівське лісн. Насадження червоного дуба віком 55 р.
?	?	Рудницьке лісн. Ділянка дубового лісу природнього походження
?	?	Брацлавське лісн. Ділянка природного лісу
?	?	Муровано-Куриловецьке лісн.
?	?	Ялтушківецьке лісн. Вік дерева 366 р.

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Дуб Звіринець	?	Віницьке лісн., кв. 65	?
Три дуби	?	Літинський р-н, поблизу с. Літина	?
Численні великі 200-річні дерева липи серцелистої	?	Обабіч шляху Віниця-Немірів на протязі 50 км	?
Старі дуби віком близько 200 років	?	Жмеринський р-н, в урочищі Северинська дубина, поблизу ст. Северинівка	?
Дуб віком 250 років	?	Іллінецьке лісн., в урочищі Чиста, поблизу с. Іллінців	?
Дуб віком 250 років	?	На пагорбку біля шляху Іллінці-Краснецьке	?
Три дуба звичайного	?	Козятинський р-н, поблизу с. Махаринці	?
Два дерева ялини срібної	?	Липовецький р-н, поблизу с. Турбів	?
Дуб заввишки 24 м	?	Могилів-Подільський р-н, с. Моївка	?
Група з 15 дубів	?	Могилів-Подільський р-н, с.Юрківці	?
Цар-дуб	?	Немірівський р-н, Брацлавське лісн, кв. 43	?
Група дерев	1	Погребищенський р-н, с. Плисків	?
Група дерев модрин європейських	?	Погребищенський р-н, с. Черемошне	?
Суворські дуби	?	Тульчинський р-н, с. Тиманівка	?
Дуб 250-річного віку	?	Хмельницький р-н, с. Кропивни	?
Старий дуб віком понад 100 років	?	Хмельницький р-н, с. Березни	?
Група з дев'яти дерев гікорі білого	?	Шаргодський р-н, с. Володимирки	?
Окремі дерева дуба пірамідального	?	Ямпільський р-н, х. Олександрівка	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	Віницьке лісн. 265 р.
?	?	Літинське лісн. Вік дерева 170 р.
?	?	Дорожнє управління 646
?	?	Жмеринське лісн.
?	?	Іллінецьке лісн.
?	?	Так само
?	?	Козятинське лісн.
?	?	Михальвське лісн.
?	?	Моївське лісн.
?	?	Юрківське лісн.
?	?	Брацлавського лісн.
?	?	Плисківське лісн.
?	?	Так само
?	?	Тульчинське лісн.
?	?	Шаргодського лісн.
?	?	Хмільницьке лісн.
?	?	Михалівське лісн.
?	?	Так само

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Насадження дуба скельного	?	Крижопільський лісгоспзаг, Рудницьке лісн., кв. 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17	?
			Волинська
Воротнів	600	Луцький р-н, с. Воротнів	?
Сосновий ліс	9,7	Розищенський р-н, с. Немира	?
Ділянка старого дубового лісу	25	Любомльський ліс-г., кв. 40	?
Ділянка лісу	40	Цуманський л-г, урочище Лопатень,	?
Ділянка лісу	13,7	Цуманський л-г, кв. 50	?
Ділянка дубового лісу	212,8	Цуманський л-г, кв. 23, 27—40	?
Ділянка соснового лісу	1,4	Кміль-Каширський л-г, кв. 45	?
Ділянка соснового лісу	2	Кміль-Каширський л-г, кв. 55	?
Ділянка соснового лісу	5,2	Кміль-Каширський л-г, кв. 56	?
Змішане лісове насадження	?	На крутосхилах до р. Горині, кв. 39	?
20 дерев дуба звичайного	?	Любомльський л-г, кв. 67	?
Величезний старий ясен	?	Турійський р-н, с. Луки	?
Старі дуби віком близько 250 років	?	Кміль-Каширський р-н, на березі великого озера поблизу с. Діброви	?
Старі дуби	?	Кміль-Каширського р-ну, на березі озера Білого	?
Старі дуби віком 140 років	?	Розищенський р-н, с. Немира	?
Стара сосна віком 100 років	?	Так само	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
Рішення виконкому Вінницької обласної Ради депутатів трудящих від 23.12.1971 р. № 697	насадження не представляє наукової, природно-історичної цінності.	Рудницьке лісн. виключаються: кв. 11, 15, 16, 17 площею 224 га
область		
?	?	Горохівське лісн. Переважає дуб віком 130 р.
?	?	Білозерське лісн. Насадження віком 95 р.
?	?	Головянське лісн.
?	?	лісн.
?	?	Мощанське лісн.
?	?	Горинське лісн. Високопродуктивний дубовий деревостан
?	?	Білозерське лісн.
?	?	Білозерське лісн.
?	?	Білозерське лісн.
?	?	Горинське лісн.
?	?	Любомльське лісн. 150 років. Є красиві ставки
?	?	Селищна рада. 300 р.
?	?	Ворокомлянське лісн.
?	?	Білозерське лісн. 80—160 р.
?	?	Білозерське лісн.
?	?	Так само

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Рідкісне дерево дуба звичайного	?	Ратнівський р-н, кв. 9	?
Старий дуб віком понад 200 років	?	На березі озера Доброго	?
Старі дуби	?	Луцький р-н, кв. 38	?
Озеро Глибоцьке	9,6	Городокський л-г	?
Озеро Кримне	144	Шацьке лісн.	?
Озеро Немичне і ділянка лісу	40	в урочищі Лісова	?
Озеро Світязь	2700	Любомльський р-н, с. Світязь	?
Озеро Пісочне	180	Шацьке л-гу	?
Парк	15	Ківерцівський р-н, смт Олика	Розпорядження виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 14.03.1964 № 86-р
Парк	8	Рожищенський р-н, смт Голоби	Так само
Ясень звичайний	0,01	Турійський р-н, селище Луків	?
Дуб звичайний	?	Камінь-Каширське ЛМГ, Білоозерське лісн.	?
Сосна звичайна	?	Камінь-Каширський лісгоспзаг, Білоозерське лісн.	?
Дніпропетровська			
Карачунівський ліс	307	Криворізький р-н	?
Котовський дібровний ліс	248	Магдалинівський р-н, в заплаві р. Орелі	?
Байрачні ліси	108	Солонянський р-н, урочище Кринична балка, кв. 5	?
Присамарські байрачні ліси	?	В урочищі Високий Байрак	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	Кримнівське лісн. Понад 500 років
?	?	Нуйнівське лісн.
?	?	Луцьке лісн. близько 300 р.
?	?	Глибоцьке лісн. Озеро багате джерелами і мальвничими і краєвидами
?	?	Поліське лісн. Багате цінними видами риб
?	?	Облапське лісн.
?	?	Шацького рибкомбінату. Найбільше в Україні озеро карстового походження. Багате на промислову рибу
?	?	Поліське лісн. В озері вирощувалися цінні види риб
Розпорядження виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 30.10.1968 № 518-р	Засихання дерев	Заповідне урочище «Божетарня і Культура»
Так само	Засихання дерев	Заказник «Урочище Стахор»
» »	дерево всохло	Луківської селищної ради депутатів трудящих
» »	Так само	?
» »	» »	?
область		
?	?	Криворізьке лісництво. Є залишки старих дубів 300-річного віку
?	?	Котівське лісн. штучні ліси
?	?	Микільське лісн. Штучні прияружні змішані насадження
?	?	Отраднівського л-ва. Штучні прияружні змішані насадження

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Старі дуби	1,9	кв. 19	?
Гора Калитва	?	Царичанський р-н, с. Китайгород	?
Гранітні скелі	?	Верхньодніпровський р-н, с. Пукарівка	?
Озеро Солоний Лиман	340,7	Новомосковський р-н, с. Знаменівка	?
Озеро Чари-Камиш	130	Дніпропетровський р-н, с. Лобоківки	?
Обухівські заплави	700	Царичанський р-н	?
Донецька			
Урочище Приазовське	7	Володарський р-н	?
Природне дубове насадження	268	В заплаві р. Сіверійського Дінця, кв. 136, 146, 154, 155, 147	?
Серебрянський ліс	?	Краснолиманський р-н, по р. Сіверійського Дінця, на межі Луганської і Донецької областей	?
Соснові насадження 100-річного віку	686	Словянський р-н	?
Урочище Сосна	527	Так само	?
Ліс	152	Краснолиманський р-н, навколо озера Підпісочного	?
Житомирська			
Ліопарк	102	с. Дзержинська	?
Ділянка лісу	9,2	Новоград-Волинський р-н, с. Городниці	?
Ділянка дубового пралісу		над р. Тетерів поблизу с. Тригуре	?
Ділянка хвойного лісу	0,6	Новоград-Волинський р-н, поблизу с. Піщів	?
Ділянка дубового лісу	1,4	в Урочищі Жовтневе	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	Новомосковське лісн. близько 150 р.
?	?	Сільській раді. Залишки льдокового періоду
?	?	Сільській раді. Залишки льдокового періоду
?	?	Сільській раді. Містить мул лікувального значення
?	?	Царичанське лісн.
?	?	Кіровське лісн. Цікава флора та є 5 островів
область		
?	?	Ялтинське лісн. Багато лісових культур
?	?	Святогірське лісн. Діброва віком 200 років
?	?	Ямпільське лісн.
?	?	Святогірське лісн.
?	?	Маяцьке лісн. Штучне насадження сосни.
?	?	Дробишівське лісництво. Природні і штучні дубово-соснові насадження
область		
?	?	Дзержинське лісн. Переважають листяні породи
?	?	Дзержинське лісн. Штучне насадження модрина
?	?	Тригурське лісн. Є старі дуби
?	?	Піщівське лісн.
?	?	Попільнянського л-ва. Вік деревостану 170 р.

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Ділянка дуба скельного	15	с. Червонки	?
Ділянка заповідного лісу	8,3	Народницьке лісн.	?
Ділянка — заказник дубового пралісу	186,2	Новоград-Волинський р-н	?
Система лісових ставків	?	Так само	?
Пісковики	?	Володарського-Волинський р-н, с. Волянщина	?
Два дуби	?	Овруцький р-н	?
Три дуби	?	Овруцький р-н	?
Дуб-велетень	?	Андруцівський р-н, с. Минківці	?
Пять дубів	?	в 7 км. від м. Радомишля, кв. 71,	?
Три старі модрини	?	Любарський р-н, с. Коростки, кв. 61	?
Група старих модрин	?	Дзержинський р-н, у 8 км від ст. Миропіль, кв. 116	?
Три старих дерева липи	?	с. Заріччя	?
Чорторийські озера	0,3—0,4	с. Коростки	?
Скелі Чацького	?	на лівому березі р. Тетерів	?
Закарпатська			
Стужиця	156,5	?	?
Буково-яворові праліси	49,2	уручище Стужиця	?
Ділянка смереки дугласової	4,7	?	?
Природні буково-ялицеві насадження	800,4	кв. 12—17, 23—24	?
Свидовець	1743	кв. 1—11	?
Попадя	1173	кв. 1—3, 4—6	?
Говерлянську заповідні ділянки	1195	?	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	Усівське лісн.
?	?	Народницьке лісн.
?	?	Ярунське лісн.
?	?	?
?	?	Підпорядковано міськкомунгоспу
?	?	Гладковицьке лісн. 200—300 р.
?	?	Ситовецьке лісн. 250—300 р.
?	?	Андрущівське лісн. 500 р.
?	?	Поташинське лісн. 400 р.
?	?	Шевченківське лісн. 100 р .
?	?	Миропільського л-ва
?	?	Баранівське лісн. 100 р .
?	?	Миропільського л-ва
?	?	Підпорядковано міськкомунгоспу
область		
?	?	Нижньостужицьке лісн. Буково-ялицеві праліси
?	?	Нижньостужицьке лісн.
?	?	Тур'я-Реметське лісн. Штучне насадження
?	?	Тур'я-Реметське лісн.
?	?	Косівське лісн. Букові ліси
?	?	Комсомольське лісн. Природні ялицеві ліси
?	?	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Кевелів	455	кв. 20—21	?
Природна ділянка лісу з сосни звичайної	25,5	?	?
Природні хвойні ліси	314	навколо Синевирського озера	?
Білий потік	388	кв. 48, 50	?
Оток	59	?	?
Буково-дубовий ліс	75	кв. 2	?
Три готари	56	кв. 25, 27	?
Старий могутній дуб	?	Ужгородський р-н, с. Часлівці	?
Стара тополя	?	м. Ужгород, на розі вулиць Радянської та Тихої	?
Стара могутня тополя	?	м. Ужгород, парк ім. Горького	?
Стара величезна тополя	?	м. Ужгород, на вул. Високої	?
Унікальна тополя	?	м. Ужгород, на бульварі Воз'єднання	?
Старі дуби	?	м. Ужгород, коло цвинтаря	?
Старий дуб	?	Іршавський р-н, с. Іршав	?
Старий дуб	?	Тячівський р-н, с. Руське Поле	?
Старий дуб	?	Свалявський р-н, с. Плавії	?
Тис ягідний	?	урочище Менчул	?
Тис ягідний	?	урочище Борсучина	?
Тис ягідний	?	?	?
Бузок угорський	?	?	?
Клокичка периста	?	Мукачівський р-н, с. Лалове	?
Зарослі нарциса вузьколистого	?	Тячівський р-н, с. Буштина	?
Зарослі нарциса вузьколистого	?	Хустський р-н, ур. Кіпеш	?
Ділянки лілій	?	Мукачівський р-н, на горі Великий Діл	?
Ділянка нарциса	10	с. Ізги	?
Зарослі лілій	?	в урочищі Лопушанка	?
Зарослі лілій	?	Рахівський р-н, с. Кваси	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	Свидовецьке лісн. Буково-ялицеві ліси
?	?	Ізівське лісн.
?	?	Міжгірське лісн.
?	?	Діловецьке лісн. Буково-ялицеві ліси.
?	?	Берегівське лісн. Заплавна діброва.
?	?	Загатське лісн.
?	?	Пашківське лісн.
?	?	Наледить школі. 500 р.
?	?	Підпорядковано міськзеленгоспу
?	?	Підпорядковано міськзеленгоспу
?	?	Підпорядковано міськзеленгоспу
?	?	Підпорядковано міськзеленгоспу. 300 р.
?	?	Підпорядковано сільській раді. 400 р.
?	?	Підпорядковано сільській раді. 400 р.
?	?	Підпорядковано сільській раді. 500 р.
?	?	Жденівське лісн.
?	?	Білотисянське лісн.
?	?	Вишньобистрянське лісн.
?	?	Лісокомбінат
?	?	?
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Хустське лісн.
?	?	Мукачевське лісн.
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Ясинське лісн.
?	?	Підпорядковано сільській раді

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Зарослі вільхи зеленої	?	поширені в усіх полонинах Закарпаття	?
Зарослі рододендрона	?	на хребтах Чорногора і Свидовець	?
Ділянки білотки альпійської	?	на горах Близниця, Ненеска, Герешаска	?
Верхове сфагнове болото	?	в урочищі Чорна Багна	?
Сфагнове болото	10	Межегірський р-н, с. Негровець	?
Вересовище	?	поблизу с. Медвкдівці, гора Маковиця	?
Запорізька			
Айвоник	?	Мелітопольський р-н	?
Балка Скотувата	?	Гуляйпільський р-н с. Новомиколаївка	?
Могила Коксунгур	?	Приазовський р-н, с. Марянівка	?
Балка Більчанська	?	Вільнянський р-н, с. Дніпров	?
Балка Розсохувата	?	Вільнянський р-н, с. Петромихайлівка	?
Саур-могила	?	на березі р. Конки	?
Пристепи	?	Запорізький р-н, на березі р. Конки, нижще с. Григорівка	?
Блуква	?	Камянсько-Дніпровський р-н, між с. Водяним і Іванівкою	?
Алтагірська лісова дача	?	на березі Молочного лиману в Якимівському р-ні	?
Радивонівська лісова дача	?	Бердянський р-н, с. Радивонівка	?
Старобердянська лісова дача	?	Мелітопольський р-н, с. Семенівки	?
Алея вікових каштанів	?	Вільнянський р-н, с. Любимівки	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Підпорядковано колгоспу
?	?	Лісництво
область		
?	?	Радгосп
?	?	Балка з каскадом ставків
?	?	Реліктовий останець
?	?	З Цілинними ділянками степової рослинності
?	?	З Цілинними ділянками степової рослинності
?	?	Реліктовий останець
?	?	Запорізьке лісн. Степова рослинність
?	?	Піщаний масив з березами і штучними насадженнями
?	?	Богатирське лісн. Штучні насадження білої акації, дуба, ясеня, сосні і інші
?	?	Богатирське лісн. Штучні насадження білої акації, дуба, ясеня, сосні і інші
?	?	Старобердянське лісн. 80 порід є
?	?	Підпорядковано колгоспу

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Івано-Франківська			
Росільна	293	Богородчанський р-н, с. Росільна	?
Ширковець	2	Долинський р-н, с. Стара Мизуня	?
Товмачик	50	Коломийський р-н, с. Товмачика	?
Водоспад на р. Пістенці	?	Косівський р-н, с. Шешори	?
Торфове болото	2	Верховинський р-н, с. Буркута	?
Войтул	?	Надвірнянський р-н, с. Ворохта	?
Скалки	995	Надвірнянський р-н, с. Бистриці	?
Тавпіщірка	427	Так само	?
Озірний	1	Надвірнянський р-н	?
Ділянка лісу	50	Надвірнянський р-н, с. Ворохта	?
Яйце	255	Рожнятівський р-н, 12 км від с. Осмолоди	?
Хотимир	15	Тлумацький р-н, с. Хотимир	?
Скеля	?	Верховинський р-н, в урочище Чивчин	?
Верхнє-Озерище	48	Надвірнянський р-н, на г. Гропа	?
Київська			
Природні дубові насадження	61,2	Бориспільський р-н, кв. 59—60, 71—73	?
Три дерева модрина	?	Бородянський р-н, кв. 31	?
Окреме дерево ялиці	?	Бородянський р-н, кв. 108	?
Окреме дерево бархату амурського	?	Бородянський р-н, кв. 42 і 130	?
Природні дубові насадження	78,4	Бородянський р-н, кв. 36—38 і 46—47	?
Високопродуктивні соснові насадження	115,1	Києво-Святошинський р-н	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
область		
?	?	Розсільське лісн. Залишки мішаних лісів
?	?	Мизунське лісн. Резерват сосни звичайної
?	?	Шепарівське лісн. Ділянка дубового пралісу
?	?	Шепарівське лісн.
?	?	Підпорядковано колгоспу
?	?	Ворохтянське лісн. Окремі кущі тиса порослевого походження
?	?	Довжинецьке лісн. Ділянка реліктової сосни
?	?	Бистринське лісн. Ділянка природного високогірного лісу
?	?	Довжинецьке лісн. гірські озера
?	?	Татарівське лісн. Ділянка реліктової сосни
?	?	Мшанське лісн. Резерват сосни кедрової європейської
?	?	Отинянське лісн. Лісові культури
?	?	Підпорядковано колгоспу
?	?	Бистринське лісн.
область		
?	?	Вороньківське лісн. вік 110—130 р
?	?	Мигальське лісн. 65 р
?	?	Поташнянське лісн. 60 р
?	?	Комарівське лісн. 25 р
?	?	Дубраво-Ленінське лісн. 60—100 р
?	?	Старопетрівське лісн. 110—160 р

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Високопродуктивні соснові насадження	77	Так само	?
Соснові насадження	775	Так само	?
Соснові насадження	250	Обухівський р-н	?
Зразкові дубові насадження	109	Переяслав-Хмельницький р-н	?
Природні і штучні насадження	148	Рокитянський р-н, кв. 19, 36, 37	?
Зразкові дубові насадження	49,2	кв. 38—42	?
Дендрологічні колекції	33	Фастівський р-н, кв. 39, 45	?
Мохове	?	Тарашинський р-н, с. Лукянівка	?
Кіровоградська			
Чотири лісосмуги	?	?	?
Озеро болото	?	?	?
Джерела мінеральної води	?	Знамянський р-н	?
Чорноліський лісовий масив	7393	Знамянський р-н	?
Кримська			
Буковий ліс	?	м. Старий Крим на Головному пасмі	?
Буковий ліс	?	На горі Агармиш на північному схилі г. Кара-Тау	?
Гай ялівцю і дикої фісташки	?	с. Рибаче на схід від м. Алушта	?
Приморський ялівцево-дубовий ліс	?	На місі Мартян	?
Сосновий гай	?	На місі Айя поблизу с. Батиліман	?
Урочище Пяний гай	?	По дорозі від м. Ялти до гори Ай-Петрі	?
Буковий гай	600	Поблизу вершини Ай-Петрі	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	Першотравневе лісн. 100—120 р
?	?	Ірпінське лісн. 40—90 р
?	?	Козинське лісн. 150 р
?	?	Студениківське лісн.
?	?	Бушівське лісн. ціні і екзотичні породи
?	?	Ставищанське лісн. 100 р
?	?	Фастівське лісн.
?	?	Підпорядковано колгоспу
область		
?	?	Аниківське лісн.
?	?	Чорноліське лісн.
?	?	Так само
?	?	» »
область		
?	?	Старокримський ЛМГ. Ділянка реліктової ізольованої бучини
?	?	Алуштинський ЛМГ. Старий буковий гай
?	?	Алуштинський ЛМГ.
?	?	Ботанічному саду
?	?	Севастопольське лісн.
?	?	Ялтинський ЛМГ
?	?	Так само

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Урочище Балка	?	Бахчисарайський р-н, с. Скелясте	?
Водоспад Учан-Су, Яузлар	?	Поблизу м. Ялта	?
Урочище Казантип	?	Охоплює півострів і мис Казантип, який вступає в Азовське море	?
Озеро Донузлав	?	Чорноморський р-н, Тарханкутський півострів	?
Острови Сиваші	?	У Джанкойський р-н	?
Луганська			
Сосновий бір	600	Кременський р-н	?
Длянка природного лісу з крейдяної сосни	?	Сватівський р-н, с. Соснове	?
Озеро Біляєвське	28	Словянський р-н, у заплаві Сіверійського Дінця	?
Завітни дуб	?	Антрацитівський р-н, на околиці с. Нижній Нагольник	?
Киселівські відкладення	?	Білокурський р-н, схили балки Суха Козинка поблизу с. Киселівка	?
Білогорівське відслонення	?	на околиці м. Лисичанське	?
Юрівський крейдяний карер	?	Лутугинський р-н, с. Юрівка	?
Секменівський крейдяний карер	?	Лисичанського р-н, с. Секменіва	?
Пичепилівський піщаний карер	?	Словяносербський р-н, с. Причепилівка	?
Словяносербський піщаний карер	?	на південній околиці залізничної станції Словяносербськ	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

	Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
	?	?	Бахчисарайський ЛМГ. Круті скелі з карнизами і скульптурними терасами
	?	?	Ялтинський ЛМГ. Водоспади скель
	?	?	Утворені древнім меотичним рифом
	?	?	Радгосп
	?	?	Місце гніздування багатьох птахів
	область		
	?	?	Комсомольське лісн. з залишками 200-х дубів
	?	?	Підпорядковано місцевій лікарні
	?	?	Мисливське господарство
	?	?	Належить школі, 300 р.
	?	?	Підпорядковано Старобільській геологорозвідувальній експедиції. Відслонення повного розрізу свит
	?	?	Підпорядковано Лисичанській геологорозвідувальній експедиції. Унікальне відслонення майже повного розрізу тріасових утворень
	?	?	Підпорядковано Луганській геологорозвідувальній експедиції
	?	?	Підпорядковано Лисичанській геологорозвідувальній експедиції
	?	?	Так само
	?	?	Підпорядковано Луганській геологорозвідувальній експедиції

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
			Львівська
Лісопарк Брюховецький ліс	1200	м. Львів	?
Лісопарк Вінниківський ліс	1500	Так само	?
Лісопарк курорту Трускавець	1000	?	?
Стари парк Марини Мнішек	2,75	Старосамбірський р-н, с. Муроване	?
Буковий природний ліс	22	Стрийський р-н	?
Вікове дерево липи	?	Золочівський р-н, с. Колтів	?
Дуб поета Шашкевича	?	Бродівський р-н, с. Підлісся	?
Віковий могутній дуб	?	Городоцький р-н, с. Бартатів	?
Липа 400-річного віку	?	Городоцький р-н, с. Великий Любінь	?
Степова ділянка Хомець	2,6	поблизу Шевченківського гаю на околиці м. Львова	?
Алея вікових лип	?	Бродівський р-н, с. Хмільове	?
Алея вікових лип	?	Городоцький р-н, с. Великий Любінь	?
Алея вікових лип	?	Городоцький р-н, с. Вишня	?
Алея вікових лип	?	Дрогобицький р-н, с. Снятинка	?
Алея вікових лип	?	Самбірський р-н, с. Чуква	?
Алея вікових лип	?	Самбірський р-н, с. Калинів	?
Алея старих лип	?	Старосамбірський р-н, с. Мурованому	?
Алея вікових модрин	?	Нестеровський р-н, с. Віднів	?
Алея вікових модрин	?	Нестеровський р-н, с. Нова Скварява	?
Алея осокорів	?	Нестеровський р-н, с. Грибовичі	?
Скеля Камінь	?	Соколівський р-н, с. Уричів	?
Скеля	?	Турківський р-н, с. Боринів	?
Скеля Татарський камінь	?	Радехівський р-н, с. Корчина	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
область		
?	?	Переважають соснові і дубові насадження
?	?	Лісництво
?	?	В складі насаджень є 70 порід дерев і кущів
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Крушильницьке лісн.
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Підпорядковано середній школі
?	?	Підпорядковано колгоспу

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Скеля Ступінчата	?	Турківський р-н, с. Лосинця	?
Високі скелі	?	Старосамбірський р-н, с. Згорбниці	?
Скеля	?	Сколівський р-н, с. Камянка	?
Три печери	?	Стрийський р-н, с. Розгітне	?
Печера	?	Турківський р-н, с. Івашківці	?
Печера	?	Сколівський р-н, с. Славського	?
Печера	?	Сколівський р-н, с. Урич	?
Озеро Комсомольське	?	м. Львів	?
Штучне водоймище	104	м. Золочів	?
Природне гірське озеро	0,5	Турківський р-н, с. Риків	?
Камянний колодязь Довбуша		Сколівський р-н, с. Тухля	?
Миколаївська			
Насадження ялини звичаної	0,9	Первомайський р-н, с. Катеринка	?
Старі дуби	?	Так само	?
Стара груша	?	Очаківський р-н, с. Черноморки	?
Стара шовковиця	?	Очаківський р-н, с. Черноморки	?
Одеська			
Могильне	41	Татурський р-н	?
Монастирське	101	Татурський р-н	?
Відслонення	?	с. Гребенників, Великомихайлівське лісн.	?
Лобцина	0,6	Кв. 65, діл. 15	?
Слюсарівський ліс	816	Савранський р-н	?
Бородинська дача	6	Кв. 65, діл. 15	?
Дуб	?	Кодимський р-н, в урочищі Березівське	?
Дуб	?	В урочищі Савранське	?
Сім дубів	?	Так само	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	Підпорядковано колгоспу
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Так само
?	?	» »
?	?	» »
?	?	» »
?	?	» »
?	?	?
?	?	?
?	?	Лісництво
?	?	Підпорядковано сільській раді
область		
?	?	Підпорядковано Врадіївській гідролісо-меліоративній станції
?	?	Так само
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Так само
область		
?	?	Бородінське лісн.
?	?	Так само
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Підпорядковано Балтському л-ву
?	?	Слюсарівське лісн.
?	?	Бородінське лісн.
?	?	Бейдейське лісн.
?	?	Слюсарівське лісн.
?	?	Так само.

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Два дуби-велетні	?	В урочищі Савранське	?
Дуб-велетень	?	Так само	?
Полтавська			
Кочубеївські дуби	?	Диканський р-н, з с. Диканьки до с. Великої Рудки	?
Старі дуби	?	Семенівський р-н, с. Горошині	?
Рівненська			
Старий дуб-велетень	?	Березнівський р-н, на цвинтарі у с. Вітковича	?
Урочище Надслучанська Швейцарія	?	Березнівський р-н, вздовж р. Случа	?
Старий дуб-велетень	?	Костопільський р-н, с. Бечаль	?
Привітівські дуби	?	Зарічненський р-н, с. Привітівці	?
Старий дуб-велетень	?	Дубровицький р-н, м. Дубровиці	?
Острівне природне насадження ялиці	?	Дубнівський р-н, кв. 72—74	?
Озеро Біле	453	Володимирецький р-н, с. Біле	?
Три самовиливні артезіанські свердловини	?	Острозький р-н, с. Межирічі	?
Каштан-велетень	?	Ровенський р-н, с. Шубків	?
Озеро Басів Кут	60	М. Рівне	?
Острівне природне насадження сосни	?	Ровенський р-н, кв. 20, 22	?
Сумська			
Група старих дубів	?	Буринський р-н, с. Нова Слобіда	?
Тернопільська			
Букове насадження	?	На межі Ополля Бережанського лісгоспазу	?
Соснове насадження	?	На межі Поділля, кв. 18	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	Слюсарівське лісн.
?	?	Так само
область		
?	?	Підпорядковано Шляховитому відділу
?	?	Підпорядковано сільській раді
область		
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Соснівське лісн.
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Так само
?	?	Підпорядковано міській лікарні
?	?	Любомирського р-ну
?	?	Рафалівське лісн.
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Підпорядковано садибі Ровенської обласної сільськогосподарській дослідницькій станції
?	?	Міській раді
?	?	Суське лісн.
область		
?	?	Новослобідське л-во
область		
?	?	Підпорядковано Завалівському л-ву
?	?	Урманського л-ва

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Буковий ліс	18	Борщівський р-н, с. Шупарка	?
Стрілківецька печера	?	Борщівський р-н, між с. Стрілківці і с. Коралівкою	?
Голубі озера	?		
Печера Вітрова	?	Борщівський р-н, с. Коралівкою	?
Харківська			
Ділянка соснового лісу	17	Кв. 270	?
Ділянка дубового лісу	9,1	Кв. 20	?
Старий дуб	?	В урочищі Ізюмське, кв. 153	?
Старий осокір	?	В урочищі Ізюмське, кв. 309	?
Старий дуб	?	В урочищі Ізюмське, кв. 256	?
Ділянка соснового лісу	?	Кв. 301	?
Ділянка лісу	7,5	Кв. 57, 65	?
Ділянка лісу	5,6	Кв. 21	?
Ділянка лісу	303,8	Кв. 20, 23, 24, 28, 29, 30, 34, 35, 40	?
Ділянка лісу	30,6	Кв. 33, 34, 40, 46	?
Ділянка лісу	56,8	Кв. 426, 427, 466	?
Ділянка лісу	735	Кв. 635—648	?
Урочище Кременець	131	Кв. 117—118	?
Урочище Кременець	74	Кв. 21	?
Старий дуб	?	В урочищі Шарівський парк	?
Десять дерев псевдотсуги	?	В урочищі Шарівський парк	?
Старі два дуби	?	Кв. 23	?
Старий дуб	?	Кв. 59	?
Херсонська			
Острів Бакайський	420	Голопристанський р-н	?
Острів Китай	4	Генічеський р-н	?
Острів Мартинячий	7	У Сиваській затоці	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	Борщівське лісн.
?	?	Коралівській сільській раді
?	?	Підпорядковано сільській раді
область		
?	?	Ізюмське лісн.
?	?	Печенізьке л-во
?	?	Петрівське лісн.
?	?	Так само
?	?	Пісківське лісн.
?	?	Ізюмське лісн.
?	?	Пархомівське л-во
?	?	Володимирське л-во
?	?	Таранівське л-во
?	?	Коробівське л-во
?	?	Придонецьке л-во
?	?	Завгородненське л-во
?	?	Артемівське лісн.
?	?	Пісківське лісн.
?	?	Шарівське лісн.
?	?	Так само
?	?	Коробівського л-ва
?	?	Дергачівського л-ва
область		
?	?	Підпорядковано Рибальчанському ліс-госпзагу
?	?	Підпорядковано Азово-Сиваському заповідно-мисливському господарству
?	?	Так само

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Група вікових платанів		На березі р. Дніпра у Новій Каховці	?
			Хмельницька
Природне насадження бука європейського	250	Кв. 32—35, 40—56	?
Лісові культури горіха Зібольда	1,4	Красилівське лісн.	?
			Чернівецька
Поляна Гледів	?	Вижницький р-н, с. Черногузи	?
Гора Стіжок	?	Вижницький р-н, с. Берегомет	?
Група ялиць	?	Путильський р-н, с. Сергії	?
Кленове і липове насадження	?	Глибоцький р-н	?
Берека	?	Хотинський р-н с. Каплівці	?
Старе дерево бундука канадського	?	Старожинецький р-н, с. Старі Жадові	?
Мінеральне лікувальне джерело	?	Кіцманський р-н, с. Брусинці	?
			<i>БОТАНІЧНІ ПАМ'ЯТ</i>
			Закарпатська
Хвойні і хвойно-букові насадження 1 групи	3164	Свидовецьке, Лопушанське, Лазещинське лісн. Ясинянського лісокомбінату; Богданське і Білотисяєське лісництво Раховського комбінату	?
Ясеневі насадження з частиною бука і явора	5	Перечинський лісокомбінат	?
Буково-пихтові насадження	606,5	Перечинський лісокомбінат, кв. 12—17, 24, 25, 27	?
Буково-дубовий ліс	75	Мукаєвський лісокомбінат, Загатське лісн.	?
Соснове насадження	25,5	Міжміський лісокомбінат, Ізковське лісн., кв. 9, 10	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	Підпорядковано Новокаховському міськ-комунгоспу
область		
?	?	Сатанівське лісн.
?	?	Красилівське лісн.
область		
?	?	Вижницьке лісн.
?	?	Берегометського л-ва
?	?	?
?	?	Тарнавське лісн.
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Так само
?	?	Підпорядковано райхарчпромкомбінату
<i>КИ ПРИРОДИ</i>		
область		
?	?	Ясинянського лісокомбінату, Раховського комбінату
?	?	Перечинський лісокомбінат
?	?	?
?	?	?
?	?	Міжміський лісокомбінат

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Хвойне насадження	314	Буштинський лісокомбінат, Синевирське-Полянське лісн., кв. 9, 10, 18	?
Дуб звичайний	?	Ужгородський р-н, с. Часловці	?
Дуб звичайний	?	Ужгород	?
Тополя чорна	?	Ужгород, бульвар З'єднання	?
Тополя біла	?	Ужгород, вул. Висока	?
Тополя сіра	?	Ужгород, Парк культури і відпочинку ім. Горького	?
Пірамідальна тополя	?	Ужгород, на углу вулиць Радянська і Тиха	?
Сосна кедрова	?	Виноградський р-н, с. Чернотисов	?
Клокічка периста	?	Виноградський р-н, Хломовецька гора	?
Зарослі нарциса узколистого	15	Хустський р-н, Урочище «Киреш»	?
Дуб звичайний	?	Свалявський р-н, с. Плавья	?
Клокічка периста	?	Мукачевський р-н, с. Лалово	?
Зарослі нарциса узколистого	10	С. Іза, урю «Била Малака»	?
Зарослі нарциса узколистого	?	Тячевський р-н, п. Буштина	?
Лілія червона	?	Мукачевський р-н, Гора Великий Діл	?
Ольха зелена	?	Росте на всіх полонинах Закарпаття	?
Едельвейс альпійський	?	На горах Близнюки, Ненеска, Герешаска	?
Горечавка жовта	?	На полонинах Шешул, Менчул і Квасівський	?
Горечавка жовта	?	Поп Іван	?
Горечавка точкова	?	Горгани	?
Лілія червона	?	Урочище «Лопушанка»	?
Лілія червона	?	Раховський р-н, на лугах біля с. Кваси	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	Буштинський лісокомбінат
?	?	Школа,
?	?	Міськзеленгосп
?	?	Так само
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Чернотисовський сільська рада
?	?	Чернотисовський сільська рада
?	?	Хустський лісокомбінат
?	?	Санаторій «Карпати»
?	?	Лаловська сільська рада
?	?	Ізянська сільська рада
?	?	Буштинська рада
?	?	Мукачевський лісокомбінат
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Ясинський лісокомбінат
?	?	Квасівська сільська рада

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Івано-Франківська			
Дерева-екзоти	?	м. Косів, біля водоспаду «Гук»	Рішення Івано-Франківського облвиконкому № 305 від 08.07.1968
Унікальні рідкісні дерева	?	м. Коломия, парк відпочинку ім. Кірова	Так само
Арборетум колишньої Болехівської лісошколи	3	Долинський р-н, смт Болехів	» »
Тисові дерева		смт Ворохта	Рішення Івано-Франківського облвиконкому № 245 від 14.05.1964
Дубово-смерековий ліс	20	с. Шепарівці	Так само
Смерекові праліси	20	смт Печеніжин	» »
Львівська			
Тюльпанове дерево	?	м. Самбір, вул. Сведрова 8	?
Вісім тисів	1000	м. Стрий, вул. Леніна 25	?
Чотири вікових тиса	?	м. Дрогобич, вул. Мицкевича 34	?
Магнолія	?	м. Дрогобич, вул. Горького 26	?
Магнолія	?	м. Дрогобич, вул. Горького	?
<i>ГЕОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТ</i>			
Закарпатська			
Долина річки Ялової	?	Південний склон вершини Бужора над с. Ільницею	?
Вихід камяної солі	?	Пос. Солотвина	?
Стрімчак заоханих	?	с. Берлебаш	?
Ворочевські скелі	?	Лівий берег р. Вуж	?
Радванські скелі	?	Радванська гора, біля Ужгорода	?
Облавський камінь	?	с. Синяк	?
Геодизичний знак	?	Шосешна дорога Ужгород-Ясина близ Круглого	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
<i>область</i>		
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
<i>область</i>		
?	?	Екзотичне дерево
?	?	Рідкісні дерева
?	?	Так само
?	?	Екзотичне дерево
?	?	Так само
<i>КИ ПРИРОДИ</i>		
<i>область</i>		
?	?	Кушницький лісокомбінат
?	?	Солотвинська сільська рада
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Мукачевський лісокомбінат
?	?	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Івано-Франківська			
Обкладення сланця	?	Зеленського лісництва	?
Відкладення вапняку	?	На березі річки Пистиньки	?
Львівська			
Скеля Довбуша	?	с. Розгине	?
Скеля	52	с. Бориня	?
Скеля Татарський Камінь	20	с. Корчин	?
Скеля Ступенчаста	43	с. Лосинець	?
Живописні скелі	?	с. Труханів	?
Високі скелі	?	с. Згорбниця	?
Чертів камінь	25	с. Бусовського	?
Печера	?	Стрицький р-н, с. Славське	?
Печера	?	Стрицький р-н, с. Урич	?
Печера	?	Стрицький р-н, с. Климець	?
Камінь Богачка	?	Путильського р-н, Усть-Путила	?
Виступи скель	?	Городеківський р-н, с. Петрів, Придністрянське лісн. кв. 1 і 2	Рішення Івано-Франківського облвиконкому № 305 від 08.07.1968
Скелі з соснами	50	с. Кременці	Рішення Івано-Франківського облвиконкому № 245 від 14.05.1964
ГІДРОЛОГІЧНІ ПАМ'ЯТ			
Закарпатська			
Сфагнове болото	?	Міжгірський р-н, Біля с. Негровець	?
Верескові зараслі	?	Мукачевський р-н, Гора Маковиця біля с. Медведиці	?
Синевирське озеро «Морське око»	?	Верхівка річки Терелбі	?
Ворочевське Синє озеро	?	Під вершиною Анталовецької Поляни	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
<i>область</i>		
?	?	Надворнянського лісокомбіната
?	?	?
<i>область</i>		
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Велика кам'яниста скеля
?	?	?
?	?	?
?	?	?
<i>КИ ПРИРОДИ</i>		
<i>область</i>		
?	?	Синевирський колгосп Червона Зірка
?	?	Школа, Медведівці
?	?	Буштинський лісокомбінат
?	?	Лісництво

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Відмітка рівня води під час повення Вужа 29. 1939	?	Шосейна дорога під с. Ворочевом	?
Водопад Гук	?	Косовський р-н, с. Шешори	Івано-Франківська ?
Озеро на горі Кичера	0,5	с. Риків	Львівська ?
<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>			
<i>Закарпатська</i>			
Сад Лаудона	?	Ужгород, вул. Радянська 29	?
Двір міскої поліклініки	?	Ужгород, вул. Першомайська 6	?
Міський парк	?	Мукачево, берег Латориці	?
<i>Віницька</i>			
Тиврівський парк	50	Тиврівський р-н, на схилах р. Південий Буг	?
Моївський парк	20	Могилів-Подільський р-н, с. Моївка	?
Печерський парк	120	Тульчинський р-н, с. Печера	?
Червонокутський парк	2	Крижопільський р-н, с. Вербівка	?
<i>Житомирська</i>			
Бердичівський парк при заводі ім. Ілліча	22,6	м. Бердичів	?
Бердичівський парк ім. Шевченка	3,8	м. Бердичів	?
Вільшанський парк	11,2	Дзержанський р-н, с. Вільха	?
Гладковицький парк	4	Овруцький р-н, в 3 км від с. Гладковичі	?
Денишівський парк	2	Житомирський р-н, с. Деніш	?
Народницький парк	4	Народицький р-н, с. Народичі	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	ДЕУ, Ужгород
область		
?	?	?
область		
?	?	?
<i>ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА</i>		
область		
?	?	Міськзеленгосп
?	?	Горлікарня
?	?	Міськсільрада
область		
?	?	Школа-інтернат
?	?	Місцева лікарня
?	?	Санаторій
?	?	Колгосп
область		
?	?	Заводу ім. Ілліча
?	?	Підпорядковано Місьвикомкому
?	?	Колгосп
?	?	Гладковицьке лісн.
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Підпорядковано Комбінату побутових підприємств

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Дендрологічний парк і плодovий сад	5	в околицях м. Житомир	?
Дендрологічний сад		х. Смоківки	?
Дендрологічний парк	6	Новоград-Волинський р-н, с. Піщів	?
Природний парк зеленої зони	3001	м. Малина	?
Природний парк зеленої зони	1442	с. Олевка	?
Овруцький парк середньої школи № 4	1,4	м. Овруч	?
Івано-Франківська			
Дендрарій Болехівської лісової школи	3	с. Болехів	?
Київська			
Макарівський парк	10	м. Макарів	?
Яготинський парк	?	Яготинський р-н, м. Яготин	?
Кіровоградська			
Кремгесівський парк	103,9	м. Кремгес	?
Парк Нова Прага	4,5	Олександрівський р-н, м. Нова Прага	?
Кримська			
Парк радгоспу Примор'є	8	Нижньогірський р-н	?
Парк	5,6	Нижньогірський р-н	?
Лісопарк	42	Красногвардійський р-н, с. Пятихатки	?
Львівська			
Трускавецький Парк ім. Леніна	1200	м. Трускавець	?
	10,7	м. Львів, на площі вулиць Леніна і Пасічної	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	Житомирського сільськогосподарського технікуму
?	?	Підпорядковано Житомирській дослідницькій станції хмелярства
?	?	Піщівське лісн.
?	?	
?	?	Олевського л-ва
?	?	Підпорядковано школі
область		
?	?	Підпорядковано сільській раді
область		
?	?	Підпорядковано міськкомунгоспу
?	?	Так само
область		
?	?	Підпорядковано міськкомунгоспу
?	?	Новопразький комбінат комунальних підприємств
область		
?	?	Радгосп
?	?	Радгосп
?	?	?
область		
?	?	?
?	?	Підпорядковано міськкомунгоспу

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Шевченківський гай	205	м. Львів, Холми Розточчя	?
Парк ім. З. Космодем'янської	2	м. Стрий	?
Парк XVIII ст.	?	Бродівський р-н, м. Броди	?
Парк XVIII ст.	?	Городоцький р-н, с. Переможне	?
Парк XVIII ст.	?	Дрогобицьки р-н, с. Рихтичі	?
Парк XVIII ст.	?	Жидачівський р-н, с. Журавлине	?
Парк XVIII ст.	?	Золочівський р-н, с. Білий Камінь	?
Парк XVIII ст.	?	Золочівський р-н, с. Замостя	?
Парк XVIII ст.	?	Буський р-н, с. Циків	?
Парк XVIII ст.	?	Миколаївський р-н, с. Демня	?
Парк-дендрарій	?	Миколаївський р-н, с. Радові	?
Парк XVIII ст.	?	Миколаївський р-н, с. Тростянець	?
Парк XVIII ст.	?	Мостицький р-н, с. Боляновичі	?
Парк XVIII ст.	?	Мостицький р-н, м. Судова-Вишня	?
Парк XVIII ст.	?	Мостицький р-н, с. Тамановичі	?
Парк XVIII ст.	?	Нестеровський р-н, м. Нестеров	?
Парк XVIII ст.	?	Нестеровський р-н, с. Дубляни	?
Парк XVIII ст.	?	Нестеровський р-н, с. Крехів,	?
Парк XVIII ст.	?	Нестеровський р-н, с. Куликів	?
Парк XVIII ст.	?	Перемишлянський р-н, с. Романів	?
Парк XVIII ст.	?	Перемишлянський р-н, с. Смереківка	?
Парк XVIII ст.	?	Пустомитівський р-н, с. Пустомити	?
Парк XVIII ст.	?	Самбірський р-н, с. Сприня	?
Парк XVIII ст.	?	Сокальський р-н, м. Сокаль	?
Парк XVIII ст.	?	Сокальський р-н, с. Переспа	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Парк XVIII ст.	?	Сокальський р-н, с. Реклинець	?
Парк XVIII ст.	?	Мостицький р-н, с. Тишпковичі	?
Парк XVIII ст.	?	Стрийський р-н, с. Лисятичі	?
Парк XVIII ст.	?	Яворівський р-н, с. Віжомля	?
Одеська			
Парк-дендрарій ім. Леніна	50	Приморський р-н, м. Одеса	?
Полтавська			
Веселоподільський парк	18,7	Семенівський р-н, с. Веселий Поділ	?
Миргородський санаторний парк	2	м. Миргород	?
Парк Полтавського педінституту	5,25	м. Полтава , вул Крупської, 16	?
Рівненська			
Деражнянський парк	3	Костопільський р-н, с. Деражне	?
Клеванський парк	7	Ровенський р-н, с. Клевань	?
Морочненський парк	5	Зарічненський р-н, с. Морочне	?
Мутвицький парк	2	Зарічненський р-н, с. Мутвиця	?
Неньковецький парк	5	Зарічненський р-н, с. Ненковичі	?
Решуцький парк	5	Ровенський р-н, с. Решуцьки	?
Сумська			
Васильківський парк	1	Лебединський р-н, с. Василівка	?
Грунський парк	5	Охтирський р-н, с. Грунь	?
Іскрисківщинський парк	?	Білопільський р-н, с. Іскрисківщина	?
Куянівський парк	7	Білопільський р-н, с. Куянівка	?
Червонський парк	3	Сумський р-н, с. Червоне	?
Тернопільська			
Гримайлівський парк	20	Гусятинський р-н, с. Гримайлів	?
Коропецький парк	?	Монастирський р-н, с. Кропивець	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
область		
?	?	Підпорядковано районній раді
область		
?	?	Підпорядковано Веселоподільській дослідній станції
?	?	Підпорядковано Міністерству соціального забезпечення
?	?	Підпорядковано Педінституту
область		
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Так само
?	?	Так само
?	?	Підпорядковано колгоспу
?	?	Так само
?	?	Ровенське лісн.
область		
?	?	Радгосп
?	?	Підпорядковано колгоспу
?	?	Підпорядковано Сільськогосподарському технікуму
?	?	Підпорядковано Цукровому заводу
?	?	Підпорядковано колгоспу
область		
?	?	Підпорядковано сільській раді
?	?	Так само

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Новоушицький парк	3	Новоушицький р-н, с. Нова Ушиця	Хмельницька ?
Сокирянський парк	2,5	Сокирянський р-н, м. Сокиряни	Чернівецька ?
Качанівський парк	542	Ічнянський р-н, с. Власівка	Чернігівська ?
Старовиний лісопарк	?	Бобровицький р-н	?
			<i>УРО</i>
			Закарпатська
Уголька	4600	Буштинський лісокомбінат, Угольське лісн., кв. 1—29	?
Стужиця	207,8	Жоржанівський лісокомбінат Н. Стужинське лісн., кв. 1, 2, 4, 5	?
Оток	56,8	Мукаєвський лісокомбінат, Берегівське лісн.	?
Три готара	56	Воловецький лісокомбінат, Пашковське лісн.	?
Широкий луг	5424	Тересвянський лісокомбінат, Широколужанське лісн., кв. 1—31	?
Кузий	457,3	Великобичковський лісокомбінат, Лужанське лісн., кв. 25—28	?
Попадья	1090	Усть-Чернянський лісокомбінат, Комсомольське лісн., кв. 1—6	?
Кевелив	336	Ясенянський лісокомбінат, Свидовецьке лісн., кв. 20—21	?
Надіїв	15,5	Рахинське лісн., Болехівського лісокомбінату, 2 км від с. Рахія	Івано-Франківська ?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
область ?	?	Підпорядковано сільській раді
область ?	?	Підпорядковано Романівецькій сільгосп-техніці
область ? ?	? ?	Підпорядковано Міністерству охорони здоров'я Лісництво
ЧИЩА		
область ?	?	Буштинський лісокомбінат
?	?	?
?	?	Мукачевський лісокомбінат
?	?	Воловецький лісокомбінат
?	?	Тересв'янський лісокомбінат
?	?	Великобичковський лісокомбінат
?	?	?
?	?	Ясінянський лісокомбінат
область ?	?	?

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Росильна	293	Росильнянське лісн., біля с. Росильно	Рішення Івано-Франківського облвиконкому № 245 від 14.05.1964
Шепарівці	54,7	Коломийський р-н, біля с. Шепарівці	?
Товмачик	57,4	Коломийський р-н, між с. Шепарівці і Товмачиком	Рішення Івано-Франківського облвиконкому № 245 від 14.05.1964
Яйце	225	Долинський р-н, біля с. Осмолода	Так само
Турова	26	Калуський р-н, біля с. Красне	» »
Дубовий резерват	9	смт. Кути	» »

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Карпатские заповедники. — [б. м.]: Карпати, 1966. — 271 с.
2. Липа А. Л., Федоренко А. П. Заповідники та пам'ятки природи України. — К.: Урожай, 1969. — 187 с.
3. Карпатам зеленіти вічно / С.М. Стойко. — Ужгород: Карпати, 1977. — 175 с.

ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ ЩО ІСНУВАЛИ ДО 1968 РОКУ

	Рішення про скасування	Додаткова інформація	Додаткова інформація
	?	?	Солотвинського лісокомбіната
	?	?	Коломийського лісокомбіната
	?	?	Коломийського лісокомбіната
	?	?	Лісокомбіната «Осмолода»
	?	?	?
	?	?	?

Підготував О. Василюк

**ПРИРОДООХОРОННІ
ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ
з 1972 року до 2019 року
РІШЕННЯМИ
ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО
РІВНЯ**

Скасування природоохоронного статусу територій ПЗФ рішеннями загальнодержавного (раніше — республіканського) рівня також відбувалось у низці випадків. Практично всі об'єкти ПЗФ загальнодержавного значення, що скасовувались, були ліквідовані у зв'язку з тим, що їх територія входила до складу природних та біосферних заповідників або національних парків.

Усього нами виявлено інформацію про скасування 40 об'єктів ПЗФ (Таблиця 3), загальна площа яких становить 75 516 га. Не вдалося встановити рішення, якими було знято статус з заказників Черемський, Сколівський, Медоборський, Урочища «Горобки» і «Ставки», пам'ятки природи «Урочище Городниця» та парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Качанівський»; рішення про створення пам'ятки природи «Юрківецькі велетні».

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ З 1972 РОКУ ДО 2019 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
<i>БОТАНІЧНИ</i>			
Волинська			
Волинь	10	м. Луцьк, вул. К. Савури	Постанова РМ УРСР № 311 від 22.07.1983
<i>ЗАКАЗ</i>			
Волинська			
Черемський	903	Маневичський р-н, Карасинське лісн.	Постанова РМ УРСР № 383 від 03.08.1978 р.
Озеро Кримне	144	Любомльський р-н, 2 км на пн-сх від с.Мельники	Постанова Ради Міністрів УРСР від 28 жовтня 1974 р. № 500
Озеро Пісочне	180	Любомльський р-н, санаторій «Лісова Пісня»	Так само
Озеро Пулемецьке	1560	Любомльськи р-н, с. Пульмо	» »
Озеро Свитязь	2705	Любомльський р-н, с. Світязь	» »

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ З 1972 РОКУ ДО 2019 РОКУ

Причина скасування	Рішення про скасування	Додаткова інформація
<p><i>САДИ</i> область</p>		
<p>Перенесений в інше місце, де створено аналогічний за площею статусом об'єкт ПЗФ</p>	<p>Рішення Волинської обласної ради № 9/12 від 16.12.2003 «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області»</p>	<p>Територію вздовж річки Сапалаївки на місці нинішнього ботанічного саду з 1934 року польським урядом планувалося облаштувати під зону відпочинку. Після Другої світової війни там було створено парк імені радянського військового та політичного діяча Климента Ворошилова. У 1950-х роках один зі схилів парку використали для спорудження Луцької дитячої залізниці.</p>
<p><i>НИКИ</i> область</p>		
<p>Включення у Черемський заповідник (Указо Президента України від 19 грудня 2001 р. № 1234)</p>	<p>?</p>	<p>Болото, що збереглось в прироллноом стані, на якому зростають рідкісні рослини: мечтрава болотна, плаун заплавний, сальвінія плаваюча, хвощ великий — вижи, занесені до Червоної книги УРСР.</p>
<p>Включення у Шацький НПП</p>	<p>Постанова Ради Міністрів УРСР від 7 січня 1985 р. № 5</p>	<p>Озеро карстового походження з багатим рослинним світом (близько 800 видів) і цінними породами риб. Разом з мальовничими берегами утворює типовий озерний ландшафт Поділля</p>
<p>Так само</p>	<p>Так само</p>	<p>Озеро з кришталєво-дзеркальною водою і мальовничими берегами. Місце масового відпочинку трудящих та студентських баз</p>
<p>» »</p>	<p>» »</p>	<p>Мальовниче озеро материкового походження з типовими поліськими краєвидами, які приваблюють велику кількість відпочиваючих, особливо автотуристів</p>
<p>» »</p>	<p>» »</p>	<p>Найбільше в республіці озеро карстового походження глибиною до 90 метрів з острівом площею 7,5 гектарів. Мальовничі ландшафти приваблюють відпочиваючих з різних кінців країни.</p>

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ З 1972 РОКУ ДО 2019 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Дніпропетровська			
Обухівські плавні	631	Дніпропетровський р-н, Кіровське лісн.	Постанова РМ УРСР № 500 від 28.10.1974, «постановою Ради Міністрів УРСР від 28 жовтня 1974 р. № 500 (500-74-п) (ЗП УРСР, 1974 р., N 11, ст. 71; 1983 р., N 12, ст. 78),
Таромські плавні	2181	Царичанський р-н, Миколаївське лісн.	Постанова РМ УРСР № 495 від 12.12.1983, постановою Ради Міністрів УРСР від 28 жовтня 1974 р. № 500 (500-74-п) (ЗП УРСР, 1974 р., N 11, ст. 71; 1983 р., N 12, ст. 78),
Донецька			
Гори Артема	1000	Славянський р-н, Теплинське л-во	Постанова РМ УРСР № 500 від 28.10.1974
Святогірський	268	Славянський р-н, Святогорське лісн.	Так само
Закарпатська			
Білий потік	378	Рахівський р-н, Діловське лісн.	Постанова РМ УРСР № 500 від 28.10.1974
Негровецький	28	Міжгірський р-н, с. Негровець	Так само
Радомирський	466	Рахівський р-н, Устерицьке лісн.	» »

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ З 1972 РОКУ ДО 2019 РОКУ

Причина скасування	Рішення про скасування	Додаткова інформація
область		
Увійшов до Дніпровсько-Орільського ПЗ	від 15 вересня 1990 р. N 262 Про створення ПЗ «Дніпровсько-Орільський» у Дніпропетровській області	Дніпропетровський ЛМГ
Так само	Так само	Так само
область		
Увійшов у НПП «Святі Гори»	Указ Президента України № 135/97 13 лютого 1997 р.	Словянський ЛМГ
Так само	Так само	Краснолиманський ЛМГ
область		
Увійшов до Карпатського біосферного заповідника	Постанова Ради Міністрів УРСР від 30 травня 1990 р. №119	Незайманий ліс на висоті 950-1480 метрів над рівнем моря. Вік буково-ялицевих деревостанів понад 250 років. Має важливе водоохоронне значення
Увійшов до НПП «Синевир»	?	Типове болото гірської частини Закарпаття в заплаві р. Теремля. Є регулятором водного режиму у зоні водозбору Теремля-Ріцької ГЕС
Увійшов до Карпатського біосферного заповідника	Постанова Ради Міністрів УРСР від 30 травня 1990 р. № 119	Складні насадження з наявністю ялини, ялиці, бука, а також з окремими куртинами тису ягідного. Вік насаджень — 280—340 років

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ З 1972 РОКУ ДО 2019 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Кевелівський	320	Рахівський р-н Свидовецьке лісн.	Постанова РМ УРСР № 500 від 28.10.1974
Рогнеска	30	Рахівський р-н, с. Богдан	Так само
Свидовецький	1471	Рахівський р-н, Косівсько-Поланске лісн.	» »
Широкий Луг	5616	Тячівський р-н, Широколузьке лісн.	Постанова РМ УРСР № 500 від 28.10.1975
Івано-Франківська			
Джурджійський	754	Надворнянського р-н, Глодищанське лісн.	Постанова Ради Міністрів УРСР №500 від 28.10.1974
Урочище «Кедруватий»	1495	Верховинський р-н, Краснянське лісн.	Постанова Ради Міністрів УРСР № 500 від 28.10.1975
Львівська			
Сколівський	1272	Сколевський р-н, Сколевське лісн.	Постанова Ради Міністрів УРСР № 495 від 12.12.1983
Страдчанський ліс	120	Яворівський р-н, Страдчанське лісн.	постанови Ради Міністрів УРСР від 28 жовтня 1974 р. № 500
Рівненська			
Воронківський	400	Володимирецький р-н, Степангородське лісн.	Постанова Ради Міністрів УРСР від 29 грудня 1981 р. № 646 (ЗП УРСР, 1982 р., № 1, ст. 8)

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ З 1972 РОКУ ДО 2019 РОКУ

Причина скасування	Рішення про скасування	Додаткова інформація
<p>Увійшов до Карпатського біосферного заповідника</p> <p>Так само</p> <p>» »</p> <p>» »</p>	<p>Постанова КМУ від 15 липня 1997 р. № 783 Про внесення змін до постанови Ради Міністрів УРСР від 28 жовтня 1974 р. № 500</p> <p>Так само</p> <p>» »</p> <p>Постанова Ради Міністрів УРСР від 7 січня 1985 р. № 5</p>	<p>Мішаний буково-яворовий ліс, в якому зростає ялиця європейська віком понад 230 років, стійка елітна і відновлююча порода, що підлягає особливій охороні</p> <p>Колгосп «8 березня»</p> <p>Великобичківський лісокомбінат</p> <p>Стрімкі скелі, вкриті буковими пралісами з рідкісними рослинними угрупованнями. Ряд гострих скельних гряд утворюють своєрідні мальовничі ландшафти</p>
область		
<p>Увійшов до складу ПЗ «Горгани»</p> <p>? (Увійшов до Карпатського біосферного заповідника)</p>	<p>? (1996)</p> <p>Постанова Ради Міністрів УРСР від 7 січня 1985 р. № 5</p>	<p>Найбільш характерний вертикальний лісо-типологічний розріз Горган з мальовничими ялицево-смерековими пралісами на висоті 750—1500 метрів над рівнем моря, що мають домішку кедра європейського, сосни гірської, бука і явора.</p> <p>Унікальний ізольований осередок реліктової сосни кедрової європейської - виду, занесеного до Червоної книги Української РСР.</p>
область		
<p>Увійшов у НПП «Сколівські бескиди»</p> <p>Увійшов до ПЗ «Розточчя»</p>	<p>?</p> <p>Постанова Ради Міністрів УРСР від 7 січня 1985 р. № 5</p>	<p>Цінні багатовікові букові насадження з незначною домішкою смереки і ялиці. Значні площі займає букове криволісся, яке майже не збереглося в інших районах Карпат</p> <p>Використовується як заказник профілю типів лісів. Є науково-практичною базою Львівського лісгоспзаг Львівського лісотехнічного Інституту</p>
область		
<p>?</p>	<p>Постанова Ради Міністрів УРСР від 7 січня 1985 р. № 5</p>	<p>Унікальне болото, яке має велике значення як регулятор ґрунтових вод. У багатому трав'яному покриві - рясні ягідники журавлини звичайної</p>

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ З 1972 РОКУ ДО 2019 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Сира Погоня	13635	Рокитнівський р-н, Березівське, Більське і Глиннівське лісн. та між селами Березове, Більськ і Вежиця	Постанова Ради Міністрів УРСР № 434 від 02.11.1984
Сомино	9799	Сарненський район, Руднянське, Страшевське і Клесівське лісництва та села Карасин і Рудня-Карпилівська	Так само
Перебродовський	16530	Дубровицький р-н, Будимлянське і Перебродівське лісн. та с. Переброди; Рокитнівський р-н, Старосільське лісн. та с. Старе Село	» »
			Тернопільська
Медоборський	8701	Підволочиський р-н, Скалатське лісн., Гусятинський р-н, Гримайлівське і Гусятинське лісн.	Постанова Ради Міністрів УРСР № 617 від 16.12.1982
			Чернівецька
Лужки	964	Вижницький р-н, Вижницьке лісн.	Постанова Ради Міністрів УРСР від 2 листопада 1984 р. № 434

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ З 1972 РОКУ ДО 2019 РОКУ

Причина скасування	Рішення про скасування	Додаткова інформація
Увійшов до Рівненського природного заповідника.	? (1984)	Найбільш південне в країні, єдине у республіці оліготрофне болотно з горбистомочарним комплексом. Є місцем зростання ряду рідкісних мохів-сфагнумів (бурого і червоного), а також хамедафни чашкової і журавлини дрібноплідної - видів, занесених до «Червоної книги Української РСР»
Так само	? (1984)	Гідрологічний комплекс мальовничого озера Сомино та одного з небагатьох типових для Західного Полісся мезотрофних боліт, що зберегли свій природний стан. На обводненому болоті переважають осоково-сфагнові угруповання з наявністю ряду льодовикових реліктів. Масив має велику водоохоронну цінність, є регулятором рівня ґрунтових вод прилеглих територій
» »	? (1984)	Єдиний на Україні залишок системи Пінських боліт. Є унікальним місцем оселення рідкісних та зникаючих видів тварин, занесених до Червоної книги СРСР і Червоної книги Української РСР: kota лісового, орлана-білохвоста, змієїда, пугача, лелеки чорного, журавля сірого. Тут зустрічаються і цінні мисливські звірі - бобер, ондатра, видра.
область		
Увійшов до ПЗ «Медобори»	?	Товтровий кряж на Поділлі. Унікальні рифові пасма з мальовничими ущелинами і скельними лігоспзаги утворами. Своєрідна вапнякова рослинність з чисельними ендемами і реліктами
область		
Увійшов до Вижницького НПП	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 1995 р. № 831	Типовий для Покутсько-Буковинських Карпат гірський ландшафт з ялицево-буковими лісами, унікальними скельними утвореннями та багатим рослинним і тваринним світом. Тут бере свій початок мальовнича річка Виженка — права притока річки Черемош

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ З 1972 РОКУ ДО 2019 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Стебник	1656	Вижницький р-н, Берегометське лісн.	Постанова Ради Міністрів УРСР від 12 грудня 1983 р. № 495
			<i>ПАМ'ЯТКИ</i> Віницька
Юрківцецькі велетні	0,15	Могілів-Подільський р-н, Могілів-Подільський ДЛГ, Юрківцецьке лісництво, кв. 25, 26, діл. 19, 25	?
			Львівська
Урочища «Горобки» і «Ставки»	65	Яворовський р-н, Страдчанське л-во	Постанова Ради Міністрів УРСР №780-р від 14.10.1975 р.
			Волинська
Болото Піддовге-Підкругле	30	Любомльський р-н, с. Мельники	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14 жовтня 1975 р. № 780 (ЗП УРСР, 1975 р., № 10).
Болото Луки	95	Любомльський р-н, с. Мельники	Так само

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ З 1972 РОКУ ДО 2019 РОКУ

Причина скасування	Рішення про скасування	Додаткова інформація
Так само	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 1995 р. № 832	Територія являє собою характерний для Буковини ландшафт Покутського низькогір'я. В багатому трав'яному покриві ялиново-буково-ялицевих насаджень ростуть рідкісні види рослин: шафран Гейфеля, лілія лісова, плаун баранець, любка дволиста. Тут оселяються зубр, кіт лісовий, тритон карпатський — види, занесені до «Червоної книги Української РСР»
<i>ПРИРОДИ</i>		
область		
Включений в ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Грабаківський»	Постанова Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 р. №500	
область		
?	?	Дуже рідкісні на Львівщині рештки вікових букових дібров і дібров з дубом скельним.
область		
Увійшов в Шацький НПП	Постанова Ради Міністрів УРСР від 7 січня 1985 р. № 5.	Одне з небагатьох болот, що має хитку і непрохідну драговину, дуже обводнене. Зростає багато рідкісних видів болотних рослин: росичка середня, осока дводомна, верба лапландська та деякі рідкісні види мохів. Рекомендовано для взяття під охорону групою Телма при Радянському національному комітеті по Міжнародній Біологічній Програмі.
Так само	Так само	Мезотрофне безлісне болото з кущами берези низької та осоково-чагарниково-сфагновими угрупованнями і рядом рідкісних видів рослин: шейхерія болотна, росичка середня, англійська та круглолиста, осока багнова та струнокорневищна і інші. Рекомендовано для взяття під охорону групою Телма при Радянському національному комітеті по Міжнародній Біологічній Програмі

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ З 1972 РОКУ ДО 2019 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Болото Мелевате	100	Любомльський р-н, с. Мельники	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14 жовтня 1975 р. № 780 (ЗП УРСР, 1975 р., № 10).
Озеро Климівське	29	Любомльський р-н, с. Пульмо	Так само
Закарпатська			
Урочище Кіреш	80	м. Хуст	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14 жовтня 1975 р. № 780 (ЗП УРСР, 1975 р., № 10)
Івано-Франківська			
Урочище «Горган»	26	Надвірнянський р-н, Микуличинське лісн.	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14 жовтня 1975 р. № 780 (ЗП УРСР, 1975 р., № 10)
Урочище «Манява-Скит»	2	Надвірнянський р-н, Манявське лісн.	Так само
Тернопільська			
Кременецькі гори	1000	Тернопільська обл., околиця м. Кременця	Розпорядження Ради Міністрів Української РСР від 7.08.1963 року № 1180-р

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ З 1972 РОКУ ДО 2019 РОКУ

Причина скасування	Рішення про скасування	Додаткова інформація
<p>Увійшов в Шацький НПП</p> <p>Так само</p>	<p>Постанова Ради Міністрів УРСР від 7 січня 1985 р. № 5.</p> <p>Так само</p>	<p>Болото, північна частина якого мезотрофна, з угрупованнями осоки пухнастоплодної, андромеди багатолістої, журавлини дрібноплодої на сфагновому покриві. На евтрофній частині поширені злаково-пухівково-гіпнові угруповання. Росте рідкісна болотна рослинність: шейхцерія болотна, верба лапландська і чорницевидна та інші. Болото рекомендовано для взяття під охорону групою Телма при Радянському національному комітеті по Міжнародній Біологічній Програмі</p> <p>Єдине місце в республіці, де гніздує гагара</p>
<p>область</p>		
<p>Увійшов до Карпатського біосферного заповідника</p>	<p>Постанова Ради Міністрів УРСР від 7 січня 1985 р. № 5</p>	<p>Єдине в Європі місце зростання нарциса вузьколистого</p>
<p>область</p>		
<p>Увійшов у заповідне урочище Горган</p> <p>Увійшов у лісовий заказник загальнодержавного значення «Урочище «Скит Манявський»</p>	<p>Постанова Ради Міністрів УРСР від 7 січня 1985 р. № 5</p> <p>Так само</p>	<p>Неповторно мальовничі скелі висотою 40 м порослі реліктовою сосною на висоті 700-800 м над рівнем моря. Своєрідне явище виходу корінних порід в Скибових Горганах.</p> <p>Єдине в області місце зростання модрини польської (біля руїн старого монастиря)</p>
<p>область</p>		
<p>Увійшов в ПЗ «Медобори» (1990), а потім в НПП «Кременецькі гори» (2010)</p>	<p>Постанова Ради Міністрів УРСР від 8.02 1990 р. № 25</p>	<p>Пасмо пісковикових останців висотою до 400 м. Рослинний покрив характерний насиченістю рідкими ендемічними і реліктовими видами рослин (клокочка, чебрець український тощо). Кременецькі гори є крайнім північно-східним форпостом, де росте дуб скальний і бук. Найбільш цікавими є гори Страхова, Черча, Маслятин і Дівочі скелі.</p>

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ З 1972 РОКУ ДО 2019 РОКУ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Урочище Городниця	300	Житомирська обл., 7 км на північ від смт. Городниця. кв. 34, 35, 36 Городницького л-ва, Городницького лісгоспзагу	Постанова ради Міністрів УРСР № 1180-р від 07.08.1963
			Чернігівська
			<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>
Качановський	572	Ічнянський р-н, с. Власівка	Постанова Ради Міністрів УРСР № 22 від 26.07.1972
			Чернігівська

ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ З 1972 РОКУ ДО 2019 РОКУ

Причина скасування	Рішення про скасування	Додаткова інформація
область ?	?	Природні насадження рододендрона (азалії) понтійського. <i>ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА</i> область ?

Підготував О. Василюк

**ПРИРОДООХОРОННІ
ТЕРИТОРІЇ, СКАСОВАНІ
з 1972 року до 2019 року
РІШЕННЯМИ
ОБЛАСНОГО РІВНЯ**

Більшість ПЗФ, що втратили статус за останні 50 років, були створені та скасовані рішеннями обласних органів влади. В одних випадках об'єкти ПЗФ оголошувались одними рішеннями і скасовувались іншими. В іншому варіанті, деякі області затверджували переліки ПЗФ для всієї області, а згодом, іншими рішеннями затверджували оновлені переліки, в яких частина ПЗФ більшене фігурувала. Також, в частині випадків, ПЗФ скасовували через те, що їх територія увійшла до складу більших за площею нових ПЗФ, а в частині випадків відбувалась безпосередня втрата територій.

Нами була знайдена інформація про 2 362 випадки скасування об'єктів і територій ПЗФ рішеннями обласного рівня, загальною площею 123 336,2 га. Обсяг втрат становить 21,7 % від всіх створених ПЗФ з 1968 року за кількістю та 3,23 % за площею.

АВТОНОМНА РЕСПУБЛІКА КРИМ

Всього в Автономній Республіці Крим налічується 197 територій та об'єктів ПЗФ, сумарна площа яких становить на 1.01.2014 року (і надалі) 219319,4 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 41 об'єктів ПЗФ місцевого значення (42423), що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. Усі ці ПЗФ були юридично скасовані, але в натурі не були втрачені, оскільки всі увійшли до складу інших заповідних територій, тобто втрати є лише номінальними. Це є на сьогоднішній день найкращим показником збереження режимів заповідності та дотримання усіх законодавчих процедур, пов'язаних із заповідною справою у порівнянні з іншими областями України. Юридично припинили існувати 37 об'єктів природно-заповідного фонду («Кримське заповідно-мисливське господарство» та державне заповідно-мисливське господарство «Лебедині острови», державний геологічний заказник «Чорна річка», пам'ятки природи обласного значення «Скелі Ласпі», «Байдаро-Кастропольська стіна», «Вапняковий гірський масив - відслонені Біюк-Ісар», «Гора Ай-Нікола», «Сосна-літак», «Карстова печера Ведмежа», «Печера Висяча», «Печера Перлинна», «Печера Місхорська», «Шах-

та Геофізична», «Печера Каменепадна», «Шахта Каскадна», «Печера Ставрикайська», «Гора Ак-Кая», «Давньовулканічний масив мису Фіолент», «Карстова печера Миру», «Бельбекська тисова роща», «Гай деревовидного ялівця на мисі Март'ян», «Прибережний аквальний комплекс біля мису Март'ян», «Карадаг», «Прибережний аквальний комплекс біля Карадага», «Зарості вовчника кримського в верхів'ях річки Бурульчі», «Скелі Кішка і Крило лебедя» та інші) загальною площею 41135 га. Всі перелічені об'єкти увійшли до складу інших ПЗФ чи були реорганізовані в різні заповідні урочища, ботанічні і ландшафтні заказники [7—13].

При вивченні більш ранніх джерел було виявлено факти скасування кількох ПЗФ півострова. Із заповідного фонду Криму було вилучено: 1) лісопарк у с. П'ятихатки, Красногвардійського р-ну, 70 га; 2) дендропарк с. Клепиніно, Красногвардійського р-ну, 4 га; 3) парк радхозу-заводу «Приморье», Нижньогірського р-ну, 8 га; 4) парк радхозу-заводу «Нижнегорский», Нижньогірського р-ну, 2,5 га. Усі 4 парка-пам'ятки садово-паркового мистецтва були оголошені заповідними об'єктами у 1964 році. Основними причинами виключення даних об'єктів зі складу ПЗФ були загибель насаджень у зв'язку з несприятливими погодними умовами, їх підтопленням чи затопленням, вторинним засоленням ґрунтів, хоча цілком можливо, що такі факти стали результатом відсутності належного догляду за насадженнями з боку землекористувачів та місцевих жителів. Як результат, в документах наведено наступне формулювання: «Насадження втратили естетичне, наукове та природоохоронне значення як парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва» [14].

*Над дослідженням працювали:
О. Марущак, П. Абражєвич, О. Василюк*

АВТОНОМНА РЕСПУБЛІКА КРИМ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Гора-останец Мангуп-Кале	90	Бахчисарайский р-н, с. Залесное
Горний масив Караул-Оба	100	Судакский р-н, с. Новий Світ, Морське лісн, кв. 45
Скелі Ласпи	?	Батилиманський гірський амфітеатр
Байдаро-Кастропольська стіна	?	Вище дороги Ялта—Севастополь
Вапняковий гірський масив-отторженец Биюк-Ісар	?	над Голубою (Лименскою) долиною
Гора Ай-Микола	?	На північний захід від Ялти
Гора Ак-Кая	?	поблизу Білогірська
Цілинний степ у с. Григорівка	348	Красногвардейський р-н, с. Григор'ївка
Стародавнього вулканічного масив мису Фіолент	?	Гераклейський півострів
Сосна- літак	?	Ай-Петринська яйла
Ділянка верхів'я долини Бурульчи і східного схилу	?	Долгоруковская яйла
Тисовий гай на південному схилі г. Тирке	?	м. Тирке
Карстова печера Висяча	?	Ай-Петринська яйла
Карстова печера Медова	?	Ай-Петринська яйла

АВТОНОМНА РЕСПУБЛІКА КРИМ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[9]	?	Пам'ятка природи комплексна — «Гора-останець Мангуп-Кале»	?
[9]	?	Пам'ятка природи комплексна — Гірський масив «Караул-Оба»	?
[3]	[10]	Заповідне урочище «Скелі Ласпі»	?
[3]	?	Входить до складу Ялтинського гірсько-лісового природного заповідника	?
[3]	?	Так само	?
[3]	?	» »	?
[3]	?	Регіональний ландшафтний парк — «Гора Ак-Кая»	?
[4]	?	Ландшафтний заказник — «Цілинний степ у с. Григорівка»	?
[5]	?	Ландшафтний заказник державного значення «Мис Фіолент»	?
[5]	?	Входить до складу Ялтинського гірсько-лісового природного заповідника	?
[5]	?	Ландшафтний заказник «Долгоруківська яйла» // регіональний ландшафтний парк «Урочище Кизил-Коба»	?
[5]	?	Ландшафтний заказник Долгоруківська яйла, Ботанічний заказник Тирке	?
[5]	?	Ландшафтний заказник «Ай-Петринська яйла»	?
[5]	?	Так само	?

АВТОНОМНА РЕСПУБЛІКА КРИМ

Назва	Площа, га	Розташування
Карстова печера Медвежа	?	Ялтинська яйла
Карстова печера Енісала I і II	?	Долгоруковський гірський масив
Карстова печера ім. Н. А. Гвоздоцького	?	Караби-Яйла
Карстова печера ім. А. А. Крубера	?	Так само
Карстова печера Монастир-Чокрак	?	» »
Карстова печера Егіз-Тинах	?	» »
Карстова печера ім. Кастера	?	» »
Карстова печера Мира	?	» »
Бельбекський тисовий гай	?	?
Печера Висяча	1	?
Печера Жемчужна	1	?
Печера Місхорська	1	?
Шахта Дружба	1	?
Шахта Геофізична	1	?
Печера Камнепадна	1	?
Шахта Каскадна	1	?
Печера Ставрикайська	1	?
Роца деревовидного ялівцю на мисі Мартьян	70	м. Ялта

АВТОНОМНА РЕСПУБЛІКА КРИМ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[5]	?	Входить до складу Ялтинського гірсько-лісового природного заповідника	?
[5]	?	Ландшафтний заказник «Долгоруківська яйла»	?
[5]	[6]	Ландшафтний заказник «Карабі-Яйла»	?
[5]	[6]	Так само	?
[5]	[6]	» »	?
[5]	[6]	» »	?
[5]	[6]	» »	?
[5]	[10]	Заказник ботанічний — «Бельбекський тисовий гай»	?
[5]	?	Входить до складу Ялтинського гірсько-лісового природного заповідника	?
[2]	?	Входить до складу Ялтинського гірсько-лісового природного заповідника	?
[2]	?	Так само	?
[2]	[9]	Ландшафтний заказник «Карабі-Яйла»	?
[2]	?	Входить до складу Ялтинського гірсько-лісового природного заповідника	?
[2]	?	Так само	?
[2]	?	» »	?
[2]	?	» »	?
[11]	?	Входить до складу природного заповідника «Мис Март'ян»	?

АВТОНОМНА РЕСПУБЛІКА КРИМ

Назва	Площа, га	Розташування
Прибережний аквальний комплекс біля мису Март'ян	120	?
Урочище Карадаг	1763	Судакський р-н
Прибережний аквальний комплекс у Карадага	210 (7км)	?
Зарості волчника кримського в верхів'ях р. Бурульча	10	Сімферопольський р-н., с. Перевальне
Скелі Кішка і Крило лебедя	5	м. Ялта, смт. Сімеїз
<i>ЗАКАЗ</i>		
Мис «Айя»	1340 в т.ч. 208 акваторії моря 7 км	Біля м. Севастополь
Чорна річка	150	м. Севастополь, Чорноріченське лісн., кв. 4, 11—13, 24—26, 52
<i>ДЕРЖАВНІ ЗАПОВІДНО-</i>		
Кримське заповідно-мисливське господарство	33397	м. Алушта, м Ялта, Бахчисарайський і Сімферопольський р-ни, м. Алушта вул. Пуцатова 29
Лебедині острови	5612 в т.ч. 9560 акваторія	Роздольненський р-н, с. Портове

АВТОНОМНА РЕСПУБЛІКА КРИМ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[2]	?	Так само	?
[2]	?	Карадагський природний заповідник	?
[2]	?	Так само	?
[5]	?	Урочище Кизил-Коба, Ботанічний заказник «Тирке»	?
[11]	[7]	Пам'ятка природи комплексна — «Гора Кішка»	?

НИКИ

[12]	?	Державний ландшафтний заказник «Мис Айя»	З утворенням заказника сюди увійшли (1947 р.) Роща піцундекої сосни і деревовидного ялівцю на мисі Айя, ЗУМ (1980 р), «Роща сосни Станкевича», (19.72 м), «Прибережний аквальний комплекс біля мису Айя. м. Севастополь, (Баллава) Чорноріченське ліс-під кв.54, 67, 77, 82, 83, Ласпінський л-во кв. 9
[13]	?	Геологічний заказник республіканського значення — Чорна річка (у складі ландшафтного заказника державного значення «Байдарський»)	?

МИСЛИВСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

[14]	?	Реорганізований в Кримський природний заповідник	?
[15]	?	Увійшов в Кримський природний заповідник	?

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Приложение №6 к решению Крымоблисполкома и Севастопольского горисполкома от 18.12.1984 г. № 572 // Державний архів Автономної республіки Крим (ДА АРК). — Ф. Р-3287. — Оп. 7. — Спр. 7027.

2. Решение исполнительного комитета Крымского областного совета депутатов трудящихся 22.02.1972 г. № 97 // ДА АРК. — Ф. Р-4993. — Оп. 1. — Спр. 513.

3. Приложение № 2 к решению исполкома областного Совета депутатов трудящихся от 22.09.1969 г. № 634 // ДА АРК. — Ф. Р-3287. — Оп. 7. — Спр. 1602.

4. Решение Исполнительного комитета Крымского областного Совета народных депутатов от 20.12.88 г. № 366 // ДА АРК. — Ф. Р-3287. — Оп. 7. — Спр. 4714.

5. Постановление бюро Крымского обкома КП Украины и исполкома областного Совета депутатов трудящихся 30.01.1969 г. № 19/8-67 // ДА АРК. — Ф. Р-3287. — Оп. 7. — Спр. 968, 971.

6. Постанова РМ УРСР від 03.08.1978 р. № 383 «Про доповнення переліку державних заказників, що створюються в Українській РСР» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/383-78-%D0%BF#Text>

7. Постанова РМ УРСР від 21.03.1984 р. № 139 «Про доповнення списку державних пам'яток природи республіканського значення» — http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/КР840139.html.

8. Артов А., Боков В., Дулицкий А., Ена А., Паршинцев А., Рудык А. Состояние сохранение биоразнообразия в Крыму. 5 лет после Гурзуфа: 1997—2002. Аналитический доклад. — Симферополь. — 2002. — 60 с.

9. Розпорядження Ради Міністрів Української РСР від 14.10.1975 № 780-р. «Про доповнення списку пам'яток природи республіканського значення, що беруться під охорону держави» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/780-75-%D1%80#Text>

10. Рішення Кримського обласного виконавчого комітету і Севастопольської міської ради від 20 травня 1980 року № 353 [місцезнаходження не встановлене].

11. Постановление Крымского обкома Компартии Украины и облисполкома 15.02.1964 № 92 [місцезнаходження не встановлене].

12. Постанова РМ УРСР від 16.12.1982 №617 «Про доповнення переліку державних заказників Української РСР» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/617-82-%D0%BF#Text>.

13. Постанова РМ УРСР від 28.10.1974 №500 «Про створення заказників загальнодержавного значення в Українській РСР» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/500-74-%D0%BF#Text>.

14. Декрет СНК РСФСР від 30.07.1923 [місцезнаходження не встановлене].

15. Постанова РМ УРСР від 17.01.78 №43 «Про створення заказників загальнодержавного значення в Українській РСР» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/500-74-%D0%BF#Text> .

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

У Вінницькій області налічується 428 територій та об'єктів природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 60 106,44 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 127 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 111 об'єктів ПЗФ (2060 га) повністю втратили свій статус і ще 16 увійшли в склад інших ПЗФ (255,44 га), після чого були скасовані як самостійні одиниці. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 3,3 % від сумарної площі та 22,9 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Вінницької області.

Над дослідженням працювали:

О. Марущак, Ю. Лисак, О. Василюк

Висловлюємо подяку за важливі консультації

О. Яворській

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Сугаківська дача	98,4	Мог-Подільський р-н, колгосп «Дружба», с. Сугаки
Соколовецьке	289	Крижопільський р-н, Крижопільський ДЛГ, Заболотненське л-во, кв. 40, 41, 42, 44
Мур-Куриловецьке	5,7	Муровано-Куриловецьке л-во, ДЛГ, кв. 35
Мурованокуриловецький	22	с. Михайлівці, Барський р-н, територія училища Механізації
Плисіківське	1	Плисіківське л-во, ДЛГ, кв. 81
Вінницьке	4	Вінницьке л-во, ДЛГ, кв. 41
Оратівське	20	Оратівське л-во, ДЛГ, кв. 35
Іванівське	374	Іванівське л-во, ДЛГ, кв. 6-11
Копайгородське	дов- жина 3,2 км	Копайгородське л-во, ДЛГ, кв. 1—5
Колонія кібчиків	3	Хмільницький р-н, с. Рибчинці
Джерело ґрунтової води	?	Шаргородський р-н, с. Конатківці, долина р. Остриця
Підземне вікно		
Джерело ґрунтової води	1	Жмеринський р-н, с. Потоки
с. Потоки		
Джерело ґрунтової води	7	Мог-Подільський р-н, с. Серебрія
с. Серебрія		
Джерело ґрунтової води	2	Мог-Подільський р-н, с. Кукавка
с. Кукавка		
Джерело ґрунтової води	1	Мог-Подільський р-н, с. Яруга
с. Яруга		
Джерело ґрунтової води	1	Мур-Куриловецький р-н, с. Михайлівці, біля ур. Яр
с. Михайлівці		
Джерело ґрунтової води	19	Томашпільський р-н, с. Марківка
с. Марківка		
Джерело ґрунтової води	4	Жмеринський р-н, с. Кацмазів
с. Кацмазів		
Джерело ґрунтової води	5	Томашпільський р-н, с. Яланець
с. Яланець		
Джерело ґрунтової води	4	Чечельницький р-н, с. Берізки Чечельницькі
с. Берізки чечельницькі		
Джерело ґрунтової води	3	Чечельницький р-н, с. Демівка
с. Демівка		

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[2]	?	?	?
[3]	?	?	?
[7]	?	?	?
[7]	?	?	?
[7]	?	?	?
[7]	?	?	?
[7]	?	?	?
[7]	?	?	?
[11]	?	?	?
[8]	?	?	?
[11]	?	?	?
[2]	?	?	?
[2]	?	?	?
[2]	?	?	?
[3]	?	?	?
[2]	?	?	?
[12]	?	?	?
[12]	?	?	?
[12]	?	?	?
[12]	?	?	?

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Джерело ґрунтової води с. Гальджбіївка	2	Ямпільський р-н, с. Гальджбіївка
Джерело ґрунтової води с. Дзигівка	1	Ямпільський р-н, с. Дзигівка
«Зелений дуб»	0,01	Барський р-н, Жмеринський ДЛГ, Ялтушківське л-во, кв. 29, діл. 7 (або 5, або 4).
Дуби велетні	0,01	Бершадський р-н, м. Бершадь, Бершадський міськкомунгосп, міський парк культури і відпочинку
Вікові дуби	0,03	Літинський р-н, Хмільницький ДЛГ, Літинське л-во, кв. 25, діл. 7, біля с. Сосни
Вікові дуби	0,02	Літинський р-н, Хмільницький ДЛГ, Літинське л-во, кв. 18, діл. 7
Береза чорна	0,01	Хмільницький р-н, Хмільницький ДЛГ, Хмільницьке л-во, кв. 66, біля с. Широка гребля
Дуб Дідусь	0,01	Тростянецький р-н, Бершадський ДЛГ, Цибулівське л-во, кв. 43
Дуб Громовик	0,01	Тростянецький р-н, Бершадський ДЛГ, Цибулівське л-во, кв. 46
Джерело Гайдамацька криниця	0,01	Тростянецький р-н, Бершадський ДЛГ, Цибулівське л-во, кв. 57
Насадження дуба скельного	?	Крижопільський ДЛГ, Рудницьке л-во, кв. 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Дуб пірамідальний	0,01	М. Вінниця, вул. Котляревського 8
Цар-дуб	0,01	Немирівський р-н, Тульчинський ДЛГ, Брацлавське л-во, кв. 43, діл. 3 (або 5).
Липа-пам'ятник В.І. Леніну	0,01	Хмільницький р-н, с. Морозівка
Вікові дуби	0,01	Бершадський р-н, Бершадський ДЛГ, Сумівське л-во, кв. 15
Голдашівський дуб	0,01	Бершадський р-н, с. Голдашівка, колгосп «Червона Зірка» Бершадського РАПО
Колонія стрижів	1	Вінницький р-н, с. Сосновка, колгосп «Ленінський шлях» Вінницького РАПО

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[12]	?	?	?
[12]	?	?	?
[2]	[10]	Всихання	?
[2]	[10]	Так само	?
?	[10]	» »	?
?	[10]	» »	?
?	[10]	» »	?
[9]	[13]	Включений в новостворений ботанічний заказник загальнодержавного значення «Гайдамацька балка»	?
[9]	[13]	Так само	?
[9]	[13]	» »	?
?	[11]	Насадження не представляє наукової, природно-історичної цінності.	?
[5]	[14]	?	?
[12]	[14]	?	?
?	[14]	?	?
[6]	[14]	Всихання	?
?	[14]	Так само	?
?	[14]	Природне знищення місць гніздування внаслідок руйнування берегу річки	?

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Басаличівська горішина	4,5	Гайсинський р-н, Гайсинський ДЛГ, Басаличівське л-во кв. 27, діл. 7
Ковалівські дубчани	0,03	Немирівський р-н, с. Ковалівка
Віковий дуб	0,01	Літинський р-н, Хмельницький ДЛГ, Уладівське л-во кв. 36
Дуби велетні	0,02	Муровано -Куриловецький р-н, Могілів-Подільський ДЛГ, ур. Довжок, кв. 15, діл. 7, 9
Горіх грецький	0,01	Піщанський р-н, смт. Піщанка, Піщанський райкомунгосп, вул. Леніна, 79
Група екзотів: дуб пірамідальний, каштан істівний	0,02	Томашпільський р-н, Могілів-Подільський ДЛГ, Джуринське л-во, кв. 60, діл. 9
Віковий дуб	0,01	Томашпільський р-н, с. Пилипи Борівські, колгосп «Дружба» Томашпільського РАПО
Ялина сиза	0,01	Хмельницький р-н, с. Берізка (або Березна), садиба Забужжя (раніше колгосп ім. Леніна Томашпільського РАПО)
Вікові дуби	0,01	Ямпільський р-н, Могілів-Подільський ДЛГ, Моївське л-во, кв. 53, діл. 6
Одинокий дуб	0,01	Ямпільський р-н, Могілів-Подільський ДЛГ, Моївське л-во, кв. 47, діл. 32
Дуб болотний	0,01	М. Вінниця, вул. К. Цеткін 30, Вінницький міський трест зеленого господарства
Еталонне насадження дуба черешчатого	1,4	Тростянецький р-н, Бершадський ДЛГ, Цибулівське л-во, кв. 45, діл. 19
Вікові дуби	0,02	Жмеринський р-н, Жмеринський ДЛГ, Жмеринське л-во, кв. 58, 60 діл. 9, 6
Бук європейський	0,01	Крижопольський р-н, Крижопольський ДЛГ, Заболотняцьке л-во, кв. 43 діл. 1
Група джерел ґрунтової води	0,07	Липовецький р-н, с. Кам'янка, КСП «Відродження», смт. Липовець
Боброве поселення	2	Літинський р-н, Хмельницький ДЛГ, Уладівське л-во, кв. 79, 80, поблизу с. Гуценці

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	[14]	Всихання	?
?	[14]	Так само	?
?	[14]	» »	?
?	[14]	» »	?
?	[14]	» »	?
?	[14]	» »	?
?	[14]	» »	?
?	[14]	» »	?
?	[14]	» »	?
[9]	[14]	» »	?
[9]	[4]	Включення в новостворений державний ботанічний заказник республіканського значення «Гайдамацька балка», «Бритавський»	?
?	[4]	Всихання	?
[6]	[4]	Включення до заповідного урочища «Соколівська дача»	?
?	[4]	Всихання	?
[6]	[4]	Боброве поселення місцезнаходження змінило	?

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Івчанський	0,15	Могілів-Подільський р-н, Могілів-Подільський ДЛГ, Юрківецьке л-во, кв. 25, 26, діл. 19, 25
Юрківецькі велетні	0,01	Муровано-Куриловецький р-н, с. Немерче, держ-госп «Поділля»
Джерело Немерче	0,01	Погребищенський р-н, Іллінецький ДЛГ, Плисківське л-во, кв. 19, діл. 23
Віковий дуб	0,02	Тульчинський р-н, Тульчинський ДЛГ, Журавлівське л-во, кв. 52, діл. 3 (1)
Суворівські дуби	20	Муровано-Куриловецький р-н, с. Немерче
Немерченський парк	50	Тиврівський р-н, смт. Тиврів
Тиврівський парк	17	Тростянецький р-н, с. Ободівка
Ободівський парк		Барський р-н, м. Бар, вул. К. Лібкнехта 3, садиба л-ва
Група дерев сосни веймутової, 2 екземпляра	36	Вінницький р-н, м. Вінниця, територія міськзелен-госпу та Вінницького ДЛГ
Горіховий гай	18	М. Вінниця
Центральний парк культури та відпочинку ім. О.М. Горького		М. Вінниця, вул. К. Цеткін 15
Горіхова алея, 21 екземпляр		М. Вінниця, вул. К. Цеткін 17
Шпилькові екзоти: смерека каліфорнійська та дугласія, 5 екземплярів	7,5	Жмеринський р-н, с. Браїлів, профтехучилище № 6
Браїлівський парк	18	Муровано-Куриловецький р-н, Могілів-Подільський ДЛГ, Котюжанське л-во, кв. 27, діл. 6
Урочище Богущево	19,1	Немирівський р-н, Іллінецький ДЛГ, Немирівське л-во, кв. 36, 37, діл. 3, 5, 2, 6, 8
Урочище Криковецька дача	2,2	Немирівський р-н, Іллінецький ДЛГ, Немирівське л-во, кв. 36, діл. 3

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	[15]	Включений в ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Грабаківський»	?
?	[4]	Всихання	?
?	[4]	Так само	?
?	[4]	?	?
?	[12]	Виключені, як такі, що втратили свою природно-історичну та науково-пізнавальну цінність і не відповідають вимогам нової класифікації	?
[7]	[12]	Так само	?
[7]	[12]	» »	?
?	[12]	» »	?
?	[12]	» »	?
[6]	[12]	» »	?
?	[12]	» »	?
?	[12]	» »	?
[7]	[12]	» »	?
[7]	[12]	» »	?
[7]	[12]	» »	?
?	[12]	» »	?

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Урочище Кругляк	0,3	Погребищенський р-н, Іллінецький ДЛГ, Плисківське л-во, кв. 29, діл. 18
Урочище Славне	1 км	Хмельницький р-н, вздовж дороги м. Хмельник — с. Вугли
Алея вікових лип	0,01	Хмельницький р-н, Хмельницький ДЛГ, Березнянське л-во, кв. 1, діл. 2
Дуб черешчатий	14,7	Шаргородський р-н, с. Дербчин, цукровий комбінат
Дербчинський парк	0,01	Ямпільський р-н, Могілів-Подільський ДЛГ, Моївське л-во, кв. 35, діл. 12 (5)
Дуб черешчатий	?	М. Вінниця, вул. Толстого, 23
Група дерев ялини сріблястої, 4 екземпляри	?	М. Вінниця, вул. Толстого, 3
Дерева ялини сріблястої, 2 екземпляри	?	М. Вінниця, вул. Островського 6
Дерева сосни чорної, 2 екземпляри	?	М. Вінниця, вул. Леніна, 89
Сосна веймутова, 1 екземпляр	?	М. Вінниця, вул. Київська, 39
Ялина срібляста, 1 екземпляр	?	М. Вінниця, Вінницький ДЛГ, садиба Вінницького л-ва, кв. 27
Горіх чорний 1 екземпляр	?	М. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе № 44, двір ШЕД № 646 (садиба ДЕД)
Дуб черешчатий, 1 екземпляр	1,3	Вінницьке л-во, кв. 27, діл. 11
Урочище Гуральня (дендроділянка)	4	Вінницьке л-во, кв. 41, діл. 4
Урочище Три кіпця	20	Іллінецький р-н, Іллінецький ДЛГ, Оратівське л-во, кв. 35, діл. 6
Урочище Балабанівський ліс	?	Іллінецький р-н, Іллінецький ДЛГ, Данилівське л-во, кв. 45, діл. 1

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[7]	[12]	» »	?
?	[12]	Виключені, як такі, що втратили свою природно-історичну та науково-пізнавальну цінність і не відповідають вимогам нової класифікації	?
?	[12]	Так само	?
[7]	[12]	» »	?
?	[12]	» »	?
?	[12]	Відсутність необхідної історичної та природної цінності	?
?	[12]	Так само	?
?	[12]	» »	?
?	[12]	» »	?
?	[12]	» »	?
?	[12]	» »	?
?	[12]	» »	?
?	[12]	» »	?
?	[12]	» »	?
?	[12]	» »	?

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Дерева дуба черешчатого, 2 екземпляри	?	Іллінецький р-н, Іллінецький ДЛГ, Іллінецьке л-во, кв. 47 діл. 2
Дуб черешчатий, 1 екземпляр	2	Крижопільський р-н, с. Вербка, колгосп ім. Жданова
Вербський парк	?	Липовецький р-н, Вінницький ДЛГ, Михайлівське л-во, кв. 55 діл. 42
Дерева ялини сріблястої, 2 екземпляри	98,4	Могілів-Подільський р-н, с. Сугаки, колгосп «Дружба»
Урочище Сугаківка	?	Могілів-Подільський р-н, Могілів-Подільський ДЛГ, Моївське л-во, кв. 69, діл. 13
Дерева дуба черешчатого, 3 екземпляри	8	Могілів-Подільський р-н, с. Моївка, терит. цукрокомбінату
Моївський парк	0,6	Гайсинський р-н, Гайсинський ДЛГ, Басаличівське л-во, кв. 106, діл. 11
Горіх чорний	3,5	Гайсинський р-н, Гайсинський ДЛГ, Гайсинське л-во, кв. 35, діл. 3, 4.
Горіховий гай	3,7	Гайсинський р-н, Гайсинський ДЛГ, Гайсинське л-во, кв. 47, діл. 8 (11, 12)
Горіхи красені	6,5	Жмеринський р-н, с. Северинівка, Северинівський тубсанаторій Вінницького УОЗ облдержадміністрації
Северинівський	0,8	Немирівський р-н, Гайсинський ДЛГ, Ситковецьке л-во, кв. 7, діл. 17
Горіховий гай	0,06	Немирівський р-н, с. Сорокотяжинці, КСП «Діброва», с. Криківці
Група джерел ґрунтової води	0,01	Немирівський р-н, КСП «Діброва», с. Криківці, долина урочища «Хлиптун»
Джерело Хлиптун	0,8	Тростянецький р-н, Гайсинський ДЛГ, Ладжинське л-во, кв. 10, діл. 9 (8)
Горіховий гай	1	Тростянецький р-н, Бершадський ДЛГ, Цибулівське л-во, кв. 21, діл. 3
Цибулівський ліс	1,6	Тростянецький р-н, Бершадський ДЛГ, Цибулівське л-во, кв. 23, діл. 10 (9)
Еталонна дубина	0,15	Могілів-Подільський р-н, Могілів-Подільський ДЛГ, Юрківецьке л-во, кв. 25, 26, діл. 19, 25

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	[12]	» »	?
[7]	[12]	» »	?
?	[12]	Відсутність необхідної історичної та природної цінності	?
?	[12]	Так само	?
?	[12]	» »	?
[7]	[12]	» »	?
[9]	[16]	Висихання	?
?	[16]	Так само	?
?	[16]	» »	?
[7]	[16]	Проведення інвентаризації земель	?
[9]	[16]	Висихання	?
?	[16]	Пониження рівня ґрунтових вод	?
[9]	[16]	Так само	?
[9]	[16]	Висихання	?
?	[16]	Так само	?
?	[16]	» »	?
?	[15]	Включений в ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Грабаківський»	?

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ЗАКАЗ</i>		
Самчинецьке	218	Немирівський р-н, Тульчинський ДЛГ, Брацлавське л-во, кв. 1—4
Бернашівський	77	Територія агрофірми «Дністер» Могілів-Подільського р-ну
Микулинецький		Літинський р-н, заплава р. Згар, с. Микулинці
Еталонні сосни	10,9	Калинівський р-н, Калинівське л-во, Хмільницький ДЛГ, кв. 122, діл. 2
Заповідні ялини	13,3	Барський р-н, Барське л-во, Жмеринський ДЛГ, кв. 74, діл. 5
Багринівський	28	Літинський р-н, заплава р. Згар — притоки реки Південний Буг, с. Багринівці
Вікова діброва	11	Тростянецький р-н, Цибулівське л-во, кв. 46, діл. 17
Гніванська дача	10,7	Тиврівський р-н, Гніванське л-во, кв. 44, діл. 6
Заповідні ялини	11,3	Тиврівський р-н, Гніванське л-во, кв. 59-60 діл. 4, 2
Жмеринська діброва	45,3	Жмеринський р-н, Жмеринське л-во, кв. 73, діл. 3
Панькове	7,3	Тростянецький р-н, с. Цибулівка
Крушинівський	42	Бершадський р-н, Бершадський ДЛГ, Сумівське л-во, кв. 47
Вікова діброва	11	Тростянецький р-н, Бершадський ДЛГ, Цибулівське л-во, кв. 46, діл. 17
Івчанський	12	Літинський р-н, с. Івча, КСП «Івчанське»
<i>ЗАПОВІДНІ</i>		
Деснянське	6,2	Вінницький ДЛГ, Михайлівське л-во, кв. 32, діл. 9
Матейківська дача	довжина 3,2 км	Барський р-н, Жмеринський ДЛГ, Копайгородське л-во, кв. 1—5

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>НИКИ</i>			
?	?	?	?
[1]	?	?	?
[6]	?	?	?
[6]	?	?	?
[9]	?	?	?
[9]	?	?	?
[14]	?	?	?
[14]	?	?	?
[14]	?	?	?
[14]	?	?	?
[14]	?	?	?
?	[17]	Включений в новостворений ботанічний заказник «Крушинівський»	?
[9]	[4]	Включення в новостворений державний ботанічний заказник республіканського значення «Гайдамацька балка», «Бритавський»	?
[9]	[4]	Колонія сірих чапель внаслідок усихання чорної вільхи покинуло своє місце гніздування	?
<i>УРОЧИЩА</i>			
[9]	?	Включення в загально зоологічний заказник загальнодержавного значення «Буго-Деснянський»	?
[1]	?	?	?

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Писарівська дача	374	Калинівський р-н, Хмільницький ДЛГ, Іванівське л-во, кв. 6-11
Плисківська дача	1	Погребищенський р-н, Плисківське л-во, кв. 29, діл. 17
Басаличівське	10	Гайсинський р-н, Гайсинський ДЛГ, Басаличівське л-во кв. 61, діл. 3
Бритавські дубчаки	28	Чечельницький р-н, Бритавське л-во, кв. 41, діл. 5
Бритавське	50,5	Чечельницький р-н, Бритавське л-во, кв. 55, діл. 1
Зелена діброва	27,3	Чечельницький р-н, Бритавське л-во, кв. 61, діл. 1
Ясени	55,5	Чечельницький р-н, Бершадський ДЛГ, Бритавське л-во, кв. 68, діл. 2
Деснянське	6,2	Вінницький р-н, Вінницький ДЛГ, Михайлівське л-во, кв. 32, діл. 9
Сосновий бір	27	Гайсинський р-н, Гайсинський ДЛГ, Басаличівське л-во, кв. 110, діл. 12

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення Вінницької обласної ради від 29.04.1999 року 5 сесії 23 скликання «Про зміни мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду області» // ДАВО. — Ф. Р-2700. — Оп. 25. — Спр. 188¹.

2. Рішення виконкому Вінницької обласної ради депутатів трудящих від 30.07.1969 року № 441 «Про заходи по поліпшенню догляду та охорони пам'яток природи області» // ДАВО. — Ф. Р-2700. — Оп. 17. — Спр. 183.

¹ Зірочкою відмічені рішення органів влади, які безпосередньо стосуються створення або скасування перелічених у дослідженні територій і об'єктів природно-заповідного фонду. Решта рішень, згаданих у переліку — містять інформацію про зазначені у дослідженні ПЗФ, але не впливають на їх існування.

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?
?	[14]	?	?
?	[4]	Включення в новостворений державний ботанічний заказник республіканського значення «Гайдамацька балка», «Бритавський»	?
?	[4]	Так само	?
?	[4]	» »	?
?	[4]	Включення в новостворений державний ботанічний заказник республіканського значення «Гайдамацька балка», «Бритавський»	?
[9]	[15]	Включення в загальнозоологічний заказник загальнодержавного значення «Буго-Деснянський»	?
[9]	[4]	Включення в ландшафтний заказник місцевого значення «Коростовецький»	?

3. Рішення виконкому Вінницької обласної ради депутатів трудящих від 23.12.1971 року № 697 «Про затвердження пам'ятниками природи місцевого значення цінних об'єктів природи та взяття їх під охорону Закону» // ДАВО. — Ф. Р-2700. — Оп. 17. — Спр. 699.

4. Рішення виконкому Вінницької обласної ради депутатів трудящих від 20.10.1990 року № 263 «Про зміни природно-заповідного фонду» // ДАВО. — Ф. Р-2700. — Оп. 17. — Спр. 3711.

5. Рішення виконкому Вінницької обласної ради депутатів трудящих від 17.11.1981 року № 599 «Про доповнення переліку заповідних об'єктів природи області» // ДАВО. — Ф. Р-2700. — Оп. 17. — Спр. 2538.

6. Рішення виконкому Вінницької обласної ради депутатів трудящих від 22.07.1976 року № 310 «Про доповнення списку заповідних територій і об'єктів

природи області, що беруться під охорону держави» // ДАВО. — Ф. Р-2700. — Оп. 17. — Спр. 1548.

7. Рішення виконкому Вінницької обласної ради депутатів трудящих від 13.05.1964 року № 187 «Про створення пам'яток природи місцевого значення» // ДАВО. — Ф. Р-2700. — Оп. 15. — Спр. 187.

8. Розпорядження виконкому Вінницької обласної ради народних депутатів депутатів від 29.12.1979 року № 580-р «Про взяття під охорону визначних об'єктів природи, які мають народно-господарське, науково-пізнавальне та естетичне значення» // ДАВО. — Ф. Р-2700. — Оп. 17. — Спр. 2253.

9. Рішення виконкому Вінницької обласної ради народних депутатів від 18.08.1983 року № 384 «Про взяття під охорону визначних об'єктів природи, які мають народно-господарське, науково-пізнавальне та естетичне значення» // ДАВО. — Ф. Р-2700. — Оп. 17. — Спр. 2874.

10. Рішення Вінницької обласної державної адміністрації від 22.12.1995 року № 200 «Про затвердження та резервування нових об'єктів природи, що беруться під охорону, а також виключення з діючого переліку заповідних територій, що не відповідають вимогам Закону України «Про природно-заповідний фонд України» // ДАВО. — Ф. Р-6147. — Оп. 3. — Спр. 4.

11. Рішення виконкому Вінницької обласної Ради депутатів трудящих № 697 від 23.12.1971 «Про затвердження пам'ятниками природи місцевого значення цінних об'єктів природи та взяття їх під охорону Закону» // ДАВО. — Ф. Р-2700. — Оп. 17. — Спр. 699. — Арк. 416-425.

12. Рішення виконкому Вінницької обласної Ради депутатів трудящих № 335 від 22.06.1972 «Про впорядкування обліку пам'яток природи області відповідно до нової класифікації заповідних та інших територій, що охороняються в Українській РСР» // ДАВО. — Ф. Р-2700. — Оп. 17. — Спр. 928. — Арк. 176-207.

13. Постанова Ради Міністрів УРСР від 13.02.1989 р. № 53 «Про створення державних заказників республіканського значення, ботанічного саду та дендрологічного парку» // ЗП УРСР, 1989 р., N 2, ст. 8.

14. Рішення Вінницької обласної Ради народних депутатів від 29.08.1984 р. № 371 «Про класифікацію і мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області» // ДАВО. — Ф. Р-2700. — Оп. 17. — Спр. 3036. — Арк. 103-174.

15. Постанова Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 р. № 500 «Про створення державних заказників в Українській РСР» // ЗП УРСР, 1989 р., N 1, ст. 4.

16. Рішення Вінницької обласної Ради від 26.12.1997 р. № 13 [місце зберігання не встановлене]

17. Рішення виконкому обласної ради від 25.10.1990 р. № 269 «Про зміни природно-заповідного фонду області» // ДАВО. — Ф. Р-2700. — Оп. 17. — Спр. 3711. — Арк. 100—112.

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

У Волинській області налічується 391 територія та об'єкт природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 219465,4 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 192 об'єкт ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 81 об'єктів ПЗФ (2038,04 га) повністю втратили свій статус і ще 109 увійшли в склад інших ПЗФ (27 287,04 га), після чого були скасовані як самостійні одиниці. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 0,92 % від сумарної площі та 32,7 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Волинської області.

*Над дослідженням працювали:
О. Марущак, О. Осирко, К. Філюта, О. Василюк*

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Сосна Веймутова	0,5	М. Володимир-Волинський, вул. Павлова, 20. Володимир-Волинська центральна районна лікарня.
Листяний ліс	0,7	Любешівський р-н, Любешівське міжгосподарське спеціалізоване підприємство, Березичівське л-во, кв. 30, вид. 55
Дібровка	10	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 10, вид. 21
Ділянка соснового лісу-1	41,2	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 38, вид. 2, 3, 9, 14, 15, 21
Ділянка соснового лісу-2	40,6	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 45, вид. 3, 5, 9, 10, 13

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[40]	[51]	Втрата природної цінності	Рідкісне для Волині дерево сосни Веймутової віком 75 років, висотою 20 , діаметром 72 см.
[17]	[35]	Так само	Пам'ятку природи «Поселення чорних лелек — рідкісних птахів в Західному Поліссі» створили в лісовому масиві колгоспу «Україна» кв. 30 літер ділянки 55 Любешицького району. Лісова ділянка листяного лісу, де постійно мешкала одна пара чорних лелек, які щороку виводили своє потомство. Чисельність цих птахів зростає надто повільно. Ці птахи потребують ретельної охорони. Поселення чорних лелек рідкісне явище на Волині. Має науково-пізнавальне значення. На момент скасування це була зоологічна пам'ятка природи місцевого значення «Листяний ліс»
[15]	[36]	» »	Цінна ділянка дубових насаджень I бонітету природного походження віком до 110 років. Заслужує на охорону як об'єкт, що має велику біологічну цінність.
[7]	[36]	» »	Лісонасінневі та еталонні насадження сосни звичайної. VII—IX класу віку, I бонітету. Мають велике науково-пізнавальне і господарське значення.
[7]	[36]	» »	Високобонітетні еталонні насадження сосни звичайної віком до 90 років, що відносяться до високого генофонду. Мають велике господарське, рекреаційне, культурно-естетичне значення.

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Древина	4,4	Цуманський ДЛГ, Берестянське л-во, кв. 22, вид. 14
Дубинка	1,8	Цуманський ДЛГ, Берестянське л-во, кв. 2 вид. 14
Дубова грабінка	14	Цуманський ДЛГ, Берестянське л-во, кв. 1, вид. 1
Різнолісся	15,6	Цуманський ДЛГ, Берестянське л-во, кв. 26, вид. 11, 20, 22, 27—29
Сосновий бір	10,6	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 39, вид. 35

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[15]	[36]	Втрата природної цінності	Цінна ділянка сосново-дубових насаджень з домішкою берези II бонітету віком 100 років. У нижньому ярусі — крушина, ліщина. Великі різновидові рослинні угруповання, серед яких зустрічаються рослини, занесені у Червону книгу України: любка дволиста, баранець звичайний. Заслугує на ретельну охорону.
[15]	[36]	Так само	Ділянка цінних дубових насаджень віком 160 років з різноманітними видами флори. Великі запаси квіткових лікарських рослин — конвалії травневої, алтею. Зустрічається сон широколистий, занесений у Червону книгу України. Заслугує на ретельну охорону.
[15]	[36]	» »	Високобонітетне дубово-соснове насадження з домішкою граба віком до 140 років. Має різноманітні рослинно-трав'яні угруповання. Потребує охорони. Має біологічну, рекреаційну і господарську цінність.
[15]	[36]	» »	Цінний лісовий масив, де переважає дуб звичайний природного походження II бонітету віком до 150 років. Серед інших порід — береза, вільха, граб, осика, сосна з різноманітними видами підліску, трав'яної рослинності. Серед рідкісних рослин зустрічаються цибуля медвежа, вовчі ягоди пахучі, сон широколистий, занесені в Червону книгу України. Природний комплекс заслуговує на охорону як біологічний резерват.
[15]	[36]	» »	Еталонне насадження сосни звичайної IA бонітету, віком 60 років. Цінний сосновий бір, що заслуговує на охорону.

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Сосняк	5,2	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 38, вид. 34—35
Ялиник	2,2	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 39, вид. 19
Ялиник-1	3,2	Цуманський ДЛГ, Берестянське л-во, кв. 52, вид. 39, кв. 57, вид. 10
Ялиник-2	4,4	Цуманський ДЛГ, Берестянське л-во, кв. 29, вид. 1, 2, 15
Ялиник-3	0,6	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 39, вид. 22
Ділянка сосново-дубових насаджень	10,8	Ківерцівський р-н, Ківерський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 106, вид. 1, 6

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[15]	[36]	Втрата природної цінності	Цінна ділянка соснових насаджень високого генофонду, віком 80 років, з різноманітними видами флори. Має науково-пізнавальне, рекреаційне і господарське значення.
[15]	[36]	Так само	Високобонітетні насадження ялини звичайної віком до 60 років з частковою домішкою сосни. В трав'яному покриві рідкісні рослини: плаун колючий, лілія лісова, вовчі ягоди пахучі, занесені до Червоної книги України. Має науково-пізнавальне, рекреаційне і господарське значення.
[14]	[36]	» »	Високобонітетні ялинові насадження віком 80 років (повнота насаджень на момент створення 0,7; запас деревини 450 куб. м. на 1 га; Склад породи кв. 52 вид. 39 5С4Ял1Д, кв. 57 вид. 10 7С3Ял+Д+Б)
[14]	[36]	» »	Високобонітетні ялинові насадження віком 60 років (повнота насаджень на момент створення 0,7; запас деревини 430 куб. м. на 1 га; Склад породи кв. 29 вид. 1 8С2Ял+Д+Б, кв. 29 вид. 2 4С6Ял, кв. 29 вид. 15 5Ял4С1Д+Б)
[14]	[36]	» »	Високобонітетні ялинові насадження віком 65 років (повнота насаджень на момент створення 0,7; запас деревини 570 куб. м. на 1 га; Склад породи кв. 39 вид. 22 9Ял1С)
[7]	[3]	У зв'язку із включенням до заповідного урочища «Ківерцівське»	Являє собою ділянку дубово-соснових деревостанів, що входить у лісопаркову зону м. Ківерці. Вік 100—140 років. Включена в генофонд. Має велике культурно-естетичне, оздоровче і господарське значення.

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Насадження сосни і дуба	14	Ківерцівський р-н, Ківерський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 128, вид. 1, 2
Ділянка лісу-1	1,1	Ківерцівський р-н, Ківерський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 121, вид. 1
Ділянка лісу 2	0,5	Ківерцівський р-н, Ківерський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 122, вид. 2
Ділянка лісу-3	4,8	Ківерцівський р-н, Ківерський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 122, вид. 4
Ділянка дісу-4	5	Ківерцівський р-н, Ківерський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 99 вид. 5
Ділянка лісу-5	2,2	Ківерцівський р-н, Ківерський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 99, вид. 4
Ділянка лісу-6	1,5	Ківерцівський р-н, Ківерський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 99, вид. 6
Насадження дубу і сосни	3,7	Ківерцівський р-н, Ківерський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 122, вид. 6
Ростанський ялиник	2,4	Шацький р-н, Шацький ДЛГ, Ростанське л-во, кв. 39, вид. 17

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[7]	[3]	У зв'язку із включенням до заповідного урочища «Ківерцівське»	Цінна ділянка дубово-соснових насаджень високого бонітету, що включена в генофонд і віднесена до лісопаркової зони. Вік деревостанів до 140 років. Має оздоровче, рекреаційне та науково-пізнавальне значення.
[26]	[3]	У зв'язку із включенням до заповідного урочища «Діброва»	Високо бонітетне насадження сосни звичайної віком 130 років. Місце відпочинку трудящих.
[26]	[3]	Так само	Високо бонітетне насадження сосни звичайної віком 150 років. Місце відпочинку трудящих.
[26]	[3]	» »	Пам'ятка природи «ділянка сосново-дубового лісу» площею 1 га утворена з метою охорони високо бонітетного насадження сосни звичайної і дуба звичайного віком 140 років. Місце відпочинку трудящих. Інформацію про зміну меж пам'ятки природи відшукати не вдалося.
[26]	[3]	» »	?
[26]	[3]	» »	Пам'ятка природи «ділянка сосново-дубового лісу» площею 0,7 га утворена з метою охорони високо бонітетного насадження сосни звичайної віком 130 років. Місце відпочинку трудящих. Інформацію про зміну меж пам'ятки природи відшукати не вдалося.
[26]	[3]	» »	?
[7]	[3]	» »	Ділянка сосново-дубових насаджень високого генетичного фонду віком до 140 років. Має науково-пізнавальне, естетичне в господарське значення.
[13]	[1]	У зв'язку з утворенням заказника «Ялиник»	Високо-бонітетна ділянка ялинового лісу природного походження віком 55 років. Має науково-пізнавальне та господарське значення.

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Високобонітетний ліс	0,7	Турійський р-н, Ковельський ДЛГ, Осівське л-во, кв. 3, вид. 21
Ділянка лісу-1	2,4	Турійський р-н, Ковельський ДЛГ, Осівське л-во, кв. 3, вид. 23
Ділянка лісу-2	2,8	Турійський р-н, Ковельський ДЛГ, Осівське л-во, кв. 3, вид. 24
Ділянка лісу-3	1,9	Турійський р-н, Ковельський ДЛГ, Осівське л-во, кв. 3, вид. 29
Ділянка лісу-4	3,4	Турійський р-н, Ковельський ДЛГ, Осівське л-во, кв. 3, вид. 27
Ділянка лісу-5	3,2	Турійський р-н, Ковельський ДЛГ, Осівське л-во, кв. 3, вид. 22
Дубовий ліс	5	Турійський р-н, Ковельський ДЛГ, Осівське л-во, кв. 3, вид. 17
Дубове насадження	3,7	Турійський р-н, Ковельський ДЛГ, Осівське л-во, кв. 3, вид. 19
Насадження дубу	0,9	Турійський р-н, Ковельський ДЛГ, Осівське л-во, кв. 3, вид. 16
Осівська Діброва	1,4	Турійський р-н, Ковельський ДЛГ, Осівське л-во, кв. 3, вид. 15
Джерело Лелеки	0,01	Шацький р-н, Шацький ДЛГ
Поселення бобрів	0,7	Любешівський р-н, Любешівський ДЛГ, Любешівське л-во, кв. 42, вид. 3
Білоозерська дача	3,2	Любешівський р-н, Любешівський ДЛГ, Любешівське л-во, кв. 54, вид. 11

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[37]	[1]	У зв'язку з приєднанням до ЗУ «Бобли»	Високобонітетне насадження дуба звичайного віком 110—140 років.
[37]	[1]	Так само	Так само
[37]	[1]	» »	» »
[37]	[1]	» »	» »
[37]	[1]	» »	» »
[37]	[1]	» »	» »
[37]	[1]	» »	» »
[37]	[1]	» »	» »
[37]	[1]	» »	» »
[37]	[1]	» »	» »
[26]	[1]	Втрата природної цінності	Ліворуч автотраси Любомль-Шацьк на території колгоспу ХХІ з'їзду КПРС Любомльського району
[17]	[10]	Створення НПП Прип'ять-Стохід	Ділянка листяного лісу віком 40—60 років, повнота насадження 0,6. Підлісок густий з крушини, калини, горобини. Популяція бобра налічує до 10-ти голів.
[37]	[10]	У 1990 році Камінь-Каширським держлісгоспом проведено рубки головного користування, після чого лелеки чорні переселилися в інше місце.	Утворена пам'ятка природи під назвою «Поселення чорних лелек» В межах кв. 54 вид. 13 Білоозерського лісництва Камінь-Каширського лісгоспзагу з метою охорони місця гніздування рідкісних птахів в Західному поліссі з сімейства лелекоподібних.

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Ділянка лісу-9	5	Ківерцівський р-н, Ківерський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 115, вид. 6
Сокиричі Сокиричі-1	7,5	Ківерцівський р-н, Ківерський ДЛГ, Сокиричівське л-во, кв. 22, вид. 7
Декоративний глід	0,01	М. Луцьк
Чорний лелека	1,6	Камінь-Каширський р-н, Ратнівський ДЛГ, Поступельське л-во, кв. 35, вид. 28
Озерце	2,1	Маневицький р-н, Городоцький ДЛГ, Градиське л-во кв. 13, вид. 5, 13, 18
Озеро Нечимне	40	Облапське л-во Ковельського ДЛГ Ковельського р-н.

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[26]	[10]	Масове всихання та пошкодження деревостанів	Відповідно до рішення 1972 року в межах Ківерцівського лісництва кв. 115 вид. 3 створено пам'ятку природи «Ділянка лісу» площею 19 га. Створено пам'ятку природи з метою збереження високобонітетних насаджень сосни звичайної віком 140 років та як місце відпочинку трудящих.
[2]	[10]	Так само	Високобонітетна лясонасіннева ділянка дуба звичайного віком 90 років, яка включена в генофонд. Має велике науково-пізнавальне, естетичне і господарське призначення.
[26]	[5]	Втрата природної цінності	Місто Луцьк, вул. Потапова 1. 6 дерев породи декоративної форми глуду. Походження з південних країн, посаджені для озеленення садиби.
[2]	[5]	Так само	Ділянка вільхово-березових насаджень віком 50 років, яка використовується для насінневих цілей з рідким підліском крушини ламкої. Місце мешкання і розмноження чорного лелеки, який занесений в Червону книгу УРСР.
[2]	[11]	У зв'язку з приєднанням території до заказника «Градиський»	Ділянка сосново-березового заболоченого лісу віком 48 років, на якій знаходиться озеро карстового походження площею 1,1 га з навколишнім перехідним осоковим болотом. У трав'яному покриві росте журавлина, шейхцерія, альдрованда пухирчаста, меч-трава болотна.
[26]	[8]	У зв'язку з оголошенням цієї території ландшафтним заказником загальнодержавного значення «Нечимне»	Місце, де Леся Українка писала «Лісову пісню». Постановою Ради Міністрів України від 25.02.1980 № 132 утворено ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Нечимне» з метою збереження унікального природного комплексу з цінними віковими дубовими дере-

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Болото Торчинське	20	Луцький р-н, колгосп «Радянська Волинь»
Меморіальний природний комплекс партизанської слави	40	Партизанське л-во Цуманського ДЛГ Ківерцівського р-н
?	0,7	Ківерцівський р-н, Ківерський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 121, вид. 6
?	5	Ківерцівський р-н, Ківерський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 115, вид. 1
?	1,3	Ківерцівський р-н, Ківерський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 115, вид. 4

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[26]	[8]		<p>востанами та окремими дубами віком біля 300 років, різноманітною чагарниковою і болотно-лучною рослинністю, озером карстового походження, що створюють мальовничий ландшафт, і де знаходяться місця зростання рідкісних рослин, занесених до Червоної книги України (булатка червона, росичка англійська, береза низька, шейцерія болотна, венерині черевички, хвощ великий, лілія лісова, плаун запланий), мальовничого краєвиду пов'язаного з творчістю видатної української поетеси Лесі Українки. Площа заказника 40 га, місце розташування ДП «Ковельське ЛГ» Скулинське лісництво кв. 70 вид. 1—26.</p> <p>Цінний торф'яник, місце заляганням гипнового типу будови з гипново-осоковою рослинністю. Єдине в УРСР місце. Зростає росичка круглолиста та осока топяна</p>
[28], [26], [8]	[36]	У зв'язку з включенням до ЗУ «Цуманська пуца».	В лісі побудований музей партизанської слави, місце колишнього розміщення загонів Медведєва, Бринського, площею 40 га. У 1979 році змінено категорію з пам'ятки природи на заповідне урочище, площею 40 га, який розташовувався в межах користування Цуманського лісгоспзагу Партизанське лісництво кв. 28 ділянки 30, 21—27, 29—30, 32
[33]	[7]	Втрата природної цінності	Вказані ділянки входили до складу пам'ятки природи «Сосново-дубові насадження» площею 177,2 га, утвореної відповідно до розпорядження виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 01.06.1971 № 249-р.
[33]	[7]	Так само	
[33]	[7]	» »	

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Два дуби звичайні	0,02	Любомльський р-н, Шацький учбово-дослідний лісгосп, Шацьке л-во, кв. 52, вид. 26
Зрошені два дерева сосни і дуба звичайного	1	Любомльський р-н, Шацький учбово-дослідний ДЛГ, Шацьке л-во, кв. 42, діл. 3 ур. Венське
Карасинський ялинник	4,3	Маневицький р-н, Маневицький ДЛГ, Карасинське л-во, кв. 3, вид. 4.
Кручене	1,6	Маневицький р-н, Городоцький ДЛГ, Троянівське л-во, кв. 28
Соф'янівка	3,5	Маневицький р-н, Маневицький ДЛГ, Соф'янівське л-во, кв. 26
Берези бородавчасті	0,01	Ратнівський р-н, Ратнівський ДЛГ, Прниківське л-во, кв. 16, вид. 18

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[37]	[7]	Втрата природної цінності	Дерева високо бонітетні дуплисті, в дуплах гніздяться 12 видів корисних птахів. Вік дубів 300 років. Пам'ятка природи розташовувалася в урочищі «Лузне».
[20]	[7]	Так само	Сосна і дуб звичайний зросилися в двох місцях гілками дуба. Рідкісний витвір природи. Вік обох дерев — 140 років. Висота — 24 м. Середній діаметр — 44 см. Має науково-пізнавальне значення.
[13]	[9]	Площа увійшла до складу території утвореного загальнозоологічного заказника місцевого значення «Карасинський»	Ділянка високобонітетного ялинового лісу природного походження віком 55 років. Має науково-пізнавальне значення.
[2]	[9]	Площа увійшла до складу території утвореного ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Кручене озеро»	Ділянка сосново-березових лісонасаджень віком 78 років. Підлісок: крушина ламка, верба козяча. Серед лісу знаходиться унікальне озерце площею 0,4 га з оточуючою цінною рослинністю. Росте журавлина, лохина, чорниця. З рідкісних — осоки Девела і затінкова, молочай волинський та інші. Має науково-пізнавальне, естетичне значення.
[13]	[9]	Площу приєднано до загальнозоологічного заказника місцевого значення «Соф'янівський резерват»	Зоологічна пам'ятка природи створена для охорони високо бонітетного вільхового насадження, де гніздяться і виводять своє потомство чорні лелеки, які занесені до Червоної книги Української РСР.
[38]	[9]	У зв'язку зі зміною природного складу дерев на території пам'ятки з березових на дубові насадження і присвоєння нової назви цьому заповідному об'єкту	Утворено пам'ятку природи у 1972 році в межах ділянки 19 кв. 28 Грницького лісництва Ратнівського лісгоспзагу. Берези віком 60 років. Біля них в роки Великої Вітчизняної війни загинув і був похований рядовий гвардії В.П. Газін.

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Тюльпанове дерево	0,01	М. Луцьк, територія теплично-розрахункового агрокомбінату
Дуби звичайні (зрощені між собою)	0,01	Луцький р-н, Торчинське л-во, кв. 52 Луцького ДЛГ
Липа звичайна	0,01	Старовижівський р-н, с. Стара Гута, біля контори колгоспу ім. Чапаєва
Група дерев ясена звичайного	13,6	Турійський р-ну, смт. Луків, на території садиби тубдиспансера Львівської залізниці

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[21], [38]	[9]	Дерево всохло	Утворено пам'ятку природи у 1978 році на території ремонтно-будівельної ділянки зеленого будівництва у м. Луцьку «Дерево породи ліріодентрон тюльпановий». Дерево-екзот. Єдине на Волині. Вік його 40 років, висота 16 м, діаметр стовбура 44 см.
[38]	[9]	Дуби всохли	Дивна форма зрощення двох дубів віком 45 років.
[12]	?	Дерево було зруйноване бурєю у 1996 році	Віковічне дерево рідкісної форми з 4-ма стовбурами, які на висоті 1 м від землі зрослися між собою і їх основа по діаметру становить 2,9 м, ширина крони 38 м, висота 30 м, вік дерева до 400 років. Одна з найстаріших лип на Волині. Має пізнавальне і культурно-оздоровче значення. Інформація про рішення, яким скасовано статус пам'ятки природи не знайдена.
[39]	?	Ввійшла до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Здоров'я»	Насадження ясена звичайного в кількості 120 дерев, вік яких досягає 200 років. Таке групове зростання в чистому виді цієї цінної породи дерева — рідкісне явище на Поліссі. Ці деревостани утворюють чудовий сквер, який має велике оздоровче і естетичне значення. Інформація про рішення, яким скасовано статус пам'ятки природи не знайдена. В той же час, парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Здоров'я» площею 13,6 га у смт Луків утворений відповідно до Указу Президента України від 20.08.1996, № 715/96. Охороняється один із найстаріших у області дендропарків англійського типу, тобто пей-

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Сосна звичайна	?	Камінь-Каширський р-н, Камінь-Каширське ДЛГ, Нуйнівське л-во, кв. 22
Ялиновий ліс	4,7	Камінь-Каширський р-н, Радгосп «Камінь-Каширський» ур. «Селікатне» кв. 9, діл. 12
Водне джерело	0,01	Парк «Волинський» на віддалі 200м від р. Луга в м. Володимир-Волинський
Водне джерело	0,01	Парк «Волинський», на віддалі 100 м від історичного пам'ятника архітектури собору «Успенський»
Звірівська діброва	24	Ківерцівський р-н, Ківерцівський ДЛГ, Звірівське л-во, кв. 44, вид. 1

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[39]	?	?	<p>зажний, природний, закладений у XIX ст. поруч із спроектованим архітектором із Дрездена Матеусом Пепельманом палацом-резиденцією Мйончинських. Тут ростуть кремезні дуби звичайні <i>Quercus robur</i>, липи дрібнолисті <i>Tilia cordata</i>, ясени звичайні <i>Fraxinus excelsior</i>, гіркокаштан <i>Aesculus hippocastanum</i> віком понад 275 років.</p> <p>Цікаве зрощення двох сосен звичайних. Сосна віком 50 років на висоті 3-ох м природно зрослася з сосною віком 30 років і утворює єдиний рівний стовбув висотою 22 м. Така причудлива форма дерева — рідкісна на Волині.</p>
[16]	[5]	У зв'язку з приєднанням території до заказника «Селікатний»	Цінна високобонітетна ділянка ялинового лісу віком 80 років. Має захисне значення. Інша назва «Ділянка ялинового лісу».
[16]	[52]	У зв'язку з тим, що пам'ятки природи ввійшли до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Слов'янський»	Джерело має дзеркально-кришталеву воду. Воно підтримує гідрологічний режим р. Луга. Перейменовано рішенням 26.11.1984 № 354 у «Слов'янське джерело»
[16]	[52]	У зв'язку з тим, що пам'ятки природи ввійшли до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Слов'янський»	Джерело має кришталєво-чисту воду, служить для підтримки гідрологічного режиму р. Луга. Перейменовано рішенням 26.11.1984 № 354 у «Слов'янське джерело»
[2]	[48]	У зв'язку із включенням до заказника «Зубр»	Державна ботанічна пам'ятка природи «Звірівська діброва» створена площею 24 га в межах Звірівського лісництва кв. 44 вид. 1. Цим же рішенням створено в межах цієї ж ділянки державний лісовий заказник «Звірівський» площею 24 га.

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Озерця	20,8	Ратнівський р-н, Ковельський ДЛГ, замшанське л-во, кв. 16, вид. 1—3, 16, 20, 24.
Високобонітетна ділянка лісу дуба черешчатого	3	Мощаницьке л-во, кв. 34, літер ділянки 5, Цуманського ДЛГ, Ківерцівського р-ну
Одинокє дерево дуба звичайного		Маневицький р-н, с. Прилісне
Зрощені дерева сосни звичайної		Шацьке л-во, кв. 45, діл. 8. Шацький учбово-дослідний ДЛГ
Поселення чорних лелек	5,1	Ратнівський р-н, Ратнівське ДЛГ, Кортеліське л-во, кв. 43, діл. 4
Поселення чорних лелек	2,3	Ратнівський р-н, Ратнівське ДЛГ, Кортеліське л-во, кв. 43, діл. 9
Поселення чорних лелек	0,8	Ратнівський р-н, Ратнівське ДЛГ, Кортеліське л-во, кв. 43, діл. 10

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[11]	[40]	У зв'язку з приєднанням цієї території до гідрологічного заказника місцевого значення «Озерця»	Низькобонітетні насадження сосни звичайної з домішкою берези у типових для Західного Полісся вологих умовах зростання, де зустрічаються цінні види лікарських рослин.
[17]	?	?	У 1984 році пам'ятка природи «Високобонітетна ділянка лісу дуба черешчатого» була переіменована у пам'ятку природи «Дернівська діброва» площею 3,7 га, яка розташовувалася у Мощаницькому лісництві кв. 34 вид. 5. У 1992 році кв. 34 Мощаницького лісництва ввійшов до складу заповідного урочища місцевого значення «Папики».
[43]	[38]	Дерево всохло. Акт від 08.08.1984	
[20]	?	?	Дві сосни на висоті 2 м зрощені і утворюють єдиний по товщині стовбур правильної і циліндричної форми, який стоїть ніби на підпорках. Вік дерев 50 років. Форма дерева — рідкісне явище в природі.
[21]	[52]	У зв'язку з включенням до складу зоологічної пам'ятки природи місцевого значення «Ялиновий ліс»	Пам'ятку природи «Поселення чорних лелек» перейменовано у зоологічну пам'ятку природи «Кортеліська дача»
[21]	[52]	Так само	Пам'ятку природи «Поселення чорних лелек» перейменовано у зоологічну пам'ятку природи «Ялиновий ліс», кА розташовувалася в межах кв. 43 вид. 31, 33, 43 Кортеліського лісництва.
[21]	[52]	» »	Пам'ятку природи «Поселення чорних лелек» перейменовано у зоологічну пам'ятку природи «Ялиновий ліс», кА розташовувалася в межах кв. 43 вид. 31, 33, 43 Кортеліського лісництва.

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Рідкісне на Волині дерево бука	?	М. Луцьк, вул. Кеменецька 36, на території дитячого садка № 7
Дерево породи дуб черешчатий, плакучої форми	0,01	М. Луцьк, на території ремонтно-будівельної ділянки зеленого будівництва
Поселення чорних лелек	2,9	Турійський р-н, Ковельське ДЛГ, Осівське л-во кв. 14 діл. 36
Поселення сірих чапель	1	Любомльський р-н, Шацьке учбово-дослідне ДЛГ, Шацьке л-во, кв. 42, літер діл. 4
Ділянка лісу	4,5	Рожищенське л-во Ківерцівського ордена Леніна ДЛГ, кв. 83, літер діл. 4.
Масив дубового лісу	30,7	Ківерцівський р-н, Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 26 вид. 3, 5
Одинокое дерево дуба звичайного	0,02	Ковельський р-н, Колодажненська сільська рада, с. Волошки, біля сільського клубу

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[21]	?	?	Інформація про об'єкт втрачена після рішення облвиконкому від 26.11.1984 № 354 пам'ятка природи «Бук» у м. Луцьку, біля території будинку проетів, утворена розпорядженням облвиконкому від 15.12.1978 № 532-р, перебувала під охороною Філіалу інституту «Діпроміст». За наявною інформацією дерево всохло і було зрізане у 1993 році.
[21]	[49]	У зв'язку з повним висиханням дерева та неможливістю відновлення його життєздатності	Пам'ятка природи знаходилася за адресою вул. Рівненська, 119. Із можливих причин всихання названо таку. На відстані 4 м від пам'ятки природи розташована трансформаторна підстанція Луцької міської філії «Волиньобленерго».
[21]	[52]	У зв'язку з тим, що дана пам'ятка природи входить до території загальнозоологічного заказника місцевого значення «Осівський»	Лісова ділянка листяного лісу, де постійно проживають і виводять потомство 1 пара лелек чорних.
[18]	?	?	Поселення птахів є об'єктом наукових досліджень
[18]	?	?	Ділянка лісу знаходиться на крутосхилах річким Стир і являє собою Мальовничий краєвид, місце відпочинку трудящих. Насадження дуба віком 160 років, середня висота 25 м, діаметр 70 см.
[7]	[36]	Входження у ЗУ «Цуманська пуща»	Високобонітетне насадження дуба черешчатого віком 140—160 років, природного походження, яке використовується для заготівлі насіння. Має велике господарське, рекреаційне, культурно-естетичне значення.
[20], [41]	[52]	У зв'язку з приєднанням цієї території до ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Дуби звичайні-велетні»	На даний час, існуюча ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуби звичайні велетні»

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Насадження дуба	24	Ківерцівський р-н, Цуманський ДЛГ, Партизанське л-во, кв. 22 вид. 24
Ділянка дубового лісу	15	Ківерцівський р-н, Цуманський ДЛГ, Партизанське л-во, кв. 29 вид. 5
Дубові насадження	26	Ківерцівський р-н, Цуманський ДЛГ, Партизанське л-во, кв. 30 вид. 2
Насадження сосни і дуба	3,7	Ківерцівський р-н, Цуманський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 122 вид. 6
Ділянка дубово-соснових насаджень	10,8	Ківерцівський р-н, Цуманський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 106 вид. 1, 6
Насадження сосни і дуба	14	Ківерцівський р-н, Цуманський ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 128 вид. 1, 2
Рідкісні багаторічні дерева звичайних дубів	0,1	Любомльське ДЛГ, Любомльське л-во, кв. 67
Багаторічне рідкісне дерево дуб звичайний	0,01	Колківське ДЛГ, Осницьке л-во

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[7]	?	?	Цінна насіннева ділянка дуба черешчатого, природного походження віком до 160 років, що відноситься до високого генофонду. Має велике науково-пізнавальне, рекреаційне і господарське значення
[7]	?	?	Високобонітетні дубові насадження, що зростають у чистому виді природного походження. Вік до 150 років. Мають велике господарське, науково-пізнавальне і рекреаційне значення.
[7]	?	?	Ділянка цінних дубових насаджень високого бонітету віком до 160 років. Використовується для насінневих цілей. Має велике господарське, рекреаційне і науково-пізнавальне значення.
[7]	?	?	Ділянка сосново-дубових насаджень високого генетичного фонду віком до 140 років. Має науково-пізнавальне, естетичне і господарського значення.
[7]	?	?	Являє собою ділянку дубово-соснових деревостанів, що входить у лісопаркову зону м. Ківерці. Вік 100—140 років. Включена в генофонд. Має велике культурно-естетичне, оздоровче і господарське значення.
[7]	?	?	Цінна ділянка дубово-соснових насаджень високого бонітету, що включена в генофонд і віднесена до лісопаркової зони. Вік деревостанів до 140 років. Має оздоровче, рекреаційне і науково-пізнавальне значення.
[28]	?	?	?
[28]	?	?	?

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Дуб звичайний	0,01	Любомльське ДЛГ, Гуцанське л-во, кв. 87
Озеро Пісочне	180	Щацьке ДЛГ, Поліське л-во
Озеро Кримне	144	Так само
Дуб звичайний	0,01	Любомльський р-н, Шацьке ДЛГ, кв. 42
Група дубів звичайних	0,05	Ківерцівське ДЛГ, Луцьке л-во, кв. 38
Насадження сосни звичайної	2	Любашівський р-н, Камінь-Каширське ДЛГ, Білоозерське л-во, кв. 45 л/у 7
Насадження сосни звичайної	1,4	Любашівський р-н, Камінь-Каширське ДЛГ, Білоозерське л-во, кв. 55 л/у 22
Ясень звичайний	0,01	Турійського р-н, Луківська селищна рада, с. Луків
Дуб звичайний	?	Камінь-Каширське ДЛГ, Білоозерське л-во,
Сосна звичайна	?	Камінь-Каширське ДЛГ, Білоозерське л-во,
Озеро Пулемецьке	1560	Любомльський р-н, Північно-західна околиця с. Пульмо

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[28]	[38]	Дерево всохло, акт від 25.10.1983	
[28], [26]	?	Включені у склад Шацького державного природного національного парку	Озеро багате на цінну рослинність та рибу. Навколо нього ростуть рідкісні рослини, які збереглися з давніх часів. Тут флора представлена 300 видами рослин, фауна — 400 видами тварин та плазунів. Навколо мальовничий краєвид. На березі озера міжколгоспний санаторій «Лісова пісня»
[28], [26]	?	Так само	Озеро дуже багате на цінні види риб, карстового походження. Ліси навколо озера створюють мальовничий краєвид. Бангатиї рослинний світ, де нараховується до 800 видів рослинності.
[29], [26]	?	?	Дуб звичайний віком 300 років, діаметр 120 см, висота 27 м. Має дуже розвинуту крону.
[29], [26]	?	?	5 дерев породи дуба звичайного, віком 300 років, діаметром крони 20 м.
[29], [26]	?	?	Високобонітетне насадження сосни звичайної віком 130 років.
[29], [26]	?	?	Високобонітетне насадження сосни звичайної. Використовують для збору насіння.
?	[29]	Дерево всохло	Інформацію про дату створення не знайдено. Створено для збереження дерева ясеня віком 300 років.
?	[29]	Так само	Інформацію про дату створення не знайдено.
?	[29]	» »	Так само
[29]	?	?	Озеро материкового походження, багате на ляща, коропа, вугра, сома, судака та іншу рибу. Використовується для розведення риби Шацьким рибкомбінатом. Місце відпочинку трудящих.

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Озеро Климівське	29	Любомльський р-н, на відстані 15 км від селища Щацьк
Дуб звичайний	0,01	Любомльський р-н, Любомльське ДЛГ, Гущанське л-во, кв. 80
Дуб звичайний	0,01	Ратнівське ДЛГ Кримнівське л-во, кв. 9 діл. 32
Дуб звичайний	0,01	Любомльський р-н, с. Городне
Насадження бархата амурського	1,6	Горохівський р-н, Ківерцівське ДЛГ, Берестечківське л-во, кв. 46
Самовиливна артсвердловина	0,01	Горохівський р-н, м. Берестечко
Самовиливна артсвердловина	0,01	Горохівський р-н, м. Берестечко, біля комбінату комунальних підприємств
Болото Мелеване	131	Любомльського р-н, колгосп «Україна», кв. 19
Болото Лука	55	Любомльського р-н, колгосп «Україна», Пн сторона оз. Луки
Болото Піддовге-Підкругле	30	Любомльського р-н, колгосп «Україна», між озерами Довге і Кругле
Сосново-дубові насадження	177,2	Ківерцівське ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 92 діл. 7, 14, 15, 16; кв. 97 діл. 2, 4, 8; кв. 98 діл. 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14; кв. 99 діл. 3, 4, 11, 11-а, 12,

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[29]	?	?	Поселення білих лебедів, гагар, гусей та іншої цінної водоплавної дичини. Відповідно до розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 № 780-р включено до переліку зоологічних пам'яток природи республіканського значення. У 1983 році ввійшла до складу Шацького державного природного національного парку.
[29]	?	?	Високобонітетний дуб звичайний, віком 230 років, висотою 27 м, діаметром 1,4 м.
[29], [26]	?	?	Дуб звичайний віком 500 років. Має історичне і пінавальне значення.
[26]	[38]	Дерево всохло. Акт від 25.10.1983	
[31], [26]	?	?	Лісові культури бархата амурського
[31]	[38]	Не відповідає класифікації	
[31]	[38]	Так само	
[33]	?	Включені у склад Шацького державного природного національного парку	Відповідно до розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 № 780-р включено до переліку гідрологічних пам'яток природи республіканського значення. У 1983 році ввійшла до складу Шацького державного природного національного парку.
[33]	?	Так само	Так само
[33]	?	Так само	» »
[33], [26]	?	?	Відповідно до рішення від 11.07.1972 № 255 затверджено перелік пам'яток природи в облас-

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Дуб звичайний	0,01	13, 14; кв. 115 діл. 1, 4, 5, 7, 10, 11, 12; кв. 116 діл. 1, 2, 3; кв. 117 діл. 1-а, 2, 6, 7, 8, 10; кв. 118 діл. 1, 5; кв. 121 діл. 6, 7, 8, 10; кв. 122 діл. 1, 2, 3, 4; кв. 123 діл. 1, 2, 3, 5, 6 Ківерцівське ДЛГ, Луцьке л-во, кв. 19
Тельчівський	66,7	<p align="right">ЗАКАЗ</p> Маневицький район, Колківський держлісгосп, Тельчівське лісництво кв. 14 вид. 6, 12, 23, 40
Кортеліський	10	Ратнівський р-н, с. Кортеліси, ДП Ратнівське лісо-мисливське господарство, кв. 12. вид. 16, 16.1, 16.2

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[33], [26]	?	?	<p>Ті, до складу якого ввійшли ділянки Ківерцівське л-во Ківерцівського ДЛГ: кв. 92 ділянки № 7, 14, 15, 16, кв. 97 4, 8, кв. 98 ділянки № 2, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14; кв. 99 ділянки № 3, 4, 11, 11-а, 12, 13, 14; кв. 115 ділянки № 1, 117 ділянки № 1-а, 2, 6, 7, 8, 10, 118 ділянки № 5, кв. 121 ділянки № 7, 8, 10; кв. 122 ділянки № 1, 2, 3, 4; кв. 123 ділянки № 1, 2, 3.</p> <p>Інформацію про скасування яких можна знайти у вказаному переліку.</p> <p>Дуб звичайний, віком понад 300 років. Росте серед лісового масиву. Використовується для збору насіння.</p>

НИКИ

[15]	[50]	У зв'язку з приєднанням цієї території до загальнозоологічного заказника місцевого значення «Тельчівський»	Заболочений лісовий масив сусни звичайної віком 40—95 років. В нижньому ярусі зростає вільха, зустрічається береза звичайна. В трав'яному покриві великі зарості багна, ягідників, особливо журавлини, чорниці, бруслини. Різноманітні види лікарських рослин. Місце масового розмноження диких кабанів, козуль. Тут значна чисельність бобрової і болотної дичини, плазунів, корисних птахів. Заслугує на ретельну охорону як відтворювальна ділянка фауни.
[6]	[46]	Входження у загальнозоологічний заказник «Гвозди»	Заказник створено у межах Кортеліського лісництва кв. 12 діл. 14 Ратнівського р-ну. Єдина в області за величиною високо бонітетна ділянка ялинового лісу природного походження віком 90 років. Ділянка включена в генетичний фонд.

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Луцький ботанічний сад (Ботанічний сад «Во- линь»)	10	М. Луцьк, вул. К. Савури

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[47]	[35]	<p>Невідповідність вимогам та завданням у зв'язку із втратою природної цінності.</p> <p>Волинською обласною радою прийнято рішення від 16.12.2003 № 9/12 «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області», до якого додано перелік заповідних об'єктів загальнодержавного значення, які вилучаються з природно-заповідного фонду області, проте цей перелік не затверджений зазначеним вище рішенням обласної ради згідно з пунктами 1—7.</p> <p>З наведеного випливає, що рішенням Волинської обласної ради від 16.12.2003 № 9/12 «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області» Луцький ботанічний сад загальнодержавного значення не вилучався з переліку заповідних об'єктів загальнодержавного значення, оскільки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) у тексті рішення нічого не вказано про скасування статусу Луцького ботанічного саду на вул. Шопена; 2) у тексті відсутні посилання на додаток до рішення, а саме «Перелік об'єктів загальнодержавного значення, які вилучаються з природно-заповідного фонду області». 	<p>Земельну ділянку, яка розташовується в долині річки Сапалаївки площею 10 га за рахунок земель міськземфонду, Луцькому державному педагогічному інституту ім. Лесі Українки надано для створення ботанічного саду у місті Луцьку рішенням виконавчого комітету Луцької міської ради народних депутатів від 27.10.1977 № 412 «Про затвердження актів вибору земельних ділянок та надання дозволу на добудову».</p> <p>Луцький ботанічний сад, площею 10 га на схилах річки Сапалаївки вздовж дитячої залізниці, як об'єкт природно-заповідного фонду місцевого значення створений рішенням виконавчого комітету Волинської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 № 493 «Про віднесення частини цінних природних об'єктів області до категорії заповідних територій».</p> <p>У рішенні зазначено, що дендрологічний парк, який нараховує 125 видів дерев та чагарників, серед них реліктові, як платан західний, тюльпанове дерево і багато інших. В парку створено 2,6 га розсадників, де вирощуються екзотичні рослини, дерева і чагарники, всього 500 видів. Найбільш цінні серед них едельвейси, магнолії, арелії, маслини та інші.</p> <p>Згідно з пунктом 2 рішення виконавчого комітету Волинської обласної ради народних депутатів від 18.03.1982 № 134 «Про віднесення частини цінних боліт, заболочених територій та інших природних об'єктів області до категорій за-</p>

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Звірівський	24	Ківерцівський р-н, Ківерцівський ДЛГ, Звірівське л-во, кв. 44, вид. 1
Карасинський	225	Маневицький р-н, Черемський природний заповідник, кв. 40—41

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
			повідних територій» було запропоновано Державному комітету Української РСР по охороні природи віднести цінні природні об'єкти на території області до категорії пам'яток садово-паркового мистецтва республіканського значення згідно з додатком № 3, в тому числі Луцький ботанічний сад площею 10 га на схилах річки Сапалаївки. Постановою Ради Міністрів Української РСР від 22.07.1983 № 311 «Про класифікацію і мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду Української РСР» з метою вивчення, акліматизації, розмноження в спеціально створених умовах дерев та кущів, в т.ч. екзотів, а також проведення наукової, навчальної і освітньої роботи серед студентів цей ботанічний сад отримав статус загальнодержавного значення як території природно-заповідного фонду України.
[2]	[48]	У зв'язку із включенням до заказника «Зубр»	Цінна лісонасіннева ділянка високо бонітетних насаджень дуба звичайного віком 130 років, що включена в генофонд. Підлісок: ліщина, крушина з трав'яного покриву — цінні лікарські рослини: валеріана лікарська, конвалія травнева, звіробій та інші. Має велике культурно-оздоровче, естетичне і господарське значення.
[2]	[48]	У зв'язку із включенням до Черемського ПЗ	Вільхово-березові з домішкою осики насадження віком 35 років, висотою до 15 метрів, повнота 0,9 з різноманітним різнотрав'ям, ягідниками. На всій площі велика заболоченість. Тут мешкають лосі, дикі кабани, козулі. Виявлено 2 сімейст-

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Урочище Сузанка	12,8	Маневицький р-н, Черемський природний заповідник, кв. 23, вид. 3, 4
Берег Річки	65,2	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 44, вид. 16—21, кв. 46, вид. 11—16, 37, 39—42, 44, кв. 47, вид. 20—26
Чортове Болото	668,4	Цуманський ДЛГ Берестянське л-во кв. 29, вид. 3, 4, 6, 7, 14, кв. 30, кв. 36 вид. 18—27, кв. 37, кв. 44 вид. 4—15, кв. 45, кв. 46, Горинське л-во кв. 4 вид. 3—6, 24, 28, кв. 8 вид. 12, 13, 28—30, 39, Холоневичівське л-во кв. 64, 65

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[2]	[48]	У зв'язку із включенням до Черемського ПЗ	<p>ва рисі, які занесена в Червону книгу УРСР. Зустрічаються тетеруки, різні види куликів. Лісо болотний масив має науково-пізнавальний інтерес та велике значення як резерват для відтворення живої природи.</p> <p>Чисті соснові насадження віком до 40 років, нерівномірної повноти, висотою деревостанів до 20 м. в трав'янистому покриві домінує журавлина, чорниця, багно. Місце поселення рідкісних птахів — глухарів. Нараховується 4 глухариних токовища. Має науково-пізнавальне і естетичне значення.</p>
[35]	[36]	Входження у ЗУ «Цуманська пуца»	<p>Цінний природний комплекс, розташований зокрема і на крутосхилах долини р. Путилівки, де переважно у соснових насадженнях зростають лілія лісова, гніздівка звичайна, осока затінкова, занесені до Червоної книги України, а також малопоширені види тварин — дятел середній та інші.</p>
[2], [35]	[36]	Так само	<p>Загальнозоологічний заказник місцевого значення «Чортове болото» площею 207,9 га створено в межах користування Ківерцівського міжгосподарського лісгоспу Дернівське лісництво кв. 19 вид. 7—13. З метою збереження цінного насадження вільхи чорної 2-ого бонітету, віком від 10 до 60 років, повноти до 0,7, з яких 15 % відноситься до захисних деревостанів. Місце розмноження бобрів, річкової видри, болотної і борової дичини. У 2003 році змінено межі заказника до площі 668,4 га у зв'язку з приєднанням додаткових суміжних ділянок.</p>

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Лопатенська діброва	2140,7	Цуманський ДЛГ, Берестянське л-во, кв. 17. вид. 15, 20, 22, 23, кв. 22, вид. 1—15, 17—20, 22—36, 38—45, Партизанське л-во, кв. 12—17, 19—24, 26, 27, 29, 30, 34, 35
Друга Гута	62, 7	Цуманський ДЛГ, Берестянське л-во, кв. 56, вид. 5—7, кв. 57, вид. 7—9, 11—15
Мішана Діброва	25, 3	Цуманський ДЛГ, Берестянське л-во, кв. 54, вид. 6, 8, 9, 12

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[15], [35]	[36]	Входження у ЗУ «Цуманська пуща»	<p>Ландшафтний заказник «Лопатенська діброва» утворено у 1993 році площею 1119 га, у 2003 році межі змінено до площі 2140,7 га. Заказник утворено з метою збереження цінного лісового масиву високо бонітетних дубових деревостанів з домішкою березових, вільхових та ялинових насаджень, де зростають коручка болотяна, коручка темночервона, пальчатокорінник травневий, вовчі ягоди пахучі та зустрічаються скигляк (підорлик) малий, лелека чорний, глушець та зубр, занесені до Червоної книги України.</p> <p>У 2005 році територія заказника ввійшла до складу заповідного урочища місцевого значення «Цуманська пуща».</p> <p>Відповідно до Указу Президента України від 22.02.2010 № 203/2010 заповідне урочище «Цуманська пуща» включено до складу Ківерцівського національного природного парку Цуманська пуща».</p>
[35]	[36]	Так само	<p>Цінний природний комплекс заболочених вільхово-березових насаджень, де зростають пальчатокорінник Фукса, пальчатокорінник м'ясочервоний, підсніжник білосніжний, занесені до Червоної книги України.</p>
[15]	[36]	» »	<p>Цінні еталонні насадження дуба, переважно I бонітету, природного походження віком 160 років, які залишились в області на обмежених площах. Серед них рідко зустрічаються соснові, березові, ялинові деревостани. Підлісок — крушина, ліщина. Серед різнотрав'я переважає папороть, ягідники, лікарські рослини. з рослин, занесених до Червоної кни-</p>

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Різнолісся	24,4	Цуманський ДЛГ, Берестянське л-во, кв. 48, вид. 4, 8, 9
Свіжа Субір	37	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 5, вид. 5
Чиста соснина	22	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 2, вид. 11

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[15]	[36]	Входження у ЗУ «Цуманська пуща»	<p>ги України, тут зустрічаються підсніжник звичайний. Природний комплекс має велику наукову, кліматологічну цінність і господарське значення.</p> <p>Відокремлений лісовий масив дубово-грабових і вільхових насаджень з домішкою берези. Тут зустрічаються рідкісні деревостани модрина європейської віком 160 років. Підлісок — крушина, ліщина. Своєрідне поєднання різних порід лісових насаджень обумовлює велику видову чисельність флори, особливо лікарських, ягідних рослин. Тут зустрічаються такі рідкісні види, як вовчі ягоди пахучі, цибуля ведмежа, занесені в Червону книгу України. У лісових хащах велика скупченість лісових звірів, особливо співучих, корисних птахів. Природний комплекс має велике науково-пізнавальне, культурно-естетичне і господарське значення.</p>
[15]	[36]	Так само	<p>Лісовий масив цінних соснових насаджень з домішкою берези, II бонітету, віком 65 років. У нижньому ярусі зростає ліщина. Різноманітне представлено заростями папороті, злаковими асоціаціями. Серед лікарських рослин переважає конвалія травнева, первоцвіт весняний, барвінок малий, звіробій. З рослин, занесених до Червоної книги України, зустрічається булатка червона. Лісовий комплекс заслуговує на охорону як цінний ботанічний резерват.</p>
[15]	[36]	» »	<p>Цінна ділянка соснових насаджень складом I ОС, II бонітету, віком 65 років. Підлісок — ліщина. З різноманітними рослинними угрупованнями. Серед ягідників переважає су-</p>

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Урочище Стахор	40	Ковельський р-н, агрофірма Дружба
Ростанський-1	10,6	Шацький р-н, Шацький ДЛГ, Ростанське л-во, кв. 39, вид. 10, 11
Згоранські озера	196,5	Любомльський р-н, Колгосп «Правда»

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[10]	[3]	У зв'язку з приєднанням цієї території до загальнозоологічного заказника місцевого значення «Урочище Стахор»	<p>ниця. Тут великі запаси лікарських рослин: конвалії травневої, звіробою, чистотілу, череди та інших. Має велике пізнавальне, рекреаційне і господарське значення.</p> <p>Цінний антропогенний комплекс на місці відпрацьованих торфокар'єрів, де зустрічаються ряд цінних видів тваринного світу, зокрема: зайці, лисиці, кулики, мартини, а також види, занесені до Червоної книги України: лелеки чорні, журавлі сірі. На даний час, загальнозоологічний заказник «Урочище Стахор» площею 46,6 га розташований на території Голобської об'єднаної територіальної громади.</p>
[13]	[1]	У зв'язку з приєднанням території до заказника «Ялиничник»	Ділянка високо бонітетного ялинового лісу природного походження віком 55 років. Генетичний резерват. Має господарське та науково-пізнавальне значення.
[2]	[10]	У зв'язку з розширенням і створенням ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Згоранські озера» у 1994 році.	У межах гідрологічного заказника знаходиться група озер льодовикового походження, з'єднаних між собою підземними річками ат озерами Шацького державного природного національного парку і мають велике гідрологічне значення як стабілізатори підтримання їх водності. До цієї групи природних водойм відносяться озера: Велике Згоранське, Мале Згоранське, Оріховське, Хмільники, Лісне. Всі вони оточені залишками дюн і барханів, що проросли ялівцем. У багатьох місцях б'ють потужні джерела. На берегах озер ростуть рідкісні види флори: шейхцерія болотна, осоки девела і затінкова, молочай во-

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Хоцунський	1100	Любешівський р-н, колгосп «Волинь»

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[8, [38]	[10]	Розширення і зміна статусу	<p>линський, меч-трава болотна і ряд інших рослин, занесених у Червону книгу УРСР.</p> <p>На озерах щороку гніздяться і виводять потомство лебеді-шипуні, багато видів водоплавної дичини, є сірі журавлі. У межах озерної території знаходяться популяції черепахи болотної, гадюки звичайної, рідкісних видів плазунів і ракоподібних. Іхтіофауна представлена 35 вимдами риб. Цей природний комплекс має велике науково-пізнавальне, гідрологічне і культурно-оздоровче значення.</p> <p>Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Згоранські озера» оголошено Указом Президента України від 10.12.1994 № 750 та розширено Указом президента від 10.12.1998 № 1341/98 до площі 705,6 га.</p> <p>Заказник «Болото-місце злиття річок Прип'яті і Стоходу» площею 1100 га утворено у 1979 році. Рішенням 1984 року площу заказника змінено до 1050 га та перейменовано на «Хощунський». Болотні масиви з гіпновоосоківими угрупованнями вкриті купинами, чагарниками, місце масового розмноження водоплавної дичини.</p> <p>Відповідно до рішення Волинської обласної ради від 04.05.1995 № 4/5 територія ввійшла до складу регіонального ландшафтного парку «Прип'ять-Стохід». Рішенням обласної ради від 13.12.2007 № 16/50 ліквідовано регіональний ландшафтний парк у зв'язку зі створенням національного природного парку «Прип'ять-Стохід» відповідно до Указу Президента України від 13.08.2007 № 699/2007.</p>

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Люб'язький	450	Любешівський р-н, колгосп «Світанок»
Зарудчівський-1	1100	Любешівський р-н, колгосп «Дружба» Колгосп ім.Леніна.

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[8]	[10]	Створення НПП Прип'ять-Стохід	Рішенням облвиконкому від 23.11.1979 № 401 утворено заказник місцевого значення «Болото «Хоцунь» заплава річки Прип'ять» з метою охорони болотних масивів різноманітної будови, вкритих чагарниками, рідколіссям вільхи, осики, берези. Місця розмноження водоплавної та борової дичини. У 1984 році, рішенням № 354 переіменовано на заказник «Люб'язький». Відповідно до рішення Волинської обласної ради від 04.05.1995 № 4/5 територія ввійшла до складу регіонального ландшафтного парку «Прип'ять-Стохід». Рішенням обласної ради від 13.12.2007 № 16/50 ліквідовано регіональний ландшафтний парк у зв'язку зі створенням національного природного парку «Прип'ять-Стохід» відповідно до Указу Президента України від 13.08.2007 № 699/2007.
[8]	[10]	Так само	Рішенням облвиконкому від 23.11.1979 № 401 утворено заказник місцевого значення «Болото-заплава річок Прип'яті і Стоходу» з метою охорони болотних масивів різноманітної будови, вкритих чагарниками, рідколіссям вільхи, осики, берези, верби. Зустрічається крушина, калина. Цінне як місце розмноження водоплавної та борової дичини. У 1984 році, рішенням № 354 переіменовано на заказник «Зарудчанський». Відповідно до рішення Волинської обласної ради від 04.05.1995 № 4/5 територія ввійшла до складу регіонального ландшафтного парку «Прип'ять-Стохід». Рішенням обласної ради від 13.12.2007 № 16/50 ліквідовано регіональ-

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Зарудчівський-2	35,1	Любешівський р-н, Колгосп ім.Леніна, кв. 3 діл. 3, 5
Галузіївський-1	89	Маневицький р-н, Маневицький держлісгосп, Галузіївське л-во, кв. 49
Галузіївський-2	78	Любешівський р-н, Любешівський ДЛГ, Галузіївське л-во, кв. 50

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[16]	[10]	Створення НПП Прип'ять-Стохід	<p>ний ландшафтний парк у зв'язку зі створенням національного природного парку «Прип'ять-Стохід» відповідно до Указу Президента України від 13.08.2007 № 699/2007.</p> <p>Рішенням облвиконкому від 18.03.1982 № 134 утворено заказник місцевого значення «Болото» з метою охорони болота покритого вільхою, березою. Місце поселення бобрів.</p> <p>Відповідно до рішення Волинської обласної ради від 04.05.1995 № 4/5 територія ввійшла до складу регіонального ландшафтного парку «Прип'ять-Стохід». Рішенням обласної ради від 13.12.2007 № 16/50 ліквідовано регіональний ландшафтний парк у зв'язку зі створенням національного природного парку «Прип'ять-Стохід» відповідно до Указу Президента України від 13.08.2007 № 699/2007.</p>
[6]	[10]	У зв'язку з приєднанням території до заказника «Чорна Долина»	<p>Утворено як орнітологічний заказник місцевого значення «Місце гніздування зникаючих птахів глухарів». В лісовому масиві виявлено 3 гнізда і 2 токовища глухарів. Тут ростуть молодняки і середньовічні соснові насадження. В покріві чорниця, лохина, бруслина, місцями журавлина.</p>
[6]	[10]	Так само	<p>Утворено як орнітологічний заказник місцевого значення «Місце гніздування зникаючих птахів глухарів». В лісовому масиві виявлено 2 гнізда глухарів. Насадження — сосново-березові. В покріві чорниця, лохина, бруслина, журавлина.</p>

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Галузіївський-3	80	Любешівський р-н, Любешівський ДЛГ, Галузіївське л-во, кв. 53
Галузіївський-4	83	Любешівський р-н, Любешівський ДЛГ, Галузіївське л-во, кв. 54
Сільцівський	0,6	Ратнівський р-н, ДП Ратнівське лісомисливське господарство, кв. 39, вид. 6
Селікатний-1	24	Камінь-Каширський р-н, Камінь-Каширський міжгосподарський ДЛГ, кв. 3, вид. 30
Селікатний-2	12	Камінь-Каширський р-н, Камінь-Каширський міжгосподарський ДЛГ, кв. 3, вид. 34
Оріхівський	21,5	Ратнівський р-н, колгосп «Оріхівське»

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[6]	[10]	У зв'язку з приєднанням території до заказника «Чорна Долина»	Утворено як орнітологічний заказник місцевого значення «Місце гніздування зникаючих птахів глухарів». В лісовому масиві виявлено 2 гнізда і 3 токовища глухарів. Тут переважають соснові молодняки і середньовічні насадження. В покріві чорниця, лохина, журавлина.
[6]	[10]	Так само	Утворено як орнітологічний заказник місцевого значення «Місце гніздування зникаючих птахів глухарів». В лісовому масиві виявлено 4 глухарі. Тут переважають соснові молодняки і середньовічні насадження. В покріві чорниця, лохина, місцями журавлина.
[6]	[5]	Масове всихання та пошкодження деревостанів	Високобонітетна ділянка ялинового лісу природнього походження, віком 80 років. Ділянка включена в генетичний фонд. Створено у 1983 році з назвою «Лісовий заказник». Інформація про зміну назви не знайдена.
[16]	[5]	У зв'язку з приєднанням території до заказника «Селікатний»	Створено як урочище «Селікатне» на території Камінь-Каширського радгоспу у кв. 9 ділянці 4 Камінь-Каширського району площею 23 га. Інформація про причини зміни назви та площі не знайдена.
[16]	[5]	Так само	Створено як урочище «Селікатне» на території Камінь-Каширського радгоспу у кв. 9 ділянці 2 Камінь-Каширського району. Інформація про причини зміни назви не знайдена.
[2]	[5]	У зв'язку з приєднанням території до заказника «Оріхівський»	Земельний масив включає болотно-луко-чагарникове угруповання з різноманітною рослинністю, з якої переважає журавлина. Рідку явище на Західному Поліссі. Має пізнавальне, естетичне і господарське значення.

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Новочервищанський	630	Камінь-Каширський р-н, колгосп ім. Коніщука, колгосп «Росія»
Боровненський	900	Камінь-Каширський р-н, Колгосп «Стохід»
Великокобзирський-1	560	Камінь-Каширський р-н, Колгосп «Україна»
Озеро Ченське	52	Старовижівський р-н, зах. ок. с .Глухів
Смольний	31	Ратнівський р-н, Жиричівське л-во, кв. 41
Гірницький	23,8	Ратнівський р-н, Ратнівський ДЛГ, Гіричівське л-во, кв. 5, вид. 2; кв. 2, вид. 5
Жиричівський	203	Ратнівський р-н, Ратнівський ДЛГ, Жиричівське л-во, кв. 16, 17

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[8]	[5]	У зв'язку з приєднанням території до заказника «Стохід»	Болото — заплава річки Стохід (КСП ім. Канищука Камінь-Каширського р-ну)
[8]	[5]	У зв'язку з приєднанням території до заказника	Болото — заплава річки Стохід
[8]	[5]	Так само	Так само
[20]	[8]	У зв'язку з створенням заповідного урочища «Озеро Ченське»	Орнітологічний заказник республіканського значення «Озеро Ченське» утворено з метою надання йому статусу заказника республіканського значення (пункт 3 Рішення від 25.09.1973 № 312). Рішенням від 23.11.1979 № 401 в межах користування колгоспу «Волинь» Старовижівського району утворено заповідне урочище місцевого значення «Озеро Ченське». Озеро материкового походження, з західної сторони важкодоступне. На озері масово розмножуються крякви, різні види куликів та інша водоплавна дичина. Мешкають лебеді, гагари, на перельотах дикі гуси.
[16], [6]	[9]	Втратив природну цінність	Низькобонітетні соснові насадження віком 30—60 років. В покрові переважає журавлина, багно, сфагновий мох. Утворено у 1980 році як «Заказник Журавлини», перейменовано у 1983 році.
[23]	[9]	Площа заказника увійшла в склад новоутвореного гідрологічного заказника «Грніківське болото»	Сфагнове болото. Вкрите окремими деревами сосни, берези. Тут росте осока струнко коренева, ломикамінь болотний мало поширені в Західному Поліссі. Місцями зустрічається багно звичайне.
[25], [38]	[9]	У зв'язку із входженням території цього заповідного формування в межі новоутвореного лісового заказника місцевого значення «Смольне»	Утворено заказник у 1980 році як «Заказник конвалії». Рідкісне у Західному Поліссі угруповання конвалії травневої. Зустрічаються тут також інші види рідкісних рослин, які потребують ретельної охорони.

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Озеро Засвяття	58	Ратнівський р-н, с. Медвеже радгосп «Оріхівський»
Лопатинська діброва	1119	Ківерцівський р-н, Цуманський ДЛГ, Партизанське л-во кв. 15—17, 22—24, 29—30, 34, 35
Урочище «Сомин»	24,4	Ковельський р-н, КСП «Більшовик» Стеблівське л-во, кв. 25, діл. 9
Озеро «Сомин»	29,8	Ковельський р-н, КСП «Більшовик» Стеблівське л-во, кв. 25, діл. 9

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[15]	[5]	У зв'язку з приєднанням цієї території до гідрологічного заказника місцевого значення «Оріхівський», який утворився.	Мальовниче озеро площею 58 га, глибиною 4 м, карстового походження, з піщаними берегами, навколо якого зростають соснові ліси віком 30 років. Має чисту воду, від берегів частково заросле осоковими угрупованнями. Багате запасами різних видів риби, плазунів.
[15]	[36]	Входження у ЗУ «Цуманська пуща»	Цінний лісовий масив дубових деревостанів I і II А бонітету віком до 160 років з домішкою березових, вільхових, соснових і ялинових насаджень. Серед лісового масиву зустрічаються болота, луки з цінними рослинними угрупованнями, які утворюють мальовничі краєвиди. Кременні дуби в основному природного походження з різноманітними видами підліску, трав'яними рослинами, де зустрічаються такі види, як корючка болотна, корючка темно-червона, пальчатокорінник весняний, вовчі ягоди пахучі та деякі інші, занесені в Червону книгу України. Різноманітний тут і тваринний світ, чимало видів якого рідкісні, особливо з семейства курячих — кронштен великий, вольшнєп та інші. Природний комплекс має велике науково-пізнавальне, рекреаційне і господарське значення.
[16]	[38]	У зв'язку зі зміною гідрологічного режиму	Болото сфагнового типу із заляганням ґрунтових вод 0,4—0,5 м. Покрите сосною, вільхою, березою. В покріві переважає журавлина, сфагновий мох. Зустрічається тут і рідкісна рослинність, зокрема мечтрава болотна, яка занесена до Червоної книги Української РСР.
[16]	[38]	Так само	Озеро карстового походження, середня глибина його 5 м. Цінне місце для розмноження водоплавної дичини.

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Урочище «Забілля»	30,1	Ковельський р-н, КСП «Шлях Леніна», Поворське л-во, кв. 9, діл. 1—3, 6
Шацькі болота	1117	Любомльський р-н, КСП «Заповіт Ілліча»
Шацькі болота	3200	Любомльський р-н, КСП «Україна»
Шацькі болота	495	Любомльський р-н, КСП ім. Кутузова
Шацькі болота	922	Любомльський р-н, КСП «Світязь»
Шацькі болота	665	Любомльський р-н, КСП ім. Калініна
Заказник журавлини	12	Осницьке л-во, Колківського ДЛГ, кв. 32 діл. 10

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[16]	[38]	У зв'язку зі зміною гідрологічного режиму	М'ягколистяні насадження віком 25—30 років, які відіграють захисну роль навколо озера Кричевицьке. Місця масового розмноження болотної дичини.
[8]	?	Включені у склад Шацького державного природного національного парку	?
[8]	[38]	Так само	Болота мезотрофного і ектотрофного характеру, де зрідка росте береза, вільха, верба. З цінних видів рослин: шейцерія болотна, росичка англійська, середня, які занесені до Червоної книги Української РСР.
[8]	?	» »	?
[8]	[38]	» »	Болота різноманітні за будовою і типами рослин, зрідка покриті деревами і чагарниками. Цінні тим, що на них ростуть такі види рослин, як водяний горіх, росичка англійська середня, меч-трава болотна, які занесені до Червоної книги Української РСР. Місце масового розмноження диких качок, куликів і іншої водоплавної дичини.
[8]	[38]	» »	Болота різноманітні за своїм походженням. На них зустрічаються рідкісні види рослин: росичка англійська, середня і інші, які занесені до Червоної книги Української РСР. Місце масового розмноження водоплавної дичини.
[25]	[52]	У зв'язку з включенням до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Осницький»	У 1984 році «Заказник журавлини» перейменовано у «Малоосницький», який вилучено з переліку об'єктів природно-заповідного фонду у 2000 році, оскільки включено до заказника «Осницький», який на даний час перебуває під охороною ДП «Колківське ЛГ» площею 1400,2 га.

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Заказник журавлини	65	Осницьке л-во, Колківського ДЛГ, кв. 39 діл. 3, 9, 10
Заказник журавлини	33	Осницьке л-во, Колківського ДЛГ, кв. 33 діл. 21
Заказник журавлини	40	Осницьке л-во, Колківського ДЛГ, кв. 40 діл. 1, 9
<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>		
Горохівський дендропарк	2	М. Горохів, біля садиби Горохівського л-ва

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[25]	[52]	У зв'язку з включенням до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Осницький»	У 1984 році «Заказник журавлини» перейменовано у «Великоосницький», який вилучено з переліку об'єктів природно-заповідного фонду у 2000 році, оскільки включено до заказника «Осницький», який на даний час перебуває під охороною ДП «Колківське ЛГ» площею 1400,2 га.
[25]	[52]	Так само	У 1984 році «Заказник журавлини» перейменовано у «Тельчинський», який вилучено з переліку об'єктів природно-заповідного фонду у 2000 році, оскільки включено до заказника «Осницький», який на даний час перебуває під охороною ДП «Колківське ЛГ» площею 1400,2 га.
[25]	[52]	» »	У 1984 році «Заказник журавлини» перейменовано у «Осока», який вилучено з переліку об'єктів природно-заповідного фонду у 2000 році, оскільки включено до заказника «Осницький», який на даний час перебуває під охороною ДП «Колківське ЛГ» площею 1400,2 га.

ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА

[16]			Інформація про об'єкт була втрачена після рішення облвиконкому від 18.03.1982 № 134, яким рекомендовано було створити парк-пам'ятку садово-паркового мистецтва республіканського значення. Рішенням Волинської обласної ради від 20.12.2018 № 22/9 «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області» оголошено парком-пам'яткою садово-паркового мистецтва «Сидоруків парк» територію дендрарію біля лісництва. Заснований у 1960 роках дендрарій ліс-
------	--	--	---

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Ділянка лісу	25	Любомльський р-н, Любомльське ДЛГ, Головнянське л-во, кв. 40
Ділянка лісу	212,8	Ківерцівський р-н, Цуманське ДЛГ, Горинське л-во, кв. 23, 27—40
Ділянка лісу	5,2	Камінь-Каширський р-н, Камінь-Каширське ДЛГ, Білоозерське л-ва, кв. 56

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[26], [28]	[8]	Пункт 6 рішення від 23.11.1979 № 401	<p>ничим Сидоруком Й.М. На даний час тут зростає 107 видів дерев та кущів. Серед них 54 види екзотів, зокрема такі як кипарисовик горіхоплідний, сосни чорна і Веймутова, тис ягідний, тюльпанове дерево, карія, різні види горіхів, гірко каштан китайський, софора японська тощо.</p> <p>Високобонітетні насадження звичайного дуба віком 170 років. Використовується як насадження ділянка. Місце відпочинку трудящих.</p>
[26]	[8]	Так само	<p>Пам'ятка природи «Ділянка лісу» утворена з метою збереження високо-бонітетного дубового насадження віком 150 років, являє собою науково-пізнавальне значення по вивченню флори і фауни. Використовується для збирання насіння і відпочинку трудящих. Рішенням 1979 року в межах вказаних кварталів з пам'ятки природи виділено 4 заповідні урочища «Горинська дача»: площею 95,8 га Горинське лісництво у кв. 23, площею 52,7 Горинське лісництво у кв. 27, площею 24,7 Горинське лісництво у кв. 29, площею 36,3 Горинське лісництво у кв. 36.</p> <p>У 2005 році ці заповідні урочища увійшли до складу заповідного урочища місцевого значення «Цуманська пуща», а у 2010 році відповідно до Указу Президента України від 22.02.2010 № 203/2010 до складу Ківерцівського національного природного парку «Цуманська пуща».</p>
[26]	[8]	» »	<p>Високобонітетне насадження сосни звичайної віком 150 років. Використовується для збирання насіння. Являє собою науково-пізнавальне, культурно-естетичне значення.</p>

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Дендрологічний парк м. Луцька	8	М. Луцьк, вул. Ківерцівська 9
Ділянка лісу	6	Ківерцівський р-н, Ківерцівського ордена Леніна ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 96, уч. 2
Ділянка лісу	5,4	Ківерцівський р-н, Ківерцівського ордена Леніна ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 98, уч. 2
Ділянка лісу	19	Ківерцівський р-н, Ківерцівського ордена Леніна ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 115, уч. 3
Ділянка лісу	5,7	Ківерцівський р-н, Ківерцівського ордена Леніна ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 99, уч. 1
Ділянка лісу	9,4	Ківерцівський р-н, Ківерцівського ордена Леніна ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 113, уч. 1
Ділянка лісу	6,2	Ківерцівський р-н, Ківерцівського ордена Леніна ДЛГ, Ківерцівське л-во, кв. 133, уч. 6
<i>ЗАПОВІДНІ</i>		
Горинська дача-1	95,8	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 23, вид. 2, 3, 5, 8, 9, 16, 19, 22
Горинська дача-2	32,2	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 29, вид. 5, 12, 17, 26

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[26]	[8]	Пункт 6 рішення від 23.11.1979 № 401	Дерево чагарникові рідкісні насадження всього до 30-ти видів. Має науково-пізнавальне і культурно-естетичне значення. Окрім того, дендрологічному парку відповідно до рішення від 11.07.1972 № 255 надано статус пам'ятки садово-паркового мистецтва, яке скасовано рішенням від 26.11.1984 № 354.
[26]	[8]	Так само	Високобонітетне насадження сосни звичайної віком 120 років. Місце відпочинку трудящих.
[26]	[8]	» »	Високобонітетне насадження сосни звичайної віком 110 років. Місце відпочинку трудящих.
[26]	[8]	» »	Високобонітетне насадження сосни звичайної віком 140 років. Місце відпочинку трудящих.
[26]	[8]	» »	Високобонітетне насадження сосни звичайної і дуба звичайного віком 140 років. Місце відпочинку трудящих.
[26]	[8]	» »	Високобонітетне насадження сосни звичайної віком 140 років. Місце відпочинку трудящих.
[26]	[8]	» »	Високобонітетне насадження сосни звичайної віком 140 років. Місце відпочинку трудящих.
УРОЧИЩА			
[8]	[36]	Входження у ЗУ «Цуманська пуща»	Високобонітетні дубові насадження віком 120 років і більше. Мають природно-пізнавальне значення.
[8]	[36]	Так само	Високобонітетні дубові насадження віком 120 років і більше. Мають природно-пізнавальне значення. Утворено площею 24,7 га в межах кв. 29 вид. 5, 19, 14, 34 Го-

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Горинська дача-3	35,8	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 15, вид. 8, 22, 20
Горинська дача-4	41	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 19, вид. 5, 19
Горинська дача-5	29	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 29, 15, 22

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[15]	[36]	Входження у ЗУ «Цуманська пуща»	ринського лісництва Цуманського лісгоспзагу. Інформацію про зміну меж не знайдено. Чисті дубові насадження віком 140 років, що рідко зустрічаються на Волині. Бонітет II, середній запас деревини 300 куб. м на 1 га. У нижньому ярусі переважає ліщина, крушина, горобина. Різноманітні асоціації трав'яних рослин. Серед них аконіт строкатий, астрація велика, баранець звичайний, занесені до Червоної книги України. Тут різноманітний тваринний світ. Нараховується понад 150 видів ссавців, плазунів, птахів. Природний комплекс унікальний куточок живої природи. Має науково-пізнавальне, естетичне, оздоровче і господарське значення.
[15]	[36]	Так само	Чисті дубові насадження природного походження II—III бонітету, віком 140 років, що зустрічаються в зоні Лісостепу і Полісся. Велика різноманітність рослинних угруповань. Серед них такі рідкісні види, як булатка червона, підсніжник звичайний, аконіт строкатий, занесені в Червону книгу України. Різні види ландшафту і різноманіття флори обумовлюють широке поширення загальнопоширених і рідкісних видів диких тварин, птахів, безхребетних, плазунів. Природний комплекс заслуговує на ретельну охорону.
[15]	[36]	» »	Цінний лісовий масив дубових насаджень з домішкою граба, віком 140 років, із запасом деревини до 320 куб. м на гектар. Підлісок — ліщина, крушина, гороби-

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Горинська діброва	22,6	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 27, вид. 3—9, 17
Лопатень	52,3	Цуманський ДЛГ, Партизанське л-во, кв. 27, вид. 3, 9—17
Горинська Дача-3	24,6	Цуманський ДЛГ, Горинське л-во, кв. 36, вид. 21, 37—29
Бучинська дача	1259	Любешівський р-н, Любешівський ДЛГ, Любешівське л-во, кв. 43—54

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[8]	[36]	Входження у ЗУ «Цуманська пуща»	на. Велика видова чисельність флори і фауни. Серед рослинних асоціацій особливу цінність мають рослини, занесені в Червону книгу України: підсніжник звичайний, сон широколистий, цибуля медвежа та ряд інших. Тут значні запаси лікарських рослин, ягідників. Флоро-фауністичний комплекс має значний науковий інтерес, велику господарську цінність.
[8]	[36]	Так само	Утворене з метою збереження цінних високо бонітетних насаджень дуба віком 170 років. Основним завданням заповідного урочища є надійне збереження насаджень та підвищення їх рекреаційних, ґрунтозахисних та кліматологічних функцій.
?	[15]	Втрата природної цінності	?
[8]	[10]	Створення НПП Прип'ять-Стохід	Урочище «бутанська дача» розташоване в заплаві р. Стохід. В цьому урочищі переважають листяні насадження, з чагарників — калина, крушина, бересклет європейський, бородавчатий. Різноманітна під пологом рослинність. Саме тут зустрічаються вовчі ягоди пахучі, венерині черевички і ряд інших видів, які занесені в Червону книгу Української РСР. Відповідно до рішення Волинської обласної ради від 04.05.1995 № 4/5 територія заповідного урочища увійшла до складу регіонального ландшафтного парку «Прип'ять-Стохід». Рішенням обласної ради від 13.12.2007 № 16/50 ліквідова-

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Дубово-сосновий ліс-2	24	Ківерцівський р-н, Луцьке військове л-во Львівського лісокомбінату КЕУ Прикарпатського військового округу Міністерства оборони України кв. 25, вид. 1
Дубово-сосновий ліс-3	36,4	Ківерцівський р-н, Луцьке військове л-во Львівського лісокомбінату КЕУ Прикарпатського військового округу Міністерства оборони України кв. 239, вид. 1
Ківерцівська дача	6	Ківерцівське л-во, кв. 121 ділянка 4 Ківерцівського ордена Леніна ДЛГ Ківерцівського р-н

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[14]	[10]	У зв'язку із розширенням та входженням до заповідного урочища «Дубово-сосновий ліс-2»	но регіональний ландшафтний парк у зв'язку зі створенням національного природного парку «Прип'ять-Схід» відповідно до Указу Президента України від 13.08.2007 № 699/2007. У 1995 році створено заповідне урочище місцевого значення «Дубово-сосновий ліс-2» площею 24 га з метою збереження високо бонітетного насадження сосни з домішкою дуба віком 60 років, 1А бонітету у природному стані. Тут збереглася велика різноманітність рослинних угруповань. У грудні цього ж року вирішено розширити межі заповідного урочища до площі 45,5 га. На даний час територія урочища охороняється ДП «Волинський військовий лісгосп».
[14]	[10]	У зв'язку із розширенням та входженням до заповідного урочища «Дубово-сосновий ліс-3»	У 1995 році створено заповідне урочище місцевого значення «Дубово-сосновий ліс-3» площею 36,4 га з метою збереження високо бонітетного насадження сосни з домішкою дуба віком 60 років, 1А бонітету у природному стані. Тут збереглася велика різноманітність рослинних угруповань. У грудні цього ж року вирішено розширити межі заповідного урочища до площі 100,9 га. На даний час територія урочища охороняється ДП «Волинський військовий лісгосп».
[26], [8]	[3]	У зв'язку із включенням до заповідного урочища «Діброва»	Створено пам'ятку природи у 1972 році площею 5,8 га, у 1979 році категорію з пам'ятки природи змінено на заповідне урочище. Високобонітетне насадження сосни звичайної віком 140 років. Має культурно-естетичне і оздоровче значення. Місце відпочинку трудящих.

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Ківерцівська дача	14	Ківерцівське л-во, кв. 122 ділянка 1 Ківерцівського ордена Леніна ДЛГ Ківерцівського р-н
Ківерцівська дача	20	Ківерцівське л-во, кв. 123 ділянка 1 Ківерцівського ордена Леніна ДЛГ Ківерцівського р-н
Ківерцівська дача	11	Ківерцівське л-во, кв. 98 ділянка 4 Ківерцівського ордена Леніна ДЛГ Ківерцівського р-н
Ківерцівська дача	11	Ківерцівське л-во, кв. 98 ділянка 1 Ківерцівського ордена Леніна ДЛГ Ківерцівського р-н
Горинська дача	52,7	Горинське л-во, кв. 27 ділянки 1, 4, 6, 8, 11 Цуманського ДЛГ Ківерцівського р-ну
Сваловичіська дача	2481	Любешівське л-во, Камінь-Каширського ДЛГ, Любешівського р-ну

БОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[26], [8]	[3]	У зв'язку із включенням до заповідного урочища «Діброва»	Створено пам'ятку природи у 1972 році площею 14 га, у 1979 році категорію з пам'ятки природи змінено на заповідне урочище. Високобонітетне насадження сосни звичайної віком 140 років. Має культурно-оздоровче значення..
[26], [8]	[3]	Так само	Створено пам'ятку природи у 1972 році площею 11 га, у 1979 році категорію з пам'ятки природи змінено на заповідне урочище та збільшено площу до 20 га. Високобонітетне насадження сосни звичайної віком 140 років. Місце масового відпочинку трудящих.
[8]	[3]	» »	Високобонітетне насадження сосни звичайної віком 120—140 років. Місце масового відпочинку трудящих.
[8]	[3]	» »	Високобонітетне насадження сосни звичайної віком 120—140 років. Місце масового відпочинку трудящих.
[8]	?	У зв'язку з включенням у заповідне урочище «Цуманська пуща»	Високобонітетні насадження віком 120 років і більше. Мають природно-пізнавальне значення. Використовуються для збору насіння. Рішенням облвиконкому від 07.08.1981 № 281 кв. 27 Горинського лісництва Цуманського лісгоспзагу віднесено до категорії особливо-цінних лісів I групи. Рішенням від 29.03.2005 № 19/27 утворено заповідне урочище «Цуманська пуща», до складу якого ввійшов кв 27 Горинського лісництва. Інформації про скасування статусу заповідного урочища не знайдено.
[8]	[10]	У зв'язку з входженням до складу регіонального ландшафтного парку «Прип'ять-Стохід»	Розташоване у заплаві річки Прип'ять. Цінна ділянка переважно листяного лісу, де ростуть рідкісні види рослин як меч-трава болот-

ВОЛИНЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Поліське л-во	2015	Поліське л-во, Шацького-учбово-дослідного ДЛГ, Любомльського р-ну
Шацьке л-во	3040	Шацьке л-во, Шацького-учбово-дослідного ДЛГ, Любомльського р-ну

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення Волинської обласної ради від 09.12.1998 № 4/3. // Державний архів Волинської області (ДАВО). — Ф. Р-6. — Оп. 22. — Спр. 296.

2. Рішення виконавчого комітету Волинської обласної ради народних депутатів від 31.10.1991 № 226. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. — Спр. 5469.

3. Рішення Волинської обласної ради від 04.11.1997 № 12/4. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 22. — Спр. 278.

4. Рішення Волинської обласної ради народних депутатів від 20.12.93 № 16/6. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 22. — Спр. 125.

5. Розпорядження Волинської обласної державної адміністрації «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області» від 16.10.1996 № 551.// ДАВО. — Ф. 3539. — Оп. 1. — Спр. 312.

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[8]	[38]	Включено до складу Шацького державного природного національного парку	на, плаун заплавний, вовчі ягоди пахучі, які занесені до Червоної книги УРСР». Є місцем масового розмноження диких звірів і птахів. Відповідно до рішення Волинської обласної ради від 04.05.1995 № 4/5 територія заповідного урочища ввійшла до складу регіонального ландшафтного парку «Прип'ять-Стохід». Рішенням обласної ради від 13.12.2007 № 16/50 ліквідовано регіональний ландшафтний парк у зв'язку зі створенням національного природного парку «Прип'ять-Стохід» відповідно до Указу Президента України від 13.08.2007 № 699/2007.
[8]	[38]	Так само	Рішенням Волинської обласної ради народних депутатів від 25.01.84 № 19 вилучено земельні ділянки у Шацького учбово-дослідного лісгоспзагу у зв'язку з їх включенням до складу Шацького національного природного парку відповідно до постанови Ради Міністрів Української РСР від 28.12.1983 № 533 «Про створення Шацького державного природного національного парку».

6. Рішення Волинської обласної ради народних депутатів від 26.07.1983 № 272. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. — Спр. 4224.

7. Розпорядження представника Президента України при Волинській обласній державній адміністрації «Про утворення нових державних заповідних формувань на базі цінних природних об'єктів і територій в області» від 26.05.92 №132. // ДАВО. — Ф. 3539. — Оп. 1. — Спр. 51.

8. Рішення виконавчого комітету Волинської обласної ради народних депутатів від 23.11.79 № 401. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. спр. 3541.

9. Рішення Волинської обласної ради народних депутатів від 17.03.1994 № 17/19. ДАВО:Р-6. — Оп. 22. — Спр. 189.

10. Розпорядження Волинської обласної державної адміністрації «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області» від 12.12.95 № 213. // ДАВО. — Ф. 3539. — Оп. 1. — Спр. 218.

11. Розпорядження Волинської обласної державної адміністрації «Про збереження і розвитку природно-заповідного фонду області» від 12.02.1997 № 94. // ДАВО. — Ф. 3539. — Оп. 1. — Спр. 420.

12. Розпорядження виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 15.07.1974 № 273. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. спр. 2842.

13. Розпорядження виконавчого комітету Волинської обласної ради народних депутатів від 20.11.1986 № 361-р. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. — Спр. 4759.

14. Рішення Волинської обласної ради від 10.02.1995 № 3/5. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 22. — Спр. 258.

15. Розпорядження Волинської обласної ради народних депутатів від 03.03.1993 № 18-р. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 22. — Спр. 126.

16. Рішення виконавчого комітету Волинської обласної ради народних депутатів від 18.03.1982 № 134. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. — Спр. 4016.

17. Розпорядження виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 29.09.75 № 393-р. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. Спр. 2999.

18. Розпорядження виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 27.12.1972. № 563-р. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. — Спр. 2532.

19. Розпорядження виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 26.09.1977 № 468-р. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. — Спр. 3332.

20. Рішення виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих «Про затвердження нових пам'яток природи на території області» від 25.09.73 № 312. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. — Спр. 2668.

21. Розпорядження виконавчого комітету Волинської обласної ради народних депутатів від 15.12.78 № 532-р. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. — Спр. 3476.

22. Рішення Волинської обласної ради від 04.05.95 № 4/5. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 22. — Спр. 259.

23. Рішення виконавчого комітету Волинської обласної ради народних депутатів від 04.10.85 № 301. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. — Спр. 4560.

24. Розпорядження виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 29.10.76. № 486-р. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. — Спр. 3159.

25. Рішення виконавчого комітету Волинської обласної ради народних депутатів від 30.12.80 № 493. // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. — Спр. 3718.

26. Рішення виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 11.07.72 № 255 «Про віднесення окремих пам'яток природи місцевого значення області до нової категорії заповідності». // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. — Спр. 2493.

27. Розпорядження Виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 14.03.1964 № 86-р // ДАВО: Р-6. — Оп. 16. — Спр. 1236.

28. Розпорядження Виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 03.11.1967 № 492-р // ДАВО: Р-6. — Оп. 16. — Спр. 1740.

29. Розпорядження Виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 30.10.1968 № 518-р // [місцезнаходження не встановлене].

30. Розпорядження Виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 11.09.1969 № 410-р // ДАВО: Р-6. — Оп. 16. — Спр. 2070.

31. Розпорядження Виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 18.06.1970 № 288-р // ДАВО: Р-6. — Оп. 16. — Спр. 2215.

32. Розпорядження Виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 29.12.1970 № 653-р [місцезнаходження не встановлене].

33. Розпорядження Виконавчого комітету Волинської обласної ради депутатів трудящих від 01.06.1971 № 249-р // ДАВО: Р-6. — Оп. 16. — Спр. 2363.

34. Волинська область: Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення (<http://data.gov.ua>).

35. Рішення Волинської обласної ради №9/12 від 16.12.2003 «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області» [місцезнаходження не встановлене].

36. Рішення Волинської обласної ради №19/27 від 29.03.2005 «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області» // ДАВО. — Ф. Р-6. Оп. 22. Спр. 658. Арк. 264—270.

37. Розпорядження Волинського облвиконкому від 01.06.1972 № 218-р [місцезнаходження не встановлене].

38. Рішення Волинського облвиконкому від 26.11.1984 №354 «Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області» // ДАВО. — Ф. Р-6. — Оп. 16. — Спр. 4407. Арк. 180—233.

39. Розпорядження виконкому обласної Ради депутатів трудящих від 15.07.1974 №273-р «Щодо занесення до спеціального реєстру цінних природних об'єктів // ДАВО. — Ф. Р-6. Оп. 16. Спр. 4407. — Арк. 180—233.

40. Рішення обласної ради від 30.05.2000 №12/3 «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області» // ДАВО. — Ф. Р-6. Оп. 22. Спр. 370. — Арк. 78—87.

41. Рішення Волинського виконкому обласної Ради депутатів трудящих від 25.09.1973 №313 [місцезнаходження не встановлене].

42. Рішення Волинського виконкому обласної Ради депутатів трудящих від 25.09.1973 №314 [місцезнаходження не встановлене].

43. Рішення Волинського виконкому обласної Ради депутатів трудящих від 25.09.1973 №315 [місцезнаходження не встановлене].

44. Рішення Волинського виконкому обласної Ради депутатів трудящих від 25.09.1973 №316 [місцезнаходження не встановлене].

45. Рішення Волинського виконкому обласної Ради депутатів трудящих від 25.09.1973 №317 [місцезнаходження не встановлене].

46. Рішення Волинської обласної ради №24/11 від 22.12.2005 «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області» // ДАВО. — Ф. Р-6. Оп. 22. Спр. 673. Арк. 262—268.

47. Постанова Ради Міністрів УРСР №311 від 22.07.1983 року [місцезнаходження не встановлене].

48. Рішення Волинської обласної ради №6/33 від 25.07.2003 «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області» [місцезнаходження не встановлене].

49. Рішення Волинської обласної ради № 13/38 від 12.04.2017 «Про скасування ботанічної пам'ятки природи» [місцезнаходження не встановлене].

50. Рішення Волинської обласної ради від 18.08.2000 № 13/6 «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області»

51. Рішення Волинської обласної ради від 19.04.2002 № 1/20 «Про внесення змін до рішення обласної ради від 30.05.2000 № 12/3 «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду»

52. Рішення Волинської обласної ради від 03.12.2002 № 4/5 «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області»

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Станом на 1 січня 2020 року природно-заповідний фонд Дніпропетровської області складається з 178 об'єктів, сумарною фактичною площею 99623,49 га, або 3,12 % від площі області. На відміну від усіх інших областей, наше дослідження у Дніпропетровській області викрило велику кількість нетипових ситуацій, що не дозволяють однозначно підсумувати результат дослідження, натомість лишають чимало відкритих питань, які не мають аналогів в інших областях.

На території області достовірно виявлено інформацію про 16 скасованих об'єктів ПЗФ. Три з них втратили статус, оскільки увійшли до складу більших за площею об'єктів ПЗФ. До інших 13 об'єктів ПЗФ, які були скасовані, належали 9 пам'яток природи місцевого значення загальною площею щонайменше 84,50 га, (5 з них у рішенні про скасування мали помітку «без закріплення площі»), 2 ботанічних заказники місцевого значення сумарною площею 69,4 га, 1 лісовий заказник площею 248,0 га та 1 іхтіологічний заказник площею 1500,0 га. Таким чином, сумарна встановлена площа скасованих ПЗФ становить щонайменше 1901,9 га.

Окрім згаданих об'єктів ПЗФ, скасованих відомими нам рішеннями, вдалося виявити також інформацію про 45 територій ПЗФ, доля яких наразі невідома. Це означає, що вони згадуються у рішеннях на етапі створення, подекуди фігурують у переліках інвентаризації ПЗФ області в пізніші роки, але з певного часу вже не значаться у жодних списках. Вважаємо, що такі об'єкти також можна віднести до втрат природно-заповідного фонду області, хоча рішень про їх скасування нам не вдалось виявити, і якщо такі рішення не існують, то юридично ці об'єкти досі мають охоронний статус.

Це 31 пам'ятка природи місцевого значення (тут і далі зазначаємо статус при створенні), 6 парків-пам'яток садово-паркового мистецтва та 1 ботанічний сад. Сумарна приблизна площа цих об'єктів згідно наших розрахунків складає 1830,9 га. Всі ці об'єкти згадуються при створенні у 1969, 1972, 1974 та 1977 роках, але у списках ПЗФ області пізніше 1990 року відсутні. Чи увійшли ці об'єкти до складу інших — невідомо, так само невідомо чи вони були зруйновані, занедбані чи досі існують у природному стані, оскільки нечіткість відомостей у документах про їх створення часто не дозволяє встановити їх точне розташування.

Важливо зазначити, що на відміну від більшості інших областей, на Дніпропетровщині в минулому практикувалось так зване «підтвердження ПЗФ», коли новим рішенням про створення ПЗФ не тільки окремими розділами створювались нові об'єкти ПЗФ та скасовувались ті що втратили статус, а також одночасно перезатверджувався весь список ПЗФ області, тобто перелічувались об'єкти що існували раніше. В частині випадків при цьому могла варіюватись назва та площа об'єкту, хоча необхідних в таких випадках окремих документів, що затверджували би такі зміни, не видавалося. В деяких випадках при цьому, вже існуючий об'єкт потрапляв у список новостворених, і таким чином деякі об'єкти ПЗФ створювали кілька разів. Відповідно, такі рішення при перерахуванні вже існуючих об'єктів могли не згадувати деякі з них, що призводило до втрати певних об'єктів ПЗФ і в подальших списках, хоча знову ж таки, окремих документів проголошуваних скасування при цьому не видавалося. Чи вважати у таких випадках, що це рішення є документом юридично обумовлюючим саме скасування не згаданих об'єктів ПЗФ — однозначно не зрозуміло.

Таблиця 1. Достовірно

Назва	Площа, га	Створення	Ануляція	Причина
<i>ДЕРЖАВНИЙ БОТАНІЧНИЙ</i>				
Балка Чаплинська	35	1979 р. [6], дод. 3, п. 6	1990 р. [10], дод. 7, п. 6	Знаходиться в зоні підтоплення шламонакопичувачів ПД ДРЕС
Балка Дача	34,4	1979 р. [6], дод. 3, п. 7 (8)	1990 р. [10], дод. 7, п. 7	Так само
<i>ДЕРЖАВНИЙ ЛАНДШАФТНИЙ</i>				
Ковпаківський	400 га. Після змін 456,5 га	1988 р. [8], дод. 1, п. 2.	2001 р. [12], п. 2	Включення території до заказника Приорільський
<i>ДЕРЖАВНИЙ ЗАГАЛЬНОЗООЛОГІЧНИЙ</i>				
Таромські главні (Таромський уступ)	2181	1982 р. [7], дод. 1, п. 2; [18]	1990 р. [9], п. 2; [10], дод. 7, п. 2	Включення території до природного заповідника Дніпровсько-Орільський
<i>ДЕРЖАВНИЙ ІХТІОЛОГІЧНИЙ</i>				
Дніпродзержинський	1500	1972 р. [3], дод. 1, п.1	1974 р. [4], п. 2	Не затверджений Радою міністрів УРСР
<i>ПАМ'ЯТКА ПРИРОДИ</i>				
Гранітні скелі	без закріплення площі	1967 р. [1], дод., п. 14	1972 р. [3], дод. 6, п. 1	Затоплені водою в зв'язку з будівництвом Дніпродзержинської гідроелектростанції
Давня артезіанська свердловина	без закріплення площі	1974 р. [4], дод. 2, п. 13	1979 р. [6], п. 4	Пам'ятка перестала існувати

скасовані об'єкти ПЗФ

Розташування та хто відповідальний	Примітки
<i>ЗАКАЗНИК МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ</i>	
<p>Радгосп ім. Леніна, Дніпрського тресту овоче-молочних радгоспів. Дніпропетровський р-н.</p> <p>Так само</p>	<p>Ділянка цілинного степу з цінними лікарськими рослинами: астрагал, горицвіт, звіробій, чебрець та ін.</p> <p>Ділянка цілинного степу з цінними лікарськими рослинами: астрагал, горицвіт, звіробій, чебрець та ін.</p>
<i>ЗАКАЗНИК МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ</i>	
<p>Біля села Ковпаківка. Колгосп імені Жданова, потім колгосп «Перше Травня», потім колгосп. підприємство «Вікторія». Магдалинівський р-н.</p>	<p>Заплавна ділянка ріки Оріль, що зберегла свій природний стан і вкрита типовим заплавленим комплексом рослинності. Фауна представлена сірими та білими чаплями, лелеками, водяними курочками і дикими качками. Також згадується у [10] та [11]</p>
<i>ЗАКАЗНИК ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ</i>	
<p>сmt. Таромське. Дніпродзержинський лісгоспзаг Мінлісгоспу УРСР. Дніпропетровський р-н.</p>	<p>Ділянка дніпровських плавнів, яка є унікальним місцем оселення тварин. Тут зустрічається хохуля звичайна, вечірниця мала, тхір степовий, балабан, могильник — види занесені до «Червоної книги Української РСР»</p>
<i>ЗАКАЗНИК РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО ЗНАЧЕННЯ</i>	
<p>Від греблі Дніпродзержинської ГЕС вниз по течії р. Дніпро 10 км м. Кам'янське</p>	<p>Місце нересту та зимівлі цінних видів риби: ляща, сазана, судака, жереха та ін. Місце нагулу молоді риби.</p>
<i>МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ</i>	
<p>На березі р. Домоткань біля с. Пушкарівка. Верхньодніпровський р-н.</p> <p>село Котовка, центр села. Відповідальний: Колгосп ім. Котовського Магдалинівського р-ну</p>	<p>Відшліфовані гранітні скелі, залишки льодовикового ландшафту.</p> <p>В центрі села Котовка поряд з Будинком Культури близько 100 років існує впорядкована само виливна артезіанська свердловина з доброю питною водою. Має пізнавальне значення.</p>

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Створення	Ануляція	Причина
Віковичний дуб - партизанський пост	без закріплення площі	1974 р. [4], дод. 2, п. 15	1995р. [11], дод. 7	Без пояснення
Ерастівський став	65	1969 р. [2], дод., р. 2, п. 1	1972р. [3], дод. 7, п. 3	Не відповідає діючій класифікації
Байрачний лісок північно-східної частини Іванівської балки	0,7	1969 р. [2], дод., р. 4, п. 1	1972 р. [3], дод. 7, п. 2	В зв'язку з втратою наукового, природоохоронного та іншого значення

ПАМ'ЯТКА ПРИРОДИ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ (1975) / ДЕРЖАВНИЙ

Балка Маячка	5 га (1975, 1979) / 13,8 га (1990)	1975 р. [5], дод. 2, п. 2,	1990 р. [10], дод. 7, п. 8	Знаходиться в зоні підтоплення шламонакопичувачів ПД ДРЕС
--------------	------------------------------------	----------------------------	----------------------------	---

*ПАМ'ЯТКА ПРИРОДИ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
ЗАКАЗНИК РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО ЗНАЧЕННЯ (72—74),*

Обухівські заплави (Обухівські плавні)	700 га при створенні, 631 га з 1974 року	1967 р. [1], дод., п. 17; [4], дод. 1, п. 8.	1990 р. [9], п. 2; [10] дод. 7, п. 1	Включення території до природного заповідника Дніпровсько-Орільський
--	--	--	--------------------------------------	--

Розташування та хто відповідальний	Примітки
<p>лівий берег річки Самари, біля села Всесв'ятського. Відповідальний: Новомосковський Військлігосп. Новомосковський р-н</p> <p>Село Ерастівка (нині смт. Вишневе). Відповідальний: Ерастівська дослідна станція ВНДІ кукурудзи. П'ятихатський р-н.</p> <p>Біля села Іванівки. Відповідальний: Колгосп імені XXI з'їзду КПРС. Синельниківський р-н</p>	<p>Столітній дуб, який служив партизанам в роки Великої Вітчизняної війни спостережним пунктом. Має виховну та природно-історичну цінність. Підтвердження у [10], дод. 2, п. 13</p> <p>Зразок штучного утворення та зберігання водоймищ в степовій частині.</p> <p>Являє собою байрачний ліс з дубами віком 90—100 років і більше з ділянками первісної степової рослинності.</p>

БОТАНІЧНИЙ ЗАКАЗНИК МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ (1979—1990)

<p>Залізничний пост № 42. Відповідальний: Радгосп ім. Леніна, Дніпр-ського тресту овоче-молочних радгоспів. Дніпропетровський р-н.</p>	<p>Балка з пологими схилами, що вкриті степовою різнотравною та лікарською рослинністю: астрагал, голиця, звіробій та ін. Номер в реєстрі пам'яток 70-тих років: ППМ-77-557.Рішенням [6], дод. 2, п. 6 переведено в статус державного ботанічного заказника місцевого значення.</p> <p>Примітка: Також існували окремі об'єкти-супутники «Вибалок балки Маячка» та «Ділянка балки Маячка», доля яких невідома. Документів по їх скасуванню чи додаванню до цього об'єкта виявлено не було, проте його скасували з більшою площею, ніж йому була виділена при створенні.</p>
---	---

(67—72), ЛІСОМИСЛИВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЗАГАЛЬНОЗООЛОГІЧНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЗАКАЗНИК (1974—1990)

<p>При створенні: Царичанський р-н, Кіровське л-во, кв. № 55—61, 73 і 74, островів «Кам'янистий» № 94, «Зелений» № 95, «Дівочий» № 96 «Довгий» № 98, «Свинячий» № 97. Відповідальний: Кіровське лісн. Дніпропетровського лісгоспзагу Мінлісгоспу УРСР. Дніпропетровський р-н.</p>	<p>Заплави де ростуть цікаві дерева і трав'яна рослинність. [1]. Ліс знаходиться в заплавах середньої частини р. Дніпра. рослинність являє собою поєднання луків, високо травних боліт та заплавлених лісів з багатим своєрідним тваринним світом. Має науково-пізнавальну та естетичну цінність. [3]. Ділянка з багатим тваринним світом: лосі, козулі, дикі свині, зайці. Налічується близько 130 видів птахів, з них рідкісні: довгохвоста синиця, болотяна гаїчка, болотяна сова, та інші. [4] Рішенням [3], дод.1, п.14 переведено в статус лісомисливського державного заказника республікансько-</p>
--	---

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Створення	Ануляція	Причина
<i>ПАМ'ЯТКА ПРИРОДИ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ / ДЕРЖАВНА КОМПЛЕКСНА</i>				
Віковічні сріблясті клени	без закріплення площі	1974 р. [4], дод. 2, п. 7	1990 р. [10], дод. 7, п. 4	Не відповідає типовому положенню про пам'ятки природи
Віковічна шовковиця	без закріплення площі	1974 р. [4], дод. 2, п. 8	1990 р. [10], дод. 7, п. 5	Так само
Озеро біля села Лобойківки / Частина озера біля села Лобойківки	130 га при створенні, 5 Га з 1972 року	1967 р. [1], дод., п. 16	1990 р. [10], дод. 7, п. 3	В зв'язку з зарегульованістю водойми при будівництві нової автотраси
<i>ПАМ'ЯТКА ПРИРОДИ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ (1967—72) / ДЕРЖАВНИЙ</i>				
Котовський ліс	248 га	1967 р. [1], дод., п. 9	1974 р. [4], п. 2	Не затверджений Радою міністрів УРСР

Розташування та хто відповідальний	Примітки
	го значення. Затвердження переводу здійснено Постановою [18] (вже в початковій її версії). Рішенням [4], дод. 1, п. 8 був повторно створений як загальнозоологічний державний заказник, зі зменшенням площі. Згадується у [6], п. 5.

ПАМ'ЯТКА ПРИРОДИ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ (НА МОМЕНТ АНУЛЮВАННЯ)

вул.Комсомольська, на подвір'ї будинку №63. (нині вул. Старокозацька, подвір'я військового шпиталю). Відповідальний: в/ч 44869.
м. Дніпро
Так само

Три найстаріші сріблясті клени в області, віком 120—150 років, висотою 16—18 м, і окружністю стовбура 180—270 см. Являються інтродуцентами і мають велике наукове та природно-історичне значення.

Стара шовковиця, віком 120—150 років, з добре розвиненою кроною, окружністю стовбура 266 см. Має естетичне та наукове значення.

Царичанський район, с. Лобойківка (тепер **Петриківський район**) Відповідальний: Радгосп «Більшовик».

Велике озеро, яке має позитивний вплив на мікроклімат. Різноманітна цікава рослинність. Місце розмноження дикої водоплаваючої птиці. [1]. Різноманітна болотна рослинність, місце розмноження дикої водоплаваючої птиці. [3]. Окремого документу що затверджував би зміну площі не виявлено, Рішення [3] дод. 3, п. 29 просто подає об'єкт в переліку існуючих і затверджених раніше, але з новою, зменшеною площею та новим статусом. Номер в реєстрі пам'яток 70-тих років: ППМ-29-557.

ЛІСОМИСЛИВСЬКИЙ ЗАКАЗНИК РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО ЗНАЧЕННЯ (1972—74)

Котовське лісн., кв 1, 2, 3 та **4. Магдалинівський р-н**

В заплаві річки Оріль, кв. № 1—4 на площі 248 га скупчені коротко заплавні діброви і штучні заплавні ліси. [1]. Ліс розташований в заплавах річки Оріль, котрі носять яскраво виражені риси засолення. В дерев'яному ярусі переважають найбільш солостійкі породи. На піщаних ґрунтах та пісках зростають штучні насадження сосни звичайної. [3]. Рішенням [3], дод. 1, п. 11 переведено до статусу державного заказника, але республіканський статус не було затверджено, через що було втрачено будь-який статус.

Таблиця 2. Об'єкти ПЗФ,

Назва	Площа, га	Документи	Розташування
Верхньодніпровський			
Валуни	5	Створення: 1969 р. [2], дод., р. 1, п. 5. Підтвердження: 1972 р. [3], дод. 3, п. 4	С. Бородаївка, біля Дніпра.
Дніпропетровський			
Балка Василівська	5	Створення: 1975 р. [5], дод. 2, п. 1 Підтвердження та зміна статусу: 1979 р. [6], дод. 2, п. 6	Учгосп «Самарський», село Василівка.
Вибалок балки Маячка	5	Створення: 1975 р. [5], дод. 2, п. 4 Підтвердження та зміна статусу: 1979 р. [6], дод. 2, п. 9	Радгосп ім. Леніна, Залізничний пост № 42, другий південний вибалок.
Ділянка балки Маячка	5	Створення: 1975 р. [5], дод. 2, п. 3 Підтвердження та зміна статусу: 1979 р. [6], дод. 2, п. 8	Радгосп ім. Леніна, Залізничний пост № 42, перший південний вибалок.
Водомірний пост	—	Створення: 1974 р. [4], дод. 2, п. 10	Село Старі Кодаки, вул. Голя.
Балка Огрінська Західна	5	Створення: 1975 р. [5], дод. 2, п. 5 Підтвердження та зміна статусу: 1979 р. [6], дод.	Радгосп ім. Леніна, біля Бекетової могили.
Балка «Прибалок»	8,2 [2] 5 [3], [6]	Створення: 1969 р. [2], р. 3, п. 2 Підтвердження: 1972 р. [3], дод. 3, п. 26 Підтвердження та зміна статусу: 1979 р. [6], дод. 2, п. 3	Учгосп Дніпропетровського сільгоспінституту «Самарський»

ДОЛЯ ЯКИХ НЕ ВСТАНОВЛЕНА

Тип	Примітки
<p>район</p> <p>Пам'ятка природи місцевого значення</p>	<p>Відповідальний: Колгосп ім. газети Правда. Пізніше — Калініна. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-4-557</p>
<p>район</p>	
<p>Пам'ятка природи місцевого значення [5] Державний заказник [6]</p>	<p>Відповідальний: Учгосп «Самарський», Дніпропетровського сільськогосподарського інституту. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-76-557</p>
<p>Пам'ятка природи місцевого значення [5] Державний заказник [6]</p>	<p>Відповідальний: Радгосп ім. Леніна, Дніпропетровського тресту овоче-молочних радгоспів. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-79-557</p>
<p>Пам'ятка природи місцевого значення [5] Державний заказник [6]</p>	<p>Відповідальний: Радгосп ім. Леніна, Дніпропетровського тресту овоче-молочних радгоспів. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-78-557</p>
<p>Пам'ятка природи місцевого значення</p>	<p>Відповідальний: Обласне гідрометбюро</p>
<p>Пам'ятка природи місцевого значення [5] Державний заказник [6]</p>	<p>Відповідальний: Радгосп ім. Леніна, Дніпропетровського тресту овоче-молочних радгоспів. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-80-557</p>
<p>Ландшафтна пам'ятка природи місцевого значення [2] Пам'ятка природи місцевого значення [3] Державний заказник [6]</p>	<p>Відповідальний: Учгосп «Самарський», Дніпропетровського сільгоспінституту. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-26-557</p>

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Документи	Розташування
Ділянка цілинного степу	5	Створення: 1972 р. [3], дод. 3, п. 25 Підтвердження та зміна статусу: 1979 р. [6], дод. 2, п. 2	Учгосп «Самарський» ДСП
			м. Дніпро
Алея визволителів	—	Створення: 1974 р. [4], дод. 2, п. 11	Жовтнева площа
Ботанічний сад (частково)	49	Створення: 1967 р. [1], дод., п. 21	М. Дніпропетровськ
Гранітні скелі	0,5	Створення: 1972 р. [3], дод. 3, п. 31	парк ім. Т.Г.Шевченка
Парк ім. Гагаріна	12,7	Створення: 1972 р. [3], дод. 5, п. 14 Підтвердження: 1990р. [10], дод. 3, п. 4 Підтвердження та зміна підпорядкування: 1993 р. [13], дод. 4, п. 1 Зміна категорії: 1995 р. [11], дод. 6, п. 1	Проспект Гагаріна
Сквер ДІІТу	2	Створення: 1974 р. [4], дод. 3, п. 2	Проспект Гагаріна, Інститут інженерів залізничного транспорту
Сквер меморіалу Слави	2	Створення: 1974 р. [4], дод. 3, п. 3	Проспект Карла Маркса
Сквер ім. Леніна	6	Створення: 1974 р. [4], дод. 3, п. 4	Вул. Серова
Фестивальний лісопарк «Мир»	100	Створення: 1972 р. [3], дод. 5, п. 12	М. Дніпропетровськ
Урочище Войцехово (кв. №№ 5—9) / Урочище Войцеховське	414	Створення: 1972 р. [3], дод. 5, п. 8 Потім забуття Знову резервування: 2002 р. [14], дод. 2, п. 82	Зелена зона західної околиці м.Дніпропетровська [3] ж/м Західний [14]

Тип	Примітки
Пам'ятка природи місцевого значення [3] Державний заказник [6]	Відповідальний: Учгосп «Самарський», Дніпропетровського сільгоспінституту. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-25-557 Ймовірно існував і більш ранній документ про створення, назва якого невідома.
петровськ	
Пам'ятка природи місцевого значення Так само	Відповідальний: міськкомунгосп
» »	Відповідальний: Дирекція парку Шевченка. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-34-557 Існували як пам'ятка природи у 1928—1939рр
Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [3]. Державний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [10] Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [13] Ботанічний сад [11]	Відповідальний: Жовтневий райкомунгосп [3] Відділ культури дніпропетровського міськвиконкому [10] Дніпропетровський Державний Університет [13] Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-51-557
Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення Так само	Відповідальний: Дніпропетровський Інститут інженерів залізничного транспорту
» »	Відповідальний: Дніпропетровський Міськкомунгосп
» »	Відповідальний: Райкомунгосп Індустріального району. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-49-557
» »	Відповідальний: Дніпропетровський лісгоспзаг

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Документи	Розташування
Ювілейний бір	28	Створення: 1972 р. [3], дод. 5, п. 9	Зелена зона м. Дніпропетровська, Шульгівське лісництво кв. 46 [3]
			м. Кривий
Урочище Андріївка / Андріївський ліс	450	Створення: 1969 р. [2], дод., р. 4, п. 7 Підтвердження та зміна статусу: 1972 р. [3], дод. 5, п. 5	Криворізький район, біля Карачунівського водосховища.
Відслонення комплексу порід Криворізької серії	5	Створення: 1974 р. [4], дод. 2, п. 6	Рудник ім.Леніна
Карачунівський ліс	300	Створення: 1967 р. [1], дод., п. 6 Підтвердження: 1972 р. [3], дод. 5, п. 4	Криворізьке лісництво [1] Зелена зона м.Кривого Рога [3]
Карачунівські скелі	1	Створення: 1974 р. [4], дод. 2, п. 9	Поруч залізничного мосту через річку Інгулець.
Скелеватські виходи порід криворізької серії докембрія [2] Скелеватські виходи [10, 11]	40 [2] 9 [10, 11]	Створення: 1969 р. [2], дод., р. 1, п. 6 У переліку існуючих: 1990 р. [10], дод. 2, п. 37; 1995 р. [11], дод. 2, п. 43	500м. на південь від кар'єру Південного гірничозбагачувального комбінату [2] Лівий берег ріки Інгулець, в 400—500 м від кар'єру ПівдГЗК [10]
Скелеватські відслонення на Катеринівському розломі	5	Створення: 1969 р. [2], ймовірно дод., р. 1, п. 6 Підтвердження: 1972 р. [3], дод. 3, п. 7	400 м на південь від кар'єру ПГЗК, лівий берег Інгульця.
Скелеватські відслонення на Тарапаківському розломі	4	Створення: 1969 р. [2], ймовірно дод., р. 1, п. 6 Підтвердження: 1972 р. [3], дод. 3, п. 6	500 м на південь від кар'єру ПГЗК, лівий берег Інгульця.

Тип	Примітки
Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення	Відповідальний: Дніпропетровський лісгоспзаг
Ріг	
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення [2] Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [3]	Відповідальний: Криворізький лісгоспзаг Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-42-557
Пам'ятка природи місцевого значення	Відповідальний: Рудоуправління ім. Леніна
Пам'ятка природи місцевого значення [1] Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [3]	Відповідальний: Криворізький лісгоспзаг. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-41-557
Пам'ятка природи місцевого значення	Відповідальний: Карачунівський Каменедробильний завод
Пам'ятка природи місцевого значення [2] Державна геологічна пам'ятка природи місцевого значення [10] Геологічна пам'ятка природи місцевого значення [11]	Відповідальний: Південний гірничо-збагачувальний комбінат.
Пам'ятка природи місцевого значення	Відповідальний: Південний гірничо-збагачувальний комбінат. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-7-557 Можливо були об'єднані з «Скелеватські відслонення на Тарапаківському розломі» і тепер називається «Скелеватські виходи»
Так само	Відповідальний: Південний гірничо-збагачувальний комбінат. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-6-557 Можливо були об'єднані з «Скелеватські відслонення на Катеринівському розломі» і тепер називається «Скелеватські виходи»

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Документи	Розташування
			Магдалинівський
Філіал Дніпропетровського ботанічного саду ДДУ	25	Створення: 1990 р. [10], дод. 8, п. 2	С. Бузівка
			Новомосковський
Присамарські байрачні ліси [1] / Урочище «Байрак Високий» [3], [4], [15]	125	Створення: 1967 р. [1], дод., п. 12 Підтвердження та перевід до держзаказників: 1972 р. [3], дод. 1, п. 13 Перевід до парків-пам'яток садово-паркового мистецтва: 1974 р. [4], п. 2 Перевід до мисливських заказників: 1977 р. [15], п. 2.2	Отрадне (Отраднівське) лісництво, байрак «Високий» [1]
Давня колонія сірих чапель / Давнішня колонія сірих чапель	5	Створення: 1975 р. [5], дод. 2, п. 7 Перевід до статусу держзаказнику: 1979 р. [6], дод. 2, п. 12	Квартал 16 Василівської дачі Новомосковського військлігоспу
Нова колонія гніздування чапель / Нова колонія сірих чапель	5	Створення: 1975 р. [5], дод. 2, п. 8 Перевід до статусу держзаказнику: 1979 р. [6], дод. 2, п. 13	Квартал 30 Василівської дачі Новомосковського військлігоспу
Віковий дуб	0,5		Новомосковський військлігосп, кв. 14 діл. 4
Віковий дуб	0,5		Новомосковський військлігосп, кв. 14 діл. 16
Вікові дуби	1,6		Новомосковський військлігосп, кв. 14 діл. 36
Вікові дуби	5		Новомосковський військлігосп, кв. 21 діл. 13

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Тип	Примітки
<p>район</p> <p>Державний ботанічний сад республіканського значення</p>	<p>Дніпропетровський ботсад держуніверситету</p>
<p>район</p> <p>Пам'ятка природи місцевого значення [1] Державний лісо-мисливський заказник республіканського значення [3] Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [4] Мисливський заказник [15]</p>	<p>Відповідальний: Отраднівське лісн.Новомосковського лісгоспзагу [3]</p>
<p>Пам'ятка природи місцевого значення [5] Державний заказник [6]</p>	<p>Відповідальний: Новомосковський військ лісгосп Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-82-557</p>
<p>Так само</p>	<p>Відповідальний: Новомосковський військлісгосп Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-83-557</p> <p>Історія об'єкту складна і плутана, тут наведено одну з його назв, не виключено що він має дублі. Див. докладний аналіз у розділі пояснень після таблиці. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-19-557</p> <p>Так само</p> <p>» » Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-20-557</p> <p>» » Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-21-557</p>

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Документи	Розташування
Вікові дуби	5 / 11		Новомосковський військ-лісгосп, кв. 21. діл. 15, 21
Вікові дуби	1		Новомосковський військ-лісгосп, кв. 21 діл. 19
Ділянка вікових дубів Василівської лісової дачі	1 + 1,4		Новомосковський військ-лісгосп, кв. 30 діл. 17, 43, 35 (нині кв. 83 діл. 37)
Віковічні дуби	—	Створення: 1967 р. [1], дод., п. 8	Новомосковське лісництво, кв. 19
Ділянка соснових насаджень	5	Відомо лише охоронне зобов'язання, видане у 2004 році. Воно посилається на створення об'єкту у [15], але в цьому документі такого об'єкту немає.	Новомосковський район, в межах Новомосковського держлісгоспу кв. 18 діл. 17
Орлівцанські віковічні сосни / Орлівцанські сторічні сосни [1]	1,4 [1] 1 [3], [10] 3 [11]	Створення 1967 р. [1] Підтвердження: 1972 р. [3], дод. 3, п. 8; 1990 р. [10], дод. 2, п. 18 Підтвердження з додаванням площі: 1995 р. [11], дод. 4, п. 9	Новомосковське лісництво кв. 30, біля села Орлівщина
Поодинокі стоячі віковічні сосни / Орлівцанські сторічні сосни [1]	1,4 [1] 0,4 [3], [10], [11]	Створення 1967 р. [1] Підтвердження: 1972 р. [3], дод. 3, п. 9; 1990 р. [10], дод. 2, п. 19; 1995 р. [11], дод. 2, п. 28	Новомосковське лісництво кв. 30, біля села Орлівщина Санаторій «Дитяча дача» [11]

Тип	Примітки
	<p>Історія об'єкту складна і плутана, тут наведено одну з його назв, не виключено що він має дублі. Див. докладний аналіз у розділі пояснень після таблиці. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-21-557</p> <p>Так само Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-22-557</p> <p>Не вдалося точно встановити долю «підоб'єктів» — або це злиття двох об'єктів, або втрата одного і збільшення площі іншого Див. докладний аналіз у розділі пояснень після таблиці. Номери в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-12-557, ППМ-13-557</p>
Пам'ятка природи місцевого значення	З моменту створення більше не згадується
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	Відповідальний: Новомосковський держлісгосп Є об'єкт з точно такою назвою та площею у Магдалинівському районі (Котовське лісництво, кв. 18 діл. 17, що створений 1977 року [15], і належить Новомосковському лісгоспу.
Пам'ятка природи місцевого значення	Відповідальний: Новомосковський держлісгосп Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-8-557 Об'єкт фігурує в офіційному списку ПЗФ області. Він занесений до цієї таблиці тому що в листі-відповіді [17] на запит щодо об'єктів ПЗФ на його території ДП «Новомосковське лісове господарство» не вказує об'єкт серед інших, що знаходяться на його балансі чи території. Відповідно стан та доля об'єкта є невідомими.
Так само	Відповідальний: Новомосковський держлісгосп Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-9-557 Об'єкт фігурує в офіційному списку ПЗФ області. Він занесений до цієї таблиці тому що в листі-відповіді [17] на запит щодо об'єктів ПЗФ на його території ДП «Новомосковське лісове господарство» не вказує об'єкт серед інших, що знаходяться на його балансі чи території. Відповідно стан та доля об'єкта є невідомими.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Документи	Розташування
Сосновий бір кв. 14, діл. 18	8,2	Створення: 1972 р. [3], дод. 5, п. 10	Лісова дача «Діброва», кв. 14 діл. 18
Соснові насадження Новомосковського лісництва в кв. 27 і 20	28,2	Створення: 1972 р. [3], дод. 5, п. 11	Лісова дача «Діброва», кв. 27, діл. 4, 5, 9, 12, 19, 26 і кв. 20 діл. 8, 10, 12, 27
Павлоградський			
Високопродуктивні дубово-ясеневі культури 60-річного віку у Кочережківсько- му лісництві кв. 38 діл. 8 [15] Високопродуктивні дубово-ясеневі насадження [10]	2 [15] 2,4 [10]	Створено 1977 р. [15], дод. 2, п. 6 Підтвердження: 1990 р. [10], дод. 2, п. 28	Кочережківське лісн., кв. 38 діл. 8 [15] Кочережківське лісн., кв. 38 діл. 13 [10]
Високопродуктивні насадження сосни	5	Відоме з розпоряджен- ня голови ОДА за 1995 р[11], дод. 2, п. 38 Є охоронне зобов'я- зання	Кочережківське лісн., кв. 38 Є ймовірність помилки в адресі.
Віковичний дуб	—	Створено: 1974р. [4], дод.2, п.16	Кочережківське лісництво, кв 4
Солонянський			
Байрачні ліси поро- жистої частини Дніпра [1], [3] / Урочище «Ка- линівське» [4] / Балка «Кринична» [15]	108	Створення: 1967 р. [1], дод., п. 11 Підтвердження та перевід до держза- казників: 1972 р. [3], дод. 1, п. 12 Перевід до парків-пам'яток садово-паркового мистецтва: 1974 р. [4], п. 2 Перевід до мисливських заказників: 1977 р. [15], п. 2.2	Микільське лісництво, урочище «Кринична бал- ка», квартал № 5 [1], [3]

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Тип	Примітки
<p>Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення. Так само</p>	<p>Відповідальний: Новомосковський лісгосп. Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-47-557</p> <p>Відповідальний: Новомосковський лісгосп Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-48-557</p>
район	
<p>Пам'ятка природи місцевого значення.</p> <p>Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення</p> <p>Пам'ятка природи місцевого значення</p>	<p>Відповідальний: Кочережківське лісництво Новомосковського лісгоспзагу Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-91-557</p> <p>За Розпорядженням [11] об'єкт повинно було бути створено у 1977 році Рішенням [15], проте цей документ не містить такого об'єкту. Досить ймовірно що це дубль, що з'явився у документах через помилку в адресі. За даними В. Манюка та планами лісонасаджень у кв. 38 взагалі немає сосен.</p> <p>Підпорядкований: Кочережківське лісництво</p>
район	
<p>Пам'ятка природи місцевого значення [1] Державний лісо-мисливський заказник республіканського значення [3] Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [4] Мисливський заказник [15]</p>	<p>Відповідальний: Микільське лісництво [3]</p>

Назва	Площа, га	Документи	Розташування
Урочище «Широке»	75	Створення: 1969 р. [2], дод., р. 4, п. 10 Підтвердження: 1972 р. [3], дод. 5, п. 7	Широківський Широківське лісництво, кв. № 1, 2, 6, 7 [2] сmt. Широке. [3]

**Аналітичне дослідження
щодо об'єктів, доля яких не встановлена,
сумнівна, викликає запитання чи потребує
додаткового пояснення**

В ході дослідження, ми проаналізували архівні матеріали Державного управління екології та природних ресурсів Дніпропетровської області (згодом — Департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської ОДА), а також інші матеріали, що були отримані нами від державних органів шляхом надсилання офіційних інформаційних запитів. Щодо повноти пошуку — було оброблено та проаналізовано 71 документ обласного та загальнодержавного рівня що стосувалися ПЗФ. За результатами їх обробки встановлено, що з документів обласного рівня здобуто та оброблено ВСІ рішення, накази та розпорядження, що стосувалися природно-заповідного фонду і мали посилення на себе в інших документах, які дозволили б їх ідентифікувати та віднайти. Ми не виключаємо можливості існування документів обласного рівня, що існують інформаційно відокремлено і не мають посилення на себе в інших документах, і тому дані з них могли бути не враховані, хоча ймовірність цього низька. Були також проведені консультації з іншими фахівцями, що володіють ретроспективною інформацією щодо природно-заповідного фонду Дніпропетровської області.

Особливу увагу було приділено згаданим у таблиці 2 об'єктам ПЗФ Новомосковського району, що в різних випадках існують або існували (або можливо і не існували) в межах Новомосковського лісгоспу і Новомосковського військового лісгоспу. Їх доля складна, плутана та неоднозначна, і потребує додаткових пояснень, які неможливо

Тип	Примітки
район Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення [2] Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [3]	Відповідальний: Широківське лісництво [2] Криворізький лісгоспзг [3] Номер в реєстрі пам'яток 70-х років: ППМ-44-557

було викласти в рамках таблиці. Щодо об'єктів інших районів також буде наведено максимально повну інформацію, яку вдалося отримати з офіційних документальних джерел.

Логіка формування цього списку засновується на принципі цілісності суті об'єкту ПЗФ, як території розташованої в певному сталому місці, що має певну площу, та певне, принаймні більш-менш усталене іменування. Історія документації щодо ПЗФ показує величезну кількість випадків, коли один з трьох цих основних параметрів змінювався без видання відповідного документу, що затверджує таку зміну. Коли ж зміни зазнають всі три параметри, або об'єкт зникає зі списку ПЗФ, або неможливо достовірно прослідкувати його історію, вона викликає сумніви, зникає окремо затверджена частина об'єкту, відповідальна організація звітує що такого об'єкту немає — в таких випадках об'єкт ПЗФ додавався до цього переліку. Важливо зазначити, що у значної частини об'єктів, що не потрапили до цього списку також існують суттєві складнощі історії, як-от наприклад суттєві скорочення площ, відносно документів про створення, без видання рішень обласної ради, які б ці скорочення затверджували. Але розгляд усіх випадків незатверджених або спірних змін в офіційній документації по ПЗФ не був метою даного дослідження, присвяченого втраченим об'єктам. Можливо ця цікава та важлива тема буде висвітлена іншим разом.

1. Пам'ятка природи місцевого значення «Валуни»

Була розміщена у Верхньодніпровському районі.

Оголошена Рішенням обласного виконкому від 23.12.1969 року № 1004 [2]. Переліком існуючих об'єктів, наведеним у Рішенні облви-

конкому від 22.06.1972 року № 391 [3] було підтверджене наявність об'єкту. В подальшому пам'ятка ніде в документації не згадується: в більш нових версіях списків об'єктів відсутня, не вдалося виявити і документів по її скасуванню.

Площа, на час існування — 5 га [3].

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-4-557.

Відповідальним за збереження пам'ятки був колгосп ім. газети Правда (згодом відповідальним призначено колгосп «Калініна»).

Опис: *«Великі гранітні, гранодіоритові та мігматитові валуни в діаметрі 5—7м, походження яких пов'язано з транспортуючими діями Дніпровського льодовика. Це кінцевий пункт досягнутий Дніпровським обледенінням на півдні країни»* [2]. *«Діаметр 5—7м. Знаходиться: с.Бородаївка, біля Дніпра. Великі гранітні, гранодіоритові та мігматитові валуни, походження яких пов'язане з транспортуючими діями Дніпровського льодовика»* [3].

Точне місцезнаходження об'єкту встановити не вдалося. Є певні шанси, що він зберігся, принаймні уник затоплення, так як його було оголошено вже після затоплення території Кам'янським водосховищем. Поблизу від с.Бородаївка розташована берегова лінія значної протяжності (щонайменше 10 км), і на крутому залісненому березі подекуди вірогідно ховаються скельні оголення. Також, поряд з селом, на березі Дніпра є великий гранітний кар'єр, в зону якого могла потрапити пам'ятка.

Координати села Бородаївка: 48.756577, 34.120407

2. Державний заказник «Балка Василівська».

Була розміщена у Дніпропетровському районі.

Оголошена на площі 5 га Розпорядженням № 388-р 1975 року [5], в статусі пам'ятки природи місцевого значення. 1979 року Рішенням № 568 [6] було підтверджено існування об'єкту та змінено його статус на державний заказник. В подальшому заказник ніде в документації не згадується: в більш нових версіях списків об'єктів відсутній, не вдалося виявити і документів по його скасуванню.

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-76-557.

Відповідальний: *«Учгосп Самарський, Дніпропетровського сільгосп інституту»* [6].

Опис: *«с. Василівка. Ділянка цілинного степу з цінними лікарськими рослинами: астрагалом, горицвітом, чебрецем та іншими»* [5].

Фізично балка знаходиться навколо с.Василівка (її частина в цій зоні, балка Бубликова, існуючий зараз об'єкт ПЗФ) та йде далі, на північний захід, до міста Ігрень, яке частково побудоване в її основному руслі, що на карті 1961 року має назву Балка Широка. Яка саме частина балки охоронялась цим об'єктом - невідомо. Ймовірно що це була широка частина балки між Василівкою та Ігренню, яка ще досі залишається в відносно дикому стані.

Координати села Василівка: 48.445630, 35.247509

Неоднозначною є ситуація з двома пам'ятками природи загальною площею 10 га створеними у 1975 році у Дніпропетровському районі спільним рішенням [5], а саме «Вибалок балки Маячка» та «Ділянка балки Маячка».

3. Державний заказник «Вибалок балки Маячка».

Створений на площі 5 га 1975 року [5] в статусі пам'ятки природи місцевого значення; підтверджений 1979 року [6]. Цим же рішенням статус змінено на державний заказник.

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-79-557.

Місце розташування: «Залізничний пост № 42, другий південний вибалок.»

Опис за рішенням про створення: «Вибалок з пологими схилами, вкритими різнотравною та цінною лікарською рослинністю: астрагал, горицвіт, звіробій, чебрець та ін. Пам'ятка природи місцевого значення» [6].

З 1979 року відповідальний за заказник був «Радгосп ім Леніна, Дніпропетровського тресту овоче-молочних радгоспів».

4. Державний заказник «Ділянка балки Маячка».

Історія аналогічна історії об'єкта-супутника. Його оголошено рішенням 1975 року [5] на площі 5 га., у статусі пам'ятки природи місцевого значення. 1979 року [6] статус було змінено на державний заказник.

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-78-557.

Місце розташування (згідно рішення про створення): «Залізничний пост № 42, перший південний вибалок», характеристика: «Ділянка цільного степу, вкрита цінною лікарською рослинністю: астрагал, горицвіт, звіробій, чебрець та ін.» [5]. Відповідальний за заказник

був «Радгосп ім Леніна, Дніпропетровського тресту овоче-молочних радгоспів».

В цій місцевості протікає р. Маячка, проте вона тече у балці, що за картою Шуберта 1861 року має назву балка Кислячкова. На інших доступних картах місцевості ця балка більше ніде не поіменована. Можливо на момент створення об'єкта стара назва балки забулася, і прижилася нова (балка Маячка), даних про це немає. Де розташовувався залізничний пост № 42 також невідомо, хоча принаймні в зоні р. Маячка проходить залізниця і там є кілька платформ (пл. 207 та 212 км.), тож місцевість навколо річки Маячка може цілком претендувати на місце де були розташовані об'єкти. Але точних даних про їх місцезнаходження немає.

Важливо зазначити, що був також інший, третій об'єкт ПЗФ «Балка Маячка», який скасували у 1990 [10] (див. Таблицю 1). Створений він за тим же Рішенням [5], з такою ж характеристикою та площею, і на рівні з іншими двома близнюками він згаданий в переліку існуючих об'єктів [6], яким також був переведений до статусу державних заказників. От тільки два об'єкти після цього зникають і ніде не згадуються, а третій скасовується через 11 років. Але що цікаво, скасований об'єкт було анульовано з площею 13,8 га замість виділеної йому 5 га, які було підтверджено у 1979 р. Проте інші об'єкти, пов'язані з балкою Маячка офіційно до нього не додавали. При цьому можна припустити, що площа 13,8 га — може бути сумарною площею всіх трьох заказників, які без необхідного документального підтвердження окремим рішенням облради, вирішили об'єднати в один об'єкт (на жаль таке траплялося, ми з таким ще неодноразово зіштовхнемось далі в тексті), або об'єднання відбулося невідомими нам документами. Проте, чи це справді так — можливості однозначного стверджувати немає.

Координати річки Маячка: 48.439853, 35.211137

5. Пам'ятка природи місцевого значення «Водомірний пост»

Створена 1974 року [4] у Дніпропетровському районі, розташовувалась у селі Старі Кодаци, на вул. Гоголя.

Має вельми інтригуючий опис при створенні: «Водомірний пост – це унікальна гідрометрична реліквія на річці Дніпро, спостереження на якому ведеться з 1656 року спочатку запорізькими козаками,

а нині — управлінням гідрометслужби УРСР. З 1913 року спостереження ведуться на правому березі Дніпра, де створено новий пост з даними відміток водпоста запорожців» [4].

Відповідальним за пам'ятку призначено обласне гідрометбюро.

Після створення пам'ятка більше не згадується в переліках існуючих об'єктів, не вдалося виявити і документів про скасування.

Вулиця Гоголя досі існує у селі Старі Кодаки, поряд з нею на березі Дніпра вдалося віднайти будівлю, що має назву «Лоц-Кам'янський водомірний пост», її координати: 48.391476, 35.108580

Б. Державний заказник «Балка Огрінська Західна»

Об'єкт створений на площі 5 га 1975 року Розпорядженням [5], в статусі пам'ятки природи місцевого значення. 1979 року Рішенням [6] статус був змінений на державний заказник. Після 1979 року в переліках пам'яток та іншій документації більше не зустрічається, хоча документів про ануляцію об'єкта виявити не вдалося.

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-76-557.

Станом на 1979 рік за об'єкт відповідав «Радгосп ім Леніна, Дніпропетровського тресту овоче-молочних радгоспів» [6].

Розташування: «Дніпропетровський район, Радгосп ім. Леніна, біля Бекетової могили».

Опис пам'ятки на момент створення: «Ділянка цілинного степу з різнотравно-типчаковою та цінною лікарською рослинністю: астрагал, горицвіт, сон-трава та інші» [5].

На даний момент існування об'єкту сумнівне, так як балку Західна, біля м.Ігрень (Огринь це історична назва, яку ще можна знайти на старих картах), було використано як шламовідстійник для ДП ДРЕС. На жаль, яка саме її частина була під охороною — не відомо, як невідомим є і розташування кургану «могила Бекетова» (така назва не фігурує в документації та на доступних старих картах). Є якийсь шанс, що заказник міг не потрапити під відстійник, так як ДП ДРЕС побудували у 1951 році, а об'єкт заповіли у 1975 р., і у 1979 р. він ще існував. Хоча його могли знищити з розширенням шламосховищ, як і ряд об'єктів ПЗФ в Таблиці 1. Наприклад верхів'я балки Західної було заповідано під назвою балка Чаплинська, і скасовано у 1990 році [10] через підтоплення тими ж шламосховищами.

Координати середньої частини балки Західна: 48.430893, 35.190151

7. Державний заказник «Балка «Прибалок»

Був оголошений на площі 8,2 га у 1969 році Рішенням [2], у статусі ландшафтної пам'ятки природи місцевого значення. Проте 1972 року, Рішенням [3] він був підтверджений вже з новою, зменшеною площею — 5 га. Пізніше наявність об'єкту була також підтверджена у Рішенні 1979 року [6], чим же рішенням об'єкту надано статус державного заказника. Після 1979 року в переліках пам'яток та іншій документації більше не зустрічається, хоча документів про ануляцію об'єкта виявити не вдалося.

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-26-557.

Місце розташування: *«Дніпропетровський район, учгосп Дніпропетровського сільгоспінституту «Самарський» [2].*

Відповідальний за збереження: *«Учгосп «Самарський», Дніпропетровського сільгоспінституту» [6].*

Опис на момент створення: *«Цінні куточки природи з первісними цілинками, де ростуть лікарські рослини. Лісовий масив з деревами віком 80—100 років природного походження» [2].* Опис у Рішенні [3] 1972 року: *«Ділянка цілинного степу з цінними лікарськими травами».*

В 1969 році об'єкт створено як автономну частину комплексної пам'ятки, до якої також входили балки «Липова» та «Осикова», і урочище «Павлівський ліс». Ці три території є заповідними і по сьогодні, тоді як балці «Прибалок» пощастило менше — за невстановленою причиною вона зникла зі списків заповідних об'єктів. Точне її місцезнаходження за таких описів виявити неможливо, проте високоймовірно, що вона знаходилась максимально близько до інших трьох перерахованих елементів початкової пам'ятки, які в свою чергу на території розташовані вельми компактно.

Координати території в центрі між заказниками та пам'ятками природи «балка Липова», «балка Осипова» (так з часом трансформувалась назва «балки Осикової») та «Павлівський ліс»: 48.454666, 35.274888

8. Державний заказник «Ділянка цілинного степу»

Був оголошений 1972 року Рішенням [3], на площі 5 га, як пам'ятка природи місцевого значення. Після чого 1979 року Рішенням [6] статус було змінено на державний заказник. Після 1979 року в переліках пам'яток та іншій документації більше не зустрічається, хоча документів про ануляцію об'єкта виявити не вдалося.

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-25-557.

Відповідальний за збереження на цей час: *«Учгосп Самарський, Дніпропетровського сільгосп інституту»* [3], [6], місце розташування аналогічне, Дніпропетровський район, учгосп «Самарський».

Опис на момент створення вказано вельми лаконічний: *«Ділянка цилінного степу з цінними лікарськими травами»* [3].

Ймовірно існував більш ранній документ про створення, вихідні дані якого нам невідомі. Такий висновок можна зробити з того, що в Рішенні [3] пам'ятка вказана не як новостворений об'єкт, а в переліку об'єктів затверджених раніше. Проте яким документом — не вказано, і в більш ранніх відомих документах про створення пам'яток такий об'єкт відсутній. Також це може бути просто помилкою, і об'єкт будучи новоствореним міг випадково потрапити не в ту частину переліку. Встановити місцезнаходження об'єкту за наявними даними немає можливості.

9. Пам'ятка природи місцевого значення «Алея визволителів»

Пам'ятка оголошена у 1974 році Рішенням [4] на Жовтневій площі (нині — Соборна площа) м. Дніпропетровська, без закріплення площі. Відповідальність за збереження покладена на міськкомунгосп. Після створення в переліках пам'яток та іншій документації більше не зустрічається, хоча документів про ануляцію об'єкта виявити не вдалося.

Опис: *«Цю алею з 32 пірамідальних дубів було посаджено 25 жовтня 1973 року визволителями міста Дніпропетровська, Героями Радянського Союзу в день 30-річчя визволення міста від німецько-фашистських загарбників.»*

Алея збереглася до нашого часу, це частина парку на Соборній площі, де встановлено пам'ятні знаки про посадку окремих дерев бійцями різних військових формувань.

Координати алеї: 48.458019, 35.064344

10. «Ботанічний сад» м. Дніпро

Рішенням 1967 року [1] отримала природоохоронний статус пам'ятки природи місцевого значення територія ботанічного саду ДДУ площею 49 га.

Опис на час створення: *«На території ботанічного саду вирощуються і вивчаються різні деревні породи, яких налічується 710 видів і різноманітні трави. Це науковий центр по вивченню біології рослин і екології рослин»* [1].

Особливість ситуації заключається в тому, що паралельно з вже існуючим на той момент, та маючим заповідний статус республіканського значення ботанічним садом Дніпропетровського Державного Університету з площею 18 га (тобто лише дослідна частина), цим документом [1] заповідається зі статусом пам'ятки природи місцевого значення повністю вся площа ботанічного саду, включаючи також і паркову його частину. З моменту цього заповідання цей цікавий та важливий факт ніде не згадується, хоча статус основної площі окремо підтверджується неодноразово. Отже, дослідна частина ботанічного саду з загальнодержавним статусом має охоронний статус і до нашого часу, а вся територія зі статусом пам'ятки природи — більше не згадується в списках об'єктів ПЗФ, з моменту створення, хоча документів про ануляцію об'єкта виявити не вдалося. Справедливість частково повернулася лише в 1996 році, коли Президент своїм указом № 715/96 розширив територію ботанічного саду ДДУ з 18 до 33 га.

Координати: 48.434226, 35.041242

11. Пам'ятка природи місцевого значення «Гранітні скелі»

Оголошена на площі 0,5 га у 1972 році Рішенням [3], на території парку ім. Т.Г.Шевченка у Дніпропетровську.

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-34-557.

Відповідальний за збереження: Дирекція парку ім. Т.Г. Шевченка.

Опис на момент створення: *«Гранітні скелі являються відслоненням корінних порід докембрія Українського кристалічного щита»* [3].

У період з 1928 по 1939 рр ці скелі мали статус пам'ятки природи із назвою «Дніпропетровські скелі в Шевченківському парку, Кам'яній вулиці та на Богомолівському острові»¹. Ініціатором її оголошення був активіст Дніпропетровської крайової Інспектури охорони пам'яток природи, краєзнавець М.К. Лещенко² (помер від сухот 1928 року). В 1930 році в Дніпропетровську вийшов збірник матеріалів за редакцією проф. М. Акімова «Охороняймо пам'ятки природи»³. Збірник вміщає

¹ Шалит М. Заповідники та пам'ятки природи України. — Харків, 1932. — С. 59

² Лещенко Микола Карпович (? — 1.11.1928) — член науково-дослідчої кафедри геології, член Дніпропетровського Комітету Охорони Природи. Добивався охорони скель Шевченківського парку у м. Дніпропетровську, готував путівник по них, вивчав процеси вивітрювання порід.

³ Акімов М. (ред.) Охороняймо пам'ятки природи. Матеріали до охорони природи Середньої Наддніпрянщини. Дніпропетровськ, 1930. — 66 с.

лист М.К.Лещенко до Комітету по охороні пам'яток природи з проханням прискорити заповідання скель на Дніпропетровщині. Лещенко зазначав, що заповідання може стати основою для далекоглядного вивчення процесів вивітрювання гранітів та інших геологічних процесів⁴. Таким чином, гранітні скелі парку Шевченка у Дніпропетровську, стали одною з перших геологічних пам'яток природи в Україні. На жаль, після чергового заповідання у 1972 році, як пам'ятки природи місцевого значення, «Гранітні скелі» знов поринули у невизначеність та небуття, і їх заповідний статус більше не згадувався в подальших переліках та документах. Документів про ануляцію об'єкта виявити не вдалося. Нині вони територіально входять до парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Парк ім. Т.Г. Шевченка». Але варто зазначити, що на момент створення пам'ятки у 1972 році цей парк вже обліковувався як окремий об'єкт ПЗФ, тобто це один із випадків, коли на території об'єкту ПЗФ створюється додатковий об'єкт з окремим охоронним статусом, можливо для підкреслення його особливої цінності.

Координати скель: 48.466025, 35.073040

12. Ботанічний сад «Парк ім. Гагаріна»

Отримав охоронний статус 1972 року [3] на площі 12,7 га. Підтверджений переліками 1990 року [10] та 1993 року [13] а 1995 року переведений у категорію «ботанічний сад» [11].

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-51-557.

Статус парку неодноразово змінювався, слідуючи змінам законодавства:

1972: заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [3];

1990: державний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [10];

1993: парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення [13];

1995: ботанічний сад [11].

Також змінювалося і його підпорядкування відповідальному органу:

1972: Жовтневий райкомунгосп [3];

1993: Дніпропетровський Державний Університет [13].

⁴ Лещенко М.К. До центрального комітету по охороні пам'яток природи // Охороняймо пам'ятки природи. Дніпропетровськ. 1930, с.43.

Парк засновано у 1964 році на території, що раніше входила до складу ботанічного саду Дніпропетровського Державного Університету [3], [10]. Очевидно ця територія належала ботанічному саду ДДУ ще до того як він отримав заповідний статус у 1963 році, так як з того часу його площа не зменшувалася.

На сьогоднішній день окремого об'єкту з такою назвою в переліках об'єктів ПЗФ не зазначається. Є ймовірність, що його територія знову ввійшла до складу ботанічного саду ДДУ, оскільки в час що співпадає з переведенням «парку ім. Гагаріна» до категорії «ботанічний сад» (1995—96 рр.), відбулося збільшення площі ботанічного саду ДДУ на 15 га. Хоча перелічені Розпорядження та Рішення не містять жодних вказівок про включення території парку Гагаріна до ботанічного саду ДДУ, і тому це лише припущення. Інших документів, що б містили дані про ануляцію «парку ім. Гагаріна», чи включення його до території ботанічного саду ДДУ також виявлені не були — він просто зник з переліку пам'яток. Хоча сам парк продовжує існувати.

Координати парку: 48.432305, 35.040540

13. Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Сквер ДІІТу»

Створений 1974 року на площі 2 га Рішенням [4].

Місце розташування: м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, Інститут інженерів залізничного транспорту. Аналогічним є і підпорядкування цього об'єкту ПЗФ — ДІІТу.

Опис при створенні: *«Цей сквер закладено в пам'ять підпільниці комсомолки Галі Андрусенко, яку в 1943 році фашисти розстріляли разом з юними бійцями комсомольського підпілля.»*

На сьогоднішній день можна встановити лише приблизне місце, де розташовувався заповідний сквер. Окремо існує сквер Андрусенко, біля ДІІТу, на північний схід від нього, зараз він має площу 0,5га. І окремо, через будівлю, вулицю та паркову (тобто на відстані 45м на південний захід), починається сквер ДІІТу, де також є пам'ятник загиблим у роки Другої Світової студентам. Він тягнеться до корпусів ДІІТу і частково охоплює їх. Його приблизна площа від 2,5 до 3 га. Цілком можливо, що на початку 70х це було не дві окремих частини, а один сквер. Це залежить від дати побудови будівлі за адресою просп. Гагаріна 43, де зараз розміщується торговий комплекс, яку дізнатись не вдалося.

Варто зважити також на те, що ДІПТ знаходиться навпроти, через дорогу від Ботанічного саду ДДУ, тож існує певна ймовірність, що сквер цей ввійшов в його склад. Хоча відповідних документів виявлено не було, як і будь-яких, що проливали б світло на долю цього заповідного скверу, після моменту його створення у 1974 році.

Координати скверу: 48.438481, 35.049418

14. Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Сквер меморіалу Слави»

Створений 1974 року на площі 2 га, Рішенням [4].

Місце розташування: м. Дніпропетровськ, пр. Карла Маркса.

Відповідальний за збереження: Дніпропетровський Міськкомунгосп

Опис при створенні: *«Закладений в 1965 році на честь 20-річчя перемоги над фашистською Німеччиною з декоративних видів дерев: ялини сріблястої, липи, клена, горобини, берези та інших.»*

В наш час це пр. Дмитра Яворницького. Площа 2 гектари — це рівно територія центральної зони проспекту на протязі одного кварталу від монументу Слави. Високоймовірно, що саме ця територія і мала на увазі, так як саме там знаходиться алея на честь 20-річчя перемоги, проте дерев там залишилось небагато. На супутникових знімках та фото з мережі можна розрізнити ялини та листяні дерева. Тож можна вважати місцезнаходження заповідного парку-пам'ятки відомим. Але невідомими залишаються причини зникнення його з переліків пам'яток одразу після створення у 1974 р. Документів, що описували б його подальшу долю, зазначали скасування чи додавання до інших об'єктів виявлено не було.

Координати: 48.451644, 35.070737

15. Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Сквер ім. Леніна»

Створений 1974 року на площі 6 га, Рішенням [4].

Місце розташування: м. Дніпропетровськ, вул. Серова.

Відповідальний: Дніпропетровський Міськкомунгосп

Опис при створенні: *«Найкраще впорядкований сквер міста. Являється зразком садово-паркового мистецтва.»*

Нині вул. Серова носить назву вул. Андрія Фабра, а сквер ім. Леніна — сквер Героїв. Він залишається одним з наймальовничіших та

найбільш впорядкованих скверів Дніпра. Обставини його зникнення з переліку об'єктів ПЗФ, куди його внесли в 1974 році залишаються невідомими, і документів, що згадували б про нього чи його скасування виявити не вдалося.

Координати: 48.466063, 35.032226

16. Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Фестивальний лісопарк «Мир»

Створений 1972 року на площі 100 га Рішенням [3], він розташовувався у м. Дніпропетровську.

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-49-557.

Відповідальний: Райкомунгосп Індустріального району

Опис при створенні: *«Заснований у 1956—58 роках громадськістю /переважно молоддю/ на відзнаку всесвітнього молодіжного фестивалю, який проходив у столиці нашої батьківщини Москві у 1956 р. По порідному складу переважають: дуб, липа, горіх, каштан, береза та інші.»*

Точних даних щодо місця розташування парку немає, проте опис, що містить рік створення, площу та розташування у Індустріальному районі Дніпра, звужує пошук до всього лиш одного можливого об'єкта зацікавленості. Це лісопарк Дружби Народів, він має територію 100 га, та заснований у 1957 році молоддю на честь фестивалю в Москві, тому іноді, наряду з іншими назвами, його ще називають парком «Фестивальним». Інших лісових об'єктів такого значного розміру в Індустріальному районі та найближчих околицях немає. Зважаючи на значний рівень співпадінь, високо ймовірно, що це і є об'єкт ПЗФ «фестивальний лісопарк «Мир». Як і багато інших об'єктів, після створення в переліках пам'яток він більше не з'являвся, хоча документів про скасування виявити не вдалося.

Координати: 48.533354, 35.092919

17. Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Урочище Войцехово» (кв. №№5-9)

Створений 1972 року на площі 414 га Рішенням [3]. Після цього більше не фігурував у переліках існуючих об'єктів ПЗФ. Проте 2002 року цю ж територію знову зарезервували для заповідання у майбутньому [14]. Назва нової зарезервованої території — «Урочище Войцеховське».

Відповідальний за збереження: Дніпропетровський лісгоспзаг.

Місце розташування: «Зелена зона західної околиці м. Дніпропетровська».[3] «Житловий масив «Західний».[14]

За описом 1972 року: «Штучні насадження початку другої половини 20 сторіччя, утворені на схилах ярів та балок, переважно з дуба. Являється місцем масового відпочинку трудящих м. Дніпропетровська» [3].

Нині це територія Ленінського лісництва, кв.47-51, велика і дещо занедбана зелена зона, зі звалищами, кладовищами, рубками, покинутими дачними кооперативами і т.д. Фактично це повністю весь лісовий масив на південному сході Новокодацького району м. Дніпро — від ст. Войцеховське на заході до ж/м Крупське на сході, з півдня обмежений залізницею, а з півночі ж/м Діївка та Західний. Сумарна площа цих лісових кварталів досить непогано співпадає з початковою площею заповідання (близько 400-450 га).

Координати: 48.448683, 34.926480

18. Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Ювілейний бір»

Площею 28 га, був створений у 1972 році Рішенням [3]. В подальшому цей об'єкт не згадується в переліках територій ПЗФ, хоча і документи на його виключення з переліків також виявити не вдалося.

Об'єкт описується як такий, що розташований «в зеленій зоні м. Дніпропетровська, у Шульгівському лісництві, кв. 46».

Відповідальним за пам'ятку призначався Дніпропетровський лісгоспзаг.

При створенні парк описувався як: «Лісовий масив сосни звичайної, посаджений у 1955 році на місці успішної переправи радянських військ на Аульський плацдарм у 1943 році, в знак десятиріччя перемоги радянського народу в великій вітчизняній війні 1941-1945 рр. Зразок штучного заліснення пісків. Має історичне значення» [3].

Шульгівське лісництво знаходиться біля села Шульгівка Верхньодніпровського району, проте в сучасному вигляді воно має лише 42 квартали. Загалом ситуація коли номери кварталів змінюються з часом, відома нам по кільком лісництвам, а зважаючи на те, що даних по картам лісництва та розташуванню номерів кварталів вже не знайти, то на жаль розташування саме 46 кварталу, яким воно було у 70х

залишається невідомим. Цікавим є те, що розташування Шульгівського лісництва — це занадто далеко щоб вважатись зеленою зоною міста Дніпро, фактично це 50 км на північний захід від міста. Таке формулювання в документі можна спробувати пояснити двома шляхами, або це помилка, і існувало інше Шульгівське лісництво, або це помилка при наборі тексту, і Шульгівське лісництво вказали замість якогось іншого, або це бажання надати важливості лісовому масиву, приурочивши його до великого міста, щоб отримати шанси проголосити лісовий масив пам'яткою. Останній варіант має особливий сенс зважаючи на те, що на момент створення об'єкту, нова класифікація ПЗФ переводила пам'ятки природи до категорії заповідних парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, і інших доступних категорій просто не було, тож об'єкт що містить великий лісовий масив, можна було створити лише як парк-пам'ятку (через що на жаль кілька об'єктів пізніше було втрачено, як виключені з цієї категорії, тому що фактично були лісовими масивами, і не мали відношення до садово-паркового мистецтва). Також варто мати на увазі і варіанти, коли частину лісових кварталів Шульгівського лісництва могли віддати іншому лісництву, з новою нумерацією, або навіть варіант просто втрати цього лісу.

Село Аули, яке згадується в зв'язку з Аульським плацдармом, знаходиться на протилежному, правому березі від Шульгівки, на відстані 30 км від м. Дніпра, (тобто в 20км на південний схід від Шульгівки), будучи північними околицями м. Кам'янського. Історичні згадки про Аульський плацдарм надають наступну інформацію. Війська переправлялись біля села Сошинівка, десть поряд з селом Аули, можливо трохи північніше, а це село було затоплено при побудові Дніпродзержинського водосховища. Водосховище наповнили у 1966 році, тож на момент створення цього об'єкту, ліс не повинен був бути під водою. Відповідно, його ймовірне місце знаходження розташоване на березі Дніпродзержинського водосховища, неподалік села Аули. Саме там знаходяться 4 окремі ділянки штучних лісо-насаджень, що примикають до села, які мають сумарну площу якраз близько 28 га. Втім, це насадження широколистяних порід, на крутих схилах а не на пісках, і все це розташоване в 30 км від м. Дніпра, що все ще вельми важко назвати його зеленою зоною. Відповідно вважати об'єктом знайдені лісопосадки схожій площі досить передчасно та необґрунтовано.

Якщо дослідити місцевість в районі села Аули більш детально, то на березі Дніпра на мисі північніше села можна знайти меморіал Аульського плацдарму, створений у 1985 р. Цікавим є те, що на фото неподалік меморіалу зустрічаються поодинокі сосни, чого не було на фото інших місць навколо Аулів. Якщо уважно дослідити супутникові знімки, стають помітні сліди, що колись місцями територія біля меморіалу та на захід від нього, була засаджена соснами, але на жаль тотальна більшість їх загинула. І якщо виміряти площу цієї території — можна отримати значення від 20 до 35 га, в залежності від того які території до неї включити. Тож вона цілком може бути місцем колишнього розташування цього втраченого об'єкту ПЗФ.

Одним з варіантів пояснень такої кількості значних нестиковок в описі, може бути створення об'єкту формально, у зв'язку із політичною потребою вшанування подій Аульського плацдарму.

Координати для меморіалу Аульського плацдарму: 48.583468, 34.475699

19. Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Андріївський ліс»

Створений 1969 року на площі 450 га Рішенням [2], у статусі ботанічної пам'ятки природи місцевого значення, об'єкт спершу мав назву «Урочище Андріївка». У 1972 році статус було змінено на «заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення» [3], а назва змінилась на «Андріївський ліс».

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-42-557.

Об'єкт розташовувався «у Криворізькому районі, біля Карачунівського водосховища» [2], та у «Зеленій зоні міста Кривого Рогу» [3].

Відповідальним за пам'ятку було призначено Криворізький лісгоспзаг.

За описом на момент створення це: *«Штучно утворений лісовий масив у 1949—1950 роках. Являє собою приклад гарного вирощування дубових насаджень в степу»* [2]. *«Лісовий масив, посаджений на березі Карачунівського водосховища, має водоохоронне та ґрунтово-захисне значення. В зеленому масиві розташовані будинки відпочинку, турбази та піонерські табори підприємств міста Кривого Рога, а також є улюбленим місцем відпочинку трудящих»* [3].

Складність з визначенням розташування цього об'єкту полягає в тому, що не дивлячись на те, що лише єдиний лісовий масив на березі Карачунівського водосховища перевищує 100 га (тобто інших кандидатів немає), сумарна площа цього лісового масиву сягає близько 1000 га. Тобто яка точно частина цього лісового масиву при створенні визначалась як заповідна — невідомо. Ситуацію дещо прояснює назва, пов'язана з колишнім селом Андріївкою, що було затоплене при створенні Карачунівського водосховища. Село знаходилося на північно-західному кінці цього лісового масиву, тож ймовірно, більш правильним буде вважати заповіданою західну частину лісового масиву. Площу близько 450 га можна отримати, якщо використати як південно-східну межу Миколаївське шосе, а як східну та північно-східну — безіменну балку, що починається біля заправочної станції на Миколаївському шосе.

Після згадування в переліку існуючих об'єктів у 1972 році, об'єкт в подальшій документації не фігурує, хоча документів по його скасування виявлено не було.

Координати для колишнього села Андріївка: 47.913963, 33.222314

20. Пам'ятка природи місцевого значення «Відслонення комплексу порід Криворізької серії»

Створена 1974 року на площі 5 га, Рішенням [4] у м. Кривому Розі, пам'ятка знаходилась на території рудника ім.Леніна. Відповідальним за збереження також було призначено рудник ім. Леніна.

За описом, на час створення це: *«Виходи на денну поверхню комплексу порід середньої залізорудної свити та верхньої свити порід криворізької серії докембрію. Має велике наукове значення».*

Після створення в списках об'єктів ПЗФ більше не згадується, хоча документів про ануляцію виявлено не було.

Зараз головна шахта колишнього рудника Леніна має назву Тернівська. До рудника Леніна входили вона та шахта Орджонікідзе, розташована поряд. Тож, хоча сказати де саме знаходився об'єкт нині неможливо, але можна приблизно вказати, що він не міг знаходитись далі 1—2 км від меж розташування провальної зони шахт Тернівської та Орджонікідзе. На жаль, це обмежує можливу територію місцезнаходження об'єкта чималою площею у приблизно 450 га, якщо рахувати територію Червоної балки.

Координати шахти Тернівська: 48.082304, 33.507916

21. Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Карачунівський ліс»

Створений 1967 року на площі 300 га Рішенням [1], як пам'ятку природи місцевого значення. У 1972 році статус було змінено на «заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення» [3]. Після цього об'єкт більше не згадується в переліках ПЗФ, хоча документів що скасовували б його заповідний статус виявлено не було.

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-41-557.

Місце розташування: м. Кривий Ріг, Криворізьке лісництво.

Відповідальний: Криворізький лісгоспзаг.

Опис: *«Чисті дубові насадження, утворені у 1949-50рр. Це зелена зона міста Кривий Ріг. Переконливий досвід гарного росту штучних лісонасаджень в засушливому степу»* [1]. *«Зелена зона м. Кривого Рогу. Лісовий масив, засаджено на березі Карачунівського водосховища на р. Інгульці, і має водоохоронне та ґрунтово-захисне значення. В цій зеленій зоні розташовані будинки відпочинку, турбази та піонерські табори підприємств міста Кривого Рога, а також є улюбленим місцем відпочинку трудящих»* [3].

Як і п.19 «Андріївський ліс», цей об'єкт має настільки велику площу, що лиш єдиний лісовий масив біля Карачунівського водосховища може його містити — великий лісовий масив на 1000 га, на південному березі. І так як 450 га цього масиву, найбільш ймовірно що в західній частині, за цими ж документами про створення було віддано об'єкту «Андріївський ліс», то 300 з 550 га що залишилось мають належати «Карачунівському лісу». Якщо обмежити територію прибережним лісовим масивом, не враховуючи його південні відрогі що оточують військове містечко, тобто обрати територію обмежену з півдня водосховищем, з заходу безіменною балкою, що іде до водосховища від заправ очної станції на Миколаївському шосе (обраної вище як східна межа «Андріївського лісу»), з південного заходу миколаївським шосе, з півдня селом Лісне, зі сходу та південного сходу приватним сектором біля колишнього КДЗ, то отримується територія площею дуже близькою до 300 га. Є дуже непогані шанси, що саме тут і розташовувався заповідний об'єкт «Карачунівський ліс».

Координати потенційної території розташування: 47.902036, 33.258932

22. Пам'ятка природи місцевого значення «Карачунівські скелі»

Створена 1974 року на площі 1 га Рішенням [4]. Після створення в переліках об'єктів ПЗФ більше не зустрічається, хоча документів про скасування виявлено не було.

Місце розташування: Криворізький район (тепер м. Кривий Ріг) поруч з залізничним мостом через річку Інгулець.

Відповідальний: Карачунівський каменедробильний завод [4].

Опис на момент створення: *«Цікаві в науковому відношенні виходи на денну поверхню мігматитових порід, які вміщують рідкісну мінералізацію з включенням артиту».*

Опис досить чітко вказує на район розташування пам'ятки — колишній каменедробильний завод (КДЗ) знаходився поряд з залізничним мостом через Інгулець, біля греблі Карачунівського водосховища. Але ця територія відома досить великою кількістю мальовничих скель, які можуть претендувати на звання пам'ятки. Це і скелі біля лівого та правого шлюзів греблі, що формують водоспади, і скелі русла Інгульця (так звані білі камені), і скелі берегів обабіч русла, нижче за течією від залізничного мосту — претенденти зустрічаються на всій протяжності русла від греблі водосховища, до пішохідного мосту в 1,5 км нижче за течією. І ще нижче за течією теж зустрічаються окремі скельні виходи, хоча вже мало ймовірно, що це вони мались на увазі при створенні пам'ятки. Тож можна встановити лише приблизну зону розташування пам'ятки.

Що ж до «артиту» — це помилка набору тексту в документі про створення. Насправді мається на увазі мінерал ортит. Одна з його особливих характеристик — радіоактивність, що добре співпадає з тим, що гранітні скелі біля КДЗ відомі підвищеною радіоактивністю.

Координати скелястої території біля КДЗ: 47.901887, 33.282727

Вельми плутану історію має об'єкт «Скелеватські виходи». Він не тільки складається з двох окремих територій, про одну з яких на цей день схоже забули, але і знав часи, коли ці території були єдині, потім розділені на окремі об'єкти, а потім схоже знову об'єднані. Причому всі ці дії можна від слідкувати лише по факту щоразу іншого подання інформації в переліках пам'яток, тоді як потрібних для таких дій окремих рішень про розділення, об'єднання, скасування не видавалося. Прослідкуємо історію об'єкта та його частин по порядку.

23. Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Скелеватські виходи порід криворізької серії докембрія»

Це найперший природоохоронний об'єкт, створений на цій території. Його проголосили у 1969 році Рішенням [2], надавши йому територію 40 га.

Відповідальний (тут і надалі): Південний гірничо-збагачувальний комбінат.

Розташування: «м. Кривий Ріг, 500м на південь від кар'єру Південного ГЗК». [2]

Опис при створенні: «Найбільш повний розріз порід криворізької серії, починаючи нульовою (K_0) і нижньою (K_1) свитами, і закінчуючи середньою (K_2) свитою, які складають основну синкліналь». [2]

Пам'ятка проіснувала недовго, і хоча документів про скасування, зміну площі, чи розділ на два об'єкти видано не було, в наступному переліку існуючих об'єктів ПЗФ замість неї вже подається два окремих об'єкти, зі значно зменшеною площею.

23а. Пам'ятка природи місцевого значення «Скелеватські відслонення на Катеринівському розломі»

В переліку Рішення [3] 1972 року пам'ятка вказана як вже існуюча і створена раніше Рішенням [2], хоча це рішення містить об'єкт Скелеватські виходи з зовсім іншою назвою та площею. Цього разу площа пам'ятки вказана як лише 5 га.

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-7-557.

Місце розташування: «400 м на південь від кар'єру ПівдГЗК, лівий берег Інгульця». [3]

Опис: «Виходи на денну поверхню порід середньої свити / k_2 / Криворізької серії докембрія, представлених сланцевими і залізними горизонтами». [3]

23б. Пам'ятка природи місцевого значення «Скелеватські відслонення на Тарапаківському розломі»

Аналогічно пам'ятці-близнюку з'являється у переліку існуючих об'єктів ПЗФ, у Рішенні [3] в 1972 році, з поміткою що створена Рішенням [2], яке не містить такої пам'ятки, але містить «Скелеватські виходи порід криворізької серії докембрія», з іншою площею. Територія

відслонень на Тарапаківському розломі вказана ще менша, ніж на Катеринівському — 4 га.

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-6-557.

Місце розташування: «500 м на південь від кар'єру ПівдГЗК, лівий берег Інгульця». [3]

Опис: «Виходи на денну поверхню порід нижньої свити /к₁/ Криворізької серії докембрія, представлених аркозовим, філітовим і тальковим горизонтами». [3]

В подальшому ці два об'єкти з такими назвами і площами теж більше не згадуються в документації та переліках існуючих об'єктів ПЗФ, як не виявлено і документів на їх об'єднання, зміну площі чи скасування. Натомість в Рішенні 1990 [10] з'являється нова версія назви об'єкта, тепер це просто «Скелеватські виходи», державна геологічна пам'ятка природи, що має площу 9 га. Тепер це один об'єкт, і судячи з площі під ним мається на увазі одночасно обидва раніше окремих об'єкти, що вказані в Рішенні [3], хоча вони знаходились на відстані 1,25 км один від одного. Можна було б стверджувати про об'єднання об'єктів, але для такої дії необхідно було б видати окреме рішення обласної ради, яке виявити не вдалося, і є сумніви щодо його існування, тому що в Рішенні [10] вказано, що цей об'єкт створено Рішенням [3], хоча воно не містить об'єкту з такою назвою та площею, зате містить два окремих, наведених вище об'єкти.

Опис в цьому документі наведений лише частковий, від одного з двох об'єктів: «Виходи на денну поверхню порід нижньої свити Криворізької серії докембрія, представлені аркозовим, філітовим та тальковим горизонтами». [10]

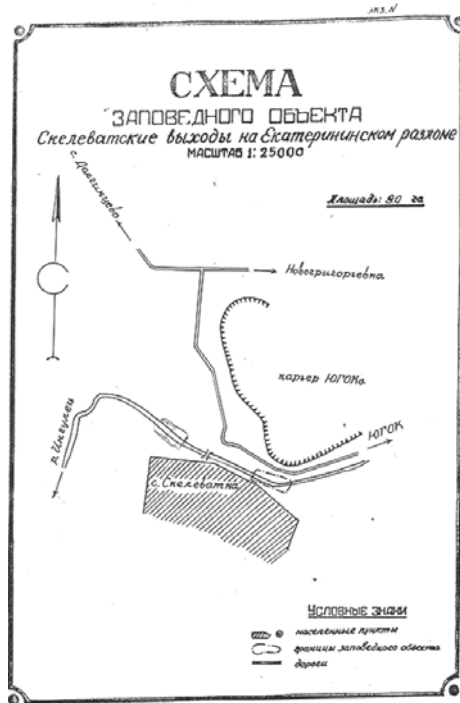
Розташування ж вказано об'єднане: «Лівий берег ріки Інгулець, в 400-500м від кар'єру ПівдГЗК». [10]

В 1995 році, в Розпорядженні [11] «Скелеватські виходи» знов згадуються як один об'єкт, з площею 9 га, а опис розташування скоротився до фрази «в 500 м від кар'єру ПівдГЗК, лівий берег р. Інгулець», як це було у «Скелеватських відслонень на Тарапаківському розломі».

Так залишилось і до нашого часу. В сучасному переліку об'єктів ПЗФ згадуються «Скелеватські виходи» площею 9 га. А про окремі території більше не згадується. Важливою особливістю ситуації є те, що зараз охоронні таблички стоять лише на території, що колись відносились до «Скелеватських виходів на Тарапаківському розломі», і саме

ця територія відзначається як «Скелеватські виходи» на різноманітних картах та в довідниках, в тому числі і на генплані міста Кривий Ріг. Отже, можна констатувати, що навіть з заповідних за сучасною документацією 9 га на даний момент охоронюваними є лише 5, а інших 4 га, що знаходяться в 1,25 км на схід — забуті. Місце розташування 4 га, які колись називались «Скелеватські відслонення на Катеринівському розломі» вдалося точно встановити завдячуючи тому, що серед документів знайшлася карта розміщення цієї заповідної території.

Отже, підсумуємо інформацію. Первинний об'єкт, створений в 1969 році на площі 40 га зникає зі списків без ануляції чи реорганізації, натомість в 1972 році там з'являються два об'єкти 5 і 4 га, які теж зникають без ануляції і реорганізації. А натомість в 1990 році в списках з'являється знов один об'єкт на 9 га, який підтверджується в 1995 році, і в подальшому, аж до сучасних списків. Але і в нього не все добре, так як він мав складатись з двох окремо розташованих територій 5 + 4 га, а нині пам'ятають лише про одну з них, площею 5 га, хоча в документах все ще значиться 9 га. Рішення обласної ради, що обумовлювали б безумовну законність таку реорганізацію нам не відомі, як і щодо зміни їх площ, чи анулювання попередньо створених об'єктів — згідно документів, щоразу просто вказувались в переліках нові об'єкти з новими характеристиками і назвами, що теоретично можуть бути (а можуть і не бути) названі нащадками попередніх, а відповідно раніше створені і вже існуючі — ігнорувались.

Координати «Скелеватських відслонень на Катеринівському розломі»: 47.822213, 33.305594

Координати «Скелеватських відслонень на Тарапаківському розломі»: 47.826053, 33.290766

24. «Філіал Дніпропетровського ботанічного саду Дніпропетровського Державного Університету»

Цей об'єкт, що мав статус «Державний ботанічний сад республіканського значення», був створений 1990 року на площі 25 га, Рішенням [10].

Місце розташування: с. Бузівка Магдалинівського району.

Підпорядковувався об'єкт Ботанічному саду Дніпропетровського державного університету.

Опис на час створення: *«Лісовий масив для вивчення та збереження існуючих біогеоценозів як еталонних для аналізу промислової екології».*

Після створення об'єкт більше ніде не згадується, хоча документи про ануляцію виявлено не було. В цьому випадку можна припустити якою могла бути причина втрати об'єкту. Після проголошення обласною радою об'єкту ПЗФ з республіканським статусом, цей статус мала затвердити рада міністрів окремим своїм рішенням. Якщо рада міністрів не затверджувала статус, то обласна рада видавала нове рішення, де об'єкт скасовувався, як незатверджений радою міністрів (через таке навіть було втрачено кілька об'єктів, див Таблицю 1). Але в конкретно цьому випадку схоже що рада міністрів навіть не розглядала питання затвердження такого об'єкту. Зазвичай це могло зайняти рік-два, але через півтора роки після прийняття Рішення [10] розпався союз. У всякому разі рішень ради міністрів щодо «Філіалу Дніпропетровського ботанічного саду ДДУ» виявлено не було. Відповідно не відбулося і скасування об'єкту як незатвердженого радою міністрів. Про нього просто забули.

Щодо місця розташування, біля села Бузівка знаходиться кілька лісових масивів, щоправда жоден з них не підходить за площею, тож не відомо частину якого саме з них було вирішено заповідати у 1990 році.

Координати села Бузівка: 49.130119, 35.088789

25. Пам'ятка природи місцевого значення «Присамарські байрачні ліси» / мисливський заказник «Урочище «Байрак Високий»

Пам'ятка «Присамарські байрачні ліси» була створена 1967 року на площі 125 га Рішенням [1]. Її місце розташування Новомосковський район, Отрадне (в наступних документах Отраднівське) лісництво, байрак «Високий».

Опис на час створення: *«Чітко відображена яружно-балочна система правобережного Присамар'я. Байраки знаходяться в зоні лісових порід, які підстиляються третичними пісками з глибокими базисами ерозії. Лісонасадження з дуба, ясена, груші, акації білої. Гарний ріст дуба і його супутників. Маються поодинокі дуби віком 100-110 років, висота 14 м, діаметром 40 см.»* [1].

1972 року Рішення [3] називає об'єкт вже інакше — Урочище «Байрак Високий», площа залишилась без змін, 125 га. Також цим рішенням категорія об'єкту була змінена на державний лісо-мисливський заказник республіканського значення. Що цікаво, на рівні області не було повноважень оголошувати ПЗФ республіканського значення, для цього таке рішення мало бути затверджене радою міністрів.

Опис зазнав деяких змін: *«Чітко відображає яружно-балочну систему правобережного Присамар'я. В лісонасадженні переважають дуб, ясен, груша, акація біла. Є поодинокі дуби 100-110-річного віку. Урочище являється резерватом мисливської та корисної фауни»* [3].

1974-го Рішення [4] змінює статус об'єкту на парк-пам'ятку садово-паркового мистецтва місцевого значення. Про республіканське значення вже не згадується. Але вельми цікаво тут те, що кількома реченнями далі це Рішення скасовує три об'єкти, як «не затверджені радою міністрів», тоді як цей об'єкт, що також очевидно що затверджений не був — переводить в інший статус. Що завадило обласній раді перевести в місцевий статус всі незатверджені об'єкти, як це сталося з «Байраком Високим» та ще двома, чи з якої причини його та ще два об'єкти було захищено, а інші три скасовано — залишається загадкою.

Останнього разу «Байрак Високий» згадується в документах 1977 року, тоді його статус було змінено на мисливський заказник [15]. Такої категорії ПЗФ ніколи не передбачало законодавство, тож що хотіла цим сказати обласна рада — невідомо. Можливо це прикра помилка в підготовці документів, через яку в подальшому заказник перестали подавати в переліках існуючих об'єктів, так як наданий йому статус не

відповідав жодній з існуючих категорій ПЗФ. Саме формулювання зміни статусу в Рішенні [15] звучить вельми спірно, тому ми наводимо його як цитату: «— Виключення з заповідного фонду природніх об'єктів Гори Калитви Царичанського району, Байрака Високого Новомосковського району та Криничної балки Солонянського району, оголошених рішенням облвиконкому від 28 листопада 1974 р № 687 парками-пам'ятками садово-паркового мистецтва місцевого значення, як такі, що не відповідають діючій класифікації заповідності, і переведення їх до категорії мисливських заказників.» Формулювання про переведення (зміну статусу), якими об'єкт виключається з однієї категорії і включається до іншої — зустрічаються, проте при цьому зазвичай переведення відбувається до затвердженої, існуючої категорії. Аналогічна історія, як бачимо, спіткала також і об'єкт «Байрачні ліси порожистої частини Дніпра» / «Балка Кринична» / «Урочище Калинівське», з долею якого можна ознайомитись в пункті 44, і «Гору Калитву». Проте «Горі Калитві» пощастило більше, її знов створили як заповідне урочище місцевого значення у 1982 році, і вона є заповідною і в наш час.

Щодо місця розташування «Байраку Високого» описи не дають жодних підказок. Для цього об'єкту не збереглося карт, і ця назва не збереглася на топонімах які можна виявити в мережі. Аналогічно не вдалося знайти даних про Отрадне чи Отраднівське лісництво, чи можливе село на честь якого лісництво отримало назву. Тож точне місце його розташування залишається невідомим.

Дві пам'ятки природи місцевого значення сумарною площею в 10 га «**Нова колонія сірих чапель**» та «**Давнішня колонія сірих чапель**» стали причиною швидше документальної плутанини, аніж незаконного поводження із об'єктами ПЗФ. В місці розміщення одної з пам'яток вже довгий час існувала, а іншої — на початку 1970х утворилась колонія сірих чапель [3]. Обидві розташовані поряд пам'ятки були створені Рішенням [3]. Рішення виконкому Дніпропетровської обласної ради народних депутатів [6] 1979 року переводить ці об'єкти до статусу державних заказників, з площею 5 га для кожного об'єкту і одночасно створює в цьому ж місці великий заказник «Василівська колонія сірих чапель» на площі 144 га. Тобто фактично створено заказник, що не просто об'єднує колонії в один об'єкт, а розташовується поверх двох вже існуючих об'єктів, які мав би об'єднати, так як одно-

часно Рішенням [6] підтверджується індивідуальний статус початкових об'єктів. Проте, з цього моменту старі об'єкти ніде не згадуються, хоча ануляції їх статусу не було. Розглянемо ситуацію детально.

26. Державний заказник «Давнішня колонія сірих чапель».

Об'єкт «Давня колонія сірих чапель» створений 1975 року на площі 5 га Розпорядженням [5] зі статусом «пам'ятка природи місцевого значення».

Номер в реєстрі пам'яток: «ППМ-82-557».

Відповідальний за об'єкт: «Новомосковський військклісгосп».

Розташування об'єкту: *«Квартал 16 Василівської дачі Новомосковського військклісгоспу»*. (нині квартал 69)

Опис при створенні: *«Місце масового гніздування сірих чапель з незапам'ятного часу»*.

1979 року Рішення [6] підтверджує існування об'єкту та переводить об'єкт до категорії державного заказника, без зміни площі та з легкою варіацією назви — «Давнішня колонія сірих чапель». В подальшому, в переліках пам'яток об'єкт не згадується, хоча документів про його ануляцію виявлено не було.

27. Державний заказник «Нова колонія сірих чапель».

Історія об'єкту аналогічна. Він створений 1975 року на площі 5 га Розпорядженням [5], зі статусом «пам'ятка природи місцевого значення». Назва при створенні «Нова колонія гніздування чапель».

Номер в реєстрі пам'яток: «ППМ-83-557».

Відповідальний за об'єкт: «Новомосковський військклісгосп».

Розташування об'єкту: *«Квартал 30 Василівської дачі Новомосковського військклісгоспу»*.

Опис при створенні: *«В цьому місці з 1972 року утворилась колонія масового гніздування сірих чапель»*. (нині квартал 83)

1979 року Рішення [6] переведено у статус заказника. Місцерозташування: *«Квартал 30 Василівської дачі Новомосковського військклісгоспу»*. Опис на час створення: *«В цьому місці з 1972 року утворилась колонія масового гніздування сірих чапель»*. Ситуація з долею неоднозначна: рішення 1979 року [6] підтверджує існування об'єкту та переводить об'єкт до категорії державного заказника, без зміни площі та з легкою варіацією назви — «Нова колонія сірих чапель». В

подальшому, в переліках пам'яток об'єкт не згадується, хоча документів про його ануляцію виявлено не було.

Особливу ситуацію робить те, що Рішення [6] одночасно з переводом цих двох пам'яток до державних заказників, створює на території 16 та 30 кварталів (нині квартали 83 та 69) Василівської дачі великий заказник «Василівська колонія сірих чапель», площею 144 га. Причому радянська карта об'єкту, виготовлена приблизно незабаром після створення, включає окрім цих двох кварталів, також і половину кварталу 31 (нині квартал 84), очевидно використану як сполучну територію. Тобто в Рішенні [6] в рішенні одночасно існують на рівних правах і поглинуті об'єкти, і той, який мав їх поглинути. Відповідно виходить ситуація подвійного заповідання території. Такі випадки не поодинокі в історії документації ПЗФ, вони можуть відбуватись щоб окремо захистити певний особливо цінний об'єкт на території великого об'єкту, або через плутаницю. Ситуацію могло б виправити подальше скасування малих об'єктів, але цього не відбулося, принаймні не вдалося виявити рішення обласної ради, що проголошувало б скасування. Але не дивлячись на це, малі раніше створені заказники, в подальшому просто зникають з переліку існуючих об'єктів, і більше не згадуються.

Ще більш цікавою ситуацію може зробити та особливість, що з 1969 року в кварталі 30 уже існувало дві пам'ятки природи, підтверджених потім ще в 1972 році (див. пункт 34). Тобто це не подвійне, а потрійне заповідання.

Орнітологічний заказник місцевого значення «Василівська колонія сірих чапель», площею 144 га існує і зараз. Тож сама територія не може вважатись втраченою для ПЗФ, хоча з переліків і зникли два об'єкти.

Координати кварталу 83: 48.680500, 35.573402

Координати кварталу 69: 48.679961, 35.591087

Аналіз даних по об'єктам ПЗФ з офіційної відповіді ДП «Новомосковський військовий лісгосп»

У відповіді на запит [16] Новомосковський військлісгосп звітує про 17 заповідних об'єктів, що знаходяться на його територіях, 15 з них розташовані у Дніпропетровській області. На жаль, навіть серед об'єктів, що згадуються в цій відповіді, певна частина не має відобра-

ження як заповідна територія на картах ВО «Укрдержліспроєкт», а частина вказана з площею невідповідною рішенням обласної ради. Також, перевірка розташувань об'єктів показує, що частина об'єктів офіційного списку ПЗФ області, знаходяться в виділах, де на картах Ліспроєкту вказані дерева зовсім інших порід. Проте в цьому переліку ми обмежимося даними по об'єктам, які мають проблемну історію, не фігурують більше в сучасних переліках об'єктів ПЗФ та можуть бути втраченими.

28/29/30. Пам'ятка/пам'ятки природи місцевого значення «Віковий дуб»/«Вікові дуби».

Місце розташування: Новомосковський район, Красноліське лісництво, кв.14. Геометрія та нумерація кварталів у цій частині лісового масиву з часів створення об'єктів не змінювалась, проте могла змінюватись нумерація та розташування виділів. Ситуація з кількістю пам'яток у минулому, та їх відповідністю тим, що є тепер - неоднозначна. Тож звернемося до детального опису.

1969 рік. Рішення 1969 року [2] (додаток, розділ 4, пункт 9), серед інших ботанічних пам'яток природи, вперше згадує новостворений об'єкт ПЗФ «Красноліська лісова дача», який містить ряд ділянок, що вказані окремо, з окремими площами: кв. 14 діл. 4 — 0,1 га, діл. 36 — 1,6 га; кв. 21 діл. 13 — 11 га, діл. 19 — 1 га. При створенні, опис дано загальний на всі чотири ділянки об'єкту: «*Цінні ділянки дубового лісу віком 130—140 років. Висота 20—22 м, діаметр 50—100 см.*». Тобто при першому створенні в 14 кварталі існувало дві окремих ділянки.

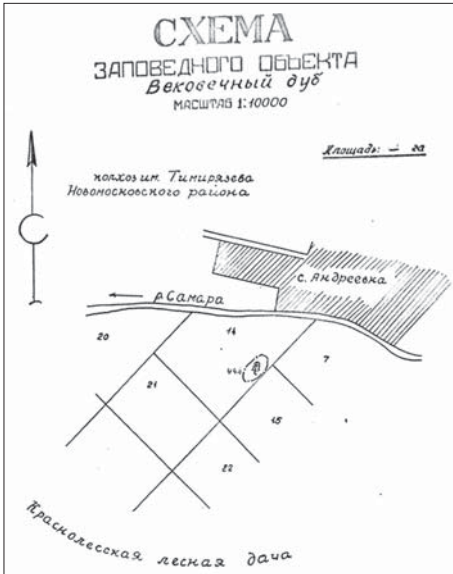
Рішенням 1972 року [3] були створені дві окремі пам'ятки у 14 кварталі:

1) додаток 3 пункт 19 — «Віковий дуб», кв. 14 діл. 4; без площі; Опис: «*Поодинокі стоячий дуб віком 160 років, висотою 22 м, діаметром 130 см.*». Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-19-557.

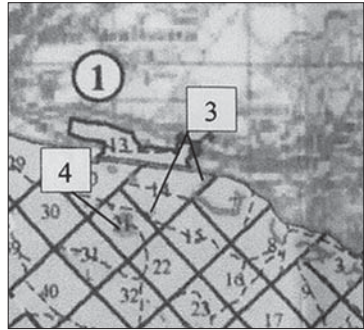
2) додаток 3 пункт 20 — «Вікові дуби», кв. 14 діл. 36; площа 1,6 га; Опис: «*Природнє угруповання дубового насадження віком 140 років, висотою 15—20 м, діаметром 75—100 см.*». Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-20-557.

В подальшому даних по пам'ятці «Вікові дуби» з кв. 14 діл. 36 в документації не зустрічається.

Невдовзі після створення, дубу з діл.4 було оформлено паспорт об'єкта ПЗФ, згідно з яким він є ботанічною пам'яткою природи місцевого

а

б

Схеми розташування пам'ятки «Віковий дуб» у 14 кварталі діл. 4 в 70-х роках (а) та розташування об'єктів ПЗФ у 14 та 21 кварталах згідно даних Новомосковського військлісгоспу за 2016 рік (б)

значення, і в якому його вік помітно зріс. Опис в паспорті: «Окремо стоячий дуб віком приблизно 200 років, висота 22 м., діаметр 130 см.». Є також невелике уточнення і в місці його розташування: «Краснолісская дача, кв.14, діл.4, на лівому березі р. Самари, неподалік села Андріївка».

Згодом було підготовлено карту місцевості, на якій позначено точне розташування дуба та діл. 4 у кварталі. Точна дата виготовлення карти розташування об'єкту нам невідома, проте приблизно карту можна датувати 70-ми роками. Завдяки цій карті нам відомо, що геометрія та нумерація кварталів з того часу не змінювалась.

У 1990 році [10] список існуючих об'єктів ПЗФ включив дуб у кв. 14 діл.4, без площі.

А у 1995 році новий список [11] згадує «Віковий дуб» у кв. 14 діл. 4, з площею 0,5 га.

У охоронному зобов'язанні, виданому певному «Віковому дубу» у 2004 році зазначено розташування «кв. 14 діл. 16», та площа 0,5 га. Опис: «Поодиноким стоячий дуб віком близько 180 років, висотою 22 м, діаметром 130 см». Також в цьому паспорті вказано, що об'єкт створе-

но Рішенням [3] (де в 14 кварталі є поодинокий дуб лише на діл. 4). Як ми бачимо, опис досить сильно нагадує опис з паспорта 70-х років, хіба що, вік дуба знову змінився в менший бік, але принаймні висота та діаметр співпадають, що дає можливість відносно впевнено стверджувати, що це все ще той самий дуб, що колись зазначався як дуб з діл. 4. Хоча, на жаль карта 2009 року вказує, що в 16 виділі росте виключно береза. Причиною може бути ще одна зміна нумерації виділів, або помилка при заповненні паспорта (наприклад старому розташуванню дуба діл.4 відповідає сучасний виділ 36, а номери виділів в паспортах заповнюються вручну, тож ймовірність помилки вказання 16 замість 36 існує).

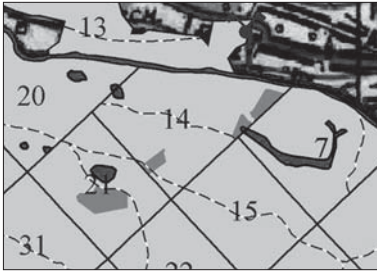
Як би там не було, але сучасний список ПЗФ області вказує, що в 14 кварталі саме в виділі 16 існує пам'ятка «Віковий дуб», з площею 0,5 га.

Перевірка сучасних даних по об'єктам, на карті 2016 року, наданій Новомосковським військ лісгоспом [16], показала, що в кварталі 14 до місця, де на старій карті об'єкту була діл. 4 лінія, якою позначено зони ПЗФ не веде, і воно ніяк не відмічено. Як ПЗФ відмічені інші дві зони в 14 кварталі.

Також, у 2016 році Новомосковський Військовий лісгосп надав відомості, що в 14 кварталі має на балансі лише об'єкт ПЗФ «Вікові дуби», 14 кв., вид. 8, 30 та 37, і ця ботанічна пам'ятка природи місцевого значення має площу 5 га, хоча в жодних інших документах пам'ятка з такою адресою та площею в кв. 14 не зустрічається, тому це важко пояснити.

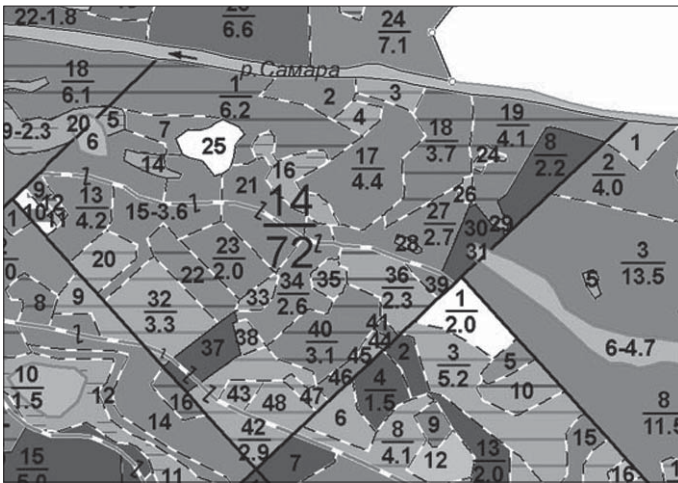
Відповідно ми бачимо, що в проміжку з 2004 по 2016 в даному кварталі на думку лісгоспу кудись зникає пам'ятка поодинокий «Віковий дуб» з площею 0,5 га, що є в офіційному списку ПЗФ області, але з'являється пам'ятка «Вікові дуби» площею 5 га, якої немає в офіційному списку ПЗФ області. Ми нагадуємо, що колись, в 1972 році в цьому кварталі вже існувала пам'ятка «Вікові дуби» площею 1,6 га, в вид. 36, яка зникла з переліків без скасування. Але площа пам'яток, як і номери виділів не співпадають (хоча як ми бачимо по дубу з діл. 4, що номери ділянок могли змінитись). Причому документи на скасування чи створення об'єктів ПЗФ в цьому кварталі в 2000-ні роки нам невідомі, такі рішення обласної ради зберігаються не в обласному архіві, і доступні в електронному вигляді на її сайті, тож якби вони існували, їх було б досить легко виявити.

Карта лісовпорядкування 2009 року в 14 кварталі зображає 3 заповідні ділянки у виділах 8 (2,2 га), 30 та 37 (приблизно по 1,5 га)

Схеми розташування пам'ятки «Вікові дуби» у 14 кварталі діл. 8, 30 (а) та 37 на сучасних картах лісовпорядкування (б)

а

б

(<http://www.lisproekt.gov.ua/krasnoleske-lisnitstvo>). Чому на карті відмічено як заповідні саме ці ділянки — сказати важко, їх номери та розташування ніколи не фігурували в офіційних списках ПЗФ області, хіба-що якась з них в 70-ті роки була ділянкою 36, що зникла зі списків без пояснень, але підтвердити чи відкинути таке твердження немає жодної змоги. З цієї карти також видно, що у сучасному вид. 36, що приблизно відповідає діл. 4 на карті 70-х років, ростуть «зімкнуті культури дуба низькостовбурного». Очевидно перевірити, чи є серед них одинокий дуб віком близько 200 років, який би міг бути дубом з діл. 4 — можна лише візуально на місці.

Отже у 14 кварталі в наш час є три окремі ділянки ПЗФ, дві з яких могли бути проголошені заповідними у 1969 та 1972 роках, а могли і не бути, так як точних відомостей немає. Про третю невідомо взагалі нічого. Історія об'єктів в цьому кварталі за документами та картами достовірно не прослідковується. Сумарно ж ми маємо три зниклих об'єкти ПЗФ в цьому кварталі, два з яких можуть виявитись одним і тим самим об'єктом. Це «Віковий дуб» діл. 4, «Віковий дуб» діл. 16 та «Вікові дуби» діл. 36. Тож, на жаль, не можна навіть впевнено назвати точну кількість втрачених об'єктів, тому до таблиці було включено всі три проблемних пам'ятки.

Нині офіційний перелік ПЗФ містить в цьому кварталі лише одну пам'ятку: «Віковий дуб» виділ 16 площа 0,5 га.

Координати кварталу 14: 48.762853, 35.426687

31/32/33. Пам'ятка/пам'ятки природи місцевого значення «Вікові дуби».

Місце розташування: Новомосковський район, Красноліське лісництво, квартал 21.

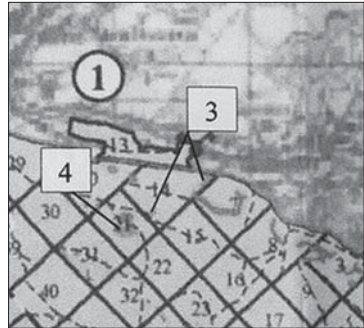
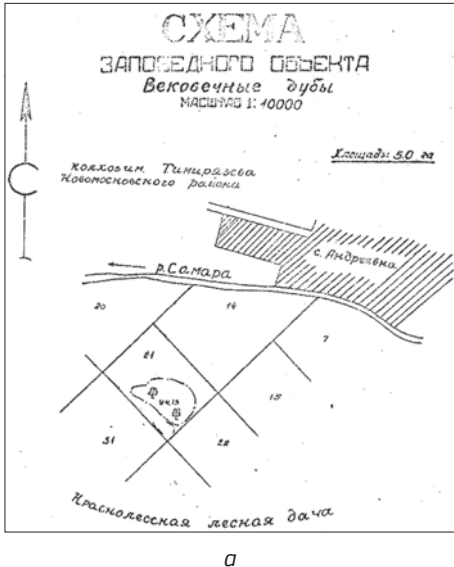
Вірогідною гіпотезою 1 є те що початково було створено кластерний об'єкт, потім виділено з нього два окремі об'єкти, згодом вони «змінили» місце розташування (тобто відбулась підміна), потім їх об'єднали знову в один, але нині як про існуючий згадують лише один з них.

Гіпотезою 2 є варіант, що було створено кластерний об'єкт, потім з нього виділено два окремі об'єкти зменшивши площу, потім один загубили/скасували, залишився один об'єкт, Згодом йому додали площу та змінили місце розташування, потім не змінюючи площу йому додали ще одну ділянку (можливо ту що раніше забрали, можливо ні), а тепер знов забули що ту ділянку додали.

Всі ці дії не мають офіційних рішень облради щодо описаних перетворень. Тобто, як і в багатьох випадках описаних раніше трансформації відбувались неофіційно, щоразу «роблячи вигляд», що актуальна ситуація в кожен з років була такою завжди, тобто видаючи новий документ з переліком об'єктів, наприклад Рішення облради, в якому вказуються щоразу вже абсолютно інші параметри певного об'єкту, без видавання необхідного в таких випадках рішення про їх зміну.

Зібрані нами факти викладаємо у хронологічній послідовності.

1969 рік. Рішення [2] в розділі ботанічних пам'яток (додаток, розділ 4, пункт 9) зазначено об'єкт «Красноліська лісова дача», який

б

Схеми розташування пам'ятки «Вікові дуби» у 21 кварталі діл. 13 в 70-х роках (а) та розташування об'єктів ПЗФ у 14 та 21 кварталах згідно даних Новомосковського військлісгоспу за 2016 рік (б)

складається з кількох частин, зазначених окремо: кв. 14, діл. 4 — 0,1 га; діл. 36 — 1,6 га; кв. 21 діл. 13 — 11 га, діл. 19 — 1 га. Опис наведено один на всі ділянки: «Цінні ділянки дубового лісу віком 130—140 років. Висота 20—22 м, діаметр 50—100 см». Це дозволяє стверджувати, що при першому створенні в 21 кварталі існувало 2 окремі ділянки ПЗФ.

1972 рік. Рішенням [3] у 21 кварталі згадуються дві окремі пам'ятки природи, як створені попередніми рішеннями:

1) додаток 3 пункт 21 — «Вікові дуби», кв. 21 діл. 13, площа 5 га (вдвічі менше, ніж в 1969р. [2]); Опис: «Природне угруповання дубового насадження віком 150 років, висотою 22—24 м, діаметром 65—95 см». Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-21-557.

2) додаток 3 пункт 22 — «Вікові дуби», кв. 21 діл. 19, площа 1 га; Опис: «Природне угруповання дубового насадження віком 150 років, висотою 20—23 м, діаметром 65—95 см». Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-22-557.

Звісно, ми вже знаємо, що попереднім рішенням [2] створено один об'єкт а не два, і рішення про зміну цього об'єкту, як і площі його частин

не було випущено, і також знаємо, що ситуація з таким маніпулюванням назвами, площами та навіть кількістю об'єктів, на жаль досить типова для рішень Дніпропетровської облради.

Невдовзі після створення, дубам з діл.13 було оформлено паспорт, в якому їм дають дещо іншу характеристику, ніж в Рішенні [3]: *«Участок дубового насадження естественного происхождения XV класса, возраст 150 лет. Средняя высота 22 м, средний диаметр 65 см, бонитет Ш, полнота 0,7 м. В подлеске лещина, бересклеты, свидина, клен татарский»*. Площа 5 га.

З карти приблизно того ж часу створення видно, що геометрія та нумерація кв.13 з того часу не змінювалась, а ділянка 13 по розташуванню та площі приблизно відповідає ділянкам 15 та 19 за сучасною нумерацією карти Ліспроєкту 2009 року.

1990 рік [10]. Список існуючих об'єктів ПЗФ підтверджує наявність «дубів» у кв. 21 діл. 13 (5 га), але об'єкт на діл. 19 в переліку вже не згадується.

1995 рік [11]. Перелік об'єктів, чії площі зазнали змін чи змінили підпорядкування (додаток 4 п. 14), згадує «Вікові дуби» у кв. 21 діл. 15, вже з новою, збільшеною площею — 11 га (так, це відносно нечастий для рішень Дніпропетровської облради приклад справді офіційної зміни в документації, коли зміна, що відбулася, затверджується окремим рішенням або його додатком). Також, дещо змінився номер виділу, з 13 на 15. Прослідкувати що це, принаймні частково, саме цей же виділ — дозволяє порівняння його розташування на карті 70-х років, та сучасній карті Ліспроєкту. Але варто зазначити, що сучасний виділ 19, який входив в ділянку 13 тепер має незрозумілий статус: по номеру його не вказують, а площа в 11 га, наче теоретично має його містити, так як площа виділу 15 всього 5 га. Цьому може бути таке пояснення: виділ 19 могли відокремити з виділу 15 в більш пізній час. Але як би там не було, це робить плутанину ще більшою.

2004 рік. В цей рік було видане охоронне зобов'язання на ботанічну пам'ятку місцевого значення «Вікові дуби» у кв. 21 діл. 15, 21 на площі 11 га. Опис: *«Узрупвання дубових насаджень віком понад 170 років»*. Як ми бачимо, до 15 виділу тут додався ще й 21-й, але площа залишилась без змін, що досить важко зрозуміти, адже 21-й виділ теж має певну площу, і після його додавання площа мала змінитись. На цьому складнощі не закінчуються, так як за картою Ліспроєкту 2009

Також не зрозуміло чому Новомосковський військ лісгосп, як розпорядник згідно охоронного зобов'язання, яке він мав підписувати, подає інше бачення про розташування ПЗФ і його площу, ніж записано у самому охоронному зобов'язанні.

Карта лісовпорядкування 2009 року зображає ПЗФ у виділі 15 площею 5 га і це є старовікова діброва (<http://www.lisprojekt.gov.ua/krasnonoliske-lisnitstvo>).

Отже, підсумуємо. Історія об'єктів в цьому кварталі за документами та картами достовірно не прослідковується. Разом ми маємо п'ять окремих наборів даних про об'єкти ПЗФ «Вікові дуби», деякі з яких відносно чітко, а деякі непевно пов'язані між собою. Одночасно на території 21 кварталу завжди фіксувалось не більше двох окремих виділів з об'єктами ПЗФ, хоча місця розташування одно з них постійно змінювались. Звузивши картину, можна говорити про три потенційно втрачені чи частково втрачені пам'ятки «Вікові дуби» у цьому кварталі: ділянка 13, ділянка 19 і ділянки 15 та 21, причому ділянка 13 та 15 високоймовірно являються одним і тим самим об'єктом, але це все одно не пояснює долю ділянки 21, що мала бути його частиною. Тож, на жаль навіть не можна впевнено назвати кількість втрачених об'єктів, але до таблиці було вирішено включити три пам'ятки.

Сучасний перелік об'єктів ПЗФ області містить в цьому кварталі лише один об'єкт — пам'ятку «Вікові дуби» у виділі 15, з площею 11 га, хоча площа виділу 15 складає всього близько 5 га.

Координати кварталу 21: 48.757221, 35.422155

34. Ботанічна пам'ятка/пам'ятки природи місцевого значення «Ділянка вікових дубів Василівської лісової дачі» (пам'ятки кварталу 30, нині 83).

Місце розташування: Новомосковський район, Василівське лісництво. Нині знаходиться на території іншої пам'ятки — «Василівська колонія сірих чапель», так як квартал 83 повністю входить до її складу. Розглянемо еволюцію цієї групи пам'яток за історичними етапами:

Рішенням виконкому обласної ради 1969 року [2] (додаток, розділ 4, пункт 3) затверджено створення кластерного об'єкту «Дубові насадження віком 100—160 років», який включав в себе кв. 5 діл. 1, кв. 14 діл. 13, кв. 30 діл. 17 та 43 Василівської лісової дачі (які наступними документами стали обліковувати як окремі об'єкти). При цьому

кожен з них мав окремо виділену в Рішенні площу. Площа цікавлячої нас частини у кварталі 30 діл. 17 — 1 га, кв. 30 діл. 43 — 1,4 га.

У наступному документі, Рішенні виконкому облради 1972 року [3] (додаток 3 пункти 12 та 13) перераховуються дві раніше затверджених облрадою пам'ятки природи, обидві мають однакові назви «Ділянка віковичного дубового лісу Василівської лісової дачі», площі об'єктів залишилися без змін. Номери об'єктів в реєстрі 70х: ППМ-12-557 для діл. 17, та ППМ-13-557 для діл. 43.

Опис пам'ятки на ділянці 17: *«Ділянка природного віковичного лісу віком 170—180 р. Висота дерев до 28 м., діаметр до 80 см.»*

Опис пам'ятки на ділянці 43: *«Ділянка природного віковичного лісу віком 160—170 р. Висота дерев до 23 м., діаметр до 72 см.»*

Відповідольной за обидві пам'ятки — Новомосковський військлісгосп.

Інших документів, де згадувалась би пам'ятка з ділянки 17 більше виявлено не було, вона не наводиться в подальших переліках існуючих пам'яток, але документів про скасування об'єкта теж не виявлено, як і документів про об'єднання з іншим об'єктом. А от пам'ятці з ділянки 43, як не дивно, пощастило трохи більше.

В найближчі кілька років після виходу Рішення [3] було створено паспорт об'єкта з ділянки 43, що зберігся, і ми маємо змогу його зачитувати. У паспорті було зазначено більш детальний опис: *«Дубовые насаждения 150—160-летнего возраста со средним диаметром 72 см., высотой 21 м, IV-го бонитета, полнота 0,4. В подлеске лещина, бересклеты, свидена. Живой покров представлен /дубравными/ видами: звездочки, копытня, медуницы неясной, ландыша и многих других. Площадь участка 1,4 га»*

Карта-схема розташування об'єкта, видана у 70—80-х роках, зображує його у кв. 30, не вказуючи ділянку, але лише один, і його зазначена площа 2,4 га, що загалом відповідає об'єднаній площі двох попередніх об'єктів, хоча документів про об'єднання нам і не відомо. Тож, або об'єкти було об'єднано невідомим нам документом, або один з об'єктів було анульовано невідомим документом, а для іншого невідомим документом збільшено площу. Ми схилиємось до того, що вони були об'єднані.

Зображене на карті розташування об'єкту лише частково співпадає з існуючими в наш час виділами. Воно має охоплювати сучасний

в наш час має заледве пів гектара, розташований практично в кутку кварталу, та зайнятий стиглою чорною вільхою. Отже, або це помилка в номери виділу при створенні документу, або нумерація виділів мінялась з того часу ще раз. Лише завдячуючи тому що це єдиний згаданий в цьому документі об'єкт з такою назвою, в цьому кварталі, та з площею близькою шуканій, можна з вірогідністю вище середньої стверджувати, що це і є вже відома нам «Ділянка віковичного дубового лісу Василівської лісової дачі» з кварталу 30 ділянка 43.

У 2004 році Мінекології видало охоронне зобов'язання на ботаничну пам'ятку природи місцевого значення «Ділянка вікових дубів Василівської лісової дачі» у кв. 83 вид. 37, площею 2,4 га, створений розпорядженням 1972 року [3], зі змінами розпорядженням № 50-р. Тобто ми отримуємо підтвердження, що не дивлячись на маніпуляції з площею, назвою, та виділом — це все ще той же об'єкт, принаймні на думку обласної державної адміністрації. Квартал 83 за новою нумерацією відповідає кварталу 30 за старою, і геометрія кварталів не мінялась, лише нумерація. Охоронне зобов'язання містить короткий опис: *«Ділянка природного віковичного дубового лісу віком 180—190 років»*. Чергову зміну номера виділу знову досить важко прокоментувати, або це виправлення попередньої помилки, коли замість 37 вказали 35, або чергова зміна нумерації виділів лісництвом.

Новомосковський військовий лісгосп у своїй відповіді 2016 року [16] підтверджує, що на балансі у нього є об'єкт «Ділянки вікових дубів Василівської лісової дачі» (кв. 83 вид. 37, площа 2,4 га. Це підтверджує дані вище. Але на карті кварталів, наданій Військлісгоспом, об'єкт знаходиться на південний захід від місця де він розташований на радянській карті, і має не ту форму.

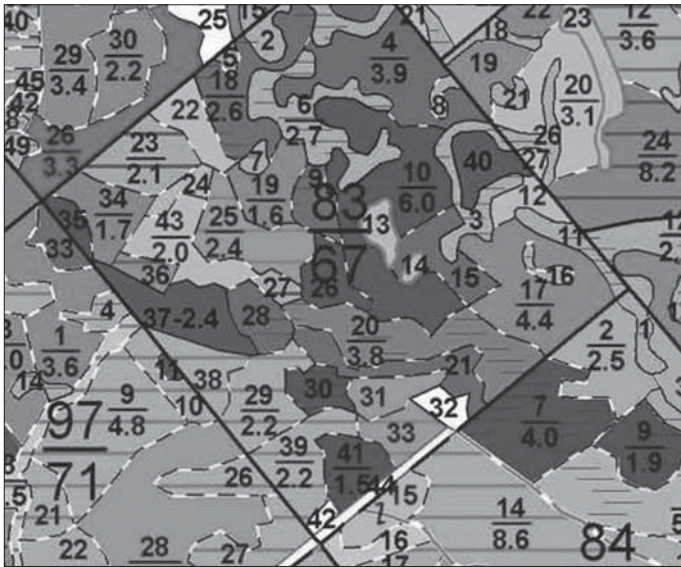
На сучасній карті лісовпорядкування (2009) об'єкт у вигляді як він був на радянській карті — відсутній (https://www.lisproekt.gov.ua/wp-content/uploads/2018/02/02_Vasilivske.jpg). Єдиний дубовий виділ в тому місці, де на радянській карті позначено об'єкт — виділ 26, і він має значно меншу площу. Суміжні виділи, що частково мали б входити до території об'єкту згідно радянської карти, засаджені іншими культурами: молодюю чорною вільхою та дубом, частково по межах територія зачіпає виділи з середньовіковими чорною вільхою, вербою та сосною.

Тим не менш, на цій карті позначено розташування «Ділянки вікових дубів Василівської лісової дачі», це виділ 37 площею 2,4 га, за-

Схеми розташування пам'ятки «Ділянка вікових дубів» у 83 кварталі діл. 37 (а) та на сучасних картах лісовпорядкування (б)

а

б

йнятий стиглим дубом низькорослим. Але цей виділ розташовано в 300—350 метрах на південний захід від локації вказаної на радянській карті, і він має зовсім іншу форму.

У підсумку — маємо 6 різних наборів даних, за якими ховаються або два об'єкти, які було об'єднано в один, або два об'єкти, один з яких втрачено. Так чи інакше, вся територія цього кварталу зараз є заповідною завдячуючи об'єкту «Василівська колонія сірих чапель».

Координати кварталу 83: 48.680500, 35.573402

Пам'ятки

ДП «Новомосковське лісове господарство»

Також окремого розгляду потребують території ПЗФ в межах ДП «Новомосковське лісове господарство». В результаті нашого звернення до ДП «Новомосковське лісове господарство», підприємство надало інформацію [17] про наявність на їхній території 11 об'єктів ПЗФ. Дев'ять об'єктів ПЗФ, що існують чи існували в минулому потрапили до нашого переліку. Частина об'єктів знаходиться на території Новомосковського, а частина Павлоградського районів. Об'єкти мають проблеми аналогічні об'єктам Новомосковського військ лісгоспу, описаним вище, і ми також зупинимось лише на тих об'єктах, які можуть бути втрачені, залишивши проблемні але достовірно існуючі об'єкти для більш широкого історичного дослідження.

35. Пам'ятка природи місцевого значення «Віковічні дуби».

Створена Рішенням виконкому обласної ради 1967 [1] у Новомосковському лісництві, квартал 19, без вказання площі.

За описом на момент створення це: *«Дуби віком 150 років. Висота — 20 м, діаметр 52 см»*. В подальших документах та переліках об'єкт відсутній. Документів присвячених ануляції чи об'єднанню пам'ятки з іншим об'єктом виявлено не було. Доля об'єкту невідома.

На планах лісонасаджень 2013 року об'єкт відсутній (<http://www.lisproekt.gov.ua/novomoskovske-lisnitstvo>). Проте в кварталі 19 виділ 8 (6 га) відмічено, що розташовуються «стигли та перестиглі дуби високостовбурні / дуби червоні». На карті Новомосковського лісництва вказано всього два виділи з настільки старими дубами цього типу, і в 19 кварталі — один з них. Тож є хороша ймовірність, що пам'ятка збереглася до наших днів.

Координати кварталу 19 виділ 8: 48.678743, 35.331196

36. Пам'ятка природи «Ділянка соснових насаджень».

Про неї відомо завдячуючи охоронному зобов'язанню виданому Міністерством екології у 2004 р., в жодних інших документах вона не згадується.

Вказується, що пам'ятка розташована в Новомосковському районі, Новомосковський лісгосп кв. 18 діл. 17., без зазначення лісництва.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО
ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ

ОХОРОННЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Відповідно до статті 53 Закону України “Про природно-заповідний фонд України”

Держуправління екоресурсів в Дніпропетровській області передає під охорону землекористувачу заповідний об’єкт ботанічну пам’ятку природи “Ділянка соснових насаджень” місцевого значення, площею 5,0 га,

оголошено рішенням облвиконкому від 26.05.77 № 346.
з метою збереження соснових насаджень.

Заповідний об’єкт розташований на території Новомосковського району, в межах Новомосковського держлісгоспу кв. 48, діл. 17 і входить до складу природно-заповідного фонду України, який охороняється як національне надбання і є складовою частиною світової системи природних територій та об’єктів, що перебувають під особливою охороною.

Землекористувач Новомосковський держлісгосп в особі директора Смільського Сергія Олексійовича бере під охорону вище названий об’єкт і зобов’язується зберігати його та дотримуватись екологічних вимог при використанні природних ресурсів згідно зі статтею 40 Закону України “Про охорону навколишнього природного середовища”, а також провести відмежування заповідного об’єкту в натурі, оформлення його природоохороною наочністю, нанесення на планово-картографічні матеріали.

Зазначено, що пам’ятка створена у 1977 р. [15], але цей документ не містить жодної ботанічної пам’ятки з соснами яка могла б бути нею, принаймні у Новомосковському районі. Проте він містить пам’ятку з такою назвою і адресою у районі Магдалинівському. Але охоронне зобов’язання однозначно і точно вказує, що пам’ятка має бути у сусідньому — Новомосковському районі, і цей документ скріплений печаткою та підписами, тобто мав би бути перевірений.

Тож, на жаль немає точної певності, чи такий об’єкт існував, чи це наслідки помилки в документі.

Історія двох наступних об’єктів подається коротко, так як їх проблема не історичного а бюрократичного характеру. Тим не менш точна їх доля наразі невідома, а розташування може ставити їх існування під загрозу, тому вони потрапили до цього списку.

37. Пам'ятка природи місцевого значення «Орлівцанські віковічні сосни».

Цю пам'ятку було створено в Новомосковському лісництві, квартал 30, у 1967 році Рішенням [1] з площею 1,4 га. В 1972 році її підтвердили зі зменшеною площею в 1 га, а в 1995 році Розпорядженням [11] її площу збільшили до 3 га. Номер об'єкту в реєстрі 70-х: ППМ-8-557.

Важливо, що вона є у офіційному списку об'єктів ПЗФ, який веде обласна державна адміністрація. Немає її лише в тексті офіційної відповіді Новомосковського лісгоспу. Також об'єкт відсутній на планах лісонасаджень 2013 року (<http://www.lisproekt.gov.ua/novomoskovskelisnitstvo>). Схоже у лісгоспі не знають, що у них на балансі має бути така пам'ятка. Це є проблемою, тому що всі стиглі ліси, що не мають заповідного статусу з точки зору лісгоспу, автоматично можуть вважатись кандидатами на деревозаготівлю. Особливо ситуацію ускладнює те, що лісовий квартал №30 на суттєвий процент забудований — в ньому розміщені турбази, санаторії та бази відпочинку, і навіть велика приватна територія забудови. Або ж причиною відсутності в списку пам'яток лісгоспу але присутності в списку пам'яток ОДА може бути те, що з пам'яткою щось сталося за останні роки, і це ще не знайшло свого відображення в документації.

Координати для кварталу 30: 48.659249, 35.329492

38. Пам'ятка природи місцевого значення «Поодинокі стоячі віковічні сосни»

Історія, що сталась з пам'яткою, повністю аналогічна попередній. Завважимо, що це абсолютно різні об'єкти, створені одним розпорядженням, вони поряд на його сторінках і мають різну площу, хоч і знаходяться поряд в одному кварталі лісництва. Цю пам'ятку було створено в Новомосковському лісництві, квартал 30, у 1967 році Рішенням [1] з площею 1,4 га. У 1972 році, її підтвердили зі зменшеною площею 0,4 га (тобто відбулося розділення створеного попереднім Рішенням об'єкту на дві частини). Номер об'єкту в реєстрі 70-х: ППМ-9-557.

Вона є у переліку існуючих ПЗФ області в 1990 [10] та 1995 [11] роках, з тією ж площею. Також вдалося відшукати охоронне зобов'язання цієї пам'ятки, видане в 2003 році. Як і попередня, вона є в сучасному офіційному списку об'єктів ПЗФ області. Немає її лише

в тексті відповіді Новомосковського лісгоспу та на картах планів лісонасаджень. Схоже вони не знають, що у них на балансі є така пам'ятка, або з пам'яткою щось сталося. Також є деяка ймовірність фактичного знищення об'єкту, так як він знаходився у зоні сучасних турбаз, які судячи з супутникових знімків активно розбудовувались у останні роки. На планах лісонасаджень 2013 року заповідні об'єкти в кварталі 30 Новомосковського лісництва відсутні (<http://www.lisproekt.gov.ua/novomoskovske-lisnitstvo>).

39. Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Сосновий бір».

Створений у 1972 Рішенням [3], він мав площу 8,2 га.

Місце розташування: Лісова дача «Діброва», квартал 14, ділянка 18 (поряд з об'єктом «Орлівщанські віковічні дуби», завдячуючи якому вдалося отримати карту кварталів 70-х років, і впевнитись, що з того часу нумерація кварталів не змінювалася).

Номер об'єкту в реєстрі: ППМ-47-557

За описом, станом на момент створення це: *«Штучні насадження сосни звичайної, посаджені на супічких пісках у 1930—35 роках. Середня висота 20 м, середній діаметр — 20 см. Являється зеленою зоною м. Дніпропетровська — місцем масового відпочинку трудящих»*. Звичайно розміщення об'єкту настільки далеко від міста Дніпро видає, що останнє речення опису введено для формальності. Як ми бачимо з історії деяких пам'яток вище, так робилося на початку 70-х, щоб створені раніше заповідні об'єкти відповідали новій категорії «парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва», і що через це було загублено чимало пам'яток.

В подальшому такий об'єкт в документації більше не фігурує, не вдалося виявити також і документів на його ануляцію, чи об'єднання з іншим об'єктом.

На планах лісонасаджень 2013 року об'єкт відсутній (http://www.lisproekt.gov.ua/wp-content/uploads/2018/02/02_Novomoskovske.jpg). За складом порід, зараз у 14 кварталі росте виключно середньовіковий дуб високостворбурний чи дуб червоний, тож об'єкт швидше за все втрачено назавжди.

Координати для кварталу 14: 48.678403, 35.348005

40. Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Соснові насадження Новомосковського лісництва в кв. 27 і 20».

Створений у 1972 р. Рішенням [3] на площі 28,2 га. Місцезнаходження: Новомосковський район, лісова дача «Діброва», кв. 27, діл. 4, 5, 9, 12, 19, 26 і кв. 20 діл. 8, 10, 12, 27.

Номер об'єкту в реєстрі 70х: ППМ-48-557

Опис при створенні: *«Штучні насадження сосни звичайної, посажені на сипучих пісках у 1930—1935 рр. Середня висота 20 м., середній діаметр 20 см. Являється зеленою зоною м. Дніпропетровська — місце масового відпочинку трудящих».*

Після створення в подальших документах більше не згадується. Документів про скасування чи об'єднання об'єкту з іншим виявлено не було.

На планах лісонасаджень 2013 року об'єкт відсутній (http://www.lisproekt.gov.ua/wp-content/uploads/2018/02/02_Novomoskovske.jpg), а всі перелічені виділи зайняті не сосновими насадженнями і навіть не створюють разом просторово логічний об'єкт, що вказує на те, що нумерація виділів зазнала змін. Проте нумерація кварталів з часу створення не змінювалася, і 20 та 27 квартали являються сусідніми. В цих кварталах досить багато соснових насаджень, їх сумарна площа приблизно 36—40 га, тож в цілому цей заповідний об'єкт міг зберегтись. Щоправда ці лісові квартали межують з селом Орлівщина, і зазнали суттєвої забудови.

Координати для зони кварталів 20 та 27: 48.671585, 35.336996

41. Пам'ятка природи місцевого значення «Високопродуктивні дубово-ясеневі культури 60-річного віку у Кочережківському лісництві кв. 38, діл. 8».

Саме з такою назвою пам'ятку було створено у 1977 році Рішенням [15] (пункт 6, додаток 2). Розташування: *«Павлоградський район, Кочережківська лісова дача».* Площа, зазначена при створенні - 2 га. Відповідальний: Кочережківське лісництво.

Номер об'єкту в реєстрі 70х: ППМ-91-557

Опис при створенні: *«Найбільш досконале штучне насадження, що відзначається високою продуктивністю, оптимальною повнотою та відповідністю деревних порід даним типам лісорослинних умов»*

Наступний документ, де згадується пам'ятка — перелік існуючих об'єктів ПЗФ 1990 року у Рішенні [10]. Назва під якою вона там зазначена - *«Високопродуктивні дубово-ясеневі насадження».* Децю

зросла площа пам'ятки, там вона вказана 2,4 га. Також дещо змінилась адреса, тепер це ділянка 13 а не 8.

В подальших документах та переліках об'єктів ПЗФ більше не згадується. Документів щодо ануляції об'єкту чи об'єднання з іншим об'єктом нам виявити не вдалося. Проте можна зробити припущення, що пам'ятка могла зникнути зі списків завдячуючи плутанині із іншим об'єктом, коли об'єкт з заповідними соснами 17 кварталу ймовірно помилково був поміщений у 38 квартал — це докладно буде розібрано у наступному, пункті 42.

За даними лісовпорядкування 2013 року в кварталі 38 відсутні об'єкти ПЗФ <http://www.lisproekt.gov.ua/kocherezke-lisnitstvo>. На карті є виділ 13, позначений як зайнятий пристигаючими зімкнутими культурами дубу високостовбурного чи червоного, але він нині має площу 3,3 га. Лише виділ 3 зайнятий ясенем має площу 2,4 га. Так як нумерація виділів могла з 1990 року не однократно змінюватись — важко сказати який з сучасних виділів може містити цей загублений об'єкт ПЗФ. Принаймні цього разу кандидатів навіть кілька, тож є шанси, що він зберігся. Карти кварталу 38 див. у наступному пункті.

Координати для кварталу 38: 48.633222, 35.752373

42. Пам'ятка природи місцевого значення «Високопродуктивні насадження сосни звичайної» (Павлоградський район, Кочережківське лісництво, квартал 38)

З подібними назвами та розташуванням у Кочережківському лісництві, в документації фігурує 3—5 різних наборів даних, які тепер можуть бути одним об'єктом, та розміщення їх в різних кварталах знижують ймовірність цього. Найбільш вірогідно, що це два об'єкти. Серед цих наборів даних є і згадані в таблиці сосни з кварталу 38, але щоб пояснити яке їх місце в цій історії — треба продемонструвати всю логічну та історичну послідовність розвитку подій від самого початку. Тож розглянемо відому частину історії цих об'єктів.

В 1977 році Рішенням [15] Виконком обласної ради створив два окремі об'єкти (вони зазначені поряд в одному документі): «Високопродуктивні 40-річні насадження сосни звичайної у Кочережківському лісництві, кв. 17 діл. 19» площею 5 га; та «Високопродуктивні 50-річні насадження сосни звичайної у Кочережківському лісництві кв. 21 діл. 9» площею 5 га. Ці дані також підтверджує паспорт об'єкта радянських часів.

1990 рік, Рішення облради №469 [10] містить перелік існуючих об'єктів, серед яких згадується «Високопродуктивні насадження сосни», площею 6 га (приріст на 1 га), та із розташуванням *Кочережківське лісництво кв. 17 діл. 20*. Також у рішенні згадана і «Ділянка насаджень сосни звичайної» площею 5 га (без змін площі), з місцезнаходженням *Кочережківське лісництво кв. 21 діл. 9*. Як ми бачимо, об'єкти змінили назви, перший трохи змінив адресу та площу, хоча спеціалізованих документів для затвердження таких змін знайдено не було, тобто наступний перелік просто демонструє змінені дані по-стфактум. Але добре, що це ще хоч з скільки-небудь вірогідною ймовірністю прослідковується, що це одні й ті самі об'єкти.

В 1995 році в Розпорядженні Голови ОДА [11] (яким було додано та змінено багато об'єктів) об'єкт «Ділянка насаджень сосни звичайної» у 21 кварталі, що створений у 1977 р. [15] згадується в розділі про зміни в площах та землекористувачах, проте не вказується ділянка, і площа його вказується вже аж 43 га, а не 5. Дуже висока ймовірність, що це той самий об'єкт і йому додали площу, проте так як назва знову нова (хоч і схожа), площа нова, а в адресі збігається лише квартал, то з 100 % вірогідністю це сказати не можна. Також можна розглянути іншу причину такого значного росту площі: при подачі документів, зазначивши лише номер кварталу, без виділу, і не зазначивши площу, лісгосп міг дати привід працівникам тодішньої ОДА вирішити що заповідано весь квартал 21 і тому вже вони могли написати площу, просто вказавши всю площу зазначеного кварталу.

В цьому ж розпорядженні 1995 року в переліку існуючих пам'яток природи є об'єкт «Високопродуктивні насадження сосни» у 38 кварталі, з зазначенням, що ніби він створений у 1977 році Рішенням [15]. Для нього також не вказується номер виділу, а площа його вказується 5 га. І при цьому, в цьому Розпорядженні вже не фігурує об'єкт з адресою в кварталі 17 виділ 20 чи 19. Чому це важливо? У Рішенні 1977 року [15] жодних ботанічних об'єктів із соснами у 38 кварталі не згадується, і залишається хіба що об'єкт у кв. 17 діл. 19 (чи 20 за списком 1990 р. [10]). За картою, 17 та 21 квартали Кочережківського лісництва розміщені по діагоналі один від одного, а от 38 квартал від них на протилежному кінці лісництва, причому завдячуючи радянським картам, що збереглися для деяких об'єктів, вдалося точно встановити, що нумерація кварталів з 70х років не мінялася. Тож, з одного

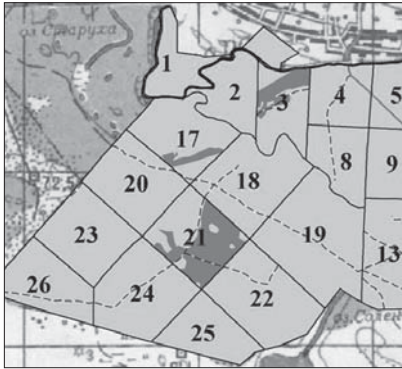
боку можна прослідкувати, що виниклий нізвідки об'єкт з кв. 38 це насправді об'єкт з кв. 17. Але з точки зору точності документацій них формулювань законодавчого рівня (як вказані Розпорядження та Рішення) абсолютно не можна сказати, чи являються чи ні одним і тим самим об'єктом об'єкт у кв. 17 діл. 19 створений у 1977 р. [15] та об'єкт у кв. 38, що згадується у переліку існуючих у 1995 р [11]. У них спільне лісництво, схожа назва, схожа площа, співпадає документ про створення. Відмінне — квартал. Можливо при наборі тексту була допущена помилка, адже за свідченнями pana Вадима Манюка у кв. 38 сосен немає взагалі (відсутність сосен, замість яких є стиглі насадження інших порід, підтверджують і матеріали лісовпорядкування 2013 року http://www.lisproekt.gov.ua/wp-content/uploads/2018/02/04_Kocherezke.jpg).

В 2003 році Мінекології видало Охоронне зобов'язання для об'єкту «Ділянка насаджень сосни звичайної», який створено Рішенням [15] у 1977 р., площу якого змінено у 1995 р. [11], і в 2003 році його площа зазначена тепер як 43 га, а знаходиться об'єкт у кварталі 21.

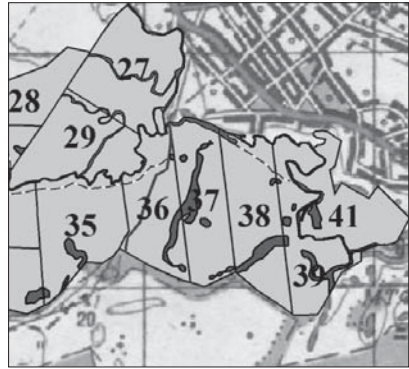
В 2005 році Мінекології видає ще одне Охоронне зобов'язання для об'єкту «Високопродуктивні насадження сосни звичайної», який створено Рішенням [15] у 1977 р., який має площу 5 га, та зазначено, що знаходиться також у Кочерезькому лісництві, проте у кв. 38. Тобто помилка зроблена у 1995 році почала переносити себе в подальші документи.

При цьому, на карті лісовпорядкування 2013 року (http://www.lisproekt.gov.ua/wp-content/uploads/2018/02/04_Kocherezke.jpg) жодного ПЗФ у 38-му кварталі нема. Натомість існує об'єкт саме такої площі у 40 кварталі (виділ 14), хоча цей квартал знаходиться на відстані понад кілометр від 38-го. Але ми знаємо, що це маєтєся на увазі пам'ятка «В'язівські вікові дуби», що має таку площу і розташована у кварталі 40.

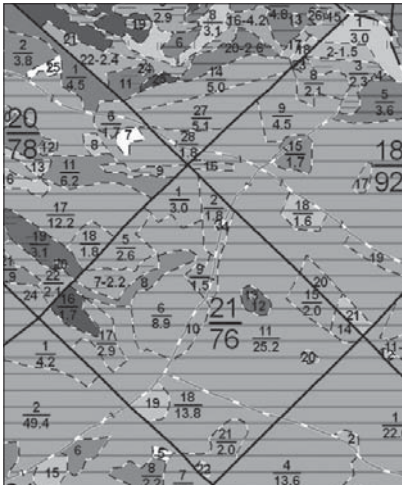
У відповіді лісництва [17] зазначено два об'єкти пов'язані з соснами у Кочерезькому лісництві, це: «Ділянка насаджень сосни звичайної», 43 га, кв. 21, вид. 18 (замість документу про створення вказано документ про зміни площі у 1995 р. [11]) та «Високопродуктивні насадження сосни звичайної» 5 га (зменшення площі на 1 га відносно 1990 [10]), кв. 17 вид. 14. Для першого об'єкту площу, назву та розташування підтверджуємо. А от для другого знов маємо нове розташування, яке до того ж непогано збігається з відомостями, вказаними при створенні. Тож можемо припустити, що у 1995 році при

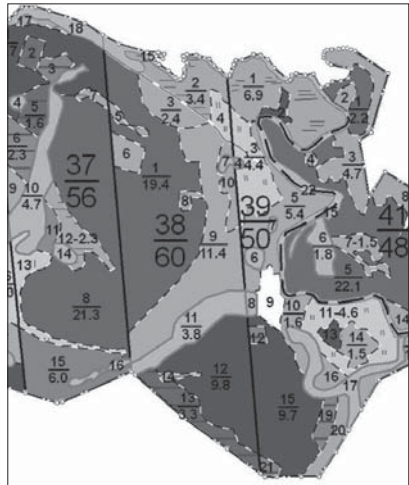
а

б

б

з

Схеми розташування пам'ятки «Ділянка насаджень сосни звичайної» у кв. 21, вид. 18 (а, б) та «Високопродуктивні насадження сосни звичайної» у кв. 17 вид. 14. на сучасних картах лісовпорядкування (в, з)

наборі тексту в ОДА вказали невірне розташування, а Мінекології при оформленні Охоронного зобов'язання у 2005 р. використали просто підготовлені в ОДА матеріали із цією помилкою (кв. 38 замість кв. 17), при вірній назві та площі. Можливо це сталось через плутанину, бо в

кв. 38 є (хоча певно швидше був у минулому) ще один об'єкт зі схожою назвою «Високопродуктивні дубово-ясеневі культури». Або ж звісно ми можемо припустити, що існував ще один об'єкт з такою ж назвою та площею у кв. 38, який відсутній у документі про створення на який посилається, і зараз у офіційних списках та даних лісництва не фігурує. Немає такого об'єкту і на планах лісонасаджень, що також дають можливість побачити що у кв. 38 нема жодного виділу що площею бодай наближався б до 5 га і жодного виділу з соснами.

В офіційному списку об'єктів ПЗФ Дніпропетровської області за 2012 рік, розміщеному на сайті у ОДА, в Кочережківському лісництві також вказано два об'єкти пов'язані з соснами, це: «Ділянка насаджень сосни звичайної», площею 43 га у кв. 21 та «Високопродуктивні насадження сосни звичайної» 5 га, для якої квартал на жаль не вказано. В подальших офіційних списках ОДА квартали розміщення пам'яток вказувати перестали взагалі. В тій частині неофіційних списків, що містить адреси пам'яток, загалом вказується розміщення пам'ятки у 17 кварталі, ігноруючи потенційну помилку 1995 року, що потягла за собою помилку у охоронному зобов'язанні 2005 року. Тож, можна відносно впевнено стверджувати, що на цьому етапі зв'язок між створеними та існуючими пам'ятками прослідковується.

На сучасній карті лісовпорядкування 2013 року на сайті Держлісагентства України (http://www.lisproekt.gov.ua/wp-content/uploads/2018/02/04_Kocherezke.jpg) один об'єкт дійсно показаний у 17 кварталі, але у виділі 14 (5 га). Другий об'єкт у 21 кварталі відповідає (згідно контурам на загальній схемі) виділам 11, 15, 18 та 21, що в сумі дають рівно 43 га.

Отже, підсумуємо. Ми маємо два об'єкти з заповідними соснами, одним було 40 років у 1977 році [15], іншим — 50. Створені одночасно у 1977 році з однаковою площею 5 га у сусідніх кварталах. Обидва були у 1990 році [10], одному при цьому додали трішки площі і змінили номер ділянки з 19 на 20. Один з них у 1995 році [11] збільшили до 43 га; інший змінював площу спершу в бік збільшення до 6 га а потім знову у бік зменшення до 5 га, а у 1995 році вказали в невірному кварталі. Через що у 2005 році Мінекології видало для нього охоронне зобов'язання теж з помилкою в розташуванні. Тому тимчасове і непевне існування об'єкту у 38 кварталі варто визнати просто помилкою документообороту.

43. Пам'ятка природи місцевого значення «Віковичний дуб»

Пам'ятку розташовану у Кочережківському лісництві, квартал 4 (Павлоградський район), створено у 1974 році Рішенням [4] (пункт 16, додаток 2). Площа при створенні зазначена не була. Відповідальний: Кочережківське лісництво.

Опис при створенні: *«Могутній 250-річний дуб з добре розвинуеною кроною. Діаметр стовбура 1,3 м. Має науково-пізнавальне значення».*

Після створення пам'ятка більше не згадується в документації і в переліках існуючих об'єктів ПЗФ відсутня. Документів щодо ануляції чи об'єднання з іншим об'єктом виявлено не було.

На карті лісовпорядкування 2013 року <http://www.lisproekt.gov.ua/kocherezke-lisnitstvo> об'єкт відсутній. Хоча в кварталі є кілька виділів відмічених як зайняті стиглим та перестиглим дубом низькорослим, але ці виділи межують з просікою та дорогою від мосту, що схоже зазнавав значної реконструкції, як мабуть і дорога. Тож є якийсь шанс що пам'ятка ще існує але він відносно примарний. Принаймні, судячи з кількох фото з мережі, там все ще є справді великі та старі дуби.

Координати кварталу 4, частини з виділами 5, 11 та 12, де розташовані найстарші дуби кварталу: 48.657970, 35.657399

44. Пам'ятка природи місцевого значення та державний лісо-мисливський заказник республіканського значення «Байрачні ліси порожистої частини Дніпра» / парк пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Урочище Калинівське» / мисливський заказник «Кринична балка»

Історія цього об'єкту дуже схожа на історію «Байрака Високого», яку ми розглянули в пункті 25.

Пам'ятка «Байрачні ліси порожистої частини Дніпра» була створена 1967 року на площі 108 га Рішенням [1]. Її місце розташування Солонянський район, Микольське (в наступних документах Микільське) лісництво, урочище «Кринична балка», кв. № 5.

Опис при створенні: *«Це район Придніпровського плато, де яружно-балочний ландшафт досягає найбільшого розвитку. Лісонасадження з дуба, ясеня зел., клена і чагарників віком 10—45 років, сконцентровані на 3-й терасі. На схилах маютья невеликі ділянки з трав'яною*

рослинністю первісного степу. Це яскравий вираз лісу байрачного типу. Загальна площа 108 Га, в т.ч. вкрита лісом 105 Га.» [1].

1972 року Рішення [3] розміщує об'єкт у переліку державних лісо-мисливських заказників республіканського значення. Площа залишилась без змін, 108 га. Але так як на рівні області не було повноважень оголошувати ПЗФ республіканського значення, і для цього таке рішення мало бути затверджене радою міністрів — рішення щодо переведення об'єкту в цю категорію з рештою могло виявитись фатальним для нього.

Опис зазнав деяких змін: *«Це район Придніпровського плато, де яружно-балочний ландшафт досягає найбільшого розвитку. В лісонасадженнях переважають дуб, ясень зелений, клен в 15—50-річному віці. Між гаями розташовані ділянки одвічного степу з своєрідною рослинністю. Являється резерватом корисної та мисливської фауни: козулі, дикого кабана, лані, лисиці, зайця русака, дикого кроля, куниці, фазана, сірої куріпки і інших. Має науково-пізнавальну і естетичну цінність.»* [3].

1974-го Рішення [4] змінює статус об'єкту на парк-пам'ятку садово-паркового мистецтва місцевого значення, називаючи його вже дещо інакше: «Урочищем Калинівським». Про республіканське значення вже не згадується. Але вельми цікаво тут те, що кількома реченнями далі це Рішення скасовує три об'єкти, як «не затверджені радою міністрів», тоді як цей об'єкт, що також очевидно що затверджений не був — переводить в інший статус. Що завадило обласній раді перевести в місцевий статус всі незатверджені об'єкти, як це сталося з «Урочищем Калинівським» та ще двома, чи з якої причини його та ще два об'єкти було захищено, а інші три скасовано — залишається загадкою.

Останнього разу об'єкт згадується під назвою «Кринична балка», в Рішенні 1977 року, тоді його статус було змінено на мисливський заказник [15]. Такої категорії ПЗФ ніколи не передбачало законодавство, тож що хотіла цим сказати обласна рада — невідомо. Можливо це прикра помилка в підготовці документів, через яку в подальшому заказник перестали подавати в переліках існуючих об'єктів, так як наданий йому статус не відповідав жодній з існуючих категорій ПЗФ. Саме формулювання зміни статусу в Рішенні [15] звучить вельми спірно, тому ми наводимо його як цитату: *«— Виключення з заповідного фонду природних об'єктів Гори Калитви Царичанського району, Байрака Високого Новомосковського району та Криничної балки Солонянського району,*

оголошених рішенням облвиконкому від 28 листопада 1974 р № 687 парками-пам'ятками садово-паркового мистецтва місцевого значення, як такі, що не відповідають діючій класифікації заповідності, і переведення їх до категорії мисливських заказників.» Формулювання про переведення (зміну статусу), якими об'єкт виключається з однієї категорії і включається до іншої — зустрічаються, проте при цьому зазвичай переведення відбувається до затвердженої, існуючої категорії.

Місце розташування балки Криничної вдалося розшукати лише завдячуючи щасливому випадку. Цей топонім не зустрічається ні в сучасному вжитку, ні на картах Шуберта, його вдалося віднайти лише на 500 м картах третього рейху. Це вкрита гарним байрачним лісом балка, що на сучасних картах та на триверстовках Шуберта підписана як балка Вовнігська. Микільське лісництво теж існує і в наш час, зараз балка Кринична — це його квартали 52, 53 та 54. Цьому природоохоронному об'єкту дуже пощастило, і в 1992 та 1998 роках ця територія була зарезервована під створення, а в 2008 році — було створено регіональний ландшафтний парк «Придніпровський», куди ввійшла і вона. Його сучасна назва «Дніпрові пороги» (з 2017 року). Тож не дивлячись на 34 роки забуття, ця територія все ж знову була визнана цінною та повернулася до природно-заповідного фонду. Координати об'єкту: 48.181887, 35.100838

45. Заповідний парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Урочище Широке».

Об'єкт створено Рішенням [2] у 1969 році, як ботанічну пам'ятку природи місцевого значення, і надано територію площею 75 га. Розташування описано як: «Широківський район, Широківське лісництво, кв. №№ 1, 2, 6, 7». Відповідальний: Широківське лісництво.

Опис при створенні: «Ліс в степу. Має водоохоронне, ґрунтозахисне, і санітарно-гігієнічне значення. Зразок штучного заліснення сипучих пісків».

В переліку існуючих об'єктів Рішення [3] 1972 року, «Урочище Широке» наводиться у списку парків-пам'яток садово-паркового мистецтва місцевого значення. Площа залишилась незмінною, як місце розташування вказано с.м.т. Широке, а як відповідальна організація — Криворізький лісгоспзаг.

Номер в реєстрі пам'яток: ППМ-44-557.

Опис згідно Рішення [3]: *«Лісний масив закладено 1952—1957 року поблизу селища Широке хвойних та листяних порід дерев. Являється зеленою зоною районного центру селища Широке».* (збережено орфографію оригіналу)

В виданих пізніше переліках пам'яток чи іншій документації об'єкт більше не згадується. Документів щодо скасування чи об'єднання з іншим об'єктом нам виявити не вдалося.

Широківське лісництво існує і в наш час, і його квартали 1—2 та 6—7 і зараз являються сусідніми, формуючи цільний лісовий масив на північно-західній межі селища Широке. Щоправда їх сумарна площа складає 139 га. Так як карт лісових кварталів цього лісництва, як вони виглядали в 70-х роках, в наявності немає, то на жаль не можна точно встановити чи змінювалась нумерація кварталів. Щоправда цей лісовий масив — єдиний що знаходиться поряд з селищем Широке, тож хоч і не можна впевнено сказати яка саме частина масиву була заповідана, але принаймні вона точно розташовувалась в цьому, досить невеликому лісі.

Координати Широківського лісу, в частині де розташовані квартали 1-2 та 6-7: 47.703639, 33.241975.

П. Романов

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення № 750 виконкому Дніпропетровської обласної ради депутатів трудящих від 12 жовтня 1967 року «Про пам'ятки природи місцевого значення».
2. Рішення № 1004 виконкому Дніпропетровської обласної ради депутатів трудящих від 23 грудня 1969 року «Про пам'ятки природи місцевого значення».
3. Рішення № 391 виконкому Дніпропетровської обласної ради депутатів трудящих від 22 червня 1972 року «Про заходи по розширенню мережі державних заповідників і поліпшенню заповідної справи в області».
4. Рішення № 687 виконкому Дніпропетровської обласної ради депутатів трудящих від 28 листопада 1974 року «Про створення державних заказників і поліпшення заповідної справи в області».
5. Розпорядження № 388-р виконкому Дніпропетровської обласної ради депутатів трудящих від 14 листопада 1975 року «Про затвердження пам'яток природи республіканського та обласного значення».
6. Рішення № 568 виконкому Дніпропетровської обласної ради народних депутатів від 9 жовтня 1979 року «Про створення державних заказників, охорону не мисливських птахів, рідкісних та зникаючих дикоростучих та лікарських видів рослин».

7. Рішення № 654 виконкому Дніпропетровської обласної ради народних депутатів від 14 жовтня 1982 року «про міри по розширенню мережі державних заказників на території області».

8. Рішення № 231 виконкому Дніпропетровської обласної ради народних депутатів від 9 червня 1988 року «Про розширення мережі природно-заповідних територій та об'єктів області».

9. Постанова № 262 Ради міністрів Української РСР від 15 вересня 1990 року «Про створення державного заповідника «Дніпровсько-Орільський» у Дніпропетровській області», пункт 2.

10. Рішення № 469 виконкому Дніпропетровської обласної ради народних депутатів від 17 грудня 1990 року «Про мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду області».

11. Розпорядження № 50-р голови обласної державної адміністрації від 19 грудня 1995 року «Про мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду області».

12. Рішення Дніпропетровської обласної ради № 361-15/XXIII від 16 лютого 2001 року «Про погодження створення заказників загальнодержавного значення та скасування статусу ландшафтного заказника місцевого значення "Ковпаківський"».

13. Розпорядження №518 представника Президента України від 30 грудня 1993 року «Про збереження і розвиток природно-заповідного фонду області».

14. Рішення Дніпропетровської обласної ради № 525-22 XXIII від 19 березня 2002 року «Про природно-заповідний фонд області».

15. Рішення № 346 виконкому Дніпропетровської обласної ради депутатів трудящих від 26 травня 1977 року «Про доповнення переліку державних заказників, пам'яток природи і поліпшенню заповідної справи в області».

16. Лист ДП «Новомосковський військовий лісгосп» № 212 від 29 червня 2016 року.

17. Лист ДП «Новомосковське лісове господарство» від 2016 року.

18. Постанова № 500 Ради міністрів УРСР «Про створення заказників загальнодержавного значення у Українській РСР» від 27 жовтня 1974 року, зі змінами введеними Постановою № 495 Ради міністрів УРСР «Про доповнення переліку державних заказників Української РСР» від 12 грудня 1983 року.

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

У Донецькій області налічується 173 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 99 996,69 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 19 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 13 об'єктів ПЗФ (4000 га) повністю втратили свій статус і ще 6 увійшли в склад інших ПЗФ (284 га), після чого були скасовані як самостійні одиниці. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 3,8 % від сумарної площі та 9,8 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Донецької області.

*Над дослідженням працювали:
Ю. Спінова, О. Василюк*

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Печера в Докучаєвську	0,01	М. Докучаєвськ, на схилі правого берега р. Волноваха, в старій частині Докучаєвського доломітового кар'єру
Озеро Чернецьке	12,24	Лиманський р-н, лісове озеро-стариця на території Лиманського лісгоспу
Урочище Чернецьке	12,24	Лиманський р-н
<i>ЗАКАЗ</i>		
Гори Артема	1000	Слов'янський р-н; Святогірське л-во,
Підпісочне	197	Лиманський р-н; за 2 км на південний захід від ок. с. Дробишеве,
Святогорський Соснові насадження	686	Лиманський р-н, Святогірське л-во; М. Святогірськ, соснові насадження, розташовані навколо міста
Болото Мартиненкове	20	Лиманський р-н, за півкілометра від смт. Ярова
Кирсанове	3	Бойківський р-н; на правому березі р. Кальміус, біля с. Майорове
Конвалія	?	Лиманський р-н;
Сосна	527	Слов'янський р-н, Маяцьке л-во;
Удаченський	5	Покровський р-н, с. Удачне, кол. Колгосп «Дружба»
Чорний Жеребець	223	Лиманський р-н, Ямполівське л-во
<i>РЕГІОНАЛЬНІ ЛАНД</i>		
Половецький степ	1335	Нікольський, Мангушський р-ни; в басейні р. Берда та її притоку р. Темрюк.
<i>КАТЕГОРІЯ НЕ</i>		
Природне дубове насадження	268	Майорське л-во Великоанадольського ДЛГ
Урочище Приазовське	7	Нікольський р-н, Ялтинське л-во
Ділянка солодцю голого	1	Околиці с. Білосарайка, на ракушнякових схилах, колишній колгосп «Росія»
Серебрянський ліс	?	Лиманський р-н, Ямполівське л-во;
Олександрівська лісова дача	?	Лиманський р-н, ліс біля с. Олександрівки

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[7]	[14]	?	?
[3, 9]	[13]	Увійшов до складу території НПП «Святі гори»	?
[3, 9]	[13]	Так само	?
<i>НИКИ</i>			
[2]	[10]	Увійшов до складу території НПП «Святі гори»	?
[1, 7]	[13]	Так само	?
[2]	[10]	» »	?
[7]	[15]	» »	Дубові насадження (в 1970 році — 120-річного віку)
[6]	[13]	» »	?
[5]	[15]	?	?
[4]	[13]	Увійшов до складу території НПП «Святі гори»	Ліс у заплаві р. Сіверський Донець
[7]	[15]	Так само	?
?	?	?	?
[8]	[13]	Увійшов до складу території НПП «Святі гори»	?
<i>ШАФТНІ ПАРКИ</i>			
[11]	[16]	З 2004 року увійшов до складу РЛП «Меотида», у 2009 — до складу НПП «Меотида»	?
<i>ВСТАНОВЛЕНА</i>			
?	?	?	?
?	[12]	?	?
?	?	?	?
?	?	Увійшов до складу території НПП «Святі гори»	?
?	?	Так само	?

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення виконкому Донецької обласної ради від 21.06.1972 р. № 310 [місцезнаходження не встановлене].
2. Постанова Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 р. № 500 «Про створення державних заказників в Українській РСР» // ЗП УРСР, 1989 р., N 1, ст. 4.
3. Рішення виконкому Донецької обласної ради від 25.12.1975 р. № 622 [місцезнаходження не встановлене].
4. Рішення виконкому Донецької обласної ради від 10.01.1979 р. № 9 [місцезнаходження не встановлене].
5. Рішення виконкому Донецької обласної ради від 11.03.1981 р. № 155 [місцезнаходження не встановлене].
6. Рішення виконкому Донецької обласної ради від 17.12.1982 р. № 652 [місцезнаходження не встановлене].
7. Рішення виконкому Донецької обласної ради від 27.06.1984 р. № 276 [місцезнаходження не встановлене].
8. Рішення виконкому Донецької обласної ради від 24.12.1986 р. № 549 [місцезнаходження не встановлене].
9. Рішення виконкому Донецької обласної ради від 9.01.1991 р. № 7 [місцезнаходження не встановлене].
10. Указ Президента України від 13.02.1997 р. № 135/97 «Про створення національного природного парку «Святі гори» // Офіційний вісник України, 1997, число 9, с. 25
11. Рішення Донецької обласної ради від 29.02.2000 р. № 23/11-253 [місцезнаходження не встановлене].
12. Рішення Донецької обласної ради від 24.03.2000 р. №23/12-285 [місцезнаходження не встановлене].
13. Рішення Донецької обласної ради від 02.10.2004 р. № 4/18-508 [місцезнаходження не встановлене].
14. Рішення Донецької обласної ради від 23.12.2005 р. №4/31-774 [місцезнаходження не встановлене].
15. Рішення Донецької обласної ради від 26.09.2008 р. №5/19-600 [місцезнаходження не встановлене].
16. Указ Президента України від 25.12.2009 р. № 1099/2009 «Про створення національного природного парку «Меотида» // Урядовий кур'єр, 06.01.2010 — № 2; Офіційний вісник України, 11.01.2010 — 2009 р., № 101, стор. 89, стаття 3510; Офіційний вісник Президента України, 15.01.2010 — 2010 р., № 1, стор. 67, стаття 47.
17. Лыпа А.Л., Федоренко А.П. Заповедники и памятники природы Украины. — К.:Урожай, — 1969. — 187 с.
18. Заповедная природа Донбасса: Путеводитель / Сост. А.З. Дидова. — Донецьк: Донбасс, 1983 — 87 с.

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

У Житомирській області налічується 235 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 137 646,3 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 45 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 32 об'єкти ПЗФ (3 854,7 га) повністю втратили свій статус і ще 13 увійшли в склад інших ПЗФ (7 283,2 га), після чого був скасований як самостійна одиниця. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 2,7 % від сумарної площі та 16 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Житомирської області.

Варто зазначити, що вичерпний список скасованих ПЗФ із зазначеними причинами скасування нам отримати не вдалося, тому це може бути причиною певних неточностей у наших дослідженнях через брак даних. Причиною цьому є некомпетентність персоналу департаменту, відсутність належного впорядкування, збереження та системного ведення реєстру документації, як результат адміністративної реформи, тощо. Наприклад, листом 302-31/18310 від 15.11.2010 Житомирське обласне управління лісового та мисливського господарства повідомило громадську організацію «Національний екологічний центр України», що протягом 2000—2010 років рішення про скасування ПЗФ в області не приймалися. Натомість листом № 02-01/1280 від 12.04.2006 Державний комітет лісового господарства України повідомив Державну службу заповідної справи, що рішенням сесії від 30.01.2004 № 351 Житомирська обласна рада скасувала низку територій ПЗФ. Нажаль, нам не вдалося отримати останнє рішення, а лише 1 сторінку додатку зі скасованими ПЗФ.

*Над дослідженням працювали: О. Марущак, О. Василюк
Висловлюємо подяку за важливі консультації О. Гриб, П. Мокрицький*

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Окремі дерева на місці дендрологічного парку	0,1	Х. Смоківка, Житомирського р-ну
Поодинокі дерева (2 дуба)	0,1	Гладковицьке л-во, Овруцького р-ну
Лісопарк. Зелена зона м. Житомира	1921	Житомирський р-н, Корабельське л-во, кв. 43, 50, 57, 58, 65, 66, 73, 74, 78-83, 87—102, Тригірське л-во, кв. 1—8
Лісопарк. Зелена зона м. Олевськ	1442	Олевське л-во
Урочище «Коростки»	0,1	Житомирський лізгоспзаг, Тригірське л-во, кв. 18 вид. 2
Окремі дерева липи	0,1	С. Заріччя. Садиба Баранівського ДЛГУ
Ділянка-заказник заростей азалії або рододендрона понтійського	300	Городницьке ДЛГ, Городницьке л-во, кв. 34, 35, 36
Поодинокі дуби	0,1	Радомишльське держлісомишльське господарство, Поташнянське л-во, кв. 71
Ділянка дубового насадження	1,5	Попільнянське ДЛГ, Попільнянське л-во, кв. 20, вид. 18
Ділянка дубу скельного	5,3	Словечанське ДЛГ, Кованське л-во, кв. 19,
Поодинокі дерева Модрини європейської	0,03	Бердичівське ДЛГ, Миропільське л-во, кв. 57, вид. 24
Група дерев модрини європейської	2,4	Бердичівське ДЛГ, Миропільське л-во, кв. 22, вид. 3-а

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[2]	?	?	Дерева спиляли в кінці 80-тих для будівництва їдальні агротехнікума. Залишилось кілька вікових ялин біля колишньої школи садівництва графа Аршенєвського *
[2]	?	?	?
[2]	?	?	
[2]	?	?	?
[5]	?	?	Не зрозуміло що раніше було пам'яткою, адже цій частині лісового масиву є численні виходи гранітів на поверхню лісу. В ста метрах від шосе в кварталі росте одна з найбільших сосон на Житомирщині.
[5]	?	?	Станом на осінь 2019 року в садибі лісництва в с.Заріччі вікових дерев не було. Залишилась лиш криничка Лесі Українки, яка тут малою була кілька місяців улітку.
[8]	?	?	В цей час входить у заказник «Городницький»
[7]	?	?	?
[7]	?	?	Вірогідно зараз входить в заказник «Попільнянський ліс» (5,8 га, кв. 12).
[7]	?	?	?
[7]	?	?	?
[7]	?	?	?

* Тут і далі додаткова інформація і коментарі авторства П.Мокрицького.

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Одиночний дуб черешчатий	0,01	Овруцьке ДЛГ, Гладківське л-во, кв. 34, вид 8
Одиночний дуб черешчатий	0,01	Овруцьке ДЛГ, Гладківське л-во, кв. 35, вид. 4
Одиночний дуб черешчатий	0,01	Овруцьке ДЛГ, Ситовецьке л-во, кв. 21-а, вид. 1
Одиночний дуб черешчатий	0,01	Овруцьке ДЛГ, Ситовецьке л-во, кв. 9-а, вид. 10-б
Одиночний дуб черешчатий	0,01	Овруцьке ДЛГ, Ситовецьке л-во, кв. 10, вид. 5-в
Ділянка модрина європейської	0,5	Новгород-Волинське державне лісомисливське господарство, Піщівське л-во, кв. 63
Ділянка лісу «Мачтова модрина європейська»	0,6	Новгород-Волинське державне лісомисливське господарство, Піщівське л-во, кв. 93, вид. 13
ЗАКАЗ		
Ґрунтозахисний стаціонар	5,6	ТОВ «Сигнаївське» на схід від с. Немирівка
Ділянка дубового лісу	186,2	Новгород-Волинський р-н, Ярунське л-во, кв. 20, 21, 23, 24
Урочище «На чаплях»	4,3	Бердичівський ДЛГ, Богданівське л-во, кв. 51, вид. 8
Чорторийські озера	0,8	Бердичівський ДЛГ, Миропільське л-во, кв. 57, 58
Шарнівська дача	10,3	Народницький ДЛГ, Народницьке л-во, кв. 46 вид. 23, кв. 47, вид. 12
Урочище «Народицьке»	13,7	Народицький ДЛГ, Народицьке л-во, кв. 11, вид. 2, 8

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[7]	?	?	?
[7]	?	?	?
[7]	?	?	Три дуби з сусідніх кварталів цього лісництва помилково були заповідані в різних цих кварталах, насправді вони існують і нині як заповідані дуби «Язвін-1», «Язвін-2» та Язвін-3, тільки що виділи змінились. Тобто ці дуби не в трьох різних сусідніх кварталах, а ростуть поряд в одному кв. 22, на кордоні з кв. 9 та 10.
[7]	?	?	
[7]	?	?	
[7]	?	?	В цей час це «Дендропарк Пілява»
[7]	?	?	?

НИКИ

[1]	?	?	В наш час колишня дослідна станція лежить в руїнах, землі засіяні.
[2]	?	?	
[4]	?	?	На цей час частково входить і «Туганівський заказник», один квартал випав, один додався.
[5]	?	?	Всохле і виведено з ПЗФ тому як, лелеки перестали прилітати. На цей час вирубані.
[4]	[5]	Забруднення території радіонуклідами від 50 до 200 кюрі на 1 км ² внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС	Нині виглядають як зарослі очеретом сільські стави.
[4]	[5]	Так само	Зараз входить до складу Древлянського природного заповідника

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Урочище «Плішин»	16	Бердичівський ДЛГ, Миропільський ДЛГ, кв. 22, вид. 1
Поясківський-2 Без назви	116 35,2	Білокоровицький ДЛГ, Поясківське л-во, кв. 22 Овруцький міжколгоспний ДЛГ, землі колгоспу «Комуніст» кв. 18 вид 11, 13, 18, 34, 35, 42, 43
Ковансько-Городецький	2057	Кованське л-во кв. 37, 44, 45; Усовське л-во кв. 6, 7; Городецьке л-во кв. 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24, Словечанського ДЛГ
Ділянка лісу 1	343,9	Журжевицьке л-во, кв. 9, вид. 2, 6—8, кв. 12, вид. 2—4, 6—8, 12, 13; кв. 15 вид. 3, 4, 18, 21; кв. 16 вид. 1—4; кв. 17 вид. 1, 2, 5—7
Ділянка лісу 2	?	?
Ділянка лісу 3	1633	Броницьке л-во, кв. 11—13, 17—22, 27, 30, 31, 35, 36
Ділянка лісу 4	770	Червоновільське л-во, кв. 1—3, 5—7, 12—13
Ділянка лісу 5	54	Кованське л-во, кв. 12, вид. 9; кв. 11, вид. 5
Ділянка лісу 6	105,2	Поясківське л-во, кв. 22 вид. 1; кв. 43 вид. 3, 4; кв. 62 вид. 10; кв. 67 вид. 19.
Ділянка лісу 7	1707	Глумчанське л-во, кв. 1—3, 6—8, 17—19
Ділянка лісу 8	175,8	Сновидовицьке л-во, кв. 4 вид. 2; кв. 5 вид. 28; кв. 9 вид. 17; кв. 10 вид. 4; кв. 12 вид. 3, 5; кв. 13 вид. 18; кв. 32 вид. 5, 6, 7, 35; кв. 33 вид. 8; кв. 34 вид. 3, 4, 5, 14; кв. 43 вид. 4, 23; кв. 44 вид. 25
Ділянка лісу 9	53	Городецьке л-во, кв. 30 вид. 26; кв. 37 вид. 9; кв. 38 вид. 4
<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>		
Ділянка дубу скельного	15	Усівське л-во, на віддалі 1 км від с. Червонка
Парк об'єднання ім. Ілліча	22,6	м. Бердичів
Крошнянський дендропарк	4,63	м. Житомир, вул. Щорса 96

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[4]	[5]	Масове усихання насаджень у зв'язку з різким зниженням рівня ґрунтових вод	?
[5]	?	?	?
[5]	?	?	?
[5]	?	Увійшов до складу Словечанського кряжу	Увійшов в «Словечанський кряж».
[6]	?	?	Нині це ботанічний заказник «Ветьва».
[6]	?	?	?
[6]	?	?	Нині це зоологічний заказник «Казява».
[6]	?	?	Нині це «Червоновільський» заказник
[6]	?	?	під заказником «Дідове озеро»
[6]	?	?	?
[6]	?	?	Нині це Забарський гідрологічний заказник
[6]	?	?	Це частково нині заказник «Корч» , тільки вже втричі більший по площі і без деяких кварталів
[6]	?	?	Нині це заказник «Словечанський кряж»

ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА

[2]	?	?	Нині це заказник «Корніїв»
[4]	?	?	На цей час сам парк існує, але захищений.
[5]	?	?	Нині на місці парку є залишкові ялини-сосни на території агроколеджу.

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Парк ім. Шевченка	3,8	М. Бердичів, вул. Шевченка і Леніна
Денишівський парк	2	С. Дениші, Житомирського р-ну
Народницький парк	4	Смт. Народичі
Група поодиноких дерев ялини європейської	0,1	С. Степанівка Лугинського р-ну
Одинокі дерева 100-річного віку (6 штук)	0,1	С. Смоківка, садиба Українського науково-дослідного і проектно-технологічного інституту Хмілярства
Заповідна ділянка цінного лісу — ділянка модрини Європейської	9,2	Городницьке ДЛГ, Дзержинське л-во, кв. 28, вид. 6, 7
Лісопарк — зелена смуга смт. Дзержинська з водосховищем	112	Бердичівське ДЛГ, Дзержинське л-во, кв. 87—89
<i>ДЕНДРОЛОГІЧНІ</i>		
Дендрологічний парк з великим фруктовим садом	5,48	Крошня II, околиці м. Житомира
<i>«ЗАПОВІДНИКИ» (ХИБНО ВЖИТО В</i>		
Ділянка високопродуктивних соснових насаджень	8,3	Народницьке л-во, кв. 23, ділянки 1-б та 1-в

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[5]	[4]	Внаслідок реконструкції вулиць і забудови м. Бердичева	На цей час парк існує, тому причина скасування не зрозуміла.
[5]	[4]	У зв'язку із підняттям води в р. Тетерів відбулося масове усихання насаджень	Нині не існує, фактично, лише окремі дерева біля закинутої споруди колишньої зразкової школи грамоти містечка Дениші.
?	[4]	Внаслідок бурелому та вітровалу знищено 70 % насаджень. Відновлення недоцільне внаслідок забруднення радіонуклідами	Парк в центрі міста, нині існує, доглянутий і впорядкований, меморіали, клумби. Причина скасування не зрозуміла.
[5]	[4]	На річці Жерев збудовано водосховище і, внаслідок підняття рівня води дерева в парку всохли	Залишки парку збережені до нашого часу.
[5]	[4]	Внаслідок забудови території приміщеннями, проведінням дренажу з різким зниженням рівня ґрунтових вод дерева всохли	Ростуть навпроти покинутого упорядкування інституту хмелегосподарства. Зі слів працівників — вціліло лиш дві сторічні ялини, все інше всохло і було спиляно.
[7]	[4]	?	?
[9]	?	?	Нині це парк смт.Романів, залишки колишнього палацового ансамблю Воронцова.

ПАРКИ

[3]	?	?	
-----	---	---	--

РІШЕННЯХ ЗАМІСТЬ «ЗАКАЗНИК»

[3]	?	?	Нині знаходиться у складі Дривлянського заповідника.
-----	---	---	--

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення Житомирської обласної ради народних депутатів від 17.09.1998 «Про створення об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення і встановлення охоронної зони Поліського природного заповідника» // ДАЖО. — Ф. Р-6638. — Оп. 1. — Спр. 159*.
2. Рішення виконкому Житомирської обласної ради депутатів трудящих від 20.11.1967 № 610 «Про охорону пам'яток природи області» // ДАЖО. — Ф. Р-1150. — Оп. 2. — Спр. 1761.
3. Рішення виконкому Житомирської обласної ради депутатів трудящих від 01.02.1988 № 37 «Про доповнення переліку державних заказників» // ДАЖО. — Ф. Р-1150. — Оп. 2. — Спр. 3158.
4. Рішення виконкому Житомирської обласної ради депутатів трудящих від 07.03.1991 № 68 «Про підсумки інвентаризації мережі природно-заповідного фонду та доповнення списку державних заказників» // ДАЖО. — Ф. Р-1150. — Оп. 2. — Спр. 3345.
5. Рішення виконкому Житомирської обласної ради народних депутатів від 02.04.1984 № 115 «Про класифікацію і мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду області» // ДАЖО. — Ф. Р-1150. — Оп. 2. — Спр. 2858.
6. Рішення виконкому Житомирської обласної ради народних депутатів від 17.09.1979 № 398 «Про охорону та відтворення дикоростучих лікарських та декоративних рослин та створення заказників» // ДАЖО. — Ф. Р-1150. — Оп. 2. — Спр. 2548.
7. Рішення виконкому Житомирської обласної ради народних депутатів від 10.05.1972 № 198 «Про віднесення та перенесення пам'яток природи до категорій відповідно нової класифікації та затвердження нововиявлених природних об'єктів пам'ятками природи» // ДАЖО. — Ф. Р-1150. — Оп. 2. — Спр. 2070.
8. Постанова ради міністрів УРСР від 07.08.1963 р. № 1180-р. [місцезнаходження не встановлене].
9. Рішення Житомирської обласної ради від 31.03.1964 р. № 149. [місцезнаходження не встановлене].

* Зірочкою відмічені рішення органів влади, які безпосередньо стосуються створення або скасування перелічених у дослідженні територій і об'єктів природно-заповідного фонду. Решта рішень, згаданих у переліку — містять інформацію про зазначені у дослідженні ПЗФ, але не впливають на їх існування.

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

У Закарпатській області налічується 469 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 192 438,9 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 20 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 15 об'єктів ПЗФ (2 078 га) повністю втратили свій статус і ще 5 увійшли в склад інших ПЗФ (2 178 га), після чого були скасовані як самостійні одиниці. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 1 % від сумарної площі та 4 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Закарпатської області.

*Над дослідженням працювала О. Оскірко
Висловлюємо подяку за важливі консультації Р. Глебу*

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Парк відпочинку смт. Ясиня Дуб звичайний	3 ?	Рахівський р-н, смт. Ясиня М. Іршава
Шелестівське городище Городище «Догослав» Городище «Стремтура» Курган	? ? ? ?	Верхівя гори Городище, біля с. Кольчине Хребет Гать, с. Арданово Хребет Гать За с. Невицьке
<i>ЗАКАЗ</i>		
Попада Кузій	926 1000	Тячівський р-н, Брадульське л-во, кв. 1—4 Рахівський р-н, Лужанське л-во, кв. 22—26
Білий Потік Кіреш Рогнеска	378 80 30	Рахівський р-н, Ділівського л-ва, кв. 48—50 Хустський р-н, за м. Хуст Рахівський р-н
Великий Яворовець і Обжога Кевелів	35 320	Міжгірський р-ну, Вишньобистрянське л-во Рахівський р-н, Свидовицьке л-во, кв. 20—21
Борсучина	60	Рахівський р-н, Білотисянське л-во
Вовчий Чорна тиса — Аншинець	15 105	Рахівський р-н, Устірецьке л-во Рахівський р-н, Аншинецьке л-во
<i>ЗАПОВІДНІ</i>		
Білотисянський	400	Уся річка Біла Тиса
Під Равкою	884	Ново-Стужицьке л-во, Жорнавський лісокомбінат
<i>ЛАНДШАФТНІ</i>		
Шаянський Латорицький	10 10	Хустський р-н, Шаянський комплекс / окол. с. Велятин Басейн річки Латориця, починаючи від Нижніх Воріт до Чинадієва

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[1]	?	?	Парк закладено з різноманітних порід
?	[2]	Втратив екологічну цінність в наслідок пошкодження шкідниками та не відповідності правилам техніки безпеки	Віком понад 400 років
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
<i>НИКИ</i>			
[1]	?	?	Зростає ялиця і ялина віком 150 років
[1]	?	Увійшов у склад Карпатського біосферного заповідника	Зростає праліс ялиці з домішкою дуба, явора, ільма, ясена віком 200 років
[1]	?	Так само	?
[1]	?	» »	Зростає нарцис вузьколистий
[1]	?	?	На полонині зростає тирлич жовтий, цінний зникаючий вид
[1]	?	?	Тут росте тис ягідний з смерекою карпатською
[1]	?	Увійшов у склад Карпатського біосферного заповідника	Зростає ялиця європейська 230 років, стійка, елітно-відтворююча порода
[1]	?	?	Зростає тис ягідний з ялиною карпатською, як зникаючий вид
[1]	?	?	Зростає тис ягідний
[1]	?	?	?
<i>УРОЧИЩА</i>			
[2]	?	Увійшов у склад заказника «Біла та Чорна Тиса»	Місце поширення харіуса європейського, занесеного в Червону Книгу України, форель струмкова
[3]	?	?	Як наукове, водорегулююча і ґрунтозахисне значення
<i>ПАРКИ</i>			
[2]	?	?	Має лікувальні джерела
[2]	?	?	Парк цінний великим відсотком лісистості

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ¹

1. Рішення Закарпатської обласної ради депутатів трудящих від 25.07.1972 року № 243 «Про віднесення пам'яток природи місцевого значення за категоріями згідно нової класифікації та затвердження нових заповідних ділянок і природних парків області» .

2. Рішення Закарпатської обласної ради народних депутатів від 13.05.1993 року 11 сесії 21 скликання «Про організацію заповідних об'єктів та територій області».

3. Рішення виконкому Закарпатської обласної ради депутатів трудящих від 11.11.1969 року № 441 «Про організацію на фауно-флористичних заказників та взяття під охорону пам'яток природи на території Закарпатської області».

¹ Копії вказаних рішень надані Українській природоохоронній групі Державним архівом Закарпатської області (лист № 174-32 від 17.10.2019 року) без зазначення одиниць зберігання.

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

У Запорізькій області налічується 347 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 1.01.2020 року 138 183,4 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 121 об'єкту ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. Всі вони (12 156,65 га) повністю втратили свій статус. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 8 % від сумарної площі та 25,85 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Запорізької області.

Крім того, варто зазначити що найближчим часом в області очікуються нові скасування об'єктів ПЗФ, адже два дерева-пам'ятки природи всохли у останні роки хоча поки статус ПЗФ для них не скасований*. Це — об'єкти в межах Бердянської міської ради: «Вікове дерево горіху грецького» та «Вікове дерево клену гостролистого 115 років».

*Над дослідженням працювали:
І. Дмитрієва, О. Марущак, О. Осирко, О. Василюк
Висловлюємо подяку за важливі консультації
В. Коломійчуку*

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
		<i>ПАМ'ЯТКИ</i>
Верхів'я Молочного лиману	400	Акимівський р-н, с. Зелений Луг
Кристалічний масив	15	Бердянський р-н, с. Радівонівка
Кам'янські піщані кучугури	950	Держлісфонд К-Дніпровське л-во
Урочище «Булай та Крутий Яр»	700	Запорізький л-заг, в Держлісфонді
Цілинна балка	15	Запорізький р-н, біля с. Кролівська та с. Федорівка
Група вікових дубів	2	Запорізький р-н, біля берега р. Дніпро
Дуб 300-літній	0,05	С. Велика Хортиця
Блуква Білозірського лиману	300	К-Дніпровський р-н, гирло р. Білозірка
Степова цілинна ділянка	4,5	Гуляйпольський р-н, р-п «Червоний»
Солодкий лиман	5	Бердянський р-н, гирло р. Берда
Цілинна балка	5	Запорізький р-н, с. Федорівка
Віковічний дуб 200 років	?	М. Запоріжжя, острів Хортиця
Могила Коксунгур	3	Приазовський р-н, с. Мар'яновка
Айвовник	2	?
Цілинна ділянка балки	2	Оріхівський р-н, н-п «Схід»
Цілинна ділянка р-п «Білозерський»	10	?
Група джерел з водоймами і цінними ділянками	5	Оріхівський р-н

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[2]	?	?	?
[2]	?	?	Окремі скелі — «Криста» та «Кварцито́ва»
[2]	?	?	Кучугури з сосновим лісом
[2]	?	?	?
[2]	?	?	Балка з крутими схилами
[2]	?	?	?
[2]	?	?	?
[11]	?	?	Болотиста ділянка, де гніздиться багато видів птахів, риб і зустрічається ондатра
[11]	?	?	Ділянка з рідкісною степовою флорою
[11]	?	?	Лиман утворився від розширення р. Берда при впадінні її в Азовське море; весною тут відбувається нерест багатьох видів риб Азовського моря; місце гніздування та відпочинку під час перельоту птахів
[11]	?	?	На схилах балки зустрічається трав'яниста рослинність зі штучно створеним лісовим масивом
[11]	?	?	Висота дерева 21 м, діаметр крони 26 м, довжина обхвату стовбура 2,5 м; знаходиться в гарному стані
[11]	?	?	Ділянка з кристалічними породами — кварцито́ва сопка
?	[11]	Виникнення деревного шкідника, айва почала масово висихати	?
?	[11]	Не відповідає новій класифікації	?
?	[11]	Так само	?
?	[8]	?	?

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Джерело зі ставком та береговою зоною	3	К.-Дніпровський р-н, на березі р. Білозірка
		ЗАКАЗ
Тюльпанова роща	5	Орехівський р-н, с. Білогір'я
Алтагирський	1100	Акимовський р-н, лісне урочище в Богатирському л-в
Цілинна ділянка біля лісового масиву	30	Веселівський р-н, р-п «Білорецький»
Цілинна ділянка біля лісового масиву	18	Так само
Цілинна балка	8	Новомиколаївський р-н
Балка Благодатна	3	Так само
Цілинна балка	73	» »
Балка Солона	40	Оріхівський р-н
Цілинна балка	2	Новомиколаївський р-н
Степова ділянка із ставком	21,8	Гуляйпільський р-н, к-п «Перемога»
Цілинна балка з лісовим масивом	100	Кам'янсько-Дніпровський р-н, р-пи «Кам'янка» і «Отепний»

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[4]	?	?	На схилі балки виходить холодне джерело з чистою прісною водою, також балка вкрита цінною рослинністю
<i>НИКИ</i>			
[2]	?	?	?
[11]	?	?	Штучно створений лісний масив; ділянка для мешкання та гніздування рідкісних птахів та іншої фауни
?	[7]	Не відповідає новій класифікації	?
?	[7]	Так само	?
?	[8]	Не відповідає новій класифікації, знаходиться під впливом антропогенних і рекреаційних факторів	?
?	[8]	Не відповідає новій класифікації, знаходиться під впливом господарської діяльності	?
?	[8]	Так само	?
?	[8]	Не відповідає новій класифікації, знаходиться під впливом господарської діяльності та військової частини	?
?	[8]	Не відповідає новій класифікації, знаходиться під впливом господарської діяльності, що негативно вплинула на видовий склад рослинності	?
[9]	?	?	Степова ділянка, де ростуть численні види рослин, що занесені до Червоної Книги України
[9]	?	?	На степових ділянках балки ростуть і живуть види рослин та тварин, занесених до Червоної Книги України

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Лісовий масив	30	Кам'янсько-Дніпровський р-н, берег р. Білозерка
Лісовий масив	125	Кам'янсько-Дніпровський р-н, р-пи «Кам'янка» і «Отепний»
Змішаний ліс з балкою	86,2	Оріхівський р-н, КСП ім. Горького
Території зі степовою рослинністю	410,2	Оріхівський р-н, на землях с/г підприємства ім. Куйбишева
Тераса балки «Безіменна»	3,1	Пологівський р-н, к-п ім. Чапаєва
Балка Терсанська	20	Новомиколаївський р-н, с/г-підприємство «Мир»
Петропавлівський	45	Новомиколаївський р-н, 100 м на північ від с. Петропавлівка
Корнетівський	80	Новомиколаївський р-н, 300 м на південний захід від с. Вільне
Гирло Молочного лиману	4	Акимівський р-н, смт Кирилівка
Цілинна ділянка біля р. Малий Утлюг	3,8	Акимівський р-н, смт Акимівка
Дельта р. Ташенак	3	Акимівський р-н, с. Радівонівка
Парк Дніпровського алюмінієвого заводу в фортеці Кірова	234	Акимівський р-н санаторій «Кирилівка»
Цілинні придорожні смуги	2	С. Комсомольське
Цілинна ділянка	?	С. Прилуки
Цілинна ділянка	6	Василівський р-н, с. Сухоіванівське
Цілинна ділянка	5	Василівський р-н, с. Сухоіванівське

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[9]	?	?	Лісові культури на супіщаних ґрунтах. Місце розмноження орнітофауни
[9]	?	?	Лісовий масив із степовими ділянками, де є багаточисельні види орнітофауни
[9]	?	?	Змішаний ліс, де ростуть і живуть рослини і тварини, занесені до Червоної Книги України
[9]	?	?	Збережена територія із степовою рослинністю, де ростуть і живуть рослини і тварини, занесені до Червоної Книги України
[9]	?	?	Рідкісні види фауни
[9]	?	?	Є місцем вирощування рідкісних і зникаючих видів рослин, занесених до Червоної Книги України
[1]	?	?	Природний комплекс із збереженою лучною рослинністю, де проживають рідкісні та звичайні види тварин
[1]	?	?	Балка із збереженою природною рослинністю, де проживають рідкісні види тварин
[5]	?	?	На його правому березі росте спориш та чебрець
[5]	?	?	По правому р. Малий Утлюг зустрічається пижма звичайна
[5]	?	?	По обидві сторони річки зустрічається ромашка лікарська
[5]	?	?	?
[6]	?	?	Вздовж дороги росте пижма і тисячолісник
[6]	?	?	Росте чебрець, полин, подорожник
[5]	?	?	Лікарські рослини: пижма, тисячолісник
[5]	?	?	Ділянка з лікарськими рослинами (пижма, тисячолісник)

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Старі лісосмуги	5	Веселівський р-н, с. Єлизаветівка та Широке
Балка Корніївка	3	Веселівський р-н, с. Корніївка
Цілинна ділянка біля лісу	18	Веселівський р-н, р-п «Звістки»
Цілинна ділянка в степу	50	Веселівський р-н, р-п «Південний»
Цілинна ділянка	12	Вільнянський р-н, с. Богданівка
Цілинна балка «Голубовка»	29	Вільнянський р-н, с. Голубовка
Цілинна ділянка	1	Вільнянський р-н, с. Максимівка, IV поле
Цілинна ділянка №1	36	Вільнянський р-н, с. В-Дубова балка
Цілинна ділянка №4	30	Вільнянський р-н, к-п ім.Щорса, поле №9,
Балка «Васильківка»	12	Вільнянський р-н, с. Васильківське
Сквер на площі Маяковського	5,1	Г. Запорізький Палац
Цілинна ділянка	10	Гуляйпольський р-н, околиця з/с Гуляйполе
Цілинні ділянки	1	Запорізький р-н, с.Федорівка
Плавні Дніпровські	1	Запорізький р-н, острів Хортиця
Цілинна ділянка	1,65	Запорізький р-н, п. Великий Луг
Цілинна балка	2	Камянсько-Дніпровський р-н, р-п «Росія»

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[5]	?	?	Старі лусосмуги навколо 2 ставків, де зустрічається полин, пижма, тисячолісник, шипшина
[5]	?	?	Ділянка з лікарськими рослинами (пижма, ромашка лікарська)
[5]	?	?	Цілинна ділянка в степу біля штучно створеного лісу
[5]	?	?	Цілинна ділянка із засоленим ґрунтами
[5]	?	?	Цілинна улоговина в полях з лікарськими рослинами (звіробій, тисячолісник, пустирник)
[5]	?	?	Цілинна ділянка з лікарськими рослинами (пижма, череда, водяний перець)
[5]	?	?	Цілинна ділянка з лікарськими рослинами (звіробій, тисячолісник, пустирник)
[5]	?	?	Цілинна балка з лісом навколо; схили балки, вкриті степною рослинністю
[5]	?	?	Цілинна балка з лісовою ділянкою навколо; вкрита степовою трав'янистою рослинністю
[5]	?	?	Цілинна балка, де зустрічаються чагарники шипшини
[5]	?	?	?
[5]	?	?	Цілинна смуга, де зустрічається багато степової рослинності (тисячолісник та астрагал лікарські)
[5]	?	?	Узлісся, де зустрічається тисячолісник
[5]	?	?	Плавнева ділянка острова, де зустрічається чистотіл
[5]	?	?	Прогалини та узлісся, де зустрічається ромашка лікарська
[5]	?	?	?

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Цілинні ділянки	6	Кам'янсько-Дніпровський р-н, с .Велика Білозірка
Цілинні ділянки	14	Кам'янсько-Дніпровський р-н, с. Заповітне
Цілинна балка	2	К-Дніпровський р-н, с. Водяне
Цілинна балка	2	К-Дніпровський р-н, р-п «Ватутіна»
Цілинна балка	2	К-Дніпровський р-н, р-п «Дніпровський»
Цілинна балка	2	К-Дніпровський р-н, р-п «Жовтень»
Цілинна балка	2	К-Дніпровський р-н, р-п «Заповіт Ілліча»
Цілинна балка	2	К-Дніпровський р-н, р-п «Іль'їнський»
Цілинна балка	2	К-Дніпровський р-н, р-п ім.Суворова
Цілинна балка	2	К-Дніпровський р-н, р-п ім.ХХ партійного з'їзду
Балка Гайчур	81	Куйбишевський р-н, с. Сміливе
Цілинна ділянка в поймі р. Молочна	236	Мелітопольський р-н, с. Мордвинівка
Цілинна ділянка	10	Мелітопольський р-н, с.Нове
Цілинна ділянка	5	Новомиколаєвський р-н, с. Родинське
Цілинна балка	5	Новомиколаєвський р-н, с. Мирополь та Заречне
Цілинна балка	73	Новомиколаєвський р-н, с. Берестова
Цілинна балка	8	Новомиколаєвський р-н, с. Острівське
Пустир-вигін	4,75	Новомиколаєвський р-н, с. Петропавлівка
Цілинна ділянка вздовж присадибного фонду	2	Новомиколаєвський р-н, с. Різдвянка
Цілинна ділянка	6,1	С. Василівське

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[5]	?	?	Цілинні ділянки, де зустрічається тисячолісник, чистотіл, чебрець, череда, полин, шипшина, глід
[5]	?	?	Вздовж кордону полів радгоспу зустрічається чебрець, полин, пижма, подорожник, череда, чистотіл
[6]	?	?	Балка насичена дикою ентомофауною
[6]	?	?	Цілинна балка, де зустрічається дика ентомофауна
[6]	?	?	Так само
[6]	?	?	Так само
[6]	?	?	Так само
[6]	?	?	?
[6]	?	?	?
[6]	?	?	Цілинна балка, де зустрічаються дикі бджоли та джмелі
[5]	?	?	Цілинна балка, де росте багато рослин
[6]	?	?	По правому берегу річки поширені лікарські рослини
[5]	?	?	Цілинна ділянка правого берега річки, де зустрічається чебрець
[5]	?	?	На лівому березі річки зустрічається спориш, пижма, тисячолісник
[5]	?	?	Цілинна ділянка, де зустрічається глід, подорожник, звіробій, мати-мачуха
[6]	?	?	Поширена дика ентомофауна
[5]	?	?	Цілинна балка, де зустрічається тисячолісник, подорожник, звіробій, чебрець, мати-мачуха
[5]	?	?	Цілинні вигони, де зустрічаються кропива, подорожник, бузина чорна
[5]	?	?	Цілинна ділянка, де зустрічається подорожник, чебрець, кропива
[6]	?	?	Цілинна ділянка, де зустрічаються степові рослини

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Цілинна ділянка	150	Пойма р. Молочна
Цілинна ділянка	19	Пологівський р-н, с. Новофедорівка
Цілинна ділянка	7	С. Дорожнянка
Залісна балка	27	Токмакський р-н, р-п «Схід»
Цілинна ділянка	1	Токмакський р-н, с. Козолугівка
Цілинна ділянка	1	Токмакський р-н, с. Шевченково
Цілинна балка «Армаліна Партизанська»	5	Осипенковський р-н, Українська дослідницька станція
Захисна лісопосадка	0,5	Чернігівський р-н, с. Квіткове та с. Розівка
Цілинна ділянка	2	Чернігівський р-н, с. Владовка та с. Кам'янка
<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>		
Парк Свободи	2,7	М. Запоріжжя, площа ім. Пушкіна
Парк на площі ім. Пушкіна	6	М. Запоріжжя, площа Перемоги
Зелена зона с. Федорівки на о. Таволжанин	45	Запорізький р-н, с. Федорівка
Зелена зона с/т Приазовське	65	Приазовський р-н, к-п «Гігант» по р. Домузгла
Лісопарк зеленої зони	700	Запорізький р-н, с. Разумівка та с. Канівське
Парк п/о «Запоріжтрансформатор»	6,5	М. Запоріжжя, вул.Кремлівська
Парк трудової Слави	10	М. Запоріжжя, проспект Леніна
Парк піонертабору «Чайка» Запорізького трансформаторного заводу	0,5	М. Запоріжжя, о. Хортиця Інститут ЦНИПТИМЖ

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[6]	?	?	Росте ромашка лікарська, подорожник
[6]	?	?	Цілинна ділянка, де зустрічається багато дикої ентомофауни
[6]	?	?	Цілинна ділянка, де росте астрагал, шипшина, глід
[6]	?	?	Балка зі штучним лісом та степовою трав'янистою рослинністю
[5]	?	?	Цілинна ділянка, де зустрічається чебрець, спориш
[5]	?	?	Цілинна ділянка, де зустрічаються чебрець ,тисячолісник
[7]	?	?	?
[5]	?	?	Захисні лісопосадки, росте глід
[5]	?	?	Зустрічаються пижма, тисячолісник, шипшина

ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА

[7]	?	Не відповідає новій класифікації	?
[7]	?	Не відповідає новій класифікації	?
[4]	?	?	Унікальний острів з різноманітною рослинністю; територія мешкання птахів
[4]	?	?	Лісовий масив південного степу — територія мешкання диких тварин
[4]	?	?	Лісовий масив правого берега р. Дніпро; в лісі — косулі, олені, дикі кабани, зайці
[11]	?	?	Дендропарк природного походження зі штучним доповненням дерев та чагарників
[11]	?	?	Дендропарк штучного походження; зустрічається різноманіття видів дерево-чагарникових порід (екзота)
[11]	?	?	?

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Сквер на площі Пушкіна	3,8	М. Запоріжжя Орджонікідзевський р-н
Сквер біля трансформаторного цеха, Запорізького трансформаторного заводу	16,5	М. Запоріжжя, правий берег р. Дніпро. вул. Вінтера
Сквер на площі Свободи	6	М. Запоріжжя проспект Леніна, пл. Пушкіна
Парк Сіренева роща	2,7	Так само
Сквер біля цеха Запорізького трансформаторного заводу	1,5	Запорізький трансформаторний завод
Сквер біля цехів апаратного і магнітнопроводів, Запорізького трансформаторного заводу	1,8	Так само
Сквер і алея у головного корпусу Інститута ЦНИПТИМЕЖ	1,3	» »
Лісопарк Зеленої зони м. Василівки «Лиса гора»	700	Василівський р-н, м. Василівка
Лісопарк Зеленої зони	1700	Вільнянський р-н, с. Тернівка
Лісопарк Зеленої зони с. Водяне	870	К-Дніпровський р-н, Водинське л-во
Лісопарк Зеленої зони	1000	К-Дніпровський р-н, Запорозька ГРЕС
Лісопарк Зеленої зони м. К-Дніпровка	950	К-Дніпровський р-н, К-Дніпровське л-во
Дендропарк обласної санстанції	5	Мелітополь, санстанція
Лісопарк Зеленої зони	260	Токмакський р-н, м. Токмак
Парк «Дружба»	26,6	М. Дніпрорудне

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[4]	?	?	?
[4]	?	?	?
[4]	?	?	?
[4]	?	?	?
[11]	?	?	?
[11]	?	?	?
[11]	?	?	?
[11]	?	?	На прогалинах та уздовж берега - трав'яниста рослинність
[11]	?	?	Лісонасадження штучно створене з листяних та хвойних порід
[11]	?	?	Поширені листяні та хвойні породи; зустрічається карликова береза; пернаті птахи та інша фауна різноманітні
[11]	?	?	Лісовий масив штучного походження; в склад насаджень входять хвойні та листяні породи
[11]	?	?	Хвойні та листяні породи; прогалини та поляни — рідкісна та трав'яниста рослинність
[11]	?	?	Штучно створений; наявні цінні деревні породи
[11]	?	?	Штучний лісовий масив, до насаджень якого входять листяні породи
[9]	?	?	Росте близько 70 видів паркових культур, серед них 20 цінних для науки

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення Запорізької обласної Ради «Про внесення змін і доповнень до природньо-заповідного фонду області» № 10 від 27.11.1998 року. // Державний архів Запорізької області (ДАЗО). — Ф. Р-1335. — Оп. 30. — Спр. 7.

2. Рішення Запорізької обласної Ради депутатів трудящих «Про утворення пам'ятників природи місцевого значення» № 115 від 10.03.1971 року. // ДАЗО. — Ф. Р-1335. — Оп. 14. — Спр. 1289.

3. Рішення Запорізької обласної Ради депутатів трудящих «Про заходи по розширенню мережі державних заповідників і покращення заповідної справи в області» № 206 від 24.04.1972 р. // ДАЗО. — Ф. Р-1335. — Оп. 14. — Спр. 1330.

4. Рішення Запорізької обласної Ради депутатів трудящих «Про визначення пам'ятників природи місцевого значення» № 484 від 08.12.1976 р. // ДАЗО. — Ф. Р-1335. — Оп. 21. — Спр. 163.

5. Рішення Запорізької обласної Ради народних депутатів «Про визначення і охороні заповідних територій із зростанням лікувальних рослин» № 253 від 28.04.1980 р. // ДАЗО. — Ф. Р-1335. — Оп. 21. — Спр. 394.

6. Рішення Запорізької обласної Ради народних депутатів «Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області» № 315 від 25.09.1984 року. // ДАЗО. — Ф. Р-1335. — Оп. 21. — Спр. 692.

7. Рішення Запорізької обласної Ради народних депутатів «Про заходи по розширенню мережі заповідних територій і об'єктів» № 207 від 02.06. 1988 р. // ДАЗО. — Ф. Р-1335. — Оп. 21. — Спр. 905.

8. Розпорядження Представника Президента № 321 від 2.10.1992 року [місцезнаходження не встановлене].

9. Розпорядження Представника Президента України № 665 від 31.12.1993 року [місцезнаходження не встановлене].

10. Рішення Запорізької обласної Ради народних депутатів «Про визначення і охороні заповідних територій» № 431 від 22.09. 1982 р // ДАЗО. — Ф. Р-1335. — Оп. 14. — Спр. 546.

11. Рішення Запорізької обласної Ради народних депутатів «Про заходи по розширенню мережі заповідних територій і об'єктів» № 281 від 09.10.1990 року. // ДАЗО. — Ф. Р-1335. — Оп. 21. — Спр. 1180.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

У Івано-Франківській області налічується 525 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 218 882 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 167 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 111 об'єктів ПЗФ (8 558 га) повністю втратили свій статус і ще 56 увійшли в склад інших ПЗФ (55 039 га), після чого були скасовані як самостійні одиниці. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 3,7 % від сумарної площі та 24,13 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Івано-Франківської області.

*Над дослідженням працювали:
О. Оскирко, О. Василюк, О. Марущак*

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Урочище «Керман»	7,5	Коломийське ДЛГ, Печеніжинське л-во, кв. 41
Еталон буково-смереково-ялицевого насадження	1,4	Болехівське ДЛГ, Козаківське л-во, кв. 8
Урочище «Нягра»	4,7	Бронівське ДЛГ, Ільм'янське л-во, кв. 8
Дуб черешчатий	?	Болехівське ДЛГ, Болехівське л-во, кв. 36
Дуб черешчатий	?	Бронівське ДЛГ, Калуське л-во, кв. 25
Тис ягідний	1	Бронівське ДЛГ, Лугівське л-во, кв. 18
Яловець звичайний	0	Ворохтянське ДЛГ, Ворохтянське л-во, кв. 6
Ювілейна алея	7,5	Рогатинський р-н, між селами Підгоріддя і Лукивища
Дуб Івана Франка	?	Долинський р-н, Територія Тростянецької середньої школи
Дуб черешчатий	?	Галицький р-н, с. Комарів
Дуб (пірамідальної форми)	4	Косівський р-н, с. Шешори
Стариця Дністра	5	Галицький р-н, околиці с. Водники
Скельно-флористичний резерват	5	С. Поділля
На трантах	1,5	С. Бишів
Залісця	5	М. Галич
Дуб черешчатий	0,01	С. Вікторів
Дуб черешчатий (10 дерев)	0,1	Бурштинське л-во
Водоймище Королівка	2	Біла м. Галича

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[6]	[4]	Ялицевий праліс масово пошкоджений вітровалом. Дерева що залишились — сухостійні.	Рештка ялицевих пралісів Прикарпаття. Взірець ведення лісового господарства по відтворенню корінних типів лісу.
[6]	[4]	Деревостан пошкоджений вітровалом	Вік 90 років
[6]	[4]	Масове всихання дерев бука	Букові праліси 160 р
[6]	[4]	Масове всихання дерев	8 дерев
[6]	[4]	Всихання дерев	Окружність 200 см., висота 25м
[6]	[4]	Дерево тису відмерло	?
[6]	[4]	Яловець пошкоджений сніголомом до припинення росту	1 дерево
[6]	[4]	алея закладена з малоцінних порід на надмірно зволжених ґрунтах, що призвело до масового всихання	?
[3]	[4]	Дуб знесено при будівництві дороги	1 дерево, посаджене до 70-річчя від дня народження І. Франка
[6]	[10]	Всихання дерев	1 дерево
[6]	[10]	Так само	?
[6]	[10]	?	?
[6]	[1]	Входження до складу РЛП «Галицький»	?
[6]	[1]	Так само	?
[6]	[1]	» »	?
[6]	[1]	» »	?
[6]	[1]	» »	?
[6]	[1]	» »	?

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Платан східний	0,01	Рогатинський р-н, садиба психоневрологічної лікарні
Урочище «Глибокий Брусник»	2	Надвірнянський р-н, кв. 11, діл.1 кв. 12, діл. 6 Підліснівського л-ва
Еталон смереково-ялицевого насадження	4,7	Надвірнянський р-н, кв. 11, діл. 5 Підліснівського л-ва
Урочище «Бредулець»	5	Надвірнянський р-н, кв. 17, діл. 27, 28 Підліснівського л-ва
Еталон змішаного насадження	1,7	Надвірнянський р-н, кв. 26, діл. 18 Підліснівського л-ва
Еталон змішаного насадження	3	Надвірнянський р-н, кв. 26, діл. 19 Підліснівського л-ва
Резерват сосни кедрової європейської	1	Надвірнянський р-н, кв. 25, діл. 26 Підліснівського л-ва
Еталон ялицевого насадження	2	Надвірнянський р-н, кв. 15, діл. 25 Підліснівського л-ва
Еталон буково-ялицевого насадження	5	Надвірнянський р-н, кв. 14, діл. 1 Підліснівського л-ва
Смерека 1 дерево	?	Надвірнянський р-н, кв. 13, діл. 29 Підліснівського л-ва
Смерека гірська 1 дерево	?	Надвірнянський р-н, кв. 12, діл. 17 Підліснівського л-ва
Ялиця європейська 2 дерева	?	Надвірнянський р-н, кв. 13, діл. 33 Підліснівського л-ва
Ялиця європейська 2 дерева	?	Надвірнянський р-н, кв. 24, діл. 16 Підліснівського л-ва
Ялиця європейська 3 дерева	?	Надвірнянський р-н, кв. 9, діл. 2 Підліснівського л-ва
Сосна веймутова 50 дерев	1	Надвірнянський р-н, кв. 4, діл. 46 Ямневського л-ва
Сосна кедрова європейська 5 дерев	?	Надвірнянський р-н, с. Микуличин, кв. 3, діл. 12
Тис ягідний 2 дерева	?	Надвірнянський р-н, кв. 1, діл. 24 Ворохтянського л-ва
Тополя капова чорна 2 дерева	?	Надвірнянський р-н, с. Микуличин, кв. 2, діл. 1
Ільм гірський 2 дерева	?	Надвірнянський р-н, кв. 5, діл.27 Підліснівського л-ва

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[6]	[1]	Дерево всохло	?
[6]	[7]	Увійшов до складу Карпатського НПП	?
[6]	[7]	Так само	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Куці клокички 2 куці	?	Надвірнянський р-н, с. Микуличин, кв. 2, діл. 1
Водоспад в Яремчі	1	М. Яремча, кв. 7, діл. 3
Джерело мінеральне	?	Надвірнянський р-н, кв. 10, діл. 11 Ворохтянського л-ва
Джерело мінеральне	?	Надвірнянський р-н, кв. 10, діл. 11 Ворохтянського л-ва
Скеля на правому березі р. Прут	2	Надвірнянський р-н, кв. 2, від. 6 Ямневського л-ва
Перевал «Ластун-Попади»	3	Верховинський р-н, с. Буркут
Мокрин	2	Верховинський р-н, с. Буркут
Урочище «Ветун-дул»	5	Верховинський р-н, Чивчинське л-во
Петрів	5	Городенківський р-н, кв. и 1—2 Придністрянського л-ва
Погарь	2,4	Рожнятівський р-н, кв. 2, Лугівського л-ва
Еталон ялицево-букового з домішком явора насадження «Велика Лопушня»	3,6	Надвірнянський р-н, кв. 68, Бистрицького л-ва
	1,2	Богородчанський р-н, кв. 25, Сивульського л-ва
Смерека з гілками змієвидної форми	0,01	Надвірнянський р-н, кв. 3, Ворохтянського л-ва
Смерека срібляста	0,01	Косівський р-н, смт. Кути, вул. К. Маркса
Туя західна	0,01	Косівський р-н, смт. Кути, вул. Снятинська
Гірське озеро	0,6	Долинський р-н, кв. 22, Полянського л-ва
Модрино-буковий резерват	25	Долинський р-н, в колгоспному лісі «Прапор Леніна»
Еталон дубового насадження	3,3	Косівський р-н, кв. 15, Устеріцького л-ва
Гора «Бучок»	6,8	Коломийський р-н, с. Воскресінці

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[6]	[7]	Увійшов до складу Карпатського НПП	?
[6]	[7]	Так само	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	[7]	Болото висохло, втратило наукову цінність	?
[6]	[7]	Так само	?
[6]	[7]	» »	?
[6]	?	?	Мальовничі виступи скель з джерельною водою під ними
?	?	?	Місце зростання цінної лікарської рослини — арніки гірської — виду, занесеного до «Червоної книги СРСР»
[6]	?	?	Високопродуктивний змішаний деревостан віком 130 років на висоті 800—1000 м
[4]	?	?	Місце зростання цінної лікарської рослини — тирлича жовтого, виду, занесеного до «Червоної книги СРСР»
[6]	?	?	Дерево висотою 18 м, окружністю стовбура 68 см
[6]	?	?	Дерево декоративної форми, висотою 14 м, окружністю стовбура 140 см. Вік дерева 60 років.
[6]	?	?	Дерево-екзот висотою 12 м, окружністю стовбура 138 см.
[6]	?	?	Рідкісне для Прикарпаття озеро
[6]	?	?	?
[6]	?	?	?
[1]	?	?	?

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Космацькі Греготи	1	Косівський р-н, Космацьке л-во, кв. 27 від. 49, 52
Постійна лісонасінна ділянка	0,3	Болахівське ДЛГ, Витвицьке л-во, кв. 3, діл. 5
Постійна лісонасінна ділянка	1	Болахівське ДЛГ, Витвицьке л-во, кв. 5, діл. 10
Бабрянка	1,2	Ділянське ДЛГ, Яремчанське л-во, кв. 3 діл. 10
Довжка	2,5	Болахівське ДЛГ, Витвицьке л-во, кв. 5 діл. 9, 18
Чивчинські скелі	3	На території землекористування колгоспу «40-річчя Жовтня» Верховинського р-ну
Болото Глистувате	0,5	На території Буркутського л-ва, Верховинського ДЛГ
Косівська гора	3	На околиці м. Косів
Мокринів камінь	1,1	На території Чивчинського л-ва, Верховинського ДЛГ
Скелі в урочищі «Петрів»	5	На території Придністрянського л-ва, Коломийського ДЛГ
Доротівські відслонення	?	Вздовж р. Прут в межах урочища «Діл» від околиці с. Заріччя до горла р. Ославки
Куц тису ягідного Ясень	1	У кв. № 18 Лугівського л-ва, Брошнівського ЛК
Кедр карпатський	?	В ур. «Буковиця» Яремчанського л-ва, Ділятинського ЛК
Резерват кедра карпатського	1	У кв. № 5 Яблунецького Ворохтянського ЛК
Водопад Лючі	?	На річці Люча, на 7-му кілометрі дороги Яблунів-Космач в Косівському р-ні
Кедр європейський	0,01	У садибі Людвіківського л-ва, Вигодського ДЛГ
Водоспад	?	У кв. № 52 Довбушанського л-ва, Надвірнянського ЛК на р. Зелениця

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[1]	?	?	Мальовничі кам'янисті розсипи
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[4]	?	?	Високопродуктивне модриново-смерекове насадження віком 80 років
[4]	?	?	Високопродуктивний деревостан чистої ялиці і бонітету
[6]	?	?	?
[6]	?	?	?
[13]	?	?	Мальовничі скелі пісковика, що являються відслонення неогенових відкладів
[13]	?	?	Скельний резерват з рідкісною рослинністю
[13]	?	?	Мальовничі виступи скель з джерельною водою під ними
[13]	?	?	Унікальні відслонення місцевих верств, в яких виявлено сліди вимерлих хребетних тварин
[13]	?	?	
[13]	?	?	Високопродуктивне ясеневе насадження віком 30 років
[13]	?	?	Реліктова порода
[13]	?	?	?
[13]	?	?	?
[13]	?	?	Окреме дерево-релікт, висотою 16 метрів, окружністю стовбура 80 см.
[13]	?	?	?

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Культури модрини європейської	1,1	В кв. №22 Кутського л-ва, Кутського ДЛГ
Ділянка незайманого лісу	4	?
Долина ріки Дністер	3200	Галицький р-н
Озеро «Смілин»	6	С. Яблунів
Куропатники	107	Бурштинське л-во, кв. 6
Корчева	88	Бурштинське л-во, кв. 28
Ліс біля Квасової гори	45	С. Коростовичі
Лісовий масив «Гай»	18	Смт. Більшівці
Ставки	640	Смт. Більшівці, села Кукільники, Медуха, Слобідка
Водосховище на річці Гнила Липа	1300	Околиця м. Бурштина
Джерела «Библо», «Ключемії», «Озерце», «Вікно»	3	Села Набережна, Дитятин, Озерце, Нараївка
ЗАКАЗ		
Ріка Лімниця з водоохоронною смугою вздовж берегів шириною 100 м	376	Галицький р-н
Смілин	50	С. Яблунів
Камінь	10,5	С. Межигірці
Плаун колючий	1,5	Надвірнянський р-н, урочище «Сісне», кв. 8 Яремчанського л-ва
Арніка гірська	21	Надвірнянський р-н, кв. 20, від. 8, Яблунецького л-ва
Цибуля ведмежа	0,1	Надвірнянський р-н, кв. 16., від. 1 Підліснівського л-ва
Новицька дубина	100	Калуський р-н, с. Новиця

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[13]	?	?	?
[13]	?	?	Деревостан природного походження віком 130 років
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?

НИКИ

[9]	[1]	Входження до складу РЛП «Галицький»	?
[12]	[1]	Так само	?
[14]	[1]	» »	?
[10]	[7]	Увійшов до складу Карпатського НПП	?
[10]	[7]	Так само	?
[10]	[7]	» »	?
[1]	?	?	Цінний лісовий масив з дуба звичайного з багатим трав'яним покривом, в якому зустрічається велика кількість рідкісних видів рослин, в т.ч. занесених до Червоної книги України

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Черніївський	20,2	Тисменицький р-н, стариця р. Бистриці Надвірнянської біля Черніївського водозабору
«Кедроватий»	1495	Верховинське ДЛГ, Красницьке л-во, кв. 5, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Острів	0,31	Смт. Бурштин водосховище
Джурджійський	754	Надвірнянський р-н, Горганське л-во
Садки	995	Надвірнянський р-н, Горганське л-во
<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>		
Лісопарк-урочище «Камянище»	11,8	Надвірнянський р-н, кв. 4, діл. 23, 29 Яремчанського л-ва
Урочище «Дрібка»	118	Надвірнянський р-н, кв. 3, Ямневського л-ва
Парк ім. С. М. Кірова	7	М. Коломия
Навчально-дослідне поле	10	С. Угринів, Івано-Франківського р-ну, Івано-Франківської області
Косівський	50000	Косівський р-н
<i>ЗАПОВІДНІ</i>		
Черник	102	Надвірнянський р-н, Горганське л-во, кв. 18
Гниляк	150	Надвірнянський р-н, Горганське , кв. 28
Новобудова	217	Надвірнянський р-н, Горганське л-во, кв. 31—33

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[1]	?	?	Місце масового скупчення різноманітних видів риби під час руху їх у верхів'я річки до нерестовища, де вони легко стають здобиччю браконьєрів
[4]	?	?	?
[12]	?	?	Місце гніздування колонії кваків та інших рідкісних птахів
[7]	?	?	?
[7]	?	?	?

ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА

[6]	[7]	Увійшов до складу Карпатського НПП	?
[6]	[7]	Так само	?
[6]	?	?	Колекція цінних порід дерев. Місце масового відпочинку.
[3]	?	?	?
[1]	?	?	?

УРОЧИЩА

[12]	[2]	Увійшло до складу заповідника «Горгани»	Цікавий горганський ландшафт з цінними природними деревиною на кам'янистих ґрунтах яменського пісковика. Урочище знаходиться на висоті 800—1100 метрів
[12]	[2]	Так само	цінні природні насадження смереки і сосни гірської з домішкою кедра що зростає на кам'янистих ґрунтах на висоті 1100—1500 метрів над рівнем моря
[12]	[2]	» »	Вітростійке смерекове насадження на висоті 1100—1500 м над рівнем моря, цінний генетичний фонд

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Ельми	86	Надвірнянський р-н, Горганське л-во, кв. 40
Довжинець	284	Надвірнянський р-н, Горганське л-во, кв. 51-54
Столи	161	Надвірнянський р-н, Горганське л-во, кв. 55-56
Границя	4	Долинський р-н, с. Якубів
Рогатинська дача	19	Рогатинський р-н, кв. 16 (вид 14, 16, 18), Пуківського л-ва, Івано-Франківського ДЛГ
Водники	62,3	С. Водники
Біля Маринополя	33,1	С. Маринопіль
Пічний	22,2	Надвірнянський р-н, кв. 13, діл. 12, 21, 222, Ямневського л-ва
Сісне	8,6	Надвірнянський р-н, кв. 9, діл. 5, 17, 19, 38, Яремчанського л-ва
Підділ	38,5	Надвірнянський р-н, кв. 1, діл. 16, 26, кв. 2, діл. 3, Ямневського л-ва
Межизвірна	87	Надвірнянський р-н, кв. 16, діл. 5, 12, 17, 14, 16, Яремчанського л-ва
Параджин	5,7	Надвірнянський р-н, кв. 11, діл. 22, Вороненківського л-ва
Гаврилець	5,6	Надвірнянський р-н, кв. 27, діл. 3, Озеряньського л-ва
Гропинець	38,7	Надвірнянський р-н, кв. 4, діл. 1, 3, 10, Черногірського л-ва

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[12]	[2]	Увійшло до складу запоріччя «Горгани»	Змішані буково-ялицево-смерекові насадження, що зростають на висоті 1000—1300 метрів над рівнем моря
[12]	[2]	Так само	Високопродуктивне стійке буково-ялицево-смерекове насадження, що зростає на висоті 900—1200 метрів над рівнем моря. Деревостан має високі селекційні показники і віднесений до генетичного лісового фонду
[12]	[2]	» »	Типовий горганський ландшафт з вітростійким деревостаном на висоті 900—1200 метрів над рівнем моря
[10]	[2]	» »	підпорядковане колгоспу ім Щорса
[9]	[10]	Масове всихання дуба	рештки високопродуктивних дібров Рогатинського опілля. Насіннева баха та селекційний фонд дуба
[7]	[1]	Входження до складу РЛП «Галицький»	?
[7]	[1]	Так само	?
[9]	[7]	Увійшов до складу Карпатського НПП	?
[4]	[7]	Так само	?
[4]	[7]	» »	?
[4]	[7]	» »	?
[4]	[7]	» »	?
[4]	[7]	» »	?
[4]	[7]	» »	?

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Вижній кедринець	9,6	Надвірнянський р-н, кв. 44, Зеленського л-ва
Тропинець	15,3	Надвірнянський р-н, кв. и 20, 21, 23, Річанського л-ва
Підмихайлівський	5	Рогатинський р-н, с. Підмихайлівці
«Озеро Лебедин»	45	Косівський р-н, Яблунівське л-во, Коломийського ДЛГ
Ями	18	Витвицьке л-во кв. 44
Пациків	2,2	Мало-Турянське л-во кв. 18 вид. 20
Пациків	1,8	Мало-Турянське л-во кв. 20 вид. 29
Федорів	45	Лугівське л-во кв. 8 вид. 15
Джурджі	754	На тереторії Глодищанського л-ва, Надвірнянського ЛК
Талпіширка	424	На тереторії Бистрицького л-ва, Надвірнянського ЛК
Кіпча	6,3	На тереторії Біло-Ославського л-ва, Ділятинського ДЛГ
Ротундул	5	На тереторії Чивчинського л-ва, Верховинського ДЛГ
Чертяк	?	?
Станіславка	12	Коломийський р-н, кв. 42, Шепарівського л-ва
Петівське	4,8	Тлумацький р-н, с. Петрів
Сокирчинське	6,2	С. Сокирчин, к-п «Шлях Ілліча»
Сокирчинське	0,8	С. Сокирчин, к-п «Шлях Ілліча»
Дубрівське	1,6	С. Дубрівка
Кутищанське	0,7	С. Кутище, к-п ім. Ілліча
Бір	0,5	Рожнятівський р-н, с. Н. Струтинь, к-п «Ленінським шляхом»

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[9]	?	?	Корінний Карпатський ялицево-буківий-смерековий деревостан з домішкою кедра карпатського
[4]	?	?	Цінний осередок смереко-ялицево-буківих пралісів на верхній межі поширення бука. Має наукове і селекційне значення
[1]	?	?	Жива колекція диких тварин, яка має велике пізнавальне, наукове та виховне значення
[8]	?	?	Гірське озеро розташоване серед лісів і луків на висоті 650 м. н.р.м., які є водозбором і місце зростання цінних лікарських рослин
[12]	?	?	?
[12]	?	?	?
[12]	?	?	?
[12]	?	?	Еталон смерекового насадження з домішками ялиці, бука, явора віком 75 років
[6]	?	?	?
[6]	?	?	?
[6]	?	?	Насадження сосни кримської на кам'янистому схилі
[13]	?	?	Гірське торф'яне болото з острівцями сосни гірської
[13]	?	?	?
[10]	?	?	?
[10]	?	?	?
[10]	?	?	?
[10]	?	?	?
[10]	?	?	?
[10]	?	?	?
[10]	?	?	?

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Бір	1,2	Рожнятівський р-н, с. Н. Струтинь, к-п «Ленінським шляхом»
Бір	0,5	Рожнятівський р-н, с. Н. Струтинь, к-п «Ленінським шляхом»
Бір	0,6	Рожнятівський р-н, с. Н. Струтинь, к-п «Ленінським шляхом»
Мочар	134,7	С. Ценява, к-п ім. Шевченка
Мочар	264,2	С. Ценява, к-п ім. Шевченка
Мочар	89,8	С. Сваричів, к-п «Радянська Україна»
Мочар	84,2	С. Сваричів, к-п «Радянська Україна»
Водники	62,3	Галицький р-н, с. Водники, к-п «Радянська Галичина»
Попанюкове	2,6	С. Солуків
Попанюкове	4	С. Солуків
Довге	2,4	С. Діброва
Галятин	3,2	С. Велика Туря, к-п «Радянське Прикарпаття»
Галятин	4,5	С. Велика Туря, к-п «Радянське Прикарпаття»
Біля Смерічок	4,5	С. Підбережжя, к-п ім. Шевченка
Михів	15,5	С. Заріччя
Долішнє	5,8	С. Витвиця
Кривець	0,3	?
Княгницьке	7	Рогатинський р-н, с. Загіря, к-п «Росія»
Кринос	284	Галицький р-н, кв. 16—20
Королівка	54	Біля Галича
Сапогів	48,4	С. Сапогів
Діброва	356	Села Залуква, Кринос, Комарів, Сокіл
Кринос	444	Галицький р-н, кв. 39—43
Ворониця	125	С. Медуха, кв. 45
Вербівці	109	С. Блюдники, кв. 22
Деліїв	129	С. Деліїв
Кінчаки	145	С. Кінчаки
Озерце	86	С. Озерце

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення Івано-Франківської обласної Ради від 15.07.96 № 451. // Державний архів Івано-Франківської області (ДАІО). — Ф. 2450. — Оп. 2. — Спр. 31.
2. Рішення Івано-Франківської обласної адміністрації від 23.06.97 р. № 443. // ДАІО. — Ф. Р-2450. — Оп. 2. — Спр.60.
3. Рішення Івано-Франківської обласної Ради депутатів трудящих від 13.12.76 № 478. // ДАІО. — Ф. Р-295. — Оп. 6. — Спр. 2714.
4. Рішення Івано-Франківської обласної Ради депутатів від 16.09.80 р. № 335. // ДАІО. — Ф. Р-295. — Оп. 6. — Спр. 2441.
5. Рішення Івано-Франківської обласної Ради депутатів трудящих від 28.01.72 № 43. // ДАІО. — Ф. Р-295. — Оп. 6. — Спр. 2714.
6. Рішення Івано-Франківської обласної Ради депутатів трудящих від 07.07.72 № 264. // ДАІО. — Ф. Р-295. — Оп. 6. — Спр. 2714.
7. Рішення Івано-Франківської обласної Ради депутатів від 16.10.84 р. № 247. // ДАІО. — Ф. Р-295. — Оп. 6. — Спр. 1784.
8. Рішення Івано-Франківської обласної Ради народних депутатів від 05.12.78 р. № 610-р. // ДАІО. — Ф. Р-295. — Оп. 6. — Спр. 2326.
9. Рішення Івано-Франківської обласної Ради народних депутатів від 15.01.79 р. № 13. // ДАІО. — Ф. Р-295. — Оп. 6. — Спр. 2340.
10. Рішення Івано-Франківської обласної Ради народних депутатів від 17.05.83 р. № 166. // ДАІО. — Ф. Р-295. — Оп. 6. — Спр. 2649.
12. Рішення Івано-Франківської обласної Ради народних депутатів від 19.07.88 р. № 128. // ДАІО. — Ф. Р-295. — Оп. 6. — Спр. 2950.
14. Рішення Івано-Франківського облвиконкому № 265 від 7.07.1972 «Про ініціативу Іванківської сільської ради депутатів трудящих Богородчанського р-ну по складанню плану по охороні природи на 1972—1975 роки // ДАІО. — Ф. Р-295. — Оп. 6. — Спр. 178. Арк 94—100.
15. Рішення виконкому Івано-Франківської облради від 15.07.1993 року [місце зберігання не встановлено].

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

У Київській області налічується 232 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 292 208,6 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 40 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. Всі вони повністю втратили свій статус (1 413,62 га). Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 0,4 % від сумарної площі та 14,7 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Київської області.

*Над дослідженням працювали:
О. Василюк, О. Оскирко*

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Модрина	0,02	Мигальське л-во, кв. 31, вид. 14 Тетерівського ЛГ
Сосна	1,7	Лубянське лісове відділення, кв. 6, ДП Чорно- биль ліс
Вільха чорна	4,8	Товстоліське л-во, кв. 71, вид. 10 Поліського ЛГ
Козинські насадження сосни звичайної	77,2	?
Дубраво-Ленінський	78	Дубраво-Ленінське л-во, кв. 36, 37, 38, 46, 47, Бородянський р-н
Віковий дуб черешчатий	?	Ніжиловецьке л-во, кв. 89, вид. 7, Макарівського р-ну. Тетерівський ДЛГ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[2]	[8]	Обидві модрина всохли, а стовбури заселені шкідниками і начебто становлять загрозу оорнітологічному заказнику	Окреме дерево модрина віком 60 років
[2]	[8]	Внаслідок низової пожежі 1992 року, що перекинулась на ліс з сусіднього перелогу, на ділянці загинуло 70—80 % дерев, в т.ч. 200-річна сосна	ДП «Чорнобиль ліс»
[2]	[8]	Внаслідок всихання на ділянці загинуло до 90 % вільхових насаджень	Культури створені 1928 року професором Товстолісом, висота 25 м. середній діаметр 24 см, повнота 0,9. мають наукову цінність. ДП Чорнобиль ліс
?	[7]	Територія урочища не складає суцільного масиву, насадження досягли свого біологічного віку і не виконують функцій заповідної території». Фактично, територія ПЗФ була скасована безпосередньо під вирубку.	Фактично, територія ПЗФ була скасована безпосередньо під вирубку. Отримати копії наукових обґрунтувань, що лягли в основу скасування заповідного статусу території, виявилось неможливим. Листом № 04-09/8539 від 04.08.2011 обласне Державне управління охорони навколишнього природного середовища у Київській області повідомляє: «у зв'язку з тим, що в Держуправлінні тривалий час не існувало архіву, зазначені наукові обґрунтування в Держуправлінні відсутні»
[5]	?	?	Різновікові (50—110 років) високопродуктивні насадження дуба та змішані насадження з багатою дикою фауною
[2]	?	?	100-річний дуб, висота 29 м, діаметр 60 см

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
130-річний дуб черешчатий та 100-літня сосна звичайна	?	Ніжиловецьке л-во кв. 89, вид. 22 Макарівського р-ну Тетерівського ЛГ
Бархат амурський	?	Комарівське л-во, кв. 42, вид. 16, Макарівського р-ну, Тетерівський ДЛГ
Дуб черешчатий	?	Комарівське л-во кв. 130, вид. 3 Макарівського р-ну Тетерівського ЛГ
Окреме дерево модрина	?	Мигальське л-во, кв. 31, вид. 5, Бородянського р-ну Тетерівського ЛГ
Окреме дерево смереки	?	Катюжанське л-во, кв. 108, вид. 16 Бородянського р-ну Тетерівського ЛГ
Двох'ярусне насадження	2,4	Жеревське л-во кв. 48, вид. 6, Іванківського р-ну Іванківського ЛГ
Дубові насадження	4,7	Тетерівське л-во, кв. 63, вид. 18, 27 Бородянського р-ну Тетерівського ЛГ
Насадження понад р. Таль	2,7	Феневичське л-во кв. 49, вид. 19 Іванківського р-ну Іванківського ЛГ
Високопродуктивні соснові насадження	2,5	Сеневичське л-во кв. 22, вид. 8, Іванківський р-н, Іванківський ДЛГ
85-річні соснові насадження	2	Ново-Шепелицьке л-во, кв. 20, вид. 4 Чорнобильського р-ну Новошепелицького ЛГ
220-річна сосна звичайна	?	Товтолеське л-во, кв. 74 вид. 5 Чорнобильського р-ну Ново-Шепелицького ЛГ
400-річний дуб черешчатий	?	Старо-Шепелицьке л-во, кв. 61 Чорнобильського р-ну Ново-Шепелицького ЛГ
Діброва	2,3	Когородське л-во, кв. 88, вид. 11 Чорнобильського р-ну Ново-Шепелицького ЛГ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[2]	[3]	Дерево дуба заражене дубовим трутовиком несправжнім. Сосна заражена сосною губкою — визвала гниль стовбура дерева (акт від 29.10.1984)	Дуб черешчатий, висота 28 м., діаметр 60 см, Сосна звичайна, висота 28 м, діаметр 32 см.
[2]	[3]	Всихання дерева сталося через незадовільні ґрунтово-кліматичні умови (акт від 29.10.1984)	Екзот 25 років, висота 8 м., діаметр 16 см
[2]	?	?	Окреме дерево 150 річний дуб черешчатий, висота 23м, діаметр 48 см.
[2]	?	?	Елітна 65-річна модрина
[2]	?	?	Окреме дерево смереки віком 60 років
[2]	?	?	75-річні складні насадження високої продуктивності. насадження є зразком лісу в даних лісових рослинних умовах
[2]	?	?	Високопродуктивні 60-річні дубові насадження насіннєвого походження.
[2]	[3]	?	Мальовнича ділянка соснового лісу, місце зупинки туристів
[2]	?	?	Високопродуктивні соснові насадження з домішкою дубу
[2]	?	?	Мальовнича ділянка високопродуктивного лісу біля контори лісництва
[2]	?	?	Окреме дерево висотою 27 м., діаметром 110 см
[2]	?	?	Окреме дерево висотою 25 метрів, діаметр 127 м
[2]	[3]	На території розміщена база відпочинку кіностудії ім. Довженка	85-річна діброва, розташована на березі р. Уж, мальовничі місця де розміщуються піонерські табори

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Дубові насадження	10	Речинське л-во кв. 8, вид. 6 Чорнобильського р-ну Ново-Шепелівського ЛГ
100-річні дубові насадження	10	Речинське л-во кв. 8, вид. 6 Чорнобильського р-ну Ново-Шепелівського ЛГ
75-річні культури сосни	5,2	Володарське л-во кв. 12, вид. 8, 9, 14 Володарського р-ну Білоцерківського ЛГ
180-річні соснові насадження	4,1	Тетерівське л-во, кв. 63, вид. 13 Бородянського р-ну Тетерівського ЛГ
130-річні соснові насадження	1	Тетерівське л-во, кв. 63, вид. 19 Бородянського р-ну Тетерівського ЛГ
?	2,6	Володарський р-н, Володарське л-во, Білоцерківський ДЛГ, кв. 14, вид. 8
?	0,6	Володарський р-н, Володарське л-во, Білоцерківський ДЛГ, кв. 14, вид. 14
?	11	Іванківський р-н Жеревське л-во Іванківського ЛГ
?	7,8	Макарівське л-во Іванківського ЛГ. кв. 46, вид. 6, 10, 15, кв. 2, вид. 4, 9, кв 47, вид. 1
?	5,5	Леонівське л-во Іванківського ЛГ, кв. 8, вид. 12

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[2]	?	?	Високопродуктивні насадження на-сінневого походження віком понад 100 років
[2]	?	?	Високопродуктивні насадження на-сінневого походження віком понад 100 років
[2]	?	?	Високопродуктивні насадження
[2]	?	?	Високопродуктивні і водоохоронні насадження понад р. Тетерів
[2]	?	?	Мальовнича ділянка високопродуктивних змішаних насаджень. Місце зупинки туристів
[5]	?	?	Культури сосни звичайної віком 75 р. середня висота 25 м, діаметр 36 см, повнота 0,6, бонітет 1, запас на 1 га — 280 кб/м
[5]	?	?	Культури сосни за участю семи різних порід. 3 ял. 1 с. 1 сч. 2М.1Бр.1Бк.1Дк+Св, чер, кашт. віком 75 років, висота 25 м, діаметр від 27 до 40 см. Повнота 0,6, запас 260 кб/м на 1 га.
[6]	?	?	Двох'ярусні насадження високої продуктивності 75 р. склад якого 6С2Д 1-Б I вл. II ярусу, 7 Ял.3г од. Д.кл з середньою висотою 27 м. і діаметром 28 см. Повнота 0,8—0,9. 1 Бонітету з запасом деревини 350 кб/м на 1 га.
[5]	?	?	Дубові насадження віком до 180 років 10Д+Ял, вистою 24 м і діаметром 48 см. повнота 0,5. Мальовничі ділянки, які являють собою місце відпочинку трудящих
[5]	?	?	Високопродуктивні соснові насадження віком 120 р. з запасом деревини 400 кб/м на 1 га, висота 30 м і діаметром 36 см, повнота 0,7

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
?	54,6	Феневицьке л-во Іванківського ЛГ кв. 15, вид. 10, кв. 22, вид. 1, кв. 23, вид. 8, кв. 49, вид. 19
?	225	Києво-Святошинський р-н. Ірпінське л-во, Київський ЛГ., кв. 1—5, 12—14, 17—21, 27
?	49	Ставищанський р-н. Ставищанське л-во, Білоцерківський ДЛГ. кв. 38, вид. 17, кв. 39, вид. 12, кв. 41, вид. 7, кв. 42, вид. 1
?	2,3	Чорнобильський р-н, Когородське л-во Новошепелицького ЛГ кв. 88, вид. 11
Плютовські соснові насадження	114,4	Веприківське л-во кв. 74, вид. 1, кв. 61, вид. 1 Фастівський ДЛГ
Заказник «Слобода»	2	Кагарлицький р-н, Ходорівська виробнича ділянка, кв. 28, вид. 4
Віковий дуб черешчатий	?	Макарівський р-н, Ніжиловецьке л-во, кв. 89, вид. 7, Тетерівський ДЛГ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[5]	?	?	Найкращі ділянки соснових насаджень, віком від 75 р до 100 р, що характеризують типи лісорослинних умов Іванківського р-ну. Основний склад 10 С, о.Д. з середньою висотою 34 м, діаметром 38 см, запас 300 куб/м на 1 га.
[5]	?	?	Різновікові соснові насадження, які характеризують лісорослинні умови р-ну, середній вік від 40 до 90 років
[5]	?	?	Дубові насадження створені штучним способом, віком 90 років, являються зразком для вирощування високопродуктивних лісових культур
[5]	?	?	Діброва віком 85 років, розміщена на березі річки Уж, являється місцем відпочинку та розміщення піонерських таборів
[2]	[6]	Лісові культури сосни віком 100—110 років уражені сосною губкою, ядрова гниль піднімається по стовбуру до висоти 11 метрів, гниль має забарвлення від червоного до коричневого відтінків, деревина втратила якість (акт від 22.09.1993)	Високопродуктивні соснові насадження створені посадкою, вік 100 років, висота 33 м, середній діаметр 37 см. мають наукову цінність
[1]	[3]	Не відповідає вимогам нової класифікації природно-заповідного фонду (акт від 31.10.1984)	Плантація особливо цінного чагарника обліпихи, посадженої в 1976 році по типу 1 ряд дубу і ряд обліпихи по схилу балки
[2]	[3]	Дерево суховершинне, заражене несправжнім дубовим трутовиком, який визвав гниль стовбура (акт 29.10.1984)	Висота 29 м., діаметр 60 см

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Дубові насадження	2,7	Бородянський р-н Тетерівське л-во, кв. 63, вид. 32, Тетерівський ДЛГ
Дуб віком 700 років	2	м. Ірпінь, Ірпінський індустріальний технікум
		ЗАКАЗ
«Урочище «Грабове»	2	?
Вахівське	8	Вишгородський р-н, Руднянське л-во, кв. 9, вид. 1, кв. 10, вид. 1
		<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>
Заповідний парк ім. 40-річчя КПРС	10	Макарівський р-н, м. Макарів
Лісопарк Бориспільського ЛГ	61,2	Вороньківське л-во, кв. 59, 60, 71, 73, Бориспільський р-н; Бориспільський ДЛГ
Лісопарк Старопетрівського лісництва	97,3	Старопетрівське л-во, кв. 58—55, 6, 88, 117, 131, 132, 150 Першотравневий ДЛГ
Лісопаркові насадження Козинського лісництва	250	Козинське л-во, кв. 8, 12, 17, 22, 27, 37; Обухівський р-н; Київський ДЛГ
Бушівські лісопаркові насадження	146	Бушівське л-во, кв. 18, 19, 36, 37 Богуславського р-ну

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[2]	[3]	У зв'язку із виробничою необхідністю діючих цехів лісопромислового комплексу розширювати площу та проводити реконструкцію (акт від 30.10.1984)	?
[2]	[3]	Дуб зрубано у зв'язку з повним усиханням	Дуб під яким працювали Л. Українка та М. Лисенко

НИКИ

[1]	[3]	Не відповідає вимогам нової класифікації природно-заповідного фонду (акт від 31.10.1984)	Плантація чорноплідної горобини, закладена штучно в 1974 році
[1]	[1]	[3]	

ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА

[2]	[1]	Проведена самовільна порубка дерев і забудова об'єктів спортивного призначення	Місце масового відпочинку трудящих, в складі насаджень липи, каштани та клени віком 50—60 років
[2]	[1]	По закінченню будівництва Канівського водосховища піднявся рівень ґрунтових вод, що призвело до усихання насаджень (акт від 12.11.1984)	Дубові насадження природного походження віком 110—130 років
[2]	?	?	Соснові насадження віком 110—160 років з запасом до 300 м ³ /га
[2]	[3]	Не відповідає вимогам нової класифікації природно-заповідного фонду (акт від 30.10.1984)	Соснові двоярусні насадження віком понад 180 років, розміщені над автострадою Київ-Дніпропетровськ
[2]	?	?	Високопродуктивні насадження цінних порід і екзотів віком до 120 років з запасом до 600 м ³ /га

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Лісопарк «Ревуха»	49,2	Ставищанське л-во, кв. 18, 39, 41, 42 Ставищанського р-ну., Богуславський ДЛГ
Першотравневий лісопарк	77	Першотравневе л-во, кв. 28, 29, 47, 48, 65, 135 Києво-Святошинського р-ну, Першотравневий ДЛГ
Лісопарк Пухів	10	Макарівське л-во, кв. 2, 47 Іванківського р-ну, Іванківський ДЛГ
Товстоліський лісопарк	14,8	Товстоліське л-во, кв. 23 Чорнобильського р-ну, Н. Шепелицький ДЛГ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення виконкомів Київської міської та Київської обласної рад народних депутатів № 522 від 10.04.1978 «Про охорону та використання дикоростучих лікарських та рідкісних декоративних рослин в зеленій зоні м. Києва та Київської області» // Державний архів міста Києва. — Ф. Р-1. — Оп. 8. — Спр. 1915. — Арк. 88—93.

2. Рішення Виконавчого комітету Київської обласної ради № 118 від 28.02.1972 року «Про віднесення пам'яток природи місцевого значення за категоріями, згідно нової класифікації, та затвердження нововиявлених заповідних територій і природних об'єктів в області» // Державний архів Київської області. — Ф. 880. — Оп. 12. — Спр. 2112. — Арк. 104—114.

3. Рішення Виконавчого комітету Київської обласної ради від 17.18.1994 року № 441 «Про класифікацію і мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області // Архів О. Василюка. — Фонд «ПЗФ Київської області». — Матеріали про існуючі території та об'єкти ПЗФ Київської області.

4. Рішення Виконкомів Київської міської та Київської обласної рад народних депутатів № 173 від 10.04.1978 року // Державний архів Київської області. — Ф. 880. — Оп. 16. — Спр. 163. — Арк. 233—238.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[2]	?	?	Дубові високопродуктивні насадження створені культури віком до 100 років
[2]	?	?	Високопродуктивні соснові насадження віком 100—120 років з запасом до 300 м ³ /га
[2]	?	?	Цінний мальовничий полянами з віковими дубами. Місце відпочинку трудящих
[2]	?	?	Дубові насадження природно-насінного походження віком понад 100 років з запасами деревини 300 м ³ /га

5. Рішення виконкому Київської обласної ради № 574 від 19.08.1968 року «Про встановлення пам'яток природи», які розташовані на території області // Державний архів Київської області. — Ф. 880. — Оп. 12. — Спр. 1189. — Арк. 215—224.

6. Рішення Київської обласної ради від 10.03.1994 року «Про оголошення нововиявлених та резервування цінних для заповідання об'єктів природного-заповідного фонду місцевого значення» // Архів О. Василюка. — Фонд «ПЗФ Київської області». — Матеріали про існуючі території та об'єкти ПЗФ Київської області.

7. Рішення Київської обласної ради від 5.03.2002 № 326-20-XXIII «Про скасування статусу території природно-заповідного фонду місцевого значення Київської області» // Архів О. Василюка. — Фонд «ПЗФ Київської області». — Матеріали про існуючі території та об'єкти ПЗФ Київської області.

8. Рішення Київської обласної ради від 5.10.2000 № 233-13-XXIII «Про скасування статусу територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення Київської області» // Архів О. Василюка. — Фонд «ПЗФ Київської області». — Матеріали про існуючі території та об'єкти ПЗФ Київської області.

КИРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

У Кіровоградській області налічується 223 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 100 318,8 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 197 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 18 об'єктів ПЗФ (584,49 га) повністю втратили свій статус і ще 1 увійшов в склад інших ПЗФ (7 393 га), після чого був скасований як самостійна одиниця. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 0,5 % від сумарної площі та 7,85 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Кіровоградської області.

Заказник «Чорноліська лісова дача» в різній формі мав статус пам'ятки природи республіканського значення ще з 1928 року (площа 15 065 га, з яких заповідних 114 га). У своєму листі № 2 від 15.01.1928 року до Укрнауки, Одеський краєвий інспектор О. Браунер називав Чорний ліс найважливішим з лісових заповідних об'єктів Степової зони України [38].

Постановою РМ УРСР № 500 «Про створення заказників загальнодержавного значення в Українській РСР» був відновлений заповідний статус Чорного лісу як заказника «Чорноліський» (3 491 га). Ще частину лісу

14.05.1980 року, Рішенням виконкому Кіровоградської обласної ради № 233 «Про створення державного заказника «Чорноліська лісова дача» оголошено заказником місцевого значення на площі 7 393 га. На даному етапі, заказника місцевого значення не фігурує в переліках природоохоронних територій Кіровоградської області, проте відомості про рішення, яким він бу скасований, нам знайти не вдалось. Під час роботи з документами було відмічено факти зміни площ об'єктів ПЗФ порівняно з даними, які наведено у рішеннях про створення. Такими об'єктами є: парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Парк «Космонавтів», площа якого з 18,00 га при створенні зменшилася до 4,57 га на сьогоднішній день; парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Парк «Перемоги», площа якого з 65,00 га зменшилася до 39,50 га. Серед об'єктів, площу яких було збільшено — заповідне урочище «Питомник» (з 13,00 га до 51,37 га) та заповідне урочище «Терник» (з 62,70 га до 73,30 га).

*Над дослідженням працювали:
О. Марущак, О. Василюк, О. Оскирко*

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Дуби-велетні	0,01	М. Знам'янка, вул. Жовтнева 15. Дежавний заклад «Відділкова лікарня станції Знам'янка»
Лісовий масив в Гурівському лісництві	5	Долинський р-н, Гурівське л-во, кв. 47
Лісовий масив в Гурівському лісництві	5	Долинський р-н, Гурівське л-во, кв. 47
Лісовий масив в Гурівському лісництві	3,6	Долинський р-н, Гурівське л-во, кв. 47
Лісовий масив в Гурівському лісництві	5	Долинський р-н, Гурівське л-во, кв. 47
Лісовий масив в Гурівському лісництві	5	Долинський р-н, Гурівське л-во, кв. 47
Лісовий масив в Гурівському лісництві	5	Долинський р-н, Гурівське л-во, кв. 47
Лісовий масив в Гурівському лісництві	2,9	Долинський р-н, Гурівське л-во, кв. 47
Окремі квартали 1 ділянки Знамянського лісництва Чорноліського ЛГ	234,2	Окремі квартали 1 ділянки Знамянського л-ва Чорноліського ЛГ
Окремі квартали 1 ділянки Знамянського лісництва Чорноліського ЛГ	211,6	Окремі квартали 1 ділянки Знамянського л-ва Чорноліського ЛГ
Дуби-велетні	0,04	М. Знам'янка, міський парк відпочинку
Дуб пірамідальний	0,01	Долинський р-н, Долинське л-во, кв. 6, діл. 7
Дуб-велетень	0,01	Знам'янське л-во, кв. 125, діл. 1 Чорноліського ЛГ Міністерства лісового господарства УРСР
Дуб-велетень	0,01	Долинський р-н, Гурівське л-во, кв. 16, діл.4 Долинської лісомеліоративної станції Міністерства лісового господарства УРСР

КИРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
?	[1]	Всихання внаслідок пошкодження стовбуру шкідниками — великим дубовим вусачем. Становить загрозу для життя людей та будівель, які знаходяться на території лікарні.	?
[4]	?	?	?
[4]	?	?	?
[4]	?	?	?
[4]	?	?	?
[4]	?	?	?
[4]	?	?	?
[4]	?	?	?
?	[4]	?	?
?	[4]	?	?
?	[5]	?	?
?	[5]	?	?
?	[8]	?	?
?	[7]	?	?

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Дуб-велетень	0,01	М. Знам'янка
Чорноліська лісова дача	7393	Богданівське л-во, кв.1—118
Заказник на території колгоспу ім. Мічуріна	53,5	Новгородовський р-н, колгосп ім. Мічуріна
Кіровоградський дендропарк	45	М. Кіровоград
Парк ім. Леніна	8,6	М. Кіровоград

ЗАКАЗ

ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення Кіровоградської обласної ради народних депутатів від 15.02.2013 р. № 443 «Про оголошення територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення» // Архів Департаменту заповідної справи Міністерства екології та природних ресурсів України.
2. Рішення облвиконкому Кіровоградської обласної ради народних депутатів від 30.12.1989 р. № 353 «Про зміни в обліку заповідних об'єктів області» // Там само.
3. Рішення Кіровоградської обласної ради народних депутатів від 29.07.1997 р. № 92 «Про зміни у мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду області» // Там само.
4. Рішення облвиконкому Кіровоградської обласної ради народних депутатів трудящих від 06.06.1972 р. № 213 «Про віднесення пам'яток природи республі-

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	[1]	?	?
<i>НИКИ</i>			
[6]	[8]	Створення заказника загальнодержавного значення Чорноліський (3491 га)	?
[2]	?	?	?
<i>ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА</i>			
[4]	?	?	?
[4]	?	?	?

канського значення до категорій відповідно до нової класифікації та затвердження ново виявлених заповідних територій і природних об'єктів». // Там само.

5. Рішення Кіровоградської обласної ради народних депутатів від 19.12.2008 р. № 600 «Про зміни у мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду області» // Там само.

6. Рішення виконкому Кіровоградської обласної ради народних депутатів від 14.05.1980 р. № 233 «Про створення державного заказника «Чорноліська лісова дача» // Там само.

7. Рішення облвиконкому Кіровоградської ради народних депутатів трудящих від 30.12.1989 № 353. // Архів Департаменту заповідної справи Міністерства екології та природних ресурсів України.

8. Постанова РМУ від 28 жовтня 1974 р. № 500 «Про створення заказників загальнодержавного значення в Українській РСР» // ЗП УРСР, 1989 р., № 1, ст. 4.

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

У Луганській області налічується 202 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 93 194,75 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 10 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. Всі вони (3369 га) повністю втратили свій статус. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 3,4 % від сумарної площі та 4,7 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Луганської області.

Досліджуючи причини скасування вказаних об'єктів ПЗФ, мусимо зазначити, що офіційної інформації про причини скасування встановити не вдалось. Разом з тим, за нашими припущеннями, колишні геологічні пам'ятки «Донсодовський» (Крейдяний кар'єр «Донсода»), «Білогорівське відслонення протопівської свити», «Секменівський» були втрачені при розширенні розробок корисних копалин м. Лисичанськ. Крім того, вірогідно, заказник «Комсомольський» втратив свій статус у зв'язку з масовим будівництвом у Комсомольському лісництві (Кремінський район) піонерських таборів, туристичних баз та будинків відпочинку, адже загалом їх там було розміщено понад десяток.

Окремо варто зупинитись на п'ятні про скасування національного природного парку «Сіверсько-Донецький», що був створений Указом Президента України від 11 грудня 2009 року № 1040/2009 «Про створення національного природного парку «Сіверсько-Донецький»¹.

22 липня 2010 року Кременська районна рада Луганської області звернулася до суду з позовом про визнання протиправним та скасування Указу Президента про створення НПП. 20 жовтня 2010 року від Адміністрації президента надійшла заява про визнання позову. І це при тому, що розвиток заповідної справи визнано одним із найважливіших державних пріоритетів в текстах Указів президента від 2005 та 2009 років. Також до скасування НПП «Сіверсько-Донецький» долучились на правах третьої особи Державний комітет лісового господарства України та НДІ лісового господарства та агролісомеліорації ім. М.Г. Висоцького. 21 жовтня 2010 року Вищий адміністративний суд України видав постанову², якою визнано незаконність Указу Президента. Це стало першим в історії України прецедентом скасування судом статусу національного парку.

Втім, у 2019 році був створений новий національний природний парк «Кременські ліси», що частково поглинув територію скасованого НПП «Сіверсько-Донецький»³. До нового НПП увійшли 7 269 га земель скасованого раніше НПП, проте не увійшли 2 758 га, тож в результаті скасування одного НПП і створення на його місці нового було втрачено 2 758 га.

*Над дослідженням працювали:
А. Джос, О. Василюк*

¹ Указ Президента України від 11 грудня 2009 року №1040/2009 «Про створення національного природного парку «Сіверсько-Донецький» // Офіційний вісник Президента України, 21.12.2009 — 2009 р., № 37, с. 84, ст. 1257

² Постанова Вищого адміністративного суду України 21.10.2010 № П-155/10 «Про визнання протиправним та скасування Указу Президента України від 11 грудня 2009 року № 1040/2009 «Про створення національного природного парку «Сіверсько-Донецький» // Юридическая практика, від 01.2011 — 2011 р., № 1

³ Указ Президента № 678/2019 від 10.09.2019 «Про створення національного природного парку «Кременські ліси» // Офіційний вісник Президента України, 19.09.2019 — 2019 р., № 20, ст. 38, ст. 829

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Джерело «Верхнєкаменка»	0,1	Біля м. Лисичанськ
Маринівське джерело	0,1	Старобільський р-н, с. Маринівка
Олександрівське джерело	0,1	Новоайдарський р-н, с. Олександрівка
Сквер на майдані революції	0,66	М. Луганськ
Донсодовський (Крейдяний кар'єр «Донсода»)	5	М. Лисичанськ
Білогорівське відслонення протопівської свити	2	М. Лисичанськ
Секменівський	3	С. Секменівка
<i>ЗАКАЗ</i>		
Комсомольський	600	Кремінський р-н, Кремінське ДЛМГ, Комсомольське л-во
Чеховський дуб	0,01	Антрацитівський р-н
<i>НАЦІОНАЛЬНІ ПРИ</i>		
Сіверсько-Донецький	10027 (втрачено 2758)	Кремінський р-н

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[2]	[5]	?	?
[8]	[4]	?	?
[8]	[4]	?	?
[5]	[6]	?	?
[1]	[7]	Був зруйнований при розширенні площі м. Лисичанськ, або при продовженні видобутку копалин	Рідкісне відслонення площини Північно-Донецького насуву. Відклади верхньої крейди (кампанський ярус) та палеогну (Київська свита).
[1]	[7]	Так само	Глибокий яр на околиці м. Лисичанська. Унікальне відслонення майже повного розрізу тріасових утворень.
[1]	[7]	» »	Оголення мерелів туронського ярусу, пісків і фосфоритів сеноманського ярусу та глин тріасу. Водяний кар'єр.
<i>НИКИ</i>			
[1]	?	«Комсомольський» втрапив свій статус у зв'язку з масовим будівництвом у Комсомольському л-ві (Кремінський район) піонерських таборів, туристичних баз та будинків відпочинку, адже загалом їх там було розміщено понад десяток.	?
[2]	[5]	?	?
<i>РОДНІ ПАРКИ</i>			
[9]	[10]	[11]	

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення виконкому Луганської обласної ради від 04.02.1969 р. № 72 [місце зберігання не встановлене]
2. Рішення виконкому Ворошиловоградської обласної ради від 01.08.1972 р. № 251 [місце зберігання не встановлене]
3. Рішення виконкому Ворошиловоградської обласної ради від 13.09.1977 р. № 370 [місце зберігання не встановлене]
4. Розпорядження Луганської обласної державної адміністрації від 31.05.96 р. № 599 [місце зберігання не встановлене]
5. Рішення виконкому Ворошиловоградської обласної ради від 13.09.77 р. № 370 [місце зберігання не встановлене]
6. Рішення виконкому Ворошиловоградської обласної ради від 28.06.84 р. № 247 [місце зберігання не встановлене]
7. Рішення виконкому Луганської обласної ради від 21.08.2003 р. № 9/13 [місце зберігання не встановлене]
8. Рішення виконкому Ворошиловоградської обласної ради нардепів від 07.12.71 р. № 402 [місце зберігання не встановлене]
9. Указ Президента України від 11 грудня 2009 року № 1040/2009 «Про створення національного природного парку «Сіверсько-Донецький» // Офіційний вісник Президента України, 21.12.2009 — 2009 р., № 37, с. 84, ст. 1257.
10. Указ Президента N 678/2019 від 10.09.2019 «Про створення національного природного парку «Кремінські ліси» // Офіційний вісник Президента України, 19.09.2019 — 2019 р., № 20, ст. 38, ст.829.
11. Постанова Вищого адміністративного суду України 21.10.2010 N П-155/10 «Про визнання протиправним та скасування Указу Президента України від 11 грудня 2009 року N 1040/2009 «Про створення національного природного парку «Сіверсько-Донецький» // Юридическая практика, від 01.2011 — 2011 р., № 1.

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Всього в Львівській області налічується 393 територій та об'єктів ПЗФ, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 168 864,13 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 193 об'єктів ПЗФ, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. 158 об'єктів ПЗФ Львівської області втратили свій статус (889,78 га) і 35 увійшли у склад інших ПЗФ (30 590,81 га). Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 0,52 % від сумарної площі усіх створених заповідних території Львівській області за площею та 32,9 % — за кількістю.

*Над дослідженням працювали:
А. Буянівська, О. Василюк, О. Оскірко*

*Висловлюємо подяку за важливі консультації
Р. Гречанику*

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Гора Камула з групою печер	0	Романівське л-во, Бібрського ДЛГ
Ялицева ділянка	1,2	Романівське л-во, Бібрського ДЛГ
Букова ділянка в урочищі «Мокре»	5	Нестюківське л-во, Золочівського ДЛГ
Віковий дуб	0	Липниківське л-во, Львівський ДЛГ
Група вікових дерев	0	Радехівський р-н, с. Павлів
Велетенська Тополя	0	Дрогобицький р-н, с. Солонське
Чотири вікові липи	0	Дрогобицький р-н, с. Повошичі
Віковий тис	0	Дрогобицький р-н, с. Довге
Дуб Б.Хмельницького	0	Дрогобицький р-н, с. Вороблевичі
Два тиси ягідних	0	Дрогобицький ДЛГ, Майданівське л-во, кв. 52
Дуб. І.Франка	0	Дрогобицький ДЛГ, Івано-Франківське л-во
Рідкісний екземпляр кизилу	0	Мостиський р-н, с. Вишенька
Вікова липа	0	Нестеровський р-н, с. Великий Дорошів
Вікова липа	0	Нестеровський р-н, м. Рава-Руська
Віковий бук	0	Нестеровський р-н, с. Фійна
Віковий ялівець	0	Нестеровський р-н, с. Біла
Віковий бук	0	Нестеровський р-н, с. Сідельники
Віковий дуб	0	Нестеровський р-н, с. Сідельники
Група вікових лип	0	Нестеровський р-н, с. Сідельники
Алея Вікових модрин	0	Нестеровський р-н, с. Нова Скварина
Віковий ясен	0	М. Яворів
Група вікових кленів	0	М. Яворів
Група вікових лип	0	М. Яворів
Група тополь	0	Яворівський р-н, с. Краковець
Дві чорні тополі	0	Яворівський р-н, с. Краковець
Три чорні тополі	0	Яворівський р-н, с. Прилбичі

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[13]	[1]	Увійшов до складу ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Романівський»	?
[13]	[1]	Так само	?
[13]	[1]	Насадження розладнане буреломами	?
[13]	[1]	Увійшов до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Липнівський»	?
[13]	[1]	Дерева всохли	?
[13]	[1]	Так само	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	Увійшов до складу комплексної пам'ятки природи «Стежки Ів. Франка»	?
[13]	[1]	Дерево засохло	?
[13]	[1]	Загинуло під час урагану	?
[13]	[1]	Так само	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]		?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	Дерева засохли	?
[13]	[1]	Так само	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Три вікові буки	0	Яворівський р-н, с. Прилбичі
Вікова сосна	0	Яворівський р-н, с. Рулеве
Віковий граб	0	Яворівський р-н, с. Рулеве
Група вікових сосен	0	Яворівський р-н, с. Шемлоти
Вікові липи	0	Яворівський р-н, с. Немирів
Вікова плакуча верба	0	Старосамбірський р-н, Старосамбірський ДЛГ, Сусідовське л-во.
Ділянка ялицевих дібров	4,8	Старосамбірський р-н, Старосамбірський ДЛГ, Сусідовське л-во, Добромильське л-во.
Ділянка дуба скельного	4,7	Старосамбірський р-н, Старосамбірський ДЛГ, Сусідовське л-во, Добромильське л-во.
Група вікових дубів	0	Старосамбірський р-н, с. Слохині
Група вікових буків	0	Старосамбірський р-н, м. Воля
Група смерек	0	Старосамбірський р-н, с. Спас
Магнолія Кобус	0	М. Львів, вул. Боженка, 2
Сосна чорна (4 екз.)	0	М. Львів, сквер по вул.1 травня
Магнолія Кобус	0	М. Львів, сквер 8 березня
Сосна чорна (2 екз.)	0	М. Львів, сквер Б. Хмельницького
Група вікових лип	0	М. Львів, Сихів
Віковий дуб	0	М. Дрогобич, ур. Гирівка
Тюльпанове дерево	0	М. Дрогобич, вул. Словацького, 29
Віковий дуб	0	Біля автодороги Дрогобич-Трускавець,
Три старі дуби	0	Курорт «Трускавець»
Торфове болото в Полоничному лісництві	1,5	Полоничне л-во, Буського ДЛГ
Джерело мінеральної води	0	Дрогобицький ДЛГ, Майданівське л-во, кв. 54
Джерело мінеральної води	0	Дрогобицький р-н, с. Майдан
Група мінеральних джерел	0	Миколаївський р-н, с. Роздол
Два джерела мінеральної води	0	Турківський р-н, с. Івашківці

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[13]	[1]		?
[13]	[1]	Дерева засохли	?
[13]	[1]	Так само	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	Увійшов до складу заповідного урочища «Тарнавка»	?
[13]	[1]	Увійшов до складу заповідного урочища «Скельний дуб»	?
[13]	[1]	Так само	?
[13]	[1]	Дерева всохли	?
[13]	[1]	Так само	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	Загинув від бурелому	?
[13]	[1]	Засохло в 1977 році	?
[13]	[1]	Засохло в 1976 році	?
[13]	[1]	?	?
[13]	[1]	Висохло у зв'язку з пониженням ґрунтових вод	?
[13]	[1]	Зникло після повені	?
[13]	[1]	Так само	?
[13]	[1]	Пересохли внаслідок пониження ґрунтових вод	?
[13]	[1]	Так само	?

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Сірководневе джерело (озеро «Сива вода»)	0	Яворівський р-н, смт.. Шкло
Лелехівське торфове болото	0	Яворівський р-н, с. Лелехівка
Торфове болото «Сива вода»	0	Яворівський р-н, с. Шкло
Івано-Франківський гай в с.Івана Франка	4	Дрогобицький р-н, с. Івана Франка
Букова ділянка	4,5	Старосільське л-во, Бібрський ДЛГ
Букова ділянка в ок. Верхньобужжя	4,5	Золочівський ДЛГ
Букова ділянка «Ліс під Трудовачем»	4,8	Золочівський ДЛГ
Гора «Високий замок»	0	М. Львів
Чортова скеля з тортонських пісковиків	0	М. Львів
група вікових ялівців	0	Смт. Пустомити
Три вікові дуби	0	Пустомитівський р-н, с. Миклашів
Віковий дуб	0	М. Яворів
Група вікових лип	0	Яворівський р-н, с. Прилбичі
Група туї західної (7 дерев)	0	М. Дрогобич
Джерело № 4 курорту «Немирів»	0	Яворівський р-н, смт. Немирів
Джерело «Нафтуса» № 2 курорту «Трускавець»	0	Дрогобицький р-н, м. Трускавець
Джерело № 1 курорту «Трускавець» (бувш «Марія»)	0	Дрогобицький р-н, м. Трускавець
Джерело № 2 курорту «Трускавець» (бувш «Софія»)	0	Дрогобицький р-н, м. Трускавець

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[13]	[1]	Пересохли внаслідок пониження ґрунтових вод	?
[13]	[1]	Залито водою ставками рибокомбінату	?
[13]	[1]	Перестало існувати у зв'язку з проведенням гірничих робіт по добуванню сірки	?
[13]	[1]	Увійшов до складу заповідного урочища «Радичів»	?
[13]	[1]	Увійшов до складу заповідного урочища «Шпильчина»	?
[13]	[1]	Увійшов до заповідного урочища «Ліс в околицях Верхньобужа»	?
[13]	[1]	Увійшов в склад заповідного урочища «Ліс під Трудовачем»	?
[13]	[1]	На території розміщено ППСМ «Високий замок»	?
[13]	[1]	Увійшов до складу ландшафтного заказника «Чортова скеля»	?
[13]	[1]	Дерева засохли	?
[13]	[1]	Так само	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	Висохло у зв'язку з пониженням ґрунтових вод	?
[13]	[1]	Ліквідоване як малодобітне. Вода непридатна для лікування	?
[13]	[1]	Так само	?
[13]	[1]	» »	?

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Джерело №3 курорту «Трускавець» (бувш «Броніслава»)	0	Дрогобицький р-н, м. Трускавець
Джерело № 4 курорту «Трускавець» (бувш «Броніслава»)	0	Дрогобицький р-н, м. Трускавець
Джерело № 5 курорту «Трускавець» (бувш «Емма»)	0	Дрогобицький р-н, м. Трускавець
Джерело № 8 курорту «Трускавець» (бувш «Емануїл»)	0	Дрогобицький р-н, м. Трускавець
Джерело № 9 курорту «Трускавець» (бувш «Анна»)	0	Дрогобицький р-н, м. Трускавець
Джерело № 10 курорту «Трускавець» (бувш «Катерина»)	0	Дрогобицький р-н, м. Трускавець
Гінкго дволопате	0,05	М. Львів, вул. Гуцульська 5
Магнолія Кобус	0,05	М. Львів, вул. Запорізька 15
Гліцинія Китайська	0,05	М. Львів, вул. Ломоносова 4
Ясен звичайний/ форма плакуча	0,05	М. Львів, вул. Ломоносова 4
Смерека срібляста	0,05	Вул. Любінська, авіапідприємство
Вікова липа Б. Хмель- ницького	0,05	М. Львів, вул. Ломоносова 4
Магнолія Кобус	0,05	М. Львів, вул. Чижевського 37
Платан	0,05	М. Львів, сквер Вітовського
Смерека срібляста (2 екз.)	0,05	М. Львів, Проспект свободи
Бук червонолистий	0,05	М. Львів, сквер Б. Хмельницького
Ясен звичайний	0,05	М. Львів, сквер Б. Хмельницького
Магнолія Кобус	0,05	М. Львів, вул. Ломоносова 9

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[13]	[1]	Ліквідоване як малодобітне. Вода непридатна для лікування	?
[13]	[1]	Так само	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
[13]	[1]	» »	?
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Магнолія Кобус	0,05	М. Львів, вул. Запорізька 5
Віковий дуб	0,05	М. Львів, вул. «Під дубом» 2
Сосна чорна	0,05	М. Львів, вул. Мельника
Алея тополі берлінської	0,05	М. Львів, пр-кт Шевченка
Лісопарк ЛЛТІ	1,7	М. Львів, вул. Пушкіна 103
Дендропарк ЛЛТІ	0,6	М. Львів, вул. Кобилянської 1
Вікова липа	0,05	Городоцький р-н, смт. В. Люблін, біля церкви
Дві вікові липи	0,1	Городоцький р-н, смт. В. Люблін
Алея вікових лип	1	Городоцький р-н, смт. В. Люблін
Сім вікових дубів	0,74	Дрогобицький р-н, м. Дрогобич, 16 мікрорайон
Магнолія Кобус	0,01	Дрогобицький р-н, м. Дрогобич, вул. Св. Юра 87
Дві вікові груші	0,28	Дрогобицький р-н, м. Дрогобич, вул. Св. Юра 88
Віковий дуб	0,1	Жидачівський р-н, с. Бориничі
Алея сосни веймутової	1	Жовківський р-н, Р. Руський ДЛГ, Річківське л-во, кв. 36, вид. 17—31
Дендропарк Львівського сільськогосподарського інституту	2,5	Жовківський р-н, м. Дубляни
Парк ХІХ ст	7	Жовківський р-н, м. Жовква
Дві вікові липи	0,08	Мостиський р-н, с. Раденичі
Алея вікових лип	0,3	Мостиський р-н, смт. Судова Вишня
Віковий бук	0,05	Перемишлянський р-н, с. Болотня
Група вікових лип	0,09	Перемишлянський р-н, с. Романів
Три вікові липи	0,05	Пустомитівський р-н, с. Кротошин
Віковий ясен	0,06	Пустомитівський р-н, с. Кротошин
Алея вікових лип	1,8	Самбірський р-н, с. Чуква
Алея вікових лип	1,5	Самбірський р-н, с. Калинів
Вікова липа	0,05	Самбірський р-н, м. Самбір
Соснова ділянка	4,3	Радехівський р-н, Радехівське ДЛГ, Лопатинське л-во, кв. 64

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Печера	0,3	Турківський р-н, Боринський ДЛГ, Мохнатське л-во
Віковий каштан	0,05	Стрийський р-н, м. Стрий, вул. Шевченка 18, СШ № 5
Модрина	0,05	Стрийський р-н, м. Стрий, вул. Бабулкевича 4, СШ № 4
Віковий дуб	0,05	Яворівський р-н, Страдчівський НВЛК, Великопільське л-во
«Скелі Ямненського опісковика з руїнами середньовічної фортеці»	1,3	Сколівський р-н, Підгородцівське л-во, квартал 7, вид. 39.
«Скеля і Печера Довбуша»	0,5	Сколівський р-н, с. Підгородці, по долині потоку Зеленівський
Скеля «Турецький камінь»	1	Сколівський р-н, Коростівське л-воцтво кв. 3, вид. 6
?	0,01	Дрогобицький р-н, с. Новий Кропивник
«Водоспади на р. Кам'янка»	3,7	Сколівський р-н, Дубинське л-во, кв. 17, виділи 7, 8
Сосна веймутова	4	Старосамбірський р-н, Стрілківське л-во, кв. № 2, виділ 4
Віковий дуб	0,05	Кам'янка-Бузький р-н, Полоничне л-во, на узбіччі дороги Незнанів-Буськ
«Колодязь Довбуша»	0,2	Турківський р-н, Розлуцьке л-во, кв. 7, виділ 4, 6
«Скеля Ступінчаста»	0,6	Турківський р-н, Розлуцьке л-во, кв. 33, виділ 3
Віковий ясен	0,05	М. Броди, вул. 22 січня № 58
Алея вікових лип	2	Бродівський р-н, с. Берлин
«Гора Лева»	0,2	М. Львів
«Хомець»	2,5	М. Львів
«Шевченківський гай»	130	М. Львів
Алея вікових лип	0,5	М. Львів, вул. Липова Алея
Тис ягідний	0,01	М. Дрогоби, вул. Стрийська 29
Джерело мін. Води	0,1	Дрогобицький р-н, Майданське л-во, кв. 43
Джерело мін. Води	0,1	Дрогобицький р-н, Нагуєвицьке л-во, кв. 36
Джерело мін. Води	0,1	Дрогобицький р-н, Майданське л-во, кв. 71

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?
?	[14]	?	?
?	[15]	Входження до складу НПП «Сколівські бескиди»	?
?	[15]	Так само	?
?	[15]	» »	?
?	[15]	» »	?
?	[15]	» »	?
?	[15]	?	?
?	[15]	?	?
?	[15]	?	?
?	[15]	?	?
?	[10]	В аварійному стані	?
?	[10]	?	?
?	[6]	Увійшовдо складу РЛП «Знесіння»	?
?	[6]	Так само	?
?	[6]	» »	?
?	[6]	?	?
?	[9]	?	?
?	[9]	?	?
?	[9]	?	?
?	[9]	?	?

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
«Лиса Гора, Гора Сипуха»	84,3	Золочівський р-н, золочівський ДЛГ, кв. № 1 вид. 1, 3, 21; кв. № 3 вид. 8, 13, 18, 19
Конвалія-1	6,2	Бродівський р-н, Бродівське л-воицтво
Конвалія-2	28,2	Бродівський р-н, Бродівське л-во
Алея сосни веймутової	1	Яворівський р-н, Річківське л-во
Три дуби Маркіяна Шашкевича	0,1	Золочівський р-н, с. Підлісся
Тустань	1,3	Сколівський ДЛГ
Кам'яний шлях	0,01	Сколівський ДЛГ
Королева гора	50	Сколівський ДЛГ
Горбки	65	Страдчанське л-во
Печера в тортонських пісковиках	4	Яворівський р-н, Ів-Фр л-во
Бук червонилистий	0,05	М. Львів, франка 117
Сосна чорна	0,05	М. Львів, Мушака 54 (30-річчя перемоги)
Магнолія Суланжа	0,05	Винники, вул. Леніна 52
Ковалія- 3	28,8	Бродівський р-н
ЗАКАЗ		
Дубинський	451	Сколівський ДЛГ, Дубинське л-во, кв. 7
Ялицевий заказник	300	Рава-Руський ДЛГ, Немирівське л-во, кв. 21, 22, 27, 28
«Зелеміль»	67	Сколівський р-н, Дубинське л-во, кв. 33
«Майдан»	8364	Дрогобицький р-н, Сколівський р-н, Майданське л-во, квартали 1—93, 95—101
«Бориславський»	17, 2	Дрогобицький р-н, Дрогобицьке ДЛГ, Бориславське л-во,
«Свірж»	5, 4	Перемишлянський р-н, Свірзьке л-во, кв. 26, вид. 13
Сколівський	1272	
Лешнів	29	Бродівський р-н, Лешнівське л-во,

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	[9]	?	?
?	[5]	?	?
?	[5]	?	?
?	[5]	?	?
?	[5]	?	?
[2]	?	?	?
[2]	?	?	?
?	?	?	?
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?
[1]	?	?	?

НИКИ

[12]	[1]	У відповідності до вимог нової класифікації увійшло до складу заповідного урочища «Дубенське»	?
[13]	[1]	Після уточнення площі і у відповідності із вимогами нової класифікації переведено в категорію заповідного урочища «Немирівське»	?
?	[15]	Входження до складу НПП «Сколівські бескиди»	?
?	[15]	Так само	?
?	[6]	Розташування 107 функціонуючих нафтових свердловин	?
?	[9]	?	?
?	[11]	Увійшов у НПП «Сколівські Бескиди»	?
?	[5]	?	?

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>		
Парк ХІХ ст	0	Буський р-н, с. Циків
Басівський ландшафтний лісопарк	0	Басівське л-во, Львівський ДЛГ, кв. 1—10, 46—66
Парк ХІХ ст	2	Дрогобицький р-н, с. Рихтичі
Трускавецький ландшафтний лісопарк	9844	Доброгостівське л-во, (1—97 кв.), Бориславське л-во, (10—24 кв.) Дрогобицького л-спу
Парк ХХ ст	1	Золочівський р-н, с. Глиняни
Парк ХІХ ст	3	Сокальський р-н, с. Переспа
Брюховицький ландшафтний лісопарк	3144	М. Львів, Брюховичі
Винниківський ландшафтний лісопарк	2610	М. Львів, Винники
«Парк ХІХ ст.»	2	М. Броди, пр. Свободи
«Снопківський»	0, 7	М. Львів
<i>ЗАПОВІДНІ</i>		
Колодниця	13	Дрогобицький ДЛГ, Дрогобицьке л-во, кв. 37
Зимівки	0, 8	Дрогобицький ДЛГ, Дрогобицьке л-во, кв. 58
Чорний ліс	225	Дрогобицький ДЛГ, Бориславське л-во, кв. 3, 5, 6, 9, 10, 14, 18, 20
Жбирок	400	Стрийський ДЛГ, Моршинськ л-во, кв. 20, 21, 22, 27, 28, 48—50
«Сопіт»	2086	Сколівський р-н, Підгородцівське л-во, квартали № 20—34
«Розсохач»	100, 4	Дрогобицький р-н, Майданське л-во, квартал № 88, вид. 1, квартал № 89, вид. 1
«Завадківське»	1643	Сколівський р-н, Турківський р-н, Довжківське л-во, квартали № 1—5, 31—44

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА</i>			
[13]	[1]	Не відповідає вимогам затвердженої класифікації, більшість дерев засохли	?
[4]	[1]	У зв'язку з невідповідністю вимогам затвердженої класифікації. Частина території Увійшов до складу ландшафтного заказника «Любінський»	?
[13]	[1]	Так само	?
[13]	[1]	не відповідає вимогам класифікації, частина Увійшов до складу заказника «Бориславський»	?
[13]	[1]	Не відповідає вимогам класифікацій	?
[13]	[1]	Так само	?
[4]	[1]	Не відповідає вимогам класифікації, частина Увійшов до складу державного ландшафтного заказника «Гряда»	?
[4]	[1]	Не відповідає вимогам класифікації, частина Увійшов до складу ландшафтних заказників «Винниківський», «Чортова скеля» та «Львівський»	?
?	[10]	зруйнований. Не відповідає статусу заповідності	?
?	[6]	Не відповідає статусу заповідного об'єкта	?
<i>УРОЧИЩА</i>			
[3]	[1]	Не відповідає вимогам затвердженої класифікації. Насадження розладнані внаслідок вітровалів і буреломів	?
[3]	[1]	Так само	?
[3]	[1]	Не відповідає вимогам класифікації. Увійшло до складу ландшафтного заказника «Борислаовський»	?
[3]	[1]	Увійшло до складу ландшафтного заказника «Моршинський»	?
?	[15]	Входження до складу НПП «Сколівські бескиди»	?
?	[15]	Так само	?
?	[15]	» »	?

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
«Пом'ярки»	94, 5	Дрогобицький р-н, Трускавецьке л-во, кв. 24 вид. 5, кв. 31 вид. 1, 8, кв. 32 вид. 1.
«Модринове»	1, 7	Дрогобицький р-н, Доброгостівське л-во, кв. 53, вид. 2
«Корналовичі»	238	Самбірський р-н, Дублянське л-во, кв. 2 вид. 2, 6, кв. 4 вид. 1, кв. 8 вид. 9
«Сямки»	23	Турківський р-н, Беринське л-во, кв. 28, вид. 6
Вербовець	26	Перемишлянський р-н, Бібрський держДЛГ, Суходільське л-во,
Будьків	21	Так само
Дубина	11	» »
Шпильчина	58	» »
«Панасівка»	1, 9	Сколівський р-н, Сколівський ДЛГ, Коростівське л-во, кв. 47, вид. 31
«Радичів ліс»	19	Дрогобицький р-н, Нагуєвицьке л-во, кв. 23
«Кремінь»	12, 5	Сколівський р-н, Тухлянське л-во, кв. 5, вид. 5
Гута	34	Буський р-н, Грабівське л-во,
Шклівське	10	Яворівський р-н, Шклівське л-во,
Модрина	7	Золочівський р-н, Сасівське л-во,
Бутинське	30	Жовківський р-н, Бутинське л-во,
Соснівське	20	Жовківський район, Соснівське л-во,
Заріччя	52	?
<i>РЕГІОНАЛЬНІ ЛАНД</i>		
«Яворівський»	4190,8	Яворівський р-н, Львівський навчальний центр ЗОК, Старицьке л-во — 3208,7 га; Магерівське л-во — 982,1 га.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення Львівської обласної ради народних депутатів від 09.10.1984 року № 495 «Про мережу територій і об'єктів природо-заповідного фонду області» // ДАЛО. — Ф. Р 221. — Оп. 2. — Спр. 9743.

2. Висновок Міністерства лісового господарства Української РСР від 18.09.1984 року № 03-3/4793 «Про погодження мережі заповідних територій і об'єктів, що створюються на землях держлісфонду у Львівській області» // ДАЛО. — Ф. Р 221. —

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	[15]	?	?
?	[15]	?	?
?	[15]	?	?
?	[10]	Увійшло до складу РЛП «Надсянський»	?
?	[7]	Не забезпечує поставленої мети	?
?	[7]	Так само	?
?	[7]	» »	?
?	[7]	Не забезпечує поставленої мети	?
?	[6]	?	?
?	[6]	?	?
?	[6]	?	?
?	[5]	?	?
?	[5]	?	?
?	[5]	?	?
?	[5]	?	?
?	[5]	?	?
?	[5]	?	?
?	[5]	?	?
?	[8]	?	?
ШАФТНІ ПАРКМ			
?	[10]	Увійшов до складу НПП «Яворівський»	?

Оп. 2. — Спр. 9743.

3. Рішення Львівської обласної ради від 28.03.1978 № 141 // ДАЛО. — Ф. Р-221. — Оп. 1. — Спр. 8021.

4. Рішення Львівської обласної ради від 13.07.1972 № 490 // ДАЛО. — Ф. Р-221. — Оп. 2. — Спр. 6947.

5. Розпорядження голови Львівської обласної державної адміністрації від

22.12.1995 року № 1123 «Про розширення та впорядкування природно-заповідного фонду області» // ДАЛО: Ф. Р 221. — Оп. 4. — Спр. 242.

6. Рішення Львівської обласної ради 11 сесії 2 демократичного скликання від 17.06.1997 року №180 «Про впорядкування природно-заповідного фонду області» // ДАЛО. — Ф. Р 3257. — Оп. 1. — Спр. 130.

7. Рішення Львівської обласної ради народних депутатів 13 сесії 2 демократичного скликання від 31.07.1997 року № 209 «Про впорядкування природно-заповідного фонду області» // ДАЛО. — Ф. Р 3257. — Оп. 1. — Спр. 131.

8. Рішення Львівської обласної ради 14 сесії 2 демократичного скликання від 8.10.1997 року № 234 «Про впорядкування природно-заповідного фонду області» // ДАЛО. — Ф. Р 3257. — Оп. 1. — Спр. 132.

9. Рішення Львівської обласної ради депутатів 8 сесії 2 демократичного скликання від 11.02.1997 року № 126 « Про розширення та впорядкування природно-заповідного фонду області» // ДАЛО. — Ф. Р 3257. — Оп. 1. — Спр. 127.

10. Рішення Львівської обласної ради 4 сесії 3 демократичного скликання від 22.12.1998 року №118 «Про впорядкування природно-заповідного фонду області» // ДАЛО. — Ф. Р 3257. — Оп. 1. — Спр. 155.

11. Указ президента №157/99 від 11.02.1999 року «Про створення національного природного парку «Сколівські Бескиди» [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157/99#Text>].

12. Рішення Львівської обласної ради від 20.07.1982 [місцезнаходження не встановлене].

13. Рішення Львівської обласної ради від 02.10.1970 № 634 місце знаходження не встановлене].

14. Рішення Львівської обласної ради народних депутатів від 2 травня 1995 р. № 61 місце знаходження не встановлене].

15. Рішення Львівської обласної ради 11 сесії, 3-го демократичного скликання від 08.12.1999 № 225 «Про впорядкування природно-заповідного фонду Львівської області» [місцезнаходження не встановлене].

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

У Миколаївській області налічується 146 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 77 238,17 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 25 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 18 об'єктів ПЗФ (8411 га) повністю втратили свій статус і ще 7 вийшли в склад інших ПЗФ (2031 га), після чого були скасовані як самостійні одиниці. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 9,8 % від сумарної площі та 14,61 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Миколаївської області.

Також було виявлено факт повернення заповідного статусу двом об'єктам ПЗФ після його скасування. Ними є гідрологічні заказники місцевого значення Софіївське водосховище та Жовтневе водосховище (створені у 1971 р. [17]). Їх заповідний статус було скасовано рішенням виконавчого комітету Миколаївської обласної Ради народних депутатів від 23.10.1984 № 448 «Про мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду області». Проте вже у 1990 році заповідний статус було відновлено рішенням виконавчого комітету Миколаївської обласної Ради народних депутатів від 11.12.1990 № 281 «Про мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду області».

Серед об'єктів ПЗФ, до яких були включені більшість скасованих, зазначаються РЛП «Гранітно-степове Побужжя», природний заповідник «Єланецький степ», заповідне урочище «Василева пасіка».

*Над дослідженням працювали:
О. Марущак, О. Василюк, В. Артамонов, М. Романенко*

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Кільченська бухта	120,0	Березанський р-н, с. Матиясове
Балка Очеретяна	50,0	Первомайський р-н, землі Мигійського радгоспу-технікуму
300-х літній дуб	?	Вознесенський р-н, ур. Василева Пасіка
Сквер суднобудівників	1,0	М. Миколаїв, вул. Дунаєва і Декабристів
Виступи граніту в с. Петропавлівка	5,0	Вознесенський р-н, с. Петропавлівка
Виступи граніту у с. Актове	5,0	Вознесенський р-н, колгосп ім. 22 червоних партизан, радгосп «Вороновка», радгосп «Вознесенський»
Колонія берегових ластівок	0,6	Вознесенський р-н, с. Бузьке, Олександрійській, каменедробильний завод
Колонія сірих чапель	0,1	Вознесенський р-н, с. Трикрати, урочище «Василева пасіка»
Насадження ялини звичайної	0,9	Первомайський р-н, урочище Катеринка, кв. 48, вид. 8

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[8, 2]	[2]	Пересихання та пов'язана з ним зміна берегової лінії, гідрологічного та біологічного режимів	До 1941 р. входила до складу Кільченського заповідника
[13, 14]	[17]	У зв'язку із включенням до складу РЛП «Гранітно-степове Побужжя»	Територія була зарезервована рішенням обласної ради від 16.10.1990 як «Мигійський Ташлик». Увійшла до складу РЛП «Гранітно-степове Побужжя» (1994 р.), територія повторно включена в РЛП (2005 р.). Знаходиться в межах НПП «Бузький Гард» (2009 р.).
[3]	[2]	Знаходиться в межах НПП «Бузький Гард». Ще живий, але вже великі гілки відпадають	Передавався під охорону Вознесенському лісгоспу (1976 р.)
[4]	[2]	?	Надалі на території скверу створений міський дитячий парк «Казка»
[5]	[2]	Знаходиться в межах НПП «Бузький Гард»	Виходи граніту вздовж р. Мертвовод
[7]	[2]	Так само	Передавався під охорону Трикратській сільській раді (1978 р.). Виходи граніту вздовж р. Арбузинка
[8]	[9]	Втратило статус по природним причинам	?
[3]	[10]	У зв'язку із розширенням РЛП «Гранітно-степове Побужжя». Знаходиться в межах НПП «Бузький Гард»	Передано під охорону Трикратській сільській раді
[8]	[16]	У зв'язку з припиненням росту багаторічних насаджень	Єдине в області насадження ялини звичайної. Передавалося під охорону Врадіївській гідролісомеліоративній станції (1972 р.)

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Три дуби	0,03	Первомайський р-н, урочище «Катеринка», кв. 47, вид. 6
«Шовкун» («Шелкун», Стара шовковиця)	0,01	Очаківський р-н, с. Чорноморка
Дуб	0,01	Землі Врадіївського лісгоспу
«Туркай» («Дерево-груша Туркай»)	0,01	Очаківський р-н, с. Чорноморка, садиба Лисенко Григорія
Чотири тополі	0,1	Первомайський р-н, Орликівський кар'єр, вул. Дачна
Колонія щурів	600 п/м	Вознесенський р-н, с. Бузьке
Дуб	?	Кривоозерський р-н, с. Курячі Лози, біля урочища «Курячі лози»
Лісопарк Водяно-Ларине	2,0	Еланецький р-н, колгосп «Червона Україна»

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[8]	[2, 13]	1984 р. — у зв'язку з невідповідністю діючої класифікації 1994 р. — у зв'язку з припиненням росту багаторічних насаджень	2 дуба, які зарослись, та 1 дуб за 20 м від них у віці біля 130 р, висота до 20 м, діаметр біля 130см (1984 р). ДП «Врадіївське ЛГ»
[8]	[2, 16]	1984 р. — у зв'язку з невідповідністю діючої класифікації 1994 р. — у зв'язку з припиненням росту багаторічних насаджень	Дерево давало плоди. Передавалося під охорону Чорноморській сільській раді (1972 р.). Шовковиця у віці біля 145 р. (1984 р.).
?	[11]	У зв'язку з припиненням росту багаторічних насаджень	Перебувало під охороною Владіївського держлісгоспу
[8]	[2, 16]	1984 р. — у зв'язку з невідповідністю діючої класифікації 1994 р. — у зв'язку з припиненням росту багаторічних насаджень	Посаджене у 18 ст., добре розвинене, плодоносить. Про назву дерева складено легенду. Передавалося під охорону Чорноморській сільській раді (1972 р.). Груша віком біля 220 р. (1984 р.).
[8]	?	Фактично на місцевості залишилось дві тополі. Знаходяться на вул. Дачній на околиці м. Первомайськ на в'їзді в НПП «Бузький Гард»	Діаметр стовбура 80-90 см, висота 15-20 м. (на 1972 р.)
[8]	?	?	Єдине в області значне за площею гніздування щурів в кручах Бузького піщаного кар'єру
[11]	?	?	Біля автодороги Одеса-Ленінград. За народними переказами посаджений сподвижниками Б. Хмельницького. Вік 325 р. (1974 р.)
[3]	?	Технічно втрачено при обліку об'єктів ПЗФ (карти відсутні)	Насадження 80-ти річного віку (1976 р.)

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Острів Березань	29,0 20,0	Березанський р-н, держлісфонд
Виступи граніту у с. Мазниця	5,0	Братський р-н, Колгосп ім. 40-річчя Жовтня
<i>ЗАКАЗ</i>		
Покровка	22,6	Очаківський р-н, Очаківський ЛМГ
Актове	1000,0	Від с. Актове Вознесенського р-ну до с. Петропавлівка Братського р-ну
Ягорлицька затока	8200,0	Затока Березанського лиману може затока Чорного моря в лимані Сосицька та Березанська затоки і Бейкуський лиман (затока)
Еланецький	976,0	Еланецький р-н, с. Калинівка, с. Водяне-Лорине, колгосп «Червона Україна», Вознесенське лісництво
<i>ЗАПОВІДНИ</i>		
Дубове насадження	5,0	Вознесенський р-н, станція Мартинівська

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення виконкому Миколаївської обласної ради депутатів трудящих від 25.12.1979 № 623. // Державний архів Миколаївської області (ДАМО). — Ф. Р-992. — Оп. 12. — Спр. 2665. — Арк. 69—72.
2. Рішення Миколаївського облвиконкому від 23.10.1984 року № 448 «Про мережу території та об'єктів природно-заповідного фонду області» // ДАМО. — Ф. Р-992. — Оп. 12. — Спр. 3863. — Арк. 158—192.
3. Рішення виконкому Миколаївської обласної ради депутатів трудящих від 20.12.1976 № 668 «Об утверждении природных объектов памятниками природы»

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[3]	?	Технічно втрачено при обліку об'єктів ПЗФ	Було передано під охорону обласній раді по туризму та екскурсіям. Наразі входить до складу національного історико-археологічного заповідника «Ольвія»
[5]		Технічно втрачено при обліку об'єктів ПЗФ	Унікальні природні ландшафти з виступами граніту вздовж р. Мазниця (1977 р.)
<i>НИКИ</i>			
[7, 2]	[9]	Втратило статус по природним причинам	
[2]	[10]	У зв'язку із розширенням РЛП «Гранітно-Степове Побужжя»	Знаходиться в межах НПП «Бузький Гард»
[8]	?	?	Акваторія Ягорлицької затоки у межах Миколаївської обл., що не входить до складу Чорноморського заповідника. Одне з основних місць нагулу та зимівлі водоплаваючих птахів (1972 р.)
[2]	[12]	Входження до природного заповідника «Єланецький степ»	?
<i>УРОЧИЩА</i>			
[15]	[9]	Втратив статус заповідності	

местного значення» // ДАМО. — Ф. Р-992. — Оп. 12. — Спр. 1884. — Арк. 24—27.

4. Рішення виконкому Миколаївської обласної ради депутатів трудящих від 25.12.1975 № 727 «Об утверждении природных объектов памятниками природы местного значения». [// ДАМО. — Ф. Р-992. — Оп. 12. — Спр. 1624. — Арк. 164—165.

5. Рішення виконкому Миколаївської обласної ради депутатів трудящих від 22.11.1977 № 685 // ДАМО. — Ф. Р-992. — Оп. 12. — Спр. 2139. — Арк. 23—25.

6. Рішення виконкому Миколаївської обласної ради депутатів трудящих від 13.09.1983 №394 // ДАМО. — Ф. Р-992. — Оп. 12. — Спр. 3648. — Арк. 51—52.

7. Рішення виконкому Миколаївської обласної ради депутатів трудящих від 26.12.1978 № 625 // ДАМО. — Ф. Р-992. — Оп. 12. — Спр. 2420. — Арк. 81—84.

8. Рішення Миколаївського облвиконкому від 21.07.1972 № 391 «Про віднесення пам'яток природи місцевого значення за категоріями відповідно до нової класифікації та затвердження нововиявлених заповідних територій і природних об'єктів» // ДАМО. — Ф. Р-992. — Оп. 12. — Спр. 1106. — Арк. 43—56.

9. Рішення Миколаївської обласної ради народних депутатів від 12.03.1993 № 11 «О природно-заповідном фонде Николаевской области» // ДАМО. — Ф. Р-992. — Оп. 12. — Спр. 4964. — Арк. 184-185.

10. Рішення Миколаївської обласної ради від 23.12.1999 № 5 «Про розширення Регіонального ландшафтного парку «Гранітно-степове Побужжя» // ДАМО. — Ф. 6121. — Оп. 1. — Спр. 206. — Арк. 1—3.

11. Рішення виконкому Миколаївської обласної ради депутатів трудящих від 1.10.1974 № 527 «Про затвердження нововиявлених природних об'єктів пам'ятками природи місцевого значення». / ДАМО. — Ф. Р-992. — Оп. 12. — Спр. 1434. — Арк. 47—49.

12. Указ Президента України від 17.07.1996 №576/96 «Про створення природного заповідника «Сланецький степ» // ДАМО. — Ф. 5961. — Оп. 1. — Спр. 166. — Арк. 68+зв.

13. Рішення Миколаївської обласної ради народних депутатів від 18.03.1994 № 20 «Про природно-заповідний фонд Миколаївської області» // ДАМО. — Ф. Р-992. — Оп. 12. — Спр. 4988. — Арк. 141—142.

14. Рішення Миколаївської обласної ради народних депутатів від 28.04.1995 № 10 «Про розширення регіонального ландшафтного парку «Гранітно-степове Побужжя» та внесення змін та доповнень до рішення обласної ради народних депутатів від 18.03.1994 № 27» // ДАМО. — Ф. 6121. — Оп. 1. — Спр. 48. — Арк. 103—106.

15. Рішення Миколаївського облвиконкому від 26.12.1978 № 625 // ДАМО. — Ф. Р-992. — Оп. 12. — Спр. 2420. — Арк.81—84.

16. Рішення Миколаївської обласної ради народних депутатів від 18.03.1994 № 19 «Про природно-заповідний фонд Миколаївської області» // ДАМО. — Ф. Р-992. — Оп. 12. — Спр. 4988. — Арк. 141—142.

17. Рішення Миколаївської обласної ради від 28.04.1995 № 10 «Про розширення регіонального ландшафтного парку «Гранітно-степове Побужжя» та внесення змін і доповнень до рішення обласної Ради народних депутатів від 08.03.94 № 27 // ДАМО. — Ф. 6121. — Оп. 1. — Спр. 48. — Арк. 103—106.

18. Розпорядження виконкому Миколаївської обласної ради депутатів трудящих від 24.12.1971 № 1026-р // ДАМО. — Ф. Р-992. — Оп.12. — Спр. 921. — Арк. 67—70.

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

У Одеській області налічується 125 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 154 389,8 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 26 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 25 об'єктів ПЗФ (3 199,3 га) повністю втратили свій статус і ще 1 увійшов в склад інших ПЗФ (1,8 га), після чого були скасовані як самостійні одиниці. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 2 % від сумарної площі та 17,21 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Одеської області.

*Над дослідженням працювали:
І. Коваленко, О. Дятлова, О. Василюк*

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
		<i>ПАМ'ЯТКИ</i>
Діброва «Лісничівка»	1,8	Балтський р-н, с. Лісничівка, ур. Лісничівське, Балтський ЛГ, Лісничівське л-во, кв. 42, діл. 2
Вікова софора	?	М. Одеса, пр-т Шевченко, 4
Віковий шовкун	?	М. Одеса, пр-т Шевченко, 4
Вікова тополя	?	М. Одеса, пр-т Шевченко, 4
Віковий дуб	?	Савранський р-н, Балтський ЛГ, Савранське л-во, кв. 4 урочища Гетманівське
Бородинська горіхова роца	6	Тарутинський р-н, Бородинське л-во, ур. «Бородинська дача», кв. 6, діл. 10
Вікова тополя	?	М. Одеса, пр-т Шевченко, 4
Липа крупнолиста	?	М. Одеса, Французький б-р 60 (парк сан. ім. Джержинського)
Чекалкін горіх	?	М. Одеса, Привокзальний сквер
Павловнія пухнаста	?	М. Одеса, Французький б-р 36 (подвір'я заводу шампанських вин)
В'яз гладкий	0,02	М. Одеса, віл. Авдеєва-Чорноморського, 2; табір «Аврора»
Акація біла	0,02	М. Одеса, вул. Старопортофранківськ, 30

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[1]	[7]	Увійшов у склад ботанічного заказника «Лісничівка»	319 дубів віком 130 років. Еталонне насадження паросткового дубу з грабовим підростком та бересклетом у підліску
[2]	[6]	Не відповідає новій класифікації, або, внаслідок несприятливих кліматичних умов останніх років, — вигодам, що висуваються до природно-заповідного фонду	Одне з дерев старого ботанічного саду, вік 120 років
[3]	[6]	Так само	Шовковиця біла, залишок старого ботсаду. Висота 16 м, діаметр 78 см, вік 120 років
[2, 3]	[6]	» »	Залишок старого ботсаду, вирощений з саджанцю завезеного з Канади в 1850 р.
[1, 3]	[6]	» »	Окреме дерево, що схилилось над Гетманівським ставом, висотою 26 м та діаметром 104 см, вік 200 років
[2, 3]	[6]	» »	Паркове насадження в зеленій зоні с. Бородіно — еталонна культура грецького горіха
[2, 3]	[4]	Втрата наукового та естетичного значення внаслідок стихійного лиха 23—26 листопада 1975 р. та посухи 1975—76 рр.	Залишок старого ботсаду, висота 16 м, діаметр 90 см, 100 років
[2, 3]	[4]	Так само	Мальовниче дерево з розлогою кроною до 36 м в діаметрі, вік 80 р.
[2, 3]	[4]	» »	Мальовниче дерево, вік 80 років
[2, 3]	[4]	» »	Мальовниче дерево унікальної для виду висоти — 20 м, вік 80 років
[7]	?	?	Одне з перших дерев, посаджених в передмісті Одеси, коло стовбура — 333 см, височина — 23—25 м
[7]	?	?	Велике дерево з колючими пагонами, родом з Північної Америки. Один з небагатьох екземплярів цієї породи в м. Одесі. Коло стовбура — 292 см, височина — 18—20 м.

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Каркас західний	0,02	М. Одеса, пров. Удільний (Тельмана), 6
Тополя Болле	0,015	М. Одеса, вул. С таропортофранківська (Комсомольська), 24, пологовий будинок №2
Тополя канадська	0,02	М. Одеса, міськсад
Клен гостролистий	0,015	М. Одеса, сквер ім. Старостіна
Тополя канадська	0,015	М. Одеса, вул. Гаванна, 4
Тополя Болле	0,015	М. Одеса, вул. Толстого, 6
Дуб зонтиковий	0,015	М. Одеса, вул Ланжеронівська (Ласточкина), 6
Платан західний	0,01	М. Одеса, сквер Оперного театру
Дуб черешчатий, зимовик	0,15	М. Одеса, вул. Трушевського (Матросова), 13
Акацієвий гай	1,1	1972: кв. 9 діл. 12 зеленої зони м. Ізмаїл 1984: кв. 7 діл. 9 Ізмаїльське л-во 1993: кв. 7 діл. 9 Ізмаїльське л-во
Дубовий гай / Дубово-сосновий гай (1993)	2,9	1972: кв. 10 діл. 2 зеленої зони м. Ізмаїл 1984: кв. 9 діл. 5 Ізмаїльське л-во 1993: кв. 5 діл. 5 Ізмаїльське л-во
Діброва «Баранівка»	2,9	1972: кв. 11 діл. 2 зеленої зони м. Ізмаїл 1984: кв. 8 діл. 1 Ізмаїльське л-во
Баранівський гай / Баранівський ліс (1993)	4,1	1972: кв. 12 діл. 6 зеленої зони м. Ізмаїл 1984: кв. 10 діл. 3 Ізмаїльське л-во 1993: кв. 10 діл. 3 Ізмаїльське л-во
Шаболатський лиман	3188	Акваторія лиману Шаболат та Аккембетської і Приморської заток, Білгород-Дністровський р-н, с. Біленьке

ЗАКАЗ

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[5]	?	?	4 вікових дерева у віці 115 р., діаметр 50—60 см, висота 20 м (дані за 1984 рік)
[5]	?	?	Одинокі стоячі дерева посадки 1909 р., діаметр 103 см, висота 22 м (дані за 1984 рік)
[6]	?	?	Вік 149 років, діаметр 75 см, висота 25 м (дані за 1984 рік)
[6]	?	?	Вік 99 років, діаметр 65 см, висота 20 м (дані за 1984 рік)
[6]	?	?	Вік 99 років, діаметр 100 см, висота 18 м (дані за 1984 рік)
[6]	?	?	Вік 101 рік, діаметр 110 см, висота 25 м (дані за 1984 рік)
[2]	?	?	Один з екзеплярів озеленення Одеси, вік 160 років, діаметр 50 м, висота 17 м (дані на 1984 рік)
[2, 3]	?	?	Вікове дерево у віці 170 років, діаметр 120 см, висота 25 м (дані за 1984 рік)
[2, 3]	?	?	Одне з найстаріших дерев Одеси, висота 24 м, коло стовбуру 450 см (дані за 1972 рік)
[3]	[8]	?	Еталонне насадження акації білої з софорою та гледичією створене в південному степу в 1952 р.
[3]	[8]	?	Еталонні дубові (дубово-соснові) насадження, створені в південному степу в 1950 р.
[3]	[8]	?	Еталонні дубово-кленові насадження, створені в південному степу в 1950 р.
[3]	[8]	?	Еталонне акацієво-кленові насадження створене в південному степу в 1950 р.
<i>НИКИ</i>			
[9]	?	?	Пам'ятка природи була створена в 1971 р. як основне місце вирощування та нагулу кефалі, радужної форелі та осетрових риб.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 14 жовтня 1967 р. № 699 // ДАОО. — Ф. Р-2000. — Оп. 9. — Спр. 273.
2. Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 21 грудня 1970 р. № 641 // ДАОО. — Ф. Р-2000. — Оп. 9. — Спр. 655.
3. Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18 травня 1972 р. № 234 // ДАОО. — Ф. Р-2000. — Оп.9. — Спр. 838. — Арк. 119—134.
4. Рішення виконавчого комітету Одеської обласної ради народних депутатів від 29 грудня 1978 р. № 742 // ДАОО. — Ф. Р-2000. — Оп.9. — Спр. 1537. — Арк. 260—262.
5. Рішення виконавчого комітету Одеської обласної ради народних депутатів від 29 грудня 1979 р. № 764 // ДАОО. — Ф. Р-2000. — Оп.9. — Спр. 1663. — Арк. 334—336.
6. Рішення виконавчого комітету Одеської обласної ради народних депутатів від 3 грудня 1983 р. № 682 ДАОО. — Ф. Р-2000. — Оп.9. — Спр. 2225.
7. Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 № 496-XXI // ДАОО. — Ф. Р-8239. — Оп.1. — Спр. 63. — Арк. 198—228.
8. Рішення Одеської обласної ради від 20 березня 2009 року № 799-V (<http://region.odessa.gov.ua/Webpage.aspx?sect=Page&IDPage=18742&id=462>).
9. Рішення Одеської обласної ради від 9.09.1971 №472 [місцезнаходження не встановлене].

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

У Полтавській області налічується 391 об'єкт природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 142 550,2 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 24 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 5 об'єктів ПЗФ (65 га) повністю втратили свій статус і ще 19 увійшли в склад інших ПЗФ (3 752,65 га), після чого були скасовані як самостійні одиниці. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 0,04 % від сумарної площі та 5,78 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Полтавської області.

*Над дослідженням працювали:
Т. Кієнко, О. Василюк*

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Сосни Ковпака	1	На західній окол. смт. Котельви, Котелівське л-во, кв. 52—54
Тополя партизана	0,02	На західній окол. смт. Котельви, Котелівське л-во, кв. 52—54
Дуб сквороди	0,02	Котелівське л-во, кв. 42. вид. 1
Верба розвідника	0,02	Котелівське л-во, кв. 52. вид. 3
Майорські тополі	0,04	Котелівське л-во, кв. 40, вид. 16
Дуб черешчатий	0,02	С. Хомутець, зоотехніку
Урочище «Жемчужне»	63	Чалівське л-во, кв. 63—65
Дуб черешчатий	0,01	М. Полтава, вул. Менжинського, 7
Дуб свободи	0,01	М. Полтава, вул. Менжинського, 7
Дуб Максимова	0,02	М. Полтава, вул. Комсомольська, 50
Мінеральне джерело	1	С. Білоцерківка
Мінеральне джерело	1	Смт. Велика Багачка
Більське джерело	0,01	Котелівське л-во, кв. 42. вид. 1
Дуб «Кувшин»	0,01	М. Полтава, вул, просп. Першотравневий, 10, 50
Дуб черешчатий	0,02	Гадяцький р-н, с. Тимофіївка
<i>ЗАКАЗ</i>		
Лучківський	10	Кобеляцький р-н, окол. с. Лучки

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[3]	[5]	Увійшли до складу Ковпаківського ППСПМ	?
[3]	[5]	Так само	?
[3]	[5]	» »	?
[3]	[5]	» »	?
[3]	[5]	» »	?
[3]	[5]	» »	?
[1]	[5]	Знищено у зв'язку з намином ґрунту під будівництво мікрорайону	?
[1]	[5]	Знаходиться на території ППСПМ	?
[3]	[5]	Знаходиться на території ППСПМ	?
[2]	[5]	Увійшов до ППСПМ «Парк обласної лікарні»	?
[1]	[5]	Свердловина не діє	?
[2]	[5]	Переведене на крановий режим будинку відпочинку	?
[3]	[5]	Увійшли до складу Ковпаківського ППСПМ	?
[3]	[6]	Всох, не зважаючи на агротехнічні заходи	?
[1]	[7]	Увійшов до складу КПП «Садиба»	?
<i>НИКИ</i>			
[4]	[7]	Увійшов до заказника загальнодержавного значення «Лучківський»	?

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Вишняки	1405	Ділянка Дніпродзержинського водосховища а також квартали 32—57 Кишеньківського л-ва, Кобеляцький р-н
Вільховатський	452	До складу заказника входила ділянка Дніпродзержинського водосховища а також квартали 4—9 Новоорлицького л-ва, Кобеляцький р-н
Крамареве	217	До складу заказника входила ділянка Дніпродзержинського водосховища а також квартал 34 Новоорлицького л-ва, Кобеляцький р-н
Острів Стрілечий - II	68,5	До складу заказника входила ділянка Дніпродзержинського водосховища а також квартал 73, Кременчуцького л-ва
Пелехи	452	До складу заказника входила ділянка Дніпродзержинського водосховища в районі гирла р. Ворскли, а також квартали 12—16 Новоорлицького л-ва, Кобеляцький р-н
Сокільське	253	До складу заказника входила ділянка в межах кварталів 60—65 Кишеньківського л-ва
Острів Стрілечий - IV	222	До складу заказника входила ділянка Дніпродзержинського водосховища а також квар. 74 Кременчуцького л-ва
<i>ЗАПОВІДНИ</i>		
Новоорлицькі кучугури	672	До складу заказника входила ділянка Дніпродзержинського водосховища а також квартали 19—33 Новоорлицького л-ва, Кобеляцький р-н

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення виконавчого комітету Полтавської обласної Ради депутатів трудящих № 329 від 22 липня 1969 року з додатком //ДАПО. — Ф. Р-4085 — Оп. 3. — Спр. 3817. — Арк. 50—56;

2. Рішення виконавчого комітету Полтавської обласної Ради депутатів трудящих № 555 від 24 грудня 1970 року з додатком //ДАПО. — Ф. Р-4085 — Оп. 3. — Спр. 4209. — Арк. 44—50;

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[9]	[10]	У зв'язку із створенням РЛП Нижньоворсклянський	?
[9]	[10]	Так само	?
[9]	[10]	» »	?
[6]	[11]	У зв'язку із створенням РЛП Кременчуцькі плавні	?
[9]	[10]	У зв'язку із створенням РЛП Нижньоворсклянський	?
[9]	[10]	Так само	?
[8]	[11]	У зв'язку із створенням РЛП Кременчуцькі плавні	?
<i>УРОЧИЩА</i>			
[9]	[10]	У зв'язку із створенням РЛП Нижньоворсклянський	?

3. Рішення виконавчого комітету Полтавської обласної Ради депутатів трудящих № 531 від 13 грудня 1975 року з додатками //ДАПО. — Ф. Р-4085 — Оп. 21. — Спр. 709. — Арк. 95—101;

4. Рішення виконавчого комітету Полтавської обласної Ради народних депутатів № 437 від 16 листопада 1979 року з додатками //ДАПО. — Ф. Р-4085 — Оп. 23. — Спр. 941. — Арк. 26-37;

5. ішення виконавчого комітету Полтавської обласної Ради народних депутатів № 453 від 22 листопада 1984 року з додатками //ДАПО. — Ф. Р-4085 — Оп. 25. — Спр. 1200. — Арк. 202-240;

6. Рішення п'ятнадцятої позачергової сесії двадцять першого скликання Полтавської обласної Ради народних депутатів від 20 грудня 1993 року з додатками // ДАПО. — Ф. Р-9130 — Оп. 1 — Спр. 68. — Арк. 103—111;

7. Рішення третьої сесії двадцять другого скликання Полтавської обласної ради народних депутатів від 28 лютого 1995 року з додатками //ДАПО. — Ф. Р-9130 — Оп. 1. — Спр. 169. — Арк. 151—155;

8. Рішення п'ятої сесії двадцять другого скликання Полтавської обласної Ради народних депутатів від 04 вересня 1995 року з додатками //ДАПО. — Ф. Р-9130 — Оп. 1. — Спр. 171. — Арк. 104—110;

9. Рішення Полтавської обласної ради від 27.10.1994 року [місцезнаходження не встановлене].

10. Рішення Полтавської обласної ради «Про оголошення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду» 24 грудня 2002 року [місцезнаходження не встановлене].

11. Рішення Полтавської обласної ради «Про організацію регіонального ландшафтного парку «Кременчуцькі главні» та затвердження проекту його створення» від 12 липня 2001 року [місцезнаходження не встановлене].

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

У Рівненській області налічується 315 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 199477,7 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 64 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 45 об'єктів ПЗФ (1 053,6 га) повністю втратили свій статус і ще 19 увійшли в склад інших ПЗФ (49 824,4 га), після чого були скасовані як самостійні одиниці. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 6,3 % від сумарної площі та 16,88 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Рівненської області.

*Над дослідженням працювали:
І. Коваленко, О. Василюк*

Таблиця 1.

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Деражненський парк	3	Костопільський р-н, с. Деражно
Дубровицький парк	1	Дубровицький р-н, м. Дубровиця, Дубровицький ДЛГ
Віковічні сосни	0,1	Клесівський ЛГ, Новоставське л-во, кв. 41, поблизу кордону з Волинською обл, на пд. від автошляху Рівне-Луцьк — 400 км.
Вікові дуби	0,1	Сарненський р-н, Стрільське л-во
Поселення соні садової	5	Рокитнівський р-н, Гниненське л-во, кв. 83
Поселення кутори малої	5	Дубенський р-н, Смизьке л-во, кв. 28 (вид. 17, 18), 29 (вид. 4, 5)
Хотинські печери	1	Крутосхили поблизу с. Хотинь (в р-ні розміщення церкви) Рівненського р-ну
Габрові поклади	5	Березнівський р-н, с. Мочулянка
<i>ЗАПОВІДНІ</i>		
Березовий гай	1,8	В Дубенському ДЛГ, Радивилівське л-во, кв. 117, вид. 2. (Радивилівський р-н)
Язвинець	9,7	В Острозькому ДЛГ, Біловізьке л-во, кв. 53, вид. 22—25, 36, 37.

Скасовані ПЗФ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
?	[5]	Масове всихання дерев	Зберіглось 22 види рідкісних старовинних дерев. Є місцем відпочинку і спортивних змагань.
?	[5]	Не відповідає призначенню	Закладений в честь 100-річчя з дня народження Леніна. Росте 121 види рідкісних дерев і кущів. Являється місцем відпочинку.
?	[5]	Всихання дерев сосни	Дві віковічні сосни звичайні 200—300 річного віку, єдині для цих місць екземпляри.
?	?	?	Два 250 річні дуби
[2]	[7]	Не відповідає призначенню	Поселення рідкісного звірка, занесеного до ЧК УРСР.
[2]	[7]	Так само	Так само
?	[7]	» »	Підземні печери, які служили схованкою місцевому населенню у час нападу різних ворогів.
?	[7]	» »	Відслонення грабових покладів серед гранітного кристалічного щита.
<i>УРОЧИЩА</i>			
[6]	[9]	Відсутність на ділянці безрезового насадження	Зростання берези чорної штучного походження.
[7]	[9]	Всихання насаджень модрини через невідповідність лісорослинним умовам насадження модрини європейської всохло. Заповідне урочище не відповідає своєму призначенню	Модрина європейська потребує багатших ґрунтів, на момент обстеження залишились поодинокі дерева, відбувається природний процес зміни лісових порід з модрини на сосну.

РІВНЕНЬСКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Язвинка	1,7	В Сарненському ДЛГ, Немовицьке л-во, кв. 98, від. 17
Калин	16	В Острозькому ДЛГ, Біловізьке л-во, кв. 23, вид. 1.
Соснові насадження	57,3	В Дубенському ДЛГ, Смизьке л-во, кв. 10 (вид. 2, 7, 8), 11 (вид. 2, 3, 4), 31 (від. 3, 4, 7, 11), 32 (вид. 6, 10), 33 (від. 1, 6, 8, 15, 17), Дубенський р-н
Білогородське	42	В Дубенському ДЛГ, Білогородське л-во, кв. 3. (Дубенський р-н)
Білогородська дача	37	В Дубенському ДЛГ, Білогородське л-во, кв. 3 (вид. 1, 5, 9), 16 (вид. 2), 41 (вид. 3)
Урочище «Боржемець»	6,8	Млинівський р-н, Дубнівський ЛГ, Дублянське л-во, кв.13
Острівні вікові соснові насадження	37,5	Костопільський р-н. Костопільський ЛГ, Костопільське л-во, кв. 23 (вид. 7а, 7б, 7в, 7г, 7д), кв. 24 (вид. 3, 3б, 7, 7а), кв. 31 (вид. 3, 3г, 7, 7а).
Сторічні соснові насадження	11	Костопільський р-н. Костопільський ЛГ, Костопільське л-во, кв. 4б (вид. 15)
Рідкісні дубові насадження на Поліссі	4,5	Рокитнівський ЛГ, Масевицьке л-во, кв. 51 (вид. 44)

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[7]	[9]	Зникнення на території поселень лелеки чорного через зміни гідрологічного режиму і подальшого руйнування трофічних зв'язків екосистеми на площі урочища вказаний об'єкт втратив своє природоохоронне значення.	З метою збереження місць гніздування лелеки чорного
[7]	[9]	Всихання насаджень модрина через невідповідність лісорослинним умовам насадження модрина європейської всохло. Заповідне урочище «Калин» не відповідає своєму призначенню.	З метою збереження високопродуктивного середньовікового насадження модрина.
[5]	[9]	Втрата природоохоронної цінності соснових насаджень внаслідок ураження сосною губкою (30 %)	Природні острівні високопродуктивні насадження сосни звичайної.
[2]	[9]	Через високу повноту насаджень лікарські рослини, які були в наявності раніше — відсутні	З метою збереження ділянки лісу з наявністю рідкісних і лікарських рослин.
[2]	[9]	Зміна структури та властивості популяцій рідкісних та лікарських рослин через зростання повноти та зімкнутості крон лісового насадження	З метою збереження ділянки лісу на схилах з наявністю рідкісних і лікарських рослин
?	[5]	Не відповідає призначенню	Віковічні 180—250 річні дубові насадження.
?	[5]	Масове всихання дерев	Високопродуктивні острівні соснові насадження 120—150 річного віку.
?	?	?	Високопродуктивні соснові насадження понад 110 річного віку.
?	[5]	Не відповідає призначенню	Високопродуктивні дубові насадження рідкісні на Поліссі. Вік насаджень 90 років.

РІВНЕНЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Ділянка дубових насаджень	5	Костопільський р-н. Базальтівське л-во, кв. 22 (вид. 1)
Ділянка соснового лісу	1,3	Костопільський р-н. Корчинське л-во, кв. 18 (вид. 5)
Соснові насадження	2,8	Костопільський р-н. Корчинське л-во, кв. 18 (вид. 6)
Балашівське	18	Березнівський р-н, Балашівське л-во, кв. 35 (вид. 6, 12)
Соснівська дача	21	Березнівський р-н, Соснівське л-во, кв. 31, 34, 35, 41
Мартинівка	22	Дубенський р-н, Смизьке л-во, кв. 90 (вид. 10, пл. 6,7 га), кв. 91 (вид. 3, пл. 1,7 га), кв. 92 (вид. 1, 6, 10, пл. 13,3 га)
Сосново-дубові двох'ярусні насадження	4	Костопільський р-н. Суське л-во, кв. 20 (вид. 22)
Корецька дача	30	Корецький р-н. Корецьке л-во, кв. 36
Щекичинська дача	16	Корецький р-н. Щекичинське л-во, кв. 15, 32
Руднянська дача	38	Сарненський р-н. Руднянське л-во, кв. 67, 75, 76
Соснові насадження	57,3	Дубенський р-н. Смизьке л-во, кв. 10 (вид. 2, 7, 8), кв. 11 (вид. 2, 3, 11), кв. 31 (вид. 3, 4, 7, 11), кв. 32 (вид. 6, 10), кв. 33 (вид. 1, 6, 8, 15, 17).
Устенська	10	Поблизу с. Дермань
ЗАКАЗ		
Любомирський	88,3	В Дубенському ДЛГ, Любомирське л-во (Дубенський р-н), кв. 69 (вид. 2, 3, 4); кв. 127 (вид. 3, 7, 9, 12); кв. 136 (вид. 1, 2, 4, 5, 6)

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	[5]	Масове всихання дерев	Високопродуктивні насадження. Вік 130 років.
?	[5]	Так само	Високобонітетні сторічні насадження.
?	[5]	» »	Так само
?	[7]	Не відповідає призначенню	Ділянка лісу з наявністю рідкісних і лікарських рослин.
?	[7]	Так само	Так само
?	?	?	» »
?	[7]	Масове всихання дерев через негативний вплив підприємства «Азот»	Острівні насадження 140—170 річного віку.
?	?	?	Високопродуктивні насадження 130-річного віку.
?	?	?	Ділянка лісу з наявністю лікарських рослин.
?	?	?	Ділянка лісу з наявністю рідкісних рослин.
[2]	?	?	Природні острівні високопродуктивні насадження сосни звичайної.
[5]	?		Унікальна ділянка болота в заплаві р. Устя, де проростають рідкісні рослини, серед них: меч трава, схенус іржавий, товстянка

НИКИ

[2]	[9]	Повний відпад ялини через ураження шкідниками та хворобами лісу. Лісові насадження не виконують захисних функцій на вказаних площах і ландшафтний заказник рекомендується до вилучення як такий, що не відповідає призначенню	Ділянка ялинового лісу з наявністю рідкісних рослин занесених до Червоної книги УРСР, властивих для Карпат, місце гніздування чорних лелек.
-----	-----	---	---

РІВНЕНЬСКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Урочище «П'ятий Кар'єр»	77	В Сарненському ДЛГ, Сарненське л-во, кв. 87, 97, 98 (Сарненський р-н)
Бараннє	266	В Дубенському ДЛГ, Радивилівське л-во, кв. 83, 84, 85, 86, 87 (Радивилівський р-н)
урочище «Хотинщина»	11	Радивилівський р-н, с. Хотинь, колгосп ім. Шевченка
Смизький	45	Дубнівський р-н. Смизьке л-во, кв. 26 (10 га), 77, 107, вид. 3, 7, 13, 15.
Мощаницький	7	Острозький р-н, с. Мощаниця, колгосп ім. Куйбишева
Урочище Світанківське	8	Корецький р-н, колгосп «Світанок»
Галичівське урочище	7	Корецький р-н, Колгосп ім. Чкалова
Невірківське урочище	5	Корецький р-н, колгосп ім. О. Дундича
Іванівське урочище	2	Корецький р-н, колгосп ім. Свердлова
Дивенське урочище	2	Корецький р-н, колгосп «Прогрес»
Залізницьке урочище	1	Корецький р-н, колгосп ім. Кутузова
Володимирецькі морени	43,4	Володимирецький р-н
Осницький комплекс	30	Смт. Клесів, с. Вири Сарненського р-ну, смт. Рокитно, с. Кисоричі Рокитнівського р-ну

РІВНЕНЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[2]	[9]	Пониження рівня води, що зробило неможливим гніздування водоплавних птахів.	Збереження місць гніздування водоплавних птахів.
[3]	[9]	Через всихання соснових насаджень і зниження повноти змінився видовий склад трав'яного покриву. Через активний ріст злакової рослинності пройшов відпад рослин, занесених в Червону книгу. Висновок: заказник не виконує свого призначення.	Ділянка соснового лісу з багатим трав'яно-чагарниковим ярусом в поєднанні з лісними, степовими, луговими видами. Тут проростає велика кількість рослин, занесених до Червоної Книги УРСР.
[2]	[5]	Не відповідає призначенню	Заболочена ділянка, де проростають рідкісні болотні і лугові рослини.
[2]	?	?	Ділянка сосново-дубового лісу з наявністю рослин занесених до ЧК УРСР.
[2]	[5]	Не відповідає призначенню	Круті схили, де розмножуються дикі комахи, джмелі, бджоли.
[2]	[5]	Так само	Вироблена торфоділянки.
[2]	[5]	» »	Так само
[2]	[5]	» »	» »
[2]	[5]	» »	» »
[2]	[5]	» »	» »
[2]	[5]	» »	» »
?	[5]	» »	Пасмо кінцево-моренних утворень від райцентру
?	[5]	» »	У камінних кар'єрах проглядаються відслонення гранітів, діоритів.

Таблиця 2. ПЗФ, що втратили статус

Назва	Площа, га	Розташування
		ЗАКАЗ
Білоозерський	9480	Рафалівський лісгоспзаг, Більсько-Вільське лісництво, кв. 1—4, 6—27, Озерське лісництво, кв. 16, 23, 24, 26, 27, 29—32, 48—51, 53—57, 59, 63, 65—70, 72; Радгосп «Мульчицький»; Колгосп ім. К. Маркса
Перебродівський	16530	Дубровицький район: 1. Дубровицький лісгоспзаг, Будимлянське лісництво, кв. 10—12, 16—18, 22—24, 28—30, 33—35, 38—40, 41—44 (2026 га), Перебродівське лісництво, кв. 22—28, 34—40, 46—52, 57—64, 67—74, 79—86, 89—96, 105—111 (6776 га). 2. Радгосп «Жаденський». Рокитнівський район: 1. Рокитнівський лісгоспзаг, Старосільське лісництво, кв. 1—33, 57—61 (4066 га). 2. Радгосп «Старосільський» (1875 га)
Сира Погоня	13635	Рокитнівський район. Рокитнівський лісгоспзаг (8403): 1. Березнівське лісництво, кв. 14, 15, 21—23, 32—35, 41, 45—49, 51, 52, 55—68; 2. Глиннівське лісництво, кв. 4—24, 27, 28, 32, 33. Радгосп «Томашгородський» (917 га); Радгосп «Старосільський» (2840 га); Радгосп «Березнівський» (1475 га)
Сомино	9799	Сарненський район 1. Сарненський лісгоспзаг: Страшевське лісництво, кв. 23—30, 40—47, 54—61, 69—71 (1330 га); Руднянське лісництво, кв. 105—128 (1330 га); 2. Клесівський лісгоспзаг (2248 га); 3. Черезсмужні ділянки колгоспів «Дружба» (762 га), «Нове життя» (500), «50 років жовтня» (261 га); 4. Сарненська науково-дослідна станція по освоєнню боліт (1706 га).
Дівоча гора	146,7	?

по причині входження у інші ПЗФ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>НИКИ</i>			
[2]	[15]	Включення території до складу Рівненського природного заповідника	Основу держзаказника складають низовинні болота і заболочені ділянки лісу, які багаті рідкісними рослинними угрупованнями. 453 га — озеро Біле. Масив багатий ягідниками журавлини, чорниці, брусниці та ін.
[2]	[15]	Так само	Найбільший в Україні болотний масив цінний наявністю рідкої фауни та рідкісними рослинними угрупованнями
[2]	[15]	» »	Верхове (оліготрофне) болото, дуже обводнене, з значними запасами торфових покладів, рідкісне для України, тут поширені рослинні асоціації характерні для Прибалтики і півночі європейської Росії, з великими запасами ягідників журавлини.
[2]	[15]	» »	Один з унікальних типових перехідних (мезотрофних) і низинно-перехідних (сумезотрофних) боліт Полісся, які зберегли свій природний стан, багаті на флору з наявністю рідкісних рослин, занесених в КГ та великою кількістю озер.
?	[13]	Розширення площі та переведення в статус заповідного урочища з площею 266,7 га	Ділянка лісу з наявністю рідкісних рослин

РІВНЕНЬСКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Новоставський	8	К-п «Зоря Комунізму», с. Новостав
Бармаківський	19	Рівненський район, с. Бармаки
Ялинівський	17	Воронківське лісництво, кв. 37, 38
<i>ДЕРЖАВНІ ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ</i>		
Дендропарк Березнівського лісового технікуму	28	Смт Березне
Юзефінський парк	2	Глинненське л-во, кв. 14
<i>ЗАПОВІДНІ</i>		
Соснові насадження	2,5	Мащанське л-во, кв. 55 (вид. 1)
Соснові насадження Хом-гора	3,2 5	Мащанське л-во, кв. 55 (вид. 2) Поблизу с. Залужжя
Підзастав'є	5	Поблизу с. Дермань
Будеразька дача	50	Мізоцьке л-во, кв. 21
Руднянське	21	Руднянське л-во, кв. 119, 124

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	[10]	Розширення площі та переведення в статус заповідного урочища з площею 53 га	Круті схили, де розмножуються дикі комахи, джмелі, бджоли - опилувачі рослин
?	[10]	Розширення площі та переведення в статус заповідного урочища з площею 22,4 га	Круті схили, де розмножуються дикі комахи, джмелі, бджоли — опилувачі рослин
?	[5]	Включений до складу держзаказника республ. знач. «Сомино»	

САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА

?	[5]	Віднесений до державного дендрологічного парку
?	[5]	Включений до складу пам'ятки природи держ.значення «Юзефінський»

УРОЧИЩА

?	[5]	Включений до складу заповідного урочища «Соснові насадження, кв. 55 (вид. 1)» площею 14,0 га
?	[5]	Так само
[3]	[5]	Ділянка віднесена до державної пам'ятки природи республіканського значення «Дерманська» площею 120 га
[3]	[5]	Так само
?	[5]	Ділянка віднесена до складу держзаказника місцевого значення «Будеразький»
?	[5]	Ділянка включена до складу держзаказника респ. знач. «Сомино»

РІВНЕНЬСКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Велике Почаївське	58	Висоцьке л-во, кв. 67
Озеро Стрільське	15	Стрільське л-во, кв. 17, 18, 27, 28

Тут важливо відмітити, що створення Рівненського природного заповідника на основі території чотирьох заказників також призвело до певних втрат. При створенні заповідника у 1999 році [15] з природно-заповідного фонду Рівненщини «загубили» 7455,3 гектарів цінних природних територій. Так, рішенням виконкому Рівненської обласної ради народних депутатів № 343 від 22.11.1983 р. [2] були створені державні заказники республіканського значення «Білоозерський» (площею 9780 га, низинні болота і заболочена ділянка лісу з рідкісними рослинними угрупованнями та озеро Біле з рідкісними видами риб); «Перебродівський» (16530 га; найбільший в Україні болотний масив цінний наявністю рідкої фауни та рідкісними рослинними угрупованнями); «Сира Погоня» (13635 га; рідкісне для України верхове болото зі значними запасами торфу та рідкісними рослинними асоціаціями) та «Сомино» (9799 га; унікальні типові перехідні і низинно-перехідні болота Полісся, які зберегли свій природний стан).

У 1990 році рішенням виконкому Рівненської обласної ради народних депутатів № 10 від 23.01.1990 р. [10] на базі даних державних заказників республіканського значення «Перебродівського», «Сира Погоня» та частково «Білоозерського» (на площі 8405 га) і «Сомино» (на площі 9630 га) погоджено створення Рівненського природного заповідника загальною площею 48200 га. Тим же рішенням встановлено, що землі по масивах «Білоозерський» та «Сомино» увійшли до складу заповідника не повністю і тому залишились заказниками республіканського значення із затвердженими площами відповідно 1375 та 3316 га.

У 1991 році рішенням виконкому Рівненської обласної ради № 98 від 18.06.1991 р. [5] затверджений реєстр об'єктів природно-заповід-

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
?	[5]	Включена до складу державного ландшафтного заказника респ.знач. «Почайівський»	
?	[5]	Включена до складу державного лісового заказника місц.знач. «Карасинський»	

ного фонду області, в якому заказники «Білоозерський» та «Сомино», що створені на землях, які не увійшли до державного заповідника, вже не значаться. Жодних рішень щодо скасування зазначених заказників нам знайти не вдалось.

Указом Президента України від 3 квітня 1999 року № 356 було створено Рівненський природний заповідник на площі 47046,8 га. Втім, згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2003 року № 1271 [14], заповіднику було передано у постійне користування земельну ділянку площею 42288,7 га.

В цілому на кожному етапі створення Рівненського природного заповідника площа його складових зменшувалась, крім масиву «Сомино». Площа заповідника зараз становить 85 % від початкової сумарної площі заказників, що увійшли до його складу. Відповідно, сумарно втрати складають 7455,3 га. Масив «Білоозерський» зменшився на 1729 га (17,7 % від початкової площі); масив «Перебродівський» — на 3070,6 га (на 18,6 %); масив «Сира Погоня» — на 3708,9 га (на 27,2 %). Масив «Сомино» збільшився на 1053,2 га (на 10,7 %).

Також, в ході нашого дослідження в області були виявлені також території ПЗФ, площа яких поступово скорочувалась, в результаті появи нових рішень, що стосувались цих об'єктів. Таким чином відбувались втрати, але не відбувались скасування об'єктів цілком. При підготовці цього дослідження використані акти обстеження, на основі яких відбувалось скорочення площ, надані Державним управлінням екології та природних ресурсів у Рівненській області на адресу ГО «Дружина охорони природи «Зелене Майбутнє» у 2004 році.

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Розташування	Площа, га	Рішення про створення	Рішення про скорочення площ	Причина скорочення
ЗАКАЗ					
Воронківський	В Володимирецькому держлісгоспі, Воронківське лісництво, кв. 17, 22—26, 28—34, 36—42, 46, 51, 52.	2020,3	[2]	[9]	втрата природоохоронної цінності внаслідок порушення гідрологічного режиму та зміни вікової структури насаджень.
		26,7		[16]	Згідно з заходами, що передбачені регіональною програмою розвитку торф'яної галузі на 2001 рік та на перспективу до 2010 року, яка схвалена розпорядженням голови Рівненської облдержадміністрації № 213 від 30.03.2001 р.
		230		[17]	Згідно з заходами, що передбачені регіональною програмою розвитку торф'яної галузі на період до 2010 року «Торф Рівненщини», яка затверджена рішенням облради № 18 від 23.07.2002 р.
Мізоцький кряж	В Дубенському держлісгоспі, Любомирське лісництво (Дубенський район), кв. 128—131, 137	272	[2]	[9]	Лісові насадження на вказаних площах знаходяться на рівнинному рельєфі
Мутвицький	Зарічненський держлісгосп, Мутвицьке лісництво, кв. 14—18, 44—46	760	[7]	[9]	Включення вилучених кварталів лісу до категорії зеленої зони смт. Затрічне та с. Мутвиця

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

Додаткова інформація	Площа початкова, га	Площа вилучена, га	Площа остаточної, га	% вилучення
<i>НИКИ</i>				
<p>За час від створення заказника збільшилися середні таксаційні показники деревостанів, також внаслідок впливу меліоративної системи змінився гідрологічний режим. Все це негативно вплинуло на структуру та властивості популяції журавлини дрібноплідної. Висновок: через порушення гідрологічного режиму та якісні зміни у лісових насадженнях заказник втратив своє природоохоронне призначення.</p>	2400	2277	123	94,9
	2500	245	2255	10
<p>З часу створення заказника значно зросла забудованість с. Мутвиця.</p>	4745	760	3985	16

РІВНЕНЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Розташування	Площа, га	Рішення про створення	Рішення про скорочення площ	Причина скорочення
Красно-сіський	Володимирецький держлісгосп, Красносільське лісництво, кв. 15, 24—27, 40—43	70	[2]	[9]	Втрата природоохоронної цінності внаслідок порушення гідрологічного режиму та зміни вікової структури насаджень.
Урочище Новини/Хрінники	Демидівський район. Дублянське лісництво, кв. 53 (вид. 10), 22 (вид. 1), 63 (вид. 1)	10	[2]	[5]	
Урочище «Бір»	Острозький держлісгосп, Новомалинське лісництво, кв. 23 (вид. 1—26), кв. 8 (вид. 3, 16)	99,7	[6]	[9]	Ураженість деревостану сосною губкою та смоляним раком та відсутність червонокнижних видів у трав'янистому покриві
Єльнівський		3548	[2]		Площа становила 3894 га, в сучасному списку — 3548 га (відсутні лісові квартали 25, 26, 37, 38, 53—62)
урочище «Глуша»	Зарічненський район, Кутинська сільська рада	183/279	[5]	(1997)	
Мостівський		189,5	[2]	[10]	по результатах проведеного у 1999 р базового лісовпорядкування Острозького держлісгоспу (без зміни квартальної сітки)
Почаївське		905	[2]	[5]	
Сварицевецький	Зарічн лісгоспзаг, Сварицевецьке о, кв. 26—45	2210	[2]	?	
Вичівський		2752	[2]	?	

РІВНЕНЬКА ОБЛАСТЬ

Додаткова інформація	Площа початкова, га	Площа вилучена, га	Площа остаточної, га	% вилучення
За час від створення заказника збільшилися середні таксаційні показники деревостанів, також внаслідок впливу меліоративної системи змінився гідрологічний режим. Все це негативно вплинуло на структуру та властивості популяції журавлини дрібноплідної. Через порушення гідрологічного режиму та якісні зміни у лісових насадженнях заказник в межах виділених кварталів втратив своє природоохоронне призначення.	1004	70	934	7,0
В рішенні за 1983 рік заказник Новини площею 10 га на вказаних кварталах, в рішенні за 1991 рік (і в сучасному списку) — заказник з назвою «Хрінники» лише в кварталі 53 (виділ10) на площі 1,3 га	10	8,7	1,3	87,0
Перестійний, 120—140-річний деревостан з повнотою 0,4, ураженість сосною губкою та смоляним раком на 30 %. Обстежені ділянки втратили природоохоронну цінність	679	99,7	579,3	14,7
Ділянка сосново-березового лісу на осоково-сфагновому долоті з наявністю ягідників журавлини	3894	346	3548	8,9
Місце поселення бобрів і водоплавних птахів вздовж р. Стохід	279	96	183	34,4
рішенням облради за 2005 рік вже зафіксована площа заказника в розмірі 189,5 га	190	189,5	0,5	0,26
Ділянка заболоченого лісу з мальовничим ландшафтом і наявністю двох первозданих озер	927	905	22	2,37
Ділянка заболоченого лісу з наявністю ягідників журавлини і місце поселення багатьох видів тварин і птахів	2220	2210	10	0,45
Заболочена ділянка лісу з наявністю цінних ягідників журавлини, чорниці, брусниці. Деревна рослинність представлена низькопродуктивними сосново-березовими насадженнями.	2762	2752	10	0,36

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Розташування	Площа, га	Рішення про створення	Рішення про скорочення площ	Причина скорочення
Озерський/ Озерецький		1840	[2]	?	
Кунинська дача		200	[2]	?	
Михайлівський		199,8	[3, 5]	?	
Константинівський	Сарненський район. Константинівське лісництво	0,8	[2]	?	
<i>ЗАПОВІДНІ</i>					
Вікові дубові насадження	Острозький держлісгосп, Новомалинське лісництво, кв. 61 (вид. 16)	12	[6]	[9]	Насадження уражене опеньком та має чисельні ознаки усихання
Гурби	Мостівське л-во, кв. 28, 29 (вид. 1—19)	196	[2]	[2]	
Космачівщина	Костопільський район Моквинське л-во: кв. 11 вид. 5, 6, 13, 14; кв. 18 вид. 1, 10, 15, 21	64	[2]	[2]	
Золотолинська дача	Степанське л-во, кв. 50—54	197,6	[2]		
Стидинська дача	Стидинське л-во, кв. 6—8,14	412	[2]	[11]	
Бірок	Смизьке л-во, кв. 1 (вид. 1, 2, 4, 8), кв. 2 (вид. 1, 8, 10, 13)	28,7	[2]	?	
Нараїв	Мостівське л-во, кв. 6	52	[2]	?	
Базальтівська діброва	Базальтівське л-во, кв. 13 (вид. 1, 4)	21	[2]	?	

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

Додаткова інформація	Площа початкова, га	Площа вилучена, га	Площа остаточної, га	% вилучення
Ділянка сосново-березового лісу на осоково-сфагновому болоті з наявністю дикоростучих ягідників, серед них журавлина	1843	1800	43	2,33
Ділянка дубового лісу з наявністю дикоростучих лікарських рослин, на вершині гори є природне джерело	201	200	1	0,50
	200	199,8	0,2	0,10
В рішенні за 1983 рік заказник виділений в кварталі 26 з площею 1 га, в рішенні за 1991 рік (і в сьогоденному списку) — вже фігурує квартал 24 і площа 0,8 га.	1	0,8	0,2	20,00
<i>УРОЧИЩА</i>				
Насадження представлене 183-річним деревостаном з повнотою 0,3, уражене опеньком та має численні ознаки усихання, в трав'яному покриві червонокнижні види відсутні. Висновок: обстежені ділянки втратили природоохоронну цінність	60	12	48	20
	241	45	196	18,7
	246	182	64	74,0
Ділянка мішаного лісу з наявністю рідкісних рослин	205	7,4	197,6	3,6
Ділянка заболоченого лісу з наявністю дикоростучих ягідників	446	34	412	7,6
Ділянка лісу на схилах з наявністю лікарських рослин	29	28,7	0,3	1,03
Ділянка мішаного лісу з наявністю лікарських рослин	55	52	3	5,45
Добре збережені дубові насадження на Поліссі віком 150 років	21,3	21	0,3	1,41

РІВНЕНЬСКА ОБЛАСТЬ

Назва	Розташування	Площа, га	Рішення про створення	Рішення про скорочення площ	Причина скорочення
Соснові насадження	Мащанське л-во, кв. 55 (вид. 1)	14	[2, 5]	?	
Дубові насадження	Моквинське л-во, кв. 50 (вид. 3)	3,7	[2]	?	
Еталонні насадження	Моквинське л-во, кв. 53 (вид. 14, 43)	2,5	[2]	?	
Мушнянське	Мушнянське л-во, кв. 50 (вид. 2, 3, 6)	19,5	[2]	?	
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>					
Сарненський дендропарк	Сарненський район, м. Сарни, Сарненське л-во: кв. 78 вид. 9	1,5	[2]	[5]	

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рівненська область: Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення (<http://data.gov.ua>).
2. Рішення виконавчого комітету Рівненської обласної ради народних депутатів від 22 листопада 1983 р. № 343 [місцезнаходження не встановлене].
3. Рішення виконавчого комітету Рівненської обласної ради народних депутатів від 16 грудня 1986 р. № 345 [місцезнаходження не встановлене].
4. Рішення виконавчого комітету Рівненської обласної ради народних депутатів від 23 січня 1990 р. № 10 [місцезнаходження не встановлене].
5. Рішення виконавчого комітету Рівненської обласної ради народних депутатів від 18 червня 1991 р. № 98 [місцезнаходження не встановлене].
6. Рішення Рівненської обласної ради народних депутатів від 13 жовтня 1993 року № 213 [місцезнаходження не встановлене].
7. Рішення Рівненської обласної ради народних депутатів від 28 лютого 1995 року № 33 [місцезнаходження не встановлене].
8. Рішення Рівненської обласної ради від 19.03.1999 № 69 [місцезнаходження не встановлене].
9. Рішення Рівненської обласної ради від 5 березня 2004 року № 322 [місцезнаходження не встановлене].

РІВНЕНЬСКА ОБЛАСТЬ

Додаткова інформація	Площа початкова, га	Площа вилучена, га	Площа остаточної, га	% вилучення
Еталонні соснові насадження 120—140 річного віку В рішенні за 1983 рік площа становить 14,2 га, в кінцевому списку — 14 га (в 1983 р додатково зазначені виділи 2 і 5) Також рішенням 1991 року до даного урочища додано 2 об'єкти — 1. Соснові насадження пл. 2,5 га та 2. Соснові насадження пл. 3,2 га	14,2	14	0,2	1,41
Високопродуктивні насадження 150-річного віку	4,2	3,7	0,5	11,90
Високопродуктивні насадження 150-річного віку	3,3	2,5	0,8	24,24
Заболочена ділянка лісу з наявністю дикоростучих ягідників і рідкісних рослин	20	19,5	0,5	2,5
<i>ПРИРОДИ</i>				
Росте 110 видів рідкісних дерев і кущів	2	1,5	0,5	25,00

10. Рішення Рівненської обласної ради від 27.05.2005 № 584 [місцезнаходження не встановлене].

11. Рішення Рівненської обласної ради від 25 вересня 2009 року № 1331 (http://oblrada.rv.ua/documents/rishennya/5_sklikannya.php?SECTION_ID=37&ELEMENT_ID=3248).

12. Рішення Рівненської обласної ради від 18 грудня 2009 року № 1438 (http://oblrada.rv.ua/documents/rishennya/5_sklikannya.php?SECTION_ID=37&ELEMENT_ID=3334).

13. Рішення Рівненської обласної ради від 22 квітня 2011 року № 264 (http://oblrada.rv.ua/documents/rishennya/6_sklikannya.php?SECTION_ID=38&ELEMENT_ID=3890).

14. Постанова Кабінету міністрів України від 14 серпня 2003 р. № 1271 (<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1271-2003-%D0%BF>).

15. Указ Президента України № 356/99 від 03.04.1999 р. (<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/356/99>).

16. Рішення Рівненської обласної ради № 340 від 28 лютого 2002 року 69 [місцезнаходження не встановлене].

17. Рішення Рівненської обласної ради № 58 від 29 жовтня 2002 року 69 [місцезнаходження не встановлене].

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

У Сумській області налічується 291 об'єкт природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 178 589,4 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 175 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 146 об'єктів ПЗФ (2 218,76 га) повністю втратили свій статус і ще 29 увійшли в склад інших ПЗФ 17 598,94 га), після чого були скасовані як самостійні одиниці. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 1,2 % від сумарної площі та 37,55 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Сумської області.

Дуже цікавою виявилася ситуація з об'єктам «Литовський бір». У 1970 році розпорядженням виконкому Сумської обласної ради депутатів трудящих ділянку лісу площею 43,8 га — квартали 1 (ділянки 2, 5, 8 і 9) та 2 (ділянка 4) Литовського лісництва Тростянецького ДЛГУ — було оголошено пам'яткою природи місцевого значення. Пізніше охоронний статус бору ще не раз змінювався. 20 червня 1972 року вся територія Литовського урочища

(1451 га) набула рангу заповідного парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення — «Лісопарк Литовський бір». 21 листопада 1984 року категорію об'єкта змінено на «Заповідне урочище місцевого значення «Литовський бір» (площа 914,2 га), що підтверджено рішенням Сумської обласної Ради народних депутатів від 13 жовтня 1994 року, (скасоване рішенням Сумської обласної ради від 9 квітня 2015 року). Розташовувалося на території Бакирівської сільради Охтирського району, примикаючи до автодороги між Охтирка — Климентове. 27 квітня 2009 року заповідне урочище увійшло до території Гетьманського національного природного парку. Об'єкт скасований рішенням Сумської обласної ради від 09.04.2015 року «Про зміни в мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду». Скасування відбулось за клопотання Гетьманського національного природного парку від 02.04.2014 року № 189/02-08 та з урахуванням погодження Міністерства екології та природних ресурсів України № 5/4-9/10432-14 від 27.08.2014 року (видане на підставі висновку Краснотростянецького відділення УкрНДІЛГА від 15.05.2014 № 3 щодо доцільності скасування статусу заповідного урочища «Литовський бір». Наукове обґрунтування скасування заповідного урочища було підготовано працівниками національного парку «Гетьманський». В обґрунтуванні зазначається що дійсно цінними є лише 41,7 га корінного соснового бору віком близько 210 років. Решта території — 674,4 га соснові насадження від 30 до 80 років, уражені кореневою губкою, а також військова частина площею 74 га з дорогами, які ведуть до неї. Урочище межує з трасою національного значення Н12 Суми-Полтава та містом Охтирка і селами Климентове, Литовка і Залісне, населення яких активно використовує територію урочища [4, 23, 29—36].

*Над дослідженням працювали:
О. Осирко, О. Василюк*

*Висловлюємо подяку за важливі консультації
С. Панченко, В. Пархоменко*

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Дуб	0,01	Великописаревський р-н, Великописаревське л-во, кв. 2
Дуб	?	М. Суми, вул. Леніна, 107
Клен гостролистий	0,01	М. Суми, вул. Кірова, 108
Артезіанське джерело	1	Урочище «Чупрова дача»
250-річна ялина	?	На Покорівській горі, вул. Комсомольська, м. Ромни
Льодовиковий валун	0,01	На Покорівській горі, вул. Комсомольська, м. Ромни
Кедр сибірський	0,01	Глухівський р-н, с. Обложки
Ялина	0,01	Краснопільський р-н, с. Великий бобрик
Озеро	2	На окраїні м. Суми, біля колективних садів-городів «Лісовод» і «Енергетик»
Лучанський розріз	5	М. Суми, правий берег р. Псел
Роменські дуби	0,02	М. Ромни
Джерело Ведмедок	0,02	Урочище «Ведмедок», Роменський р-н
Джерело	0,02	За 100 м на південь від с. Нова Гребля Роменський р-н
Джерело біля с. Дубина	0,02	За 300 м. на захід від с. Дубина Роменський р-н

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[10]	[16]	В зв'язку з висиханням	Унікальний дуб віком 300 років
[4]	[5]	Втратив природоохоронне значення в зв'язку з висиханням	?
[4]	[2]	Списаний при будівництві багатопверхового будинку	Оригінальна форма клену з пурпуровим забарвленням листків
[4]	[16]	Пересохло в зв'язку закінченням проступання води	Вода цінна за смаковими та лікувальними якостями
[4]	[16]	Увійшов в склад державного парку-пам'ятника садово-паркового значення «Великобобрицький»	Єдина в області ялина такого віку
[4]	[2]	Валун перевезений краєзнавчим музеєм м. Ромни	Свідчення булого обледеніння нашого краю
[6]	[17]	У зв'язку з висиханням дерева	Унікальне дерево занесене до Червоної книги УССР
[4]	[17]	Входить в склад державного парку-пам'ятника садово-паркового значення «Великобобрицький»	Єдина в області ялина, віком 280 років
[11]	[16]	Втратив природоохоронне значення	Рідкісний ландшафт з живописними озерами
[13]	[16]	Втратив наукову цінність в зв'язку з знищенням його атмосферними осадками	Унікальний розріз на березі річки
?	[18]	Обидва дерева сухостійні і втратили верхівки, сам стовбур підгнив та утворив дупла	?
[12]	[19]	Зміна гідрологічного режиму природним чином призвела до зникнення джерела	?
[11]	[19]	Так само	?
[12]	[19]	Так само	?

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Джерело в урочищі Потеряйкін яр	0,02	Роменський р-н, верхів'я балки на межі з Чернігівською областю
Озеро «Ракитне»	12	Великописаревський р-н, біля с. Добрянське
Великорибцький	900	М. Суми, правий берег річки Псел
Дуб	0,02	Глухівський р-н, Слоутське л-во, кв. 12
Шестнадцятисволова липа	0,02	Сумський р-н, Піцанське л-во, кв .50
Дуб	0,01	Краснопільський р-н, с. Великий бобрик
Дуби	0,02	Тростянецький р-н, кв. 66, правий берег р. Ворскла
Джерело	0,02	Роменський р-н, с. Голенки
Джерело	0,02	Охтинськи р-н, Охтинське л-во, кв. 51
Дуби Петра 1	?	Парк с. Михайлівка
Старі дуби	?	С. Кропивинці
Група лип	?	М. Суми, вул. Кірова, 112 і 116
200-річні дуби	0,09	М. Ромни, Процівка, садиба школи
Джерело	0,02	Роменський р-н, біля с. Волошновка
Джерело	0,02	Охтирський р-н , Охтирське л-во, кв. 51
Дуби	0,01	Ростянецький р-н, Литовське л-во, кв. 73
Липа дрібнолиста	?	Сумський р-н, Іволжанське л-во, кв. 50
Дубрава гора	4	Липоводолинський р-н, Роменське л-во, кв.25
Джерело	0,01	Роменський р-н, с. Дубина
Дуб	0,01	Липоводолинський р-н, Липоводолинське л-во, кв. 30
Дуб	0,01	Липоводолинський р-н, с. Підставки

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[11]	[19]	Зміна гідрологічного режиму природним чином призвела до зникнення джерела	?
[14]	[17]	В зв'язку з висиханням	Місце де водиться багато видів риби, місце гніздування багатьох птахів
[12]	[3]	Зміна площі кордонів і господарських заказників	?
[12]	[3]	Скасоване в зв'язку з висиханням	?
[12]	[3]	Так само	?
[10]	?	?	Унікальний дуб віком 300 років
[12]	?	?	Унікальний дуб віком 400—450 років
[12]	?	?	Вода цінна за смаковими та лікувальними якостями
[3]	?	?	Питна вона з хорошими смаковими якостями
[4]	?	?	Дуби пов'язані з перебуванням Петра I на Лебединщині
[4]	?	?	Унікальні дуби
[4]	?	?	Оригінальна форма старих лип
[4]	?	?	Залишки колишнього пралісу
[16]	?	?	Питна вода з хорошим смаком
[16]	?	?	Питна вода з хорошим смаком
[16]	?	?	Унікальні дуби віком 400—450 років
[12]	?	?	Унікальна липа дрібнолиста, віком 35 років
[15]	?	?	Унікальні дубові насадження, віком 400 років
[12]	?	?	Питна вода
[20]	?	?	Унікальний дуб до 400 років
[20]	?	?	Унікальний дуб до 300 років

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Дуб	0,01	Липоводолинський р-н, біля х. Миргородцево
Джерело «Ключі»	0,5	С. Ходине
Джерело «Ключі»	0,05	Сварківська сільська рада
Джерело «Ключі»	0,05	Заруцький вапняковий завод
Джерело-криниця	0,01	Між с. Вікторове і Уздиця
Джерела «Ключі»	0,02	В урочищі «Туманщина», Слоутського л-во
Дуб	0,01	М. Роменський р-н, с. Гаї
Березовий гай	5	Краснопільське л-во, кв. 101
Джерело	0,02	Роменський р-н, біля с. Вошилиха
Дуби	0,06	Роменський р-н, біля с. Рогинці
Дуб	0,01	М. Суми, вул. Леніна 102
Криниця	0,1	Липоводолинський р-н, с. Антоненково
Дуби	3	Путівський р-н, с. Ширяєво
Дуб біля с. Мокиївка	00,1	На території Ріпчанської сільської ради Роменського р-ну
ЗАКАЗ		
Озеро «Лебедина»	50	Поблизу м. Лебедина
Дубовичский	20	Кролевецький р-н, урочище «Тулиголовська дача», кв. 16
Грунівський	9	Ахтирський р-н, на землях колгоспу «Перше травня»
Старогутівський	7213	Середино-Будський р-н, Старогутське л-во
Климентівський	1007,5	Охтирський р-н, Пологівська сільська рада-агропайове об'єднання ім. Петровського

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[20]	?	?	Унікальний дуб до 200 років
[6]	?	?	Декілька джерел, що постачають водою річку Лапугу
[6]	?	?	Багато джерел із крейдяної гори, що постачають річку Клевень
[6]	?	?	Декілька джерел із крейдяної гори, що постачають річку Клевень
[6]	?	?	Підземне водне джерело високоякісної питної води
[6]	?	?	Джерела розташовані в зеленій зоні м. Глухова, вода питна
[16]	?	?	Унікальний дуб віком 450 років
[10]	?	?	Чиста культура берези віком понад 25 років
[16]	?	?	Питна вода з хорошим смаком
[16]	?	?	Унікальні дуби віком 350 років
[16]	?	?	Унікальний дуб віком 165 років
[5]	?	?	Питна вода з хорошим смаком
[13]	?	?	Унікальний дуб віком 500 років
?	[11]	У зв'язку з загибеллю об'єкта збереження — дерева дуба звичайного	?

НИКИ

[4]	[16]	Не підходить для статусу заповідного об'єкту	Тут поселяються водно болотні тварини та птахи.
[7]	[16]	Втратив своє призначення, бо на його території знаходиться військова частина	Місце зростання рідкісних рослин
[14, 37]	[16]	Втратив своє призначення	Місце поселення диких бджіл
[5]	?	Увійшов до складу національного природного парку «Деснянсько-Старогутський»	Соснові і мішані ліси, є також сфагнові болота з характерною рослинністю. Водяться глухарі, тетерів і сіра куропатка
[21]	[17]	Увійшов у склад НПП Гетьманський	?

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Тулиголовський	20	Кролевецький р-н, урочище «Тулиголовська дача», кв. 86
Спадщанський ліс	1500	м. Путивль
Садівський	75	Сумський р-н, біля с. Сад
Ново-Мутинський	5212	Конопотський р-н, Ново-Мутинський л-во
Родникові розсипи	144	Роменський р-н, Роменське л-во, кв. 46—47
Сапич	342	Великописаревський р-н, Писаревське л-во, біля с. Добринське
Бистрикський	108	Королевський р-н, біля с. Бистрик
Терновський 2	421	Буринський р-н
Дуб Дідусь	0,01	Тростянецький р-н, Бершадський ДЛГ, Цибулівське л-во, кв. 43
Дуб Громовик	0,01	Тростянецький р-н, Бершадський ДЛГ, Цибулівське л-во, кв. 46
Джерело «Гайдамацька криниця»	0,01	Тростянецький р-н, Бершадський ДЛГ, Цибулівське л-во, кв. 57
<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>		
Рогізнянський парк	20	С. Рогізне, Роменський р-н. кв. 107, діл. 6, 7, 8 Піщанського л-ва
Лісопарк «Литовський бір»	1451	Поблизу с. Климентове Охтирського р-ну
Васильківський парк	5	С. Василівка Лебединського р-ну
Грунський парк	5	С. Грунь Лебединського р-ну
Куянівський парк	7	С. Куянівка Білопільського р-ну

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[7]	?	?	Місце зростання рідкісних рослин
[4, 27]	?	?	Різноманітні дерева
[22]	?	?	Ділянка лучного степу, місце знаходження рідкісних рослин
[5]	?	?	Лівобережна частина річки Сейм з типовим лісовим посадженням
[5]	?	?	Рудникові болота, підтримують рівень річки Сула
[5]	?	?	Лісовий масив, який забезпечує оптимальні умови для існування диких тварин
[5]	?	?	Заболочена ділянка річки Реть з великою кількістю рослинності
[5]	?	?	Заболочена ділянка річки Терн з великою кількістю рослинності
[26]	? (1989)	Включений в новостворений ботанічний заказник загальнодержавного значення «Гайдамацька балка»	?
[26]	? (1989)	Так само	?
[26]	? (1989)	Так само	?

ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА

[4]	[19]	Насадження втратило риси, притаманні паркам і перетворилось на ліс	?
[4]	[23]	У складі Гетьманського НПП	Переважно соснові насадження, віком понад 150-180 років
[4]	?	?	Багаторічні цінні насадження. Парк закладений в кінці 19 століття.
[4]	?	?	Парк закладений в кінці 19 століття. Переважно: дубові, липові, березові і інші насадження.
[4]	?	?	Переважно багаторічні рослини. Парк закладений в кінці 19 століття.

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Михайлівський парк	10	С. Михайлівка Лебединського р-ну
Парк в селі Червоному	3	С. Червоне Сумського р-ну
Лісопарк Советського типу	5,9	Советське л-во, кв. 32 Лебединського р-ну
<i>ЗАПОВІДНІ</i>		
Свеська дача	12	Ямпільський р-н, Свеський ДЛГ
Сосняк	243	Сумський р-н, Сумська міськрада та Великочернечинська сільська рада, Сумське лісництво, кв. 55, 57, 96, 97 (вид. 1, 2), кв. 56 (крім діл. 4, 7, 10)
Еталон насадження	30,5	Охтинськи р-н, Литовське л-во, кв. 1
Еталон насадження	12	Охтинськи р-н, Литовське л-во, кв. 2
Еталон насадження	24	Тростянецький р-н, Нескучанське л-во, кв. 13
Одрина	0,6	Краснопільський р-н, Краснопільське л-во, кв. 16
Успенська дача	27	Краснопільський р-н, Краснопільське л-во, кв. 64

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[4]	?	?	Парк закладений в 1723 році. Багаторічні цінні насадження.
[4]	?	?	Парк закладений в кінці 19 століття. Переважно: дубові, липові, кленові насадження.
[4]	?	?	Переважає: дубові, липові, кленові, березові, соснові насадження.

УРОЧИЩА

[2]	[24]	Насадження внаслідок всихання та зараження стовбурними і іншими хворобами головних порід втратило своє наукове та природоохоронне значення	?
[11]	[24]	Так само	?
[4]	[3]	Входить в склад Гетьманського НПП	?
[4]	[3]	Так само	?
[4]	[3]	Виключений в зв'язку з тим що цей квартал не підходить заповіданню	?
[2]	[8]	Через масове зсихання сосни у віці 94 років, її доля у складі насадження зменшилася до 50 відсотків. Рідкісні та лікарські рослини відсутні. Із акту обстеження від 25.10.95	Унікальні насадження віком 82 роки
[2]	[8]	Через масове зсихання дуба у віці 110 років, його доля у складі насадження зменшилася до 30 відсотків у зв'язку з чим ботанічне насадження істотно зменшився. Рідкісні та лікарські рослини відсутні. Із акту обстеження від 25.10.95	Унікальні насадження віком 99 роки

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Ромашово	1,5	Краснопільський р-н, Краснопільське л-во, кв. 101
Старогутська дача	41	Середино-Богутське л-во, Старогутський р-н, кв. 94
Лікарщина	4,5	Тростянецький р-н, Краснопільське л-во, кв. 12
Деревянчина	1,7	Тростянецький р-н, Краснопільське л-во, кв. 13
Березківщина	14	Тростянецький р-н, Краснопільське л-во, кв. 126
Дубина	13	Шосткинський р-н, Протчанське л-во, кв. 8
Еталон насадження	0,6	Краснопільський р-н, Краснопільське л-во, кв. 16
Еталон насадження	27	Краснопільський р-н, Краснопільське л-во, кв. 64
Еталон насадження	1,5	Краснопільський р-н, Краснопільське л-во, кв. 101
Еталон насадження	4,5	Тростянецький р-н, Великобобрицьке л-во, кв. 108
Еталон насадження	1,7	Тростянецький р-н, Великобобрицьке л-во, кв. 111
Еталон насадження	15	Ямпільський р-н, Свеське л-во, кв. 44
Еталон насадження	11	Ямпільський р-н, Кремлянське л-во, кв. 65

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[10]	[8]	У березовому насадженні у віці 85 років відбувається природній відпад берези. Повнота насадження стала 0,5. Ділянка зростає чагарниками та злаками. Із акту обстеження від 25.10.95	Унікальні березові насадження віком 54 роки
[2]	[16]	Входить в склад НПП «Деснянсько-Старогутський»	Унікальні соснові насадження віком 83 роки
[2]	[8]	У віці 95 років із-за враження хворобами та шкідниками сосна припинила свій ріст і висихає. В насадженні відбувається зміна порід. Із акту обстеження від 25.10.95	Унікальні соснові насадження віком 83 років
[2]	[8]	Через висихання сосни у віці 105 років повнота насадження зменшилася до 0,5. В насадженні відбувається зміна порід. Із акту обстеження від 25.10.95	Унікальні соснові насадження віком 84 років
[2]	[8]	У віці 145 років у насадженні відбувається відпад дуба і зміна головної деревної породи. Ділянка зростає чагарниками та злаками. Із акту обстеження від 25.10.95	Унікальні дубові насадження віком 130 років
[11]	[16]	Входить в склад державного ботанічного заказника «Воронежський»	Унікальні дубові, соснові насадження віком 60 років
[11]	?	?	Головна порода сосна
[11]	?	?	Дубово-кленові-липові насадження
[11]	?	?	Дубово-липові насадження
[11]	?	?	Головна порода сосна
[11]	?	?	Сосново-ялинові насадження
[11]	?	?	Ялинові насадження
[11]	?	?	Соснові насадження

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Еталон насадження	2,8	Ямпільський р-н, Кремлянське л-во, кв. 96
Еталон насадження	41	Середино-Богутське л-во, Старогутський р-н, кв. 94
Еталон насадження	24	Тростянецький р-н, Нескучанське л-во, кв. 61
Еталон насадження	36,3	Тростянецький р-н, Тростянецьке л-во, кв. 4
Еталон насадження	16,2	Тростянецький р-н, Краснянське л-во, кв. 28
Парк	19,9	Середино-Будський р-н, кв. 2
Дубове насадження	15	Ямпільський р-н, біля поселення Свесса
Зоренське	100	Ямпільський р-н, с. Зорино
Олинське	100	Ямпільський р-н, Олинське л-во
Ділянка лісу з сосновим насадженням	3,2	Королевський р-н, Дубовичське л-во, кв. 17
Ділянка лісу з дубовим насадженням	45,2	Королевський р-н, Крещатинське л-во, кв. 39
Лісопарк і ставок	5,9	Радянське л-во, кв. 32
Ділянка лісу	1,2	Тростянецький р-н, Маковське л-во, кв. 53, вид. 2
Ділянка лісу (2)	11,3	Тростянецький р-н, Маковське л-во, кв. 29, вид. 7
Ділянка лісу	0,6	Середино-Богутське л-во, Старогутський р-н, кв. 95
Ділянка лісу		Краснопільське л-во, кв. 74
Ділянка лісу		Королевський р-н, Дубовичське л-во, кв. 63
Ділянка лісу		Тростянецький р-н: Криничанська с/р; в лісовому масиві неподалік від автодороги Тростянець — Суми, Маківське л-во, кв. 53 (діл. 7, 11)

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[11]	?	?	Соснові насадження
[11]	?	?	Так само
[11]	?	?	Дубово-ясеневе-липові насадження
[11]	?	?	Соснові насадження
[11]	?	?	Дубово-ясеневі насадження
[5]	?	?	Унікальні багатолітні насадження соснові
[5]	?	?	Унікальні дуби віком 300 років
[5]	?	?	Озер з прилягаючим до нього заболоченою місцевістю
[5]	?	?	Озер з прилягаючим до нього заболоченою місцевістю
[5]	?	?	Унікальні соснові насадження віком 120 років
[5]	?	?	Унікальні дубові насадження віком 100 років
[2]	?	?	80—200 річні насадження з ставком
[11]	[25]	Насадження внаслідок вищання та зараження стовбурними і іншими хворобами головних порід втратило своє наукове та природоохоронне значення.	?
?	?	Так само	?
[2]	[8]	Входить в склад НПП «Деснянсько-Старогутський»	Унікальні дубові, соснові насадження віком 60 років
[2]	[8]	Масове враження модрини у віці 100 років ствольною гниллю. Рідкісні та лікарські рослини відсутні. Із акту обстеження від 25.10.95	
[5]	?	?	Унікальні соснові насадження віком 80 років
[11]	?	?	Унікальні дубові, соснові насадження віком 114 років

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Ділянка лісу	12,7	Лебединський р-н, Радянське л-во, кв. 32
Ділянка лісу	19	Королевський р-н, Грузчанське л-во, кв. 17
Ділянка лісу	3	Королевський р-н, Дубовичське л-во, кв. 1
Ділянка лісу	0,5	Краснопільське л-во, кв. 16
Ділянка лісу	6	Краснопільське л-во, кв. 90
Ділянка лісу	6	Краснопільське л-во, кв. 90, д. 17
Ділянка лісу	5,5	Краснопільське л-во, кв. 64
Ділянка лісу	5	Краснопільське л-во, кв. 58, діл. 3
Ділянка лісу	6	Краснопільське л-во, кв. кв. 58, діл. 3-а
Ділянка лісу	1,4	Краснопільське л-во, кв. 3
Ділянка лісу	4,6	Краснопільське л-во, кв. 108
Ділянка лісу	6,5	Краснопільське л-во, кв. 126
Ділянка лісу	5	Краснопільське л-во, кв. 10
Ділянка лісу	7,1	Королевський р-н, Грузчанське л-во, кв. 9
Ділянка лісу	4	Королевський р-н, Грузчанське л-во, кв. 8, д. 10
Ділянка лісу	4	Королевський р-н, Грузчанське л-во, кв. 8, д. 10а
Ділянка лісу	3,9	Королевський р-н, Грузчанське л-во, кв. 8, д. 10б
Ділянка лісу	6	Свеського л-во, кв. 44, діл. 7
Ділянка лісу	5,5	Свеського л-во, кв. 44, діл. 7а
Ділянка лісу	5,5	Свеського л-во, кв. 44, діл. 7б
Ділянка лісу	5	Свеського л-во, кв. 57, діл. 1
Ділянка лісу	5,1	Свеського л-во, кв. 57, діл. 2
Ділянка лісу	5	Свєтського л-во, кв. 57, діл. 2-а
Ділянка лісу	5	Свеського л-во, кв. 57, діл. 3
Ділянка лісу	5	Свеського л-во, кв. 57, діл. 3-а
Ділянка лісу	2	Кремлянського л-во, кв. 96, діл. 13, 13-а
Ділянка лісу	5,5	Кремлянського л-во, кв. 65, діл. 7
Ділянка лісу	5,5	Кремлянського л-во, кв. 65, діл. 7-а
Ділянка лісу	3,5	Прудисанського л-во, кв. 62, діл. 18

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[16]	?	?	Дубові, липові, кленові насадження.
[5]	?	?	Унікальні дубові насадження віком 100 років
[5]	?	?	Унікальні дубові насадження віком 105 років
[4]	?	?	Головна порода сосна віком 65 років
[4]	?	?	Головна порода дуби віком 95 років
[4]	?	?	Головна порода дуб віком 80 років
[4]	?	?	Так само
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	Головна порода — сосна віком 65 років
[4]	?	?	Головна порода дуб віком 116 років
[4]	?	?	Головна порода дуб віком 85 років
[4]	?	?	Головна порода дуб віком 80 років
[4]	?	?	Головна порода дуб віком 85 років
[4]	?	?	Так само
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	Головна порода ялина віком 60 років
[4]	?	?	Так само
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	Головна порода сосна віком 70 років
[4]	?	?	Так само
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	Головна порода дуб віком 90 років

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Ділянка лісу	5,5	Прудисанського л-во, кв. 62, діл. 22
Ділянка лісу	5,5	Прудисанського л-во, кв. 62, діл. 22-а
Ділянка лісу	4,4	Олінського л-во, кв. 35, діл. 1
Ділянка лісу	4,4	Олінського л-во, кв. 35, діл. 1-а
Ділянка лісу	5,5	Чуйківського л-во, кв. 32, діл. 19
Ділянка лісу	5,5	Чуйківського л-во, кв. 32, діл. 19а
Ділянка лісу	5,5	Чуйківського л-во, кв. 32, діл. 19б
Ділянка лісу	5	Старогутський р-н, кв. 94, діл. 1
Ділянка лісу	5,5	Старогутський р-н, кв. 94, діл. 3
Ділянка лісу	6	Старогутський р-н, кв. 94, діл. 4
Ділянка лісу	6	Старогутський р-н, кв. 94, діл. 5
Ділянка лісу	5,1	Нескучанського л-во, кв. 13, діл. 5
Ділянка лісу	5	Краснянського л-во, кв. 28, діл. 4
Ділянка лісу	5	Краснянського л-во, кв. 28, діл. 5
Ділянка лісу	4,4	Краснянського л-во, кв. 28, діл. 7
Ділянка лісу	6	Краснянського л-во, кв. 28, діл. 2
Ділянка лісу	8,7	Нескучанського л-во, кв. 12, діл. 6
Ділянка лісу	5	Нескучанського л-во, кв. 38, діл. 3
Ділянка лісу	7,2	Нескучанського л-во, кв. 39, діл. 5
Ділянка лісу	5,6	Нескучанського л-во, кв. 46, діл. 1
Ділянка лісу	5,5	Тростянецький р-н, Маковське л-во, кв. 46, вид. 1
Ділянка лісу	5	Тростянецький р-н, Маковське л-во, кв. 46, вид. 1-а
Ділянка лісу	5	Тростянецького л-во, кв. 4, вид. 5
Ділянка лісу	5,6	Тростянецького л-во, кв. 4, вид. 5а
Ділянка лісу	5	Тростянецького л-во, кв. 4, вид. 10
Ділянка лісу	5,5	Тростянецького л-во, кв. 4, вид. 12-а
Ділянка лісу	5,5	Тростянецького л-во, кв. 4, вид. 13
Ділянка лісу	4,2	Тростянецького л-во, кв. 26, вид. 3, 5, 12

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[4]	?	?	Головна порода сосна віком 60 років
[4]	?	?	Так само
[4]	?	?	Головна порода сосна віком 65 років
[4]	?	?	Так само
[4]	?	?	Головна порода сосна віком 60 років
[4]	?	?	Так само
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	» »
[4]	?	У складі НПП «Деснянсько-Старогутський»	Головна порода сосна віком 40—65 років
[4]	?	Так само	Так само
[4]	?	» »	» »
[4]	?	» »	» »
[4]	?	?	Головна порода дуб віком 74 років
[4]	?	?	Так само
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	Головна порода дуб віком 100 років
[4]	?	?	Так само
[4]	?	?	Головна порода дуб віком 65 років
[4]	?	?	Так само
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	Головна порода сосна віком 62 років
[4]	?	?	Так само
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	» »
[4]	?	?	» »

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Ділянка лісу	4	Тростянецького л-во, кв. 29, вид. 13, 14, 20
Ділянка лісу	5	Литовського л-во, кв. 1, вид. 2
Ділянка лісу	5	Литовського л-во, кв. 1, вид. 5
Ділянка лісу	5	Литовського л-во, кв. 1, вид. 8
Ділянка лісу	4,8	Литовського л-во, кв. 1, вид. 9
Ділянка лісу	7	Литовського л-во, кв. 2, вид. 4

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Сумська область: Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення (<http://data.gov.ua>).
2. Рішення Сумської обласної Ради депутатів трудящих від 28.07.70 р. №456-р // Державний архів Сумської області (ДАСО). — Ф. Р-2196. — Оп. 9а. — Спр. 455.
3. Рішення Сумської обласної Ради народних депутатів від 21.11.84 р. №334 // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 96. — Спр. 372.
4. Рішення Сумської обласної Ради депутатів трудящих від 20.06.72 р. №305 // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 9а. — Спр. 546.
5. Рішення Сумської обласної Ради народних депутатів від 19.08.91 р. №138 // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 96. — Спр. 799.
6. Рішення Сумської обласної Ради депутатів трудящих від 20.07.77 р. №429 // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 9а. — Спр. 875.
7. Рішення Сумської обласної Ради депутатів трудящих від 20.07.77 р. №430 // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 9а. — Спр. 493.
8. Рішення Сумської обласної державної адміністрації від 21.08.96 р. №445 // ДАСО. — Ф. Р-7735. — Оп. 1. — Спр. 207.
9. Рішення Сумської обласної державної адміністрації від 14.12.95 р. №237 // ДАСО. — Ф. Р-7735. — Оп. 1. — Спр. 144.
10. Рішення Сумської обласної Ради депутатів трудящих від 15.04.75 р. №219 // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 9а. — Спр. 711.
11. Рішення Сумської обласної Ради народних депутатів від 31.12.80 р. №704 // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 96. — Спр. 120.
12. Рішення Сумської обласної Ради депутатів трудящих від 27.06.73 р. №504 // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 96. — Спр. 857.
13. Рішення Сумської обласної Ради народних депутатів від 23.12.81 р. №609 // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 96. — Спр. 184.
14. Рішення Сумської обласної Ради народних депутатів від 22.12.82 р. №494 // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 96. — Спр. 258.

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[4]	?	?	Головна порода ялина віком 87 років
[4]	?	Нині у складі Гетьманського НПП	Головна порода сосна віком 180 років
[4]	?	Так само	Так само
[4]	?	» »	» »
[4]	?	» »	» »
[4]	?	» »	» »

15. Рішення Сумської обласної Ради народних депутатів від 18.12.85 р. № 355 // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 96. — Спр. 433.

16. Рішення Сумської обласної Ради народних депутатів від 10.12.90 р. № 227 // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 96. — Спр. 745.

17. Рішення Сумської обласної Ради народних депутатів від № 1341/98 09.12.1998 р. [Місце зберігання не встановлено].

18. Рішення Сумської обласної ради від 25.09.2002 року «Про скасування об'єкту природно-заповідного фонду // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 23. — Спр. 745.

19. Рішення Сумської обласної ради від 30.08.2005 року «Про зміни в мережі об'єктів природно-заповідного фонду області» // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 23. — Спр. 285.

20. Рішення Сумської обласної Ради народних депутатів від № 347 28.12.1992 р. [Місце зберігання не встановлено].

21. Рішення Сумської обласної Ради депутатів трудящих від № 662 25.12.1979 р. // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 96. — Спр. 47.

22. Рішення Сумської обласної Ради народних депутатів від 13.10.1994 р. [місце зберігання не встановлено].

23. Рішення Сумської обласної Ради народних депутатів від № 189/02-08 09.04.2015 р. [місце зберігання не встановлено].

24. Рішення Сумської обласної ради від 22.04.2003 року «Про змінив мережі об'єктів природно-заповідного фонду області» // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 23. — Спр. 236.

25. Рішення Сумської обласної ради від 19.10.2000 року «Про розширення, оптимізацію мережі і зміну назв деяких територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення» // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 23. — Спр. 160.

26. Рішення виконкому Вінницької обласної Ради депутатів трудящих від 18.08.1983 р. № 384 [місце зберігання не встановлено].

27. Наказ Мінприроди України від 31.12.2013 № 562 [місце зберігання не встановлено].

28. Панченко С. М., Чернишов І. О., Мартинова А. О., Кириленко Ю. В. Рослинний покрив Спадщанського лісу (Путивльський р-н, Сумська область) і перспективи його заповідання // Сучасні фітосозологічні дослідження в Україні: зб. статей з нагоди вшанування пам'яті видатного фітосозолога, д-ра біол. наук, проф. Т. Л. Андрієнко-Малюк (1938—2016 рр.) / Ботанічний сад ім. акад. О. В. Фоміна; упорядкув.: В. П. Коломійчук; авт. вступ. сл. О. О. Орлов, В. П. Коломійчук. Випуск 2. — К.: Талком, 2018. — С. 47—53.

29. Рішення Сумської обласної Ради депутатів трудящих від 28.07.70 р. № 456-р // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 9а. — Спр. 455.

30. Рішення Сумської обласної Ради депутатів трудящих від 20.06.72 р. № 305 // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 9а. — Спр. 546.

31. Рішення Сумської обласної Ради народних депутатів від 21.11.84 р. № 334 // ДАСО. — Ф. Р-2196. — Оп. 9б. — Спр. 372.

32. Рішенням Сумської обласної Ради народних депутатів від 13 жовтня 1994 року [місце зберігання не встановлено].

33. Рішення Сумської обласної ради від 09.04.2015 року «Про зміни в мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду» [місце зберігання не встановлено].

34. Указ Президента України від 27 квітня 2009 року N 273/2009 «Про створення Гетьманського національного природного парку» // <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/273/2009>

35. Рішення Сумської обласної ради від 09.04.2015 року «Про зміни в мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду» [місце зберігання не встановлено].

36. Лист Департаменту заповідної справи Мінприроди України № 9-01/671-15 від 03.07.2015 року // Архів Василюка О.В.

37. Говорун О. В. Обґрунтування створення ентомологічного заказника місцевого значення «Білі гори». — Природничі науки. — 2019. — 16: 45—51.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Всього в Тернопільській області налічується 643 одиниць територій та об'єктів природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 124 185,58 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 391 об'єктів ПЗФ, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік (70 увійшли до складу інших ПЗФ — 4 709,58 га, і ще 258 — ліквідовані із втратою площ — 4 220,46 га). Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 3,28 % від сумарної площі усіх створених заповідних територій Тернопільської області.

*Над дослідженням працював
І. П'ятківський*

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
<i>БОТАНІЧНИЙ ЗАКАЗНИК</i>			
Тростянецький №1	5,60	Бережанський район, Тростянецьке лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 36 вид. 2, кв. 37 вид. 4	22.07.1977 № 360
Тростянецький №2	8,1	Бережанський район, Тростянецьке лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 35 вид. 6	22.07.1977 № 360
Урмань»	10,3	Бережанський район, Урманське лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 57 вид. 2, кв. 61 вид. 2	22.07.1977 № 360
Малоурманський	5,3	Бережанський район, Урманське лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 57 вид. 3	30.11.1984 №320
Урманський	5,0	Бережанський район, Урманське лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 61 вид. 3	30.11.1984 №320
Шумляни	8,9	Бережанський район, Нараївське лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 68 вид. 1—4	22.07.1977 № 360

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ</i>		
30.08.1990 № 189	Конвалія зникла у зв'язку із зімкненням крон дерев.	Згідно з рішенням про оголошення державний ботанічний заказник місцевого значення «Тростянецький», рішенням від 30.11.1984 № 320 «Тростянецький № 1». Взамін рішенням ОВК від 30.08.1990 № 189 оголошено ботанічний заказник місцевого значення «Тростянецький №1» площею 6,0 га у кв. 27. вид. 5, 6 Тростянецького лісництва Бережанського ДЛМГ
30.08.1990 № 189	Звіробій зник у зв'язку із зімкненням крон дерев.	Згідно з рішенням про оголошення державний ботанічний заказник місцевого значення «Тростянець», рішенням від 30.11.1984 № 320 «Тростянецький № 2». Взамін рішенням ОВК від 30.08.1990 № 189 оголошено ботанічний заказник місцевого значення «Тростянецький № 1» площею 9,6 га у кв. 31. вид. 1 Тростянецького лісництва Бережанського ДЛМГ
30.11.1984 №320	Рішенням ОВК від 30.11.1984 № 320 розділено на ботанічні заказники місцевого значення «Малоурманський» пл. 5,3 га і «Урманський» пл. 5,0 га	Місця зростання звіробою — лікарської рослини
30.08.1990 № 189	Звіробій зник у зв'язку із зімкненням крон дерев.	Взамін рішенням ОВК від 30.08.1990 № 189 оголошено ботанічний заказник місцевого значення «Малоурманський» площею 19,2 га у кв. 55. вид. 2, 5, 6 Урманського лісництва Бережанського ДЛМГ
30.08.1990 № 189	Звіробій зник у зв'язку із зімкненням крон дерев.	Так само
30.08.1990 № 189	Так само	» »

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Чарівщина	60,0	Збаразький район, Вишнівецьке лісництво ДП «Кременецьке ЛГ», кв. 39	22.07.1977 №360
Вікнини	78,00	Збаразький район, Вишнівецьке лісництво Кременецького ДЛГ, кв. 9 вид. 11	22.07.1977 №360
Новики	31,30	Збаразький район, с. Новики	26.12.1983 № 496
Урочище «Городище»	11,8	Зборівський район, с. Городище, Мшанецьке лісництво ДП «Тернопільське лісове господарство», ур. «Городище», кв. 75 вид. 3, кв. 76 вид. 1, 3, 4	22.07.1977 №360
Ришківці	6,5	Лановецький район, с. Чайчинці	22.07.1977 № 360
Жеребківський	9,60	Підволочиський район, с. Жеребки, фрагмент Товт-рової гряди, поряд із старим кар'єром	18.03.1994 без номера
Гостра могила №1	15,00	Підволочиський район, с. Остап'є, околиця	18.03.1994 без номера
Гостра могила №2	7,00	Підволочиський район, с. Городниця, околиця	18.03.1994 без номера
Довге	19,30	Підгаєцький район, Завалівське лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 17 вид. 18, кв. 21 вид. 6	22.07.1977 № 360
Довге	9,80	Підгаєцький район, Завалівське лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 17 вид. 18,	30.11.1984 №320
Вивірки	9,50	Підгаєцький район, Завалівське лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 17 вид. 18	30.11.1984 № 320

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
23.12.2005 № 519	Заказник виконав покладене на нього завдання, щодо відтворення популяції барвінку малого.	На території заказника не виявлено раритетних видів рослин, що підлягають особливій охороні
18.03.1994 без номера	Барвінок випав внаслідок змикання крон лісових насаджень	На ділянці куртинами зростали калина, барвінок, медунка — лікарські види рослин.
30.08.1990 № 189	Внаслідок осушення прилеглої території водно-болотна рослинність зникла.	Взамін рішенням ОВК від 30.08.1990 № 189 оголошено ботанічний заказник місцевого значення «Колоденський» площею 32,0 га
08.09.2006 № 44	Заказник виконав покладене на нього завдання, щодо відтворення популяції барвінку малого.	На території заказника не виявлено раритетних видів рослин, що підлягають особливій охороні
21.08.2000 № 187	Випадання степової рослинності у зв'язку із змикненням крон сосни звичайної	Ділянка лучно-степової рослинності
09.08.2018 № 1155	Увійшов до складу ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Товтровий степ», площею 123,2 га	Фрагмент Товтрової гряди, наявні оселища рідкісних та зникаючих видів рослин
25.01.2005 № 388	Землі включені до складу природного заповідника «Медобори»	Так само
25.01.2005 № 388	Так само	» »
30.11.1984 №320	Рішенням ОВК від 30.11.1984 № 320 розділено на ботанічні заказники місцевого значення «Довге» пл. 9,8 га і «Вивірки» пл. 9,5 га	Місця зростання конвалії звичайної, підсніжника білосніжного
30.08.1990 № 189	Конвалія зникла у зв'язку із змикненням крон дерев	Взамін рішенням ОВК від 30.08.1990 № 189 оголошено ботанічний заказник місцевого значення «Вивірки» площею 5,3 га у кв. 21. вид. 17 Завалівського лісництва Бережанського ДЛМГ
30.08.1990 № 189	Конвалія зникла у зв'язку із змикненням крон дерев	Взамін рішенням ОВК від 30.08.1990 № 189 оголошено ботанічний заказник місцевого значення «Горожанка» площею 14,0 га у кв. 55. вид. 17 Завалівського лісництва Бережанського ДЛМГ

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Лиса	10,70	Підгаєцький район, Завалівське лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 9 вид. 3—5	22.07.1977 № 360
Мужилівський	8,50	Підгаєцький район, Підгаєцьке лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 31 вид. 9, 11, кв. 30 вид. 6, 7, кв. 29 вид. 4—6	22.07.1977 № 360
Дубняки	17,00	Тернопільський район, Тернопільське лісництво, Тернопільського ДЛГ, кв. 3	22.07.1977 № 360
Білий потік	15,00	Чортківський район, Білецьке лісництво Чортківського ДЛГ, кв. 72 вид. 18, 19	22.07.1977 №360
Свинодебри №1	51,00	Шумський район, Волинське лісництво Кременецького ДЛГ, кв. 3	22.07.1977 № 360
Свинодебри №2	47,00	Шумський район, Волинське лісництво Кременецького ДЛГ, кв. 10	22.07.1977 № 360
Цеценівський	58,00	Шумський район, с. Цеценівка, лісове урочище «Цеценівка», Забарівське лісництво Кременецького ДЛГ, кв. 47	22.07.1977 № 360
Довжоцький	105,0	Шумський район, Білокриницьке лісництво, кв. 64	26.12.1983 № 496

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
30.08.1990 № 189	Звіробій зник у зв'язку із зімкненням крон дерев	Взамін рішенням ОВК від 30.08.1990 № 189 оголошено ботанічний заказник місцевого значення «Угринів» площею 11,0 га у кв. 73, вид. 24 Підгаєцького (Шевченківського) лісництва Бережанського ДЛМГ
21.08.2000 № 187	Випадання степової рослинності у зв'язку із зімкненням крон сосни звичайної	Зростав гадючник звичайний
30.08.1990 № 189	Зарості терену не становлять значної природоохоронної цінності	Взамін рішенням ОВК від 30.08.1990 № 189 оголошено ботанічний заказник місцевого значення «Пожарниця» площею 64,0 га у кв. 13 вид. 3—19 Збаразького лісництва Тернопільського ДЛГ
18.03.1994 без номера	Горицвіт випав внаслідок змикання крон лісових насаджень	На галявинах південної експозиції зростає горицвіт весняний
30.08.1990 № 189	Заказник втратив своє значення	Взамін рішенням ОВК від 30.08.1990 № 189 оголошено ботанічний заказник місцевого значення «Стіжецькі чорниці № 1» площею 62,0 га у кв. 20, кв. 21 вид. 1 Волинського лісництва Кременецького ДЛГ
30.08.1990 № 189	Так само	Взамін рішенням ОВК від 30.08.1990 № 189 оголошено ботанічний заказник місцевого значення «Стіжецькі чорниці № 2» площею 41,0 га у кв. 9 Волинського лісництва Кременецького ДЛГ
18.11.2003 № 206	Ділянка втратила ботанічну цінність у зв'язку із зімкнутістю дерев верхнього ярусу та випаданням з біотопу барвінку малого	Ділянка лучно-степової рослинності
?	Рішення про скасування не відоме	Постановою Кабінету Міністрів України від 07.01.1987 № 2 оголошено ботанічний заказник загальнодержавного значення «Довжоцький». Місце зростання цибулі ведмежої

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
<i>БОТАНІКО-ГІДРОЛОГІЧНИЙ ЗАКАЗНИК</i>			
Кіптіха	10,00	Лановецький район, між селами Нападівка і Красна Лука	18.03.1994 без номера
<i>ГІДРОЛОГІЧНИЙ ЗАКАЗНИК</i>			
Тустоголівський	14,6	Зборівський район, с. Тустоголова	26.12.1983 № 496
Ласковецько-Вербовецький	27,80	Теребовлянський район, с. Ласківці, с. Вербівці, штучно створений став	18.03.1994 без номера
<i>ЗАГАЛЬНОЗООЛОГІЧНИЙ ЗАКАЗНИК</i>			
Березовицько-Іванчанський	4103,0	Збаразький район, села Кобилля, Мала Березовиця, Іванчани кв. 1—4, 6—9 Збаразького лісництва Тернопільського ДЛГ	30.06.1986 № 198, зі змінами внесеними рішенням від 22.12.1987 № 310
<i>ЗООЛОГІЧНИЙ ЗАКАЗНИК</i>			
Білівський	45,00	Тернопільський район, с. Біла, антропогенно порушена (намита) заболочена частина заплави р. Серет	26.12.1986 № 128
<i>ОРНІТОЛОГІЧНИЙ ЗАКАЗНИК</i>			
Іванівський	17,70	Теребовлянський район, с. Іванівка, південно-східна околиця, штучно створений став	25.04.1996 № 90
Боричівський	14,20	Теребовлянський район, с. Боричівка, південна околиця, штучно створений став	25.04.1996 № 90

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ</i>		
25.04.1996 № 90	Увійшов до складу гідрологічного заказника місцевого значення «Кіптіха» площею 40 га	Охорони та збереження ценозів типової для Західного лісостепу водноболотної рослинності, що збереглася на місці колишніх торфорозробок
<i>МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ</i>		
22.12.1987 № 310	Заказник втратив гідрологічне значення	Згідно з рішенням ОВК про оголошення державний гідрологічний заказник місцевого значення «Зборівський», рішенням від 30.11.1984 № 320 «Тустоголівський».
18.11.2003 № 206	Об'єкт є штучно створеним (ставок) і не становить природоохоронної цінності	Підтримання гідрологічного режиму прилеглих територій
<i>МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ</i>		
30.08.1990 № 189	Рішенням ОВК від 30.11.1990 № 189 розділено на ботанічні заказники місцевого значення «Малоберезоовицько-Іванчанський» пл. 2553 га і «Кобилівський» пл. 1603,0 га у зв'язку з розділенням колгоспу	Заказник створений з метою охорони, збереження, відновлення та відтворення тваринного світу
<i>МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ</i>		
22.12.1987 № 310	Не відповідає зоологічним цілям через фактори неспокою в урбанізованій території	Заказник створений з метою забезпечення оптимальних умов для охорони і відтворення у орнітологічному заказнику загальнодержавного значення «Чистилівський»
<i>МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ</i>		
25.01.2005 № 388	Об'єкт є штучно створеним і не становить природоохоронної цінності	Забезпечення умов для відновлення, відтворення чисельності орнітокомплексу
25.01.2005 № 388	Так само	Забезпечення умов для відновлення, відтворення чисельності орнітокомплексу

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
<i>ЛАНДШАФТНИЙ ЗАКАЗНИК</i>			
Галушчиненцький	51,00	Підволочиський район, с. Галушчинці, фрагмент Товтрової гряди, на південь від Галушчиненцького кар'єру, схил пд.-зх. експозиції	26.02.1999 № 50
<i>ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ</i>			
Бережанський лісопарк	19,5	М. Бережани, вул. Енгельса, 62	15.06.1964 № 449
Дуб звичайний		Борщівський район, Гермаківське лісництво Чортківського ЛГЗ, ур. «Луки»	17.11.1969 № 747
Скала-Подільський парк	26,00	Борщівський район, околиці смт. Скала-Подільська	15.06.1964 № 449
Гермаківський дендропарк	25,0	Борщівський район, с. Гермаківка	15.06.1964 № 449
Геологічні виходи на березі Дністра		Борщівський район, с. Трубчин	20.12.1968 № 870
Степова ділянка «Трубчин»		Борщівський район, с. Трубчин, обривистий берег р. Дністер протягом 2 км.	17.11.1969 № 747
Скала-Подільське мінеральне джерело	—	Борщівський район, смт. Скала-Подільська	17.11.1969 № 747

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ</i>		
09.08.2018 № 1155	Увійшов до складу ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Товтровий степ», площею 123,2 га	Фрагмент Товтрової гряди, наявні оселища рідкісних та зникаючих видів рослин
<i>МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ</i>		
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Зберіглося 593 дерева, віком більше 150 років. Увійшла до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Раївський парк», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 29.01.1960 № 105
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Дуб віком понад 200 років
?	Так само	Увійшла до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Скала-Подільський парк», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 29.01.1960 № 105
?	» »	Увійшла до складу дендрологічного парку загальнодержавного значення «Гермаківський», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 22.07.1983 № 311
?	» »	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 № 780-р надано статус надано статус ботанічної пам'ятки природи загальнодержавного значення «Урочище «Трубочин» пл. 5,0 га
?	» »	Так само
?	» »	

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Урочище «Звіринець»	340,00	Буцацьке лісництво, Буцацького р-ну	15.06.1964 № 449
Дубове насадження	4,70	Буцацький район, Зубрецьке лісництво, Буцацького ЛГЗ, кв. 56 вид. 19	17.11.1969 № 747
Подільський Товтровий кряж		Гусятинський район, ур. «Медобори», територія між селами Красне — В. Бірки — Постолівка — Городниця — Личківці — р. Збруч — Крутилів — Калагарівка	20.12.1968 № 870
Скали «Сфінкс Подільський»		с. Червоногради, Заліщицького р-ну	20.12.1968 № 870
Дуб звичайний		Заліщицький район, Заліщицьке лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 16	17.11.1969 № 747
Степові ділянки в ур. «Шутроминці»	85,00	Заліщицький район, Нирківське лісництво, Буцацького ЛГЗ, кв. 23	17.11.1969 № 747
Схили Касперівського водосховища		Заліщицький і Борщівський райони, від с. Більче-Золоте до Касперівської ГЕС	17.11.1969 № 747

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
24.04.1972 № 228	Немає наукового значення і включено в лісопаркову зону	Характерний для Подільського плато рослинний і тваринний світ
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затверджених рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Віком понад 90 років.
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затверджених рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Постановою Ради Міністрів УРСР від 16.12.1982 № 617 надано статус геологічного заказника загальнодержавного значення «Медоборський» площею 8701 га.
		Увійшла до складу природного заповідника «Медобори», створеного згідно з постановою Ради Міністрів УРСР від 08.02.1990 № 25
24.04.1972 № 228	Затоплене при будівництві Касперівського водосховища	Увійшла до складу ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Касперівський», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 19.04.1977 № 198
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Дуб віком понад 300 років
?	Так само	Залишки степової рослинності серед дубових насаджень.
		Увійшла до складу ботанічної пам'ятки природи загальнодержавного значення «Урочище «Залищицька діброва в Шутроминцях», оголошеної постановою Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 № 780-р
?	» »	Увійшла до складу ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Касперівський», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 19.04.1977 № 198

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Степова ділянка Глоди		Заліщицький район, с. Колодрібка, берег Дністра на північний захід від селв	17.11.1969 № 747
Кременецький дендропарк педагогічного інституту	10,00	Кременецький район, м.Кременець	15.06.1964 № 449
Соснова суду брава	8,50	Кременецький район, Білокриницьке лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 25 вид. 1	20.12.1968 № 870
Чисте дубове насадження	7,60	Монастирський район, Урочище «Вістра». Коропецьке лісництво Буцацького ЛЗГ, кв. 84 вид. 1	17.11.1969 № 747
Чисте дубове насадження	2,10	Монастирський район, Урочище «Вістра». Коропецьке лісництво Буцацького ЛЗГ, кв. 83 вид. 12	17.11.1969 № 747
Вологий ліс в с. Чистилів з лугами		Тернопільський район, від дамби між с. Глибочок і Плотича, до дороги «Тенопіль-Глибочок» (початок с. Чистилів	17.11.1969 № 747
Дача Галілея	1956,0	Чортківський район, Улашківське лісництво	15.06.1964 № 449

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
18.03.1994 без номера	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131 Увійшла до складу Кременецького ботанічного саду загальнодержавного значення, створеного згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР від 17.03.1990 № 57	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 № 780-р надано статус ботанічної пам'ятки природи загальнодержавного значення «Урочище «Глоди» пл. 16,0 га Згідно з рішенням про оголошення «Кременецький дендропарк педагогічного інституту». Згідно з рішеннями ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Кременецький старовинний парк», від 30.11.1984 № 320 — «Кременецький парк».
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Високопродуктивне соснове насадження 67-річного віку
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Згідно з рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131 під назвою «Дубовий деревостан» пл. 5,0 га. Згідно з рішенням від 19.11.1984 № 320 увійшла до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Вістряньська діброва» площею 9,7 га
?	Так само	Згідно з рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131 під назвою «Дубовий деревостан» пл. 1,8 га. Згідно з рішенням від 19.11.1984 № 320 увійшла до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Вістряньська діброва» площею 9,7 га
?	» »	Цінна ділянка для відтворення пернатой та водоплавної дичини. Пам'ятка природи увійшла до складу орнітологічного заказника загальнодержавного значення «Чистилівський», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 25.02.1980 № 132
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Згідно з постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500 надано статус лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея»

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
<i>БОТАНІЧНА ПАМ'ЯТКА ПРИРОДИ</i>			
Тростянецька бучина №2	25,00	Бережанський район, Тростянецьке лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 53 вид. 1, 2	26.12.1983 № 496
«основе насадження	1,20	Бережанський район, Урманське лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 18 вид. 5	14.10.1967 № 734
Нараївська бучина	20,00	Бережанський район, Нараївське лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 33 вид. 12	15.06.1964 № 449
Куропатницька бучина	9,6	Бережанський район, с. Куропатники, Конюхівське лісництво ДП «Бережанське ЛМГ», кв. 50 вид. 1	26.12.1983 № 496
Урманська бучина	18,00	Урманське лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 24 вид. 9	26.12.1983 № 496
Сосна Веймутова	0,03	Бережанський район, с. Куряни, біля контори колгоспу	19.11.1984 № 320
Високопродуктивна бучина Бережанщини		Бережанський район, Нараївське лісництво, Бережанського ЛГМЗ, кв. 76	28.12.1967 № 734
Краснопущенський 500-річний дуб		Бережанський район, с. Краснопуца, у межах садиби будинку престарілих	28.12.1970 № 829

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ</i>		
30.08.1990 №189	Насадження пошкоджене несправжнім трутовиком	Згідно з рішенням ОВК про оголошення — «Деревостан бука», від 19.11.1984 № 320 — «Тростянецька бучина № 2» віком 90 років Взамін рішенням ОВК від 30.08.1990 № 189 оголошено ботанічну пам'ятку природи місцевого значення «Рудницька бучина» пл. 22 га у кв. 106 вид. 2 Підгаєцького (Шевченківського) лісництва Бережанського ДЛМГ
30.08.1990 №189	Пам'ятка природи втратила своє значення	Згідно з рішенням ОВК про оголошення — «Соснове насадження», від 13.03.1977 № 131 — «Сосновий деревостан», від 19.11.1984 № 320 — «Урманський сосняк» віком 80 років.
18.03.1994 без номера	Внаслідок зрідження вітровалами площу пам'ятки природи зменшено на 15,0 га	Згідно з рішенням ОВК переведена із категорії «Заповідне урочище «Буковий праліс «Бучина» площею 20,0 га (частина). Згідно з рішенням ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Наратівська бучина»
21.08.2000 № 187	Ділянка втратила свою цінність з часом	Підібрана для оголошення природно-заповідним фондом інша ділянка
25.04.1996 № 90	Ділянка пошкоджена вітровалом	100-річне букове насадження
18.03.1994 без номера	Внаслідок всихання (дуплава)	Сосна Веймутова віком 150 років
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Двоярусне насадження віком 76 років
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Краснопуценський 500-річний дуб», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Дуб «Краснопуценський»

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
300-річний бук європейський діам. 86 см		Бережанський район, Нараївське лісництво Бережанського ЛМГЗ, кв. 63	13.12.1971 №6 45
Дуби «Саранчуцькі»		Бережанський район район, с. Саранчуки, колгоспний ліс кв. 2,3	24.03.1977 № 131
Краснопущенський 100-річний ясен звичайний		Бережанський район, с. Краснопуща, у межах садиби будинку престарілих	28.10.1972 № 537
Плюсове дерево дуба звичайного		Бережанський район, Урманське лісництво Бережанського ЛМГЗ, кв. 29 вид. 5	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба II категорії		Бережанський район, Урманське лісництво Бережанського ЛМГЗ, кв. 25 вид. 3	28.12-1970 № 829
Плюсове дерево дуба II категорії		Бережанський район, Тростянецьке лісництво Бережанського ЛМГЗ, кв. 87 вид. 2,	28.12.1970 № 829
Плюсове дерево бука звичайного		Бережанський район, Нараївське лісництво Бережанського ЛМГЗ, кв. 33 вид. 16	27.12.1976 № 637
Плюсове дерево бука звичайного		Бережанський район, Урманське лісництво Бережанського ЛМГЗ, кв. 25 вид. 3	27.12.1976 № 637
Шупарська бучина № 2	5,00	Борщівський район, с. Шупарка, Наддністрянське лісництво ДП «Чортківське ЛГ», кв. 15 вид. 6, 7	23.12.1976 № 637

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Довголіття. Діаметр 86 см
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	2 дуби віком 300 років
?	Так само	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Краснопущенський 100-річний ясен звичайний», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Ясен звичайний»
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Дерево віком 90 років, висотою 30,6 м і діаметром 56 см.
?	Так само	Дерево віком 75 років, висотою 25,4 м, діаметром 40 см
?	» »	Дерево віком 75 років, висотою 25,5 м, діаметром 46,5 см
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 80 років, висотою 30,5 м і діаметром 39 см. Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994
?	Так само	Так само
21.08.2000 № 187	Ділянка втратила свою цінність з часом	Згідно з рішенням про оголошення «Віковична дубово-грабова бучина», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Дубово-грабова бучина», від 30.11.1984 № 320 — «Шупарська бучина № 2» віком 100 років

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Дуб скельний	0,02	Борщівський район, с. Гермаківка, Гермаківське лісництво Чортківського ДЛГ, кв. 8 вид. 2	14.03.1974 № 554
Дуб Романського	0,02	Борщівський район, Гермаківське лісництво Чортківського ДЛГ, кв. 15, вид. 14, лісове урочище «Дача Романського»	21.12.1974 № 554
Мельнице-Подільський ясен	0,04	Борщівський район, смт Мельниця-Подільська, в парку	23.10.1972 № 537
Мельнице-Подільська тополя	0,02	Борщівський р-н, біля автошляху за Мельнице-Подільською на 156 / 23 кілометрі	23.10.1972 № 537
Урожайнівська тополя	0,02	С. Урожайне, придорожня смуга автошляху Мельниця-Подільська — Окопи, на початку села	21.12.1974 № 554
300-річний дуб діаметром 137 см	0,02	Борщівський район, Гермаківське лісництво Чортківського ДЛГ, кв. 20, вид. 11, лісове урочище «Муравинець»	13.12.1971 № 645
Чорнокора береза	0,01	Борщівський район, Гермаківське лісництво Чортківського ДЛГ, кв. 56, вид. 3	21.12.1974 № 554
Берека	0,01	Борщівський район, смт. Мельнице-Подільська, біля кінотеатру	23.10.1972 № 537

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
11.02.2010 № 887	Дерево дуба скельного завале- не вітровалом	Згідно з рішенням про оголошення «Ві- ковічний скельний дуб».
18.03.1994 без номера	Внаслідок всихання	Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Дуб скельний» ві- ком 100 років
18.03.1994 без номера	Внаслідок бурелому	Згідно з рішенням про оголошення «350-річний дуб».
18.03.1994 без номера	Так само	Згідно з рішеннями ОВК від 14.03.1977 № 131 «Дуб Романського» віком біля 300 років
18.11.2003 № 206	Дерево втратило природоохо- ронну та естетичну цінність з віком і знесене	Згідно з рішенням про оголошення «300-річний ясен звичайний».
30.08.1990 № 189	Знищений блискавкою	Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Ясен звичайний», від 30.11.1984 № 320 — «Мельнице- Подільський ясен» віком 350 років
30.08.1990 № 189	Берега всохла	Згідно з рішенням про оголошення «Тополя біла віком понад 150 років».
22.12.1987 № 310	Берека всохла	Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Тополя біла» віком 200 років», від 30.11.1984 № 320 — «Мельнице-Подільська тополя» віком біля 200 років
		Згідно з рішенням про оголошення «150-річні білі тополі» (2 дерева).
		Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Тополя біла (№ 2)», від 30.11.1984 № 320 — «Урожайнів- ська тополя» віком 160 років
		Згідно з рішенням про оголошення «300-річний дуб діаметром 137см.».
		Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Дуб «Муравинецький».
		70-річна чорнокора береза
		Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Найстаріше дерево береки, віком по- над 100 років», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Берека — найстаріше де- рево в області», 19.11.1984 № 320 — «Берека»

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Горіх чорний	0,01	Борщівський р-н, с. Іванків, біля церкви	21.12.1974 № 554
Буковий ліс	17,30	Борщівський район, с. Щупарка, кв. 77 вид. 4 кв. 80 вид. 10 Наддністрянського лісництва Чортківського ЛГЗ	15.06.1964 № 449
Найвисокопродуктивніше ялинове насадження в області		Борщівський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 80	14.10.1967 № 734
Подільська діброва	21,0	Борщівський район, Скала-Подільське лісництво Чортківського ЛМГ, кв. 76 вид. 5, 5а	24.04.1972 № 228
Подільська діброва	21,0	Борщівський район, Скала-Подільське лісництво Чортківського ЛМГ, кв. 57 вид. 3	14.10.1967 № 734
Віковична дубово-грабова бучина	5,0	Борщівський район, Наддністрянське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 76 вид 7	23.10.1972 № 537
Високопродуктивна Подільська бучина		Борщівський район, Скала-Подільське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 94	14.10.1967 № 734
Ясенево-яворова бучина	5,4	Борщівський район, Скала-Подільське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 97 вид. 4	20.12.1968 № 870

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
22.12.1987 № 310	Горіх всох	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Горіх чорний, віком 60 років», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Горіх чорний» віком 70 років
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	
?	Так само	Високопродуктивне насадження віком 50 років Ділянка у складі загально зоологічного заказника місцевого значення «Озерянський».
?	» »	Насадження відрізняється високою продуктивністю
?	» »	Свіжа грубого-Оддубово-ясенєва діброва віком 78 років Рішенням облвиконкому від 14.10.1972 № 537 переведена в категорію «державні заказники».
?	» »	
?	» »	Пам'ятка природи увійшла до складу ботанічної пам'ятки природи загальнодержавного значення 1. «Урочище «Подільська бучина в Іванкові», оголошеного розпорядженням Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 № 780-р
?	» »	Високопродуктивне 75-річне букове насадження Пам'ятка природи увійшла до складу ботанічної пам'ятки природи загальнодержавного значення 1. «Урочище «Подільська бучина в Іванкові», оголошеного розпорядженням Ради Міністрів УРСР від 14.10.1975 № 780-р

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Горіх чорний — 75 дерев /діаметри 16 — 3 шт., 20 — 17 шт., 28 — 20 шт. 32 — 9 шт, 36 — 8 шт, 40 — 1 шт, 24 — 17 шт/ Тополя біла		Борщівський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 91 вид. 14	20.12.1970 № 829]
		Борщівський район, с. Урожайне, в кінці села	11.12.1974 № 554
500-річний дуб — «Патріарх Поділля, діам. 157 см»		Борщівський район, біля смт Скала-Подільська, Скала-Подільське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 67 вид. 6	13.12.1971 № 645
300-річний бук-одинак		Борщівський район, Наддністрянське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 89 вид. 10, ур. «Шупарка»	23.10.1972 №536
Віковічна липова алея		Борщівський район, смт. Скала-Подільська, Скала-Подільський радгосп	28.12.1970 № 829
Плюсове дерево дуба звичайного		Борщівський район, Скала-Подільське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 74 вид. 6	27.12.1976 № 639
Плюсове дерево дуба звичайного		Борщівський район, Скала-Подільське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 74 вид. 6а	27.12.1976 № 639
Вісім плюсових дерево модрина європейської		Борщівський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 80 вид. 1	17.11.1969 № 747
Плюсове дерево модрина європейської		Борщівський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 70 вид. 1	14.03.1977 № 131

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Насінева база для заготівлі насіння
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Згідно з рішенням про оголошення «150-річні білі тополі» (2 дерева). Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Тополя біла (№ 1)» віком 505 років
?	Так само	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «500-річний дуб — «Патріарх Поділля, діам.157 см», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Дуб «Патріарх лісів Поділля»
?	» »	
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 60 років, висотою 26 м і діаметром 40 см. Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994
?	Так само	Дерево віком 60 років, висотою 26 м і діаметром 48 см.
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затверджених рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Високопродуктивне 8 дерев модрина європейської віком 65 років, висотою 31—33 метри, діаметром 42—64 см
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 60 років, висотою 35 м і діаметром 54 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголоше-

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Плюсове дерево модрини європейської		Борщівський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 70 вид. 1	14.03.1977 № 131
Плюсове дерево модрини європейської		Борщівський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 70 вид. 1	14.03.1977 № 131
Плюсове дерево модрини європейської		Борщівський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 70 вид. 1	14.03.1977 № 131
Плюсове дерево модрини європейської		Борщівський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 70 вид. 1	14.03.1977 № 131
Плюсове дерево модрини європейської		Борщівський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 70 вид. 1	14.03.1977 № 131

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	ного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 №500 Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994 Дерево віком 60 років, висотою 32,7 м і діаметром 44 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500 Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994
?	Так само	Так само
?	» »	Дерево віком 60 років, висотою 33,7 м і діаметром 52 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500 Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994
?	» »	Дерево віком 60 років, висотою 33 м і діаметром 44 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500 Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994
?	» »	Дерево віком 60 років, висотою 33,7 м і діаметром 54 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержав-

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Яблунівська діброва № 2	3,10	Буचाцький район, Яблунівське лісництво Бучацького ДЛГ, кв. 38 вид. 3—5	18.11.1984 № 320
Цвітівський явір	0,02	Бучацький район, с. Цвітова	21.12.1974 № 554
Миколаївський дуб	0,02	Бучацький район, смт Золотий Потік, при дорозі між смт. Золотий Потік і с. Миколаївка	21.12.1974 № 554
Група буків	2,00	Гусятинський район, Гримайлівське лісництво Тернопільського ДЛГ, кв. 4 вид. 11	20.12.1968 № 870
Вікнянська дубина	2,00	Гусятинський район, Скалатське лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 67 вид. 6	18.11.1984 № 320
Городницькі ясени	26,50	Гусятинський район, Гусятинське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 31 вид. 1, 4	18.11.1984 № 320

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
25.04.1996 № 90	Ділянка втратила лісівничу цінність і біологічну стійкість з віком	ного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500 Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994 Згідно з рішенням ОВК переведена із категорії «Заповідне урочище «Яблунівка» (частига). Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Яблунівська діброва № 2» віком 100 років.
18.03.1994 без номера	Внаслідок бурелому	Згідно з рішенням про оголошення - «300-річні явір і липа». Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою під назвою «Клен-явір», від 30.11.1984 № 320 «Цвітівський явір» віком понад 300 років
30.08.1990 № 189	Знищений блискавкою	Згідно з рішенням про оголошення - «400-річний дуб — 1 дерево». Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою під назвою «Дуб «Миколаївський»», від 30.11.1984 № 320 «Миколаївський дуб» віком понад 300 років
30.08.1990 № 189	Увійшла до складу природного заповідника «Медобори», створеного згідно з постановою Ради Міністрів УРСР Від 08.02.1990 № 25	Згідно з рішенням ОВК про оголошення — «Група буків», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Буковий деревостан», від 30.11.1984 № 320 «Вікнянська бучина» віком 150 років
30.08.1990 № 189	Так само	Згідно з рішенням ОВК переведена із категорії «Заповідне урочище «Вікнянське». Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Вікнянська дубина» віком 50 років.
30.08.1990 № 189	» »	Згідно з рішенням ОВК переведена із категорії «Заповідне урочище «Городниця». Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Городницькі ясени» віком 80 років.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Краснянська грабина	15,00	Гусятинський район, Гримайлівське лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 68 вид. 4	18.11.1984 № 320
Дуб «Надзбручанський»	0,05	Гусятинський район, с. Кокошинці, лісове урочище «Лучанський ліс», Вікнянське лісництво природного заповідника «Медобори», кв. 52 вид. 6	21.12.1974 № 554
Яблунівські тополі	0,06	Гусятинський район, с. Яблунів, парк санаторію	14.03.1977 № 131
Глібівська тополя	0,03	Гусятинський район, с. Глібів, біля старої дороги, північна околиця	23.10.1972 № 537
Хоростківська тополя	0,03	Гусятинський район, м. Хоростків, садиба Подільської дослідної станції Тернопільського інституту АПВ	14.03.1977 № 131
Личківська липа	0,03	Гусятинський район, с. Личківці, біля костьолу	21.12.1974 № 554

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
30.08.1990 № 189	Увійшла до складу природного заповідника «Медобори», створеного згідно з постановою Ради Міністрів УРСР від 08.02.1990 № 25	Згідно з рішенням ОВК переведена із категорії «Заповідне урочище «Краснянське»». Згідно з рішенням ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Краснянська грабина» віком 70 років.
18.11.2003 № 206	Так само	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «300-річний дуб — 1 дерево», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Дуб «Надзбручанський», від 30.11.1984 № 320 «Надзбручанський дуб» б віком понад 300 років
18.03.1994 без номера	Внаслідок бурелому	Згідно з рішенням про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Віковічні дерева: 22 дуба діам. 90—145 см. 4 осокори діам. 1,5—2 м., 1 липа діам. 1,1 м., Бук пурпуролистий діам. 46 см. Дуб пірамідальної форми діам. 42 см.». Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Тополя біла (4 дерева)», від 30.11.1984 № 320 «Яблунівські тополі» віком 150—200 років
18.11.2003 № 206	Дерево втратило природоохоронну та естетичну цінність з віком і знесене	Згідно з рішенням про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Віковічні дерева тополі білої і бука пурпуролистого». Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Тополя біла», від 30.11.1984 № 320 «Глібівська тополя» віком понад 160 років.
18.11.2003 № 206	Так само	Згідно з рішенням про оголошення від 13.12.1971 № 645 входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Екзотичні дерева: Тюльпанове дерево діам. 54 см, бук пурпуролистий діам 52 см., катальпа діам 48 см., осокор діам. 172 см», від 14.03.1977 № 131 — під назвою «Тюльпанове дерево» віком 80 років.
30.08.1990 № 189	Дерево всохло	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «350-річна липа — 1 дерево», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Липа «Личківська», від 30.11.1984 № 320 «Личківська липа» віком 350 років.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Тюльпанове дерево	0,03	Гусятинський район, м. Хоростків, садиба сільськогосподарської дослідної станції	14.03.1977 № 131
Гора «Гостра» до кар'єру колгоспу	6,00	Гусятинський район, с. Вікно	17.11.1969 № 747
Гора «Ципель пл. 3,0 га»	3,00	Гусятинський район, с. Вікно	28.12.1970 № 828
Віковічні дерева: 22 дуба діам. 90—145 см 4 осокори діам. 1,5—2 м, 1 липа діам 1,1 м. Бук пурпуристовий діам. 46 см. Дуб пірамідальної форми діам. 42 см		Гусятинський район, с. Яблунів, парк санаторію	12.12.1971 № 645
Екзотичні дерева: Тюльпанове дерево діам. 54 см, бук пурпуристовий діам 52 см, катальпа діам 48 см, осокор діам 172 см		Гусятинський район, м. Хоростків, садиба сільськогосподарської дослідної станції	13.12.1971 № 645
Катальпа		Гусятинський район, м. Хоростків, садиба с/г дослідної станції	14.03.1977 № 131

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
30.08.1990 № 189	Дерево всохло	Згідно з рішенням про оголошення від 13.12.1971 № 645 входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Екзотичні дерева: Тюльпанове дерево діам. 54 см, бук пурпурилистий діам 52 см., катальпа діам 48 см., осокор діам 172 см», від 14.03.1977 № 131 — під назвою «Тюльпанове дерево» віком 80 років.
30.08.1990 № 189	Увійшла до складу природного заповідника «Медобори», створеного згідно з постановою Ради Міністрів УРСР від 08.02.1990.№ 25	Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Наскельно-степова рослинність на горі Гостра» пл. 5,0 га, від 30.11.1984 № 320 «Гора «Гостра скеля» пл. 6,0 га. Ділянка з скельно-степовою рослинністю
30.08.1990 № 189	Так само	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Гора «Ципель», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Зарослі ялівцю звичайного з фрагментами ковили волосистої на горі «Ципель», від 30.11.1984 № 320 «Гора «Ципель».
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затверджених рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 розділено на окремі пам'ятки природи «Дубова алея» і «Липа високостовбурна — 31 м».
?	Так само	Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 розділено на окремі пам'ятки природи «Тюльпанове дерево» і «Бук пурпурилистий», «Катальпа» «Тополя біла».
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затверджених рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Катальпа віком біля 70 років. Згідно з рішенням про оголошення від 13.12.1971 № 645 входила до складу ботанічної пам'ятки природи ««Екзотичні дерева: Тюльпанове дерево діам. 54 см, бук пурпурилистий діам. 52 см, катальпа діам 48 см, осокор діам 172 см», від 14.03.1977 № 131 — під назвою «Тюльпанове дерево» віком 80 років.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Чотири плюсових дерева сосни Веймутова		Гусятинський район, Копичинецьке лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 45 вид. 10	17.11.1969 № 747
300-річний дуб	0,02	Заліщицький район, с. Устечко, Дорогичівське лісництво ДП «Бучацьке ЛГ», кв. 69 вид. 12	13.12.1971 № 645
Група екзотів	0,04	М. Заліщики, садиба радгоспу-технікуму	19.11.1984 № 320
Гліцинія китайська	0,01	М. Заліщики, садиба радгоспу-технікуму	19.11.1984 № 320
Акація пірамідальної форми	0,01	М. Заліщики, садиба радгоспу-технікуму	23.10.1972 № 537
Липа розсіченолиста	0,01	М. Заліщики, садиба радгоспу-технікуму	14.03.1977 № 131

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
19.11.1984 № 320	Не знайдено додаток № 5 до рішення ОВК від 19.11.1984 № 320 «Вилучення заповідних територій та об'єктів місцевого значення із складу природно-заповідного фонду області у зв'язку з невідповідністю діючій класифікації».	Чотири дерева віком 75 років, висотою 31—32 м і діаметром 52, 54, 62, 77 см. Рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131 розділено на 4 окремих ботанічних пам'яток природи місцевого значення «Плюсове дерево сосни Веймутова». Згідно з рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320 увійшла до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Сосна Веймутова» площею 0,04 га (3 дерева)
25.01.2005 № 388	Дерево звалене вітром через наявність стовбурного дупла.	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «300-річний дуб діаметром 143 см.», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Дуб «Устецький», від 30.11.1984 № 320 «Устецький дуб» віком понад 300 років.
25.04.1996 № 90	Увійшла до складу новоствореного дендрологічного парку місцевого значення «Заліщицький»	Оголошена шляхом об'єднання в один об'єкт ПЗФ ботанічних пам'яток природи («Акація пірамідальної форми», липа розсічено листа», Ліщина розсіченрлиста», «Ліщина пурпуролиста»
25.04.1996 № 90	Увійшла до складу новоствореного дендрологічного парку місцевого значення «Заліщицький»	60-рісна акація колоновидна, липа і ліщина розсіченолисті, ліщина пурпуролиста
19.11.1984 № 320	Увійшла до складу новоствореної ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Група екзотів», оголошеної рішенням ОВК 19.11.1984 № 320	Акація пірамідальної форми віком 60 років. Згідно з рішенням ОВК 23.10.1972 № 537 про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Екзотичні дерева: акація дуб пірамідальної форми, липа і ліщина розсіченолисті, ліщина пурпуролиста, інші чагарники».
19.11.1984 № 320	Увійшла до складу новоствореної ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Група екзотів», оголошеної рішенням ОВК 19.11.1984 № 320	Липа розсіченолиста віком 60 років. Згідно з рішенням ОВК 23.10.1972 № 537 про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Екзотичні дерева: акація дуб пірамідальної форми, липа і ліщина розсіченолисті, ліщина пурпуролиста, інші чагарники».

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Ліщина розсіченолиста	0,01	М. Заліщики, садиба радгоспу-технікуму	23.10.1972 № 131
Ліщина пурпурилиста		М. Заліщики, садиба радгоспу-технікуму	23.10.1972 № 131
Бундук канадський	0,01	М. Заліщики, на кладовищі	23.01.1972 № 537
Ділянки лісу з берекою	6,00	Заліщицький р-н, Дорогичівське лісництво Буцацького ЛГЗ, кв. 21 вид. 4, 7	14.03.1977 № 131
Ділянки лісу з берекою природнього походження	2,7	Заліщицький р-н, Нирківське лісництво Буцацького ЛГЗ, кв. 21 вид. 16	17.11.1968 № 747
200-річна тополя біла	0,02	Заліщицький район, с. Зелений гай	26.12.1983 № 496

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
19.11.1984 № 320	Увійшла до складу новоствореної ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Група екзотів», оголошеної рішенням ОВК 19.11.1984 № 320	Ліщина розсіченолиста — екзотичний кущ. Згідно з рішенням ОВК 23.10.1972 № 537 про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Екзотичні дерева: акація дуб пірамідальної форми, липа і ліщина розсіченолисті, ліщина пурпурилиста, інші чагарники».
19.11.1984 № 320	Так само	Ліщина пурпурилиста — екзотичний кущ. Згідно з рішенням ОВК 23.10.1972 № 537 про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Екзотичні дерева: акація дуб пірамідальної форми, липа і ліщина розсіченолисті, ліщина пурпурилиста, інші чагарники».
04.06.2019 №1398	Зламаний буреломом	Згідно з рішенням про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Бундук канадський і софора японська », від 14.03.1977 № 131 — окремий заповідний об'єкт під назвою «Бундук канадський» віком 100 років.
19.11.1984 № 320	Увійшла до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Берекова діброва в Шутроминцях» площею 13,8 га (Дорогичівське лісництво, кв. 21 вид. 4, 5, 7, 8)	
19.11.1984 № 320	Можливо увійшла до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Берекова діброва в Шутроминцях» площею 13,8 га (Дорогичівське лісництво, кв. 21 вид. 4, 5, 7, 8)	
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
200-річний дуб		Заліщицький району, Нирківське лісництво, кв. 14	23.01.1972 № 537
300-річна лісова грушка		Заліщицький р-н, с. Лисичники, на садибі гр. Рекуника Ю.П.	23.10.1972 № 537
Урочище «Обіжова»	162,00	Заліщицький район, Заліщицьке лісництво, Чортківського ДЛГ	17.11.1969 № 747
Лісостеп в Жежаві	2,0	Заліщицький район, х. Жежава	17.11.1969 № 747
Зарості клокички пірчастої на площі біля 60 га	60,0	Заліщицький район, с. Зелений Гай, ур. «Жижава»	13.12.1971 № 645
Діброва в Іванчанах	16,0	Збаразький район, Збаразьке лісництва Тернопільського ДЛГ, кв. 7 вид. 7	19.11.1984 № 320
Луб'янківський модринник № 2	0,40	Збаразький район, Збаразьке лісництва Тернопільського ДЛГ, кв. 78 вид. 5	27.12.1976 № 637
Культури бука	1,7	Збаразький район, Вишнівецьке лісництво, Кременецького ДЛГ, кв. 42 вид. 5	14.10.1967 № 734

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	
?	Так само	Своїм довголіттям
?	» »	Постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500 оголошено ботанічний заказник загальнодержавного значення «Обіжєвський» площею 162 га
?	» »	Єдине місце на Поділі, де ростуть бруслиці і чорниці, а також реліктова степова рослинність Увійшла до складу ботанічного заказника загальнодержавного значення «Жижавський» площею 155 га, оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500
?	» »	Увійшла до складу ботанічного заказника загальнодержавного значення «Жижавський» площею 155 га, оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500
18.03.1994 без номера	Внаслідок всихання і санітарних рубок	Згідно з рішенням про оголошення переведена із категорії «Заповідне урочище «Іванчани» Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 «Діброва в Іванчанах» віком 75 років
30.08.1990 № 189	Не відповідає цільовому призначенню	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Модриново-дубове насадження», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Модриновий деревостан», від 30.11.1984 № 320 «Луб'янківський модринник № 2».
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Культури бука сторічного віку на північній межі ареалу бука європейського. Згідно з рішенням Тернопільського облвиконкому від 20.12.1968 № 870 під назвою «Волога бучина»

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
5 плюсових дерево модрини євр.		Збараський район, Збараське лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 80 вид. 13	17.11.1969 № 747
Гарбузівська дубина	2,00	Зборівський район, с. Гарбузів, лісове урочище «Гарбузів», Залозецьке лісництво Тернопільського ДЛГ ДЛГО «Тернопільліс», кв. 20 вид. 8	18.03.1994 без номера
Дубина	2,00	Зборівський район, Залозецьке лісництво Тернопільського ДЛГ, кв. 54 вид. 2	19.11.1984 № 320
Мильнівський грабняк	5,60	Зборівський район, Мшанецьке лісництво Тернопільського ДЛГ, кв. 49 вид. 2	19.11.1984 № 320
Дуб Богуна		Зборівський район, с. Метенів, х Гаї	17.11.1969 № 747
3 шт. ялини звичайної	0,05	Зборівський район, с. Жабиня, серед колгоспних полів, неподалік м. Зборова	17.11.1969 № 747
Денисівський ясен	0,02	Козівський район, с. Денисів, територія лікарні	23.10.1972 № 537

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Високопродуктивні п'ять дере модри-ни європейської віком 75 років, висо-тою 29—30 м, діаметром 36—44 см. Згідно з рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131 розділено на 5 окремих ботанічних пам'яток природи місцевого значення «Плюсове дерево модрини європей-ської» Відновлено заповідний статус 4 дерев рішенням Тернопільської об-ласної ради від 18.03.1994
18.11.2003 № 206	Ділянка втратила біологічну стійкість та лісівничу цінність	670-річне дубове насадження
18.03.1994 без номера	Внаслідок всихання і санітар-них рубок	Згідно з рішенням про переведена із категорії «Заповідне урочище «Дубина» Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Дубина» віком 75 років
30.08.1990 № 189	Не відповідає цільовому при-значенню	Згідно з рішенням про оголошення пе-реведена із категорії «Заповідне ур-очище «Мильно» Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Мильнівський граб-няк» віком 75 років
?	Не включено до реєстру при-родно-заповідного фонду, за-твердженого рішенням Терно-пільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Згідно з рішенням ОВК про оголошен-ня «Дуб звичайний», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Дуб Богуна» віком 400 років
?	Так само	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «3 шт. ялини звичайної», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Три ялини, що по-саджені на Козацькій могилі воїнів Бог-дана Хмельницького»
30.08.1990 № 189	Дерево всохло	Згідно з рішенням ОВК про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Буки єв-роп. — 3 шт. і ясен плакучої форми», від 14.03.1977 № 131 — під назвою «Ясен плакучої форми», від 30.11.1984 № 320 — «Денисівський ясен віком біля 100 років

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Буково-грабовий деревостан	5,90	Козівський район, Куропатницьке лісництво Бережанського ЛМГ, кв. 52 вид. 8	25.12.1976 № 637
Дуби «Куропатницькі»		Бережанський район район, с. Саранчуки, колгоспний ліс кв. 2, 3	24.03.1977 № 131
Сосново-буковий деревостан	3,60	Кременецький район, Кременецьке лісництво Кременецького ДЛГ, кв. 47 вид. 9, 10	14.03.1977 № 131
Буково-соснові культури	3,20	Кременецький район, Кременецьке лісництво Кременецького ДЛГ, кв. 46 вид. 11	13.12.1971 № 645
Забродівська діброва № 2	5,60	Кременецький район, Білокриницьке лісництво Кременецького ДЛГ, кв. 7 вид. 3	19.11.1984 № 320
Каштан їстівний	0,01	Кременецький район, м. Кременець, вул. Ліцейна	13.12.1971 № 645
Катальпа № 1	0,01	Кременецький район, м. Кременець, пров. Шевченка,1	21.12.1974. № 554
Катальпа № 2	0,01	Кременецький район, м. Кременець, парк культури і відпочинку, вул. Шевченка, 69	21.12.1974 № 554
Група екзотів	0,03	Кременецький район, м. Кременець, станція юнатів	19.11.1984 № 320

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Буково-грабове насадження», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Буково-грабовий деревостан» віком 70 років і площею 5,9 га
?	Так само	2 дуби віком 300 років
18.03.1994 без номера	Увійшла до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Кременецька бучина № 2» площею 6,8 га, оголошеної рішенням обласної ради від 18.03.1994	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Сосново-буковий деревостан» пл. 3,3 га, від 30.11.1984 № 320 «Сосново-буковий деревостан» пл. 3,6 га віком 80 років
18.03.1994 без номера	Так само	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Сосново-букове насадження віком 62—47 років», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Сосново-буковий деревостан», від 30.11.1984 № 320 — «Буково-соснові культури» віком 80 років
30.08.1990 № 189	Взамін взято більш цінну ділянку у кв. 9 вид. 2 Білокриницького лісництва	Згідно з рішенням ОВК переведена із категорії «Заповідне урочище «Заброддя» (частина). Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Забродівська діброва № 2» віком 65 років.
21.08.2000 № 187	Дерево було пошкоджене вітром і зрізане	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Каштан їстівний», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Каштан восьмищипковий» віком біля 50 років
17.06.2004. № 300	Дерево зрізане, втратило естетичну і природоохоронну цінність	Катальпа віком біля 90 років
11.02.2010 № 887	Дерево звалене під час бурелому	Так само
30.08.1990 № 189	Увійшла до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Шкільний ботанічний сад»	Зростають багряниця японська, бук червонолистий, гінько дволопатево, магнолія Кобус

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Гінкго дволопатеве		Кременецький район, м. Кременець, станція юнатів	27.12.1976 № 637
Багряниця японська		Кременецький район, м. Кременець, станція юнатів	27.12.1976 № 637
Бук червонолистий		Кременецький район, м. Кременець, станція юнатів	27.12.1976 № 637
Екзотичні насадження		Кременецький район, м. Кременець, польське кладовище	28.12.1970 № 829
Ялина плакучої форми		Кременецький район, м. Кременець, польське кладовище	14.03.1977 № 131
Псевдотсуга тисолиста сизозелена		Кременецький район, м. Кременець, польське кладовище	14.03.1977 № 131
Ялівець віргінський		Кременецький район, м. Кременець, польське кладовище	28.12.1970 № 829

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
19.11.1984 № 320	Увійшла до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Група екзотів»	Згідно з рішенням про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Багряниця японська, гінкго дволопатеве», від 14.03.1977 № 131 — окремий заповідний об'єкт під назвою «Гінкго дволопатеве» віком 30 років.
19.11.1984 № 320	Так само	Згідно з рішенням про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Багряниця японська, гінкго дволопатеве», від 14.03.1977 № 131 — окремий заповідний об'єкт під назвою «Багряниця японська» віком 30 років.
19.11.1984 № 320	Так само	Бук червонолистий віком 80 років.
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Наявні ялина плакуча, колюча, сиза, канадська, дугласія сиза, ялиця біла, модрина, сосна, різні форми туї, ялівцю та інших порід Рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131 розділено на окремі пам'ятки природи «Ялина плакучої форми», «Псевдотсуга тисолиста сизозелена», «Ялівець віргінський», «Ялиця каліфорнійська»
?	Так само	Згідно з рішенням про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Екзотичні насадження», від 14.03.1977 № 131 — окремий заповідний об'єкт під назвою «Ялина плакучої форми» віком 40 років.
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Згідно з рішенням про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Екзотичні насадження», від 14.03.1977 № 131 — окремий заповідний об'єкт під назвою «Псевдотсуга тисолиста сизозелена» віком 40 років.
?	Так само	Згідно з рішенням про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Екзотичні насадження», від 14.03.1977 № 131 — окремий заповідний об'єкт під назвою «Ялівець віргінський» віком 30 років (3 куща).

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Ділянка цибулі ведмежої під пологом дубово-грабового лісу	5,0	Кременецький район, м. Кременець, польське кладовище	27.12.1976 № 637
Бучина в урочищі «Братерщина»	2,00	Лановецький район, Лановецьке лісництво Кременецького ДЛГ, урочище «Братерщина», кв. 29 вид. 7	14.10.1967 № 734
Бережанські липи	0,06	Лановецький район, с. Бережанка	26.12.1983 № 496
Білозірська заплава	4,00	Лановецький район, с. Білозірка, заплава річки Збруч	26.12.1983. № 496
Малокусьовецька ділянка № 2	0,80	Лановецький район, с. Малі Куськівці	26.12.1983 № 496
Модриново-ясенево-яворові культури	1,60	Лановецький район, Лановецьке лісництво Кременецького ЛГЗ, урочище «Братерщина», кв. 25 вид. 7	14.10.1967 № 734
Марковецька діброва	1,00	Монастирський район, Монастирське лісництво Бучацького ДЛГ, кв. 26 вид. 6	19.11.1984 № 320

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
21.08.2000 № 187	Ділянка втратила лісівничу цінність і біологічну стійкість з віком	Згідно з рішенням про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Дубово-грабовий ліс з цибулею ведмежою», від 14.03.1977 № 131 — під назвою «Ділянка цибулі ведмежої під пологом дубово-грабового лісу» площею 5,0 га Увійшла до складу ботанічного заказника загальнодержавного значення «Веселівський», оголошеного постановою РМ України від 16.12.1982 № 617
18.03.1994 без номера	Увійшли до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Залишки старовинного парку в с. Березанка» пл. 0,5 га	Згідно з рішенням про оголошення державна ботанічна пам'ятка природи «4 старовинні липи віком 200—300 років»
11.02.2010 № 887	Увійшов до складу гідрологічного заказника місцевого значення «Білозірська заплава»	Збільшено площу заповідання з 4,0 га до 12 га із зміною категорії заповідання
25.04.1996 № 90	Внаслідок пониження грантових вод водно-болотна рослинність зникла	Ділянка з водно-болотною рослинністю
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Високопродуктивні модриново-ясеневояворові культури 50-річного віку
18.03.1994 без номера	Внаслідок вітровалу і бурелому	Згідно з рішенням про оголошення переведена із категорії «Заповідне урочище «Маркова» площею 4,4 га (частина). Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Марковецька діброва» віком 70 років

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Яргорівська бучина № 1	5,60	Монастириський район, Монастирське лісництво Буцацького ДЛГ, кв. 65 вид. 21	19.11.1984 № 320
Коропецька вільшина	3,30	Монастириський район, Коропецьке лісництво Буцацького ДЛГ, кв. 41 вид. 2	19.11.1984 № 320
Коропецька бучина	1,20	Монастириський район, Коропецьке лісництво Буцацького ДЛГ, кв. 43 вид. 1	19.11.1984 № 320
Коропецька березина	3,60	Монастириський район, Коропецьке лісництво Буцацького ДЛГ, кв. 48 вид. 7	19.11.1984 № 320
Дубовий деревостан	5,00	Монастириський район, Коропецьке лісництво Буцацького ЛГЗ, кв. 84 вид. 1	17.11.1969 № 747
Дубовий деревостан		Монастириський район, Коропецьке лісництво Буцацького ЛГЗ, кв. 85 вид. 1	12.12.1971 № 645
5 плюсових дерев дуба, діам. 32—50 см, вік — 72—75 років		Монастириський район, Коропецьке лісництво Буцацького ЛГЗ, кв. 27 вид. 1	17.11.1969 № 747
Плюсове дерево дуба звичайного		Монастириський район, Коропецьке лісництво Буцацького ЛГЗ, кв. 27 вид. 1	14.03.1977 № 320

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
18.03.1994 без номера	Внаслідок вітровалу і бурелому	Згідно з рішенням про оголошення переведена із категорії «Заповідне урочище «Яргорів» площею 16,6 га. Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Яргорівська буюмна № 1» віком 70 років
25.04.1996 № 90	Ділянка втратила лісівничу цінність і біологічну стійкість з віком	Згідно з рішенням про оголошення переведена із категорії «Заповідне урочище «Коропець» площею 18,4 га (частина). Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Коропецька вільшина» віком 70 років
25.04.1996 № 90	Так само	Згідно з рішенням про оголошення переведена із категорії «Заповідне урочище «Коропець» площею 18,4 га (частина). Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Коропецька бучина» віком 70 років
25.04.1996 № 90	» »	Згідно з рішенням про оголошення переведена із категорії «Заповідне урочище «Коропець» площею 18,4 га (частина). Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Коропецька березина» віком 50 років
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Увійшла до складу ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Вістряньська діброва» площею 9,7 га, оголошеної рішенням ОВК 19.11.1984 № 320
?	Так само	Так само
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Згідно з рішенням від 14.03.1977 № 131 розділено на 3 окремих пам'ятки природи «Плюсове дерево дуба звичайного»
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 75 років, висотою 27 м і діаметром 44 см.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Плюсове дерево дуба звичайного	1,0	Монастириський район, Коропецьке лісництво Бучацького ЛГЗ, кв. 29 вид. 1	14.03.1977 № 320
Плюсове дерево дуба звичайного		Монастириський район, Коропецьке лісництво Бучацького ЛГЗ, кв. 29 вид. 1	14.03.1977 № 320
Плюсове насадження дуба звичайного		Монастириський район, Коропецьке лісництво Бучацького ЛГЗ, кв. 28 вид. 4	[21]
Плюсове дерево дуба звичайного		Монастириський район, Коропецьке лісництво Бучацького ЛГЗ, кв. 29 вид. 1	14.03.1977 № 320
Плюсове дерево дуба діам. 58 см, вік 71 рік		Монастириський район, Коропецьке лісництво Бучацького ЛГЗ, кв. 29 вид. 5	13.12.1971 № 645
Дуб звичайний, 4 дерева		Монастириський район, Коропецьке лісництво Бучацького ЛГЗ, кв. 27 вид. 4	17.11.1969 № 747
Плюсове дерево бука звичайного		Монастириський район, Жовтнєве лісництво Бучацького ЛГЗ, кв. 24 вид. 1	14.03.1977 № 131
Плюсове дерево бука		Монастириський район, Монастирське лісництво Бучацького ЛГЗ, кв. 113 вид. 10	17.11.1969 № 747

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 75 років, висотою 24,5 м і діаметром 52 см.
?	Так само	Дерево віком 75 років, висотою 24 м і діаметром 40 см.
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Насадження віком 65 років Можливо увійшло до складу ботанічної па м'ятки природи місцевого значення «Коропецька діброва» пл. 20,0 га (Коропецьке лісництво, кв. 28 вид. 5), оголошеної рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 75 років, висотою 24,5 м і діаметром 53 см.
?	Так само	Дерево віком 75 років, висотою 26 м і діаметром 59 см. Згідно з рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131 під назвою «Плюсове дерево дуба звичайного»
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Високопродуктивні 4 дерева віком 65 років, висотою 24 м і діаметром 40—44 см.
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 75 років, висотою 26 м і діаметром 59 см. Згідно з рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131 під назвою «Плюсове дерево Бука звичайного»
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Високопродуктивне 76-річне дерево бука вистою 30 метрів і діаметром 54 см

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Плюсове дерево бука		Монастириський район, Монастирське лісництво Бучацького ЛГЗ, кв. 3 вид. 8	17.11.1969 № 747
Плюсове дерево ясеня звичайного		Монастириський район, Коропецьке лісництво, Бучацького ЛГЗ, кв. 38 вид. 12	17.11.1969 № 747
Галуцинецька ділянка	2,40	Підволочиський район, с. Галуцщинці	18.03.1994 без номера
Букове насадження	5,00	Підгаєцький район, Завалівське лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 53 вид. 9	14.10.1967 № 734
Мужилівська діброва	18,00	Підгаєцький район, с. Мужилів, Підгаєцьке лісництво Бережанського ДЛМГ, кв. 56 вид. 19	26.12.1983 № 496
Плюсове дерево бука діам. 56 см., вік — 100 років		Підгаєцький район, Завалівське лісництво Бережанського ЛМГЗ, кв. 33 вид. 16	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево бука звичайного		Підгаєцький район, Завалівське лісництво Бережанського ЛМГЗ, кв. 53 вид. 9	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево клена, явора діам. — 32 см, вік 170 років		Підгаєцький район, Завалівське лісництво Бережанського ЛМГЗ, кв. 58 вид. 7	13.12.1971 № 645

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Високопродуктивне 86-річне дерево бука вистою 27,5 метрів і діаметром 44 см
?	Так само	Високопродуктивне 50-річне дерево ясеня звичайного вистою 20 метрів і діаметром 32 см
25.02.1999 № 50	Увійшла до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Галушинецький» площею 51,0 га	Збільшено площу заповідання з 2,4 га до 51 га із зміною категорії заповідання
30.08.1990 №189	Насадження пошкоджене несправжнім трутовиком	Згідно з рішенням ОВК про оголошення — під назвою «Букове насадження» пл. 12,0 га, від 13.03.1977 № 131 — «Буковий деревостан», від 19.11.1984 №320 — «Завалівська бучина» віком 90 років. Взамін рішенням ОВК від 30.08.1990 № 189 оголошено ботанічну пам'ятку природи місцевого значення «Завалівська бучина» пл. 9 га у кв. 53 вид. 8 Завалівського лісництва Березанського ДЛМГ
21.08.2000 № 187	Ділянка втратила лісівничу цінність з віком	Ділянка 130-річного букового лісу Підібрано рівноцінну ділянку для заміни
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 100 років.
?	Так само	Дерево віком 80 років, висотою 38 м і діаметром 48 см.
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Спадкові властивості росту

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Теребовлянська бучина № 1	3,30	Теребовлянський район, Теребовлянське лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 43 вид. 4	27.12.1976 № 636
Теребовлянська бучина № 2	5,00	Теребовлянський район, Теребовлянське лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 53 вид. 2	20.12.1968 № 870
Теребовлянська бучина № 3	4,60	Теребовлянський район, Теребовлянське лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 62 вид. 4	27.12.1976 № 636
Теребовлянська бучина № 4	24,00	Теребовлянський район, Теребовлянське лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 63 вид. 2	19.11.1984 № 320
Папірнянська діброва	9,0	Теребовлянський район, Буданівське лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 32 вид. 12	19.11.1984 № 320
Млинівські дуби	0,12	Теребовлянський район, с. Млиниська, у старовинному парку	21.12.1974 № 554

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
30.08.1990 № 189	Увійшла до складу ботанічної пам'ятки природи «Теребовлянська бучина» пл. 48,0 га	Згідно з рішенням ОВК про оголошення — під назвою «Буково-дубово-грабове насадження» пл. 3,0 га, від 13.03.1977 № 131 — «Буково-дубово-грабовий деревостан» пл. 3,0 га, від 19.11.1984 № 320 — «Теребовлянська бучина № 1» пл. 3,3 га віком 85 років.
30.08.1990 № 189	Так само	Згідно з рішенням ОВК про оголошення — під назвою «Грабово-березова бучина» пл. 24,6 га, від 13.03.1977 № 131 — «Грабово-березова бучина» пл. 5,0 га, від 19.11.1984 № 320 — «Теребовлянська бучина № 2» пл. 5,0 га віком 85 років.
30.08.1990 № 189	» »	Згідно з рішенням ОВК про оголошення — під назвою «Букове насадження» пл. 1,4 га, від 13.03.1977 № 131 — «Буковий деревостан» пл. 1,4 га, від 19.11.1984 № 320 — «Теребовлянська бучина № 3» пл. 4,60 га віком 75 років.
30.08.1990 № 189	» »	Згідно з рішенням про оголошення переведена із категорії «Заповідне урочище «Теребовлянське» площею 24,0 га. Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Теребовлянська бучина № 4» віком 85 років
30.08.1990 № 189	Не представляє цінності, замінено на більш цінну ділянку в кв. 54 вид. 1 Буданівського лісництва Тернопільського ЛГЗ	Згідно з рішенням про оголошення переведена із категорії «Заповідне урочище «Папірня» площею 9,0 га. Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Папірнянська діброва» віком 65 років
18.03.1994 без номера	Увійшли до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Залишки старовинного парку в с. Млинська» площею 4,2 га	Згідно з рішенням про оголошення під назвою «Віковічні дерева: буки пурпуролісті — 2 дерева, липи — 3 дерева, дуби — 6 дерев, клен, граб, модрина, ясен, гледичія» Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Дуби «Млинські» (6 дерев), від 30.11.1984 №320 «Млинські липи» віком біля 200 років

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Млинівські липи	0,04	Теребовлянський район, с. Млиниська, у старовинному парку	21.12.1974 № 554
Млинівський клен	0,02	Теребовлянський район, с. Млиниська, у старовинному парку	21.12.1974 № 554
Бук пурпуrolистий	0,02	Теребовлянський район, с. Млиниська, у старовинному парку	21.12.1974 № 554
Тюльпанове дерево	0,01	Теребовлянський район, с. Млиниська, у старовинному парку	21.12.1974 № 554
Гледичія		Теребовлянський район, с. Млиниська	21.12.1974 № 554
Модрина		Теребовлянський район, с. Млиниська	21.12.1974 № 554

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
18.03.1994 без номера	Увійшли до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Залишки старовинного парку в с. Млиниська» площею 4,2 га	Згідно з рішенням про оголошення під назвою «Віковічні дерева: буки пурпуrolисті — 2 дерева, липи — 3 дерева, дуби — 6 дерев, клен, граб, модрина, ясен, гледичія» Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Липи «Млинівські» (3 дерева), від 30.11.1984 № 320 «Млинівські липи» віком 200 років
18.03.1994 без номера	Так само	Згідно з рішенням про оголошення під назвою «Віковічні дерева: буки пурпуrolисті — 2 дерева, липи — 3 дерева, дуби — 6 дерев, клен, граб, модрина, ясен, гледичія» Згідно з рішеннями ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Клен гостролистий», від 30.11.1984 № 320 «Млинівський клен» віком понад 100 років
18.03.1994 без номера	» »	Згідно з рішенням про оголошення під назвою «Віковічні дерева: буки пурпуrolисті — 2 дерева, липи — 3 дерева, дуби — 6 дерев, клен, граб, модрина, ясен, гледичія» Згідно з рішеннями ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Бук пурпуrolистий» (2 дерева) віком понад 100 років
30.08.1990 № 189 ?	Дерево всохло Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Тюльпанове дерево віком 80 років Згідно з рішенням про оголошення під назвою «Віковічні дерева: буки пурпуrolисті — 2 дерева, липи — 3 дерева, дуби — 6 дерев, клен, граб, модрина, ясен, гледичія» Згідно з рішеннями ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Гледичія» віком 100 років
?	Так само	Згідно з рішенням про оголошення під назвою «Віковічні дерева: буки пурпуrolисті — 2 дерева, липи — 3 дерева, дуби — 6 дерев, клен, граб, модрина, ясен, гледичія» Згідно з рішеннями ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Модрина» віком 100 років

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
8 шт. тополі		Теребовлянський район, с. Струсів, на км від с. Дружба, в напрямку Бучача	17.11.1969 № 747
Кленовий гай в Мишковицікій дачі	0,90	Тернопільський район, с. Прошова, Микулинецьке лісництво Тернопільського ДЛГ, кв. 32 вид. 16	05.11.1981 № 589
Кутковецька ясенева діброва	4,40	Тернопільський район, Тернопільське лісництво Тернопільського ДЛГ, кв. 20 вид. 12	19.11.1984 № 320
6 плюсових дерев дуба діаметром 35—52 см віком 60—65 років		Тернопільський район, с. Мишковиці, Микулинецьке лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 25 вид. 6	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба звичайного		Тернопільський район, с. Мишковиці, Микулинецьке лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 25 вид. 5	27.12.1976 № 637
Плюсове дерево дуба звичайного		Тернопільський район, с. Мишковиці, Микулинецьке лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 25 вид. 5	27.12.1976 № 637
Плюсове дерево дуба звичайного		Тернопільський район, с. Мишковиці, Микулинецьке лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 25 вид. 5	27.12.1976 № 637
Плюсове дерево дуба звичайного		Тернопільський район, с. Мишковиці, Микулинецьке лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 25 вид. 5	27.12.1976 № 637

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Тополі понад 100 років
21.08.2000 № 187	Ділянка втратила біологічну стійкість і лісову цінність	Згідно з рішенням про оголошення переведена із категорії «Заповідне урочище «Мишковицьке» площею 0,8 га. Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Кленовий гай в Мишковицькій дачі» віком 70 років
30.08.1990 № 189	Не представляє цінності, пошкоджено поперечним раком. Замінено на більш цінну ділянку в кв. 49 вид. 4 Тернопільського лісництва Тернопільського ЛГЗ	Згідно з рішенням про оголошення переведена із категорії «Заповідне урочище «Чагарі кутковецькі» площею 4,4 га. Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Кутковецька ясенева діброва» віком 45 років
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 70 років, висотою 26 м і діаметром 40 см. Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994
?	Так само	Дерево віком 70 років, висотою 24 м і діаметром 38 см. Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994
?	» »	Дерево віком 70 років, висотою 27 м і діаметром 42 см. Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994
?	» »	Дерево віком 70 років, висотою 25 м і діаметром 44 см. Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Плюсове дерево дуба звичайного		Тернопільський район, с. Мишковичі, Микулинецьке лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 25 вид. 5	27.12.1976 № 637
Плюсове дерево дуба звичайного		Тернопільський район, с. Мишковичі, Микулинецьке лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 25 вид. 5	27.12.1976 № 637
Плюсове дерево дуба звичайного		Тернопільський район, с. Мишковичі, Микулинецьке лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 25 вид. 5	27.12.1976 № 637
Плюсове дерево дуба звичайного		Тернопільський район, с. Мишковичі, Микулинецьке лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 25 вид. 5	27.12.1976 № 637
Сосна Веймутова	0,02	Чортківський район, с. Косів, садиба відділення «Сільгосптехніка»	14.03.1977 № 131
Ділянка з горицвіту весняного	3,0	Чортківський район, на околиці села білий потік, схил	27.12.1976 № 637
12 плюсових дерев дуба діам. 32—47 см, вік 80 років		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 68 вид. 1—5	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба звичайного		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 25 вид. 25	13.12.1971 № 645

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 70 років, висотою 24 м і діаметром 40 см. Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994
?	Так само	Дерево віком 70 років, висотою 24 м і діаметром 39 см. Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994
?	» »	Дерево віком 70 років, висотою 25 м і діаметром 36 см. Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994
?	» »	Дерево віком 70 років, висотою 26 м і діаметром 42 см Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994
18.03.1994 без номера	Внаслідок всихання	Сосна Веймутова віком 100 років
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 110 років, висотою 32 м і діаметром 68 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Плюсове дерево дуба звичайного		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 51 вид. 1	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба звичайного		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 69 вид. 5	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба звичайного		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 69 вид. 5	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба звичайного		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 56 вид. 6	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба звичайного		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 59 вид. 3	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба звичайного		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 59 вид. 3	13.12.1971 № 645

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 85 років, висотою 29 м і діаметром 44 см. Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994 Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500
?	Так само	Дерево віком 85 років, висотою 29 м і діаметром 44 см.
?	» »	Дерево віком 85 років, висотою 30 м і діаметром 52 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500
?	» »	Дерево віком 110 років, висотою 29 м і діаметром 60 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500
?	» »	Дерево віком 80 років, висотою 28 м і діаметром 52 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500
?	» »	Дерево віком 80 років, висотою 28 м і діаметром 48 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Плюсове дерево дуба звичайного		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 56 вид. 2	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба звичайного		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 63 вид. 2	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба звичайного		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 53 вид. 1	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба звичайного		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 59 вид. 3	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба звичайного		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 59 вид. 3	13.12.1971 № 645

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 85 років, висотою 28 м і діаметром 56 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500
?	Так само	Дерево віком 85 років, висотою 28 м і діаметром 64 см. Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994 Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500
?	» »	Дерево віком 80 років, висотою 27 м і діаметром 41 см. Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994 Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500
19.11.1984 № 320	Не знайдено додаток № 5 до рішення ОВК від 19.11.1984 № 320 «Вилучення заповідних територій та об'єктів місцевого значення із складу природно-заповідного фонду області у зв'язку з невідповідністю діючій класифікації».	Дерево віком 80 років, висотою 29 м і діаметром 50 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 80 років, висотою 30 м і діаметром 51 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Плюсове дерево дуба звичайного		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 59 вид. 3	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба звичайного		Чортківський район, Улашківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 59 вид. 3	13.12.1971 № 645
Ділянка горицвіту весняного	3,00	Чортківський район, с. Білий потік	27.12.1976 № 637
Базиляцанська діброва	4,00	Шумський район, Волинське лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 35 вид. 8	19.11.1984 № 320
Базиляцанський сосняк	24,00	Шумський район, Волинське лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 35 вид. 5	19.11.1984 № 320
Дубово-ялиновий деревостан	3,10	Шумський район, Суразьке лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 127 вид. 6	27.12.1976 № 637
Дубово-грабовий деревостан	4,10	Шумський район, Суразьке лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 112 вид. 3	27.12.1976 № 637

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 80 років, висотою 31,5 м і діаметром 43 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500
?	Так само	Дерево віком 80 років, висотою 28,5 м і діаметром 42 см. Пам'ятка природи увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Дача Галілея», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 28.10.1974 № 500
?	» »	Можливо увійшла до складу — ботанічного заказника місцевого значення «Білий потік» площею 15,0 га, оголошеного рішенням Тернопільського облвиконкому від 22.07.1977 № 360
18.03.1994 без номера	Насадження порослевого походження	Згідно з рішенням про оголошення переведена із категорії «Базилянщина» площею 28,0 га (частина). Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Базилянська діброва» віком 90 років
30.08.1990 № 189	Замінено на більш цінну ділянку в кв. 54 вид. 1	Згідно з рішенням про оголошення переведена із категорії «Базилянщина» площею 28,0 га (частина). Згідно з рішеннями ОВК від 19.11.1984 № 320 під назвою «Базилянський сосняк» віком 85 років
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Згідно з рішенням про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Дубово-ялинове насадження», від 14.03.1977 № 131 — під назвою «Дубово-ялиновий деревостан» віком 70 років площею 3,10 га
?	Так само	Згідно з рішенням про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Свіжа грабова діброва», від 14.03.1977 №131 — під назвою «Дубово-грабовий деревостан» віком 70 років площею 4,10 га

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Модриново-дубово-ясеневий деревостан	1,40	Шумський район, Суразьке лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 130 вид. 3	17.12.1976 № 637
Модриново-дубово-ясеневий деревостан	5,30	Шумський район, Суразьке лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 116 вид. 5	14.03.1977 № 131
Змішане насадження		Суразьке лісництво, Кременецького ДЛГ, кв. 116 вид. 8	14.10.1967 № 734
Високопродуктивна судіброва Кременеччини		Шумський район, Суразьке лісництво Кременецького ЛГР, кв. 126	14.10.1967 № 734
Сосново-дубово-грабовий деревостан	2,10	Шумський район, Суразьке лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 145 вид. 3	27.12.1976 № 637

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Згідно з рішенням про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Модриново-дубово-ясеневе насадження», від 14.03.1977 № 131 — під назвою «Модриново-дубово-ясеневий деревостан» віком 70 років площею 1,40 га Увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Суразька дача», оголошеного постановою РМ України від від 03.08.1978 року № 383
?	Так само	Модриново-дубово-ясеневе насадження віком 70 років Увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Суразька дача», оголошеного постановою РМ України від від 03.08.1978 року № 383
?	» »	Увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Суразька дача», оголошеного постановою РМ України від від 03.08.1978 року № 383
?	» »	Високопродуктивне двоярусне насадження віком 59 років Увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Суразька дача», оголошеного постановою РМ України від 03.08.1978 року № 383
?	» »	Згідно з рішенням про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Сосново-дубово-грабове насадження», від 14.03.1977 № 131 — під назвою «Сосново-дубово-грабовий деревостан» віком 70 років площею 2,10 га Увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Суразька дача», оголошеного постановою РМ України від від 03.08.1978 року № 383

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Ялиновий деревостан	0,80	Шумський район, Суразьке лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 125 вид. 6	14.10.1967 № 734
100-річний явір, що росте біля пам'ятника радянських воїнів, загиблих у Великій Вітчизняній війні	0,0	Шумський район, с. Бриків	21.12.1974 № 645
Плюсове дерево дуба діаметром 48 см, вік 145 років		Шумський район, Суразьке лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 98 вид. 1	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба діаметром 36 см, вік 70 років		Шумський район, Забарівське лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 104 вид. 9	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба діаметром 38 см, вік 70 років		Шумський район, Забарівське лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 104 вид. 93	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба звичайного		Шумський район, Забарівське лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 45 вид. 2	13.12.1971 № 645
Плюсове дерево дуба звичайного		Шумський район, Забарівське лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 45 вид. 7	13.12.1971 № 645
Два плюсових дерево сосни звичайної		Шумський район, Суразьке лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 81 вид. 2	19.11.1969 № 747

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Згідно з рішенням про оголошення входила до складу ботанічної пам'ятки природи «Насадження ялини», від 14.03.1977 № 131 — під назвою «Ялиновий деревостан» віком 70 років площею 0,80 га Увійшла до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Суразька дача», оголошеного постановою РМ України від від 03.08.1978 року № 383
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Віковий явір», від 14.03.1977 № 131 під назвою «100-річний явір, що росте біля пам'ятника радянських воїнів, загиблих у Великій Вітчизняній війні»
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 150 років, висотою 30 м і діаметром 49 см. Згідно з рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131 під назвою «Плюсове дерево дуба звичайного»
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	
?	Так само	
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 70 років, висотою 31 м і діаметром 37 см. Відновлено заповідний статус рішенням Тернопільської обласної ради від 18.03.1994
?	Так само	Дерево віком 70 років, висотою 31 м і діаметром 38 см.
?	» »	Дерева віком 110 років, висотою 31,7 м, 32,5 м і діаметром 62, 66 см. Згідно з рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131 дві окремих пам'ятки природи місцевого значення «Плюсове дерево сосни звичайної»

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Плюсове дерево модрина європейської		Шумський район, Суразьке лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 81 вид. 2	17.11.1969 № 748
Плюсове дерево модрина		Шумський район, Суразьке лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 116 вид. 5	27.12.1976 № 637
Бук пурпурилолистий		М. Тернопіль, вул. Шевченка, територія держбанку	21.12.1974 № 554
Тис ягідний /діам 4—8 см — 14 дерев/		М. Тернопіль, парк «Слави»	28.12.1970 № 828
<i>ГЕОЛОГІЧНА ПАМ'ЯТКА ПРИРОДИ</i>			
Печера «Вітрова, 1700 м»	0,25	Борщівський район, с. Коралівка	20.12.1968 № 870
Печера «Пятьох, 100 м»	0,10	Борщівський район, с. Збручанське	13.12.1971 № 645
Стрільківська печера		Борщівський район, с. Стрільківці	15.06.1964 № 449
Більчанська печера		Борщівський район, с. Більче-Золоте	15.06.1964 № 449

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Дерево віком 57 років, висотою 32 м і діаметром 51 см.
?	Так само	Дерево віком 70 років, висотою 33 м і діаметром 42 см.
?	» »	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Віковичний бук пурпуролистий», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Бук пурпуролистий» віком 80 років.
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Рідкісна рослина на Поділлі — релікт третинного періоду. Увійшла до складу парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк Слави», оголошеного рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131

МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ

?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Вітрова» печера довж. 1700 м», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Печера «Вітрова, 1700 м» площею 0,50 га.
?	Так само	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Печера «П'ятьох довжиною — 100 м», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Печера «П'ятьох, 100 м» площею 0,10 га.
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затверджених рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Згідно з рішенням Тернопільського облвиконкому від 20.12.1968 № 870 під назвою «Оптимістична» довж. Понад 30 км.» Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 02.08.1971 № 611-р надано статус геологічної пам'ятки природи загальнодержавного значення «Печера «Озерна»
?	Так само	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 02.08.1971 № 611-р надано статус геологічної пам'ятки природи загальнодержавного значення «Печера «Вертеба»

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Королівська печера		Борщівський район, с. Королівка	15.06.1964 № 449
«Ювілейна» печера 1150 м		Борщівський район, с. Сапогів	20.12.1968 № 870
Скелі Франка	2,0	Гусятинський район, с. Вікно	17.11.1969 №747
Печера «Легенд, 78 м»	0,10	Заліщицький район, с. Городок	13.12.1971 № 645
Киданецькі скелі	1,00	Збаразький район, с. Киданці, в 2-х км на захід від села, в межах Товтрової гряди	30.08.1990 № 189
Гори: Монастирок, Замкова, Бабина, Довбуша	15,0	Збаразький район, с. Залужжя	13.12.1071 № 645
Печера «Студентська, 242 м»	0,10	Кременецький район, м. Кременець	13.12.1971 № 645
Печера «Піщинка, 166 м»	0,10	Кременецький район, м. Кременець	13.12.1971 № 645
Печера «КР-7, 52 м»	0,10	Кременецький район, м. Кременець	13.12.1971 № 645

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затверджених рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 02.08.1971 № 611-р надано статус геологічної пам'ятки природи загальнодержавного значення «Печера «Оптимістична»
?	Так само	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 02.08.1971 № 611-р надано статус геологічної пам'ятки природи загальнодержавного значення «Печера «Ювілейна»
30.08.1990 № 189	Увійшла до складу природного заповідника «Медобори», створеного згідно з постановою Ради Міністрів УРСР від 08.02.1990 № 25	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Скелі Франка», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Відслонення відкладів Сарматського моря», від 30.11.1984 № 320 «Скелі Франка».
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від а від 19.11.1984 № 320	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Печера «Легенд» довжиною — 78 м», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Печера «П'ятьох, 100 м» площею 0,10 га.
08.09.2006 № 44	Землі включені до складу ландшафтного заказника місцевого значення «Киданецькі скелі»	Збільшено площу заповідання з 1,0 га до 9,6 га із зміною категорії заповідання
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Згідно з рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131 дві гори затвердженні як геологічні пам'ятки природи місцевого значення «Товтрова гора «Бабина» пл. 3,0 га і «Товтрова гора «Довбуша» пл. 4,0 га.
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Печера «Легенд» довжиною 78 м», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Печера «П'ятьох, 100 м» площею 0,10 га.
?	Так само	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Печера «Піщинка» довжиною 54 м», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Печера «Піщинка, 166 м» площею 0,10 га.
?	» »	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Печера «КР-7» довжиною 52 м», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Печера «КР-7, 52 м» площею 0,10 га.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Місце знаходження решток викопної фауни	0,50	Чортківський район, лівий високий берег р. Серет між с. Синяково і Горішня Вигнанка	13.12.1971 № 645
Млинковецька печера		Чортківський район, с. Залісся	15.06.1964 № 449
Відклади силуру чортківського горизонту		Чортківський район, с. Синяково, лівий берег р. Серет	13.12.1971 № 645
Місце знаходження з решток викопної фауни		Чортківський район, с. Синяково, біля цегельного заводу	13.12.1971 № 645
Місце знаходження з решток викопної фауни	0,50	Чортківський район, с. Горішня Вигнанка, старий кар'єр	13.12.1971 № 645
<i>ГІДРОЛОГІЧНА ПАМ'ЯТКА ПРИРОДИ</i>			
Кривченське джерело	0,01	Борщівський район, с. Нижнє Кривче, біля печери	14.03.1977 № 131
Хлоридно-кальцій магнієва вода	0,10	Борщівський район, м. Борщів	14.03.1977 № 131
Мінеральні джерела № 1 і № 2		Борщівський район, с. Нижнє Кривче	13.12.1971 № 645

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Згідно з рішеннями ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Горішньовигнанський старий кар'єр з викопними рештками пліоценової і антропогенної фауни хребетних» площею 0,50 га.
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Розпорядження Ради Міністрів УРСР від 02.08.1971 № 611-р надано статус геологічної пам'ятки природи загальнодержавного значення «Печера «Млинки»
?	Так само	
?	» »	
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Згідно рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131 — під назвою «Горішньовигнанський старий кар'єр з викопними рештками пліоценової і антропогенної фауни хребетних» площею 0,50 га
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ		
30.08.1990 № 189	Джерело зникло	Згідно з рішенням про оголошення «Мінеральні джерела № 1 і № 2», від 14.03.1977 № 131 — під назвою «Сульфатно-гідрокарбонатно-кальцій-магнієва вода», від 19.11.1984 № 320 — «Кривченське джерело»
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	
?	Так само	Згідно з рішенням про оголошення «Мінеральні джерела № 1 і № 2», від 14.03.1977 № 131 — залишилось 1 джерело під назвою «Сульфатно-гідрокарбонатно-кальцій-магнієва вода», від 19.11.1984 № 320 — «Кривченське джерело»

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Джерело в Сліпому яру	0,01	Гусятинський район, с. Крутилів, лісове урочище «Краснянська дача», Краснянське лісництво природного заповідника «Медобори», кв. 81 вид. 3—5	14.03.1977 № 131
Джерело аналог Кисловодського нарзану		Гусятинський район, м. Копичинці, біля промєобінату	17.11.1969 № 747
Сульфатні води типу «Іжевська», «Феодосієвська»		Заліщицький район, с. Товсте, на території школи, лікарні, чайної	17.11.1969 № 747
Джерело хлоридно-гідрокарбонатно-натрієвої води		Лановецький район, с. Оришківці, цегельний завод	17.11.1969 № 747
Підволочиське джерело	0,01	Підволочиський район, смт Підволочиськ, вул. Данила Галицького, 3	26.12.1983 № 496
Підволочиські джерела	8,00	Підволочиський район, смт. Підволочиськ, пн.-зх. частина міської зони між коліями залізниці «Тернопіль — Підволочиськ»	18.03.1994 без номера
Скалатське болото	5,80	Підволочиський район, м. Скалат	26.12.1983 № 496
Джерело сірчано-водневої води	0,02	Теребовлянський район, с. Конопківка	17.11.1969 № 747

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
18.11.2003 № 206	Увійшла до складу природного заповідника «Медобори», створеного згідно з постановою Ради Міністрів УРСР від 08.02.1990 № 25	Джерело питної води, має лікувальні властивості
19.11.1984 № 320	Не знайдено додаток № 5 до рішення ОВК від 19.11.1984 № 320 «Вилучення заповідних територій та об'єктів місцевого значення із складу природно-заповідного фонду області у зв'язку з невідповідністю діючій класифікації».	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Джерело аналог. Кисловодському нарзану», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Аналог Кисловодського нарзану»
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	
?	Так само	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Джерело хлоридно-гідрокарбонатно-натрієвої води», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Хлоридно-гідрокарбонатно-натрієва вода»
30.08.1990 №189	Замінено на інше джерело по вул. Данила Галицького, 143	Згідно з рішенням ОВК про оголошення — під назвою «Джерело питної води», від 19.11.1984 № 320 — «Підволочиське джерело»
21.08.2000 № 187	Увійшла до складу орнітологічного заказника місцевого значення «Підволочиський» пл. 27,0 га	Збільшено площу заповідання з 8,0 га до 27,0 га із зміною категорії заповідання
30.08.1990 №189	Зникло внаслідок осушення прилеглої території	Згідно з рішенням ОВК про оголошення — під назвою «Болотна ділянка», від 19.11.1984 № 320 — «Підволочиське джерело»
30.08.1990 № 189	Джерело затамповано	Згідно з рішенням про оголошення «Джерело сірчано-водневої води», від 14.03.1977 № 131 — під назвою «Сірчо-воднева вода», від 19.11.1984 № 320 — «Конопківське джерело»

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Джерело хлоридно-гідрокарбонатно-натрієво-кальціймагнієвої води		М. Теремовля, на території харчового комбінату	17.11.1969 № 747
Аналог «Нафтусі № 1»		Тернопільський район, с. Великий Глибочок, в 4-х свердловинах	17.11.1969 № 747
Мінеральне сірко-водневе джерело		Шумський район, с. Дедеркали	27.12.1976 № 637
Джерело гідрокарбонатно-хлоридно-натрієвої води, аналогіч. Кримському «Боржомі»		М. Тернопіль, завод мінеральних вод	17.11.1969 № 747
<i>КОМПЛЕКСНА ПАМ'ЯТКА ПРИРОДИ</i>			
Трояновий вал		Борщівський район, між селами Вигода — Окопи до сіл Білівці —Гермаківка — Кудринці-Завалля	23.12.1972 № 537
Залишки Троянового валу	5,00	Борщівський район, околиці с. Окопи, Гермаківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 85, 87	27.12.1976 № 537
Залишки Троянового валу	5,00	Борщівський район, околиці с. Кулринці, Гермаківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 30, 32, 36	27.12.1976 № 537
Дві130 річні липи, посаджені у 1848 році на відзнаку скасування кріпосного права	0,02	Борщівський район, околиці с. Іванків, біля церкви	21.12.1974 № 554

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Згідно з рішенням ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Хлоридно-гідрокарбонатна-натрієво-кальцімагнієва вода»
?	Так само	
?	» »	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Джерело сірко-водневої води», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Сірководнева вода (торфоболота)»
?	» »	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Джерело гідро-карбонатно-хлоридно-натрієвої води, аналогіч. Кримському «Боржомі», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Гідро-карбонатно-хлоридно-натрієва»

МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ

?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Можливо рішенням облвиконкому від 27.12.1976 № 537 була розділена на дві комплексні пам'ятки природи «Залишки Троянового валу» по 5 га кожна.
?	Так само	Згідно з рішенням від 14.03.1977 № 131 під назвою «Залишки Троянового валу — унікальна пам'ятка сивої давнини (98—117 рр.)» площею 5,00 га. На валу зростала рідкісна степова рослинність. 23.10.1972 № 537
?	» »	Згідно з рішенням від 14.03.1977 № 131 під назвою «Залишки Троянового валу — унікальна пам'ятка сивої давнини (98—117 рр.)» площею 5,00 га. На валу зростала рідкісна степова рослинність.
?	Не включено до реєстрів природно-заповідного фонду, затверджених рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «150-річні липи — 2 дерева», від 14.03.1977 №131 під назвою «Дві 130 річні липи, посаджені у 1848 році на відзнаку скасування кріпосного права»

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Степові ділянки в урочищі «Вовчків» пл. 3 га і цікаві форми вивітрювання вапняків	3,0	Заліщицький район, х. Вовічків	23.10.1972 № 537
Лісове урочище «Довге» — місце бою ковпаківців з фашистами 03.09.1943 р і захоронення 4-х партизан	4,90	Підгаєцький район, Завалівське лісництво Бережанського ЛМГЗ, кв. 17 вид. 24, кв. 18 вид. 34	14.10.1967 № 734
<i>ЗООЛОГІЧНА ПАМ'ЯТКА ПРИРОДИ</i>			
Ренівська колонія мартинів звичайних	1,0	Зборівський район, с.Ренів, став «Новосілка» рибцеху «Заложці»	21.12.1974 № 554
Передмірські лебеді	0,80	Лановецький район, с.Передмірка, став рибцеху «Борщівка»	19.11.1984 № 320
<i>ЗАПОВІДНІ</i>			
Рудники	25,00	Бережанський район, Тростянецьке лісництво Бережанського ЛМГЗ, кв. 53 вид. 1	05.11.1981 № 589
Урмань	18,00	Бережанський район, Урманське лісництво Бережанського ЛМГЗ, кв. 24 вид. 7	05.11.1981 № 589
Сирота	18,00	Бережанський район, Підгаєцьке (Шевченківське) лісництво Бережанського ЛМГЗ, кв. 56 вид. 15	05.11.1981 № 589

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 14.03.1977 № 131	Увійшла до складу ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Касперівський», оголошеного постановою Ради Міністрів УРСР від 19.04.1977 № 198
?	Не включено до реєстру природно-заповідного фонду, затвердженого рішенням Тернопільського облвиконкому від 19.11.1984 № 320	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Урочище "Довге"», від 14.03.1977 № 131 під назвою «Лісове урочище «Довге» — місце бою ковпаківців з фашистами 3.09.1943 р і захоронення 4-х партизан»
<i>МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ</i>		
30.08.1990 № 189	Мартини перелетіли на Горішноівачівське водосховище	Згідно з рішенням ОВК про оголошення «Колонія мартинів», від 30.11.1984 № 320 під назвою «Ренівська колонія мартинів звичайних».
30.08.1990 № 189	Лебеді перестали гніздунатися	Місце гніздування і відтворення лебедів
<i>УРОЧИЩА</i>		
18.11.1984 № 320	У зв'язку з оголошенням рішенням ОВК 26.12.1983 № 496 у межах даної лісової ділянки ботанічної пам'ятки природи місцевого «Тростянецька бучина № 2» пл. 25,0 га	Ділянка 90-річного дубового лісу
18.11.1984 № 320	У зв'язку з оголошенням рішенням ОВК 26.12.1983 № 496 у межах даної лісової ділянки ботанічної пам'ятки природи місцевого «Урманська бучина» пл. 18,0 га	Ділянка 90-річного дубового лісу
18.11.1984 № 320	У зв'язку з оголошенням рішенням ОВК 26.12.1983 № 496 у межах даної лісової ділянки ботанічної пам'ятки природи місцевого «Мужилівська діброва» пл. 18,0 га	Ділянка 130-річного дубового лісу

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Скала-Подільська	12,90	Борщівський район, Скала-Подільське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 74 вид. 6, 6а	05.11.1981 № 589
Романського	1,10	Борщівський район, Гермаківське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 2 вид. 2	05.11.1981 № 589
Шупарка	8,00	Борщівський район, Наддністрянське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 22 вид. 2	05.11.1981 № 589
Мушкатівка	7,30	Борщівський район, Борщівське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 7 вид. 3	05.11.1981 № 589
Дорошів	18,50	Заліщицький район, Заліщицьке лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 64 вид. 1	05.11.1981 № 589
Яблунівка	3,10	Бучацький район, Яблунівське лісництво Бучацького ДЛГ, кв. 23 вид. 8, кв. 28 вид. 5, кв. 33 вид. 9	05.11.1981 № 589
Вадова	5,80	Бучацький район, Золотопотіцьке лісництво Бучацького ЛГЗ, кв. 22 вид. 16, 17	05.11.1981 № 589
Порохова	17,00	Бучацький район, Золотопотіцьке лісництво Бучацького ЛГЗ, кв. 60 вид. 1	05.11.1981 № 589
Городниця	27,00	Гусятинський район, Гусятинське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 31 вид. 1, 1а	05.11.1981 № 589
Вікнянське	2,00	Гусятинський район, Скалатське лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 67 вид. 6	05.11.1981 № 589

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Скала-Подільська діброва» пл. 12,9 га	Ділянка 70-річного дубового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Гермаківська бучина» пл. 1,1 га	Залишки 200-річного букового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Шупарська бучина № 1» пл. 8,0 га	Ділянка 65-річного букового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Мушкатівська бучина» пл. 7,3 га	Ділянка 70-річного букового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Дорошівська діброва» пл. 18,50 га	Ділянка 75-річного букового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на «пам'ятка природи» з розділом на 3 об'єкти ПЗФ	Рішенням ОВК від 18.11.1984 № 320 оголошено ботанічні пам'ятки природи місцевого значення «Яблунівська діброва № 1» пл. 1,0 га (кв. 23 вид. 8), «Яблунівська діброва № 2» пл. 3,1 га (кв. 28 вид. 3.5.), «Яблунівська діброва № 1» пл. 4,5 га (кв. 33 вид. 4)
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Вадівська бучина» пл. 5,80 га	Ділянка 75-річного букового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Золотопотіцька березина» пл. 17,00 га	Ділянка 45-річного березового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Городницькі ясени» пл. 26,5 га	Ділянка 80-річного ясеневого лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Вікнянська дубина» пл. 2,0 га	Ділянка 50-річного дубового лісу

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Краснянське	15,00	Гусятинський район, Гримайлівське лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 68 вид. 5	05.11.1981 № 589
Іванчани	15,0	Збаразький район, Збаразьке лісництва Тернопільського ДЛГ, кв. 7 вид. 7	05.11.1981 № 589
Дубина	2,0	Зборівський район, Заложцівське лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 54 вид. 10	05.11.1981 № 589
Заброддя	13,60	Кременецький район, Білокриницьке лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 4 вид. 3, кв. 7 вид. 2	05.11.1981 № 589
Маркова	4,40	Монастирський район, Монастирське лісництво Буцацького ЛГЗ, кв. 26 вид. 7, 8	05.11.1981 № 589
Яргорів	16,60	Монастирський район, Монастирське лісництво Буцацького ЛГЗ, кв. 65 вид. 23, кв. 71 вид. 1	05.11.1981 № 589
Яргорів	27,60	Монастирський район, Жовтневе лісництво Буцацького ЛГЗ, кв. 61 вид. 1	05.11.1981 № 589
Коропець	18,40	Монастирський район, Коропецьке лісництво Буцацького ЛГЗ, кв. 41 вид. 2, кв. 43 вид. 1, 2, кв. 48 вид. 1, 7	05.11.1981 № 589

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Краснянська грабина» пл. 15,0 га	Типова ділянка 70-річного грабового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Діброва в Івапнчанах» пл. 16,0 га	Ділянка 75-річного дубового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Дубина» пл. 2,0 га	Ділянка 80-річного дубового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію і розділено на ботанічні пам'ятки природи місцевого «Забродівська діброва № 1» пл. 7,3 га і «Забродівська діброва № 2» пл. 5,6 га	130-річне дубово-соснове насадження
18.11.1984 № 320	Змінено категорію і розділено на ботанічні пам'ятки природи місцевого «Марковецька діброва» площею 1,0 га і «Марковецька бучина» пл. 3,40 га	Ділянки 70-річного дубового і букового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію і розділено на ботанічні пам'ятки природи місцевого «Яргорівська бучина № 1» пл. 5,6 га і «Яргорівська бучина № 2» пл. 11,0 га	Ділянки 70-річного букового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Бучина в ур. «Яргорів № 2» пл. 27,6 га	Ділянки 80-річного букового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію і розділено на ботанічні пам'ятки природи місцевого «Коропецька вільшина» пл. 3,3 га, «Коропецька бучина» пл. 1,2 га, Коропецька грабина» пл. 9,0 га, «Коропецька ясенина» пл. 1,3 га і «Коропецька березина» пл. 3,6 га	Ділянки 70-річного буково-грабового і вільхового насаджень, 50-річного грабового, ясенового і березового насаджень

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Мильно	5,30	Зборівський район, Мшанецьке лісництво Тернопільського ДЛГ, кв. 49 вид. 1	05.11.1981 № 589
Полупанівське	411,0	Підволочиський район, Скалатське лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 12—23	26.12.1983 № 496
Теребовлянське	24,00	Теребовлянський район, Теребовлянське лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 63 вид. 1	05.11.1981 № 589
Папірня	9,0	Теребовлянський район, Буданівське лісництво Тернопільського ЛГЗ, кв. 73 вид. 1	05.11.1981 № 589
Чагарі кутковецькі	4,40	Тернопільський район, Тернопільське лісництво Тернопільського ДЛГ, кв. 20 вид. 12	05.11.1981 № 589
Мишковицьке	0,80	Тернопільський район, Микулинцьке лісництво Тернопільського ДЛГ, кв. 32 вид. 12	05.11.1981 № 589
Колиндяни	9,30	Чортківський район, Колиндянське лісництво Чортківського ЛГЗ, кв. 56 вид. 8	05.11.1981 № 589
Зелений дуб	4,50	Шумський район, Суразьке лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 28 вид. 6	05.11.1981 № 589
Базиліянина	28,00	Шумський район, Волинське лісництво Кременецького ЛГЗ, кв. 35 вид. 4, 7	05.11.1981 № 589
Кіптіха	30,00	Лановецький район, с. Нападівка	26.12.1983 № 496

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Мильнівський грабняк» пл. 5,6 га	Ділянки 65-річного грабового лісу
22.12.1987 № 310	Урочище розташоване в зоні діючих кар'єрів	Охорона і відтворення рослинного і тваринного світу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Теребовлянська бучина № 4» пл. 5,6 га	Ділянка 85 річного букового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Папірнянська діброва» пл. 9,0 га	65-річне дубово-грабове насадження
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Кутковецька ясенева діброва» пл. 4,4 га	45-річне дубово-ясеневе насадження
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Кленовий гай в Мишковицькій дачі» пл. 0,90 га	75-річне ясенєво-яворове насадження
18.11.1984 № 320	Змінено категорію на ботанічну пам'ятку природи місцевого «Колиндянська грабина» пл. 9,3 га	Ділянка 75-річного дубово-грабового лісу
18.11.1984 № 320	Змінено категорію і розділено на ботанічні пам'ятки природи місцевого «Діброва «Зелений дуб» пл. 4,5 га	85-річне соснове насадження 90-річне дубове насадження
18.11.1984 № 320	Змінено категорію і розділено на ботанічні пам'ятки природи місцевого «Базиліщанський сосняк» пл. 24,0 га і «Базиліщанська діброва» пл. 4,0 га	170-річне дубово-соснове насадження
25.04.1996 № 90	Увійшло до складу гідрологічного заказника місцевого значення «Кіптиха» площею 40 га	Об'єкт має гідрологічну, ботанічну і орнітологічну цінність.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>			
Хорстківський дендропарк	18,00	Гусятинський район, м. Хоростків	27.12.1976 № 637
Шкільний ботанічний сад	2,50	Кременецький район, м. Кременець, територія Кременецької станції юних натуралістів	30.08.1990 № 189
<i>БОТАНІЧНІ</i>			
Почаївський ботсад лікарських рослин	30,00	М. Почаїв, вище професійне училище № 21	25.04.1996 № 90

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 22 грудня 1987 року № 310
2. Рішення Тернопільської обласної ради від 26 лютого 2000 № 50
3. Рішення Тернопільської обласної ради від 18. 03. 1994 р. Рішення Тернопільської обласної ради від 26.02.1999 р. № 50
4. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 30.08.1990 р. № 189
5. Рішення Тернопільської обласної ради від 26 липня 2002 року № 34
6. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 22.07.1977 р. № 360

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА</i>		
19.11.1984 № 320	Не знайдено додаток № 5 до рішення ОВК від 19.11.1984 № 320 «Вилучення заповідних територій та об'єктів місцевого значення із складу природно-заповідного фонду області у зв'язку з невідповідністю діючій класифікації». Згідно з постановою Ради Міністрів УРСР від 22.07.1983 № 311 надано статус Хоростківського дендрологічного парку загальнодержавного значення	Згідно з рішенням про оголошення — заповідний парк місцевого значення «Хлоростківський рішеннями ОВК від 14.03.1977 № 131 під назвою «Хорстківський дендропарк» — парк — пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення є. 4
18.03.1994 без номера	Увійшов до складу Кременецького ботанічного саду загальнодержавного значення, створеного згідно з постановою Ради Міністрів Української РСР від 17.03.1990 № 57	Сад закладений у 1986—1988 роках працівниками обласних природоохоронних організацій і станції юних натуралістів. Зросло понад 70 видів деревно-чагарникових порід і велика кількість рослин закритого ґрунту
<i>САДИ</i>		
18.06.2009 № 620	У зв'язку із відсутністю інфраструктури ботанічного саду та недоцільністю його подальшого функціонування	Поряд функціонує Кременецький ботанічний сад загальнодержавного значення. Який може використовуватись як навчально-практична база студентів училища

7. Рішення Тернопільської обласної ради від 29.04 1986 року № 128

8. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 26.12.1983 р. № 496

9. Рішення Тернопільської обласної ради від 25.04.1996 р. № 90

10. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 30.06.1986 р. № 198

11. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 20.12.1968 р. № 870

12. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 13.12.1971 р. № 645

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

13. Рішення Тернопільської обласної ради від 26 липня 2002 року №37
14. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 14.03.1977 р.
№ 131
15. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 17.11.1969 р.
№ 747
16. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 21.12.1974 р.
№ 554
17. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 22.12.1987 р.
№ 310
18. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 23.10.1972 р.
№ 537
19. Рішення Тернопільської обласної ради від 26 липня 2002 року №33
20. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 28.12.1970 р.
№ 829
21. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 05.11.1981 р.
№ 589
22. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 14.10.1967 р.
№ 734
23. Рішення виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 15.06.1964 р.
№ 449
24. Рішення Тернопільської обласної ради від від 21 серпня 2002 № 18
25. Рішення Тернопільської обласної ради від 26 липня 2002 року № 35
26. Рішення Тернопільської обласної ради від 26 липня 2002 року № 38
27. Рішення Тернопільської обласної ради від 26 липня 2002 року № 36
28. Рішення Тернопільської обласної ради від 26 липня 2002 року № 32
29. Рішення Тернопільської обласної ради від 30.01.2003 р. № 98
30. Постанови Верховної Ради України від 22 вересня 1994 року № 177/94 — ВР
«Про Програму перспективного розвитку заповідної справи в Україні» обласна рада

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

У Харківській області налічується 246 об'єкт природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 74 843,6 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 70 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. Всі вони повністю втратили свій статус місцевого значення (632 місцевого значення 7,9). Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 7,7 % від сумарної площі та 22,15 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Харківської області.

*Над дослідженням працювали:
О. Муравинець, Д. Панасюк, О. Василюк*

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Велике	4	Вовчанський р-н, Єфремівське л-во, кв. 20.
Нагір'ївський	2,5	С. Нагір'ївка
Урочище «Велике»	?	Вовчанський р-н, Єфремівське л-во, кв. 20, діл. 4, 5, 6, 7, 8; кв. 21, діл. 3, 4, 5.
Ділянка лісу	3,4	Краснокутський р-н, Пархомівське л-во, кв. 56, діл. 1, 3, 9; кв. 57, діл. 8.
<i>ЗАКАЗ</i>		
Малинівський	2704,7	Малинівське л-во Чугуєво-Бабчанського ліс-гу
Луговий	62,4	Бакалійський р-н, с. Крейдянка.
Урочище «Мережанське»	4,7	Шевченківський р-н, колгосп «Дружба»
Станки	7	Купянський р-н, с. Петропавлівка
<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>		
Ботанічний сад Харківського Держуніверситету ім. Горького	5,5	М. Харків, вул. Клочківська, 52.
Меморіальне насадження	5	Ізюмський р-н, Артемівське л-во, гора Крем'янець, кв. 117—118.
Лісонасадження штучного походження	74	Ізюмський р-н, Песківське л-во, гора Крем'янець, кв. 21.
Ділянка дубового лісу природнього походження	100	М. Харків, Лісопарк, урочище «Сокольники», кв. 60 і 61.
Ділянка лісу	120	М. Харків, урочище Померки, кв. 8, 9, 16, 23, 29, 65, 66.
Ділянка дубового лісу	9,1	Вовчанський р-н, Печенізьке л-во, кв. 20, діл. 15.
Ділянка лісу	5,6	Краснокутський р-н, Володимирське л-во, кв. 121, діл. 3.
Ділянка лісу	44,2	Зміївський р-н, Таранівське л-во, Заровнянська дача, кв. 20, діл. 1, 2, 8, 4, 5.
Ділянка лісу	120	Зміївський р-н, Таранівське л-во, Заровнянська дача, кв. 35, діл. 1.
Ділянка лісу	5,7	Зміївський р-н, Таранівське л-во, Заровнянська дача, кв. 30, діл. 1.
Ділянка лісу	50,2	Зміївський р-н, Таранівське л-во, Заровнянська дача, кв. 34, діл. 1, 2, 7—10.

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
?	?	?	?
?	?	?	?
[4]	?	?	?
[3]	?	?	?
<i>НИКИ</i>			
[1]	?	?	?
[2]	?	?	?
[4]	?	?	?
?	?	?	?
<i>ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА</i>			
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Ділянка лісу	25,2	Зміївський р-н, Таранівське л-во, Заровнянська дача, кв. 40, діл. 1.
Ділянка лісу	41	Зміївський р-н, Таранівське л-во, Заровнянська дача, кв. 24, діл. 1, 2.
Ділянка лісу	18	Зміївський р-н, Таранівське л-во, Заровнянська дача, кв. 23, діл. 4, 5.
Ділянка лісу	14	Зміївський р-н, Таранівське л-во, Заровнянська дача, кв. 28, діл. 3.
Ділянка лісу	43,2	Зміївський р-н, Таранівське л-во, Заровнянська дача, кв. 29, діл. 1.
Ділянка лісу	9,8	Зміївський р-н, Таранівське л-во, Гомольшанська дача, кв. 34, діл. 8, 9, 15.
Ділянка лісу	17	Ізюмський р-н, Ізюмське л-во, кв. 270, діл. 16.
Ділянка лісу	13	Ізюмський р-н, Ізюмське л-во, кв. 301, діл. 1.
Ділянка лісу	32	Ізюмський р-н, Придонецьке л-во, Червоно-Шахтарська дача, кв. 426, діл. 16.
Ділянка лісу	16,4	Ізюмський р-н, Придонецьке л-во, Червоно-Шахтарська дача, кв. 427, діл. 7, 10.
Ділянка лісу	8,4	Ізюмський р-н, Придонецьке л-во, Червоно-Шахтарська дача, кв. 468, діл. 1.
<i>НЕВІДОМА</i>		
Псевдосуга	?	Краснокутський р-н, парк Шарівського тубсанаторію
Віковий дуб	?	Краснокутський р-н, парк Шарівського тубсанаторію
Віковий дуб	?	Гутянське л-во, кв. 77, діл. 7.
Віковий дуб	?	Гутянське л-во, кв. 91, діл. 13.
Дуб черешчатий	?	Краснокутський р-н, Краснокутське л-во, кв. 27, діл. 9.
Ділянка лісу	0,8	Зміївський р-н, Коробівське л-во, Гомольшанська дача, кв. 33, діл. 6.
?	4,2	Зміївський р-н, Коробівське л-во, Гомольшанська дача, кв. 46, діл. 8.
?	2,9	Зміївський р-н, Коробівське л-во, Гомольшанська дача, кв. 40, діл. 6, 8, 9.
Дуб черешчатий	?	Зміївський р-н, Коробівське л-во, кв. 28, діл. 5.
Дуб черешчатий	?	Зміївський р-н, Коробівське л-во, кв. 28, діл. 5.

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?

КАТЕГОРІЯ

[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?
[3]	?	?	?

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Віковий дуб	?	Ізюмський р-н, Песківське л-во, кв. 356, діл. 12.
Віковий дуб	?	Ізюмський р-н, Песківське л-во, кв. 153, діл. 23.
Вікова тополя	?	Ізюмський р-н, Песківське л-во, кв. 309, діл. 3.
Віковий дуб	?	Дергачівський р-н, Дергачівське л-во, кв. 59, обх. 8.
Вікові дуби	?	Золочівський р-н, Золочівське л-во, урочище «Шпарське», кв. 62, обх. 9.
Віковий дуб	?	Валківський р-н, Мерчанське л-во, ур. Кругле-Заповідне, кв. 56, обх. 9.
Віковий дуб	?	Кв. 51, обх. 9.
Віковий дуб	?	Кв. 73, обх. 10.
Віковий дуб	?	Кв. 74, обх. 10.
Віковий дуб	?	Кв. 81, обх. 10.
Дуб Сквороди	?	Золочівський р-н, с. Сквородіновка.
Віковий дуб	?	Зміївський р-н, Коробівське л-во, Будинок відпочинку «Коропів хутір».
Вікові дуби	?	М. Харків, лісопарк «Сокольники», кв. 51, діл. 5.
Віковий дуб	?	М. Харків, лісопарк «Померки», кв. 52, діл. 11.
Віковий дуб	?	Кв. 68, діл. 8-а.
Віковий дуб	?	Кв. 51, діл. 5.
Дуб черешчатий	?	М. Харків, сад ім. Т. Г. Шевченка.
Дуб черешчатий	?	М. Харків, вул. Пушкінська 39.
Дуб черешчатий	?	М. Харків, вул. Раднаргоспівська, в дворі будинку вчених.
Дуб черешчатий	?	М. Харків, вул. Черноглазівська 5.
Дуб черешчатий	?	М. Харків, вул. Черноглазівська 11.
Дуб черешчатий	?	М. Харків, Холодна Гора, вул. Бусовська № 49-а.
Дуб черешчатий	?	М. Харків, вул. Бабушкіна 16.
Дуб черешчатий	?	М. Харків, Лісопарк, кв. 51, діл. 5.
Дуб черешчатий	?	Кв. 52, діл. 8.
Дугласія сиза	?	М. Харків, вул. Пушкінська 86.
Піхта одноколірна	?	М. Харків, вул. Пушкінська 86.
Ялина колюча	?	М. Харків, вул. Пушкінська 86.
Сосна чорна	?	М. Харків, вул. Пушкінська 86.
Малиновка	2754	Чугуєво-Бабчанське л-во, Лаптівська дача

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення виконавчого комітету Харківської обласної ради народних депутатів № 332 від 02.12.1991 «Про зміну меж державних ландшафтних заказників місцевого значення «Малинівський» та «Кочетокська лісова дача» Чугуєво-Бабчанського ліс-гу Чугуївського р-ну // Державний архів Харківської області (ДАХО). — Ф. Р-3858. — Оп. 14. — Спр. 2844. — Арк. 87—88.

2. Рішення Харківської обласної ради народних депутатів 18 сесія 21 скликання від 17.12.1993 «Про створення державних заповідних територій місцевого значення» // ДАХО. — Ф. Р-6556. — Оп. 1. — Спр. 161. — Арк. 71—74.

3. Рішення виконавчого комітету харківської обласної ради депутатів трудящих №377 «Про стан охорони пам'яток природи та заходи по поліпшенню заповідної справи» від 17 липня 1972 року // ДАХО. — Ф. Р-3858. — Оп. 13. — Спр. 371.

4. Рішення виконавчого комітету Харківської обласної ради народних депутатів від 20.02.1984 р. «Про затвердження переліку територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення Харківської області» №93 // ДАХО. — Ф. Р-3858. — Оп. 14. — Спр. 1779.

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

У Херсонській області налічується 82 об'єкт природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 318695,1 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 7 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. Всі вони повністю втратили свій статус (1 527,52). Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 0,47 % від сумарної площі та 7,8 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Херсонської області.

*Над дослідженням працювали:
О. Маруцак, О. Василюк*

*Висловлюємо подяку за важливі консультації
І. Мойсієнку*

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ</i>						
Колонія диких кролів	1,5	Правий берег Віршовчаної балки на території стрілкового стенду обласної ради товариства мисливців та рибалок	[2]	?	?	?
Вікова тополя	0,01	М. Гола Пристань, Парк «Комунар»	[2]	?	?	?
Віковий в'яз	0,01	М. Херсон, вул. Суворова 6	[1]	?	?	?
Острів Мартинячий	7	Новотроїцький р-н	[1]	?	?	?
Острів Китай	4	Генічеський р-н	[1]	?	?	?
Частина острова Куюк-тук	215	Генічеський р-н	[1]	?	?	?
Урочище Буркути	1298	Великокопєнський ДЛГ, Буркутське л-во, кв. 7, 12, 16—18, 22—24, 81—82.	[1]	?	?	?

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення Херсонської обласної ради народних депутатів від 27.05.1967 № 242 «Про затвердження додаткового списку пам'яток природи місцевого значення та умов їх зберігання» // ДАХО. — Ф. Р-1979. — Оп. 10. — Спр. 569.

2. Рішення виконкому Херсонської обласної ради народних депутатів від 02.03.1972 № 100/4 «Про віднесення пам'яток природи місцевого значення за категоріями згідно нової класифікації та затвердження ново виявлених заповідних територій і природних об'єктів» // ДАХО. — Ф. Р-1979. — Оп. 11. — Спр. 493.

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

У Хмельницькій області налічується 523 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 312 579,3 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 108 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 80 об'єктів ПЗФ (4901 га) повністю втратили свій статус і ще 28 ввійшли в склад інших ПЗФ (2537 га), після чого були скасовані як самостійні одиниці. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 1,5 % від сумарної площі та 17,11 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Хмельницької області.

*Над дослідженням працювали:
О. Оскирко, О. Василюк*

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>			
Сатанівська дача	2,2	Сатанівське л-во, кв. 32, діл. 7	[9]
Сатанівська дача	0,8	Сатанівське л-во, кв. 32, діл. 15	[9]
Сатанівська дача	2,1	Сатанівське л-во, кв. 32, діл. 21	[9]
Сатанівська дача	0,7	Сатанівське л-во, кв. 32, діл. 20	[9]
Сатанівська дача	2,4	Сатанівське л-во, кв. 32, діл. 4	[9]
Сатанівська дача	0,7	Сатанівське л-во, кв. 32, діл. 12	[9]
Сатанівська дача	7,2	Сатанівське л-во, кв. 32, діл. 6	[9]
Джерело «Надія»	0,5	Між смт. Сатанів і с. Сатанівка, лівий схил каньйону над р. Збруч	[6]
Джерело «Віра»	0,5	Між смт. Сатанів і с. Сатанівка, лівий схил каньйону над р. Збруч	[6]
Джерело «Наталя»	0,5	Смт. Сатанів, біля ГЕС та профілакторію	[6]
Рахновецька дача	4,9	Дунаєвецьке л-во, кв. 30, діл. 90	[3]
Сосна звичайна	0,1	Голицьке л-во, кв. 39, діл. 2	[3]
Урочище «Буцни»	2,5	Бохнянське л-во, кв. 61, діл. 2	[3]
Платан кленолистий	0,01	М. Кам'янець-Подільський, вул. Ленінградська, 70	[13]
Горіх Зібольда	0,01	М. Кам'янець-Подільський, вул. Тімірязєва, 28	[3]
Хуторська дача	3,4	Хуторське л-во, кв. 6, діл. 1	[3]

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>		
[10]	Увійшло до складу Сатанівського лісового заказника	Буково-дубове насадження віком 88 р., вис. 26 м, діам. 36 см
[10]	Так само	Буково-дубове насадження віком 98 р., вис. 26 м, діам. 36 см
[10]	» »	Букове насадження віком 93р., вис. 26 м, діам. 40 см
[10]	» »	Буково-дубове насадження віком 88 р., вис. 25 м, діам. 36 см
[10]	» »	Букове насадження віком 68 р., вис. 22 м, діам. 32 см
[10]	» »	Букове насадження віком 103 р., вис. 29 м, діам. 40 см
[10]	» »	Букове насадження віком 98 р., вис. 27 м, діам. 40 см
[12]	Увійшов до парку — садово-паркового мистецтва «Сатанівська перлина»	Джерело води з металічним залістим присмаком дебіт 60 м на добу, слабо-лужна, близька до нейтральної. Досліджена в 1961 році
[12]	Так само	Джерело води ізотонічного-гідрокарбонатом-кальцієвою-магнієвої води. Досліджена Одеським інститутом курортології 1961.
[12]	» »	Джерело слабо лужної, слабо мінералізованої води.
[10]	Ввійшов до лісового заказника «Рахновецький»	Ділянка дуба звичайного 140 р., вис. 27 м, діам. 48 см
[10]	Загинуло від ударів блискавки	Одне дерево віком 205 років, вис. 32 м, діам. 120 см.
[10]	Дерева висохли і підлягають вирубці	Дубове насадження віком 110 років, вис. 24 м, діам. 82 см.
[12]	Загинуло під час бурі в 1989 р.	Дерево платана кленолистого віком 90 років, вис. 30 м, діам. 76 см.
[10]	Знесено під розширення вулиці	Горіх Зібольда віком 45 років, вис. 16 м, діам. 26 см.
[10]	Дерева висохли і підлягають вирубці	Дубове насадження віком 90 років, вис. 28 м, діам. 32 см.

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Дуб звичайний	0,1	Дунаєвська л-во, кв. 28, діл. 15	[3]
Дуб звичайний	0,2	Дунаєвська л-во, кв. 31, діл. 2, 3	[3]
Клен сріблястий	0,01	М. Кам'янець-Подільський, вул. Ленінградська, 69	[3]
Біота східна	0,01	М. Кам'янець-Подільський, вул. Ленінградська, 69	[9]
Фундук канадський	0,01	М. Кам'янець-Подільський, вул. Держинського, 24	[3]
Айлант високий	0,5	М. Кам'янець-Подільський, вул. Ленінградська, 29	[3]
Горіх чорний	0,02	М. Кам'янець-Подільський, вул. Держинського, 1	[3]
Клен Гінала	0,01	М. Кам'янець-Подільський, вул. Суворова, 2	[3]
Туя західна	0,3	М. Кам'янець-Подільський, вул. Шевченка, 37	[9]
Корначівський ліс	125	Ур. Проскурівський ліс	[3]
Граб з корою дуба	0,1	Дунаєвецьке л-во, ур. «Ковтун», кв. 7, діл. 1	[3]
Урочище «Пеньки»	2,3	Антонінське л-во, кв. 2, діл. 8	[6]
Софора японська	0,02	Струзьке л-во, кв. 14, вид. 29	[15]
Полонський	911	Полонське л-во, кв. 76, 77, 93, 108, 109, 110, 111, 112. Мальованське л-во, кв. 96, 97, 100, 101	[10]
Русалчині поляни	60	Лісовий масив на північ від с. Мальованка	[18]
Урочище «Гайдучино-1»	0,6	Красилівське л-во, кв. 83, діл. 6	[19]
Азалія понтійська	0,2	Полонське л-во, кв. 67, діл. 22	[4]

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[10]	Ввійшов до лісового заказника «Рахновецький»	?
[10]	Так само	?
[10]	Загинуло під час бурі в 1989 р.	?
[10]	Всохло	?
[10]	Знесені під забудову гуртожитку	?
[10]	Так само	?
[10]	Знесені під будівництво школи №9	?
[10]	Знесені під будівництво корпусу харчового технікуму	?
[10]	Знято під час реставрації будинку	?
[10]	Вилучена із заповідної зони територія втратила свою природну наукову цінність	?
[14]	Масове висихання і випадання ялини	Одне дерево віком 65 р., вис. 22 м, діам. 26 см
[14]	Загинуло під час бурі	Ділянка ялини віком 80 років, вис. 28 м, діам. 44 см.
[16]	Дерево загинуло в наслідок вітровалу	?
[17]	Включене до складу регіонального ландшафтного парку «Мальованка»	Виявлено ряди рослин занесених до «Червоної книги УРСР»
[17]	Так само	Ділянка лісу на якій розміщено 3 озера. Кожне з озер та прилеглі до них ділянки землі та лісу цікаві різноманітним флористичним складом
[20]	Включене до складу ботанічного заказника місцевого значення «Гайдучино»	Ділянка цінного високопродуктивного насадження дугласії віком 75 років, вис. 29 м, діам. 36 см.
[17]	Включене до складу регіонального ландшафтного парку «Мальованка»	Ділянка азалії понтійської в сосновому лісі

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Урочище «Новіки»	0,7	Самчиківське л-во, кв. 4, діл. 5	[13]
Мальованський	270	Мальованське л-во, кв. 61, 72, 81, 82, 87—90	[21]
Ластівка береговушка	1	Поблизу с. Нове Поріччя	[21]
Горіле болото	54	Лісовий масив агроцеху «Україна» в 2, 4 км від с. Конотоп	[21]
Лелека чорний	3	Полонське л-во, кв. 46, вид. 10	[21]
Савицький	56,3	Мальованське л-во, кв. 61, 72, 81, 82, 87—90	[23]
Дуб черештатий	21	Полонське л-во кв. 64, вид. 2	[24]
Участок лісу Бука європейського	?	Ур. «Новіки»	[13]
Щедрівська колонія чайок	5	Смт. Летичів, острів з прилеглими сплавами на Щедрівському водосховищі	[5]
Урочище «Тростянець»	2,7	Шепетівський р-н, Грицівське л-во, кв. 60, діл. 13	[3]
Урочище «Вербівці»	0,8	Шепетівський р-н, Грицівське л-во, кв. 18, діл. 10	[3]
Товтровий кряж	?	Залягає між смт. Сатанів та м. Кам'янець-Подільський	[19]
Голицька дача	15	Голицьке л-во, кв. 40, діл. 14	[3]
Голицька дача	15	Голицьке л-во, кв. 38, діл. 8	[9]
Горіх манчжурський			[3]

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[20]	Включене до складу лісового заказника місцевого значення «Новиківський»	Ділянка бука європейського віком 220 років, вис. 26 м, діам. 60 см.
[17]	Включене до складу регіонального ландшафтного парку «Мальованка»	Невеликі лісові болота
[22]	В 1999 р. стався обвал стінки піщаника з норами-гніздами ластівок. Після цього ластівки більше не гніздилися в цьому місці	Піщаник знорами-гніздами ластівок
[17]	Включене до складу регіонального ландшафтного парку «Мальованка»	Типове подільське болото з різноманітною флорою і фауною
[17]	Так само	Гніздо лелеки чорного на старому дубі з двома птахами на вис. 12 м
[17]	» »	Буково-дубове насадження віком 88р., вис. 26 м, діам. 36 см
[17]	» »	?
[20]	Включене до складу лісового заказника місцевого значення «Новиківський»	Букове насадження віком 200 р
[24]	Розширення площі і створення на базі старого новий орнітологічний заказник «Щедрівський»	На острові і сплавах проживає колонія чайки озерної майже 2 тис. штук
?	?	Модрина європейська віком 85 років, вис. 30 м, діам. 40 см.
?	?	Ділянка модрини європейської віком 75 років, вис. 30 м, діам. 44 см.
?	?	
?	?	Насадження сосни віком 90 років, вис. 30 м, діам. 40 см.
?	?	Ділянка ялини звичайної віком 80 років, вис. 30 м, діам. 32 см.
?	?	Екзот - цінне дерево 2 екземпляри віком 30 років

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Розріз середньої частини канилівської серії (карповська свита)	1,5	С. Лоївці, в 0,8 км південніше північної околиці села. Яр на лівому березі р. Жарнівка	[6]
Бархат амурський	2	Ур. «Совий Яр»	[3]
Грабово-дубове-ясеневе високо бонітетне насадження	5,5	Малівецьке л-во кв. 34, уч. 7	[25]
Циківська дача	81	Біля села Ніжина Кам'янець-Подільського р-ну	[4]
Урочище «Чорна»	103	Самчиківське л-во, кв. 2, діл. 24, 25	[21]
Маківський	350	Маньківське л-во, кв. 30—43, 46	[21]
Конотопський	34	Біля с. Конотоп	[21]
Буковий	3,1	Сковородецьке л-во	[21]
Дубово-грабова діброва	5	Князпільська дача кв. 51, уч. 7	[25]
Адамівський	169	Між с. Адамівка та Слобідка Деражнянського р-ну	[21]
Деражнянський	112,8	М. Деражня	[21]
По чаплинецький	10	Біля с. Почаплинці по р. Іванчик	[21]
Іванецьки	150	Колгоспний ліс в 5 км від с. Іванець	[21]
Товтра «Гусинова гора»	97,3	С. Кам'янка, 1,5 км від села	[21]
Озеро «Лісне»	38	Полонське л-во, кв. 33, 50	[21]
Озеро «Кругле»	11,5	Полонське л-во, кв. 15, 45	[21]
Озеро «Езерське»	10	Полонське л-во, кв. 20	[21]
Озеро «Синичне»	12	Полонське л-во, кв. 21	[21]
Джерело «Криничка»	0,2	Водойма р. Скрипівка біля с. Титьків	[21]

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	?	Один з небагатьох незатоплюваних розрізів жарнівської свити з відбитками рослин і м'якотілих організмів.
?	?	Цінне насадження бархата амурського віком 35 років, кв. 20, уч. 9
?	?	Цінність в тому , що тут природньо формується високо бонітетне 1 продуктивне насадження
?	?	Товтровий кряж на якому зростає грабово-дубовий ліс
?	?	Освітлена грабова діброва з різноманітною рідкісною рослинністю
?	?	Багатий флористичний склад
?	?	?
?	?	?
?	?	Тут росте неповторної краси дубово-грабова діброва. В цьому місці знаходиться також Історичний пам'ятник старовинне городище
?	?	Заболотна місцевість з типовою рослинністю
?	?	Заплавне болото, служить регулятором водного режиму р. Вовк
?	?	Місце гніздування білих лебедів, дикої водоплавної птиці, а також ондатри і видри
?	?	Дубово-грабова діброва з різноманітною рослинністю
?	?	Безліса товтра вкрита лучно-степовою рослинністю
?	?	Лісове озеро на якому гніздяться багато пташок
?	?	Мальовниче озеро місце гніздування багатьох водоплавних птахів
?	?	Мальовниче озеро серед змішаного лісу
?	?	Мальовничий куточок з озером чистої води
?	?	Джерело дзеркально чистої води, з яким пов'язані народні легенди

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Запуст	38,3	К-пу ім.Островського кв. 3, діл. 5 біля с. Варварівка	[21]
Тадеушпіль	85	На південний захід с. Фадіївка	[21]
Алея дуба звичайного	?	Ур. Черятин кв.58	[6]
Насадження на садibi сільсько-господарського Інституту	?	М. Кам'янець-Подільський	[13]
Урочище «Вербівці»	0,5	Шепетівський р-н, Грицівське л-во, кв. 25, діл. 11	[3]
Урочище «Вербівці»	0,6	Шепетівський р-н, Грицівське л-во, кв. 19, діл. 3	[3]
Марянівський	3	Смт. Чорний Острів, заплава річки П. Буг і Мшанець	[18]
Гарнишівський	50	Близько с. Гарнишівка	[18]
Ковальова долина	6	2,5 км на північний захід від с. Вільхівці	[18]
Новоленський	68	На північ від с. Новоленський на березі р. Південий Буг	[26]
Сільце	10	Кривинське л-во, кв. 21	[26]
«Поділля»	30,5	М. Хмельницький	[14]
Довгий берег	5	На лівому березі р. Бужок на відстані 1 км на схід від села Митківці	[27]
Іллятковоцький	109	Став розташований на р. Іква	[22]
Державний лісовий заказник	140	Плужнянське л-во кв. 94, 95, 96, 97	[4]
Насадження ясеня звичайного	8,3	Летичівський р-н, Козачанське л-во, ур. Грабарка кв. 54, діл. 2	[6]
Климентовецька дача	1	Шепетівський р-н, Климентовецьке л-во, кв. 71, діл. 22	[3]

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	?	80-річні дубові насадження
?	?	Насадження дуба і липи 60-80 річного віку
?	?	Цінна довголіттями як насіннева ділянка
?	?	Насадження налічує до 50 різних екзотичних дерев
?	?	Ділянка ялини звичайної віком 100 років, вис. 31 м, діам. 44 см.
?	?	Ділянка модрина європейської віком 70 років, вис. 30 м, діам. 48 см.
?	?	Заболочена ділянка, де гніздяться лебідь-шипун, лунь болотний та велика кількість інших птахів
?	?	Низинне болото по річці Грабака, яке підтримує водний режим річки
?	?	Рідкісна степова рослинність
?	?	Заболочена ділянка вздовж р. Південий Буг
?	?	Значна за розмірами популяція лікоподієли заплавної
?	?	Нараховується більше 300 порід
?	?	Типове заплавне болото. Тут ростуть занесені до «Червоної книги» рослини родини архідних, сашник ржавий і інші
?	?	Тут гніздяться близько 10 рідкісних видів птахів
?	?	Насадження дуба черешчатого з домішками сосни 10—15 % високої продуктивності. Вік 90—100 років
?	?	Високопродуктивне насадження віком 85 років
?	?	Ділянка сосни Веймутової віком 80 років, вис. 27 м, діам. 40 см.

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
			<i>ЗАКАЗ</i>
Полонський	1078	Полонське л-во	[21]
Староушицький	135	Урочище «Липи», кв. 1, близько с. Ст. Ушиця	[21]
Сковородецький	55,8	Сковородецьке л-во	[21]
Джурківський	600	По р. Ушиці через с. Минківці	[21]
Ушицький	400	Каньйон річки Ушиці від с. Минківці до с. Джуржівка	[21]
Панівецький	695	С. Щутнівці, с. Сокіл, с. Устя	[21]
Урочище «Фридрівці»	415	Кадієвецьке л-во, кв. 26—29, 32—34	[21]
Яхнівський	62	Волочинський р-н	[21]
Климентовецький	18,5	Климентовецьке л-во, кв. 62	[21]
Подільський	210	Подільське л-во, кв. 61, 62	[21]
Вербецький	327	Бохнянське л-во, кв. 5, 6, 15—18	[21]
Урочище «Летавське»	37,8	С. Грицьків за 2 км на захід від села	[18]
Васьківчики	49	За 1,5 км с. Васьковичі	[18]
Заславський	17	На південній околиці смт. Віньківці	[18]
Теребіжі	32,1	Галицьке л-во	[22]
			<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>
Волосовецька дача	23	Летичівський р-н, Пархомівське л-во, кв. 5, діл. 9	[3]

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>НИКИ</i>		
[17]	Включене до складу регіонального ландшафтного парку «Мальованка»	
[24]	Розширення площі і створення на базі старого новий ландшафтний заказник «Староушицький»	Різноманітна рослинність
[21]	Розширення площі і створення на базі старого нову комплексну пам'ятку природи «Сквородецькі краєвиди»	?
?	?	Рідкісні рослини
?	?	Мальовничі схили багаті рослинністю і тваринами
?	?	Мальовничий лісний масив де зростають рідкісні і занесені до «Червоної книги» рослини
?	?	Масив де зростають рідкісні і занесені до «Червоної книги» рослини
?	?	Насадження дуба віком 60 років
?	?	Насадження дуба віком 130 років, ялини - 100 років
?	?	Територія багата рідкісними рослинами
?	?	Масив де зростають рідкісні і занесені до «Червоної книги» рослини
?	?	Грабово-дубові ліс з численними галявинами, ярами і рідкісними рослинами
?	?	Лісове урочище, яке виконує ґрунтозахисну роль
?	?	Заліснений схил над кар'єром. В насадженні переважають соснові породи
?	?	Зростання рідкісних рослин
<i>ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА</i>		
?	?	Ділянка дуба віком 95 років, вис. 25 м, діам. 36 см.

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Волочиський	41	Північна частина м. Волочиськ на березі р. Збруч	[26]
Парк 50-річчя Жовтня	64,5	М. Хмельницький	[4]
<i>ЗАПОВІДНІ</i>			
Проскурівський ліс	250	Ярмолинецький р-н, с. Проскурівка	[6]
Чернелівське	61	На північ від с. Чернелівка	[11]
Пашутинецьке	7,4	На південь від с. Пашутинці	[11]
Михайловецьке	63	На південь від с. Михайлівці	[11]
Зеленське	49	На північ від с. Зелена	[11]
Ледянське	42	Поблизу с. Ледянка	[11]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Хмельницька область: Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення (<http://data.gov.ua>).

2. Рішення Хмельницької обласної Ради депутатів трудящих від 30.01.69 р. № 79р // Державний архів Хмельницької області (ДАХО). — Ф. 338. — Оп. 17. — Спр. 1490.

3. Рішення Хмельницької обласної Ради депутатів трудящих від 11.06.70 р. № 156р-6 // ДАХО. — Ф. 338. — Оп. 17. — Спр. 1571.

4. Рішення Хмельницької обласної Ради депутатів трудящих від 15.05.75 р. № 132 // ДАХО. — Ф. 338. — Оп. 17. — Спр. 1899.

5. Рішення Хмельницької обласної Ради депутатів трудящих від 14.07.77 р. № 213 // ДАХО. — Ф. 338. — Оп. 17. — Спр. 2044.

6. Рішення Хмельницької обласної Ради народних депутатів від 04.09.82 р. № 278 // ДАХО. — Ф. 338. — Оп. 24. — Спр. 566.

7. Рішення Хмельницької обласної Ради народних депутатів від 19.10.88 р. № 153 // ДАХО. — Ф. 338. — Оп. 25. — Спр. 103.

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	?	Молодий міський парк культури відпочинку населення.
?	?	В парку зростає близько 30 переважно місцевих порід і чагарників
<i>УРОЧИЩА</i>		
?	?	Мальовничий лісний масив де зростають рідкісні і занесені до «Червоної книги» рослини
?	?	Мальовнича місцевість з великим розмаїттям рослин. Виконує проерозійні функції
?	?	Мальовнича місцевість з великим розмаїттям рослин. Виконує проерозійні функції
?	?	Мальовнича місцевість з великим розмаїттям рослин. Виконує полезахисні і водореагулюючі функції
?	?	Мальовнича місцевість з великим розмаїттям рослин. Виконує проерозійні функції
?	?	Мальовнича місцевість з великим розмаїттям рослин. Виконує проерозійні функції

8. Хмельницька ОІДУ УРСР по охороні природи, Хмельницька організація охорони природи, Кам'янець-Подільський відділ УГТ при Академії наук УРСР, Хмельницький обласний Краєзнавчий музей. Перелік заповідних територій та об'єктів, рідкісних та зникаючих тварин і рослин Хмельниччини. Хмельницький: Хмельницька ОІДУ УРСР по охороні природи, Хмельницька організація охорони природи, Кам'янець-Подільський відділ УГТ при Академії наук УРСР, Хмельницький обласний Краєзнавчий музей. — 1986 р. — 73 с.

9. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 242 від 21.11.84 р. [місце зберігання не встановлене].

10. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 194 від 26.10.90 р. [місце зберігання не встановлене].

11. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 5 від 25.12.97 р. [місце зберігання не встановлене].

12. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 25 від 15.10.86 р. [місце зберігання не встановлене].

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

13. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 358-р від 22.10.69 р. [місце зберігання не встановлене].
14. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 67-р від 28.05.95 р. [місце зберігання не встановлене].
15. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 3 від 17.12.93 р. [місце зберігання не встановлене].
16. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 22-11 від 30.03.2004 р. [місце зберігання не встановлене].
17. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 21 від 11.05.99 р. [місце зберігання не встановлене].
18. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 2 від 01.11.96 р. [місце зберігання не встановлене].
19. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 72-р від 30.01.68 р. [місце зберігання не встановлене].
20. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 20-24 від 18.11.2009 р. [місце зберігання не встановлене].
21. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 7 від 25.10.92 р. [місце зберігання не встановлене].
22. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 10 від 04.04.2001 р. [місце зберігання не встановлене].
23. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 66-р від 28.08.94 р. [місце зберігання не встановлене].
24. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 225 від 15.10.86 р. [місце зберігання не встановлене].
25. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 466-р від 06.12.72 р. [місце зберігання не встановлене].
26. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 13 від 16.12.98 р. [місце зберігання не встановлене].
27. Рішення виконкому Хмельницької обласної ради № 251 від 20.09.79 р. [місце зберігання не встановлене].

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

У Черкаській області налічується 555 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 64 595,96 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 134 об'єктів ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 121 об'єкт ПЗФ (153 999,5 га) повністю втратили свій статус і ще 13 вийшли в склад інших ПЗФ (2 553,8 га), після чого були скасовані як самостійні одиниці. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 19,8 від сумарної площі та 19,44 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Черкаської області.

У зв'язку з затвердженням Держстандарту РСТ 1745-76, який не визначав широкого бачення ПЗФ штучного походження, в низці випадків зі складу ПЗФ були виключені парки, розміщені у населених пунктах з пояснення «не відповідає новій класифікації»: «Парк ім.1 травня» (створений Рішенням виконкому Черкаської обласної ради депутатів трудящих № 165 від 16.03.1970 р.; скасований Рішенням Черкаського облвиконкому № 14-21 від 28.04.1993 «Про зміни та доповнення до реєстру територій та об'єктів природно-заповідного фонду Черкаської області»); «Парк», «Парк», «Парк «Довжик», «Парк відпочинку», «Скригулівське», «Таганчанський парк» (створені Рішенням Черкаського облвиконкому № 367 від 27.06.1972; скасовані Рішенням Черкаської обласної ради № 354 від 21.11.1984 «Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області» та Рішенням Черкаської облас-

ної ради № 15-4 від 08.04.2000 року); «Міський парк», «Міський парк (сквер)», «Парк із ставом», «Парк Т.І.Берушвілі», «Лісопарк «Хлипнівський» та «Парк Ястребйова (Сквер Ястребйова)» (створені Рішенням черкаського облвиконкому № 288 від 13.05.1975 року, скасовані Рішенням Черкаської обласної ради № 354 від 21.11.1984 «Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області).

Разом з тим, формальна причина «невідповідність новій класифікації» була використана для ліквідації колосальних за площею територій ПЗФ. Так, Рішення Черкаської обласної ради № 177 від 19.03.1976 «Про приведення заповідних об'єктів природи у відповідність з новою класифікацією» постановило скасувати: заказник «Озеро Криве» (300 га), «Конельське болото» (600 га), «Лісові масиви Смілянського і Будяньського лісництв Смілянського ЛГ» (1200 га) та «Горно-Тікичський орнітологічний заказник» (1560 га) та «Канівський державний заказник» (10000 га, частина Кременчуцького водосховища протягом 10 км вниз за течією від греблі Канівської ГЕС).

Незрозумілим для нас є зазначення у графі «причина скасування» у рішеннях про ліквідацію низки ПЗФ позиції «заказник виконав свою функцію». Така причина вказана для заказників «Ур. Мліївське (Мліївський-1)» та «Ур. Городищенське (Городищенський-1)» (створені Рішенням Черкаського облвиконкому № 136 від 11.03.1979 року; скасовані Рішення Черкаського облвиконкому № 14-21 від 28.04.1993 року «Про зміни та доповнення до реєстру територій та об'єктів природно-заповідного фонду Черкаської області»), а також заказник «Ліплявський» (сторений Рішенням Черкаського облвиконкому № 205 від 14.04.1983 року; скасований Рішенням Черкаського облвиконкому № 14-21 від 28.04.1993 «Про зміни та доповнення до реєстру територій та об'єктів природно-заповідного фонду Черкаської області»). Вірогідно, такі заказники створені на місці колишніх мисливських заказників, що до 1978 року не входили до складу ПЗФ і виділялись на період 3—5 років як місця розмноження дичини.

Окрему групу складають території ПЗФ, що були скасовані у зв'язку із включенням їх до нових, більших за площею ПЗФ. номінальна втрата їх як самостійних об'єктів не призводить до реальних втрат природно-заповідного фонду як категорії земель. Так, у зв'язку із включенням у склад заказника «Неморозький» (створений Рішенням Черкаської обласної ради від 10.04.2009 № 26-15/У), тим самим документом були ліквідовані заказники Бучинівський (ур. «Бучинівка»), Заболотівський (ур. «Заболотівка»), Залужський (ур. «Залуг»), Новоселівський (ур. «Но-

воселівка»), одночасно створені у минулому Рішення Черкаського облвиконкому № 597 від 28.11.1979 року. Аналогічно, заказники «Лісова культура модрина сибірської» та «Насадження горіху чорного» (створені Рішенням Черкаського облвиконкому № 367 від 27.06.1972), були згодом скасовані Рішення Черкаської обласної ради № 95 від 22.05.1990 «Про зміни та доповнення мережі природно-заповідного фонду області» у зв'язку із включенням їх до складу заказника «Сунківський». Також, Сулинський заказник (2500 га), що був створений Рішенням Черкаського облвиконкому № 367 від 27.06.1972 року та скасований Рішенням Черкаської обласної ради № 177 від 19.03.1976 «Про приведення заповідних об'єктів природи у відповідність з новою класифікацією» в подальшому був реорганізований у інші заказники (Сулинський) а згодом — НПП Нижньосульський, що був створений у 2010 році.

Разом з тим, нами виявлені і факти скасування ПЗФ у господарських цілях, що було б неможливим в нинішніх законодавчих умовах. Так, гідрологічні пам'ятки природи Мінеральне джерело «Радон» (Звенигородський радон) та Мінеральне джерело «Тальнівське» (створені Рішенням виконкому Черкаської обласної ради депутатів трудящих № 165 від 16.03.1970 року) були ліквідовані Рішенням Черкаської обласної ради № 354 від 21.11.1984 «Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області» у зв'язку з тим, що на момент прийняття нового рішення, джерела експлуатувались. З великою вірогідністю в минулому їм було надано охоронний статус з метою збереження для подальшої експлуатації. Заказник «Ур. Перуни» (16 га), що був створений Рішенням Черкаського облвиконкому № 597 від 28.11.1979 року, згодом скасували Рішенням Черкаської обласної ради № 354 від 21.11.1984 «Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області» із зазначенням причини «Ділянка зрубана у відповідності з планом організації лісового господарства».

Також, очевидно господарські причини лежать в основі скасування заказника «Жовнівські острови» (593 га), що був створений Рішенням виконкому Черкаської обласної ради депутатів трудящих № 165 від 16.03.1970 року та скасований Рішенням Черкаської обласної ради № 17-6/IV від 17.08.2004 року «по причині лісової пожежі, що пошкодила територію заповідного урочища». При цьому жодних острівних екосистем із суттєвими пожежами у цей період на Черкащині не відомо.

*Над дослідженням працювала
Д. Ширяєва*

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>		
Лісове урочище «Згар-Гришківка»	9,4	Золотоніський р-н, північно-східна околиця хутора Згар
Вікові дерева груші і каштана	0,02	Звенигородське ДЛГ, Вільховецьке л-во, кв. 74 вид. 5
Парк ім. 1 травня	13,5	М. Черкаси, вул. Смілянська
Дерева тополі білої (скасовано 3 ПЗФ, як один)	0,3	Золотоніське ДЛГ, Велико-Бурімське л-во, кв. 14 вид. 2
Дуб Устима Жука	0,03	Городищенський р-н, Смілянське ДЛГ, Лісове урочище «Валявська дача»
Насадження вільхи	1	Канівське ДЛГ, Михайлівське л-во, кв. 6Б
Ялиново-дубові лісові культури	1,4	Уманське ДЛГ, Поташанське (Тальнівське) л-во, кв. 14
Дерево Дуба	0,1	Корсунь-Шевченківське ДЛГ, Сахнівське л-во, кв. 8
Дуб «Киричка»	0,01	Корсунь-Шевченківське ДЛГ, Яснозірське л-во, кв. 70
Відслонення лабрадоритів	2	Правий берег р. Вільшанки м. Городище старий кар'єр
Дуб Б. Хмельницького в урочищі Виграївська дача		Корсуньське ЛГ, Корсуньське л-во

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>			
[1]	?	Можливо, увійшло у склад об'єкту Згар-Гришківське (94 га)	Схил, порослий лісом. Місце гніздування корисних птахів. Через ліс протікає р. Сула. Місце відпочинку трудящих
?	[2]	Дерева пошкоджені бурєю і усихають	?
[1]	[2]	Не відповідає вимогам класифікації	Парк з вікових дерев. Місце масового відпочинку
[3]	[2]	Дерева впали і пошкоджені бурєю	Вік дерева 60 років, висота 30 м, діаметр 3,4 м. 2 — вік дерева 60 років висота 28 м., діаметр стовбура — 3,7 м. 3 — вік 60 років, висота 28 м., діаметр 3 м.
[3]	[2]	Дерево усохло	Вік дерева — 250 років, висота 25 м, діаметр стовбура — 1,5 м., діаметр крони — 30 кв м., дерево пов'язане з історією боротьби України за встановлення радянської влади
[3]	[2]	Насадження перестійне і починає суховершити	Високопродуктивне вільхоче насадження . Тип лісу С2. на ділянці 2 дуба діаметром 144 см і 170 см
[4]	[2]	Насадження перестійне і починає суховершити	Високопродуктивні лісові культури ялини з дубом віком 80 років
[5]	[2]	Дерево всохло	Дерево дубу віком 400 років, висота 30 м., діаметр 114 см
[5]	[2]	Пошкоджене буревієм	Дерево дубу віком 500 років, висота 30 м., діаметр 220 см
[2]	[6]	?	Бувший кар'єр, де розроблявся лабрадорит. Потужність лабрадориту в даний час 2 м по північно-східній стіні кар'єру та 7—8 м по південно-східній та південній стінах, запаси каменю 900 тис. куб. метрів
[4]	[7]	Дерево пошкоджене стихією	Дуб віком 800 років, пов'язаний з перебуванням Б. Хельницького

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Віковий дуб	0,01	Тальнівський р-н, Потаське (Тальнівське) л-во, кв. 37, вид. 3
Насадження сосни веймутової	1,1	Звенигородський р-н, Козачанське л-во, кв. 24, вид. 5
Насадження ялини звичайної	0,9	Звенигородський р-н, Пехівське л-во, кв. 48, вид. 9
Високопродуктивне насадження сосни звичайної	89,4	Черкаський р-н, Дубіївське л-во, кв. 158, вид. 3
Мінеральне джерело «Радон» (Звенигородський радон)	0,3	М. Звенигородка
Мінеральне джерело «Тальнівське»	0,3	М. Тальне
Насадження дуба	0,1	Уманське ЛГ, Тальнівське л-во, кв. 78
Ялина О. М. Баха	0,01	М. Золотоноша, вул.Гагаріна,25
Вікове дерево тополі срібної	0,03	Звенигородське ЛГ, Пехівське л-во, кв. 32, діл. 2
Колонія сірих чапель	5	Чигиринське ЛГ, Чигиринське л-во, кв 9
Дуб-красень	0,1	Корсунь-Шевченківське ЛГ, Таганчанське л-во, кв 18
Юдова яма	0,02	Канівський р-н, Східна околиця с. Хмільна, садиба гр. Хоменка Д.С.
Урочище Чайковського	5	Кременчуцьке вдсх, територія держземфонду
Озеро Горіхове	25	Кременчуцьке вдсх, територія держземфонду, 1 км на південь від с. Кедина гора
Озеро Святе	25	Так само
Урочище «Бурчатики» (Обручак)	50	Золотоніське ЛГ, Прохорівське л-во

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[1]	[2]	По причині всихання дерева	Вікове дерево дуба віком 250 років біля дороги в урочищі «Шалашское». Висота 26 м, діаметр 150 см, запас кубомаси — 7 м ³ .
[4]	[2]	По причині всихання насаджень	Цінне насадження дерев-екзотів віком 54 роки
[4]	[2]	Так само	Вік насаджень — 90 років, середня висота 30 м, середній діаметр 36 см
[4]	[2]	По формальній причині начебто зараження лісу сосновою губкою	Компактні високопродуктивні лісові насадження сосни віком 100 років
[1]	[8]	Джерело експлуатується	Мінеральна вода з лікувальними властивостями (неврологічні захворювання)
[1]	[8]	Так само	Мінеральна вода з лікувальними властивостями (шлункові захворювання)
[1]	[8]	Лісонасадження всохло	Насадження віком 50 років
[4]	[8]	Дерево всохло	Вік дерева — 84 роки, посаджена академіком Бахом
[4]	[8]	Дерево повалене буревієм	Вік дерева — 200 років, висота — 28 метрів, обхват стовбура — 7 метрів
[4]	[8]	Птахи відлетіли	Колонія біля 200 гнізд
[5]	[8]	Дерево всохло	Дерево дубу віком 150 років, висота 31 м, діаметр 120 см
[5]	[8]	Озеро всохло	Залишок русла р. Рось, яка протікала в цьому місці в XIX, озеро заросле очеретом. Потребує охорони від замулення
[1]	[9]	Бобри мігрували	Місце поселення бобрів
[1]	[9]	Так само	Так само
[1]	[9]	» »	» »
[1]	[9]	» »	Велике поселення бобрів на р. Гнилий Обручак

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Вікове дерево дуба	0,05	Канівська ГЛМС, Софійське л-во, кв. 25, вид. 6
Лісові культури модрини сибірської	7	Смілянське ЛГ, Сунківське л-во, кв. 59 вид. 11
Насадження горіху чорного	0,1	Смілянське ЛГ, Сунківське л-во, кв. 73, вид. 17
Борисів потік	2,4	Канівський р-н, с. Бучак, землі колгоспу «Більшовик»
Сквер ім. Ленінського комсомолу	1,6	М. Черкаси
Віковий дуб	?	Чигиринський р-н, с. Мельники, Кам'янське ЛГ, Креселецьке л-во, кв. 67
Віковий дуб (Вікове дерево дуба)	?	Шполянський р-н, с. Журавка, Кам'янське ЛГ, Капітанівське л-во, кв. 55, вид. 1
Козацький дуб	?	Чигиринський р-н, с. Мельники, Кам'янське ЛГ, Креселецьке л-во, кв. 39
Парк ім. Аркадія Гайдара	2	М. Канів
Дуб-красень	?	Кам'янський р-н, с. Михайлівка, Лісфонд колгоспу Радянська Україна
Дуб О. Кошового	?	м. Канів, двір Канівської районної лікарні
Віковий дуб	0,05	Золотоніське ЛГ, Вільхівське л-во, кв. 101
Вікове дерево груші лісової	?	Звенигородський р-н, Вільховецьке л-во, садиба кордону в обх. № 3

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[3]	[9]	Дерево повалене буревієм	Вік дерева — 400 років, висота — 23 метри, обхват стовбура — 4,5 м
[4]	[9]	Входить в заказник «Сунківський»	Середня висота 30 м, тип лісу ДЗ, запас на 1 га — 429 кбм
[4]	[9]	Так само»	Вік насадження — 70 років — 18 шт., 90 років — 9 шт. Деревя-екзоти
[5]	[9]	?	Типовий розріз складчастих структур середньої частини Трахтемирівського блоку дислокацій. Відслонення порід юри, верхньої крейди, палеоцену і плейстоцену. Забороняється порушувати відслонення процесі меліорації угідь
[1]	?	?	Місце зв'язане з перебуванням Т.Г. Шевченко. Місце відпочинку трудящих
[1]	?	?	Дуб віком 300 років, висота — 25 м, діаметр — 90 см
[1]	?	?	Вік дуба черешчатого 270 років, висота 24 м, діаметр 170 см
[1]	?	?	Вік дерева 300—350 років, висота 25 м, діаметр 90 см
[10]	?	?	Закладений в 1944 році, в парку поховані відомий радянський письменник-партизан А. Гайдар та російський актор, режисер О. Ленський. На території парку — пам'ятник історії та архітектури — старовинна церква, збудована в 1144 році
[7]	?	?	Одиноке дерево дубу звичайного віком 150 років, висота 22 м, діаметр 40 см
[7]	?	?	Вік дерева 300 р, висота 20 м, діаметр 80 см
[7]	?	?	Вік дерева — 250 років, висота 19 м, діаметр 70 см
[11]	?	?	Вік дерева — 90 років, діаметр стовбура — 50 см, висота — 20 м

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Вікове дерево каштана кінського	?	Звенигородський р-н, Вільховецьке л-во, садиба кордону в обх. № 3
Вікове дерево дуба	?	Жашківський р-н, садиба радгоспу Жашків
Поселення бобрів	0,3	Золотоніський р-н, канава поруч з Чехівською дамбою
Віковий дуб	0,01	Уманськк ЛГ, Поташське л-во, кв. 37
Насадження модри-ни сибірської	1,8	Звенигородський р-н, с. Козацьке, Звенигородське ЛГ, Казачанське л-во, кв. 49 уч. 11
Залишки стародавньої фортеці	50	Чорнобаївський р-н, с. Лящівка
Віковий дуб	0,2	Держлісфонд Макіївського л-ва Кам'янського ЛГ (кв. 23)
Чотиристовбурний дуб	0,2	Держлісфонд Мошенського л-ва Черкаського ЛГ, кв. 58 вид. 2
Вовчегідне	11	Держлісфонд Михайлівського л-ва Канівської ГЛМС (кв. 43)
ЗАКАЗ		
Колонія чорних і рижих бобрів	50	Михайлівське л-во Канівської ГЛМС на р. Рось
Ур. Городищенське (Городищенський-1)	44	Смілянське ДЛГ, Городищенське л-во, кв. 27, вид. 9—12, кв. 51, вид. 2, 4, 6, 11
Ур. Мліївське (Мліївський-1)	8	Смілянське ДЛГ, Мліївське л-во, кв. 74
Юрківський	3,5	Уманське ДЛГ, Юрківське л-во, кв. 61 вид. 7
Софіївський	0,7	Черкаський р-н, Канівська ГЛМС, Софіївське л-во, кв. 60, діл. 1

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[11]	?	?	Вік дерева — 100 років, діаметр стовбура — 60 м, висота — 21 м
[11]	?	Можливо тепер — Віковий дуб (0,1 чи 0,3 га)	Вік дерева — 400 років, діаметр стовбура — 156 см, висота — 18 м, проекція крони — 25 кв.м
[3]	?	?	Місце перебування і розмноження бобрів
[4]	?	?	Вік дерева — 400 років, висота — 19 м, діаметр 1,8 м
[4]	?	?	Вік насадження — 54 роки. Середня висота — 27 метрів. Середній діаметр — 24 см, об'єм на ділянці — 600 м ³
[4]	?	Ймовірно, потім частково стала урочищем «Бурти» (комплексна пам'ятка природи, 10 га)	Залишки земляних валів Слов'янської фортеці XVII ст., створеної для оборони від племен половців. Молодий парк
[12]	?	?	Одиноке дерево дубу звичайного віком 150 років, висота 25 м, діаметр 44 см
[12]	?	?	Чотиристовбурне дерево дуба віком 150 років висотою 30 м, середній діаметр 70 см
[12]	?	Можливо, тепер — Михайлівський, 21 га	Соснове насадження віком 140 років. В трав'яному покриві вовчі пахучі
НИКИ			
[4]		Тепер — Колонія річкових бобрів (0,5 га)	Рідкісний від. тварин, 28 шт.
[13]	[2]	Заказник виконав свою роль	Рідкісні рослини: конвалія, зубрівка, глід, копитняк європейський
[13]	[2]	Заказник виконав свою роль	Рідкісні рослини: копитняк європейський, суниця лісова
[7]	[2]	У зв'язку із переходом в старшу вікову групу кизил зникає	Плантація кизилу
[7]	[2]	Зникла сон-трава	У рослинному покриві рідкісна рослина — сон-трава

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Ліплявський	5	Золотоніське ДЛГ, Ліплявське л-во, кв. 88, вид. 1
Бучинівський (ур. «Бучинівка»)	7,4	Звенигородський р-н, с. Неморож
Заболотівський (ур. «Заболотівка»)	13	Так само
Залужський (ур. «Залуг»)	6,2	Так само
Новоселівський (ур. «Новоселівка»)	13	Так само
Писарівський	1	Уманський р-н, с. Сушківка
Конельське болото	600	Жашківський р-н, с. Соколівка, с. Конельська Попівка, Маньківський р-н, с. Добра,
Горно-Тікичський орнітологічний заказник	1560	Жашківський р-н. Знаходиться під охороною птахофабрики «Острожани», колгоспу ім.Ватутіна, радгоспу Пугачівка та колгоспу ім. Леніна.
Вільшанський державний заказник	100	Гирло р. Вільшанки, Частина акваторії Кременчуцького водосховища перед гирлом р. Вільшанки на відстані 500 м в усі сторони і в глибину водосховища а також р. Вільшанка на ділянці від гирла і до с. Байбузи.
Канівський державний заказник	10000	Частина Кременчуцького водосховища протягом 10 км вниз за течією від греблі Канівської ГЕС.
Озеро «Криве»	300	Канівський р-н, с. Келеберда, знаходився під охороною Канівської ради УТМР

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[11]	[2]	Заказник виконав свою роль	У трав'яному покриві рідкісні види рослин: звіробій, сон-трава
[5]	[14]	Увійшов у склад заказника «Неморозький»	Болотний масив — регулятор водного режиму р-ну
[5]	[14]	Так само	Так само
[5]	[14]	» »	» »
[5]	[14]	» »	» »
[11]	[15]	По формальній причині начебто зникнення на території комах-ентомофагів	Місце поселення ентомофагів (золотоочки, кокцинеїди, клопи та інш.)
[4]	[16]	?	Місце гніздування водоплавних птахів. Типовий ландшафт лісостепової зони
[3]	[16]	?	Єдине в області місце посітного гніздування сірих гусей. Різноманітна по відомому складу болотно-лугова рослинність, наявність важкодоступних островів створюють сприятливі умов для розмноження пернатої дичини. Крім того, тут знаходяться багаточисельні колонії крижнів, чомг, лисок, бекасів, свиязів, шилохвостів та інших видів птахів. Під час перельотів туит зупиняються лебеді, журавлі, гагари. з іхтіофауни варто відзначити коропа, карасів, сомів, лящів
[3]	[16]	?	Місце постійної концентрації та нересту риби
[3]	[16]	?	Місце постійної концентрації та нересту риби
[3]	[16]	?	Резерват цінної фауни -бобрів, козуль, зайців, диких качок

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Сулинський заказник	2500	Гирло р. Сули, акваторія Сулинської затоки в межах створу «Жовнівська круча» — Мозоліївка» і р. Сула на ділянці від гирла до с. Бурімка.
Дібровський	2	Золотоніське ЛГ, Деньгівське л-во, кв. 14, діл. 11
Стадницький	2	Золотоніське ЛГ, Вільхівське л-во, кв. 82, діл. 4
Панський	5	Золотоніський р-н, ур. Панське, акваторія Кременчуцького вдсх, за 2 км на північ від станції Панське на р. Дніпро,
Муровський	5 (в іншому рішенні про створення 100, 1970)	Р. Муровка, заплава Кременчуцького вдсх.
Старикський	5 (в іншому рішенні (1970 р.) про створення 100)	Р. Старик, заплава Кременчуцького вдсх.
Мліївський	2	Смілянське ЛГ, Мліївське л-во, кв. 15. вид. 2
Будянський	0,5	Смілянське ЛГ, Будянське л-во, кв. 15. вид. 10
ур. Смілянське (Смілянський)	28	Смілянське ЛГ, Смілянське л-во, кв. 3. вид. 6
Криничанський	0,5	Канівський р-н, с. Бобриця
Сердюківський	3	Смілянський р-н, с. Сердюківка
Старокладбищенський	0,5	Околиці м. Тального
Колонія чорних і рижих бобрів (Михайлівський)	5	Канівський ГЛМС, Михайлівське л-во, на р. Рось
Колонія чорних бобрів (Степанецький)	5	Канівський р-н, р. Росава в с. Степанці, біля 8-річної школи

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[3]	[16]	В подальшому на місці заказника утворені інші заказники (Сулинський) а згодом — НПП Нижньосульський	Місце концентрації та нагулу цінних відів риб — судака, ляза, сазана, щуки та інших
[7]	[8]	Лісосіка 1983 року	В покріві конвалія і кропива
[7]	[8]	Так само	В рослинному покриві лікарські рослини конвалія і кропива
[1]	[9]	Бобри мігрували	Цінні поселення бобрів
[1]	[9]	Так само	Так само
[1]	[9]	» »	» »
[1]	[9]	Барвінок хрещатий зник у зв'язку з рубково-головного користування	Для збереження барвінку хрещатого
[1]	[9]	Насадження перейшло в старшу вікову групу і лікарські рослини зникли	В рослинному покриві лікарські рослини конвалія і чистотіл
[1]	[9]	Так само	В рослинному покриві конвалія і звіробій
[11]	[9]	Комахи зникли	У віданні радгоспу «Більшовик», місце поселення ентомофагів
[11]	[9]	Так само	У віданні колгоспу ім. Ворошилова, місце поселення ентомофагів
[11]	[9]	» »	У віданні колгоспу «Здобуток жовтня», місце поселення ентомофагів
[4]	[9]	Бобри мігрували	Рідкісний від. тварин
[4]	[9]	Так само	Так само

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Бакаївський (ур. Бакай)	10,9	Чорнобаївський р-н, с. Хрестителеве
Гончарний (ур. Гончарне)	4,9	Шполянський р-н, с. Лозуватка
Лисянський (ур. Лисянське)	5	Звенигородський р-н, с. Богачівка, колгосп Прохорівський
Павлівський (ур. Павлівське)	3	Звенигородський р-н, с. Павлівка, колгосп Прохорівський
Прохорівський (ур. Прохорівське, 6 діл.)	16	Канівський р-н, с. Сушки, колгосп «Зоря комунізму»
П'ятипільський (ур. П'яте поле, 6 діл.)	46	Канівський р-н, с. Сушки, колгосп «Зоря комунізму»
Скарбочий (ур. Скарбові)	7,9	Шполянський р-н, с. Терешки, колгосп ім. Шевченка
Струшевий (Ур. Струцево)	13,9	Шполянський р-н, с. Лебедин
Ур. Баченкова балка (Биченкова балка)	53,9	Шполянський р-н, с. Нечаєве
Ур. Варичов (Варичів)	62,9	Шполянський р-н, с. Капустине
Ур. Винокурня і ур. «Пелихів яр»	26,7	Шполянський р-н, с. Лебедин
Ур. Гнилий Ташлик	2,8	Шполянський р-н, с. Надточаївка
Ур. Мисливський бір	30,2	Шполянський р-н, с. Ярославка
Ур. Павликів берег	2,9	Шполянський р-н, с. Топильна
Ур. Соїв	5,4	Смілянський р-н, с. Соболівка
ур. Соловійові яри	25	Звенигородський р-н, с. Вільховець, колгосп ім. Леніна
Чижмаківський (ур. «Чижмаково»)	37	Звенигородський р-н, с. Богачівка
Яцунівський (ур. Яцунове)	24,6	Звенигородський р-н, с. Ново-Українка колгосп «Дніпро»
Лазарівський	11	Звенигородський р-н, Вільховецьке л-во, кв. 77, діл. 5

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[5]	[9]	Болото вислохло	Створений на території болотного масиву-регулятора водного режиму ра-ну: забороняється осушення
[5]	[9]	Так само	Так само
[5]	[9]	» »	» »
[5]	[9]	» »	» »
[5]	[9]	Болото вислохло	» »
[5]	[9]	Так само	» »
[5]	[9]	» »	» »
[5]	[9]	» »	» »
[5]	[9]	» »	» »
[5]	[9]	» »	» »
[5]	[9]	» »	» »
[5]	[9]	» »	» »
[5]	[9]	» »	» »
[5]	[9]	» »	» »
[5]	[9]	» »	» »
[5]	[9]	» »	» »
[5]	[9]	» »	» »
[11]	?	?	Мікрозаказник на ентомофагів (теленормус, пімпля, золоточка, жужелиця-красотіл)

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Червонослобідський	1,25	Черкаський р-н, с. Червона Слобода, радгосп ім. Леніна
Аеродромний	1	Корсунь-Шевченківський р-н, північна околиця м. Корсунь-Шевченківський, поруч з аеродромом
Високопродуктивні насадження сосни	19	Смілянське ЛГ, Закревське л-во, кв. 11
Колонія чорних бобрів	15	Канівський р-н, с. Степанці, на р. Россаві, 8-річна школа
Буригівський	9,7	Звенигородське ЛГ, Хлипнівське л-во, кв. 45, вид. 1
Скалеватський (Ур. «Скалеватка»)	5,2	Звенигородський р-н, с. Юрківка
Ур. «Болота»	24	Звенигородський р-н, м. Ватутіне
Ур. «Будищанське»	27,3	Лисянський р-н, с. Будище
Ур. «Добрянське»	8	Маньківський р-н, с. Добра
Ур. «Ліплявське» (5 ділянок)	36	Канівський р-н, с. Ліплява
ур. «Свячене»	7	Звенигородський р-н, с. Ново-Українка
Аіровий	20	Золотоніський р-н, на території с. Бубнова Слобідка
<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>		
Парк	0,2	М. Золотоноша, по вул. Семенівська
Цінні соснові насадження	29	Канівський ГЛМС, Михайлівське л-во, кв. 43
Міський парк	3,2	Смт. Монастирище
Міський парк (сквер)	0,6	Смт. Монастирище

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[11]	?	?	Місце поселення ентомофагів
[11]	?	?	Місце поселення ентомофагів
[4]	?	можливо, тепер це пам'ятка природи Закревський бір	Лісові культури сосни віком 75 р., повнота 0,9, висота 27 м, діаметр 32 см, запас на 1 га 450 м ³
[4]	?	?	Рідкісний від. тварин, 19 шт.
[5]	?	?	Болото з типовою болотною рослинністю
[5]	?	?	Болотний масив — регулятор водного режиму р-ну
[5]	?	?	Так само
[5]	?	?	» »
[5]	?	?	» »
[5]	?	?	» »
[5]	?	?	» »
[12]	?	?	Болото з наявністю рідкісної рослини — аїру болотного

ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА

[4]	[15]	По причині невідповідності вимогам класифікації	Парк з 100 дерев, посаджених на честь 100-річчя з дня народження В.І. Леніна
[3]	[8]	Ділянка зрубана у відповідності з планом організації лісового господарства	Цінне соснове насадження 1 групи віком 110 років. Тип лісу В2. на ділянці — релікт флори — вовче лико
[3]	[8]	Не відповідає вимогам нової класифікації	Насадження різних порід 30—60 років, окремі дерева віком понад 100 років. Місце масового відпочинку населення
[3]	[8]	Так само	Вікові дерева дуба по 250 років, ясена, клена, сосни і ялини по 100—150 років. Місце відпочинку трудящих

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Парк із ставком	3,5	Монастирищенський р-н, с. Цибулів
Парк Т. І. Берушвілі	0,5	Лисянський р-н, с. Босівка
Парк	7,5	Золотоніський р-н, Хутір Згарь
Парк «Довжик»	31	Південно-східна околиця м. Сміли
Парк відпочинку	3	Маньківський р-н, с. Дзенгалівка
Таганчанський парк	8,8	Канівський р-н, с. Таганча
Лісові масиви Смілянського і Будяньського л-ва Смілянського ЛГ	1200	Смілянського ЛГ, Смілянське л-во, кв.54—56, пл. 782 га, Будяньське л-во, кв. 54—58
Дендрологічний парк (Шкільний дендропарк)	0,5	Чорнобаївський р-н, с. Васютинці
Парк Ястребйова (Сквер Ястребйова)	1,2	М. Звенигородка (в рішенні — с. Босівка Лисян- ського р-ну)
<i>ЗАПОВІДНІ</i>		
Плантація горіха грецького	0,3	Драбівський р-н, Золотоніське ЛГ, Велико-Бурім- ське л-во, кв. 35, діл. 25
Жовнінські острови	593	Кременчуцьке водоймище, гирло р. Сули, кв. 50— 59 Великобуріньське л-во, ДП «Золотоніське лісове господарство»
Лісопарк «Хлипнівський»	4,7	Звенигородське ЛГ, Хлипнівське л-во, кв. 65, діл. 4.

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[3]	[8]	Не відповідає вимогам нової класифікації	Насадження цінних порід дерев віком 70 років. Поруч ставок. Місце відпочинку трудящих
[3]	[8]	Так само	Місце відпочинку трудящих. Молодий парк — колекція цінних порід дерев
[4]	[8]	» »	Парк по обидва боки шляху Київ-Черкаси, дерева розміщені біо-групами. В північній частині парку р. Суха Згарь з озером. Місце відпочинку
[4]	[8]	» »	Оригінальний рельєф з виходом на р. Тясмин. Зона відпочинку
[4]	[8]	» »	Парк в центрі села
[4]	[8]	» »	Місце відпочинку, колекція цінних порід дерев
[4]	[8]	В насадженнях проводяться рубки головного користування	Резерват мисливської фауни
[1]	[9]	Входить до колгоспного дендропарку	Колекція дерев-екзотів
[8]	[3]	Не відповідає вимогам нової класифікації	Колекція цінних порід дерев та кущів. Місце відпочинку трудящих

УРОЧИЩА

[7]	[2]	Знаходиться в зоні переробки Кременчуцького вдсх.	Плантація горіха грецького посадки 198 року, висота 7 м, діаметр 22 см
[1]	[17]	По причині лісової пожежі, що пошкодила територію заповідного урочища	Ліси 1 групи водоохоронного і ґрунтозахисного призначення. Оригінальна флора. Місце дослідів з біологічних мір боротьби з шкідниками лісу.
[3]	[8]	Не відповідає вимогам нової класифікації	Цінні насадження дуба віком 70 років. Оригінальний ландшафт на березі р. Гнилий Тікич

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування
Скригулівське	5,5	Золотоніський р-н, с. Піщана
Ур. Перуни	16	?
Батурова гора	3	Колишне с. Зарубинці
Козацький шпиль	5	Канівський р-н, с. Бучак
Плаунова долина	0,3	Канівський р-н, колгосп «Радянська Україна»
<i>ДЕНДРОПАРКИ</i>		
Дендропарк л-ва	0,6	Звенигородське ЛГ, Вільховецьке л-во, кв. 97, вид. 5
Дендропарк технікуму сільського господарства	0,3	М. Звенигородка, вул. Димитрова №1
Сквер	0,2	С. Золотоноша, вул. Семенівська

Крім того, в ході дослідження виявлені ПЗФ, які не були скасовані номінально, але були переміщені (тобто початкова площа втратила статус ПЗФ), або площа яких була скорочена. Загальна площа таких втрат 560,3 га.

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про створення	Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[3]	[8]	Не відповідає вимогам нової класифікації	Дубові насадження 100—120 років, 200 метрів до р. Супій
[5]	[8]	Ділянка зрубана у відповідності з планом організації лісового господарства	ділянка старого складного субору з віковими дубами і соснами. Рідкісні еталонні асоціації забороняється терасування, заліснення, розорювання, випас худоби
[5]	[9]	Втратило цінність	На лісовій площі ділянки ковили-тирси і айстри. Забороняється терасування та заліснення.
[5]	[9]	Ліквідоване при будівництві ГАЕС	Ділянка рідкісного ландшафту з асоціаціями — ковили-тирси, ковили пірчастої, сону чорніючого та інших степових рослин. Складка-підкид з юрською фауною, канівськими підмореними пісками, опорний розріз юрських відкладів. забороняється заліснення і терасування
[5]	[9]	Плаун булавовідний зник	Ділянка сосново-березового лісу з плауном булавовідним. В процесі догляду за лісом заборонено заліснювати
<i>І ЛІСОПАРКИ</i>			
[3]	?	?	Екзотичний куточок з колекцією цінних порід дерев і кущів має пізнавальне і наукове значення
[3]	?	?	Колекція екзотів, в складі гірко, тиса тощо
[4]	?	?	Сквер з 100 дерев, посаджених на честь 100-річчя з дня народження Леніна

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Рішення про створення
		<i>ЗАКАЗ</i>
Ур. «Яничанське»	55	Рішення Черкаського ОБК № 136 від 11 березня 1979 року
		<i>ЗАПОВІДНІ</i>
Канівські гори	300	Рішення Черкаського облвиконкому № 597 від 28.11.1979
		<i>ПАМ'ЯТКИ</i>
Парк	48	Рішення Черкаського ОБК № 288 від 13 травня 1975 року
Лисяче джерело	50	Рішення Черкаського ОБК № 288 від 13 травня 1975 року
Роженя криниця	50	Рішення Черкаського ОБК № 288 від 13 травня 1975 року
Лісове урочище «Плоске-Зуєве»	115,3	Рішення Черкаського ОБК № 288 від 13 травня 1975 року

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення виконкому Черкаської обласної ради депутатів трудящих № 165 від 16.03.1970 р. // Державний архів Черкаської області (ДАЧО). — Ф. Р-4313. — Оп. 3. — Спр. 522. — Арк. 67—81.

2. Рішення Черкаського облвиконкому № 14-21 від 28.04.1993 «Про зміни та доповнення до реєстру територій та об'єктів природно-заповідного фонду Черкаської області» // ДАЧО. — Ф. Р-4313. — Оп. 3. — Спр. 647. — Арк. 240—249.

3. Рішення Черкаського облвиконкому № 288 від 13.05.1975 р. ДАЧО. — Ф. Р-4313. — Оп. 4. — Спр. 222. — Арк. 76—103.

4. Рішення Черкаського облвиконкому № 367 від 27.06.1972 р. // ДАЧО. — Ф. Р-4313. — Оп. 4. — Спр. 661. — Арк. 100—109.

5. Рішення Черкаського облвиконкому № 597 від 28.11.1979 р. // ДАЧО. — Ф. Р-4313. — Оп. 4. — Спр. 834. — Арк. 25—31.

6. Рішення Черкаської обласної ради від 14.07.95 № 5-5 «Про внесення змін до Рішення Черкаського облвиконкому № 14-21 від 28.04.1993 «Про зміни та доповнення до реєстру територій та об'єктів природно-заповідного фонду Черкаської області» // ДАЧО. — Ф. Р-4313. — Оп. 5. — Спр. 218. — Арк. 24—28.

7. Рішення Черкаської обласної ради № 12 від 12.01.1982 «Про затвердження заповідних об'єктів» // ДАЧО. — Ф. Р-4313. — Оп. 5. — Спр. 234. — Арк. 73—94.

8. Рішення Черкаської обласної ради № 354 від 21.11.1984 «Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області» // ДАЧО. — Ф. Р-4313. — Оп. 5. — Спр. 710. — Арк. 108—118.

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Інформація про скорочення	На скільки зменшилась площа, га
<i>НИКИ</i>	
Тепер знаходиться у кв. 37, 38, раніше було — кв. 27—28 Яничанського лісництва	55
<i>УРОЧИЩА</i>	
Було 300, стало 42 га	258
<i>ПРИРОДИ</i>	
Площа була 48 га, стала 6 га	42
Було 50 га, стало 5	45
Було в кв. 5 Канівської ГЛМС, стало кв. 9; було 50 га, стало 5	45
Тепер знаходиться у кв. 23, 25, раніше було — кв. 25, 35 Шполянського лісництва	115,3

9. Рішення Черкаської обласної ради № 95 від 22.05.1990 «Про зміни та доповнення мережі природно-заповідного фонду області» // ДАЧО. — Ф. Р-4313. — Оп. 5. — Спр. 871. — Арк. 291—299.

10. Рішення виконкому Черкаської обласної ради депутатів трудящих № 343 від 6 червня 1969 р. «Про затвердження пам'яток природи» // ДАЧО. — Ф. Р-4313. — Оп. 5. — Спр. 1015. — Арк. 154—229.

11. Рішення Черкаського облвиконкому № 205 від 14.04.1983 р. // ДАЧО. — Ф. Р-4313. — Оп. 5. — Спр. 1306. — Арк. 84—89.

12. Рішення Черкаського облвиконкому № 7 від 08.01.1986 р. // ДАЧО. — Ф. Р-4313. — Оп. 5. — Спр. 1860. — Арк. 122—132.

13. Рішення Черкаського облвиконкому № 136 від 11.03.1979 року // ДАЧО. — Ф. Р-4313. — Оп. 5. — Спр. 2227. — Арк. 284—292.

14. Рішення Черкаської обласної ради від 10.04.2009 № 26-15/У [місце зберігання не встановлене].

15. Рішення Черкаської обласної ради № 15-4 від 08.04.2000 року [місце зберігання не встановлене].

16. Рішення Черкаської обласної ради № 177 від 19.03.1976 «Про приведення заповідних об'єктів природи у відповідність з новою класифікацією» // ДАЧО. — Ф. Р-4313. — Оп. 5. — Спр. 2406. — Арк. 168—173.

17. Рішення Черкаської обласної ради № 17-6/IV від 17.08.2004 р. [місце зберігання не встановлене].

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

У Чернівецькій області налічується 331 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 103 598,5 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 82 об'єкти ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 77 об'єктів ПЗФ (1817,812 га) повністю втратили свій статус і ще 5 ввійшли в склад інших ПЗФ (123,3 га), після чого були скасовані як самостійні одиниці. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 1,72 % від сумарної площі та 19,85 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Чернівецької області.

Окрім безпідставного зникнення одних об'єктів та скасування інших, існує певна динаміка зменшення і збільшення площі деяких з них. Варто відмітити, що 52 % таких змін можна пояснити помилкою при вказуванні площі об'єкта або недосконалим обрахунком, що проводився в минулі роки. Наприклад, ботанічна пам'ятка природи «Рухотинський ліс» у рішенні 1979 року має площу в 4,9 га, а в сучасному переліку — 49 га, притому, що місцезнаходження вказане ідентичне в обох документах. Тому логічним буде припустити в цій ситуації, що така розбіжність виникла внаслідок усяюдисущого людського фактору.

Увагу також привертає ланцюг незначних змін у площі заказника «Зубровиця». У 1993 році він має площу 10200 га, у 1999 році в додатку № 4 до рішення 6-ї сесії облради, де змінюється статус заказника з такого місцевого значення на загальнодержавний вказана й інша площа — 11736 га. А в сучасному переліку об'єктів ПЗФ області площа знову зменшується до 10921 га.

Наступним, що кидається в очі, є не більш зрозумілі, ніж попередні маятникоподібні зміни в площі Лужанського парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва. Знову посилаючись на рішення за 1979 і 1984 рр., № 198 і № 216 відповідно, ми визнаємо, що їхня площа становила 2,3 га. Вже в 1993 році цей об'єкт вказаний як нововиявлений зі зміною меж і його площа тепер становить 4,6 га. Проте в сучасному переліку ми зустрічаємо ту саму початкову цифру — 2,3 га з посиланням лише на рішення № 198 за 1979 рік. Зменшилась також територія парку «Жовтневий» у місті Чернівці з 75 га у 1992 році (Рішення облвиконкому від 17.03.92 № 72) до 62,5 га у 2012 році.

*Над дослідженням працювали:
А. Котко, О. Василюк*

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>			
Чотири береки	0,1	Кіцманський р-н, Ревнянське л-во, кв. 9, від. 4,5	[1]
Щербинецька мінеральна-40	0,3	Новоселицький р-н, с. Щербинці, свердловина № 40	[1]
Джерело «Мамалига»	0,6	Новоселицький р-н, с. Мамалига	[1]
Бундук канадський	0,003	Сторожинецький р-н, с. Стара Жадова	[1]
Ділянка горицвіту весняного	3	Кельменецький р-н, Кельменецьке л-во, кв. 18, від. 6	[1]
Ділянка цмину піщаного	4	Кельменецький р-н, Кельменецьке л-во, кв. 19, від. 11	[1]
Джерело «Драниця»	0,5	Новоселицький р-н, с. Драниця	[1]
Круглицька мінеральна	0,3	Хотинський р-н, с. Круглик	[1]
Садгірська мінеральна	0,3	М. Чернівці, сокоекстрактний завод	[1]
Чернівецька мінеральна — 17	0,3	М. Чернівці, свердловина № 17	[1]
Чернівецька мінеральна — 20	0,3	М. Чернівці, свердловина № 20	[1]
Ярівська мінеральна	0,3	Хотинський р-н, с. Ярівка	[1]
Пелюди.	0,3	Смт. Глибока	[1]
Лікувальні грязі			
Смерека — пам'ятка революційного руху на Буковині	0,003	С. Черногузи Вижницького р-ну	[6]
Скеля трьох чекістів	0,5	С. Дихтинець Путильського р-ну	[6]
Бук самотній	0,01	Ревнянське л-во, кв. 10, від. 3	[1]

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>		
[4]	1 дерево знищене блискавкою, 3 — усохли	Чотири екземпляри малопоширеної породи береки лікарської віком понад 60 років. мають науково-пізнавальне значення.
[4]	Свердловину знищено в процесі меліоративних робіт по засипці ставка	Заліристо-сульфатно-кальцієво-натрієві води мінералізацією 2,3 г/л. дебіт 60 000 л на добу.
[4]	Засипане в процесі меліоративних робіт	Сульфатно-кальцієві води мінералізацією 2,3 г/л, яма глибиною 6 м. діаметр 25 м. вода завжди трималась на одному рівні
[5]	Загибель дерева	Екзот, окреме дерево віком понад 1000 років
[5]	Зникнення виду на ділянці	Резерват рідкісної лікарської рослини — грицивіту весняного
[5]	Так само	Резерват рідкісної лікарської рослини — цмину піщаного.
[5]	Зникнення джерела як такого	Джерело сульфаткальцієвих вод мінералізацією 2,7 г/л
[5]	Осушення і замулення свердловини	Свердловина з сульфатно-кальцієвими водами мінералізацією до 4 г/л.
[5]	Так само	Свердловина з сульфатно-кальцієвими водами мінералізацією до 4,9 г/л.
[5]	Замулення і вихід з ладу свердловини	Свердловина з сульфатно-натрієвими водами мінералізацією до 5,4 г/л.
[5]	Так само	Свердловина з сульфатно-натрієвими водами мінералізацією до 5,4 г/л.
[5]	» »	?
[2]	Припинення функціонування джерела	Неорганічні лікувальні грязі, насичені водним розчином гідрокарбонатів натрію.
[5]	Знищено сніголомом	?
[5]	Не має природоохоронного значення	?
[2]	Знищене сніголомом	Окремий дуб віком 120 років. Мав естетичне і науково пізнавальне значення.

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Полонина Конева	3	Вижницьке л-во, кв. 28, від. 17	[1]
Ялища одноцвітна	0,01	М. Чернівці, вул. Руданського, 23	[1]
Черленівська мінеральна	0,3	С. Черленівка, Новоселицького р-ну	[1]
Джерело «Сергії»	0,5	Путильський р-н, с. Сергії	[1]
Джерело «Лужки»	0,5	Вижницький р-н, Вижицьке л-во, кв. 44, л.д. 3	[1]
Джерело «Міст»	0,3	Хотинський р-н, с. Каплівка	[1]
Джерело «Чеша»	0,3	М. Хотин	[1]
Владичанська мінеральна-1	0,5	Хотинський р-н, с. Владична	[1]
Владичанська мінеральна-2	0,5	Хотинський р-н, с. Владична	[1]
Смереково-ялицеве насадження	4	Селятинське л-во Путильського лісоком- бінату кв 39, від. 13	?
Смереково-ялицевий праліс	7	Чемернарське л-во Берегометського лі- сокомбінату, кв. 48, від. 2	?
Дуб скельний	40	Рівнянське л-во, кв. 20	?
Джерело «Червона діброва»	0,3	С. Червона Діброва Глибочького р-ну	?
Заставнівська мінеральна	0,3	Заставнівський р-н	?
Заставнівська мінеральна	0,3	М. Застава, територія маслозаводу	?
Щербинська мінеральна	0,3	Новоселицький р-н, с. Щербинці, сверд- ловина № 3	?

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[2]	Втратила своє значення	Була надзвичайно багата рідкісними для флори Буковини рослинами — тут зростає любка дволиста, траунштейнера, куляста, щавель альпійський, арніка гірська та інші — всього близько 20 видів.
[2]	Знищено сніголамом	Окреме дерево ялиці віком 100 років. Плодоносний екземпляр. Мав велике наукове значення.
[2]	Свердловина заглобована	Сульфатно-натрієво-кальцієві води мінералізацією 2,9 г/л. дебіт 2888 000 л/доба
[4]	Засипане гравійною масою під час повені 1990 року	Бромно-хлоридно-кальцієво-натрієві води мінералізацією 59 г/л.
[4]	Увійшло до складу НПП «Вишницький»	Сульфатно-залізісто-алюмінієві води з мінералізацією 0,3 г/л. дебіт 4000 л на добу.
[4]	Затоплене внаслідок будівництва дамби на ставку	Гідрокарбонатно-сульфатно-кальцієві води мінералізацією 0,88 г/л, дебіт 36 000 л/доба.
[4]	Втрата природоохоронної цінності	Гідрокарбонатно-сульфатно-кальцієві води мінералізацією 0,0,65 г/л. дебіт 15 000 л/доба.
[4]	Обезводнена в результаті пониження водоносного горизонту	Сульфатно-кальцієві води мінералізацією 2,6 г/л.
[4]	Обезводнена в результаті пониження водоносного горизонту	Сульфатно-кальцієві води мінералізацією 2,5 г/л.
[1]	Знищено сніголамом	?
[1]	Так само	?
[1]	» »	?
[1]	Не відповідає РСТ 1745-76	?
[1]	Свердловина заглобована	?
[1]	Так само	?
[1]	Не відповідає РСТ 1745-76	?

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Щербинська мінеральна	0,3	Новоселицький р-н, с. Щербинці, свердловина № 6	?
Щербинська мінеральна	0,3	Новоселицький р-н, с. Щербинці, свердловина № 201	?
Щербинська мінеральна	0,3	Новоселицький р-н, с. Щербинці, свердловина № 90	?
Маршинецька мінеральна	0,3	Новоселицький р-н, с. Маршинці	?
Романківська мінеральна	0,3	Новоселицький р-н, с. Романківці	?
Шишківська мінеральна	0,3	Новоселицький р-н, с. Шишківці	?
Іванківська мінеральна	0,3	Новоселицький р-н, с. Іванівці	?
Садгірська мінеральна	0,3	М. Чернівці, обласна дослідна сільськогосподарська станція	?
Джерело Мигове № 3	0,3	Вижницький р-н, с. Мигове	?
Мінеральне джерело «Прозоре»	0,3	Заставнівський р-н, с. Чорний Потік	?
Заставнівська мінеральна	0,3	М. Застава, колгосп ім. Кірова	?
Брусницька мінеральна	0,3	Кіцманський р-н, с. Брусниця	?
Брусницька мінеральна	0,3	Кіцманський р-н, с. Брусниця, свердловина № 33	?
Брусницька мінеральна	0,3	Кіцманський р-н, с. Брусниця	?
Брусницька мінеральна	0,3	Кіцманський р-н, с. Брусниця, свердловина № 206	?
Брусницька мінеральна	0,3	Кіцманський р-н, с. Брусниця, свердловина № 208	?
Котелівська мінеральна	0,3	Новоселицький р-н, с. Котелеве	?
Фороснянська мінеральна	0,3	Новоселицький р-н, с. Форосна	?

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[1]	Не відповідає РСТ 1745-76	?
[1]	Так само	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Костичанська мінеральна	0,3	Новоселицький р-н, с. Костичани	?
Драницька мінеральна	0,3	Новоселицький р-н, с. Драниця	?
Юрковецька мінеральна	0,3	Заставнівський р-н, с. Юрківці	?
Заставнівська мінеральна	0,3	М. Заставна	?
Рідківська мінеральна	0,3	Новоселицький р-н, с. Рідківці	?
Мінеральна вода «Несвоя»	0,3	Новоселицький р-н, с. Несвоя	?
Еталонне відслонення у Нижній Ялівці	1,5	Путильський р-н, с. Нижній Яловець	?
Звенячинська стінка	2	Заставнівський р-н, с. Звенячка	?
Потік «Товарниця»	?	Путильський р-н, с. Розтоки	?
«Великі лужки»	3	Вижницьке л-во, кв. 34, від. 5	[1]
Ділянка беладонни	2	Глибоцький р-н, В. Кузьминське л-во, кв. 15, від. 3	[1]
Група вікових дубів	0,01	Глибоцький р-н, с. Горбово, кв. 3—4	[1]
Магнолія Кобус	0,001	М. Чернівці, вул Українська, 26	[1]
Віковий дуб	0,005	Глибоцький р-н, с. Широка Поляна	[1]
П'ятисотлітній дуб	0,01	Кіцманський р-н, Ревнянське л-во, кв. 5, від. 6	[1]
«Берека лікарська»	1	Глибоцький р-н, Валя-Кузьминське л-во, кв. 50, від. 3, 6.	[1]

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[1]	Не відповідає РСТ 1745-76	?
[1]	Так само	?
[1]	Свердловина запломбована	?
[1]	Не відповідає РСТ 1745-76	?
[1]	Так само	?
[1]	» »	?
[1]	Знищена паводками, зсувами	?
[1]	Увійшла до складу Хрещатицько-Звенячівського урочища	?
[1]	Не відповідає РСТ 1745-76	?
?	?	Рідкісна ділянка флори Буковини. Зростають цистоцерсис ламкий, фегоптерсис дубовий, багаторядник Брауна, страусове перо звичайне та ін.
?	?	Резерват рідкісної рослини беладонни, занесеної в Червону книгу УРСР.
?	?	24 дуби віком 130—150 років. Ростуть в мальовничому лісовому урочищі «Банчени»
?	?	Окреме високо декоративне дерево Магнолії Кобус, рідкий екзот. Мало наукове та естетичне значення.
?	?	Окремий дуб черешчатий на садибі гр. Гринчук В.І. Віком понад 300 років. Мав історичне та наукове значення.
?	?	Окреме дерево дуба чершчатого віком 500 років. Мав історичне та науково-пізнавальне значення.
?	?	Окремі дерева береки лікарської, які мали лісогосподарське та науково-пізнавальне значення.

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Ділянка рідкісної та декоративної флори «Василина»	0,06	М. Чернівці, з затилля вул. Щербаков, 44	[1]
Михальчанська мінеральна вода — 21	0,3	Сторожинецький р-н, с. Михальча	[1]
Щербинецька мінеральна — 112	0,3	Новоселицький р-н, с. Щербинці	[1]
<i>ЗАПОВІДНІ</i>			
Стаєчний	25	Вижницький р-н, Вижицьке л-во, кв. 21, л.д. 12, 17, 18, 19, 20	[1]
Яворів	85,3	Вижницький р-н, Вижицьке л-во, кв. 13, л.д. 2, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 15, 16, 17	[1]
Петрівка	10,5	Сторожинецький р-н, Петрівське л-во, кв. 55, л.д. 1, 2	[1]
«Квітка»	24	Кучурівське л-во, кв. 17, від. 1	[1]
<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>			
Черепковецький	3	Глибоцький р-н, с. Черепківці	[1]
Романківський парк	1	Сокирянський р-н, с. Романківці	?
Кельменецький парк	3	М. Кельменці	?
Клішківський парк	5	Хотинський р-н, с. Клішківці	?
Зарожанський парк	2	Хотинський р-н, с. Зарожани	?
Парк с.Череш	8	Сторожинецький р-н, с. Череш	?
Парк ім. Шевченка	30	М. Чернівці, вул. Крупської, 21	[1]

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	?	На ділянці квіткаря-любителя В.Д. Антонової зібрана колекція декоративних і рідкісних рослин флори Буковини/ понад 900 видів
?	?	Гідрокарбонатна-натрієва, мінералізація 3,2 г/л. Дебіт 140000 л/добу. Самовилив із свердловини.
?	?	Сірководнево-сульфатно-кальцієво-натрієва. Мінералізація 3,0 г/л. Дебіт 120000 л/добу.

УРОЧИЩА

[4]	Увійшло до складу НПП «Вижницький»	Корінні високопродуктивні букові насадження та буково-ялицеві насадження. Мають вагоме наукове значення.
[4]	Так само	Буковий праліс. Має науково-лісівниче значення.
[4]	Увійшло до складу лісового заказника загальнодержавного значення «Петрівецький»	Насадження дубу, ялиці віком над 80 років. має наукове та естетичне значення
?	?	Цінний корінний високопродуктивний буковий деревостан з наявністю лікарських рослин. Мав науково-лісівниче значення.

ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА

[4]	Знищений внаслідок будівництва (розширення території) прикордонного загону	Заснований в кінці XIX ст. у складі насаджень містилось до 10 екзотів.
[1]	Не відповідає РСТ 1745-76	?
[1]	Так само	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
[1]	» »	?
?	?	Заснований 1830 року. В його складі налічувалось близько 70 видів дерев та чагарників. Мав науково-естетичне значення.

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Поляна Гледів Стебник	2 1656	Вижницький р-н, с. Черногузи Вижницький р-н, Берегометське л-во, кв. 25—31, 33—42	? [1]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Рішення виконкому Чернівецької обласної ради від 30.05.1979 року № 198 «Про затвердження реєстру заповідних об'єктів та заходи по поліпшенню заповідної справи в області» // Державний архів Чернівецької області (ДАЧО). — Ф. Р-3. — Оп. 5. — Спр. 1465. — Арк. 56—109.

2. Рішення виконкому Чернівецької обласної ради від 17.10.1984 року № 216 «Про затвердження мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду у відповідності з діючою класифікацією та заходи по поліпшенню заповідної справи в області» // ДАЧО. — Ф. Р-3. — Оп. 5. — Спр. 1777. — Арк. 21—69.

3. Рішення Чернівецької обласної ради від 21.12.1993 року «Про розширення мережі природно-заповідних територій області» // ДАЧО. — Ф. Р-3. — Оп. 5. — Спр. 2263. — Арк. 206—214.

4. Рішення Чернівецької обласної ради від 10.03.1999 року № 14-6/99 «Про розширення природно заповідного фонду області» // ДАЧО. — Ф. Р-3. — Оп. 5. — Спр. 2595. — Арк. 21—27.

5. Розпорядження Чернівецької ОДА від 8.02.1996 року № 187-р «Про розширення природно-заповідного фонду області» // ДАЧО. — Ф. Р-2896. — Оп. 2. — Спр. 87. — Арк. 120—126.

6. Рішення Чернівецького облвиконкому № 90/5 від 24.02.1964 [місце зберігання не встановлене].

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
[1] ?	Не відповідає РСТ 1745-76 ?	? Характерний для Буковини ландшафт Покутського низькогір'я. Було місцезнаходженням 16-ти видів рослин та 6-ти представників тваринного світу, що були занесені в Червону книгу УРСР/постанова РМ УРСР від 12.12.1983 р. № 495

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

У Чернігівській області налічується 669 території та об'єкти природно-заповідного фонду, сумарна площа яких становить на 01.01.2020 року 250 537 га.

Нами було виявлена інформація про існування в минулому ще 26 об'єкти ПЗФ місцевого значення, що відсутні в переліку ПЗФ станом 2020 рік. З них 7 262 об'єктів ПЗФ 29 549 га) повністю втратили свій статус і ще 4 вийшли в склад інших ПЗФ (349 га), після чого були скасовані як самостійні одиниці. Втрати площ ПЗФ, таким чином складають 10,54 % від сумарної площі та 28,44 % за кількістю від усіх створених заповідних територій Чернігівської області.

Під час вивчення матеріалів виявлено дуже багато помилок і неточностей. Особлива кількість помилок виявлено в назвах ПЗФ, категоріях, вказівках місця розташування. Для 2 об'єктів відсутні назви об'єктів, а також 27 пам'яток природи не мають визначених категорій. Хочеться, також, звернути увагу на місця розташування об'єктів, адже в багатьох рішеннях були не правильно вказані р-ни розташування ПЗФ. В наступних рішеннях

місця розташування об'єктів були уточнені і помилки були виправлені. Велика проблема виникла при відсутності іншої додаткової інформації про ПЗФ, які існують на сьогоднішній день, адже саме там вказується причина створення охорони цього об'єкту, його цінність і склад. Також об'єкти, які були скасовані, часто не мають цієї інформації і не можна оцінити їхню унікальність, особливість і цінність. Особливо важливою додаткова інформація є для об'єктів, де рішення і причини скасування повністю відсутні, бо це була б вагома інформація для збереження цих природних об'єктів чи їх відновлення. Проте, для 7 об'єктів було знайдено рішення, де вказувалися зміни площ і причини цих змін. Також, для 3 ПЗФ відбулося уточнення характеристики категорії.

*Над дослідженням працювали:
О. Оскірко, О. Василюк*

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
<i>ПАМ'ЯТКИ</i>			
Дуб тупичівський	0,01	Туличівське л-во, кв. 111	[12]
Дуб облинський	0,01	С. Олбин	[13]
Дуб тарасівський	0,01	С. Тарасівка	[14]
Чапельник	5	Коропівське л-во	[12]
Дуб шабалинівський	0,01	С. Шабалинів	[12]
Дуби авдіївські	0,02	С. Авдіївка	[14]
Група дубів	0,03	М. Чернігів, вул. Шевченка, 103	[14]
Багато віковий дуб	0,01	М. Чернігів, вул. Шевченка, навпроти районної лікарні	[15]
Залишки древнього оборонного валу	?	Бахмацький р-н, с. Бахмач	?
Дубина	?	Бахмацький р-н	?
Ольгодорф	?	Борзенський р-н	?
Лутава	?	Бобрицький р-н, х. Тимки	?
Ділянка лісу	?	Бобрицький р-н, кв. 43, 45, 47	?
Полезахматні лісові ділянки	?	Козелецький р-н, кв. 36	?
Круг	?	Носівський р-н	?
Іванове болото	?	Ріпський р-н	?
Докудово	?	Ріпський р-н	?
Дерев'яний обеліск	?	Городнянський р-н, с. Перепись	?
Дерев'яний обеліск	?	Городнянський р-н, с. Дроздовиця	?
Олександрівська дубрава	?	Корюківський р-н, с. Олександрівка	?
Лісопарк Маліїврів	23,5	М. Чернігів	?
Дуб	?	М. Чернігів, на садибі піонерського табору ім. Тітова	?
Дуб	?	М. Чернігів, на південно-західній частині лісопарку Плоретарський гай	?

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПРИРОДИ</i>		
[1]	Дуб висихає. Акт 19.09.1998	?
[1]	Дуб всох. Акт 14.05.1998	?
[1]	Дуб всох. Акт 18.02.1997	?
[1]	Не відповідає діючій класифікації, включена до складу ландшафтного заказника «Жорнівський бір»	?
[1]	Дуб всох. Акт 18.02.1997	?
[1]	Дуби зрізані відповідно з актом від 04.11.1995	?
[1]	Дуби всохли і зрізані у відповідності з актом від 12.06.1997	?
[1]	Не відповідає діючій класифікації, струх, дупло вигоріло. Акт обстеження від 07.04.1999	?
[12]	?	?
[12]	?	?
[12]	?	?
[12]	?	?
[12]	?	?
[12]	?	?
[12]	?	?
[12]	?	?
[12]	?	?
[12]	?	?
[12]	?	?
[12]	?	?
[12]	?	?
[12]	?	?
[16]	?	?
[16]	?	Вік 600 р.
[16]	?	Вік 300 р.

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Горіх чорний	?	Ічнянський р-н,	[9]
Група соснових насаджень	?	Ічнянський р-н, с. Іржавець	[9]
Озеро Соловйова-Забач	?	Менський р-н, с. Синотин	[9]
Крисва круча	?	Менський р-н, с. Куковича	[9]
Крейдяні поклади	?	Новгород-Сіверський р-н, с. Чулатово	[9]
Джерело	?	М. Новгород-Сіверський, вул. Колгоспній	[9]
Багатовіковий дуб	?	Новгород-Сіверський р-н	[9]
Алея ялин	?	Новгород-Сіверський р-н	[9]
Платан	?	Прилуцький р-н, садиба Сокиринського технікуму	[9]
Екзот явір-клен	?	Прилуцький р-н, Сокиринський парк	[9]
Віковий дуб	?	Щорський р-н	[9]
Цар Дуб	?	Щорський р-н	[9]
Віковий дуб	?	Щорський р-н	[9]
Вікова сосна	?	Щорський р-н	[9]
Старовинний вал	?	Щорський р-н, с. Горськ	[9]
Пам'ятка дружби трьох народів	?	Щорський р-н, с. Ваганичі	[9]
Старовинний сквер	?	Щорський р-н, с. Перепис	[9]
Місце боїв за встановлення Радянської влади	?	Щорський р-н, с. Дроздовиця	[9]
Старовинний курган	?	Щорський р-н, с. Сенківки	[9]
Липа	?	Чернігівський р-н, Седнівський парк	[9]
Дубовий гай	24	Чернігівський р-н,	[9]
Лісова ділянка	?	Чернігівський р-н, біля с. Левковичі	[9]
Лісова ділянка	?	Чернігівський р-н, кв. 14-47	[9]
Лісова ділянка	?	Чернігівський р-н, кв. 74-77	[9]
Лісопарк	?	Сосницьке л-во, кв. 100, 101	[2]
Багато вікові дерева	?	Менський р-н, біля садиби Домнецького	[2]
Дерева довгожителі	?	?	[2]
Ділянка ялинових і соснових насаджень	?	М. Чернігів, вул. Леніна, на садибі будинку №116	[2]

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Дуб	?	М. Чернігів, вул. Урицького проти будинку медтехнікуму	[2]
Дуб	?	М. Чернігів, вул. Шевченка 116	[2]
Вікова сосна	100	Щорський р-н, Бровицького л-ва	[2]
Вікові дерева	?	Козелецький р-н, на території колгоспу ім. Фрунзе	[2]
Малів рів	?	М. Чернігів	[17]
Платан	?	Срібнянський р-н	[12]
Старовинний вал	1	Щорський р-н, с. Горськ	[12]
Віковий дуб	?	Чернігівський р-н, с. Седнів	[12]
Еллінський ліс	?	Щорський р-н, с. Еліно	[12]
Калачівська дача	61	Корюківський р-н	[12]
Горішне	71	Носівський р-н, кв. 58	[12]
ЗАКАЗ			
Діброва -2	113	Прилуцьке л-во, кв. 28—30	[5]
Горілий луг	50	Олешківське л-во	[18]
Кругле	44	Козелецький р-н, Косачівське л-во, кв. 38, 40	[18]
Струга-2	?	Чернігівський р-н, Чернігівське л-во, кв. 6	[18]
Бабичив острів	?	В Любецькому р-ні	[17]
Нова зимниця	635	Ріпкинський р-н	[12]
Рихлівська дача	793	Кропський р-н, с. Понорниця	[12]
Заплава р. Борозенки	244	Бахмацький р-н, с. Стрільняки	[16]
Болото Безімене	307	Бахмацький р-н, с. Бахмач	[16]
Болото Роменське	119	Бахмацький р-н, с. Голінка	[16]
Верхівя річки Лисогір	75	Бахмацький р-н, с. Кропивне	[16]
Лісові болота Батуринського лісництва	138	Бахмацький р-н, Держлісфонд Березнянського ЛГ	[16]

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Мальовниче місце з віковими дубами
?	?	Вікове дерево, єдине в області.
?	?	Старовинний вал укріплення древнього городища, мальовниче місце
?	?	Дуб віком 400 років, в задовільному стані
?	?	?
?	?	Місце масового розмноження лосів і кабанів
?	?	Місце стояння партизанів

НИКИ

[1]	Включений до складу ботанічного заказника «Шапранівка»	?
[1]	Включений до складу гідрологічного заказника «Чорне болото»	?
[11]	Не відповідність діючій класифікації	?
[11]	Не відповідність діючій класифікації	?
?	?	?
?	?	Лісове урочище листяних порід, місце розмноження тварин і птахів.
?	?	Так само
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Лісові болота Бахманського лісництва	132	Бахмацький р-н	[16]
Заплава р. Супій	893	Бобровицький р-н, с. Свидовець, Во- роньки, Веприк	[16]
Заплава р. Басан	278	Бобровицький р-н, с. Стара Басань, Ярославка	[16]
Лісові болота Кобижчанського лісництва	1011	Бобровицький р-н, Держлісфонд Ні- жинського ДЛГ	[16]
Лісові болота Коляжанського лісництва	282	Бобровицький р-н,	[16]
Лісові болота Новоселицького лісництва	231	Бобровицький р-н,	[16]
Орлицькі плавні	38	Борзнянського р-ну, с. Ховми	[16]
Лісові болота Берестовецького лісництва	310	Борзнянського р-ну, Держлісфонд Бо- рзнянського ЛГ	[16]
Лісові болота Борзнянського лісництва	291	Борзнянського р-ну,	[16]
Заплава р. Варвиця	40	Варвинського р-ну, смт. Варва, с. Гні- динці	[16]
Заплава р. Удай	704	Варвинського р-ну, с. Антонівка	[16]
Лісові болота Варвинського лісництва	170	Варвинського р-ну, Держлісфонд Іри- луцького ДЛГ	[16]
Заплава річки Снов	474	Городянський р-н, с. Макишин	[16]
Лісові болота Городянського лісництва	13	Городянський р-н, Держлісфонд Горо- дянського ДЛГ	[16]
Лісові болота Моложанського лісництва	57	Городянський р-н, Держлісфонд Горо- дянського ДЛГ	[16]
Лісові болота Рубізького лісництва	39	Городянський р-н, Держлісфонд Горо- дянського ДЛГ	[16]
Лісові болота Старорудянського лісництва	18	Городянський р-н, Держлісфонд Горо- дянського ДЛГ	[16]
Лісові болота Туличівського лісництва	177	Городянський р-н, Держлісфонд Горо- дянського ДЛГ	[16]
Верхівя річки Лисогір	75	Ічнянський р-н, с. Южне	[16]

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	?	Місце відтворення флори і фауни, має водоохоронне значення
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	?
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	Місце відтворення флори і фауни, має водоохоронне значення
?	?	Варвинського л-ва
?	?	?
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Болото Хаєнківське	652	Ічнянський р-н, с. Грабів, Хаєнки	[16]
Болото Безімене	29	Ічнянський р-н, с. Грабів	[16]
Лісові болота Жадківського лісництва	90	Ічнянський р-н, Держлісфонд Прилуцького ДЛГ	[16]
Лісові болота Каменського лісництва	8	Ічнянський р-н, Держлісфонд Прилуцького ДЛГ	[16]
Урочище Круча	379	Козелецький р-н, с. Красилівка	[16]
Урочище Верщина	200	Козелецький р-н, с. Карпилівка	[16]
Болото Безімяне	100	Козелецький р-н, с. Підлісне	[16]
Лісові болота Сорокошицького лісництва	26	Козелецький р-н, Держлісфонд Остерського ДЛГ	[16]
Лісові болота Горбачівського лісництва	62	Козелецький р-н, Держлісфонд Остерського ДЛГ	[16]
Лісові болота Олишівського лісництва	33	Козелецький р-н, Держлісфонд Чернігівського ДЛГ	[16]
Лісові болота Коляжинського лісництва	3	Козелецький р-н, Держлісфонд Ніженського ДЛГ	[16]
Лісові болота Зеліського мисливського господарства	298	Козелецький р-н, Держлісфонд	[16]
Верхів'я річки Студентка	62	Коропський р-н, с. Покошиці	[16]
Урочище Немича	100	Коропський р-н, с. Оболоння	[16]
Лісові болота Гутянського лісництва	8	Коропський р-н, Держлісфонд Холминського ДЛГ	[16]
Лісові болота Понорницького лісництва	13	Коропський р-н, Держлісфонд Холминського ДЛГ	[16]
Лісові болота Сосницького лісництва	11	Коропський р-н, Держлісфонд Холминського ДЛГ	[16]
Безімена притока річки Кистер	99	Корюківський р-н, с. Жукля, Ховдіївка	[16]
Притока р. Турчанка	146	Корюківський р-н, с. Прибинь	[16]
Болото Горілий мох	57	Корюківський р-н, с. Охрамієвичі, Перелюб	[16]

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	Місце відтворення флори і фауни, має водоохоронне значення
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	?
?	?	?

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Урочище Камське	462	Корюківський р-н, с. Рибинське	[16]
Урочище Мормиш	110	Корюківський р-н, с. Козилівка	[16]
Заплава р. Слот	194	Корюківський р-н, с. Білошицька Слобода	[16]
Верхів'я р. Мена	136	Корюківський р-н, с. Олександрівка	[16]
Верхівя р. Березівка	64	Корюківський р-н, с. Турівка	[16]
Болото Горелог	600	Корюківський р-н, с. Забарівка	[16]
Урочище Мостище	100	Корюківський р-н, с. Сахутівка	[16]
Заплава р. Туря	56	Корюківський р-н, с. Охрамієвичі	[16]
Лісові болота Тихонівського лісництва	56	Корюківський р-н, Держлісфонд Корюківського ДЛГ	[16]
Лісові болота Брецького лісництва	72	Корюківський р-н, Держлісфонд Корюківського ДЛГ	[16]
Лісові болота Холминського лісництва	16	Корюківський р-н, Держлісфонд Холминського ДЛГ	[16]
Лісові болота Дроздівського лісництва	41	Куликівський р-н, Держлісфонд Чернігівського ДЛГ	[16]
Урочище Бистре	100	Менський р-н, с. Ленінівка	[16]
Заплава р. Мена	162	Менський р-н, с. Киселівка	[16]
Безіменне болото	50	Менський р-н, с. Данилівка	[16]
Безіменне болото	22	Менський р-н, с. Жовтневе	[16]
Урочища Братове, Рог, Кути	123	Менський р-н, с. Жовтневе	[16]
Лісові болота Березнянського лісництва	160	Менський р-н, Держлісфонд Чернігівського ДЛГ	[16]
Лісові болота Брецького лісництва	4	Менський р-н, Держлісфонд Чернігівського ДЛГ	[16]
Лісові болота Сосницької виробничої дільниці	9	Менський р-н, Держлісфонд Чернігівського ДЛГ	[16]
Верхівка р. Смолянка	318	Ніжинський р-н, с. Переходівка	[16]
Безіменне болото	106	Ніжинський р-н, с. Зеньки	[16]

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	?	Місце відтворення флори і фауни, має водоохоронне значення
?	?	Місце відтворення флори і фауни, має водоохоронне значення
?	?	Болото має водоохоронне значення
?	?	?
?	?	?
?	?	Місце відтворення флори і фауни, має водоохоронне значення
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото має водоохоронне значення
?	?	?
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	?

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Безіменне болото	77	Ніжинський р-н, с. Колісники	[16]
Безіменне болото	42	Ніжинський р-н, смт. Вертіївка	[16]
Лісові болота Мринського лісництва	67	Ніжинський р-н, Держлісфонд Ніжинського ДЛГ	[16]
Заплава річки Лоска	180	Новгород-Сіверський р-н, с. Студінка	[16]
Заплава річки Вара	122	Новгород-Сіверський р-н, с. Буда-Воробівська	[16]
Верхів'я р. Смячка	183	Новгород-Сіверський р-н, с. Шептаки	[16]
Верхів'я р. Малотеч	39	Новгород-Сіверський р-н, с. Ларинівка	[16]
Болото Рогісківське	98	Новгород-Сіверський р-н, с. Буда-Воробівська, Бучки	[16]
Урочище Ігнатівське	55	Новгород-Сіверський р-н, с. Лоска	[16]
Урочище Глушиця	100	Новгород-Сіверський р-н, с. Бирини	[16]
Лісові болота Узруївського лісництва	4	Новгород-Сіверський р-н, Держлісфонд Н-Сіверського ДЛГ	[16]
Лісові болота Красноутрівського лісництва	17	Новгород-Сіверський р-н, Держлісфонд Н-Сіверського ДЛГ	[16]
Лісові болота Н-Сіверського лісництва	16	Новгород-Сіверський р-н, Держлісфонд Н-Сіверського ДЛГ	[16]
Лісові болота Лосківського лісництва	5	Новгород-Сіверський р-н, Держлісфонд Н-Сіверського ДЛГ	[16]
Безіменне болото	90	Носівський р-н, с. Хотинівка	[16]
Безіменне болото	39	Носівський р-н, с. Держанівка	[16]
Лісові болота Ніжинського лісництва	38	Носівський р-н, Держлісфонд Ніжинського ДЛГ	[16]
Заплава р. Руда	746	Прилуцький р-н, с. Канівщина, Дубовий Гай	[16]
Заплава р. Перевод	866	Прилуцький р-н, с. Білошапки	[16]
Заплава р. Рудка	190	Прилуцький р-н, с. Яблунівка	[16]
Заплава р. Смош	425	Прилуцький р-н, с. Смош	[16]

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	Так само

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Заплава р. Удай	234	Прилуцький р-н, с. Смош	[16]
Заплава р. Білоус	25	Ріпкинський р-н, с. Гучин	[16]
Верхів'я р. Немільня	166	Ріпкинський р-н, с. Вербівка	[16]
Верхів'я р. Чорне	1214	Ріпкинський р-н, с. Пилипча	[16]
Заплава р. Сухий Вір	139	Ріпкинський р-н, с. Грибова Рудня	[16]
Урочище Узбіцьке	20	Ріпкинський р-н, с. Даничі	[16]
Безіменне болото	50	Ріпкинський р-н, с. Високинь	[16]
Урочище Нова зімниця	200	Ріпкинський р-н, с. Петруші	[16]
Болото Забарівське	292	Ріпкинський р-н, с. Задеріївка	[16]
Лісові болота Добрянського лісництва	55	Ріпкинський р-н, Держлісфонд До- брянського ДЛГ	[16]
Лісові болота Комарівського лісництва	27	Ріпкинський р-н, Держлісфонд До- брянського ДЛГ	[16]
Лісові болота Ведильського лісництва	4	Ріпкинський р-н, Держлісфонд Черні- гівського ДЛГ	[16]
Лісові болота Мекшунівського лісництва	17	Ріпкинський р-н, Держлісфонд Черні- гівського ДЛГ	[16]
Урочище Зашівське	115	Семенівський р-н, с. Хотіївка	[16]
Болото Голос	245	Семенівський р-н, с. Архипівка	[16]
Урочище Броди	195	Семенівський р-н, с. Олександрівка	[16]
Заплава р. Горкавка	302	Семенівський р-н, с. Костобобрів	[16]
Заплава р. Сухомлин	138	Семенівський р-н, с. Жадове	[16]
Безіменне болото	333	Семенівський р-н, с. Машеве	[16]
Лісові болота Блешнянського лісництва	15	Семенівський р-н, Держлісфонд Семе- нівського ДЛГ	[16]
Лісові болота Костобобрівського лісництва	12	Семенівський р-н, Держлісфонд Семе- нівського ДЛГ	[16]
Лісові болота Радомиського лісництва	4	Семенівський р-н, Держлісфонд Семе- нівського ДЛГ	[16]
Лісові болота Володимирського лісництва	9	Семенівський р-н, Держлісфонд Семе- нівського ДЛГ	[16]

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	?	» »
?	?	» »
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото зберігається в природньому стані, має водорегулююче значення
?	?	Так само
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	Місце відтворення флори і фауни, має водоохоронне значення
?	?	Так само
?	?	» »
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	Так само
?	?	» »
?	?	» »
?	?	» »
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Лісові болота Краснохутірського лісництва	9	Семенівський р-н, Держлісфонд Семенівського ДЛГ	[16]
Верхів'я р. Бреч	283	Сосницький р-н, с. Матвіївка	[16]
Верхів'я р. Брестовиця	108	Сосницький р-н, смт Сосниця	[16]
Заплава р. Десна	300	Сосницький р-н, с. Конятин	[16]
Заплава р. Убідь	499	Сосницький р-н, с. Загребля	[16]
Урочище Два озера	100	Сосницький р-н, с. Авціївка	[16]
Лісові болота Жуклянського лісництва	2	Сосницький р-н, Держлісфонд Чернігівського ДЛГ	[16]
Лісові болота Брецького лісництва	2	Сосницький р-н, Держлісфонд Чернігівського ДЛГ	[16]
Лісові болота Борзнянського лісництва	5	Сосницький р-н, Держлісфонд Чернігівського ДЛГ	[16]
Заплава р. Глинна	117	Срібнянський р-н, с. Горобіївка	[16]
Заплава р. Ромен	900	Талалаївський р-н, с. Рябухе, Липові	[16]
Безіменне болото	57	Чернігівський р-н, с. Черниш	[16]
Верхів'я р. Пакулька	251	Чернігівський р-н, с. Пльохів	[17]
Заплава р. Вертеп	361	Чернігівський р-н, с. Адріївка, Слабін	[17]
Заплава р. Стрижень	125	Чернігівський р-н, с. Халявин	[17]
Заплава р. Свишень	136	Чернігівський р-н, с. Довжик	[17]
Лісові болота Ревунівського лісництва	48	Чернігівський р-н, Держлісфонд Чернігівського ДЛГ	[17]
Болото без назви	105	Щорський р-н, с. Рогізки	[16]
Радомська дача	652	Семенівський р-н, Радомиське л-во, кв. 46—58	[10]
Боровицька дача	263	Городнянський р-н, Староруднявське л-во, кв. 92—97	[11]
Гніздищанська дача	412	Городнянський р-н, Городнянське л-во, кв. 61—68	[11]
Малів ров		М. Чернігів	[17]
Губицький острів		В Любецькому р-ні	[17]

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	?	Так само
?	?	» »
?	?	» »
?	?	» »
?	?	Місце відтворення флори і фауни, має водоохоронне значення
?	?	Так само
?	?	» »
?	?	?
?	?	?
?	?	Болото має водоохоронне і водорегулююче значення
?	?	Місце відтворення флори і фауни, має водоохоронне значення
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Місце проживання диких тварин
?	?	Змішаний ліс з перевагою дуба
?	?	Змішані насадження різного віку
?	?	?
?	?	?

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
<i>ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-</i>			
Парк технікуму	?	Срібнянський р-н, с. Сокиренці	[17]
Дедево		Басанський р-н	[17]
Ботанічний сад	?	М. Чернігів, в урочищі Яловщина	?
<i>ЗАПОВІДНІ</i>			
Кругляк	186	Прилуцьке л-во, кв. 31—35	[4]
Ріпки	287	Ріпкінський р-н, Ріпкінське л-во, кв. 92, 97, 101, 103,	[5]
Провідна	?	В 3-х км від ст. Недачиці Любецького р-ну	[17]
Голеньово	?	Березнянський р-н, с. Боромики	[17]
Буримка	?	В 10 км від Сосниці	[17]
Пасека	?	Гремяцький р-н, с. Пушкарі	[17]
	?	Гремяцький р-н, с. Чулатово	[17]
Криві гради	5	Ріпкінський р-н	[12]
Нерадча	5	Так само	[12]
Чорна роща	5	» »	[12]
Лазурова Рудня	5	» »	[12]
Базарщина	3,9	Бахмацький р-н, кв. 88, діл. 6	[9]
Базарщина	4,1	Бахмацький р-н, кв. 88, діл. 10	[9]
Базарщина	1,7	Бахмацький р-н, кв. 88, діл. 29	[9]
Семиліски	121	Бахмацький р-н, кв. 21—22, в 5 км від зал. ст. Рубанка	[9]
Піски	259	Бахмацький р-н, кв. 7—10, в 2 км від с. Піски	[9]
Дубина	256	Бахмацький р-н, кв. 45—49, в 3 км від с. Пальчики	[9]
Загати	10	Бахмацький р-н, кв. 22, в 2 км від с. Лукнів	[9]
Ставок Просочка	4	Бахмацький р-н, с. Бахмач	[9]
Залишки древнього оборонного валу	?	Бахмацький р-н, с. Бахмач	[9]

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
<i>ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА</i>		
?	?	?
	?	?
[12]	?	?
<i>УРОЧИЩА</i>		
[1]	Включений до складу ботанічного заказника «Шапранівка»	?
[11]	Не відповідність діючій класифікації	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Поселення бобрів
?	?	Так само
?	?	Поселення бобрів, масові ліси
?	?	Мальовнича лісова ділянка чистих березових насаджень 40-річного віку
?	?	Лісова ділянка з дубами, соснами і липами. Масове гніздування корисних птахів.
?	?	Молодий дендропарк, 150 видів рослин
?	?	Лісове урочище мальовничого ландшафту з озерами та джерелами
?	?	Лісове урочище мальовничого ландшафту
?	?	Так само
?	?	Лісове урочище красивими дубовими насадженнями
?	?	Мальовничий штучний ставок
?	?	Старовинний вал — історична пам'ятка

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Озеро	?	Бахмацький р-н, с. Забілівщина	[9]
Лаврик	?	Бахмацький р-н, р. Сейм	[9]
Озеро Полковнище		Бахмацький р-н, кв. 13	[9]
Озеро Вить		Бахмацький р-н, в 2 км від с. Короп	[9]
Озеро Башукове		Бахмацький р-н, біля с. Сохачі	[9]
Лугава	6	Бобровицький р-н, біля х. Тимки	[9]
Ділянка лісу	101	Бобровицький р-н, кв. 43-47	[9]
Качанівський лісопарк		Ічнянський р-н, с. Власівка	[9]
Омбиш	1476	Ічнянський р-н, с. Крупичполів	[9]
Безбородьково	0,3	Ічнянський р-н, біля с. Безбородькового	[9]
Туркенівка	?	Ічнянський р-н, біля Парафійського цукрозаводу	[9]
Жадківка	?	Ічнянський р-н, окол. м. Ічня	[9]
Поле шахматні лісові ділянки	3,5	Козелецький р-н, м. Козелець	[9]
Козари	?	Козелецький р-н, с. Козари	[9]
Круг	?	Козелецький р-н, в 6 км від с. Іржанець	[9]
Домниця	371	Менський р-н, біля с. Гребля	[9]
Лобаніщина	?	Менський р-н, біля с. Шабалинів	[9]
Остреч	?	Менський р-н, біля м. Мени	[9]
Мезинська Швейцарія	?	Новгород-Сіверський р-н, с. Мезин	[9]
Погон	?	Новгород-Сіверський р-н, с. Пушкарі	[9]
Рихлівська дача	?	Новгород-Сіверський р-н, в 3 км від с. Понориця	[9]
Парк Замок	?	м. Новгород-Сіверський	[9]
Попелин	?	Новгород-Сіверський р-н, с. Ліскониця	[9]
Діамантові ключі	?	Новгород-Сіверський р-н, в 3 км від м. Новгород-Сіверський	[9]
Мальовниче місце	?	Прилуцький р-н, с. Полонки	[9]
Мальовниче місце	?	Прилуцький р-н, с. Варва	[9]
Срібнянський парк	?	Прилуцький р-н, с. Срібне	[9]
Залишки старовинного парку	?	Прилуцький р-н, с. Дегтяри	[9]

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	?	Мальовниче озеро з острівцем
?	?	Поселення бобрів
?	?	Мальовниче озеро біля лісового масиву
?	?	Мальовниче озеро
?	?	Так само
?	?	Мальовнича лісова місцевість зі ставком
?	?	Дубові гаї 90—100 віку
?	?	Старовинний парк
?	?	Мішані породи дерев
?	?	Ділянка лісу соснових насаджень
?	?	Лісова ділянка дубу червоного
?	?	Мальовничий лісовий масив — мішаного типу
?	?	Посадки 16 видів лісових культур
?	?	Ялинові насадженого типу парко
?	?	Мальовниче місце з ялиновим насадженням
?	?	Мальовниче лісове урочище
?	?	Дубові і соснові насадження
?	?	Лісова ділянка над р. Мена
?	?	?
?	?	?
?	Увійшов до НПП «Мезинський»	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Назва	Площа, га	Розташування	Рішення про створення
Данчикова гора	?	Прилуцький р-н, біля с. Срібного	[9]
Пруси	?	Прилуцький р-н, с. Переволочне	[9]
Дор	652	Ріпкинський р-н, 1,5 км від с. Ново-Яриловичі	[9]
Вировське	?	Ріпкинський р-н, с. Вир	[9]
Лазуново -Роднянське	?	Ріпкинський р-н,	[9]
Докудово	?	Ріпкинський р-н, с. Радуль	[9]
Ваганицький парк	?	Щорський р-н, с. Ваганичі	[9]
Подусівка	?	Біля м. Чернігів	[9]
Боброва та Калинова долина	219	Чернігівський р-н, в 12 км від с. Смолін	[9]
Криволіщина	?	Чернігівський р-н, с. Бобривиця	[9]
Копачівська дача	248	Чернігівський р-н, біля с. Копачів	[9]
Бігацька дача	350	Чернігівський р-н, р-н с. Седнів в 500 м від р. Снов	[9]
Коровель	?	Біля с. Шестовиця, Чернігівського р-ну	[17]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Чернігівська область: Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення (<http://data.gov.ua>).
2. Рішення Чернігівської обласної Ради від 14.05.99 р. // Державний архів Чернігівської області (ДАЧО). — Ф. Р-5036. — Оп. 2. — Спр. 272.
3. Рішення Чернігівської обласної Ради депутатів трудящих від 06.04.1971 р. № 168 // ДАЧО. — Ф. Р-5036. — Оп. 2. — Спр. 1304.
4. Рішення Чернігівської обласної Ради депутатів трудящих від 10.06.1972 р. № 11 // ДАЧО. — Ф. Р-5036. — Оп. 2. — Спр. 1375.
5. Рішення Чернігівської обласної Ради депутатів трудящих від 29.07.1975 р. № 319 // ДАЧО. — Ф. Р-5036. — Оп. 2. — Спр. 1593.
6. Рішення Чернігівської обласної Ради народних депутатів від 04.12.1978 р. № 529 // ДАЧО. — Ф. Р-5036. — Оп. 2. — Спр. 1839.
7. Рішення Чернігівської обласної Ради народних депутатів від 24.12.1979 р. № 568 // ДАЧО. — Ф. Р-5036. — Оп. 2. — Спр. 1920.
8. Рішення Чернігівської обласної Ради народних депутатів від 06.12.1982 р. № 602 // ДАЧО. — Ф. Р-5036. — Оп. 2. — Спр. 2119.
9. Рішення Чернігівської обласної Ради народних депутатів від 23.09.1991 р. № 215 // ДАЧО. — Ф. Р-5036. — Оп. 2. — Спр. 2489.

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Рішення про скасування	Причини скасування	Додаткова інформація
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	Місце бобрового поселення
?	?	Так само
?	?	Лісова ділянка з дубів і тополь
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?
?	?	?

10. Рішення Чернігівської обласної Ради депутатів трудящих від 27.04.1964 р. №236 // ДАЧО. — Ф. Р-5036. — Оп. 14. — Спр. 170.

11. Рішення Чернігівської обласної Ради народних депутатів від 21.03.95 р. // ДАЧО. — Ф. Р-5036. — Оп. 26. — Спр. 200.

12. Рішення Чернігівської обласної Ради народних депутатів від 31.07.1991 р. №159 // ДАЧО. — Ф. Р-5036. — Оп. 2. — Спр. 2486.

13. Рішення Чернігівського облвиконкому від 10.06.1972 р. № 303 [місце зберігання не встановлене].

14. Рішення Чернігівського облвиконкому від 18.10.1966 р. № 643 [місце зберігання не встановлене].

15. Рішення Чернігівського облвиконкому від 28.08.1989 р. № 164 [місце зберігання не встановлене].

16. Рішення Чернігівського облвиконкому від 28.03.1964 р. № 121 [місце зберігання не встановлене].

17. Рішення Чернігівського облвиконкому від 24.12.1979 р. № 561 [місце зберігання не встановлене].

18. Рішення Чернігівського облвиконкому від 08.09.1968 р. № 861 [місце зберігання не встановлене].

19. Рішення Чернігівського облвиконкому від 27.12.1984 р. № 454 [місце зберігання не встановлене].

ВИКОРИСТАНІ СКОРОЧЕННЯ

б/н — без назви

діл., вид. — ділянка, або виділ — найменша одиниця в структурі лісових масивів, що включає однотипне лісове насадження одного складу та віку. На місцевості позначений дерев'яними стовпчиками з зазначенням номеру виділу, площі та запланованих заходів

ДЛГ, ЛГ, л-сп — Держлісгосп, лісгосп (в наш час — Державне лісове господарство) — підприємство в структурі обласного управління лісового господарства, поділяється на лісництва

кв. — квартал, одиниця в структурі лісових масивів. Зазвичай має площу біля 50 га, на місцевості розділена від інших кварталів просікою, позначена прямокутними біло-зеленими стовпчиками на перетині просік. Поділяється на виділи

кол. — колишній

конс. — за консультацією

КСП, к-п — колгосп, колективне сільськогосподарське підприємство

л-во, лісн. — лісництво. Структурна одиниця лісгоспу. Поділяється на квартали

л.д. — лісова ділянка

НПП — національний природний парк, категорія природно-заповідного фонду України

обх. — лісовий обхід, кілька лісових кварталів

ок. с. — околиці села

ок. ст. — околиці станції

П-д. зал. — Південна залізниця

РЛП — регіональний ландшафтний парк, категорія
природно-заповідного фонду України

р-н — район, адміністративна одиниця

р-п — радгосп

С.-Г. — сільськогосподарський

ст. — станція

ур. — урочище

х., хут. — хутір

ЗМІСТ

Світлій пам'яті Степана СТОЙКА присвячуємо	3
Вступне слово	9
Природоохоронні території, втрачені внаслідок прийняття постанови РНК СРСР від 14 жовтня 1939 року про скасування постанови РНК УРСР «Про пам'ятники культури і природи» від 16 червня 1926 року	31
Природоохоронні території, що були ідентифіковані як пам'ятки природи до 1968 року, але після того не були перезатверджені	59
Природоохоронні території, скасовані з 1972 року до 2019 року рішеннями загальнодержавного рівня	117
Природоохоронні території, скасовані з 1972 року до 2019 року рішеннями обласного рівня	135
Автономна Республіка Крим	138
Вінницька область	147
Волинська область	165

<i>Дніпропетровська область</i>	242
<i>Донецька область</i>	317
<i>Житомирська область</i>	321
<i>Закарпатська область</i>	331
<i>Запорізька область</i>	335
<i>Івано-Франківська область</i>	351
<i>Київська область</i>	371
<i>Кіровоградська область</i>	384
<i>Луганська область</i>	390
<i>Львівська область</i>	395
<i>Миколаївська область</i>	415
<i>Одеська область</i>	423
<i>Полтавська область</i>	429
<i>Рівненська область</i>	435
<i>Сумська область</i>	458
<i>Тернопільська область</i>	481
<i>Харківська область</i>	573
<i>Херсонська область</i>	581
<i>Хмельницька область</i>	583
<i>Черкаська область</i>	599
<i>Чернівецька область</i>	624
<i>Чернігівська область</i>	638
<i>Використані скорочення</i>	664

Довідкове видання

МБО «ЕКОЛОГІЯ-ПРАВО-ЛЮДИНА»
ГО «УКРАЇНСЬКА ПРИРОДООХОРОННА ГРУПА»

ВТРАЧЕНІ ОБ'ЄКТИ ТА ТЕРИТОРІЇ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Редагування
Т.І. Шаміної
О.В. Кравченко

Художнє оформлення та комп'ютерна верстка
О.В. Вакаренко

Підписано до друку 1.12.2020. Формат 60*84/16.
Гарнітура PF Square Sans Pro. Папір офсетний. Офсетний друк.
Ум. друк. арк. 38,82. Обл.-вид. арк. 46,33. Наклад 500 прим.
Зам. № 2742

Видавництво «Компанія "Манускрипт"»
вул. Руська, 16/3, м. Львів, 79008
тел./факс: (032) 235-52-20.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 3628 від 19.11.2009 р.

ISBN 978-966-2400-87-8

9 789662 400878